

495 9/81

๑ ๒๕๒๖

ว 3

ภาษาเทวกรรมในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์

ปริญญาโท

ของ

จันทร์ฉาย แก้วกวย

๔๔ พ.ค. ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาษาแหวกแนวในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์

บทคัดย่อ

ของ

จิตรกรฉาย แซ่กวย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2530

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาษาแสลงแนวในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ประมวลไคว่' มีการละเมิดกฎเกณฑ์การใช้ภาษาในด้านเสียง ไวยากรณ์ และสำนวน และศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายของภาษาแสลงแนว ที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้น

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง มีการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของ พยางค์หรือของคำ เพิ่มเสียงบางส่วนของคำ และตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำ การเรียงคำขยาย ท่างจากปกติ การละคำบางคำ การใช้คำลักษณะนามต่างจากปกติ และการใช้คำ ในประโยคซึ่งปกติใช้ร่วมกันไม่ได้ และการละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวนพบว่า มีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม และตัดคำหรือข้อความของสำนวนเดิม

แม้จะมีการละเมิดกฎเกณฑ์การใช้ภาษาในด้านต่าง ๆ ภาษาแสลงแนวนี้อาจสามารถ สื่อความหมายได้ และสื่อความหมายได้อย่างดียิ่ง ทำให้ความหมายของคำสำนวน กว้างขึ้น และบางครั้งทำให้ความหมายของคำสำนวนเปลี่ยนไปบ้าง สื่อความหมาย ได้หนักแน่นลึกซึ้งยิ่งขึ้น กระพือจิตใจและอารมณ์ของผู้อ่านอยู่เสมอ และที่สำคัญที่สุด ภาษาแสลงแนวนี้น่าสนใจในการเพิ่มอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนภาพพจน์ที่เด่นชัด ยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามภาษาแสลงแนวนี้น่าสนใจจากัด และสามารถสื่อความหมายได้ดี โดยต้องอาศัย เนื้อความจากบริบทเป็นสำคัญ

UNCONVENTIONAL DICTION IN RONG WONGSAWAN'S WORKS

AN ABSTRACT

BY

CHANCHAI SAE KOUY

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree
at Sakon Nakhon Rajabhat University

February 1987

The purpose of this thesis was to study the following aspects in the unconventional use of language in Rong Wongsawan's sounds, structures and expressions and the study of the changes in meanings.

In terms of sounds, Rong Wongsawan broke the convention by either changing, or adding and or omitting some of the syllables in the conventional expressions.

In structures, he changed the function of the words, made the new word order especially with modifiers, used the unconventional noun classification omitted words which are not deletable and by collocated words which are in compatible.

In expressions, Rong Wongsawan did either one of : the three things : changing, or adding, or omitting some words and phrases in the conventional expressions.

Although this style of writing was particularly unconventional, it did not spoil the meaning. On the contrary, it conveyed wider meaning to the readers. It created vivid associations and certain particular moods. Rong Wongsawan's unconventional language can be used in certain contexts and within certain limitation.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

.....กรรมการ

.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิพุธ โสภวงศ์ ประธาน รองศาสตราจารย์ สำอาง นิธิบุรณะ
กรรมการ ท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำแนะนำอันมีค่า และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง
ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์นิศยา บุญสิงห์ กรรมการเพิ่มเติม ที่กรุณา
ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่งานวิจัยนี้ กราบขอบพระคุณ อาจารย์สิริมา วรยิ่งยง
ที่กรุณาให้คำแนะนำในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาท
วิชาความรู้ อบรมสั่งสอน และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบคุณ พี่ ๆ
และเพื่อน ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่ง

จันทร์ฉาย แฉกวย

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	8
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	9
	ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า	9
	คานิยามศัพท์เฉพาะ	11
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	12
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ...	12
2	การสร้างภาษาแหวกแนว	40
	การละเมียดกฎเกณฑ์ทางคำนเสียง	40
	การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์หรือขวงกา	41
	การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์	41
	การรวบพยางค์	57
	การสลับเสียงพยางค์	69
	การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ	79
	การใช้คำซ้ำเสียง	80
	การใช้คำซ้อนเสียง	92
	การแทรกเสียงพยางค์ที่ไม่มีความหมาย	104
	การซ้ำเสียงพยัญชนะต้น	106
	การแทรกเสียงพยัญชนะเหลว	107
	การใช้คำคล้องจอง	109
	การแทรกเสียงในคำซ้อน	111

การตัดเสียงพยัญชนะบางส่วนของคำ	117
การตัดเสียงพยัญชนะเบา	118
การตัดเสียงพยัญชนะหนัก	121
การตัดเสียงคำ 4 พยางค์ เหลือ 2 พยางค์	125
การตัดเสียงคำ 6 พยางค์ เหลือ 3 พยางค์	131
การละเมียดกฎเกณฑ์ทางกวีนิพนธ์	135
การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำ	135
การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม	138
การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำนาม	145
การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาที่ไม่ต้องมีคำนามมารับ ข้างท้าย เป็นคำกริยาที่มีคำนามมารับข้างท้าย	147
การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยา	150
การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำนามเป็นคำกริยา	152
การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ..	153
การเรียงลำดับการขยายทางจากปกติ	154
การเรียงการขยายไว้หน้าคำนามหรือคำกริยา	154
การเรียงการขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำบุพบท	155
การเรียงการขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำเชื่อม	156
การละคำ	159
การละคำเชื่อม	159
การละคำที่ซ้ำกันในประโยค	161
การละคำวิเศษณ์นาม	163

การใช้คำลักษณะนามต่างจากปกติ	164
การใช้คำบอกจำนวนหน้าคำนาม	164
การใช้คำลักษณะนามในที่ที่ไม่ใช่	166
การใช้คำลักษณะนามคนละคำกับปกติ	168
การใช้คำในประโยคซึ่งปกติใช้ร่วมกันไม่ได้	171
การนำคำที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม	172
การนำคำที่ใช้กับสิ่งที่มีชีวิตมาใช้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิต	179
การนำคำที่ปกติใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรม อย่างอื่น	185
การนำคำที่ปกติใช้กับนามธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับนามธรรม อย่างอื่น	187
การละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำนวณ	190
การเปลี่ยนแปลงจำนวนเดิมโดยการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ	191
การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนต้นของจำนวนเดิม ..	192
การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนกลางของจำนวนเดิม .	196
การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนท้ายของจำนวนเดิม .	201
การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความมากกว่าหนึ่งตำแหน่งของ จำนวนเดิม	221
การเปลี่ยนแปลงคำบางคำและเรียงลำดับคำใหม่	223
การเปลี่ยนแปลงจำนวนเดิมโดยการเพิ่มคำหรือข้อความ ...	229
การนำจำนวนที่ไม่ปรากฏคู่กันโดยปกติมาใช้คู่กัน	229
การเพิ่มคำหรือข้อความที่มีความหมายตรงกันข้าม	231
การเพิ่มคำหรือข้อความเพื่อขยายคำในจำนวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น	233
การรวมคำระหว่างจำนวน 2 จำนวน	235
การเพิ่มและเปลี่ยนแปลงคำบางคำในจำนวนเดิม	240

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการตัดคำหรือข้อความ	243
การตัดคำหรือข้อความตอนท้ายของสำนวนเดิม	243
การตัดคำหรือข้อความตอนต้นของสำนวนเดิม	245
การตัดคำซ้ำ	246
การตัดคำซ้ำและเรียงลำดับคำใหม่ หรือเปลี่ยนแปลง คำบางคำ	247
3 ความเปลี่ยนแปลงทางคำความหมายของภาษาแสกแนวที่	
'รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างไว้	250
ความหมายของคำที่ใช้ในบริบทต่างจากปกติ	251
ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายเกี่ยวกับอาการที่ คว่ำปาก	253
ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายว่าทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง แยกขาดจากกัน	257
ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายแสดงอาการเคลื่อนไหวที่	261
ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง	266
ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายแสดงอาการล้มย่ำ หรือจับต้อง	269
ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่แสดงอาการเกี่ยวกับเสียงของคน หรือสัตว์	275
ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายว่าชักสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้หมดไปหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น	278

ความหมายของกลุ่มคำขยายที่มีความหมายแสดงสภาพหรือ ลักษณะของวัตถุที่เปลี่ยนสภาพหรือเสื่อมคุณภาพ	279
ความหมายของกลุ่มคำขยายที่แสดงจำนวน ปริมาณหรือลักษณะ ของสิ่งของที่บ่งความหมายว่ามีปริมาณมากหรือเป็นทวีคูณ	282
ความหมายของกลุ่มคำขยายที่มีความหมายแสดงลักษณะของ บุคคล	286
ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่	301
ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างโดยอาศัยแนวเทียบใน คำรูปคำ	302
ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างโดยอาศัยความสัมพันธ์ ทางความหมายของคำ	311
ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างโดยการประสมคำ ...	319
ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ	329
การใช้คำพ้องความหมาย	330
การใช้คำแย้งความหมาย	338
การใช้คำดูถูกดูหมิ่น	340
4 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	349
ผลการศึกษาค้นคว้า	350
อภิปรายผล	365
ข้อเสนอแนะ	371
บรรณานุกรม	372
ภาคผนวก	379

บทที่ 1

บทนำ

นักเขียนจะประสบผลสำเร็จในการสื่อสารมากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับศิลปะในการเลือกสรรถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นสำคัญ นักเขียนแต่ละคนพยายามเลือกสรรถ้อยคำในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ อารมณ์ ตลอดจนกระทั่งจินตนาการมาสู่ผู้อ่านให้ได้ดีที่สุด

การเลือกสรรถ้อยคำมาเรียบเรียงเข้าด้วยกันเพื่อสื่อความหมายนี้ นักเขียนแต่ละคนมีวิธีการที่แตกต่างกัน บางคนอาจเขียนโดยเลียนแบบนักเขียนรุ่นก่อน หรือแนวทางที่มีแต่โบราณ เช่น การใช้สัญลักษณ์ การใช้ภาษาอ้อมก้อม การใช้ภาษาประชดประชัน ตลอดจนการใช้โวหารต่าง ๆ เป็นต้น แต่นักเขียนบางคนอาจใช้ภาษาแนวใหม่ที่ต่างจากปกติทั่วไป การใช้ภาษาแนวใหม่นี้ก่อให้เกิดความแตกต่างของภาษาจากปกติหลายด้าน เช่น การสรรคำ การใช้สำนวน การผูกประโยค ตลอดจนกระทั่งการเรียบเรียงข้อความต่าง ๆ นักเขียนที่มีชื่อเสียงเมื่อใช้ภาษาแนวใหม่หรือใช้ภาษาที่ต่างจากปกติทั่วไปเสมอ ๆ ก็จะเป็นสำนวนของนักเขียนผู้นั้น หรือผู้อ่านสามารถจำได้ว่าเป็นสำนวนของนักเขียนผู้นั้น ดังที่เจตนา นาควัชระ กล่าวถึงการใช้ภาษาแนวใหม่นี้ว่า "การใช้ภาษาแนวใหม่นี้ จำเป็นเสมอไปที่จะต้องผูกพันกับการคิดศัพท์ใหม่ การนาคำต่าง ๆ มาประสานกันในปริบทใหม่ นักเขียนบางท่านสร้างเอกลักษณ์ของตน ด้วยการสร้างนวัตกรรมทางภาษา จนผู้อ่านจำได้ว่านี่เป็นใคร เช่น ยาชอบ ไม้เมืองเดิม หรือรงค์ วงษ์สวรรค์"¹

นักเขียนปัจจุบันที่มีชื่อเสียงและได้รับการกล่าวขวัญทางภาษาอย่างมากได้แก่ รงค์ วงษ์สวรรค์ ซึ่งเป็นชื่อที่นักอ่านโดยทั่วไปยอมรับและชื่นชมว่า เป็นนักเขียน

¹เจตนา นาควัชระ ทางไปสู่วัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ หน้า 261

ที่ใช้ภาษาได้อย่างวิจิตรพิสดาร ใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ มีอารมณ์ มีชั้นเชิง
โดยใช้ภาษาแนวใหม่ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ภาษาแหวกแนว"*

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้รับการกล่าวขวัญและวิพากษ์วิจารณ์ด้านการใช้ภาษา
อย่างกว้างขวาง เหตุหนึ่งเนื่องจาก ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ภาษาผิดแปลกไปจาก
ปกติ ตั้งแต่การสรรคำมาใช้ เช่น การตั้งชื่อตัวละคร จะตั้งชื่อให้ต่างจากปกติ
เช่น ป่อน ทิวทอง, เพร็ด เทียบทอง, แรม ส้มมือ, เณ ข้าวโพค,
บัว สองใบ, เณ มะเขือพวง เป็นต้น การเลือกสรรคำมาบรรยายบุคลิกตัวละคร
ก็ใช้ในบริบทต่างจากปกติทั่วไป เช่น

"แล้วเพื่อนบางคนจะเดินเข้ามาในบ้าน บนไหล่ของเขาแบกความกังวล
เอาไว้นั่นมันดูลงหมกความภาคภูมิใจ"

ดอกไม้ในดังขะ : 34

"แบก" เป็นกริยาที่ยกของที่มีน้ำหนักมากวางบนไหล่ ถ้าใช้กับสิ่งที่เป็น
นามธรรมมักใช้กับภาระหน้าที่ เช่น แบกภาระ แบกงาน ในที่นี้ใช้ในความหมาย
เปรียบเทียบให้ความหมายว่า มีความกังวลใจ มีความทุกข์มาก จนใบหน้าเศร้าหมอง
หมดความสง่างาม

ในการเรียงคำเข้าประโยคบางครั้ง ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ มีวิธีการเรียงคำ
ที่แปลกแต่กระชับรัดกุม ให้เนื้อความครบบริบูรณ์ และบางครั้งเน้นให้ภาพและความหมาย
ที่เด่นชัดยิ่งขึ้น เช่น

"แล้วที่สมรก็ลุกขึ้นเดิน พานวลใยทั่วเรือนร่าง ในอายุสามสิบหกไปจาก
ข้าพเจ้า"

สนิมสร้อย : 45

*"ภาษาแหวกแนว" เป็นคำเรียกการใช้ภาษาที่ต่างจากปกติทั่วไป ของ
ปรีดี กุญชรวิชัย "พลังของภาษาแหวกแนว" ใน ภาษาพินิจ หน้า 44 - 51

ในข้อความนี้เรียงคำขยาย "นวลโย" ไว้หน้าคำนาม "เรือนร้าง" เน้นให้ความหมายที่เด่นชัดว่า หญิงอายุ 36 ผู้นี้มีรูปร่างงดงาม มีผิวพรรณผุดผ่อง เป็นของไบนวลงาม

ตัวอย่างที่กล่าวข้างต้นนี้พ้องกับคำกล่าวของ ฉลวย สุรสิทธิ์ ที่กล่าวถึงความเด่นในการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ว่า "แปลกใบเรื่องการเกี้ยวใช้ถ้อยคำ นับตั้งแต่การตั้งชื่อตัวละคร การเลือกใช้คำในการพรรณนาถึงตัวละคร รวมทั้งการผูกประโยคด้วยคำที่มีเล่ห์กล เหมือนว่านักเขียนคนอื่น ๆ ในยุคเดียวกัน"¹

นอกจากการใช้ภาษาที่เด่นดังกล่าวแล้ว 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ยังกล้าใช้คำที่นักเขียนโดยมากไม่กล้าใช้ เพราะเป็นคำหยาบ แต่เขาใช้และมีวิธีใช้อย่างแนบเนียน เช่น ใช้คำยวน "หกสกกะปี่" "ซีกะร้อก" บางครั้งใช้ความเปรียบที่ตรงไปตรงมา นาคาที่มีความหมายในคำนวลมาไว้ในข้อความที่มีความหมายในคำนวลวก ซึ่งนักเขียนโดยทั่ว ๆ ไปจะไม่กล้าใช้กัน ดังตัวอย่าง

"...แต่ความรู้แก่เส้นขนของผมอาจไม่ อธิบายได้ถูกต้องมันเป็นเพียงความรู้สึกเท่านั้นว่าคอนข้างแกร่งกราวและรุนแรง..."

น้ำตาสองเม็ด : 124

"เกิดมาทวงพ่อทองแม่จนจะหงอ อ้อมอ้อมไม่เคยทำให้ใครถึงเพียงนี้"

สนิมสร้อย : 446

บางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้คำโบราณในงานประพันธ์ ดังตัวอย่าง

"เขากลายเป็นคนขาดปฏิทินไม่ไ้แล้วในชีวิต : ครบ-ปฏิทินวางบนถนัดกร้าว
ผู้หญิงหมายเลข ๑ ในบ้านไปคักจรีทนามาจากไหนไม่รู้ หล่อนแนะนำและ
ขมขึ้นให้เขาเชื่อฟังมัน ..."

กัญชาธิปไตย : 145

¹ฉลวย สุรสิทธิ์ ศิลปะการเขียน หน้า 206

"ข่มขืน" * ปัจจุบันใช้ในความหมายว่า ใช้กำลังขืนใจ แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำมาใช้ในความหมายว่าบังคับให้เชื่อฟัง ซึ่งตรงกับความหมายที่ใช้ในสมัยโบราณ

'รงค์ วงษ์สวรรค์ สามารถใช้ภาษาเหล่านี้ได้อย่างคล่องแคล่ว ราบรื่น และใช้ได้อย่างเหมาะสม ดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ กล่าวว่า

"'รงค์ มีความเด่นทางภาษา เมื่ออ่านเรื่องของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สิ่งที่น่าสนใจ ก่อนคือ ส่วนวนภาษา 'รงค์ ใช้ภาษาอย่างนักเลงจริง ๆ จะใช้คำในสภาพท่าที่สุด ในที่ที่สูงที่สุดก็ได้ จะใช้คำที่เคยใช้แต่โบราณ ในจังหวะที่เกี่ยวกับสมัยใหม่ที่สุดก็ได้"¹

การใช้ภาษาที่ต่างจากปกตินี้ ทำให้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงได้รับการกล่าวขวัญอย่างกว้างขวาง และทำให้บางคนตื่นตะลึงเกี่ยวกับการใช้ ภาษาที่แปลกใหม่ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ดังที่ ป. วัชรภรณ์ (นามแฝง) กล่าวว่า

"นักเขียนที่มีสำนวนล้นยุคเกรี้ยวกราดวุ่นวายหลายวงวนนั้น เห็นจะต้องบอกเสียหน่อย ว่ามิใช่ใครอื่น ผู้นั้นคือ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สำนวนที่ได้รับการวิจารณ์มากที่สุด คือ ไฉไลเป็นบ้า"² และในจำนวนผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการใช้สำนวนล้นสมัยนี้ มีทั้งผู้ที่เห็นว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เป็นผู้ทำลายภาษา ทำให้ภาษาวิบัติ โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญทาง คำนหลักภาษาบางคน บุคคลเหล่านี้เกรงว่าภาษาไทยจะถูกทำลาย จึงมีปฏิกิริยา ค่อกันอย่างมากในช่วงแรก ดังที่ ชลธิรา กลัคอยู่ กล่าวว่า "งานเขียนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นั้น หลาย ๆ คนไม่ชอบ โดยเฉพาะครู อาจารย์ที่สนใจ หรือ

* ข่มขืน ในความหมายว่าบังคับให้เชื่อฟัง ดังตัวอย่าง "...ในความอำนวยการ ของครู เมื่อทำถูกวิธีการสอนโดยข่มขืนก็ถือว่าไม่มี" เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี งานกับเล่น หน้า 13 (อ้างอิงมาจาก การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ สำนวนและ ล่าดับคำ ในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ หน้า 30 ของ วัลยา วิมุกตะลพ)

¹ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ "หัวเลี้ยวของวรรณคดีไทย" ใน วรรณไวทยาการ : วรรณคดี หน้า 115

²ป. วัชรภรณ์ (นามแฝง) ประวัตินักประพันธ์ หน้า 601

เชี่ยวชาญทางด้านหลักภาษาโดยตรง"¹ นอกจากผู้เชี่ยวชาญทางหลักภาษาจะเห็นว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เป็นผู้ทำลายภาษา แม้แต่หนังสือหรือบทกวี ใดๆ ไปบางกลุ่มก็เห็นว่า การใช้ภาษาที่แปลกใหม่นี้ เป็นการทำลายภาษาอย่างยิ่ง ดังที่ อดุล จันทรศักดิ์ กล่าวไว้ในนิตยสารถนนหนังสือ ตอนหนึ่งว่า "สมัยที่ผมเรียนนะ พวกผู้หญิงก็บอกว่า (อักษรศาสตร์) เจ๋งแล้วไม่ชอบ 'รงค์ ไม่ชอบ 'รงค์ ก็เลยไม่ชอบชุลยเทพ เป็นลูกโซ่ คล้ายกันว่าพวกนี้เป็นตัวทำลายภาษา"²

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านเห็นว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ตั้งใจใช้ภาษา ไม่ให้เหมือนใครเท่าไรโดยไม่มีสาระอะไร ดังเช่นที่ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช กล่าวว่า "อย่างคุณ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นี่ผมไม่อ่านเลย ก็จืดจางตลอดไป ตั้งใจเขียน ไม่ให้เหมือนใครเท่าไร ไม่มีสาระ ศัพท์คิดขึ้นมาดิ้น ใดๆ ถูก ใดๆ ผมไม่เห็นด้วย แกจะเอาแปลกเอาใหม่อยู่เรื่อย"³

ในทางตรงกันข้าม ได้มีผู้ชื่นชม กล่าวขวัญ และยกย่อง งานเขียน ด้านการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ว่าเป็นงานเขียนที่มีคุณค่า แสดงถึง การใช้ภาษาอย่างพิถีพิถันระมัดระวัง เลือกสรรคำมาใช้อย่างเหมาะสม ดังเช่น สีฟ้า (นามแฝง) ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ในหนังสือ คนเขียนหนังสือ ของ เสถียร จันทิมาธร ว่า "'รงค์ วงษ์สวรรค์ ชอบใช้ภาษาที่แสดงถึงการกลั่นกรองแล้ว เป็นอย่างนี้"⁴

¹ชลธิรา กลัดอยู่ "การอ่าน" ใน การใช้ภาษา หน้า 196

²อดุล จันทรศักดิ์ "วานปีศาจถาม" ถนนหนังสือ 2 : 25 - 30

ธันวาคม 2527

³ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช "คึกฤทธิ์คึกคัก ทศกัณฐ์วรรณกรรม" ถนนหนังสือ 3 : 16 - 38 กรกฎาคม 2528

⁴เสถียร จันทิมาธร คนเขียนหนังสือ หน้า 189

จากคำกล่าวของสีฟ้า (นามแฝง) สามารถเห็นได้ดังตัวอย่าง

"ความภาคภูมิใจของหลอนเหือกหายไปเหมือนน้ำค้างโดนแดดเลีย"

คลีใจ ภูมิริน : 541

น้ำค้าง เป็นไอน้ำในอากาศที่ถูกความเย็น แล้วหยาดลงมาก้างบนวัตถุที่
ก็คขวางในเวลากลางคืนและเช้ามีด เป็นหยาดน้ำเล็ก ๆ ที่ให้ความรู้สึกมอมบาง
อ่อนหวาน สดชื่น ส่วน แดด เป็นแสงที่พวยพุ่งมาจากดวงอาทิตย์ ให้ความร้อน
และความรู้สึกที่กรากกร้านรุนแรง เมื่อน้ำมาไ้ร่วมกันในความหมายเปรียบเทียบนี้
เน้นให้ความหมายว่า ความสง่างามของหลอนที่มีอยู่เปลี่ยนไปทันที เพราะเมื่อ
แดดเริ่มทอแสง น้ำค้างที่ตกในเวลากลางคืนถึงเช้าจะเหือกแห้งไปในทันทีทันใด
และหายไปจนหมดสิ้น

เนื่องจากการใช้ภาษาอย่างพิถีพิถะระหัด โดยมีการกลั่นกรองแล้วเป็น
อย่างดี ผู้รับงานถึงกับยกย่องงานเขียนบางตอน ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์
เป็นกวีนิพนธ์เทียบเท่าวรรณกรรมประเภทร้อยกรอง ดังที่ ชลธิรา กลัคอยู่
กล่าวถึงการใช้ภาษาอีกตอนหนึ่งของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ว่า "บางตำราหรือนักอ่านบางท่าน (ซึ่งมีจำนวนไม่น้อย) ถือว่าบทร้อยแก้วที่สุนทรทั้งภาษาและแนวคิด
ก็ถือเป็นกวีนิพนธ์ได้ ตัวอย่างบทร้อยแก้วที่น่าจะถือเป็นกวีนิพนธ์ได้ เช่น ร้อยแก้ว
บางเรื่องของ อังคาร กัลยาณพงศ์ งานเขียนบางตอนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์"¹
บทกวีนิพนธ์โดยปกติจะหมายถึงงานเขียนที่เป็นร้อยกรอง แต่ถ้อยร้อยแก้วใดมีความงาม
ทั้งภาษา และแนวคิด ก็จัดเป็นกวีนิพนธ์ได้ ลักษณะกวีนิพนธ์หรือศิลปะในกวีนิพนธ์
หมายถึง "การสร้างสรรคความงามด้วยตัวอักษร เสียง จังหวะ หรือลำน้า และ
มีถ้อยคำที่ลือสสารหรือเป็นสัญลักษณ์แทนบางสิ่งบางอย่าง อันก่อให้เกิดถึงภาพใดอย่าง
สวยงาม มีจินตนาการที่กว้างไกล มีความรู้สึกสะเทือนใจที่เข้มข้นและลึกซึ้ง"²

¹ชลธิรา กลัคอยู่ "การอ่าน" ใน การใช้ภาษา หน้า 164

²ค. ๒๕

ชลธิรา กลัคอยู่ ได้ยกตัวอย่างการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่ใช้ภาษาอย่างมีอารมณ์ บรรยายทุกสิ่งทุกอย่างที่มองด้วยอารมณ์อันร่ารวย และ เพราะอารมณ์นี้เอง นักวรรณคดีส่วนใหญ่ยกย่องว่าเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานเขียนเป็น วรรณศิลป์ ดังตัวอย่าง

"ลาคลองนั้นสะอื้นลงไปตามอารมณ์ของกระแสน้ำเขาจะคลั่ง...
และไม่นานเกินกว่าเสี้ยวระทมของเปลวไฟบนคุ่นพื้นชื้น... แดกจ่านสอคทอ
ความกรากเกรี้ยวปนลงมากับเส้นแสงพุ่งประสานเป็นผืนอันโปร่งปร ประณีต
หมคลุมเวลาก่อนเที่ยงของกลางวันอำไพ กรีกโรยคมบนพรวิวน้ำที่ปึกเปียก...

(หอมคอกประควน)

... ลาคลองมีอารมณ์เพราะสะอื้นสะเหือนตกอกตกใจได้ กระแสน้ำมีอารมณ์ ตามปกติเปลวไฟมีอารมณ์ร้อนแรงตามแบบฉบับที่ใคร ๆ เขาเขียนกัน แต่ 'รงค์' ก็สามารถทำให้เปลวไฟมีอารมณ์เสี้ยวระทมได้ เพราะเป็นเปลวไฟ บนคุ่นพื้นชื้น ๆ แดกแจกใคร ๆ ก็เห็นว่าร้อน แต่ 'รงค์' เห็นว่าไม่เพียงแต่ ร้อนเท่านั้น แสงแดกของเขาดูร้ายเพราะกรากเกรี้ยวเหลือเกิน และใน ความดูร้ายนั้น 'รงค์' ก็รู้สึกและทำให้เรารู้สึกได้ด้วยว่าแสงแดกมีความประณีต ทอให้เป็นผืนโปร่งบางไข่มุกไข่มุกได้ และสิ่งที่ไข่มุกไข่มุกได้นั้นมันน่าจะ อ่อนนุ่ม 'รงค์' ก็สามารถทำให้เรารู้สึกว่า ในความอ่อนนุ่มมีความคม และ ในความคมโดยทั่วไปมันก็น่าจะมาจากของแข็ง แต่เนื่องจากความคมนี้เป็น แสงมันจึงโรยตัวได้..."¹

เท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มาแล้วเห็นว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เป็นนักเขียนที่สร้างสรรค์ภาษา มีลักษณะเด่นด้านการใช้ภาษา แหวกแนว เช่น สร้างคำใหม่ขึ้นใช้ นำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติ เป็นที่น่าสังเกต ว่าการใช้ภาษาแหวกแนวนี้สามารถสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลในการ เพิ่มอารมณ์ เพิ่มความรู้สึกนึกคิดแก่ผู้อ่าน ดังที่ ปรานี กุลละวณิชย์ กล่าวว่

¹ชลธิรา กลัคอยู่ "การอ่าน" ใน การใช้ภาษา หน้า 196 - 197

"การใช้ภาษาแหวกแนวนี้ ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะเข้าใจได้ก็จะต้องตีความ
 โดยเปลี่ยนลักษณะทางความหมายบางอย่างเสียใหม่ เพื่อให้คำ - 2 คำ - >
 ที่ไม่ปรากฏด้วยกันโดยปกติมาปรากฏด้วยกัน ได้มีผู้ศึกษาและให้ความเห็น
 ว่า การใช้ภาษาเช่นนี้ เป็นวิธีการสำคัญวิธีหนึ่งในทางกวีประพันธ์
 ทั้งนี้เพราะการใช้ภาษาที่สะดุดตาผู้อ่าน สะดุดหูผู้ฟัง มีผลทำให้เกิด
 การหยุดชะงักเพื่อจะตีความให้ได้ และเพื่อให้เข้าใจความหมายนั้น ๆ
 วิธีการเช่นนี้มักมีผลในการเพิ่มความรู้สึก และความคิดคำนึงของผู้อ่าน
 ผู้ฟัง"¹

ด้วยคุณค่าความงามในภาษาประการหนึ่ง และลักษณะการใช้ภาษาแหวกแนว
 จะเมิดกฎเกณฑ์ที่ใช้อยู่ทั่วไป แต่สามารถสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกประการหนึ่ง
 ทำให้ผู้วิจิตรสนใจศึกษารูปแบบภาษาแหวกแนว ในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์
 เพื่อศึกษาอย่างละเอียดว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ มีวิธีการใช้ภาษาแหวกแนวโดยมี
 การละเมิดกฎเกณฑ์การใช้ภาษาในด้านต่าง ๆ อย่างไร และมีการเปลี่ยนแปลง
 ความหมายในภาษาแหวกแนวอย่างไร จึงทำให้ภาษาแหวกแนวนี้สามารถสื่อความหมาย
 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลในการเพิ่มอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อ่านอย่างดียิ่ง

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาวิธีการสร้างภาษาแหวกแนว ที่มีการละเมิดกฎเกณฑ์ในด้าน
 เสียง ไวยากรณ์ และสำนวน
2. เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมาย ในภาษาแหวกแนวที่
 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างขึ้น

¹ ปรานี กุลละวณิชย์ "พลังของภาษาแหวกแนว" ใน ภาษาพิณ หน้า 49

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบวิธีการสร้างภาษาแหวกแนว ที่มีการละเมิดกฎเกณฑ์ใน
ด้านเสียง ไวยากรณ์ และสำนวน
2. ทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงทางคำความหมาย ในภาษาแหวกแนว
ที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้น
3. ทำให้ทราบพลังการสื่อความหมายของภาษาแหวกแนว ที่มีผลต่อ
การเพิ่มอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่าน

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาภาษาแหวกแนวในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จากงาน
ประพันธ์รวมเล่มที่ตีพิมพ์ในช่วง พ.ศ. 2503 - 2527 โดยนามาศึกษารวม
40 เล่ม ดังนี้

หนาวผู้หญิง

เกาอารมณ์

สนิมสรอย

บางลาภูสแควร์

คืนรัก

เสเพลบอยบันทึก

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต ขบวนการ 1

หอมคอกประควน

หัวใจที่มีคืน

หลงกลินกัญชา

หนามคอกไม้

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต ขบวนการ 3

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เขา

๐๐.๐๐ น.

คลใจ กุมริน

นักเองโกเมน

กรุงเทพฯ รจนา

ลมหายใจของสงคราม

อเมริกันตาย

น้ำตาสอง เม็ด

ความรักที่รัก

ดอกไม้ในถังขยะ

ขึ้นมาชมดอกไม้

ถึง... ป้าคอนกรีต

จากแซมเปญถึงกัญชา

กรุงเทพฯ-ปักกิ่ง

กัญชาชิปไทย

ดอกไม้และงูพิษ

ยีนโพนิก 28 คีกรี้

แอลกอฮอล์ดีเคย์

บนหลังหมาแคกลีทอง

ผู้คืนน้ำกรำ

'รงค์ วงษ์สวรรค์แสนสันต์

แกงส้มผักบุ้ง 22.๐๐ น. และหลายเรื่องสั้นของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม)

แจ่ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่

ปักหมุดน้อย ชายปลาร้า ชาวเนย

สำหรับปลายทะเลเกือบ

นินทากรุงเทพฯ

บทกวีฉบับแสงสุริยา-มธุรา
ระบำคอนแก้ว

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ภาษาแหวกแนว หมายถึง ภาษาที่สร้างขึ้นโดยละเมิดกฎเกณฑ์ของภาษา ที่ใช้กันอยู่ตามปกติ แยกได้ 3 ประเภท คือ การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์ และการละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวน

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง หมายถึง เสียงของคำที่ไม่ได้มีการใช้ โดยปกติ แต่เป็นเสียงของคำที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะของผู้แต่ง เช่น เสียงของคำที่เกิดจากการตัดจนวนพยางค์ของคำในภาษา เสียงของคำที่เกิดจากการรวมพยางค์ของคำที่ใช้ในภาษา เป็นต้น

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์ หมายถึง การใช้คำผิดวิภาค เช่น นำคำที่ปกติใช้เป็นคำกริยามาใช้เป็นคำนาม การเรียงคำในประโยคต่างจากปกติ เช่น เรียงคำขยายไว้หน้าคำที่ถูกขยาย เป็นต้น

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวน หมายถึง การดัดแปลง เพิ่ม หรือตัดทอน สำนวนเดิม เช่น สำนวนเดิม "ตอบากตอบาคา" เปลี่ยนรูปสำนวนใหม่ว่า "ตอบากรองคำ" เป็นต้น

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายในภาษาแหวกแนว หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายใหม่ที่เพิ่มขึ้นจากความหมายเดิม โดยศึกษาความหมายที่ใช้โดยปกติทั่วไปกับความหมายที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ และศึกษาความหมายของ คำศัพท์ สำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้นใหม่

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นเสียง ไวยากรณ์ ส่วนวน และความหมาย
3. ศึกษางานประพันธ์รวมเล่มของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'
4. รวบรวมและแยกประเภทวิธีการสร้างภาษาแหวกแนว ที่มีการละเมิดกฎเกณฑ์ในด้านต่าง ๆ ไว้เป็นกลุ่ม คือ กลุ่มเสียง กลุ่มไวยากรณ์ และกลุ่มส่วนวน
5. ศึกษาวิธีการสร้างภาษาแหวกแนว ที่มีการละเมิดกฎเกณฑ์ของภาษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 5.1 การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง
 - 5.2 การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์
 - 5.3 การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านส่วนวน
6. ศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายในภาษาแหวกแนวที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้น
 - 6.1 ความหมายของคำที่ใช้ในบริบททางวาทศิลป์
 - 6.2 ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนที่สร้างขึ้นใหม่
 - 6.3 ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ
7. สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาแหวกแนวในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จำแนกได้ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์

วิชา ทรวงแสง¹ เขียนปริญญานิพนธ์เรื่อง "วิเคราะห์งานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (2503 - 2512)" ศึกษาในค่านรูปแบบ โลกทัศน์ ศิลปะการใช้อย่าง และคุณค่าของงานประพันธ์ตามแนวการวิจารณ์แบบใหม่เป็นสำคัญ รวมทั้งได้ศึกษาถึงอิทธิพลของชีวประวัติที่มีต่อผลงานด้วย โดยศึกษาผลงานของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ รวม 18 เล่ม จากการศึกษาพบว่า เนื้อเรื่องมักมีโครงเรื่องไม่แน่นอน อาศัยโครงเรื่องย่อยเป็นสำคัญ รูปแบบตัวละครจะแสดงความหลากหลายในชีวติมนุษย์ ทั้งภายในและภายนอกจิตใจ จากมโนทัศน์ประกอบที่มีน้ำหนักและความสำคัญในแต่ละเล่มไม่เท่ากัน บทสนทนามีความสมจริง แก่นเรื่องในงานประพันธ์ประเภทบันเทิงคดีจะแสดงถึงความขัดแย้ง ส่วนสารคดีเนื้อเรื่องจะเป็นสารคดีท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ในค่านท่วงทानองเขียนพบว่า มีการใช้คำโดยการแปลงจากคำที่มีใช้อยู่ในภาษา นาคาที่มีใช้อย่างหนึ่งไปใช้ในอีกอย่างหนึ่ง ประโยคที่ใช้ส่วนมากคือ ประโยคแบบโวหาร ประโยคมาโรก และประโยคสั้น ภาพพจน์ที่ใช้คือ อุปมา บุคลาธิษฐาน สัญลักษณ์ และความขัดแย้ง และมีการบรรยายพรรณนาที่เป็นลักษณะเฉพาะ หางเสียงแสดงถึงความไม่พอใจ ล้อเลียน ทำทนายแต่ไม่แข็งกร้าวหากแฝงไว้ด้วยอารมณ์ขัน ด้านโลกทัศน์พบว่า โลกและชีวิตเป็นความหลากหลาย งดงาม มีทั้งความสุขและความทุกข์ อิทธิพลของชีวติมีความสัมพันธ์ต่อผลงานอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้พบว่ามีคุณค่าในอารมณ์และสุนทรีย์ยะ คุณค่าด้านความรู้และสติปัญญา และคุณค่าด้านสังคม

ฉลวย สุรสิทธิ์² กล่าวถึง 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ตอนหนึ่งว่า ในบรรดานักเขียนในยุคปัจจุบันนี้ ไม่มีนักเขียนคนใดสามารถเขียนหนังสือ โดยใจสำนวนและโวหารที่แปลกและอัจฉริยะได้เหมือนกับ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ซึ่งมักเกิดจากการเลือกใช้

¹วิชา ทรวงแสง วิเคราะห์งานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (2502 - 2512) 303 หน้า

²ฉลวย สุรสิทธิ์ ศิลปะการเขียน หน้า 205 - 209

ถ้อยคำและผูกพันเนื้อความให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าจริงและไม่จริง รู้สึกว่าใช่และไม่ใช่ รู้สึกว่าสวยและไม่สวยไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งการเลือกใช้ถ้อยคำและการผูกเนื้อความที่แปลกนี้ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่า เรื่องของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นั้นเชื่อถือได้หรือไม่ หรือบางครั้งผู้อ่านจะรู้สึกว่าเขียนเรื่องให้เป็นนิทานมากกว่าเป็นนวนิยายสมัยใหม่

ในตอนท้ายผู้เขียนได้สรุปการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ว่า "การเขียนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีสำนวนอันเป็นแบบเฉพาะของตนเอง แปลกที่สุด น่าสนใจที่สุด และมีแนวทางควรแก่การศึกษา"

ยศ วัชรเสถียร เขียนบทความเรื่อง "ชมรมนักประพันธ์แห่งประเทศไทย" ได้กล่าวถึงการตั้งชมรมของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' และการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ว่า "ชมรมหนึ่งตั้งหลักแหล่งอยู่ที่โรงพิมพ์ มี 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เป็นตัวตั้งตัวตี เขาเป็นผู้เฟื่องมาจากนิตยสารรายสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เขาเป็นนักประพันธ์ที่มีวิธีผูกเรื่องและสำนวนโวหารที่แปลกแหวกแนวจากบรรดานักประพันธ์ทั้งหลายทั้งในอดีตและปัจจุบัน"¹

ป. วัชรภรณ์ (นามแฝง)² กล่าวถึงการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ตอนหนึ่งว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เป็นนักเขียนหนุ่มที่มีสำนวนพิสดาร เป็นคนกล้าใช้คำแปลก ๆ คือ ใช้คำที่คนอื่นพูดมากกว่าเขียน และเมื่อ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้สำนวนพูดมาเขียนทำให้ผู้อ่านที่เป็นหนุ่ม ๆ สาว ๆ ชอบมาก

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ³ กล่าวถึงการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ว่า สลีการเขียนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีลักษณะวาทภาพที่ถ้อยคำ ด้วยความเพลิคเพลินของจิตกรใช้แปร่งและลี และไค้วิจารณ์งานเขียนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'

¹ยศ วัชรเสถียร "ชมรมนักประพันธ์แห่งประเทศไทย" ภาษาและหนังสือ

18 : 54 - 62 ตุลาคม - มีนาคม 2529

²ป. วัชรภรณ์ (นามแฝง) ประวัตินักประพันธ์ หน้า 313

³ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ "หัวใจของวรรณคดีไทย" ใน วรรณไวพากร : วรรณคดี หน้า 116

เพิ่มเติมว่า "รงค์ วงษ์สวรรค์ เขียนเรื่องมาเกือบ 20 ปีแล้ว เป็นที่น่าเสียดายว่า แนวเรื่องไม่พัฒนาไปในทางใด แนวคิดก็ซ้ำกันอยู่กับที่ไม่ส่งสารเฉพาะให้แก่ผู้อ่านที่ใหม่ขึ้นมาจึงเทียบได้กับศิลปินที่มีฝีมือ แต่ขาดความเร้าร้อนทางจิตที่จะส่งกระแสออกสู่เพื่อนร่วมชาติ"

รัฐจวน อินทรกำแหง สรุปบทบรรยายเรื่อง แนวโน้มของวรรณกรรมไทยปัจจุบัน กล่าวถึงการใช้ภาษาของ รงค์ วงษ์สวรรค์ ตอนหนึ่งว่า

"ภาษาของ รงค์ วงษ์สวรรค์ เมื่อเริ่มงานเขียนหนังสือใหม่ ๆ ให้ความความหนักใจให้บรรดาผู้ที่เป็นครูภาษาไทยเป็นอันมาก เพราะรู้สึกว่า รงค์ เป็นผู้ทลายภาษาไทยให้วิบัติไป แต่บัดนี้มีอาจารย์หลายท่านให้ความเห็นว่า รงค์ เป็นนักสร้างสรรค์ภาษา เขาได้คิดภาษาอะไรขึ้นมาใหม่ ๆ ทำให้เราสามารถเข้าใจเรื่องภาษาได้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้ก็แล้วแต่ตามผู้อ่านจะเห็นด้วยอย่างไร..."¹

รัฐจวน อินทรกำแหง² วิเคราะห์นวนิยายเรื่อง แม่ม่ายนุชนาง ของ รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาตอนหนึ่งของ รงค์ วงษ์สวรรค์ ว่า เหตุที่คนสนใจเรื่องของ รงค์ วงษ์สวรรค์ เพราะสำนวนอันเป็นแบบเฉพาะของเขา ไม่มีใครสามารถเลียนแบบได้ มีทั้งความคมคาย และคายเส้นระหว่างศิลปะกับอนาจาร และมีความสามารถในการบรรยาย พรรณาให้ผู้อ่านเห็นภาพ ตลอดจนใช้คำอุปมาที่เข้าไปในเรื่องเพศ

ในเรื่องการใช้คำวิเศษณ์ ผู้เขียนได้ให้ข้อสังเกตว่า แม้วาคำวิเศษณ์ที่ รงค์ วงษ์สวรรค์ นามานี้จะใช้จะผิดที่ผิดความหมาย แต่พอนามารวมกันเข้าก็สามารถ

¹รัฐจวน อินทรกำแหง วรรณกรรมวิจารณ์ ตอน 3 หน้า 196

²รัฐจวน อินทรกำแหง วรรณกรรมวิจารณ์ ตอน 1 หน้า 177 - 183

ให้ความหมายได้ดี และในด้านชื่อเรื่องก็เป็นลักษณะเฉพาะตัว ที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

ในตอนท้ายผู้เขียนได้สรุปการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ว่า

"'รงค์ วงษ์สวรรค์' เขียนเรื่องที่เบี่ยงทั้งความจริง ความเศร้า และความรู้ ให้เห็นมุมชีวิตที่หลายคนมองผ่าน เขาเขียนด้วยความกำนิง ความคิด อารมณ์ และความรู้สึก หลายคนอาจเห็นว่าเรื่องของเขามักอยู่ในประเภทคาบเส้น หรือล้ำเส้น อีกทั้งสำนวนก็ค่อนข้างเปลือย แต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า เขาเป็นนักเขียนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีวิวัฒนาการของตัวเองเพื่อให้เขาพ้นจากการเป็นนักเขียนรุ่นเดอะที่ล้าสมัย"

กุหลาบ มลลิกะมาศ ได้กล่าวถึงสไตล์การเขียนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ว่า "'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีสไตล์แปลก มีทั้งคนติและชอบ นักเขียนผู้นี้เป็นเสมือนนักวิทยาศาสตร์ คือ ทดลองใช้ภาษา เหมือนนักวิทยาศาสตร์ทดลองในห้องเก็บศพคน มีทั้งคนชอบและคนไม่ชอบ แต่ก็เป็นแบบของ 'รงค์' เองเป็นส่วนตัว ผู้อ่านควรใจกว้างพอที่จะยอมรับบ้างว่า นี่เป็นแบบเฉพาะตัวของนักเขียนผู้นี้"¹

นอกจากนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ได้ให้สัมภาษณ์ขรรค์ชัย บุนปาน ลงในหนังสือ "โซนดอกหญ้า" ถึงการใช้ภาษาตอนหนึ่งของตนว่า

"ผมเป็นนักเรียนอานวยศิลป์จบมัธยมหกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ เป็นคนเกียวกึ่งได้เปอร์เซ็นต์สูงมากโดยไม่ชอบภาษาไทย ไม่เคยเรียนภาษาไทยเลยเป็นความสตัย ไปตรวจดูได้ที่โรงเรียน เกือบภาษาไทยที่สุด เพราะเห็นว่ามันยุ่งยาก ไวยากรณ์ไทยนี้เป็นวิชาที่ซับซ้อนเหลือเกินสำหรับผม แล้วก็ไม่ชอบ"

ส่วนในค่านวโยการณั้ รงกั วญั้สวรรคั กลาววว่า

“...รู้้อย่างเดียวว่างานเขียนหนังสือคือ การแสดงความรู้สึกของ
ตัวเองออกไปเท่านั้น ทาอย่างใญ่อ่านจะเข้าใจความรู้สึกของผู้เขียน
เท่านั้น แล้วทาอย่างใญ่จึงจะทาให้ตัวหนังสือมันมีอารมณ์ ไวยากรณ์
มันไม่มีอารมณ์แน่นอน ไวยากรณ์เป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ เป็น เรื่อง
ของวินัย เป็น เรื่องของคำสั่ง คำสั่งทุกคำสั่งไม่มีอารมณ์แน นายทหาร
ให้พลทหารไปตักน้ำยังงี้ ไม่มีอารมณ์เลย”¹

ปราณี กุลละวณิช² เขียนบทความเรื่อง พลังของภาษาแหวกแนว โดยใช้ตัวอย่างจากงานประพันธ์ของ รงค์ วงษ์สวรรค์ โค้ชให้เห็นว่า การใช้ภาษาแหวกแนวที่ไ้รับการตาหนิเสมอนั้น อาจเกิดจากการใช้ความคิดไวยากรณ หรือ การนาคาที่ไม่เคยใช้ควบกันมาไว้ด้วยกัน เมื่อผู้อ่านได้อ่านจะสะดุด เพื่อบุคคิความหรือทาความเข้าใจกับคานัน

การใช้ภาษาแหวกแนวที่ต่างจากการใช้ภาษาโดยทั่วไปนี้ เป็นความผิดทางวากยสัมพันธ์ โดยได้แบ่งระดับความร้ายแรงของความผิดทางไวยากรณ์ตามที่ซอมสกี ได้แบ่งไว้เป็น 2 ประเภท คือ

๑. ระวังความผิดร้ายแรง ได้แก่ ระวังความผิดซึ่งเนื่องมาจากการใช้
 คาถาผิดประเภททางไสยาศรณ ซึ่งไม่สามารถสื่อสารหาความเข้าใจกันได้

2. ระคับความฉดที่พออนุโธมได้ ไ้แก่ ระคับความฉดซึ่งเปื่องมาจากการ
ใช้คำที่แย่งกันในทางความหมายและม่ปรากฏร่วมกัน แต่พอจะ เข้าใจกันได้โดยการ
ตีความเป็นกรณีพิเศษ หรือ เปลี่ยนแปลงลักษณะทางความหมายบางอย่างให้สามารถ
สัมพันธ์กันได้

¹ขรรค์ชัย บุนปาน ไขนอกคอกหัว หน้า 167 - 236

²ปราณี อุดธะวณิช "พลังของภาษาแหวกแนว" ใน ภาษาปิ๊ง

ระดับความฉึกในระดัที่ 2 คือ ระดับความฉึกที่พออนุโลมได้นี้ ผู้เขียน
เรียกว่า เป็นการใช้ภาษาแหวกแนว โดยชี้ให้เห็นว่าการใช้ภาษาแหวกแนวนี้
ที่ยอมรับของคนทั่วไปเป็นวิธีการหนึ่งในการการประพันธ์ เพราะเมื่อใช้ภาษาที่สะกดตา
ผู้อ่านหรือสะกดหูฟัง จะทำให้ตอหงุดหงิดเพื่อที่ความให้เข้าใจความหมายนั้น
ซึ่งมีผลในการเพิ่มความรู้สึกและความคิดคำนึงของผู้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

ปราณี กุลละวณิชย์ กล่าวถึง 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ว่าเป็นนักเขียน
เรื่องสั้นและนวนิยายที่ไม่ซ้ำแบบใคร และได้ใช้ลักษณะภาษาแหวกแนวเป็นของตัวเอง
เขียน ซึ่งแม้จะใช้ภาษาที่ต่างจากปกติ หรือภาษาแหวกแนว แต่ก็ทำให้ภาษาแหวกแนว
ที่ใช้นี้สามารถสื่อความหมายได้ และสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลใน
การเพิ่มอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดแกผู้อ่านอย่างคี่เยี่ยม

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การวิเคราะห์ภาษาแหวกแนวของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องของเสียงและพยางค์

ในกานความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและความหมาย ได้มีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน
ทั้งโดยการสังเกตและศึกษาจากคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนกระทั่งกาที่ใช้ใน
วรรณกรรมต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ทองมน จิตรจางค์ กล่าวถึงเสียงกับความหมายไว้ตอนหนึ่งว่า

"เป็นที่สังเกตได้ว่าหลายครั้งที่เคียว เสียงกับความหมาย เป็นสิ่งที่เป็นเหตุ
เป็นผลกัน นั่นคือเพื่อที่จะสื่อความหมายลักษณะหนึ่ง ผู้ใช้ภาษามักเลือกใช้
คำที่มีเสียงอย่างหนึ่ง และเลือกใช้เสียงอีกอย่างหนึ่งเพื่อสื่อความหมายใน
ลักษณะอื่น เป็นต้นว่า เสียงพยัญชนะต้นประเภตเสียงนาสิกมักให้ความสำเร็จ
ในการสื่อความหมายที่บ่งความรู้สึกนุ่มนวลค่อยเป็นค่อยไป เช่น เสียง/น/
/ม/ ในคำ นุ่ม นุ่น แน่ง นอย นาค เนือง นาน นาน นาน เนิน
ละไม ละม้าย แม่น มาลัย ม้วน..."¹

¹ทองมน จิตรจางค์ สุนทรียภาพในภาษาไทย หน้า 22

พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ได้กล่าวถึง ความหมาย
ที่ได้จากเสียงของคำตอนหนึ่งว่า

"และในกระบวนเสียงนี้ เราควรสืบค้นหาอีกทางหนึ่งคือ เสียงชนิดใดมี
ความหมายไปในทางใด ข้าพเจ้าต้อง เบิกพยานุกรมมูลและแจกแจงขึ้นต้น
ด้วยตัว "คล" กล่าวคือต่อไปมีคือ คลวง คลอย คลอก คลวง คลอง
คลอก คลอน คลอย คละ คลัก คลัง คลั่ง คลับ คล้าย คลับกลา
คลา คล่า คลาง แคลง คลาก คลาน คลาย คล้าย คล้าว
คลา คล่า คล้า คล้าง โคลง กลัด กลับ กลี กลี กล้าง
กลิ้ง กลูก กลู้ง กลุม กลูบ กลุ่ม เกล้ง เกล็ด เกล็ด เกล็ด
เกล็ด เกล็ด เกล็ด กลิ้ง เกล็ด เกล็ด เกล็ด เกล็ด เกล็ด เกล็ด
นอกจากคำว่า คลวง และคลัง แล้วไม่มีคำใดแสดงสภาวะที่นิ่งและแน่น
มักจะแสดงอาการเคลื่อนไหว หรือเคลื่อนไหวที่ไม่เที่ยงหรือไม่บริสุทธิ์
ทั้งนั้น"¹

ชลธิรา สัตยารัตนา เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง การนำวรรณคดีวิจารณ์แผนใหม่
แบบตะวันตกมาใช้กับวรรณคดีไทย ได้กล่าวตอนหนึ่งว่า

"จังหวะและความเคลื่อนไหวแฝงอยู่ในถ้อยคำหรือเสียงที่ใช้ในบทประพันธ์
อยู่เสมอ ลักษณะการแปลงเสียงเพื่อประกอบรูปคำแต่ละคำย่อมมีส่วนสัมพันธ์
กับความหมาย ซึ่งมีรสวรรณคดีแฝงอยู่ นักอ่านบางคนรู้สึกถึงรสนั้นด้วยทั้งหู
ปาก ลิ้น และระบบหายใจ หนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ใครสเหล่านั้นโดย
การอ่านเสียง จะทำให้รู้สึกถึงจังหวะ และความเคลื่อนไหวที่แฝงอยู่ใน
เสียงหรือคำนั้น ๆ..."²

¹พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ วิทยาวรรณกรรม หน้า 758

²ชลธิรา สัตยารัตนา การนำวรรณคดีวิจารณ์แผนใหม่แบบตะวันตกมาใช้กับ
วรรณคดีไทย หน้า 153

พ. นววรรณ (นามแฝง) เขียนบทความเรื่อง "การใช้ภาษา" กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและความหมายว่า

"ถึงแม้เสียงกับความหมายจะไม่เกี่ยวข้องกันโดยตรง เพราะไม่จำเป็นว่า คำที่มีเสียงเพราะความหมายจะต้องดี หรือคำที่มีความหมายไม่ดีเสียงจะต้องไม่เพราะ แต่มีคำบางคำที่เสียงที่ประกอบเป็นคำนั้นกับความหมายมีความสัมพันธ์กัน เป็นที่น่าสังเกต เช่น เสียงพยัญชนะ /อ/ หรือสระ /ออ/ แสดงสิ่งที่มีรูปร่างกลม เช่น คาวา น้อม อ้อม บ้อม ค้อม ล้อม เสียงพยัญชนะ /ว/ แสดงสิ่งที่มีแสงพร่าพราย เช่น แวบ วาบ แวววาว ดังนี้ เป็นต้น"¹

ขมัยพร แสงกระจ่าง เขียนบทความเรื่อง "ภาษาจากความรู้สึก" ใ้ข้อเขียนถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงวรรณยุกต์กับความหมายของคำว่า "...วรรณยุกต์นั้นเป็นจักรกลสำคัญอันหนึ่งที่จะเน้นความหมายของคำได้"² เช่น

"เสียงสามัญจะบอกลักษณะสามัญธรรมดา ไม่ตื่นเต้นโลดโผน ถ้าเป็นอารมณ์ก็จะไม่เร่าร้อนรุนแรง แต่อาจจะเป็นความเยือกเย็น ความเงิบสงบ อย่างระเฉย เสียงเอกจะบอกถึงความหนักแน่นเออจริงเออวัง และล่วงไปถึงความกระด้างหยาบซ่า เสียงโทจะบอกถึงความหนักแน่นเหมือนเสียงเอก แต่ไม่กรากกระด้างเท่า และบางครั้งก็ผสมความอ่อนทางอารมณ์ลงไปบ้าง ส่วนเสียงตรีก็จะบอกความอ่อนทางอารมณ์ ความขำเล่น และเริ่มเจ็บปวดลงไปล้ำลึก จนถึงเสียง

¹พ. นววรรณ (นามแฝง) การใช้ภาษา หน้า 10

²ขมัยพร แสงกระจ่าง "ภาษาจากความรู้สึก" ใน กรออง ภาษาและวรรณกรรม หน้า 30

จิตวาซึ่งแสดงความรู้สึกถึงขั้นสูงทั้งด้านลบและบวก ถ้าเศร้าโศกก็จะ
รุนแรงถึงขั้นโหยหา สุนัขหายและถ้าดีใจก็จะถึงหัวเหวไปเลย¹

สาอาจ หิรัญบุรณะ พินช² เขียนบทความเรื่อง "การเข้าถึงวรรณคดี
ด้วยวิธีสหศาสตร์" โดยวิเคราะห์คำในภาษาไทยในแง่การสื่อความหมายของเสียง
วิเคราะห์ความหมายของเสียงสระและพยัญชนะ โดยเป็นการวิเคราะห์อย่างมีหลักเกณฑ์
คิดเป็นร้อยละ แล้วสรุปความหมายที่น่าจะเป็นไปได้ของเสียงสระและพยัญชนะ เช่น
ความหมายของเสียงสระ /อิ/, /อี/ บ่งถึงความเล็กเรียว แกมมั่ง /เสียง
/เอะ/, /เอ/ บ่งถึงความเบี้ยวไม่ตรง เป็นต้น

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า เสียงและความหมายของคำมีความสัมพันธ์กัน
อย่างใกล้ชิด ดังนั้นไม่ว่าเสียงของคำจะมีความหมายตามที่ใช้โดยปกติทั่วไปหรือไม่ก็ตาม
โดยอาศัยความหมายประจำตัวของเสียง ความหมายประจำรูปคำบางส่วน ตลอดจน
ข้อความจากบริบท เสียงของคำที่มิได้มีการใช้โดยปกติทั่วไปก็สามารถสื่อความหมายได้

เรื่องระบบเสียงหนักเบาในภาษาไทย ได้มีผู้ศึกษาและกล่าวถึงหลายท่าน
ดังเช่น ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ³ และกาญจนา นาคสกุล⁴ กล่าวถึง กลุ่มคำ
พยางค์เดียวในภาษาไทยว่า หน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำเป็นเครื่องกำหนดว่า พยางค์เดียว
ในคำนั้น ๆ จะปรากฏเป็นพยางค์ลงเสียงหนักหรือพยางค์หนัก ดังนี้

¹ชมัยพร แสงกระจ่าง "ภาษาจากความรู้สึก" ใน กรอง ภาษาและวรรณกรรม
หน้า 30 - 31

²สาอาจ หิรัญบุรณะ พินช "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสหศาสตร์" นิตยสารศิลปวัฒนธรรม 1 : 56 - 73 มกราคม 2522

³ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ "จังหวะในภาษาไทย" เอกสารการสอนชุดวิชา
ภาษาไทย 3 หน่วยที่ 1 - 6 หน้า 283 - 328

⁴กาญจนา นาคสกุล ระบบเสียงภาษาไทย หน้า 123

1. คำหลัก ได้แก่ คำนาม เช่น พ่อ แม่ คำขยาย เช่น วิ่ง
เดิน คำคุณศัพท์ เช่น ใหญ่ อ้วน คำกริยาวิเศษณ์ เช่น ช้า เร็ว คำหลัก
เหล่านี้เมื่ออยู่ในประโยคจะเป็นพยางค์หนัก เช่น

'มา 'วิ่ง 'เร็ว

2. คำไวยากรณ์ ได้แก่ คำสรรพนาม เช่น หล่อน หรือคำเชื่อม
เช่น และ กับ คำปฏิเสธ ไม่ คำช่วยหน้ากริยาหรือหลังกริยา เช่น อาจ
จะ เป็นต้น คำไวยากรณ์เหล่านี้จัดเป็นพยางค์เบา เพราะพยางค์เดียวในคำเหล่านี้
ไม่ลงเสียงหนักในการพูดโดยปกติ เช่น

'พ่อ กับ 'แม่

ระบบเสียงหนักเบาในคำหลายพยางค์ กาญจนานาคสกุล และธีระพันธ์
เหลือทองคำ กล่าวว่า ภาษาไทยพยางค์แรกของคำ 2 พยางค์ จะเป็นพยางค์
ที่ไม่ลงน้ำหนักเสมอ พยางค์แบบนี้เป็นพยางค์เบิด และมีสระเสียงสั้นจะอยู่หน้าพยางค์
ที่ลงน้ำหนัก

นอกจากนี้ ธีระพันธ์ เหลือทองคำ ได้สรุปกฎเกณฑ์การลงเสียงหนักเบา
ในคำหลายพยางค์ คำประสม และคำซ้ำไว้ดังนี้

คำ 2 พยางค์ ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 หรือพยางค์สุดท้ายของคำ เช่น
กระดุก (kre'duuk)

คำ 3 พยางค์ ก. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 3 หรือพยางค์สุดท้าย เช่น
จระเม็ด (cere'mét)

ข. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 และพยางค์ที่ 3 เช่น
สุภาสิต (su'phaa'sit)

คำ 4 พยางค์ ก. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 4 หรือพยางค์สุดท้ายเพียง
พยางค์เดียวหรือลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 และที่ 4 แล้วแต่ว่าผู้พูดจะพูดอย่างระมัดระวัง
แค่ไหน เช่น อเมริกา (?e me ri'kaa) (?e'mee ri'kaa)

ข. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 4 เช่น
อันตรธาน ('?an tere'taon)

ค. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 4 หรือ
พยางค์ที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 เช่น วิฑาฉลัฎ ('wit the je'laɣ) หรือ
(wit 'tha 'jea 'laɣ)

คำ 5 พยางค์ ก. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 1 ที่ 3 และที่ 5 เช่น
ไปรณณียากร ('praɣ se'niɪ je'kɔɔn)

ข. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 ที่ 3 และที่ 5 เช่น
ประชาธิปไตย ('pre'cnae'thip pe'taɣ)

ค. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 ที่ 4 และที่ 5 เช่น
กรรฎาคม (ke'rek ke'daa'kɔɔn)

คำ 6 พยางค์ ก. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 3 และที่ 6 เช่น
ปฐณียสถาน (pu che'niɪ je se'taɔn)

ข. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 ที่ 4 และที่ 6 เช่น
เอกัฎราชฎท (ʔek'ʔek khe'reat che'taɔt)

ค. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 ที่ 3 และที่ 6 เช่น
อสังหาริมทรพัฑ ('ʔe'saɳ 'hɛa ri me'sep)

คำประสม 2 พยางค์ ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 หรือพยางค์สุดท้าย เช่น
น้ำแข็ง (néem 'kheɳ)

คำประสม 3 พยางค์ ก. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 1 และ 3 เช่น สีน้าตาล
(sɪɪ nɔɔm 'taɔn)

ข. ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 และที่ 3 เช่น
น้าส้มคั้น (néem 'sóm 'kheɳ)

คำซ้ำ 2 พยางค์ ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 หรือพยางค์สุดท้าย เช่น
ยาว ๆ (jaɔw 'jeaɔw)

คำซ้ำ 4 พยางค์ ลงเสียงหนักที่พยางค์ที่ 2 และพยางค์ที่ 4 เช่น
ระมัฎระวัง (ra'ɔat ra 'waɳ)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องไวยากรณ์

ได้มีผู้ศึกษาและให้ความหมายตลอดกระทั่งกล่าวถึงลักษณะการใช้คำลักษณะนาม ที่ถูกต้องตามระเบียบการใช้ภาษาไทยหลายท่าน เช่น

พรทิพย์ ภัทรนาวิก¹ กล่าวว่า การใช้คำลักษณะนาม จะต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลัก คือ ต้องรู้ว่าจะใช้คำมาจากไหน จะใช้ที่ไหน คำลักษณะนามจะใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับหรือบอกประมาณอย่างหนึ่ง และใช้ตามหลังคำนามเมื่อต้องการจะเน้นข้อความนั้นอีกอย่างหนึ่ง

คำลักษณะนามที่ใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับหรือบอกประมาณ เช่น ม้า 5 ตัว ดินสอ 2 แท่ง ผู้หญิงหลายคน เรือ 3 ลำ บ้าน 6 หลัง เป็นต้น

ข้อสังเกต ถ้าคำบอกจำนวนนับเป็นหนึ่ง คำลักษณะนามอาจจะใช้ตามหลังหรืออยู่หน้าคำบอกจำนวนนับคำนั้นก็ได้อีก เช่น จะใช้ว่า นกหนึ่งตัว หรือนกตัวหนึ่งก็ได้

คำลักษณะนามที่ใช้สำหรับเน้นข้อความ เช่น ม้าตัวนี้ ดินสอแท่งนี้ ผู้หญิงคนนั้น เรือลำนั้น บ้านหลังโน้น เป็นต้น

การใช้คำลักษณะนาม ถ้าใช้ไม่ถูกต้องตามหลักดังกล่าว จะทำให้เสียลักษณะเฉพาะของภาษา เช่น เก้านิสิตถูกไล่ออกจากมหาวิทยาลัย ประโยคนี้ไม่มีการใช้คำลักษณะนาม ซึ่งทำให้ผิดหลักของภาษาไทย ที่ถูกต้องควรใช้ว่า นิสิตเก้าคนถูกไล่ออกจากมหาวิทยาลัย

บรรจบ พันธุเมธา² กล่าวว่า คำคุณศัพท์บอกจำนวนนับไม่ว่าจะเป็นนับถ้วนหรือไม่ถ้วน จะต้องมีลักษณะนามที่บอกลักษณะนามของสิ่งของที่มาข้างหน้าตามมาข้างหลังด้วย เช่น ตาสองตา แก้วห้าใบ คนหลายคน ของมากขึ้น

¹พรทิพย์ ภัทรนาวิก "การใช้คำ" ใน การใช้ภาษา หน้า 19 - 20

²บรรจบ พันธุเมธา ลักษณะภาษาไทย หน้า 142

บ้านน้อยหลัง แต่ที่ไม่เป็นไปตามนี้ก็มี คือ ใช้ลักษณะนามอยู่หน้านามโคยมมากเมื่อนามมาใช้เป็นชื่อ คงถือว่ากระตือรือร้น เช่น ห้าคารา สามเสือ บางกนอาจถือเสือคารา หรืออื่น ๆ เป็นลักษณะนาม ซึ่งเป็นไปได้ เพราะเราไม่เคยมีกาเช่นนี้ ในลักษณะนาม คาราคือคน ลักษณะนามต้องเป็นคน ใช้ว่าคาราห้าคน เสืออาจเป็นคน ก็ต้องใช้ลักษณะนามว่าคน เป็นเสือสามคน ที่จะลักษณะนามไปเลยก็มี เช่น แห้ง 2 น้า 3 (หมายถึงอย่างแห้ง 2 ขาม อย่างน้า 3 ขาบ) แมวห้าหมาหก

อุดม วโรत्म์ลิขิต¹ กล่าวถึงการเกิดร่วมกันของคำในประโยคว่า คำบางคำเลือกกริยาได้บางตัวเท่านั้น เช่น เราจะไม่ใช่

กระดาศแผนนี้้วน
หมูตัวนี้บาง
ความชั่วสรรเสรีเขา
เก้ออีกาลังคิด

แต่เราจะพูดว่า

หมูตัวนี้้วน
กระดาศแผนนี้บาง
เขาสรรเสรีพูดความชั่ว
แดงก่าลังคิด

ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าคำบางคำเลือกกริยาได้บางตัวเท่านั้น ดังเช่น ้วน จะต้องมีประธานเป็นสิ่งมีชีวิต เช่น คน หมู นก แมว แต่กริยาอีกนั้น ประธานต้องเป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่จำเป็นต้องเป็นคน เพราะว้าตัวมันก็คิดได้

ในด้านการละคำโดยปกติ นววรรณ พันธุเมธา² กล่าวว่า ประโยคที่แสดง เนื้อความอย่างเดียวกันอาจยาวหรือสั้นต่างกันไปได้ แล้วแต่ผู้พูดหรือผู้เขียนจะใช้

¹อุดม วโรत्म์ลิขิต¹ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น หน้า 178 - 179

²นววรรณ พันธุเมธา ไวยากรณ์ไทย หน้า 175 - 195

คำมาน้อยเพียงใดในประโยคนั้น ๆ กายางคำในประโยคอาจจะไปได้โดยผู้อ่านหรือผู้ฟังจะรู้ความหมายได้จากบริบท คำที่จะไปอาจเป็นคำในหน่วยนาม หรือหน่วยกริยาก็ได้

1. การละคำในหน่วยนาม ไม่ว่าหน่วยนามจะมีส่วนประกอบอย่างไร เช่น เป็นคำนาม หรือวลีก็สามารถละได้ทั้งสิ้น ดังตัวอย่าง

นิคบอกว่าจะไปโรงเรียน ไกรจะไปรู้ว่า.. จะไป หรือ...จะไม่ไป
หน่วยนามที่ละไว้ในช่องว่างทั้งสอง คือ "นิค"

2. การละคำในหน่วยกริยา เมื่อคำกริยาปรากฏแล้วในประโยคหน้า กริยาในประโยคที่ตามมาอาจจะละไปได้ แต่ต้องเหลือคำขยายกริยาไว้ ดังตัวอย่าง

แดงกินพุทรา นิคก็...เหมือนกัน
หน่วยกริยาที่ละไว้ในช่องว่าง คือ "กิน"

นววรรณ พันธุเมธา¹ กล่าวถึง การเรียงคำขยายโดยปกติว่า โดยปกติหน่วยขยายจะอยู่ชิดกับหน่วยหลัก ซึ่งอาจจะเป็นคำนามหรือคำกริยา แล้วแต่หน่วยขยายจะอยู่ในนามวลี หรือกริยาวลี แต่เมื่อเราต้องการเน้นหน่วยขยาย หน่วยขยายอาจมีไต่อยู่ชิดกับหน่วยหลักก็ได้ ดังตัวอย่าง

ก. แม่ทำนบกระป๋องใหญ่หก

ข. แม่ทำนมหกกระป๋องใหญ่

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องสำนวน

เรื่องสำนวนได้มีผู้ศึกษา และรวบรวมลักษณะการใช้สำนวนไทย อันจะเป็นแนวทางแก่การศึกษาไว้หลายท่าน เช่น

โสมทัต เทเวศร์² เขียน "เกร็ดภาษา หนังสือไทย" โดยเล่าเรื่องราวบางด้านเกี่ยวกับภาษาทั้งอดีตและปัจจุบัน กล่าวถึงที่มา ความหมายของสำนวน และ

¹นววรรณ พันธุเมธา ไวยากรณ์ไทย หน้า 172

²โสมทัต เทเวศร์ เกร็ดภาษา หนังสือไทย 570 หน้า

ถ้อยคำต่าง ๆ รวมทั้งนิยาย นิทาน และไค้วิจารณ์สันนิษฐานประกอบในเรื่องที่มี
ปัญหา หรือเป็นที่กล่าวขวัญถึงในปัจจุบัน

ไชศิริ ปราโมช ณ อยุธยา¹ ศึกษาเรื่อง "การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ
และความหมายของสำนวนไทย" โดยศึกษาการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมาย
ของสำนวนไทยที่ใช้ในปัจจุบันกับสำนวนเดิม หรือสำนวนโบราณ เปรียบเทียบว่า
มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะใด เนื่องจากสาเหตุใด โดยได้แบ่งหัวข้อในการศึกษา
ดังนี้ คือ

1. สำนวนที่มีเสียงของคำใกล้เคียงกัน
2. สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย
3. สำนวนต่างสมัยที่มีความหมายเหมือนกัน
4. สำนวนเก่าที่เลิกใช้แล้ว

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ² ได้รวบรวมสำนวน คำพังเพย และภาษิตไทย
ที่ใช้กันติดปากไว้เป็นระเบียบตามลำดับตัวอักษร มีคำอธิบายความหมายของสำนวน
แต่ละสำนวนบอกที่ใช้ และให้ตัวอย่างประกอบในแต่ละสำนวน โดยได้เพิ่มรวบรวม
สำนวนที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ ก-ค รวม 200 สำนวน

เพ็ญแข วัจนสุนทร³ ได้แบ่งประเภทของภาษิตตามสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบ
หรือกล่าวอ้างถึง โดยได้แบ่งไว้เป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. หมวดสัตว์ต่าง ๆ
2. หมวดพืชต่าง ๆ
3. หมวดของใช้ในบ้าน
4. หมวดคน

¹ไชศิริ ปราโมช ณ อยุธยา การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของ
สำนวนไทย 244 หน้า

²ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ภาษา-พจนานุกรม 200 สำนวน 90 หน้า

³เพ็ญแข วัจนสุนทร คำนิยมในสำนวนไทย 124 หน้า

เจือ สตะเวทิน¹ ได้แบ่งประเภทของสำนวนตามความหมาย เช่น สำนวน
 ที่เกี่ยวกับลมฟ้าอากาศ สำนวนที่เกิดจากร่างกาย สำนวนที่เกิดจากเครื่องมืออาชีพ
 สำนวนที่เกี่ยวกับสตรี โดยเรียงลำดับสำนวนเหล่านี้ตามตัวอักษร พร้อมทั้งอธิบายความหมาย
 ของสำนวนต่าง ๆ แต่ละสำนวนอย่างสั้น ๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องความหมาย

เพียรศิริ วงศ์วิภาณ² แบ่งความหมายของคำออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความหมายประจำรูป คือ ความหมายที่เป็นคุณสมบัติประจำของคำ
 หรือประโยค ไม่เกี่ยวข้องกับปัจจัยว่าผู้พูดหรือผู้ฟังเป็นใคร กำหนดความหมายของสิ่ง
 ที่กล่าวมาว่าอย่างไร

2. ความหมายในปริบท คือ ความหมายที่มีเจตนาของผู้พูด และความ
 เข้าใจของผู้ฟัง เข้าไปเป็นปัจจัยเกี่ยวข้องด้วย

ดังตัวอย่าง คำว่า "แม่เสือ" ความหมายประจำรูป คือ แม่สัตว์ชนิด
 ที่เรียกว่า เสือ แต่เมื่อชายคนหนึ่งกล่าวว่า "ตอนนี้แม่เสือบ้านผมกำลังอยู่โรงพยาบาล"
 ความหมายของแม่เสือ คือ ภรรยา

นอกจากนี้ความหมายประจำรูปคำ และความหมายในปริบท ยังมีความหมาย
 ได้มากกว่าหนึ่งความหมายคือ

ความหมายประจำรูป แยกย่อยได้เป็นความหมายหลักและความหมายเปรียบเทียบ

ดังตัวอย่าง ความหมายหลัก ต้นไม้ต้นนี้เปลือกสวย

ความหมายเปรียบเทียบ เศรษฐีพวกนี้รวยแต่เปลือก

ความหมายในปริบท แยกย่อยได้เป็นความหมายอุปมาและความหมายชวนคะนิง

¹เจือ สตะเวทิน พจนานุกรมสำนวนไทย 108 หน้า

²เพียรศิริ วงศ์วิภาณ "ความหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3
หน่วยที่ 7 - 15 หน้า 287 - 368

ดังตัวอย่าง

ความหมายอุปมา เช่น อีกา (ใจคา) ลิง (ซุกซน)

ความหมายชวนคะเน เช่น คาวาเก่า เป็นเลขที่มักจะตั้งให้ถึงคำว่า
ก้าว ซึ่งแปลว่าก้าวหน้า ผิดกับคำว่า หก และศูนย์ ที่มีความหมายชวนคะเนถึง
คำว่า หกล้ม หรือพลาดพลั้ง

เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์¹ กล่าวถึงการจำแนกกลุ่มคำโดยใช้ความหมายเป็นเกณฑ์
สรุปได้ว่า ความหมายของคำอาจจะนำมาเป็นเกณฑ์ในการจำแนกกลุ่มคำได้ 7 กลุ่ม
คือ คำพ้องความหมาย คำแย้งความหมาย คำพ้องรูป คำหลายหน้าที่ คำสุกกลุ่ม
คำเกิดคู่กัน และคำซัดกัน

1. คำพ้องความหมาย (Synonyms) คือ คำที่มีรูปต่างกัน แต่มีความหมาย
คล้ายคลึงกัน หรือสอดคล้องกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การพ้องความหมายคือ
ปรากฏการณ์ที่เกิดจากการที่ภาษามีคำหลายคำที่ใช้อ้างถึงหรือเรียกลักษณะเดียวกัน เช่น

บิดา - พ่อ

บ้าน - เรือน

อย่างไรก็ตามไม่มีคำในภาษาที่มีความหมายเหมือนกันอย่างแท้จริง เพราะ
คำต่าง ๆ แม้จะเหมือนกันก็ไม่สามารถใช้แทนกันได้ทุกกรณี ความแตกต่างนี้จำแนกได้

4 ประเภท คือ

ก. การเป็นคำในภาษาย่อยต่างกัน เช่น

บ้าน (กรุงเทพฯ) เรือน (อีสาน, พายัพ)

อรวัย (กรุงเทพฯ) แรม (อีสาน)

ข. การเป็นคำในระดับภาษา (Register) หรือแวลูเนียม (Style)
ที่ต่างกัน เช่น ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น

¹เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ "ความหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3
หน่วยที่ 7 - 15 หน้า 287 - 368

แผนการ { พัง
ล้มเหลว } หมดแล้ว

ใครจะไปอยาก { สน
สนใจ } คนอย่างนี้

ค. การให้ความหมายเชิงอารมณ์ (Affective meaning)
ที่ต่างกันของผู้พูด ซึ่งแฝงอยู่ในการเลือกเอาคำพ้องความหมายคำใดคำหนึ่งมาใช้ เช่น

เขา { แย่ง
ยัก } ของร่อย ๆ เอาไว้ให้สามคนเดียว

ผู้หญิงคนนี้ { อดทน
ทน } ก็แท้ ๆ

ง. การเกิดคู่กับคำอื่น (Collocational distribution)
ที่เด่นชัดที่สุด คือ คำขยาย คำวิเศษณ์ หรือคุณศัพท์ ที่ให้ความหมายว่า "มาก"
หรือ "จัด" เช่น

เร็วจัด - เร็วจี๋

หวานจัด - หวานเจี๊ยบ

2. คำแย้งความหมาย (Antonyms) คือ คำที่มีความหมายตรงกันข้าม
หรือแย้งกัน แบ่งเป็นประเภทย่อยได้ 4 ประเภท คือ

ก. คำแย้งความหมายตรงกันข้าม (Polar antonyms) คือ คำที่มี
ความหมายตรงกันข้ามกันในเชิงที่คำหนึ่งจะมีความหมายว่ามากกว่า หรือน้อยกว่าแนวกำหนด
(Norm) ในใจของผู้พูด ซึ่งแนวกำหนดนี้ จะเป็นความหมายของคำที่เป็นคู่ตรงข้ามกับ
คำที่ผู้พูดใช้ เช่น

ลึก - ตื้น

หนา - บาง

ใหญ่ - เล็ก

ดี - เลว

ยาว - สั้น

กว้าง - แคบ

ข. คำแย้งความหมายแบบแยกแยะ (Complementary antonyms)

คือ คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน ซึ่งไม่มีความกำกวมด้านความหมายกันโดย
กล่าวคือ คำที่มีความหมายเป็นอย่างหนึ่งก็จะเป็นอีกอย่างหนึ่งไม่ได้ อย่างเด็ดขาด
เช่น

แพ - ชนะ ตาย - เป็น
ตก - ใต้ (สอบ) ชาย - หญิง

ค. คำแย้งความหมายเกี่ยวเนื่อง (Relational antonyms)

มีความหมายตรงข้ามแต่เกี่ยวข้องกัน เช่น

พ่อแม่ - ลูก ครู - นักเรียน
ลูกหนี้ - เจ้าหนี้ ให้ - ใ้

ง. คำแย้งความหมายคู่กัน (Implicational antonyms)

มีความหมายตรงกันข้ามที่ชวนให้นึกถึงกัน เพราะนอกความแตกต่างที่คู่กันไป เช่น

ไป - มา ขึ้น - ลง
เข้า - ออก ให้ - ขอ

3. คำพ้องรูป (Homonyms) คือ คำที่มีรูปเหมือนกันแต่มีความหมาย
แตกต่างกัน เช่น

เพลลา ออกเสียง เช่น เพ-ลา /phee laa/
ออกเสียง เช่น เผลา /phlau/
ตากลม ออกเสียง เช่น ตา-ลม /taa klom/
ออกเสียง เช่น ตาก-ลม /taak lom/

นอกจากคำพ้องรูปแล้วบางครั้งอาจปรากฏในลักษณะคำพ้องเสียง หรือคำพ้อง
ทั้งรูปและเสียง

คำพ้องเสียง คือ คำที่มีเสียงเหมือนกัน แต่มีรูปคำและความหมายต่างกัน
เช่น

คำ - ข่า - ฆา ทางออกเสียงเป็น /khǎc/

ฉาณ - ชาน ทางออกเสียงเป็น /cnaan/

คำพ้องรูปและพ้องเสียง คือ คำที่มีรูปและเสียงเหมือนกัน แต่ใช้ในความหมายต่างกัน เช่น

เสียง /yaan/ มีรูปเขียนเป็นยาน (ยนตร์) ยาน (ข้อยลงมา)

เสียง /yaa/ มีรูปเขียนเป็นยา (ฉึก) ยา (เรื้อรัว)

4. คำหลายหน้าที่ (Polysemes) คือ คำคำเดียวกันที่มีความหมายเกินเอื้อให้นำไปใช้ในการทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ได้หลายอย่าง โดยทั่วไปจะมีหน้าที่ทางไวยากรณ์ต่างกัน เช่น คำว่า "ที่" ซึ่งทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ต่างกันดังนี้

ก. เขาซื้อที่มาอีกหลายแปลง (ที่กิน-นาม)

ข. เขาซื้อที่เกิดเหตุให้ตำรวจ (สถานที่-นาม)

ค. ลูกสอบไคที่สองคะ (อันดับ-นาม)

ง. คุณแม่อยู่ที่บ้าน (บุพบทบอกสถานที่)

จ. ขอนำชาสองที่ (ลักษณะนามสำหรับอาหาร)

ฉ. ฉันเบื่อที่เขาขี้แค้น (สันธานนำนามานุประโยค)

ช. น้ำที่แข็งก็จะกลายเป็นน้ำแข็ง (สันธานนำคุณานุประโยค)

5. คำลูกกลุ่ม ความสัมพันธ์ของความหมายอีกแบบคือ การเป็นคำลูกกลุ่ม (Hyponyms) และเป็นคำจากกลุ่ม (Superordinate) เช่น

ก. ผัก

ข. ถั่ว บวบ พักทอง ผักกาด มะระ

ค. เครื่องเรือน

ง. ตู้ เตียง โต๊ะ เก้าอี้

คำในข้อ ข มีความหมาย หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีคุณสมบัติบางประการร่วมกัน จนทำให้จัดเป็นกลุ่มเดียวกันได้ คุณสมบัติร่วมกันนี้จะไปปรากฏอยู่ในความหมายของคำใน ข้อ ก. ซึ่งเป็นจากกลุ่ม คือ เป็นเหมือนป้ายจำหัวให้ทราบว่านี่เป็นกลุ่มอะไร

6. คำเกิดคู่กัน (Collocat-ve) เป็นผลเนื่องมาจากการพ้องความหมาย ของคำ เมื่อคำหลาย ๆ คำมีความหมายพ้องกัน แต่ละคำจะมีที่ใช้ไม่เหมือนกัน เช่น สวย หล่อ จะใช้ในความหมายพ้องกัน แต่สวย จะใช้กับผู้หญิง หล่อ จะใช้กับผู้ชาย

คำเกิดคู่กันที่สำคัญในภาษาไทย คือ การเกิดคู่กันของคำต่อไปนี้

ก. คำนามและคำลักษณะนาม บางคำมีความหมายกว้าง ใช้คู่กับคำนาม ได้เป็นจำนวนมาก เช่น

ทหารสี่คน แทน ทหารสี่นาย

ช่างหลายตัว แทน ช่างหลายเชือก

"คน" และ "ตัว" สามารถใช้ร่วมกับคำอื่นได้กว้างขวาง ส่วน

"นาย" และ "เชือก" ใช้กับคำนามได้ไม่กี่คำ หรือบางครั้งคำลักษณะนามบางคำ ก็มีความหมายกำหนดชนิดของคำนามที่เกิดคู่กัน ด้วยรูปร่างหรือลักษณะบางประการของ สิ่งที่คำนามนั้นหมายถึง เช่น ค้าม ใช้กับคำนาม ปากกา พู่กัน ค้อน

ข. คำวิเศษณ์ หรือคุณศัพท์ และคำขยาย ที่มีความหมายกว้าง หรือ อยู่ในอัตราสูง คำขยายนี้มักจะเกิดคู่กันไปกับคำวิเศษณ์หรือคุณศัพท์เฉพาะคำ ใช้ปะปนกัน ไม่ได้ เช่น

ปี - คำนี จะไม่ใช่ว่า ขาวปี หรือสวยปี

จู - สันจู จะไม่ใช่ว่า ขาวจู หรืออ้วนจู

7. กาชคกัน (Incongruity) เกิดจากการนำคำที่มีความหมายแย้งกัน มารวมเข้าไว้ด้วยกัน เป็นเหตุให้ประโยคที่กล่าวออกมาไม่ได้ความหมาย แม้จะไม่ผิด ไวยากรณ์ เช่น

เขาคอย ๆ ย่องเข้าไปอย่าง เค็ดเคี้ยว

งูพวกนี้ เลื้อยกระยองกระแย่ง ไปหมด

ทฤษฎีแยกหน่วยประกอบทางความหมาย (Componential analysis)

เป็นการแยกความหมายของคำออกเป็นหน่วยความหมายย่อย หรือที่เรียกว่า อรรถลักษณะ (Semantic feature) การนำคำมาแยกเป็นหน่วยความหมายย่อยนี้ ทำให้เห็นความสัมพันธ์ทางความหมายของคำในภาษาได้ว่า คำบางคำมีความสัมพันธ์ทางความหมายอย่างใกล้ชิด คือ มีอรรถลักษณะเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ หรือคำบางคำไม่มีความสัมพันธ์ทางความหมายเลย เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์¹ กล่าวว่า ในการวิเคราะห์อรรถลักษณะมีหลักการเบื้องต้น 2 ประการ คือ

1. ความหมายของคำนำมาแจกเป็นความหมายย่อยได้ ส่วนย่อยเท่านั้น

เรียกว่า อรรถลักษณะ (Semantic feature หรือ Semantic component)

2. อรรถลักษณะแต่ละประเภทที่ประกอบขึ้นมาเป็นความหมายของคำแต่ละคำนั้น จะมีใช้อรรถลักษณะที่พบในคำเพียงคำเดียว คือ อรรถลักษณะเป็นเครื่องช่วยให้เราเห็นความสัมพันธ์ของความหมายของคำต่าง ๆ เช่น คำว่า "พอ" จะแยกออกเป็นอรรถลักษณะได้หลายประการ เช่น

พอ

(มีชีวิต)

(เพศชาย)

(โตแล้ว)

(มีลูก)

(มั่งคั่ง)

(สัตว์)

¹ เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ "ความหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3
หน่วยที่ 7 - 15 หน้า 287 - 368

อรรถลักษณะเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของความหมายของคำอื่น ๆ ได้อีกหลายคำ

เช่น

แม่	หนู	สาว	เด็กชาย	เด็กหญิง
(มีชีวิต)	(มีชีวิต)	(มีชีวิต)	(มีชีวิต)	(มีชีวิต)
(เพศหญิง)	(เพศชาย)	(เพศหญิง)	(เพศชาย)	(เพศหญิง)
(โตแล้ว)	(ไม่มีลูก)	(ไม่มีลูก)	(ยังไม่โต)	(ยังไม่โต)
(มีลูก)	(โตแล้ว)	(โตแล้ว)	(ไม่มีลูก)	(ไม่มีลูก)
(มนุษย์)	(มนุษย์)	(มนุษย์)	(มนุษย์)	(มนุษย์)
(สัตว์)				

นอกจากนี้จะพบว่าอรรถลักษณะบางอรรถลักษณะ จะนำไปสู่อรรถลักษณะอื่นได้ โดยอัตโนมัติ เช่น มนุษย์ บ่อมาให้ความหมายว่า มีชีวิต การนำไปสู่ความหมายอื่นของอรรถลักษณะบางอรรถลักษณะนี้ อาจไม่ต้องใส่อรรถลักษณะดังกล่าวทั้งหมด ถ้าทั้ง 6 อาจเขียนใหม่ได้ ดังนี้

พ่อ	แม่
$\begin{pmatrix} + \text{มนุษย์} \\ + \text{มนุษย์} \\ + \text{มีลูก} \\ + \text{ชาย} \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} + \text{มนุษย์} \\ + \text{มนุษย์} \\ + \text{มีลูก} \\ - \text{ชาย} \end{pmatrix}$
ผู้ชาย	ผู้หญิง
$\begin{pmatrix} + \text{มนุษย์} \\ - \text{มีลูก} \\ - \text{โตแล้ว} \\ + \text{ชาย} \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} + \text{มนุษย์} \\ - \text{มีลูก} \\ - \text{โตแล้ว} \\ - \text{ชาย} \end{pmatrix}$

เด็กชาย	เด็กหญิง
+ มนุษย์	+ มนุษย์
- มีลูก	- มีลูก
- โตแล้ว	- โตแล้ว
+ ชาย	- ชาย

อนึ่ง ในการแตกความหมายย่อยของคำ นักอรรถศาสตร์จะใช้บรรดลักษณ์จำนวนน้อยลง แต่กำหนดให้บรรดลักษณ์เป็นคุณสมบัติ 2 ค่า (Binary value) เช่น บรรดลักษณ์ (มีลูก) และ (ไม่มีลูก) ก็ใช้บรรดลักษณ์ 2 ค่าประการเดียว คือ (+ มีลูก) บรรดลักษณ์ (มีลูก) คือ (+ มีลูก) และบรรดลักษณ์ (ไม่มีลูก) คือ (- มีลูก) หรือบรรดลักษณ์ (เพศชาย) และ (เพศหญิง) จะใช้ (+ เพศชาย) สำหรับเพศชาย และ (- เพศชาย) สำหรับเพศหญิง

ระดับภาษา

ภาษามีหลายระดับ แต่ละระดับมีลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานเขียน และจุดมุ่งหมายในการใช้ มีผู้กล่าวถึงระดับของภาษาไว้หลายท่านพอสรุปได้ดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส และวิพุธ โสภวงศ์¹ แบ่งระดับของภาษาออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับภาษาปาก เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกับผู้คุ้นเคยเป็นกันเอง หรือที่ผู้เขียนไม่จำเป็นต้องระวังให้สุภาพ เช่น ภาษาถิ่น ภาษาคนอง
2. ระดับภาษาถึงแบบแผน เป็นภาษาที่ใช้ในโอกาสสำคัญกว่าระดับแรก เช่น ใช้เมื่อกล่าวต่อที่ประชุม แนะนำบุคคลในสังคมให้รู้จักกัน

¹กุหลาบ มัลลิกะมาส และวิพุธ โสภวงศ์ หนังสือภาษาไทยรายวิชา ท 041
การเขียน 1 หน้า 6 - 7

3. ระดับภาษาแบบแผน เป็นภาษาที่ใช้อย่างตั้งใจให้เป็นหลักฐาน ใช้ในโอกาสสำคัญยิ่งขึ้นกว่า 2 ระดับแรก เช่น ใช้เป็นคำกล่าวปาฐกถา โอวาท คำปราศรัย ในโอกาสต่าง ๆ

ประทีป วาทิกทินกร¹ แบ่งระดับภาษาออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับคำที่ใช้อย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ คำที่ใช้กันในภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน ได้แก่ คำปาก หรือคำตลาด เช่น ชี้แจง กิน พ่อ แม่ ในหลวง เจ้าฟ้าชาย

2. ระดับคำที่ใช้อย่างเป็นทางการ ได้แก่ คำที่เป็นแบบแผนหรือภาษาของทางราชการ ได้แก่ คำสุภาพ คำราชาศัพท์ เช่น แสดงปาฐกถา การเขียนรายงานทางวิชาการ

เอกสารที่เป็นแนวทางการศึกษาคำ และสำนวนโบราณ

วัลยา วิภุกตะลพ² เขียนปริญญานิพนธ์เรื่อง "การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ สำนวน และลัทธิคำในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์" สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำมีลักษณะดังนี้ คือ

1.1 คำบางคำมีรูปเหมือนกันทั้งในสมัยก่อนและปัจจุบัน แต่ใช้ในความหมายทั้งที่เหมือนและต่างกัน

1.2 คำบางคำใช้ในความหมายเหมือนกันทั้งในภาษาสมัยก่อนและปัจจุบัน

1.3 คำบางคำมีใช้ในสมัยก่อน แต่ปัจจุบันไม่มีใช้ในภาษาที่เป็นธรรมดา หรือปัจจุบันมีใช้ในภาษาถิ่นโดยมีความหมายคล้ายกัน หรือเหมือนกันกับที่ใช้ในสมัยก่อน

1.4 คำบางคำในหมวดคำอุปมาและลักษณะนามในภาษาสมัยก่อนแตกต่างกับปัจจุบัน

¹ประทีป วาทิกทินกร การใช้ภาษา หน้า 6

²วัลยา วิภุกตะลพ การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ สำนวน และลัทธิคำในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ 263 หน้า

2. การเปลี่ยนแปลงความหมายของจำนวน มีดังนี้

2.1 จำนวนบางจำนวนยังคงใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่บางส่วนเปลี่ยนแปลงไป

2.2 จำนวนบางจำนวนไม่มีที่ใช้เลยในปัจจุบัน

3. ลำดับของคำต่าง ๆ ในสมัยก่อนที่แตกต่างกับปัจจุบันมีดังนี้

3.1 ลำดับของคำกริยาที่เป็นส่วนประกอบของคำกริยาผสม และลำดับของคำกริยากับคำนำหน้ากริยาหรือคำหลังกริยา

3.2 ตำแหน่งของคำ จึง ควร และจง มีปรากฏในประโยค

3.3 ตำแหน่งของคำว่า ไม่ได้ ที่บอกความปฏิเสธในประโยคปฏิเสธ

จากการศึกษาพบว่าเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคือ ความหมายของคำ และเรื่องที่เปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดคือ ลำดับของคำ

ชวนพิศ อีฐรัตน์¹ เขียนปริญญานิพนธ์เรื่อง "การใช้คำและจำนวนในสมัยสุโขทัย" โดยศึกษาในด้านการใช้คำในบางหมวดคำ คือ คำลักษณะนาม คำสรรพนาม คำนำหน้าชื่อ คำปฏิเสธ คำบุพบท การใช้คำเพื่อบอกมาตราต่าง ๆ การใช้คำซ้อน ความหมายและการใช้คำบางคำ และจำนวน

ด้านความหมายและการใช้คำบางคำมีข้อแตกต่างกับปัจจุบัน ดังนี้

1. คำที่มีรูปเหมือนกับปัจจุบัน แต่ต่างความหมายกัน

2. คำที่มีรูปต่างกับปัจจุบัน แต่ความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน

3. คำที่มีรูปเหมือนกัน ความหมายเหมือนกัน แต่ใช้ต่างกัน

4. คำที่ใช้เฉพาะในสมัยสุโขทัยเท่านั้น

ปรีชา ช่างขวัญยืน² เขียนปริญญานิพนธ์เรื่อง "การใช้ภาษาร้อยแก้วในภาษาไทยสมัยอยุธยา" โดยกล่าวถึงการใช้ภาษาสมัยอยุธยาที่แตกต่างกับปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

¹ชวนพิศ อีฐรัตน์ การใช้คำและจำนวนในสมัยสุโขทัย 388 หน้า

²ปรีชา ช่างขวัญยืน การใช้ภาษาร้อยแก้วในภาษาไทยสมัยอยุธยา 475 หน้า

1. คำบางคำและสำนวนบางสำนวนมีใช้ เฉพาะสมัยอยุธยา
2. คำบางคำและสำนวนบางสำนวน สมัยอยุธยาใช้ทางหรือเพี้ยนกับปัจจุบัน
3. คำคลอง คำคู่ คำประกอบ และสำนวน สมัยอยุธยาใช้คล้ายกับปัจจุบัน ประกอบด้วยความากหรือน้อยกว่ากัน
4. การเรียงคำในคำคลอง คำคู่ คำประกอบ และสำนวน สมัยอยุธยา ต่างกับปัจจุบัน
5. บางครั้งคำคลอง คำคู่ คำประกอบ และสำนวน ในสมัยอยุธยาและสมัยปัจจุบันประกอบด้วยความากำซึ่งมีรูปต่างกัน แต่ความหมายคล้ายกัน
6. คำที่มีรูปเหมือนกันบางคำ สมัยอยุธยากับสมัยปัจจุบันถือเป็นคำใบ้ เมื่อดำหนด

7. คำบางคำในสมัยอยุธยามีความหมายกว้างกว่าสมัยปัจจุบัน บางคำมีความหมายแคบกว่าปัจจุบัน และบางคำสมัยอยุธยาใช้เข้าคู่กับคำบางคำ ในปัจจุบันใช้คู่กันไม่ได้

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' โดยตรง จะเห็นว่า แม้จะมีผู้ศึกษาวิเคราะห์งานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มาแล้ว ก็เป็นการศึกษาในแนวกว้างคือ ศึกษาทั้งในด้านรูปแบบ โลกทัศน์ ศิลปะการใช้ภาษา และคุณค่าของงานประพันธ์ และจากข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่เป็นการวิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นเท่านั้น โดยไม่มีการศึกษาการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' อย่างจริงจัง ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาภาษาแสวงในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' โดยอาศัยหลักเกณฑ์จาก เอกสารการใช้ภาษา ที่กล่าวมาแล้ว เป็นแนวทาง

บทที่ 2

การสร้างภาษาแหวกแนว

วงศ์ วงษ์สวรรค์ เป็นนักเขียนที่มีลักษณะเด่นด้านวรรณศิลป์ สามารถใช้คำ
สำนวนที่แปลกอัจฉริยะ ใช้ภาษาอย่างมีชั้นเชิง ลึกซึ้ง คมคาย และโดดเด่นมาก
เป็นที่สะดุดตาสะดุดใจของผู้อ่าน นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงคำ สำนวนและการ
ผูกประโยคถ้อยคำ ที่มีให้เห็นเหนือกว่านักเขียนอื่น ๆ ทั้งนี้ช่วยเน้นให้ความหมาย อารมณ์
ความรู้สึก ตลอดจนภาพพจน์ที่เด่นชัดยิ่งขึ้น

วงศ์ วงษ์สวรรค์ ใช้ภาษาแหวกแนวอันเป็นการละเมิดกฎเกณฑ์การใช้ภาษา
โดยปกติทั่วไปและปรากฏอย่างสม่ำเสมอ เป็นลักษณะเฉพาะของผู้แต่งที่น่าสนใจยิ่ง
จำแนกตามกฎเกณฑ์การใช้ภาษาโดยปกติทั่วไปได้ดังนี้

1. การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง
2. การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์
3. การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวน

4. การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง เป็นเสียงของคำที่ไม่ปรากฏการใช้ตามปกติ
สร้างขึ้นใช้เฉพาะของผู้แต่งเอง ผู้อ่านสามารถสื่อความหมายได้โดยอาศัยข้อความจาก
บริบทและการโยงกลับไปหาความหมายของคำเดิม ตลอดจนอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง
เสียงและความหมาย ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เสียงของคำในที่นี้หมายถึง
เสียงสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ ตลอดจนกระทั่งลีลา และจังหวะต่าง ๆ ในการออกเสียง

จากการศึกษางานประพันธ์ของ วงศ์ วงษ์สวรรค์ พบว่า มีการเปลี่ยนแปลง
เสียงของคำ หรือเสียงของพยางค์ให้แตกต่างจากปกติทั่วไป จำแนกได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์หรือของคำ
2. การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ
3. การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ

1. การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์หรือของคำ

การเปลี่ยนแปลงเสียงลักษณะนี้ อาจเป็นการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์ เช่น เปลี่ยนแปลงเสียงสระ เสียงพยัญชนะ หรือเสียงวรรณยุกต์ หรือเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของคำโดยการนำคำสองคำที่ใช้โดยปกติมารวมพยางค์เป็นคำใหม่ หรือสลับตำแหน่งพยางค์ของคำที่ใช้โดยปกติทั่วไป

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์หรือของคำ จำแนกได้ดังนี้

1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์

1.2 การรวมพยางค์

1.3 การสลับเสียงพยางค์

1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์ เป็นการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างในคำที่ใช้โดยปกติทั่วไป โดยรูปคำส่วนใหญ่ยังคงเดิม ความหมายที่ได้อาจเหมือนเดิม ต่างจากเดิมเล็กน้อย หรือช่วยเน้นอารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนจินตนาการต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์จำแนกได้ดังนี้

1.1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ

1.1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ

1.1.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์

1.1.4 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะและสระ

1.1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ เป็นการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์โดยเปลี่ยนเฉพาะเสียงพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะตัวสะกด ส่วนเสียงสระยังคงเดิม ดังตัวอย่าง

หลอนคงไม่หมายความว่าคนที่พูดนั้น หรือจะหมายความว่าเกล็ดไฉนอื่น บรก
 ย่อมอย่างไม้อาจบอกได้ว่าหลอนคิดอะไรไว้ในกันหัวใจนั้น รบกวณให้
 พระวัฑพะวน

หอมตอกประควม : 68

"เกล็ด" คำเดิมคือ "เทลิค" 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนจากเสียงพยัญชนะ /ต/ เป็น /ด/ ซึ่งเป็นพยัญชนะฐานเดียวกัน แต่เสียง /ต/ เบ็บเสียงเบา ส่วนเสียง /ด/ เป็นเสียงหนัก การระเบิดของ /ด/ แรงกว่า /ต/ เมื่อเปลี่ยนใช้ว่า "เกล็ด" จะช่วยเน้นความหมายของคำให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

เกย์ลโกรธ แต่หลอนชอบความรู้สึกนั้นไว้อย่างมิดเม้ม

หลงกลินกัญชา : 158

"มิดเม้ม" คำเดิมคือ "มิดเม้น" หมายถึง ขอนแวมองเล็ก ๆ น้อย ๆ
 ไวลับตา 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนจากเสียงพยัญชนะ /น/ เป็น /ม/ ซึ่งเป็นเสียงนาสิกเหมือนกัน แต่ /น/ เกิดฐานปุ่มเหงือก /ม/ เกิดฐานริมฝีปาก เวลาออกเสียง /ม/ ริมฝีปากจะเบ้มสนิทและคำ "เม้ม" คำเดียว มีความหมายว่า "ปิดริม พับริม (ปาก) ยักเอาไว้ เช่น เม้มสตางค์"¹ ซึ่งเป็นลักษณะของการเก็บสิ่งใดสิ่งหนึ่งไว้อย่างมิดชิด "มิดเม้ม" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบเน้นให้ความหมายว่าสตรีผู้นี้ซ่อนความรู้สึกไว้อย่างมิดชิด ไม่มีใครสามารถสังเกตเห็นได้

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 640

...หรือบางคืนที่เกือบมืด เขาจะโจนจากชะง่อนหินลงไปยืนอยู่บนหลังคารถคู่ที่โยนเบนไปมาอย่างน่ากลัวจะหล่น เพราะเขามีธุระจะเข้าไปใกล้คนบนรถขบวนนั้น...

หัวใจที่มีคืน : 64

"โยนเบน" เป็นเสียงที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวเทียบเสียงกับคำว่า "โอนเอน" ผู้แต่งเปลี่ยนวากเสียง /อ/ เป็นเสียง /ย/ "เสียง /ย/ ลักษณะของเสียงและรูปพยัญชนะแสดงถึงความไม่เรียบร้อย"¹ เช่น ยัวเยี้ย ยู่ยี่ เมื่อนำมาใช้ประสมกับสระ /เอ/ ซึ่งมักบ่งถึงความไม่มั่นคง เช่น เณ เก เป้ และสระ /โอ/ ที่บางกลุ่มจะสื่อความหมายในลักษณะที่ไม่ตรงเช่นกัน เช่น โคง โน้ม หรือโอบ เมื่อนำมาประสมเป็นคำใหม่ว่า "โยนเบน" จะให้ภาพและความหมายที่ชัดเจนว่า ชายผู้นั้นอยู่บนหลังคารถที่โยกไปโยกมา หรือเอนไปเอนมาอย่างน่ากลัว

...พันพร มองเห็นเพียงความสุขอย่างเดียวเพราะเขากำลังมีความสุข แต่งสุทสี่ริม ราคาแพงระยับ เดินเคียงคู่กับผู้หญิงที่เขากิ๊วหล่อนมีคำตอบอยู่ในหัวใจแล้ว สบาย เร้ารวน ประรณาทุกเวลาในที่...

หนามคอกไม้ : 42

"เร้ารวน" เป็นเสียงที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวเทียบเสียงกับคำว่า "เขี้ยววน" หมายถึง ลักษณะที่ยั่วหรือชวนให้เพิกเฉย 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนจากเสียง /ร/ เป็นเสียง /ย/ เสียง /ร/ จะบ่งความหมาย 2 แบบ คือ การเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วหรือการเคลื่อนที่ในบริเวณจำกัด มีจุดมุ่งหมายปลายทาง และการกระทำที่บ่งถึงการเสแสร้งจริต² เสียง /ร/ เมื่อนำมาใช้ในคำว่า "เร้ารวน"

¹ สมัยพร แสงกระจ่าง "ภาษาจากความรู้สึก" ใน กรอง ภาษาและวรรณกรรม หน้า 23

² สาออง หิรัญบุรณะ พิณ "ก้าว เข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสัตศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ปริทรรศน์ 1 : 56 - 73 มกราคม 2522

ในบริบทนี้จะบ่งความหมายในลักษณะที่แสดงถึงการเสแสร้ง หรือมีจริต "สวยเร้ารวน" ในที่นี้หมายถึง สวยอย่างมีจริต อย่าเร้าอารมณ์

...เขาเฝ้ามองหนอนตัวนั้นมิคลาดสายตา ตัวมันยาวเท่านี้วันาง อวบเท่าเส้นสปาเก็ตตี้ และสีขาวนวลเป็นนุ้ย หัวที่มีเส้นรอบวงเล็กกว่ารอบท้องของมันเป็นสีน้ำตาลเป็นมันวาวและปราศจากขน มันคงหนาว หรือมันเปลี่ยนหรือมันเศร้า ? มันเข็ดหัวของมันง้วยไปง้วยมาในหว่างแฉกใบเมเปิ้ล พลางหลังเมื่อกเหี่ยวทอเป็นใยให้แฉกใบนั้นดูหาคันเป็นกรวย...

หลงกลืนกัญชา : 56

'ง้วย' เป็นเสียงที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวเทียบเสียงกับคำว่า "ง้วย" เป็นลักษณะที่เบี่ยงเบนจากแนวปกติ บิดไปบิดมา โค้งไปโค้งมา โดยเปลี่ยนจากเสียง /ย/ เป็นเสียง /ง/ ซึ่งเป็นพยัญชนะฐานคอ-ก้อง "เสียง /ง/ สื่อความหมาย 3 แบบ คือ ความตะลึงงัน หรือการไม่ทำงานของประสาทและความเคลา, ความไม่มั่นคงและความไม่พอใจ"¹ เสียง /ง/ เมื่อนำมาใช้ในบริบทนี้จะบ่งความหมายในลักษณะที่ไม่มั่นคง เช่น โงกเงก งอนแง่น งกเงิ่น โงนแง่น เป็นต้น ดังนั้น "ง้วยไปง้วยมา" ในบริบทนี้แนะนำให้เห็นภาพตัวหนอนที่ไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่ แต่เคลื่อนไหวไปมาในลักษณะงอตัว โน้มหัวลงหรือส่ายหัว เพื่อเข็ดหัวไปมาระหว่างแฉกใบเมเปิ้ล

1.1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ เป็นการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์โดยเปลี่ยนเฉพาะเสียงสระ ส่วนเสียงพยัญชนะยังคงเหมือนเดิมดังตัวอย่าง

¹สาอาจ หิรัญบุรณะ พินช "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสหศาสตร์"

หล่อนึงฟังเสียงเครื่องยนต์, หางไปไกล ไหวแววจากเตี้ยงเยี่ยมของ
ทางบานหน้าต่างจนมั่นใจว่าเธอไม่กลับมาอีกแล้ว...

หนามคอกไม้ : 23

"มั่นใจ" คำเดิมคือ "มันใจ" พจนานุกรมให้คำจำกัดความว่า
มันใจ หมายถึง 'แนใจ เชื่อใจ'¹ สระ /แอ/ เป็นสระหน้า-ต่ำ สระ /อะ/
เป็นสระกลาง-ต่ำ คำว่ามั่นใจมีความหมายว่า "เที่ยง แน่ ไม่ผิด"² ดังนั้นเมื่อ
เปลี่ยนใช้ "มั่นใจ" จะให้ความหมายและความรู้สึกที่แนใจอย่างมาก และเชื่อว่า
ไม่ผิดอย่างแน่นอน

ฮัมมิงส์คัง! แด็คคิลแล็ค 2 คัน ราคารวมภาษี 27 ล้านบาท เพื่อประดับ
ตาแห่งในหาเนียบรัฐบาล (ยุคก่อน)...

นินทากรุงเทพฯ : 145

"ฮัมมิงส์คัง" คำเดิมคือ "ฮัมโมสังโฆ" เป็นคำพหูพจน์สังเวช ผู้แต่ง
เปลี่ยนจากสระ /โอ/ เป็นสระ /อะ/ ซึ่งสระ /โอ/ เป็นสระหลัง-กลาง สระ /อะ/
เป็นสระกลาง-ต่ำ ผู้แต่งอาจเปลี่ยนเพื่อให้เสียงของพยางค์แรกออกเสียงได้สอดคล้องกับ
2 พยางค์หลัง ซึ่งตรงกับ "สังคัง" ที่เป็นชื่อโรคผิวหนังชนิดหนึ่ง เมื่อใช้ "ฮัมมิงส์คัง"
จะให้ความหมายและความรู้สึกที่น่ารังเกียจหรือน่าทุเรศใจอย่างมาก ที่คนของรัฐบาล
ใช้จ่ายเงินทองฟุ่มเฟือย ชื่อรถยนต์ราคาแพงประดับบ้านมี

ข้อสังเกต "ฮัมมิงส์คัง" มีใช้โดยปกติทั่วไป โดยใช้พยัญชนะ "ฆ"
ในบริบทนี้เปลี่ยนใช้พยัญชนะ "ค" ซึ่งตรงกับคำ "สังคัง" ที่มีความหมายในคำนวล

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 628

²ค. หน้า 644

ความรักในตนและสันดานระแวงระแวงกับ นาคความสว่างไสวแห่งปัญญามาสู่
เขาได้รับความสนุกสนานมามากเพียงพอแล้ว หากจะพัวพันกับความยุ่งยาก
กับหลอนต่อไปอีก...

คืนรัก : 168

"ระแวงระแวง" คำเดิมคือ 'ระแวงระวัง' หมายถึง ถูกละไรรอบคอบ
เสียงที่ต่างกัน คือสระ/แ/ ในคำ "แวง" และสระ/อะ/ ในคำ "วัง" ซึ่ง
สระ /แ/ เป็นสระหน้า-ต่ำ สระ/อะ/ เป็นสระกลาง-ต่ำ "ระแวง" มี
ความหมายตามที่ไซโดยปกติว่า "แกล้งใจ สงสัย เอียงไป" ¹ ดังนั้นเพื่อใช้ว่า
"ระแวงระแวง" มีความหมายว่า มีความรอบคอบและช่างสังเกต ซึ่งเป็นกลวิธีใน
การป้องกันภัยอย่างหนึ่ง

"บางนี่มันเงียบเหงาเหลือเกินนะผู้ใหญ่" เขายืดอกฝั่ง และยิ้มเหมือนจะยิ้ม
แต่ไม่ยิ้ม

"จะมองหาผู้หญิงสักคนไม่เห็น"

"โอ้ย... ใจมีหรือกพอคุณ" ผู้ใหญ่บ้านละล้าละลัก "อย่าไปหาที่สวยพอหา
น้ำกระสายยาได้สักคน สังกะเทอะทั้งนั้น"

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 69

"สังกะเทอะ" คำเดิมคือ "สังกะตัง" หมายถึง ลักษณะที่คิดแน่นอนเป็นปมเหนียว
ที่ผมหหรือที่ขนสัตว์ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนจากเสียงสระ/อะ/ เป็นสระ/เออะ/ ซึ่ง
ทั้งสองเสียงเป็นเสียงสระกลาง-ต่ำเหมือนกัน เสียงสระ/เออะ/บางกลุ่มจะสื่อความหมาย
ในคำลบ เช่น เลอะเทอะ เปอะปะ เนอะบะ เอะแอะ เมื่อเปลี่ยนมาใช้
"สังกะเทอะ" ในที่นี้มีได้มีความหมายเฉพาะเจาะจงเหมือนสังกะตัง ซึ่งหมายถึงลักษณะผม
ที่มีปมเหนียวคิดแน่นอนไม่สวຍงามเท่านั้น แต่อาจหมายรวมถึง รูปร่าง หน้าตา สีผิว (และ)
การแต่งกายที่ไม่สวຍงามด้วย

เราสองคนเดินผ่านชุมชนไปในหมู่บ้าน ทองสุก ทักทายใครบางคนหน้า
กระโจมไม้ควยภาษาพื้นเมืองไทเราะ มันมีกลิ่นสูงต่ำไล่กันเหมือนคนตรี
แล้วเขาพยักหน้าให้ผมตามเข้าไปข้างใน
มันอึบทึบและมีกลิ่นหอมประหลาด

ลมหายใจของสงกรรม : 62

"อึบทึบ" คำเดิมคือ "อึบทึบ" โดยเปลี่ยนจากเสียงสระ/อะ/ ซึ่งเป็น
สระกลาง-ต่ำ เป็นสระ/อี/ ซึ่งเป็นสระกลาง-สูง เสียงสระ/อี/ตามด้วยตัวสะกด/บ/
โดยทั่วไปมีใช้น้อยได้แก่คำว่า "ทึบ ทึบ ทึบ พริบ"¹ เสียง/อี/บางกลุ่มจะสื่อ
ความหมายลักษณะของการเคลื่อนไหวไปมาไปสะควก หรือไม่สั่น เช่น อีตัก
ทึบ ลึก เป็นต้น ดังนั้นเมื่อใช้ว่า "อึบทึบ" จะให้ความหมายและความรู้สึกว่า
บรรยากาศในขณะนั้นหรือในที่นั้น ๆ ไม่สั่น อากาศหรือแสงสว่างไม่สามารถผ่านเข้าออก
ได้โดยสะควก

...และด้วยความรู้ของคุณ แม้ว่าหลอนจะแต่งงานแล้ว มีหน่อเนื้อหลายหน่อ
และอ้วนจนสะโพกเบอะเรอะเหมือนวัว แต่เขาก็เลือกจำไว้ตอนที่หลอนยังสะโอด

หอมคอกประควบ : 56 - 57

"เบอะเรอะ" คำเดิมคือ 'เบ้อเรอ' หมายถึง ใหญ่โตกว่าปกติ²
เสียงที่ต่างกันคือ สระ/เออ/ และสระ/เออะ/ ซึ่งเป็นเสียงสระต่ำ-กลางเหมือนกัน
ต่างกันแต่ความสั้นยาวของเสียงสระ คือ สระ/เออ/ ในคำว่า 'เบ้อเรอ' เป็น
เสียงยาว สระ/เออะ/ ในคำว่า "เบอะเรอะ" เป็นเสียงสั้น สระเสียงสั้น
บางเสียง "อาจให้ความรู้สึกที่สกปรก ไม่พอดี ไม่พอสม เช่น เซอะ เกรอะ
เบอะ เทอะทะ..."³ ดังนั้นเมื่อเปลี่ยนเป็นสระเสียงสั้นว่า "เบอะเรอะ" จะให้

¹บรรจบ พันธุเมธา ลักษณะภาษาไทย หน้า 66

²ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 480

³ชัยพร แสงกระจ่าง 'ภาษาจากความรู้สึก' ใน กรอ้ง ภาษาและวรรณกรรม

ความรู้สึกว่ามีรูปร่างใหญ่กว่าปกติไม่ชวนมอง "เบอะ" ชวนให้นึกถึงคำ "เบอะเบะ" ซึ่งเป็นคำขยายรูปร่างที่อ้วนเทอะทะ

กรุงเทพฯ สบายกว่าวันไหนอื่นของ โจน ไพร่า เขาเห็นความงามของ
ลำคลองต้นเขินด้วยขยักโสโครกและเปื้อยคม และคราบขราของคึกเกาะ
อยู่กับตระไคร่น้ำฝน...

หอมคอกประควน : 171

"ขยัก" คำเดิมคือ "ขยะ" เสียงที่ต่างกันคือ เสียงสระ/อา/ และ/อะ/
ผู้แต่งเปลี่ยนจากสระ/อะ/ เป็น/อา/ ซึ่งทั้งสองเป็นเสียงสระต่ำกลางเหมือนกัน
ต่างกันที่ความสั้นยาวของเสียงคือ "ขยัก" เป็นสระเสียงยาว ส่วน "ขยะ" เป็น
สระเสียงสั้น

...เขาพยายามเขียนนโยบายรักจนเปิกให้หล่อนสักเรื่อง หากเขียนไว้ได้
เพียงย่อหน้าเดียวเท่านั้นอุปสรรคขวากขวางคือเขาชอบทางานกลางคึก และ
หล่อนใครจะคึดคอมรสหวานกระต้างของเขา รดควมรักนี้ ในเวลาพ้องกัน...

หอมคอกประควน : 91

"ขวากขวาง" คำเดิมคือ "ซัดขวาง" เสียงที่ต่างกันคือ ตัวสะกดแม่กค
และแม่กก ซึ่งเป็นตัวสะกดต่างวรรคกัน ส่วนสระที่ต่างกันคือ สระ/อา/ และ/อะ/
ซึ่งเป็นสระต่ำกลางเหมือนกัน แต่ต่างที่ความสั้นยาวของเสียงคือ "ขวาก" เป็น
สระเสียงยาว "ซัด" เป็นสระเสียงสั้น นอกจากนี้เปลี่ยนเสียงพยัญชนะ/ข/ เป็น
เสียงควมกล้า/ชว/ ให้เหมือนพยางค์หลัง

ข้อสังเกต ในตัวอย่างนี้อาจพิจารณาได้อีกว่า "ขวากขวาง" มาจากคำเดิม
ว่า "ขวากหนาม" หรือเกิดจากการรวบพยางค์ระหว่าง "ขวากหนาม" กับ "ซัดขวาง"

"เค็คขวคไปเลย" เขาเปล่งเสียงแหบห้าวออกมาจากลำคอ "สวบอะไร
อย่างนี้วังเหือน"

สนิมสรวบ : 453

"เค็คขวค" คำเดิมคือ 'เค็คชาค' 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนจากเสียง
สระ/อา/ ซึ่งเป็นสระเดี่ยวกลาง-ต่ำ เป็นสระ/อัว/ ซึ่งเป็นสระผสม-หลัง เมื่อ
เปลี่ยนเสียงสระแล้วความหมายของคำไม่เปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนเสียงสระ/อา/เป็นสระ/อัว/ พบในคำอื่น ๆ อีกเช่น

"ความเห็นสาบเป็นเสน่ห์ของขยะ" เราพิมพ์

"คุณว่าไงนะ ร"

เราทวนประโยคอีกหนแล้วบอกว่า "มันเป็นปรัชญวยครับ"

"อะไร-ปรัชญวย ?"

"มันเป็นน้องชายปรัญา"

กัญชาธิปไตย : 13

"ปรัชญวย" คำเดิมคือ "ปรัญา" ผู้แต่งใช้ปรัชญวยเพราะเห็นว่าเรื่องที่พูด
ไม่ใช่ปรัญาแต่พยายามพูดให้เหมือนปรัญาเท่านั้น

...และคุณใช้ความคาวของกระดูกสัตว์บก เช่น วัวหรือควาย รวมทั้ง
สัตว์อื่นที่ไม่สมควรระบุชื่อ มันก็ยอมไปใช้น้ำปลา คุณควรเรียกมันว่า-น้ำปวย
ทั้งน่ารักกว่า...

น้ำตาสองเม้ม : 41

"น้ำปวย" คำเดิมคือ 'น้ำปลา' ผู้แต่งใช้ 'น้ำปวย' เพื่อประชดประชัน
สิ่งที่เรียกว่า 'น้ำปลา' แต่ไม่มีคุณสมบัติของน้ำปลาที่แท้จริง

1.1.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ เป็นการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์ โดยเปลี่ยนเฉพาะเสียงวรรณยุกต์ ส่วนเสียงพยัญชนะและสระยังคงเหมือนเดิม ทั้งนี้เปลี่ยนไปตามเสียงพูด ดังตัวอย่าง

"น้าชายของผมต้องหาเงินอยู่ในกรุงเทพฯ ถึงไม่ได้อพยพเหมือนบ้านใกล้เรือนเคียง พวกลูกหลานก็กลับบ้านนอกเกือบหมด เพราะไม่มีโรงเรียนจะเรียน เหลือผมกับลูกพี่พี่น้องสองสามคนเท่านั้นอยู่เป็นเพื่อน..."

หัวใจที่มีตีน : 97

"ของข้า...ข้าบอกว่าของข้า ปู เข่า พู่ แก ทั้ง บาง ก็ รู้ ว่า เป็น ของ ข้า เอ็ง ไป ตาม..."

แจ้ง ใบทอง เศษเลบอยขาวไร : 63

แล้วหยุดยืนบนมณณณแคลิฟอร์เนีย ตัดกับสี่เวน เวอร์ธ หรืออีกนัยจะแสไปแห่งหนไหนอีกแพรงทางขวามือจะลดลงไปหาดาวทาวน

ใต้ฐานปากคอนกรีต ฅนวน 1 : 132

...ตูเป็นสี่ส้มและลิ้นชักเก็บเสื้อสี่ส้ม พิมพ์สี่ส้ม และกล่องใส่เกรียงเขียนสี่ส้ม บ้า! สี่ส้มแปรคบนสรรพสิ่งเหล่านั้นมันคุกคามความรู้สึกของข้าพเจ้าจนนวนในลาใต้

หลงกลิ้งกัญชา : 133

'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนแปลงเสียงคำทั้ง 4 โดยเปลี่ยนไปตามเสียงพูด คำทั้ง 4 นี้ปกติใช้ว่า "ลูกพี่พี่น้อง" "ผู้เข่าผู้แก" "แส" และ "แปรค"

1.1.4 การเปลี่ยนแปลงทั้งเสียงพยัญชนะและเสียงสระ เป็นการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์ที่ใดโดยปกติทั่วไป โดยเปลี่ยนทั้งพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะตัวสะกด และสระ หรือเปลี่ยนทั้งพยัญชนะต้น พยัญชนะตัวสะกด และสระ

เพื่อให้เป็นอีกคำหนึ่งซึ่งมีความหมายต้องการ - และคำที่เปลี่ยนนี้จะพ้องกับคำที่มีใช้อยู่ โดยปกติในภาษา การเปลี่ยนเสียงในลักษณะนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นการเปลี่ยนพยางค์ บางส่วนของคำ เพราะความหมายของพยางค์ที่เปลี่ยนพ้องกับคำที่ใช้ในภาษาโดยปกติ ดังตัวอย่าง

"ชื่นใจเหลือเกิน" หนูม้วยสียังกระซุ่มกระฉำร้องครวญคราง

"...เหนื่อยลงมาเชียวนะ"

สนิมสรอบ : 70

"กระซุ่มกระฉำ" คำเดิมคือ "กระซุ่มกระซวย" หมายถึง สกขึ้น กระปรี้กระเปร่า รวงก์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนมาใช้ "ฉำ" ซึ่งเสียง/ช/ และ/ฉ/ เป็นพยัญชนะเสียงเสียดแทรกเหมือนกัน "ฉำ" มีความหมายว่า 'ซุ่มซ่อน ซุ่มน้ำในแก้ว'¹ และความหมายของ "ฉำ" บางครั้งจะสื่อความหมายในลักษณะที่เพิ่มมากขึ้นจากปกติ เช่น หวานฉำ หมายถึง หวานมาก เย็นฉำ หมายถึง เย็นมาก ดังนั้นเมื่อใช้ว่า "กระซุ่มกระฉำ" ให้ความหมายและความรู้สึกว่ามีอาการสกขึ้น หรือกระปรี้กระเปร่า มากกว่าปกติ ซึ่งมากกว่าคนในวัยเดียวกันโดยทั่วไป

ผมไม่ปฏิเสธคำชวนกินตีนเนอร์กับเปลว ปลาสตึก ครับ-ตีนเนอร์
ไม่ใช่กินเนอร์ ชายอายุห้าสิบแห่งร้านเหล้าริมคลองเรียกของเขาย่างนั้น
และผมรู้สึกว่ามันเป็นตีนเนอร์อร่อยที่สุดอีกมื้อในชีวิต

ผู้ใช้น้ำครา : 60

"ตีนเนอร์" คำเดิมคือ 'กินเนอร์' เสียงที่ต่างกันคือพยัญชนะ/ค/และ/ท/ ซึ่งเป็นพยัญชนะฐานปุ่มเหงือกเหมือนกันและสระที่ต่างกันคือ /อิ/และ/อี/ จึงเป็น สระหน้า-สูงเหมือนกัน แต่/อิ/ เป็นสระเสียงสั้น /อี/เป็นสระเสียงยาวเมื่อเปลี่ยน

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 247

เป็น "คีนเนอร์" "คีน" มีความหมายทางลบในที่นี้ชี้ให้เห็นว่าอาหารนั้นเป็นอาหารที่ไม่ดี โดยล้อคำ "กินเนอร์" ที่เป็นคำที่ชนชั้นสูงนิยมใช้

...ดูเหมือนเขาสนใจปลากะบอกฝูงโตที่เริงร่านเข้ามามากกว่า...

อินโทนิค 28 ตีกรี่ : 77

'เริงร่าน' คำเดิมคือ 'เริงร่า' หมายถึง สดชื่น เบิกบาน 'ร่าน' มักใช้ในทางกามารมณ์ หมายถึง มีความอยากหรือโกรธ ดังนั้นเมื่อใช้ 'เริงร่าน' ชี้ให้เห็นภาพปลากะบอกฝูงใหญ่ที่ว่ายน้ำเข้ามาด้วยความสนุกสนาน ด้วยความยินดีอย่างยิ่ง และรวดเร็วคล้ายจะว่ายน้ำไปหาเพศตรงข้าม

เงาจากแสงตะเกียงทองแดงเริงรายบนผนังตึก...

มักห่าน้อย ซ้ายป่อร่า ขวาเนย : 42

"เริงราย" คำเดิมคือ "เริงร่า" "ราย" ในที่นี้อาจใช้ในความหมายเปรียบเทียบถึงการรายรำ 'เริงราย' ในที่นี้แสดงให้เห็นภาพเงาจากแสงตะเกียงบนผนังตึกเด่นสั้นไหวไปมาคล้ายลักษณะการรายรำที่สวยงาม

- ...หลอนสอดแซนต่อกันแนบไว้กับอกอุ่น พลากร้องเพลงเบา ๆ อย่าง
เป็นสุข ไข่ม อิน เอะ ภูค พอร์ ลัพ หลอนรึนร่านใจที่ได้ยั่ววน
เขาควยเสียงไฟเราะ...

คีนรัก : 207

'รึนร่าน' คำเดิมคือ "รึนเริง" หมายถึง ชื่นใจ หรือสบายใจ เมื่อเปลี่ยนใช้ว่า 'รึนร่าน' จะแสดงความหมายที่ชัดเจนว่า หลอนมีความสุขมาก และมีความกำหนัดยินดีที่ได้ยั่ววนเพศตรงข้ามด้วยเสียงเริง

...ความที่ชักเพื่อนพ้องไม่เป็น จึงพากันเสพยาสุราจนเต็มกระบาบ แล้วก็เลย
เทร็คเทลิคตามความคะนองไปจนถึงบ้านผู้หญิงคนชั่ว...

แจ่ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 39

"เทร็คเทลิค" คำเดิมคือ "เทร็คเตร" หมายถึง เทียวไม่อยู่เป็นที่
'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนจาก "เตร" เป็น "เทลิค" ซึ่งหมายถึง ลักษณะที่
กระเจิดกระเจิง เพ่นพ่านไป ดังนั้น "เทร็คเทลิค" ในบริบทนี้เน้นให้ความหมาย
ว่า ชายผู้นี้ไม่ได้ตั้งใจไปเที่ยวบ้านหญิงโสเภณี แต่เพราะเพื่อนชวนจึงตามไป
คล้ายเทลิคตามเพื่อนไปอย่างไม่ตั้งใจ

หลอนมาจากหนองคายเมื่อเคื่อก่อน เข้านอนอยู่ที่นี้ลาพัง ผู้หญิงอายุ 25
ร่างโปร่งมีทรวดทรง หลอนไม่เคยขายตามองคนอื่น สจิมเสจี่ยมจนบางครั้ง
เสมียนหน้าเคาเตอร์ลงความเห็นว่าค่อนข้างจะเคร่งครึม...

พนามดอกไม้ : 61

"สจิมเสจี่ยม" คำเดิมคือ "สงบเสจี่ยม" เสียงที่ต่างกันคือสระ/อิ/ในคำว่า
"สจิม" ซึ่งเป็นสระหน้า-สูง และสระ/โอะ/ ซึ่งเป็นสระหลัง-สูง เมื่อเปลี่ยนเป็น
"สจิม" เสียงของก่าจะคล้ายคำ "หจิม" ที่ใช้โดยปกติ เป็นลักษณะการวางกิริยา
ท่าทางเฉย ๆ ไม่ขวางพูด ดังนั้นเมื่อใช้ว่า "สจิมเสจี่ยม" จะเน้นให้ความหมายและ
ความรู้สึกว่า 'หญิงผู้นั้นนอกจากจะมีท่าทางเรียบร้อยแล้วยังวางท่าทางเฉย ๆ อีกด้วย

...โนน ไพเราะ คิดว่าจะเก็บงำการได้พบกับสามีของหลอนไว้ก่อน หาก
ความโกรธแค้นถึงว่าจะขยาดแซงในหลอน เขาเปลี่ยนความคิด

หอมดอกประควน : 137

"ขยาดแซง" คำเดิมคือ "ขยะแซง" หมายถึง มีความรู้สึกเกลียดเมื่อ
ได้ถูกต้องสิ่งที่สกปรกน่ารังเกียจ เมื่อเปลี่ยนเป็น "ขยาดแซง" จะเน้นให้ความหมาย
และความรู้สึกที่ทั้งรังเกียจและกลัวเป็นอย่างยิ่ง

...กินแต่แกงเผ็ดกับยาปลากรอบสองอย่างเท่านั้น จึงยังไม่ชักชวนเขาไป
ที่ร้านอาหารของคาราภาพยนตร์รูปสวยรายอื่นคนนั้น เพราะอย่างไรวินอื่น
พินก็คงจะไปลองลิ้มความเอิร์คแอร่มจนได้ถ้ายังอยู่อีกหลายวัน...

คืนรัก : 484

"เอิร์ค" ปกติใช้เป็นคำซ่อนเสียงว่า "เอิร์คอรอย" หมายถึง มีรสชาติที่
ถูกปาก 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ "เอิร์คแอร่ม" "แอร่ม" หมายถึง งาม ในที่นี้
หมายถึง ไปชิมรสอาหารที่อร่อยและขณะเดียวกันได้ชิมโฉมเจ้าของร้านที่งดงามด้วย
อนึ่ง ในการเปลี่ยนแปลงเสียงพยางค์บางส่วนของคำ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'
เปลี่ยนเสียงพยางค์ท้ายถึงสองพยางค์ โดยเปลี่ยนใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน
ดังตัวอย่าง

แะกินกินเนอร์ตามภคตาครขนาดกระจุหฺรู่แต่ราคาแพงบรรลัยตามชานกรุงเทพฯ

ยินโทนิค 28 ถักรี : 4

"กระจุหฺรู่" เป็นคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวเทียบจาก
"กระจุ⁺หฺรือ" "กระจุ⁺คริด" หรือ "กระจุ⁺อัยรือ" โดยเปลี่ยนพยางค์ท้ายคำเป็น
"กระจุ⁺หฺรู่" เพื่อให้เกิดเสียงสัมผัสสระ/อู/ในพยางค์/จุ/และ/หฺรู่/ โดยความหมายของ
คำไม่เปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ปรากฏการเปลี่ยนแปลงเสียงของคำ โดยมีแนวเทียบเสียงจากคำบางคำ
ที่ใช้ โดยปกติทั่วไป ดังตัวอย่าง

...แมงปอดรีคปึกโฌบินจับยอคไม้ คนจับคู้ผู้เมียบเกมมกระสันต้อยูกอ้างเว้งว่าง
ราไฟสีสันและเปื่องไต้ผิวน้ำพริบพริวผู้ปลาเนลียคณล่ายอวกเกล็ดประกาย
เงินยวง...

แจ่ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 353

"เฉื่อยคนลาย" เสียง /ฉ/นำ/ฉ/ มักสื่อความหมายในทางบวก เช่น เฉลิม
เฉลา เฉลย และเสียง "ฉลาย" มีเสียงใกล้เคียงกับ "ร้าย" ซึ่งใช้โดยปกติทั่วไป
หมายถึง การร้ายรา เมื่อประสมเป็นคำว่า "เฉื่อยคนลาย" ในบริบทนี้ชี้ให้เห็นภาพ
ปลาที่ว่ายน้ำไหวตัวพัวภายในลักษณะที่นุ่มนวลสวยงาม ภายใต้อิทธิพลที่เคลื่อนไหวไปมาเป็น
ละลอก

อารมณ์ของเขายามนั้น เฉิบเฉิบราวปูเมฆาเล่นลมอยู่ใต้ถุนวิมานบนสรวงสวรรค์
ถึงต้องบีบหัวกับต้นไม้ใบหญ้าอยู่เป็นหลายหนหลายที...

แจ้ง ใบทอง เสเฟลนอยชาวไร่ : 315

"เฉิบเฉิบ" "เฉิบ" ปกติหมายถึง ลักษณะที่ไม่ทันสมัย เก่าในที่นี้จึงได้มี
ความหมายต่างกล่าวเสียง/เออ/, /เออะ/ สื่อความหมาย 3 ทางคือ ความหวัง
ความสบายการเปิดออกไปสู่ที่กว้าง, การริเริ่มเป็นครั้งแรก, ความเค้น ในทางไม่ดี
การขาดการใช้สามัญสำนึก สติ หรือความสำรวม¹ ซึ่งเสียง/เออ/ ในที่นี้จะสื่อ
ความหมายในลักษณะที่มุ่งถึงความสบาย ตัวอย่างคำในลักษณะนี้ เช่น เจิกจำ
เจ็ดฉับ เปิกบาน เสียง "เฉิบ" มีการใช้โดยปกติ เป็นคำร้องบอกจังหวะที่แสดงถึง
ความสนุกสนานรื่นเริง หรืออาการที่ปล่อยตัวความหมาย เช่น สบายใจเฉิบ หรือ
เค้นเฉิบ ๆ ดังนั้นเมื่อใช้ว่า "เฉิบเฉิบ" ในบริบทนี้หมายถึง อารมณ์ที่สดชื่นเบิกบาน
เปรียบเหมือนปูเมฆาที่เล่นลมลอยอยู่บนท้องฟ้าที่สดใส

ผมอานน้ำร้อนกว่าทุกวัน

พยายามยับยั้งมือไม่ให้ลูกชนตรงที่มันเปิกกลิ่นฟองสบู่นุ่มนวลและบางเบา

ควายของผมมันพยศ มันคือร่มแฉะ น้ำก ผมภูมิใจในความ ขี้ก ของมัน

จากแหมแปงถึงกัญชา : 37

¹สาอาจ หิรัญบุรณะ พินิจ "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสัตตศาสตร์" มนุษยศาสตร์
ปริทรรศน์ 1 : 56 - 73 มกราคม 2522

"บักกัก" อาจออกเสียงแนวเทียบเสียงจากคำ "บักบิ่น" หมายถึง ลักษณะที่
แข็งแรง ใหญ่โต และ "กัก" ซึ่งเป็นเสียงของแข็งกระทบกัน เสียงสระ/อิ/
สื่อความหมาย 3 ประเภท คือ 'ความมาก ความแน่นหนา ความหนัก, การเคลื่อนที่
ควยความยากลำบากเพราะต้องผ่านงานหนักหรือความแน่น หรืออุปสรรค, ความน้อย
ความหมดแรง ความไร้จุดหมาย"¹ เสียงสระ/อิ/ ในบริบทนี้จะสื่อความหมายที่มุ่งถึง
ความมาก ความแน่น ความหนัก เช่น บักบิ่น หนักหน้ำบ แะพยัญชนะ-/ก/ เป็น
พยัญชนะเสียงกักเวลาออกเสียงจะหยุดชะงักต้องใช้แรงในการออกเสียง เสียงที่ออกมา
ให้ความรู้สึกที่หนักแน่น มีน้ำหนัก เช่น เสียงของกระทบกันดังกัก หรือเสียงที่ดังกักก้อง
ดังนั้นเมื่อประสมเป็นคำ "บักกัก" ในบริบทนี้ อาจหมายถึง ลักษณะที่แข็งแรง สมบูรณ์
ใหญ่โต

'รงค์ วงษ์สวรรค์ ยศของข้าพเจ้าไม่มีวางอยู่บนแผงอก แต่มันเจ้านม
อยู่ในอกนี่ เพราะข้าพเจ้าเคยถูกกักขากับนายเชื่อยคนงานชุดคืนที่
คอนกระตาง+ตน-บางเลน ริมแม่น้ำท่าจีน นั้นได้เรียกเสียงอุทาน
ขึ้นชมจากผองเพื่อน ครู่ต่อมาเขารู้ว่าข้าพเจ้าเคยบวชเต็มพรรษาที่
โพธาราม เขาให้การเคารวะและแหบจะนึกเมื่อออกเป็นริ้วเพื่อหา
พุทธปรัชญา

หลงกลืนกัญชา : 56

"เจ้านม" เสียง/ณ/ เป็นเสียงเสียดแทรกไม่ก้อง บางครั้งอาจสื่อความหมาย
ในลักษณะที่รื่นเริง เช่น เนิคฉั่น เนิลา แต่เมื่อประสมกับสระ/เอา/ รึงสระ/เอา/
โดยมากจะสื่อความหมายในด้านลบ เช่น "เนา" "เมา" "เเระว่า" "เนา" ก็จะสื่อ
ความหมายในทางลบเช่นกัน ปกติใช้ขยายกลืน หมายถึง กลืนที่เหม็น เช่น เหม็นเนา

¹ สำอาง หิรัญบุรณะ พิณ "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสัตตศาสตร์" มนุษยศาสตร์
ปริทรรศน์ 1 : 56 - 73 มกราคม 2522

ส่วน "ณ" ปกติหมายถึง กลิ่นหอมหรือเครื่องหอม "ณา" และ "ณ" เป็นคำออกกลืนเหมือนกัน แต่เป็นกลืนที่ตรงข้ามกัน ในบริบทนี้นำมาใช้ในความหมายเปรียบเทียบถึง อดีตที่มีทั้งสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ดีคือได้เคยบวชเรียน ส่วนสิ่งที่ไม่ดีคือเคยถูกกักขัง

1.2 การรวมพยางค์

การรวมพยางค์ ในที่นี้เป็นการรวมพยางค์ระหว่างคำสองคำ โดยตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำทั้งสองออก แล้วนำพยางค์ที่เหลือมารวมเป็นคำใหม่ พยางค์ทั้งสองที่นำมารวมเป็นคำใหม่นี้ แต่ละพยางค์ไม่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ไม่มีที่ใช้โดด ๆ ต้องปรากฏคู่กับคำอื่นจึงจะมีความหมาย หรือบางครั้งอาจมีการใช้โดด ๆ แต่การปรากฏคู่กับคำอื่นจะทำให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อนำมารวมเป็นคำใหม่ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ด้วยการโยงความคิดกลับไปหาความหมายของคำเดิม

การรวมพยางค์ในงานประพันธ์ของ ฝรั่ง วงษ์สวรรค์ จาแนกได้

ดังนี้

1.2.1 การรวมพยางค์แบบ 1 3

1.2.2 การรวมพยางค์แบบ 1 4

1.2.1 การรวมพยางค์แบบ 1 3 การรวมพยางค์ลักษณะนี้เกิดขึ้น

ได้ 2 กรณี คือ

1.2.1.1 การรวมพยางค์ระหว่างพยางค์ต้นของคำแรก

กับพยางค์ต้นของคำที่สอง ดังตัวอย่าง

หมายเหตุ หมายเลข 1 แทนพยางค์ต้นของคำแรก

หมายเลข 2 แทนพยางค์ท้ายของคำแรก และพยางค์ต้นของคำที่สอง
ถ้าพยางค์ท้ายของคำแรก และพยางค์ต้นของคำที่สองมีเสียงซ้ำกัน

หมายเลข 3 แทนพยางค์ต้นของคำที่สองถ้าไม่ซ้ำกับพยางค์ท้ายของคำแรก
และแทนพยางค์ท้ายของคำที่สองถ้าพยางค์ท้ายของคำแรกกับพยางค์ต้นของคำที่สองมีเสียงซ้ำกัน

หมายเลข 4 แทนท้ายของคำที่สอง ในกรณีที่ทั้งสองคำไม่มีพยางค์ใดซ้ำกันเลย

		1	2		3	4
เคร่งซึ้ง	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	เคร่ง	ขรึม	กับ	ซึ้ง	ซึ้ง
โง่งม	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	โง	เงา	กับ	ม	ม
ซ้ำซาก	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	ซ้ำ	ของ	กับ	ซาก	ซาก
ทอดท้อ	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	ทอด	ถอย	กับ	ท้อ	ท้อ
ทรุดชวน	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	ทรุด	โถม	กับ	ชวน	ชวน
ทุลักทุ려	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	ทุลัก	ทุเล	กับ	ทุ	ทุ
บึ้งตึง	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	บึ้ง	ตึง	กับ	ตึง	ตึง
ยกเย็น	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	ยก	ยอ	กับ	เย็น	เย็น
ล่าช้า	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	ล่า	ช้า	กับ	ช้า	ช้า
เลอะเรื้อ	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	เลอะ	เทอะ	กับ	เรื้อ	เรื้อ
หวาดไหว	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	หวาด	หวั่น	กับ	ไหว	ไหว

เพื่อให้เห็นความหมายที่เด่นชัดว่า คำต่าง ๆ เหล่านี้เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่างคำ 2 คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน และสัมพันธ์กับเนื้อหาในบริบท ดังนั้นจึงจะยกตัวอย่างประกอบบริบท พร้อมคำอธิบายอีกครั้งหนึ่ง

เขานั่งหันหลังชนฝา ใบหน้าและในตาเคร่งซึ้ง บ่อยหนเขาจะยกไหล่ขึ้น
เช็ดกับคางที่เต็มไปด้วยหนามเครานั้น...

หัวใจที่มีตื่น : 60 - 61

"เคร่งซึ้ง" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "เคร่งขรึม" กับ "ซึ้งซึ้ง" ในที่นี้แสดงให้เห็นลักษณะดวงตาที่ไม่สดใส นิ่งเฉยอย่างเอาจริงเอาจัง

..."ทางตะวันตกกลางทางโน้นแล้วหลังจากแพนซิสโลกว่าสิบปี ผู้คนโง่
อยู่แต่กับสก็อตส์วีกีและฟังเพลงบรมเชยของคีน มาร์ติน..."

หลงกลืนกันชา : 161

"โง่" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวบพยัญชนะระหว่าง 'โง่เง่า' กับ
'งมง่าย' ให้ความหมายโดยรวมว่า เขาเพราะประพจน์และหลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผล
ในบริบทนี้หมายถึงคนทางตะวันตกกลางไม่ทันสมัยเท่าคนในซานแฟรนซิสโก ยังคงใช้ชีวิต
เหมือนเมื่อสิบปีก่อน คือ สก็อตส์วีกี ฟังเพลงของคีน มาร์ติน

...ไม่นานนักหลอนคบชู้กับนายสิบทหารอเมริกัน ทำให้เด็ก ราวห้าคน
แต่ไม่กล้ายื่นมือเข้าช่วยวาง อเมरिकันผมทองผู้นั้นเข้าโลกชีวิตมาแล้วเหมือนกัน
จากยานพาหนะเรือ.

บางลัญจสแควร์ : 484

"เข้าโลก" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวบพยัญชนะระหว่าง 'เข้าของ' กับ
'โลกโซน' ในบริบทนี้ให้เห็นว่าชายผู้นี้มีประสบการณ์มากมาย และมีชีวิตอยู่อย่าง
สมบุกสมบันมาแล้วจากยานพาหนะเรือ

...สี่สัปดาห์เวลาใกล้ค่ำจับใบหน้าของเขาให้ดูเหมือนความรื่นเริง ถูกคุกคาม
ด้วยความเศร้า ลักษณะบางอย่างที่ดูเหมือนว่าเขาท้อต่อชีวิต มันสะท้อน
ออกมาจากความมุ่งมั่นแรงจะไปได้ถึงปลายทางแห่งคุณงามความดีของการ
เกิดเป็นคน...

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 1 : 80

"ท้อ" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวบพยัญชนะระหว่าง "ท้อถอย" และ "ท้อถอย"
เน้นให้ความหมายว่า ย่อท้อและเบื่อหน่ายอย่างมาก ในบริบทนี้หมายถึง เขาเบื่อหน่ายและ
ย่อท้อต่อชีวิตอย่างมาก จึงพยายามหาทางถึงบางอย่างเพื่อชดเชยสิ่งที่ขาดไป

คดีฆาตกรรมเกิดขึ้นที่นั่น ร้านขายบุหรืของหมันผู้เฒ่าอยู่ก่อนไปทางถนนตรอกมะขามคค
ห้องแถวไม้ชั้นเดียวทรุคชวนเหมือนนกเงือกโง่โง่

บางลำภูสแควร์ : 107

"ทรุคชวน" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "ทรุคโหม" กับ
"ชวนเซ" เน้นให้ความหมายว่า เก๋คร่ำคร่ำมาก ในบริบทนี้เน้นให้เห็นลักษณะร้านที่
เก๋คร่ำคร่ำ สันโอนเอนไปมา

ดูเหมือนวาชีวิตชายหนุ่มผู้เริ่มต้นสามสิบผู้กำลังจะมองแว่นและมองเห็นแดด
สีอำพันหลังจากตุลัทรุณมาแรมปี...

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 1 : 119 - 120

"ตุลัทรุณ" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "ตุลัทรุเล" และ
"ทรุณทราย" ในบริบทนี้เน้นให้ความหมายว่า ชายผู้ต้องต่อสู้ชีวิตอย่างทุลักทุเล
คิ่นรน และกระเสือกกระสน จึงผ่านอุปสรรคต่าง ๆ มาได้

"บอกซิคะ" หลอนไม่ครั่นคร้ามกับความบึ้งขึงของเขา...

คลใจ ภูมริน : 504

"บึ้งขึง" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "บึ้งคึง" และ "ขึงขัง"
ในที่นี้ช่วยเน้นให้เห็นภาพใบหน้าที่แสดงความโกรธ ไม่พอใจอย่างยิ่ง และดูร้ายอย่าง
เอาจริงเอาจัง

เราจะได้พบคนนางนเสมอในแอล.เอ มีคนชี้ให้ข้าพเจ้าดูชายอายุราวห้าสิบ
ผิวคล้ำราวกับย้อมด้วยฝาคะพลับ สูงสันทัดและผิวย่นในลักษณะบอกว่าเคย
ล่าปีกในอดีต...

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 3 : 144

"ลำปึก" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "ลำสัน" และ "ปึกปิ่น" ซึ่งให้ความหมายโดยรวมว่า ทั้งแข็งแรง และทรหดอดทน ในบริบทนี้ชี้ให้เห็นว่าชายผู้นี้มีรูปร่างที่แสดงถึงความปึกปิ่นในจิตใจ

...นักการ เมืองบางคนก็เหมือนกัน เขาพยายามสร้างอำนาจด้วยความรัก
ในอำนาจ เขาหลงใหลกับ**คาบเกี่ยว**ของบริวารผู้ยอมรับในอำนาจของเขา. .

นิทานกรุงเทพ : 1

"บกเกี่ยว" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "บกย่อ" และ "เกี่ยวย่อ" ให้ความหมายโดยรวมว่าการพูดคุยของเขาคงไม่มีได้ด้วยความจริงจัง แต่หาเพื่อหวังผลในบางสิ่งบางอย่าง ในบริบทนี้หมายถึง นักการเมืองมักหลงใหลกับคำพูดที่ยกยอของคนรอบข้างที่ไม่ได้สมด้วยความจริงใจ

...นั่งละม่อมจับเขาหงายหน้าแล้วรอกลงไป เลอะเรื้ออยู่ตามจมูกและปลายคาง...

สนิมสร้อย : 404

"เลอะเรื้อ" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "เลอะเทอะ" กับ "เรื้อราด" โดยเน้นให้ความหมายและภาพที่ชัดเจนว่า ของที่รอกปากนั้นหกเปรอะเปื้อนเรื้อราอยู่ตามจมูกและปลายคาง

"บอกว่าฉันราคาแพง ได้ยินไหม ฉันราคาแพง"

ฉันไม่หว่าดไหวจะหลังคำพูด ชีวิตกันราคามันก็เท่านั้นเอง ถ้าถึงไอ้หมื่นเจ็ดพันนั้นเสียป่านี้นักกับไอ้เงินงอน..."

บางลำภูสแกว : 285

"หวาดไหว" ปกติมีใช้ แต่มักใช้ในความหมายปฏิเสธว่า
ไม่หวาดไม่ไหว หรือไม่หวาดไหว หมายความว่า มากมายไม่รู้จักเมต เช่น
กินไม่หวาดไม่ไหว ทำไม่หวาดไม่ไหว แต่ในที่นี้ "หวาดไหว" ไม่ได้หมายถึง
มากมาย แต่ "หวาดไหว" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง หวาดหวั่น
และ "ไหวหวั่น" โดยเน้นให้ความหมายว่า ครั่นคร้ามหรือพร่นกลัวอย่างมาก
ในบริบทนี้หมายถึง ชื่นไม่เกรงกลัว หรือครั่นคร้ามที่จะพูดต่อไปอีก

1.2.1.2 การรวมพยางค์ระหว่างพยางค์ต้นของคำแรก
กับพยางค์ท้ายของคำที่สอง เมื่อพยางค์ท้ายของคำแรกมีเสียงซ้ำกับพยางค์แรกของคำที่สอง
ดังตัวอย่าง

		1	2		2	3
คุ้นชิน	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	คุ้นเคย	กับ	เคยชิน		
งุนงง	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	งุนงง	กับ	งงวย		
ปรุกเปรี้ยว	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	ปรุกปราก	กับ	ปรากเปรี้ยว		
ระแวงระไว	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	ระแวงระวัง	กับ	ระวังระไว		
โศกสร้อย	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	โศกเศร้า	กับ	เศร้าสร้อย		
เห็นคนหาย	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	เห็นคนน้อย	กับ	เห็นน้อยหาย		
โอนเอียง	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	โอนเอน	กับ	เอนเอียง		

หลอนอาศัยความคุ้นชินเชื่อมมือปลกดะเถียงจากตาปูแขวนข้างฝา แล้ว
ความหากลักไม้ซีกแถวข้างเตาหุงข้าว

บางลำภูสแควร์ : 383

"คุ้นชิน" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "คุ้นเคย" กับ
"เคยชิน" ในบริบทนี้แสดงให้เห็นภาพหญิงกำลังปลกดะเถียงด้วยความขานานาย

...แล้วก่อนจะดื่มเหล้าแก้วใหม่ที่บาร์เห็นเคอร์ธสมมาวางไว้ให้ เขาลง
จากที่นั่งในท่ามกลางสายตางุ่นงวยของทุกคน

หอมดอกประดวน : 154

"งุ่นงวย" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "งุ่นง" กับ
"งุ่นงวย" เมื่อนำมารวมเป็นคำซ้อนเสียงใหม่ว่า "งุ่นงวย" จะเน้นให้ความหมายว่า
งง หรือประหลาดใจอย่างมาก ในบริบทนี้หมายถึง ทุกคนในร้านมองด้วยสายตาที่
แสดงความประหลาดใจ โดยไม่คาดคิดว่าจะพบสิ่งนี้มาก่อน หรือเผลอสติแสดงความ
ประหลาดใจออกมาอย่างเห็นได้ชัดเจน

ชั้นล่างของเรือนหลังใหญ่มีห้องน้ำอยู่เพียงสองห้อง และเด็ก ๆ ของเรา
ส่วนมากอยู่ที่นี้ เมื่อถึงเวลาพักผ่อน... เสียงประณามแห่งความไม่เป็น
ระเบียบของคนตรีชีวิตจึงแผ่ขึ้นอย่างปรุกเปรี้ยว

สนิมสรอง : 107

"ปรุกเปรี้ยว" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "ปรุกปราก"
หมายถึง อาการที่เคลื่อนไหวอย่างว่องไว รวดเร็ว และ "ปรากเปรี้ยว" หมายถึง
ว่องไว คล่องแคล่ว โดยปกติคำทั้งสองนี้จะใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น ขับรถปรุกปราก
ม้าตัวนี้ปรากเปรี้ยว แต่ในที่นี้มาใช้กับเสียงซึ่งเป็นนามธรรม โดยใช้ในความหมายเปรียบ
เน้นให้เห็นว่าเมื่อเด็กสาวเหล่านั้นตื่น เสียงพูดหรือเสียงคุยกันก็ดังขึ้นในทันทีทันใด

เมื่ออายุสาวแรกแย้มกับเด็กอ่อนในวงแขน และผัวผู้เฒ่าระแวกระไวอย่างหลัง
ทั้งสองไม่แยแสกับการคงจะเป็นประวัติของลูกตามแบบแผน...

บุหลันดบแสงสุริยา-บุญไป : 165

"ระแวงระไว" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "ระแวงระวัง" กับ "ระวังระไว" เน้นให้ความหมายว่า เป็นการดูเล ระวังระวังด้วยความรอบคอบ

...ในตาโศกสร้อยและเครื่องขมิ้นของเขาชอบความรู้สึกนึกคิดสุขุมแต่เร้าร้อน
 เสมอกอนเรียบเรียงลงเป็นตัวอักษร และด้วยความกล้าหาญ

ความหิวที่รัก : 46

"โศกสร้อย" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "โศกเศร้า" กับ "เศร้าสร้อย" ในบริบทนี้เน้นให้ความหมายและความรู้สึกที่ ในตาของชายผู้นี้แสดงออกซึ่งความทุกข์ เศร้าหมองอย่างมาก

"เป็นผู้หญิง" ใบหน้ายับเยินสีทองแดงของนักเลงเม็กซิกันเห็นคนนาย
 เขาพูดขมขมิบเกือบไม่ได้ยิน...

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขบวน 3 : 55

"เห็นคนนาย" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "เห็นคนน้อย" กับ "เห็นน้อยคนนาย" โดยเน้นให้ความหมายว่ามีความเห็นน้อยคนนายมาก และความเห็นน้อยคนนายนั้นมีผลทำให้เกิดความเบื่อหน่ายด้วย

การตัดสินใจหันหลังให้กับซานแฟรนซิสโกนั้นไม่ง่ายดาย แม้ว่า พยุง ตระวัน จะเขียนจดหมายอีกหลายฉบับ พร้อมกับเหตุผลน่าคิด ตามบุคลิกของเขาซึ่งเป็นคนมีเหตุผลมากมายในขณะที่ต้องการใช้เหตุผล และข้าพเจ้ามีเหตุผลโอนเอียงว่าควรจะต้องไปอยู่ลอสแอนเจลิสกับเขา...

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขบวน 3 : 27

"โอนเอียง" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "โอนเอน" กับ "เอนเอียง" โดยใช้ในความหมายเปรียบเทียบว่า มีความเห็นโน้มเอียงไปด้านใดด้านหนึ่งในบริบทนี้ชี้ให้เห็นว่าเขาตัดสินใจจะไปอยู่ลอสแอนเจลิส หรือมีแนวโน้มว่าจะไปอยู่ลอสแอนเจลิสอย่างแน่นอน

1.2.2 การรวมพยางค์แบบ 14 เป็นการรวมพยางค์ระหว่างพยางค์ต้นของคำแรกกับพยางค์ท้ายของคำที่สอง เมื่อพยางค์ต้นและพยางค์ท้ายของคำทั้งสองไม่มีเสียงซ้ำกัน ดังตัวอย่าง

		1	2	3	4
กระเสาะกระสาย	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>กระเสาะ</u> กระสาย	กับ	กระสับ	<u>กระสาย</u>
เชียวเชิง	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>เชียว</u> ชาย	กับ	ชั้น	<u>เชิง</u>
ทอดรอน	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>ทอด</u>	กับ	ราษฎร	<u>รอน</u>
บึกบึน	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>บึก</u> บึน	กับ	แน่น	<u>หนา</u>
ฝั่งผาย	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>ฝั่ง</u> ผาย	กับ	ผา	<u>ผาย</u>
เล็กลือ	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>เล็ก</u> ลือ	กับ	หลีก	<u>ลือ</u>
สะทกสะท้าน	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>สะทก</u> สะท้าน	กับ	หวั่น	<u>ไหว</u>
เสลือกไสล	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>เสลือก</u> ไสล	กับ	สลับ	<u>ไสล</u>
หุงกงาน	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>หุง</u> กงาน	กับ	งุ่น	<u>งาน</u>
หอมแห่น	เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง	<u>หอม</u> แห่น	กับ	ทวง	<u>แห่น</u>

"เฮ้ย! พายุ ทรายวัน บัดแปลงวัน "ไม่มีหอรอกนำโจรที่ใหญ่เกิน
ผมอยู่กับชาวทุกวัน

"ตอนนี้เสือแกนก็เดินไปถึงไหนแล้ว"

ใครกันเสือแกน " ข้าพเจ้าได้ยินเสียงตัวเองกระเสาะกระสาย

"กระเสาะกระส่าย" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "กระเสาะกระสะ" และ "กระสับกระส่าย" "กระเสาะกระสะ" ในที่นี้อาจใช้ในความหมายเปรียบว่ามีอาการผิดปกติ เมื่อรวมกับ "กระสับกระส่าย" ซึ่งหมายถึงเร่าร้อนใจ "เสียง...กระเสาะกระส่าย" หมายถึง เสียงที่ฉวนท้วม ความตื่นเต้นรอนรน และหวาดกลัว น้ำเสียงอาจจะสั้นพรวดไม่ชัดเจน

"แล้วแกก็เฒ่ามาที่นี่" บุญพริ้ง แหมสาลักควนบุรี ถอดแว่นสายตาสั้น ของเขาออกเช็ดกับชายเสื้อ เต็มไปด้วยความครุ่นคิดบนใบหน้า เชียวเขิง ของเขา...

บางลำภูสแควร์ : 47

"เชียวเขิง" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "เชียวชาญ" กับ "ชั้นเขิง" เน้นให้ความหมายว่า ชายผู้นี้เป็นผู้มีเล่ห์เหลี่ยม มีชั้นเขิง และสามารถแฝงเล่ห์เหลี่ยมนั้นไว้อย่างแนบเนียน หรือสามารถประสบความสำเร็จในการใช้เล่ห์เหลี่ยมเสมอ

พวน เฉลว จำได้ว่าในรัฐเขาอิงฮอล เลือคนุ้ยชายนี้ค่านจากหนึ่งหัว ถึงฝาศิน หังเจิบและหังอาย เขาขยับทอนแขนแนบขยับหมายจะทอรอน หากสายตาหลายคู่เขม้นหมายจะฉีกเนื้อเขาเป็นริ้วนั้น ขวนให้เขาออน เป็ลี่ยเพ็ลี่ยแรงมิหาญตอบโต้...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยขาวไร : 306

"ทอรอน" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง 'ต่อรู้' กับ "ราญรอน" โดยเน้นให้ความหมายว่า มีความพยายามที่จะต่อรู้หรือเอาชนะให้ได้ แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมไม่เอื้อ เขาจึงไม่สามารถลุกขึ้นมาต่อรู้ได้

...จริง เขาเคยอ่านบทวิจารณ์อย่างเคลิบเคลิ้ม หากเขาไม่เคยคิดว่า
ผู้ชายร่างบึกหนามผู้นั้นจะเป็นใครอื่นนอกจากผู้พยายามกดโกงปัจจุบัน...

หลงกลืนกัญชา : ๑๐

"บึกหนาม" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "บึกมัน" กับ
"แน่นหนา" "แน่นหนา" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า แข็งแรง ใหญ่โต
ร่างบึกหนาม ในบริบทนี้ชี้ให้เห็นว่า ชายผู้นี้เป็นคนมีร่างกายแข็งแรง ปึกความอดทน
ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ

...ยามเมื่อเขานั่งบรรทุกพืชผลไปขายยังตลาดนั้น เขานึกกระหึ่มและ
วางทเคื่องเขยราวกับว่ามันเป็นเกวียนทองคำใบป่าน

แจ้ง ใบทอง เสด็จเลียบยวไร : 126

"เคื่องเขย" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "เคื่องเขา" กับ
"ผ้าเขย" ในบริบทนี้ชี้ให้เห็นภาพชายที่นั่งอยู่บนเกวียนอย่างสง่างาม

...เสียงนางละม่อมกำลังเตรียมอาหารอยู่ในครัวทำให้ความตั้งใจที่จะเล็ดลี้
ออกไปจากบ้านนี้เจือปน ๆ ถูกทำลายไป ถึงอย่างไรหญิงหม้ายผู้นี้ก็คงจะรัง
เขาไว้นั่นได้

สนิมสร้อย : 46

"เล็ดลี้" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "เล็ด" กับ
"หลีกเล็ด" ในบริบทนี้ชี้ให้เห็นว่า เขามีความตั้งใจที่จะหลบหนีจากบ้านนี้แต่ไม่ว่าจะทำ
อย่างไรก็ไม่สามารถรอดพ้นไปได้

"ไม่ต้อง...ไม่ต้อง..." เขาหักท้วงสถาปนิกผู้มองเห็นความอ่อนข้อ และไต่ขึ้น
ดนตรีแห่งความแน่นแกรงของคอนกรีต ผู้มีอารมณ์สะทกไหว ขบหน้ำกับฝ่ามือ
และร้องไห้

หอมดอกประควน : 135

"สะทกไหว" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "สะทกสะท้าน" กับ "หวั่นไหว" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบเทียบเน้นให้ความหมายว่า ชายผู้นี้มีอารมณ์อ่อนไหวและสะเทือนใจง่าย

นางพยเชานอนเสลือกไสอยู่ในเพิงท้ายไร่ จึงปลุกขึ้นถามไถ่...

แจ้ง ใบทอง เสดเพลบอยขาวไร่ : 165

"เสลือกไส" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "เสลือกสลน" และ "สลบไส" โดยเน้นให้ความหมายและภาพที่ชัดเจนว่า ชายผู้นั้นนอนคว่ำอาการแน่นิ่ง ไม่ไหวกายแผ่ราบบนพื้น และท่านอนนั้นอาจจะนอนอย่างใบสุภาพ

...แคคพิโรธเหวว่าจะเฒ่าในคลองให้เคียดพล่าน และร้อนปานนรก
หมกไหม้ นาน ๆ ลมจะพัดซอนเข้ามาบ้างก็เป็นลมร้อนวูบเหมือนหอบเปลวไฟ
มาด้วย เพราะคั้งนั้นเขาจึงหุงงาน...

แจ้ง ใบทอง เสดเพลบอยขาวไร่ : 284

"หุงงาน" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง หุงคหังค" และ "งุ่นงาน" โดยเน้นให้ความหมายและภาพที่เด่นชัดว่า ชายผู้นี้มีอารมณ์ฉุนเฉียว กระวนกระวายใจและกระสับกระส่ายอยู่ตลอดเวลา

...ผมไม่ใช่คนแก่ในห้อมแหนของคาราสาวสะพรั่ง ผมไม่ใช่วัน วันช่อวิ
ยักษ์แห่งวงการภาพยนตร์เอเซีย ฯลฯ...

น้ำตาสองเม็ด : 32

"ห้อมแหน" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวมพยางค์ระหว่าง "ห้อมล้อม" และ "หวงแหน" ในที่นี้หมายถึง วัน วันช่อวิถูกแวดล้อมด้วยคาราสาวจำนวนมาก เพราะเธอเหล่านี้ต้องการให้เขาช่วยเหลือสนับสนุนให้เป็นการที่มีชื่อเสียง

1.3 การสลับเสียงพยางค์

การสลับเสียงพยางค์ เป็นการสลับเสียงพยางค์ในคำ 2 พยางค์ เช่น "พักนอน" ไขว้ว่า "นอนพัก" และคำ 4 พยางค์ เช่น "ยินดียินร้าย" ไขว้ว่า "ยินร้ายยินดี" เมื่อสลับเสียงพยางค์แล้ว ความหมายของคำไม่เปลี่ยนแปลง ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของคำโดยโยงกลับไปหาความหมายของคำเดิม และอาศัยเนื้อความในบริบท

การสลับเสียงพยางค์ในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ จาแนกได้ดังนี้

1.3.1 การสลับเสียงพยางค์ของคำ 2 พยางค์

1.3.2 การสลับเสียงพยางค์ของคำ 4 พยางค์

1.3.1 การสลับเสียงพยางค์ของคำ 2 พยางค์ เมื่อสลับเสียงพยางค์แล้ว พยางค์หลังจะบอญูกานหน้า โดยความหมายของคำไม่เปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่าง

...ในตากกรังเกรอะควยสนิมแห่งความทุกข์ยาก...

สนิมสร้อย : 408

"กรังเกรอะ" สลับเสียงพยางค์มาจาก "เกรอะกรัง" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบแสดงให้เห็นลักษณะดวงตาที่มีริ้วรอยแห่งความเศร้าหมอง เพราะมีแวความทุกข์ยากตรากตรำ

และอย่างรวี มาคอสี นิ่งโอนกายกับพนักโซฟาร์ แต่นาที่ไหนไม่ยิน เขยื้อนขยับ...

หลงกลืนกัญชา : 6

"เซี่ยนเซี่ยม" สลับเสียงพยางค์มาจาก "เซี่ยมเซี่ยน" ในที่นี้หมายถึง
ไม่ได้ยินเสียงเคลื่อนไหวหรือกระดูกกระดูกกายของ รวิ มากอดสีก็

...เพี้ยนควนกำลังนึกครื้นครึกอยู่ในใจ จึงฉิวปากรฐนาวาออกมา...

หัวใจที่มีตื่น : 17

"ครื้นครึก" สลับเสียงพยางค์มาจาก "ครึกครื้น" ในที่นี้คงายถึง เพี้ยนควน
กำลังนึกสนุกสนานรื่นเริงอยู่ในใจ

คิดครุ่นพลางถอนใจ ไค้กลืนแบ่งและน้ำอบหอมฟุ้ง

แจ้ง ใบทอง เสพสมอยขาวไร : 18

"คิดครุ่น" สลับเสียงพยางค์มาจาก "ครุ่นคิด" ในที่นี้คงายถึง คิดตลอดเวลา

...จึงเลิกผ้าจะมำคลุมหน้า แล้วนอนเกลิ้มเกลิมอยู่อย่างนั้น...

แจ้ง ใบทอง เสพสมอยขาวไร : 177

"เกลิ้มเกลิม" สลับเสียงพยางค์มาจาก "เคลิมเกลิ้ม" ในที่นี้หมายถึง
นอนอย่าง เผลอตัวหรือลืมหืมไปชั่วขณะหนึ่ง

มีคนในบ้านไ้ถุนสวดแคนเคียก "ถ้ากูไม่ละอายแก่ใจจะเก็บศพมึงมากิน"

ไ้ถุนป่าคอนกรีท ขบวน 1 : 75

"แคนเคียก" สลับเสียงพยางค์มาจาก "เคียกแคน" ในที่นี้หมายถึง คำช่วย
ความโกรธหรือเคืองแค้น

"มีคของเนินก็จริง แต่เนินไม่ได้ทำ" ข้าพเจ้าหุคคาพุดออกไ้แล้วใจเบา

บางลาภูสแควร์ : 74

"ใจเบา" * สลับเสียงพยางค์มาจาก "เบาใจ" ในที่นี้หมายถึง เมื่อได้
พูดความจริงแล้ว รู้สึกโล่งใจหรือสบายใจ

...ชายหนุ่มที่ตกอยู่ในห่วงแห่งความรักพิศวาสในอีตใจแรกและก่อบเปลี่ยน
เป็นชมชื่นในฉบับหลัง

สนิมสรอย : 244

"ชมชื่น" สลับเสียงพยางค์มาจาก "ชื่นชม" ในที่นี้หมายถึง รู้สึกปิติ
หรือยินดีขึ้นมาในทันทีทันใด

ร้านเหล้านั้นเชชวนอยู่ในตรอก เป็นห้องแถวไม้ชั้นเดียว...

หัวใจที่มีตื่น : 8

"เชชวน" สลับเสียงพยางค์มาจาก "ชวนเช" ในที่นี้หมายถึง ร้านเหล้า
ที่เก่าทรุดโทรม โอนเอนสั่นไหวไปมา

หักทวงความบานเบิกด้วยกับจนค่อนคิก ผู้เพื่อนซึ่งละการพนันและหมั้นหากิน
จึงอ้อมแอ้มขอลากลับด้วยความคิดถึงเรไรเมียรัก...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 206

**
"บานเบิก" สลับเสียงพยางค์มาจาก "เบิกบาน" ในที่นี้หมายถึง หากความ
สนุกสนานจนคึกจึงลากลับบ้าน

* "ใจเบา" มีรูปพ้องกับคำที่ใช้อยู่ปกติในภาษา มีความหมายว่า เรื่องง่าย
ไม่ยุ่งคึก ซึ่งต่างจากความหมายที่ "รงค์ วงษ์สวรรค์" ใช้ ผู้อ่านสามารถเข้าใจ
ความหมายตามที่ "รงค์ วงษ์สวรรค์" ใช้จากบริบท

** "บานเบิก" ปกติหมายถึง มากมาย ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายได้
จากบริบทเช่นเดียวกับ "ใจเบา"

เขาคือ ว่อน คำลึง ผู้มีแฉงอกกำยำ และเปรี้ยวปราดอย่างม้า

แจ่ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 60

"เปรี้ยวปราด" สลับเสียงพยางค์มาจาก "ปราดเปรี้ยว" ในที่นี้หมายถึง ชายผู้ที่มีลักษณะคล่องแคล่ว ว่องไวเหมือนม้า

การสลับเสียงพยางค์ของคำ 2 พยางค์ ในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

...หลอนกอดรักแซกกระหัดบนแผ่นดินหลังและไหลเขาแน่นแนบ...

ถ้าจะเปรยเปรียวว่าชีวิตเป็นผลึก เอาหินเขี่ยค้ำไหนก็งกกรากกร้าน

เหมือนกัน...

เหงื่อพรูพรูตามทุกซอกส่วนบนร่างกาย

สาวสังคมนึกว่าหลอนถูกสับประมาทอย่างรุนแรง ถ้าไม่ไ้ทำให้ผู้ชายหัวโน

กับความยวนยั่วของหลอน

...ข้าพเจ้าหาดูทางจะเย้ายั่วเขาต่อไปอีก...

...อย่างใบแฉงกับการทักทายของพนักงานยืนแยมยิมคอยรับรอง...

ความคิดของเขาเตลิดเตลึงเร่รวนทุกสารทิศ

"ผกา..." เขาถอนริมฝีปาก กระซิบเรียกด้วยความรู้สึกหวานอ่อน

บนปลายลิ้น...

...กลิ่นเกรื่องเทศวอลอบจนรู้สึกหายใจไม่สะดวกเมื่อแรกย่างเข้าไปในนั้น

ที่สมรถอนทอกลายที่ข้าพเจ้าไม่เคยไ้ยินมาก่อนเลย

กรุอุไรก้าวเข้ามาในห้องเรียน

เสียงอึ้งอึ้งทั้งหมดจะ เปล่งออกมาท้าทายหลอนคั่งขึ้น

1.3.2 การสลับเสียงพยางค์ของคำ 4 พยางค์ การสลับเสียงพยางค์ลักษณะนี้จะแบ่งออกเป็น 2 คู่ คือ พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 คู่หนึ่ง และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 อีกคู่หนึ่ง เมื่อสลับเสียงพยางค์แล้ว พยางค์ที่ 3 และ 4 จะย้ายมาอยู่ด้านหน้าโดยความหมายของคำไม่เปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่าง

...คำพูดนี้มันวลเปลี่ยนเป็นกระชั้นกระโจก...

ไต้ฝุ่นปากคอนกรีท ขบวน 3 : 72

"กระชั้นกระโจก" สลับเสียงพยางค์จาก "กระโจกกระชั้น" ในที่นี้หมายถึง คำพูดที่มันวล เปลี่ยนเป็น กระแตกเสียงแสดงความไม่พอใจ

...ผู้ใหญ่มายให้ระวังระแวกคนแปลกหน้าเสมออย่าประมาท...

แจ้ง ใบทอง เสเฟลมอยขาวไร : 327

"ระวังระแวก" สลับเสียงพยางค์มาจาก "ระแวกระวัง" ในที่นี้หมายถึง ให้ระมัดระวังดูแลความเรียบร้อยภายในหมู่บ้านเสมอ

เพียงมีทันเพล พวกเขามาชมรมกันพร้อม ๗ เตาต้มเหล้าป่าโคมคันทัวใหญ่ชายคนนั้นและราวกับนัดแนะกันไว้ในกระแฉใจอันลึกลับ ละเหียรระโหย และกันแต่ทุกข...

แจ้ง ใบทอง เสเฟลมอยขาวไร : 364

"ละเหียรระโหย" เป็นเสียงที่เกิดจากการรวบคำระหว่าง 'ละเหีย' และ "ระโหย" คำซ้อนนี้มีใช้โดยปกติทั่วไป แต่ใช้ว่า 'ระโหยละเหีย' ในที่นี้หมายถึง ผู้คนมาชุมนุมกันนี้แม้ความอ่อนเพลีย เหนื่อยล้า และกันคำถึงความทุกข์ที่คนมีอยู่

อนึ่ง การสลับเสียงพยางค์ของคำ 4 พยางค์ บางครั้งเมื่อสลับเสียงพยางค์แล้วเสียงพยางค์จะลดเหลือเพียง 3 พยางค์ ดังตัวอย่าง

... เขาเหล่านั้นมีชีวิตอยู่ในกรรโชกของพายุของการเอารัดเอาเปรียบ
ปล้นสดมภ์และคืบหนีอยู่ริมมุขอบาย...

บนหลังหมาแคคสีทอง : 141

"อบายมุข" เมื่อสลับเสียงพยางค์แล้วอ่านว่า มุก-อะ-บาย

ตาราง สรุปการละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียงโดยการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของ
พยางค์หรือของคำ

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของ พยางค์หรือของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ ว่างค์ วงษ์วรรค์ ใช้
1. การเปลี่ยนแปลงเสียง บางส่วนของพยางค์		
1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียง พยัญชนะ	เทลิค มิด เน้น โชนเอน เย้านวน ย้วยไปย้วยมา	เถลิค บิด เน้น โยนเอน เร้ารวน ง้วยไปง้วยมา
1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ	มันใจ ซั่มโมดังโฆ ระแควกระวัง สังกะกัง อับทึบ เบ่อเร่อ ชยะ	แม่ใจ ซั่มมั่งดังคัง ระแควกระนาง สังกะเถอะ อึบทึบ เบอะเรอะ ชยาก

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของ พยางค์หรือของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ รรณ วรรณยุกต์ ใช้
1.3 การเปลี่ยนแปลงเสียง วรรณยุกต์	ชักขวาง เค็ดขาด ปรัชญา น้ำปลา ลูกผู้พูนอง ผู้เฒ่าผู้แก่ แส แปรร	ชวากขวาง เค็ดขาด ปรัชญา น้ำปลา ลูกผู้พูนอง ผู้เฒ่าผู้แก่ แส แปรร
1.4 การเปลี่ยนแปลงทั้ง เสียงพยัญชนะและ เสียงสระ	กระชุมกระชวย คินเนอร์ เริงรา รีนเริง เทร็คเตร สงมเสงี่ยม ชยะแยง เอร็คอรอย กระจิวหรือ กระจอยรอบ	กระชุมกระฉำ คินเนอร์ เริงราน, เริงราย รีนราน เทร็คเตร สงมเสงี่ยม ชยะแยง เอร็คอรอย กระจิวหรือ กระจอยรอบ

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วน ของพยัญชนะหรือของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ ร้อง วงบ้สวรร์ก ใช้
2. การรวมพยางค์		
2.1 การรวมพยางค์แบบ		
1 3		
2.1.1 การรวม	1 2 3 4	
พยางค์ระหว่าง	เคร่งขรึม กับ ชิ่งซัง	เคร่งซิ่ง
พยางค์ต้นของ	โง่งเงา กับ งม गया	โง่งม
คำแรกกับพยางค์	กับ โซกโชน	ซาโซก
ต้นของคำที่สอง	ทดถอย กับ ทอดถอย	ทดทัว
	ทรุดโทรม กับ ชวนเซ	ทรุดชวน
	ตุลั้กทุเล กับ ทุรนทุราย	ตุลั้กทุรน
	บั้งตึง กับ ชิ่งซัง	บั้งซิ่ง
	ยกยอ กับ เป็นขอ	ยกเป็น
	ลาสัน กับ ปีกบิน	ลาปีก
	เลอะเทอะ กับ เร็ยราค	เลอะเรีย
	หวาดหวั่น กับ ไหวหวั่น	หวาดไหว
2.1.2 การรวม	1 2 2 3	
พยางค์ระหว่าง	คุ่นเคย กับ เคยชิน	คุ่นชิน
พยางค์ต้นของ	งุนงง กับ งงงวย	งุนงวย
คำแรกกับ	ปรุกปราก กับ ปรากเปรี้ยว	ปรุกเปรี้ยว
พยางค์ท้ายของ	ระแวดระวังกับ ระวังระไว	ระแวดระไว
คำที่สองเมื่อ	โศกเศร้า กับ เศร้าสร้อย	โศกสร้อย

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วน ของพยางค์หรือของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
พยางค์ท้าย ของคำแรกมี เสียงซ้ำกับ พยางค์แรก ของคำที่สอง	1 2 2 3 เห็นคเห็น้อย กับ 2 3 เห็น้อยหนาย โอนเอน กับ เอนเอียง	เห็นคหนาย โอนเอียง
2.2 การรวมพยางค์แบบ 1 4 เป็นการรวม พยางค์ระหว่างพยางค์ ต้นของคำแรกกับ พยางค์ท้ายของคำที่ สอง เมื่อพยางค์ของ คำทั้งสองไม่มีเสียงใด ซ้ำกันเลย	1 2 3 4 กระเสาะกระแสะ กับ กระสับกระส่าย 1 2 3 4 เจี้ยวชาญ กับ จั่นเชิง ตอตู กับ ราษฎรอน ปักปิ่น กับ แนนหนา ผึ่งผาย กับ ผ่าผาย เล็กลอด กับ หลีกลี้ สะทกสะท้านกับ ห้วนไหว เสลือกสอน กับ สลอบไสล หงุดหงิด กับ งุ่นงาน หอมลอม กับ หวงแทน	กระเสาะกระส่าย เจี้ยวเชิง ตอรอน ปักหนา ผึ่งผาย เล็กลี้ สะทกไหว เสลือกไสล หงุดงาน หอมแทน
3. การสลับเสียงพยางค์		
3.1 การสลับเสียงพยางค์ ของคำ 2 พยางค์	เกรอะกรัง ขยับเขยื้อน	กรังเกรอะ เขยื้อนขยับ

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วน ของพยางค์หรือของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงศ์สวรรค์' ใช้
3.2 การสลับเสียงพยางค์ ของคำ 4 พยางค์	ครีกรึ้น ครุ่นคึก เคลิบเคลิ้ม เคี้ยคแค้น เบาใจ ชื่นชม ชวนเซ เบิกบาน ปราดเปรียว กระโจกกระชั้น ระแวงระวัง ระโหยละเหี้ย	ครึ้นกรีก คึกกรุ่น เคลิ้มเคลิบ แค้นเคี้ยค ใจเบา ชมชื่น เซชวน บานเบิก เปรียวปราด กระชั้นกระโจก ระวังระแวง ละเหี้ยระโหย

'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้คำโดยการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์หรือของคำใน 3 ลักษณะ ดังในตารางสรุปดังกล่าวข้างต้น การใช้คำโดยการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเลือกเสียงของคำมาใช้ให้เหมาะสมตามที่ต้องการ เช่น สร้างคำ "เร้ารวน" โดยอาศัยแนวเทียบเสียงจากคำ "เข้ายวน" ที่ให้ความรู้สึกยั่ววนใจ บั่นป่วนใจ เปลี่ยนเสียงในคำเพื่อให้

ได้ความหมายที่หนักแน่นยิ่งขึ้น เช่น "อัมพิบ" เปลี่ยนใช้ว่า "อัมพิบ" และบางครั้ง เมื่อเปลี่ยนเสียงแล้วทำให้เกิดอารมณ์ขึ้น เช่น คำ "เค็ดชวด" เปลี่ยนใช้ว่า "เค็ดชวด" "ปรัชญา" เปลี่ยนใช้ว่า "ปรัชญาย" และ "น้ำปลา" เปลี่ยนใช้ว่า "น้ำปวย"

ในด้านการรวมพยางค์แสดงให้เห็นถึงความสามารถของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่สามารถนำคำ 2 คำ ที่มีความหมายคล้ายกันหรือเกี่ยวเนื่องกันมาใช้รวมกับโคบตัดเสียงพยางค์บางส่วนออก ทำให้ได้รูปคำที่แปลกใหม่ กระต๊อต โดยที่ความหมายที่กว้างขวางและหนักแน่นยิ่งขึ้น

ในด้านการสลับเสียงพยางค์พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีเจตนาสลับเสียงพยางค์ เพื่อให้ได้เสียงของคำที่แปลกจากปกติทั่วไป และมีรูปคำเป็นที่สะดุดตาของผู้อ่าน โดยความหมายของคำไม่เปลี่ยนแปลง

2. การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ

การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ เป็นการเพิ่มเสียงพยางค์หรือเสียงคำในคำที่ใช้โดยปกติทั่วไปให้มีรูปคำยาวกว่าปกติ ทั้งนี้ช่วยเน้นความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนกระทั่งจินตนาการต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และบางครั้งทำให้เกิดความสอกลองในการออกเสียง

การเพิ่มเสียงพยางค์บางส่วนของคำ จากปกติดังนี้

2.1 การใช้คำซ้ำเสียง

2.2 การใช้คำซ้อนเสียง

2.3 การแทรกเสียงพยางค์ที่ไม่มีความหมาย

2.4 การซ้ำเสียงพยัญชนะต้น

2.5 การแทรกเสียงพยัญชนะเหลว

2.6 การใช้คำกลองจอง

2.7 การแทรกเสียงในคำซ้อน

2.1 การใช้คำซ้ำเสียง

การใช้คำซ้ำเป็นวิธีการสร้างคำใช้ในภาษาวิธีหนึ่ง ซึ่งช่วยให้คำใช้ในภาษามากขึ้น ทำให้เกิดความไพเราะในการออกเสียง และช่วยเน้นความหมายของคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของคำซ้ำไว้แตกต่างกัน เช่น

กาญจนา นาคสกุล¹ กล่าวว่า คำซ้ำ คือ การออกเสียงซ้ำสองครั้ง หรือมากกว่าคำซึ่งเกิดขึ้นด้วยวิธีการเช่นนี้ เรียกว่า คำซ้ำ แต่การซ้ำไมจำเป็นต้องออกเสียงทุกเสียงของคำซ้ำอีกครั้งที่ได้ อาจจะซ้ำแต่เพียงบางส่วน ส่วนเสียงที่เหลือก็ให้ออกแตกต่างกันไป

บรรจบ พันธุเมธา กล่าวว่า "คำซ้ำ คือ คำที่เดียวกันที่นำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่ต่างไปกับคำเพียงการเดียว จึงถือว่าเป็นการสร้างคำใหม่ มีความหมายใหม่เดียวกับคำซ้อน ต่างกันที่แกว่งการซ้ำใช้คำเดียวกันซ้อนกันเท่านั้น..."²

การใช้คำซ้ำเสียงในงานประพันธ์ของ รงค์ วงษ์สวรรค์ หมายถึง การนำคำที่มีเสียงเหมือนกันทุกเสียง ไม่ว่าจะเป็นเสียงพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ มากล่าวซ้ำเสียงอีกครั้ง หรือหลายครั้ง ทั้งนี้จะช่วยเน้นความหมายและความรู้สึกต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การใช้คำซ้ำเสียงในงานประพันธ์ของ รงค์ วงษ์สวรรค์ ว่าแนกได้ดังนี้

- 2.1.1 การซ้ำเสียงโดยไม่มีคำขึ้น
- 2.1.2 การซ้ำเสียงโดยมีคำอื่นมาขึ้น
- 2.1.3 การซ้ำเสียงโดยมีคำเชื่อมหนึ่งคำ
- 2.1.4 การซ้ำเสียงโดยการแทรกในคำซ้อน
- 2.1.5 การซ้ำเสียงโดยการสลับตำแหน่งพยางค์

¹กาญจนา นาคสกุล 'แบบเสริมสร้อยในภาษาไทยและภาษาเขมร' ใน กรอง ภาษาและวรรณกรรม หน้า 102

²บรรจบ พันธุเมธา ลักษณะภาษาไทย หน้า 102

ม.จ.พิริยทิศ ศิษฏกุล ผู้อำนวยการเหมืองแร่ทางทะเล พุกน่านับถือ
หลายประโยค ลับคาที่ผ่านมา "ตลอดเวลาที่ผมทำงานในแคว้นรัฐบาล
ไม่มีรัฐบาลไหนที่จะให้คำตอบแก่ผมได้ว่า ระบบเศรษฐกิจบ้านเราจะ
ก้าวไปทางทิศไหน บ้านเราเต็มไปด้วยคนที่ไม่กล้าพูด ไม่กล้าตัดสินใจ
ไม่กล้า-ไม่กล้า-ไม่กล้า...และก็กลัว! กลัวการถูกวิจารณ์ หรือเป็น
ข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ และกลัวกระแสการ เมืองที่บีบเข้ามา / "

นิทานกรุงเทพฯ : 43 - 44

ในตัวอย่างนี้ใช้คำปฏิเสธ "ไม่กล้า" หลายคำ คือ "ไม่กล้าพูด"
"ไม่กล้าตัดสินใจ" และซ้ำเสียง "ไม่กล้า" ติดกันถึง 3 ครั้ง เน้นให้ความรู้สึก
กลัวและครั่นคร้ามเป็นอย่างมาก และนอกจากนี้ยังมีการซ้ำเสียง "กลัว" ในที่ใกล้ ๆ
กันถึง 3 ครั้ง เน้นให้ความรู้สึก ว่า ไม่อยากประสบสิ่งที่ไม่ดีแก่ตัว ไม่ว่าจะเป็นการ
ถูกวิจารณ์หรือถูกอิทธิพลทางการเมืองบีบรัด

เอาละ! หยุดพักสักประเดี๋ยว ข้าพเจ้าคิดว่าท่านผู้อ่านก็คงจะเหนื่อยเหิน
เช่นเดียวกับข้าพเจ้าเหมือนกันในการติดตามเพื่อทราบตัวเลขเหล่านี้ มัน
เต็มไปด้วยเงินล้านล้านล้านล้านละล้าน

เสเพลบวย์บันทึก : 75

ในตัวอย่างนี้ซ้ำเสียงคำว่า "ล้าน" ถึง 5 ครั้ง ถ้าใช้ว่า "ล้าน"
คำเดียวอาจหมายถึง เงินหนึ่งล้านหรือสองล้าน แต่เมื่อซ้ำเสียงคำ "ล้าน" หลายครั้ง
จะเน้นให้ความหมายและความรู้สึก ว่าจำนวนเงินนั้นต้องมากกว่าหนึ่งล้านหรือสองล้าน
อาจเป็นเงินหลายร้อยล้านหรือหลายหมื่นล้าน

2.1.2 การซ้ำเสียงโดยมีคำอื่นมาคั่น ถ้าที่มากันนี้จะมี ความหมาย
เกี่ยวข้องกันหรือเป็นไปในทางตรงกัน และบางครั้งอาจมีเสียงสอคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อ
เน้นความหมายของคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และบางครั้งเน้นให้เห็นภาพการกระทำที่ต่อเนื่องของ
สิ่งต่าง ๆ

การซ้ำคำโดยมีคำขึ้นลักษณะนี้ มีลักษณะคล้ายการซ้ำเสียงในกลบทพวงแก้วทุกต้น
ดังตัวอย่าง

ดูที่ดูในน้ำใจคอ	จะรักดูจะใครดูอะไรหนอ
จะดูม้วยดูปล้ำดูรำแท่น	ดูที่พอใจรักจกอยากดู
ดูที่มีชีวีชั่วหัวขมพู	ดูเจ้าเซ็นจิวหนังยังไม่ดู
	ดูไม่สู้ดูที่ดูใจ ¹

ตัวอย่างการใช้คำซ้ำเสียงโดยมีคำอื่นขึ้น ในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์
เช่น

...ผมยอมรับว่าอีกาคนที่กำลังเล่นเหล้าเล่นไฟหรือเล่นผู้หญิงอยู่ในบ้านที่
เพียบพร้อมอุปกรณ์ความสุขของเขา...

น้ำตาสองเม็ด : 181

"เล่นเหล้าเล่นไฟหรือเล่นผู้หญิง" มีการซ้ำเสียง "เล่น" ปกติ "เล่น"
หมายถึง ทำเพื่อสนุกหรือหยอคนใจ ปกติจะซ้ำว่า "เล่นไฟ" เท่านั้น ส่วน
"เล่นเหล้า" "เล่นผู้หญิง" ใช้ในความหมายเปรียบซ้ำเสียงเพื่อให้ออกเสียงสอดคล้องกัน
และเน้นให้เห็นว่าบุคคลที่ตนกำลังพูดถึงนั้นมีความสุขมากเพราะมีสุรา นารี และการพนัน
ซึ่งเป็นของคู่กันสำหรับผู้ชายอยู่พร้อม

วันนี้อากาศไม่เอาไหนเลย และทุกสิ่งทุกอันทุกคุณไม่เอาไหนไปด้วย
(ตามความคิดของผมในอารมณ์หงุดหงิดใกล้บ้า)

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เช่า : 106

¹ประชุมจารึกวัดพระเชตุพน (อ้างอิงมาจาก การวิเคราะห์กลบทในกวีนิพนธ์ไทย
(ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) หน้า 54
ของ โกชัย สาริกบุตร)

ผู้แต่งใช้ "ทุกสิ่งทุกอย่างอันทุกคุณ" โดยซ้ำเสียงคำว่า "ทุก" และคำที่ตามหลัง "ทุก" ทุกคำ คือ "สิ่ง" "อัน" และ "คุณ" เป็นคำลักษณะนาม การใช้คำซ้ำเสียงในบริบทนี้ เน้นให้ความหมายที่หนักหน่วงว่า ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งของภายในร่างกายและภายนอกร่างกายคุณภาพไม่ดี ไม่เป็นที่พอใจ

"ก็ต้องลองสอบสวนไว้ก่อน" ปัด ตาแย พยักหน้าอย่างทริตรอง จนอีก
เป็นนานสองนานสามนานสี่นานจึงค่อย เผยยิ้มและตอบเขาคาค "ข้าว่า...
 รีเรื่องอย่ามีเมีย ไซ้ใหม่แจ่ม"

แจ่ม ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 104

รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ "เป็นนานสองนานสามนานสี่นาน" โดยเลียนแบบของเดิมที่ชื่อว่า "เป็นนานสองนาน" เพิ่มปริมาณด้วยจำนวน "สาม" "สี่" และซ้ำเสียง "นาน" เพื่อเน้นให้ความหมายและความรู้สึกว่าเขาคิดนานมากจริง ๆ

เขาจึงถอยกลับในพลัน หัวเหล้าป่าสองขวคออกวิ่งไปคิดชีวิตกลับกระท่อม
 แรกนี้ก็อยากจะซุกหลุมฝังตัวเองให้สิ้นซากสิ้นเชื้อและสิ้นชาย หากยังใคร
 จะเสพยาชีวิต เขาจึงก็มจหนคเหล้าสร้านั้นแล้วหมกสติแต่เคื่อนยังมิทันขึ้น...

แจ่ม ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 306

รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ "สิ้นซากสิ้นเชื้อและสิ้นชาย" โดยซ้ำเสียง "สิ้น" และเล่นสัมผัสคำ "ซาก" "เชื้อ" และ "ชาย" ซึ่งเสียง/ซ/ และ/ช/ เป็นพยัญชนะเสียงกเสียดลมไม่ก้องเหมือนกัน ในที่นี้เน้นให้ความหมายว่า ชายผู้นี้หมดหวังในชีวิต และอารมณ์ชั่ววูบต้องการจะทำลายชีวิตของตนเอง เพื่อหลบหนีความทุกข์ที่เกิดขึ้น

แต่ไม้ซีกก็ยังดีกว่าไม้จิ้มฟัน แน่นอน, มันเป็นไม้จิ้มฟันไซ้แล้ว ผมสังเกตเห็นจากตอนปลายที่เหลืองคล้าผิดไปจากสี่เนื้อไม้เดิม หลังจากที่มันโคนโคนจากป่าเป็นซุง
 ลองมาตามแควทางภาคเหนือ แล้วมันขึ้นรถไฟหรือรถยนต์ต่อมายังโรงเลื่อย

มันโคนมันโคนเลื้อยโคนชอยโคนเกรียกจนเป็นชั้นมอมบาง ก้อนบรรจุมานใน
กลองในนามของไม้จิ้มฟัน...

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เขา : 35

"โคนมันโคนเลื้อยโคนชอยโคนเกรียก" มีการซ้ำเสียงคำว่า 'โค' โดย
คำที่ตามหลัง 'โคน' ทุกคำ คือ "มัน" "เลื้อย" "ชอย" "เกรียก" เป็น
คำกริยาที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการทาของไขให้เล็กลงด้วยวิธีการต่าง ๆ ในบริบทนี้ใช้คำซ้ำ
เพื่อเน้นให้เห็นขั้นตอน ที่จะให้ไขไม้มาทำไม้จิ้มฟันจากชั้นแรกสุดคือ โคนไม้วากต้น
เลื้อยไม้เป็นท่อน ๆ แล้วเลื้อยเป็นแผ่น ๆ จนกระทั่งใช้เครื่องจักรแบ่งหรือฉีกไม้เป็น
เลี้ยวเล็ก ๆ

...เขากลับมากระท่อมพร้อมกับเงินสองร้อยบาท ไก่ทอดสองชิ้น หัวหมู
สิบบาท เขามอบเมียให้น้ำจิ้มแบบถึงเปรี้ยวถึงเค็มถึงเผ็ดร้อน และ
เหล่า 35 ก็กรีสองขาค...

ผู้ค้นคว้า : 178

ผู้แต่งใช้ "ถึงเปรี้ยวถึงเค็มถึงเผ็ดร้อน" โดยใช้คำซ้ำเสียง "ถึง" ซึ่ง
ตรงกับการใช้ 'ถึง' เกี่ยวกับอาหารที่ไขโดยปกติ คือ "ถึงพริกถึงขิง" หมายถึง
รสชาติที่เผ็ดร้อน ในที่นี้คำที่ตามหลัง "ถึง" ทุกคำ คือ 'เปรี้ยว' "เค็ม" "เผ็ด"
เป็นคำบอกรสอาหาร การใช้คำซ้ำในที่นี้เน้นให้ความหมายว่าอาหารที่จะทำนี้
ต้องมีทุกรส และเป็นรสที่เข้มข้น กลมกล่อมพอเหมาะกัน
การใช้คำซ้ำโดยมีคำอื่น ในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

ยักย้ายไขว่เขวบนปรุขมิ้น

เนียนลื่นเนียนปากเนียนสากเนียนครก

แต่...แกงเหลืองต้องแกงกับปลาจิ้งโงลก

"จูรีเป็นยังงัยบ้าง" สถาปนิกหนุ่มผู้กำลังร่างกายร่างใจและร่างงาน

หมายถึง ยอดชู้ยอดสาวของหล่อน

สุชาติ สวัสดิ์ศรี บรรณาธิการ แรงงานไม่หยุดนิ่ง และ ใบเหงานะไม่ซับซ้อน
และยินดีร่วมเล่นลำตัด ประกาศว่า...

ความหิวความรักความจนบีบังใครไม่ได้

เขาเอื้อมมือระริกหยิบหญ้าแห้งจากกลักดินเผาเคลือบขนคลายแบ่งกานแบ่งนาม
และแบ่งใบอลหม่านแบบอินเคียแดง...

...แต่จะไม่ลืมตั้งนาฬิกาปลุกให้ตื่นทันรถบรรทุกคนงานเข้าไร่ในเวลาเช้าตรู่
เอาเหงื่อเอาเอนเอากล้ามเนื้อเอาหัวใจไปแลกกับเงินสัปดาห์ละร้อยสิบเหรียญ
หรือน้อยกว่านั้น

Ex 4 ตระแคะ-ใดระ
2.1.3 การซ้ำเสียงโดยมีคำเชื่อมหนึ่งคำ

เป็นการซ้ำเสียง
ระหว่างคำ 2 คำ โดยมีคำเชื่อมระหว่างคำทั้งสอง (คำเชื่อมนี้จะอยู่ในความหมาย
เปรียบเทียบให้ความหมายว่าสิ่งของนั้น ๆ ความรู้สึกนั้น ๆ หรือการกระทำนั้น ๆ อยู่ใน
ระดับที่มากกว่าปกติอย่างยิ่ง ดังตัวอย่าง

พูดซ้อน น้ำเงิน ผู้เป็นความระยำเหนือความระยำ ในเงามายป ยอมรับ
ว่าตัวเองห่วยควั่น

นักเลงโกเมน : 376

"ความระยำ" หมายถึง ความชั่วร้าย คำซ้ำ เลวทราม ผู้แต่งใช้
"ความระยำเหนือความระยำ" เน้นให้เห็นว่าชายผู้นี้ชั่วร้ายเลวทรามมาก ชั่วร้าย
เลวทรามมากกว่าความชั่วร้ายเลวทรามที่เคยพบหรือเคยมีในโลก จนเป็นที่เกรงกลัว
ของคนที่พบเห็น

เหรียญ เอกา ตามที่รู้จักในวงการนักแสดงเป็นความร้ายกาจแห่งความร้ายกาจ
 เป็นคนซึ่งแม่แพะตาในใจคารวะ...

นักแสดงโคเมน : 150 - 151

ผู้แต่งใช้ "ความร้ายกาจแห่งความร้ายกาจ" เน้นให้ความหมายและความรู้สึก
 ว่า ชายผู้นี้ร้ายและเหี้ยมโหดมาก

...แต่ฉันไม่รู้ว่าเมื่อตื่นขึ้นแล้วจะรู้สึกหิวทันที ครว หรือความจริงมันเป็น
 มุมห้องคานริมคลองที่เปิดฝาทะลุออกบนบานไม้สามสี่แผ่น มันเป็นความว่างเปล่า
แห่งความว่างเปล่า หรือ-ไม่มีอะไรกิน

ผู้ตี้นำคร่ำ : 175

"ความว่างเปล่า" หมายถึง ไม่มีอะไรเลย ผู้แต่งใช้ "ความว่างเปล่า
 แห่งความว่างเปล่า" เพื่อเน้นให้ความหมายและความรู้สึกที่ว่าชายผู้นี้ตื่นขึ้นมาหิวมาก
 แต่ต้องพบกับความผิดหวังอย่างยิ่ง เพราะไม่มีอาหารเหลือแม่แต่น้อย

น้ำจิ้มพอกมันนั้นง่าย เกินง่าย หลอนมีพริกสด น้ำส้ม น้ำตาล ี่วลีสองตัว
 และเต่างร้านถูกละสามสิบห้าเซ็นต์ (หลอนไม่เคยแยแสความแพงของมัน)
 ปรงปนจนใครสวี่จิตรแล้วผู้ชายบางคนจะเพลินกินเปี้ยวจนวนไปเยี้ยวเกือบไม่ทัน

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ชนวน 3 : 164

'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ "ง่ายเกินง่าย" เพื่อเน้นให้เห็นว่าง่ายมากจริง ๆ
 อนึ่ง การใช้คำเชื่อมเพื่อเน้นความหมายของคำนี้ บางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์
 ใช้คำเชื่อมร่วมกับคำบอกหน้าที่เหนือกว่า เช่น เหนือกว่าความระยำแห่งความระยำ
 ดังตัวอย่าง

"วันนี้วันที่สิบเอ็ด-ไซ้ใหม่ ร" คนส่งนมสศพจากหลังแก้วเหล้า "วันที่
หลังฉลากบิตชวคมันจะบอกว่าเป็นวันเดียวกับที่โรงงานนำออกขาย มันใหม่
จนเหม็น และมันก็เหม็นจนกลายเป็นความเคยชิน แต่เหนือกว่าความระยำ
แห่งความระยำ ผมเคยพบมันบอกวันที่ล่วงหน้าไปอีกเห็นความขุ่ยของมันไซ้ใหม่ร..."

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ แด่บด้นต์ : 76 - 77

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ไซ้ "เหนือความระยำแห่งความระยำ" เน้นให้ความหมาย
และความรู้สึกที่หนักแน่นว่า ยิ่งกว่าความชั่วหรือความเลวของความเลวทั้งหลายที่มีอยู่
จนยากที่จะหาคำใดมาเปรียบ

ตัวอย่างอื่น ๆ ในการใช้คำซ้ำโดยมีคำเชื่อมหนึ่งคำเพื่อเปรียบเทียบและเน้น
ความหมายของคำให้หนักแน่นยิ่งขึ้น เช่น

และกินเนอร์ของป่าแก่เย็นนี้ก็คงไม่พ้นยอดกระถินจิมน้ำพริกกันด้วย เหมือนกับ
วันวานและวันวาน

เคน บบกอง อาจเป็นคนชื้อและโง่ในสายตาของกรุงเทพฯ แต่เขาเป็น
ผู้ชายแห่งผู้ชาย เขารู้ว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่ผู้หญิงจะละเมิดไม่ได้...

...คุณหลวงเป็นความยิ่งยงเหนือความยิ่งยง...

...คนทั้งสองนอกจากไม่เข้าใจ-แต่เขานึกว่าเขาเป็นบ้า
เป็นชาคาน
เป็นความเลวร้ายแห่งความเลวร้าย

2.1.4 การซ้ำเสียงโดยการแทรกในคำซ้อน การซ้ำเสียงในลักษณะนี้
จะเป็นกลุ่มคำที่มีคำ 4 คำ คำที่ 1 กับคำที่ 3 มีเสียงเหมือนกัน คำที่ 2 กับ 4 มี
ความหมายคล้ายกัน หรือเป็นไปในทางตรงกัน บางครั้งอาจมิได้เป็นการแทรกคำ

โดยตรง แต่เป็นการเพิ่มคำที่มีความหมายคล้ายกัน โดยมีเสียง คำที่ 1 และ 3 เหมือนกัน การซ้ำคำลักษณะนี้จะช่วยเน้นความหมายของคำให้หนักแน่น ชัดเจน และลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

"เขากินอกกินอ่อมกันพอสมเมื่อสมตัว พี่ไคยีนว่าอย่างนั้น"

สนิมสร้อย : 55

คำเดิมคือ "กินอกอ่อม" หมายถึง กินอย่างประหยัด เมื่อแทรกกริยา "กิน" หน้า "อ่อม" เป็น "กินอกกินอ่อม" เน้นความหมายว่าเป็นการกินอย่างประหยัดกินเท่าที่จำเป็นอย่างจริง ๆ.

...เชื่อว่าเขาอยากคิด แต่ใจความคิดความครุ่นมันบุกมันเข้ามารังแกเขาเอง
ทางหาญ...

หัวใจที่มีตื่น : 30

คำที่ใช้โดยทั่วไปคือ 'ความคิด' 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ 'ความครุ่น' โดยซ้ำเสียง "ความ" จาก "ความคิด" และ "ครุ่น" ที่มักใช้คู่กับ "คิด" ว่า "ครุ่นคิด" เมื่อใช้ว่า "ความคิดความครุ่น" เน้นให้ความหมายว่า กิ๊งตลอดเวลา ในบริบทนี้แสดงให้เห็นว่า เขาพยายามไม่คิด แต่จิตใจล้นเกินทำให้เขาต้องคิดตลอดเวลา

"นิ้วมือข้างขวาของข้าเป็นเหน็บเป็นชาหลายเดือนแล้ว กระดิกกระเดี้ย
ไม่ได้เลย..."

แจ้ง ใบทอง เส่เพลบอยขาวไร : 73

คำที่ใช้โดยทั่วไปคือ 'เป็นเหน็บ' หรือ 'เป็นเหน็บชา' เมื่อแทรกกริยา "เป็น" หน้า "ชา" เป็น 'เป็นเหน็บเป็นชา' เน้นให้ความหมายว่าเป็นเหน็บชาอย่างรุนแรง กระดิกกระเดี้ยไม่ได้ และเป็นมานาน

...มองเห็นแค่เบรียงนอกกระท่อมแล้วพาลจะสิ้นใจ ให้เมื่อบคร้านจะดู
จากแคร่ที่นอนผลัดเกียงผลัดงอนอยู่เป็นหลายนานกว่าความอยากจะเป็นฝ่ายชนะ
มองหาผ้าชะมาเคียงฟุ้ง

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 252

คำที่ใช้ปกติทั่วไปคือ "เกียงงอน" เหตุที่นำคำ "ผลัด" มาใช้ อาจเพราะ
เป็นความรู้สึกสองอย่างที่ประดังเข้ามา คือ ความเกียจคร้าน และความสำนึกในหน้าที่
"ผลัด" ให้ความรู้สึกว่าต้องใช้เวลานานจึงจะทาหรือตัดสินใจ เมื่อใช้เป็นคำอื่นว่า
"ผลัดเกียงผลัดงอน" เน้นให้ความหมายว่า ต้องใช้เวลานานจึงจะตัดสินใจดูจาก
แคร่ด้วยความเกียจคร้าน

นางบอกอักขระให้ คีต ตาแย พรำบน "สูงงออย่ายึกถั่วในกาย อย่าทิดใจ
พึงรสในกามสุข อย่ายึกเหนียวยึกติด วางใจให้เป็นอุเบกขา จงเวริญ
ภาวนาอย่ารีบร้อน..."

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 80

คำที่ใช้ปกติทั่วไป คือ "ยึกเหนียว" รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ "ยึกติด"
โดยซ้ำเสียง "ยึก" จาก "ยึกเหนียว" และ "ติด" ซึ่งมีความหมายคล้าย
"ยึกเหนียว" คือลักษณะที่ข้งอยู่ เช่น ติดอยู่ในกิเลส เมื่อใช้เป็นคำอื่น "ยึกเหนียว
ยึกติด" เน้นให้ความหมายว่า เกี่ยวข้องหรืออาศัยเป็นที่พึ่งอย่างมาก ในบริบทนี้
หมายถึง ไม่ควรเกี่ยวข้องกับหรือจริงจังกับเรื่องกามารมณ์ แต่ให้ถือศีลหาทานแทน

...ฉันเห็นสมเห็นควรใจให้นึกอยากกินขนมเปี๊ยะดิทาเลี่ยนขึ้นมบ้างเหมือนกัน

สินรัก : 480

"เห็นสมเห็นควร" คำเดิมอาจพิจารณาได้ 2 กรณี คือ อาจมาจากคำ
"สมควร" หรือ "เห็นสมควร" ซึ่งมีความหมายเหมือนกัน หมายถึง พอเหมาะ

พอควร แต่ในบริบทนี้มาจากคำ "เห็นสมควร" เพราะแสดงให้เห็นถึงการนึกคิดที่
ต้องการหรือเห็นว่าสมควร เมื่อนำมาใช้เป็นคำซ้อน "เห็นสมเห็นควร" เน้นความหมาย
ว่าเห็นสมควรเป็นอย่างยิ่ง

2.1.5 การซ้ำเสียงโดยการสลับตำแหน่งพยางค์ เป็นการซ้ำเสียง
โดยมีจำนวนพยางค์เท่าเดิม แต่เรียงลำดับคำใหม่ ทำให้ออกเสียงแตกต่างไปจาก
ปกติ โดยพูดซ้ำและเน้น ให้ความหมายที่หนักแน่นกว่าเดิม

การซ้ำเสียงโดยการสลับตำแหน่งพยางค์นี้ ปรากฏเป็นข้อบังคับในการแต่งกลบท
บางชนิดเช่น กลบทนาครเกี่ยวกับกระทึก ดังตัวอย่าง

พระพิรุณค้ำฟ้าสมุทรเห็นสุดห้าม	ห้ามสุดความคิดบุตรเห็นสุดหาญ
หาญสุดไม่หยุดยั้งจะรั้งราชู	ราชูรั้งนานแนวเนตรสั่งเวชบุตร
บุตรเวทนาถึงพอกก็คลอเนตร	เนตรคลอเวทนาแนกก็แสนสุข
สุดแสนแค้นแค้นใจดังไฟจุด	จุดไฟรุทใจร้อนดังศรราน ¹

การใช้คำซ้ำเสียงโดยการสลับตำแหน่งพยางค์ ในงานประพันธ์ของ
'รงค์ วงษ์สวรรค์ เช่น

ผมรู้ตัวในเวลานานไม่เก็นรอก หรือรอกไม่เก็นนาน ว่าผมเป็นเพื่อนของเขา
ผมก็จะเป็นใครอื่นไม่ได้นอกจากเป็นเพื่อนของเขา

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เขา : 235

"นานไม่เก็นรอก" คำที่ใช้ทั่วไปคือ "ไม่นาน" ผู้แต่งเพิ่ม "เก็นรอก" เป็น
"ไม่นานเก็นรอก" และสลับตำแหน่งคำในข้อความ เป็น "นานไม่เก็นรอก" ซึ่งมีความหมาย
เหมือน "ไม่นานเก็นรอก" ส่วนคำซ้ำเสียง "รอกไม่เก็นนาน" ผู้แต่งซ้ำเสียงเพื่อให้
ออกเสียงสอดคล้องกัน และเน้นให้เห็นว่าเป็นเวลาที่ไม่นานจริง ๆ

¹กลบทพิธีวิบูลภิกษี (อ้างอิงมาจาก การวิเคราะห์กลบทในกวีนิพนธ์ไทย (ตั้งแต่
สมัยกรุงศรีอยุธยาถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) หน้า 50 ของ
โกษีย์ สาริกบุตร)

การใช้คำซ้ำเสียงนี้ จะเห็นได้ว่า ในการซ้ำเสียงโดยไม่มีคำอื่นคั่น
'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้คำซ้ำเสียงกันถึง 5 ครั้ง ซึ่งปกติมักซ้ำเสียงเพียง 2 ครั้งเท่านั้น
และการซ้ำคำที่มีคำคั่นเพื่อเน้นคำหรือความหมายปกติมิใช่โดยทั่วไปแก่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สามารถ
สรรคามาใช้ให้ความหมายที่หนักแน่นลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ข้อสังเกต การซ้ำคำโดยการแทรกคา เช่น เป็นเห็บเป็นชา กินอกกินออม
ยึกเห็บยึกคิต 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างโดยอาศัยแนวเทียบการใช้ที่เรียกว่า
"คำซ้อน 2 คู่"¹ หรือ "คำซ้อน 4 คำ ประเภทคู่ซ้อนซ้ำ"² ตัวอย่างกาที่ใช้โดยปกติ
เช่น "นิคฺหฺนิคฺทา" "อคฺหฺลฺบฺคฺนคฺน" "หยาใจหายคอ" "กมฺหนํกมฺตา" 'รงค์
วงศ์สวรรค์' นำวิธีการสร้างคำลักษณะนี้มาใช้สร้างคำในงานประพันธ์หลายคำ

2.2 การใช้คำซ้อนเสียง *

การเพิ่มเสียงคำลักษณะนี้ เป็นการนำคำ 2 คำ หรือคำ 1 คำ กับพยางค์
ที่ไม่มีความหมายในภาษามาชใช้คู่กัน โดยมีความหมายหลักเพียงคำเดียว ส่วนพยางค์ที่
ซ้อนเข้ามาหรือคำที่ซ้อนเข้ามาอีกส่วนไม่มีความหมายโดยตรง ซ้อนเข้ามาเพื่อประโยชน์
ทางด้านเสียง เพื่อให้ออกเสียงได้สอดคล้องกัน และช่วยเน้นความหมายของคำให้
หนักแน่นยิ่งขึ้น เช่น "โจ้งจ่วย" คำที่มีความหมายหลัก คือ "โจ้ง" ส่วน "จ่วย"
เป็นคำซ้อนเสียง ช่วยเน้นความหมายของ "โจ้ง" ให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

¹บรรจบ พันธุเมธา ลักษณะภาษาไทย หน้า 100

²วินัย ภูรีหังษ์ "หน่วยคำและการประกอบคำในภาษาไทย" ใน เอกสาร
การสอน ศึกษาวรรณคดี 3 หน่วยที่ 7 - 15 หน้า 82

* การใช้ชื่อคำซ้อนเสียงนี้เรียกตามการใช้ของบรรจบ พันธุเมธา ลักษณะภาษาไทย
หน้า 91 ส่วนพระยาอนุมานราชธนเรียกการใช้คำลักษณะนี้ว่า "คำซ้ำชนิดอุจจารณวิลาส"
(Euphonic couplet) นิรุกติศาสตร์ หน้า 247

การซ้อนเสียงนี้อาจเป็นการซ้อนหน้า ซ้อนหลัง ซ้อนระหว่างสระที่มีที่เกิดใกล้เคียงกัน ต่างกัน หรือระหว่างพยัญชนะที่คล้ายกัน หรือต่างกันออกไป และบางครั้งอาจอาศัยแนวเทียบตามกฎการสร้างเสียงของคำที่ใช้โดยปกติ เช่น

การซ้อนเสียงระหว่างสระ /โอ/และ/อา/ คำที่ใช้โดยปกติ เช่น โฉมฉาย โป้งป้าง โฉ่งฉ่าง โสภณาก คำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ เช่น โฉมฉาย ตะโถมะบาม

การซ้อนเสียงระหว่างสระ/อี/และ/อา/ เช่น อี้อาก อี๋ยก
เชื่องช้า คำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ เช่น เนื่อนนาย ครื่นคราน

การซ้อนเสียงระหว่างสระ/โอะ/และ/ออ/ เช่น หม่นหมอง ทรมทรอม
คำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ เช่น ระบมระบอม

การซ้อนเสียงระหว่างสระ/อัว/และ/เอีย/ เช่น กลัวเกลียว จัวเจีย
ควมเตียม จวนเจียน ปวกเปียก คำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ เช่น ฉวกเฉียด

การซ้อนเสียงระหว่างสระ/ไอ/และ/เอ/ เช่น ไหว้เขว คำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ เช่น ไหวเหว

การซ้อนเสียงระหว่างสระ/อิ/และ/โอะ/ เช่น คิ่นริน คำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ เช่น ชิมชม ปินยล

คำซ้อนเสียงในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จำแนกได้ดังนี้

2.2.1 คำซ้อนเสียงที่มีเสียงสระต่างกัน เป็นคำซ้อนระหว่าง

คำ 2 คำ ที่มีพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกดเหมือนกัน แต่เสียงสระต่างกัน
ดังตัวอย่าง

...ข้าพเจ้ารู้จักคนแก่ที่ยังไฉนร่าเริงยาวสรวบ นิ่งหลังพวงมาลัยรถยนต์สปอร์ต
โฉมฉายไปในแควทางที่มีกลิ่นตัวเปีย ในสนามกอล์ฟ หรือวิถีผจญโชค
ตอนบ่ายในสโมสรนักเรียนต่างประเทศในค็อคเทลพาร์ตี้...

"โอบฉาบ" คำที่มีความหมายหลัก คือ "โอบ" ในบริบทนี้หมายถึง ผ่านไปผ่านมา ส่วน "ฉาบ" เป็นคำซ้อนเสียง ความหมายของ "ฉาบ" ไม่เกี่ยวข้องกับบริบทนี้โดยตรง แต่ลักษณะความหมายบางอย่างของ "ฉาบ" ที่หมายถึง การกระทำแต่ภายนอกอาจสอดคล้องกับ "โอบ" เช่น ฉาบปูน ฉาบกล้วย อย่างไรก็ตามการใช้คำซ้อนนี้อาจเพราะเสียงคำใกล้เคียงกัน คือ สระ/โอ/ เป็น สระหลัง-กลาง สระ/อา/ เป็นสระกลาง-ต่ำ การใช้คำซ้อนเสียงนี้ อาศัยแนวเทียบเสียงจากคำที่ใช้โดยปกติ เช่น "โป่งป้าง" "โผงผาง"

ปรากฏการใช้คำซ้อนเสียงระหว่างสระ/โอ/และสระ/อา/ ในตัวอย่างอื่น เช่น "ตะโถมตะบาม" ดังตัวอย่างประกอบปริบท

มือของเขาตะโถมตะบาม พี่สมรบายเบี่ยงพอเป็นชั้นเชิง

สนิมสร้อย : 21

คำที่มีความหมายหลักคือ "ตะโถม" หมายถึง การเล่าโลม หรือโอบกอด ส่วน "ตะบาม" เป็นคำซ้อนเสียงที่สื่อถึงกลิ่นน้ำหนักของเสียง และทำให้ออกเสียงได้สอดคล้องกันยิ่งขึ้น

...heim เขว่ง พยายามพูดถึงชาวอนคว้นน้ำเสียงเนือยเนายจะได้ฟังว่า
ไม่มีความตื่นเต้น...

คลใจ ภูมริน : 820 - 821

"เนือยเนาย" คำที่มีความหมายหลัก คือ "เนือย" หมายถึง ลักษณะที่เนือย ซ้ำ ส่วน "เนาย" เป็นคำซ้อนเสียงที่มีความหมายไม่เกี่ยวข้องกับบริบทนี้ สระ/ 'อา/ เป็นสระเสียงยาว ให้ความรู้สึก "ค้างคา ยืดเยื้อ"¹ เช่น นานช้า เนือยเนาย เมื่อใช้เป็นคำซ้อนเสียงว่า "เนือยเนาย" ให้ความรู้สึก ว่า พูดด้วยเสียงที่เชื่องช้ามาก

¹ สมัยพร แสงกระจ่าง "ภาษาจากความรู้สึก" ใน กรอกร ภาษาและวรรณกรรม

ไม่สนใจ หรือเพี้ยนในเรื่องที่กำลังพูด เสียงสระ/อือ/เป็นสระกลาง-กลาง
สระ/อา/เป็นสระกลาง-ต่ำ การใช้คำข้อนี้อาจอาศัยแนวเทียบเสียงจากคำซ้อนที่
ใช้โดยปกติทั่วไปที่มีความหมายคล้ายกัน เช่น อีคอค ปิคยาค เหนื่อยหน่าย
หรือเหนื่อยชา เป็นต้น

คำข้อนเสียงที่ประกอบด้วยสระ/อือ/และสระ/อา/ ในตัวอย่างอื่น เช่น
'ครื่นคราน" ดังตัวอย่างประกอบปริบท

แล้วนั่งลงมองจากมหาวิทยาลัยก็หัวเราะครื่นคราน ผู้หญิงในบ้านเรา
ก็พลอยระริกระรี้กับเขาไปด้วย

สนิมสร้อย : 36

"ครื่นคราน" ปกติใช้ว่า "ครื่น" อาจหมายถึง เสียงน้ำร้องดังครื่นครื่น
หรือเสียงหัวเราะดังครื่น ในที่นี้เพิ่มคำข้อนเสียงว่า "ครื่นคราน" ให้ความรู้สึกว่า
เสียงหัวเรานั้นดังกว่าปกติ

สวนกับเสเพลมอยชาวไร่อีกคน พริ้ง พักทอง เดินเชยกขยักเป็นที่
นาเวทนา

แจ้ง ใบทอง เสเพลมอยชาวไร่ : 6

"เชยกขยัก" คำที่มีความหมายหลักคือ "เชยก" เป็นอาการที่วิ่งหรือเดิน
ด้วยปลายเท้าอย่างคนเจ็บหรือคนพิการ ส่วน "ขยัก" เป็นคำข้อนเสียง สระ/เอะ/
เป็นสระหน้า-กลาง สระ/อะ/เป็นสระกลาง-ต่ำ ความหมายของ 'ขยัก' ไม่เกี่ยวข้องกับ
กับ 'เชยก' โดยตรง แต่มีลักษณะบางอย่างที่คล้ายกัน คือ อาการที่ค่อยเป็นค่อยไป
การกระทำที่ไม่ราบรื่น เสียง /ขย/ จะให้ความรู้สึกในทางไม่เรียบร้อยนัก เช่น
เขย่ง ขย่ม เขย่า เมื่อนำมาใช้เป็นคำข้อนว่า 'เชยกขยัก' จะให้ภาพและความหมาย
ที่ชัดเจนว่า ชายผู้นี้เดินด้วยอาการที่เจ็บเท้ามาก ต้องค่อย ๆ เดินทีละน้อย

...คลใจ ภูมิริน หลงใหลได้ปลื้มกับความสุขของหลอน มันเป็นความ
สมคะเนของเขา มันปลุกความหิวของการเป็นคนแข็งแรงบนเตียงนอน
ของเขาได้ข้ามข้ามในความรู้สึก มันเหมือนปรามมาพยศรีให้เชื่องควยหนาม
แหลมบนปลายสเปอร์ มันเจ็บทารุณสำหรับม้า แต่มันสุขระบบระบอม
สำหรับผู้หญิง หัวใจทมิฬสอนให้เขาคิดอย่างนั้น

คลใจ ภูมิริน : 293

คำที่มีความหมายคือ "ระบบ" ส่วน "ระบอม" เป็นคำซ้อนเสียงที่ไม่มี
ความหมาย สระ/โอะ/เป็นสระหลัง-กลาง สระ/ออ/เป็นสระหลัง-ต่ำ เสียง
สระ/ออ/ บางคำ จะให้ความรู้สึกเจ็บปวดหรือผิดปกติ เช่น บอมบ้า บัวหมอง
งอย ม่อย เป็นต้น เมื่อใช้เป็นคำซ้อนเสียงว่า "ระบบระบอม" จะเน้นความหมาย
ของคำหนักแน่นว่า เจ็บปวดหรือมอมช้ำมาก ในบริบทนี้ ชี้ให้เห็นอีกว่าบนความเจ็บปวดนี้
มีความสุขหรือความรื่นเริงใจแอบแฝงอยู่

ข้าพเจ้ายักไถ่ และบอกตัวเองว่ามันคงเจลิคแฉล้ม (แปลว่าอะไรไม่รู้...)

ถ้ากินทอดมันไก่ผัดใบกะเพรา กับไวน์ โบโจแอลส์ เฟลอร์รี 1969

บนหลังหมาแคคสีทอง : 327

"เจลิคแฉล้ม" คำหลัก คือ "แฉล้ม" หมายถึง "แฉ่มช้อย"¹ มักใช้กับ
กิริยาอาการในที่นี้ "แฉล้ม" มิได้หมายถึง แฉ่มช้อย แต่นำมาใช้ในความหมาย
เปรียบว่าดี หมายถึง รสอาหารที่ดี ส่วน "เจลิค" เป็นคำซ้อนเสียงที่ไม่มีความหมาย
สระ/เออ/เป็นสระกลาง-ต่ำ สระ/แอ/เป็นสระหน้า-ต่ำ

การใช้คำซ้อนเสียง "เจลิคแฉล้ม" อาจพิจารณาได้ 2 กรณี คือ

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 250

1. "เนลิก" ต่างกับ "แนลัม" ที่เสียงสระ/เออ/ และตัวสะกด/ค/ คำอาจ ธีรบุญฤทธิ์ พินช¹ กล่าวว่า สระ/เออะ/, /เวอ/ สื่อความหมายได้ 3 แบบ คือ

1. ความกว้าง ความสบาย การเปิดออกไปสู่ที่กว้าง
2. การริเริ่มเป็นครั้งแรก
3. ความเด่นในทางไม่ดี การขาดการใช้สามัญสำนึก สติ หรือ

ความสรวม

ในที่นี้ "เนลิก" เมื่อนามาใช้เป็นคำซ้อนเสียงของ "แนลัม" จะสื่อความหมายในลักษณะที่หมายถึงความพอใจ ความสบาย ตัวอย่างของคำในลักษณะนี้ เช่น อิ่มเอิบ ร่าเริง เบิกบาน เป็นต้น และเสียง/ค/ ซึ่งเป็นเสียงกักจะช่วยเน้นความหมายของคำให้หนักแน่นขึ้น . เมื่อนามาใช้เป็นคำซ้อนเสียงว่า "เนลิกแนลัม" จะเน้นให้เห็นเด่นชัดว่า การกินทอดมันกับไก่ผัดกะเพรา กับไวน์ โบโจแอลส์ เฟลอร์ 1969 จะใคร่อาหารที่ดีมาก

2. "เนลิก" เป็นเสียงที่มาจากคำว่า "เนค" หมายถึง งามเด่น สง่าผ่าเผย² โดยแทรกตัวสะกด/ล/ เป็น "เนลิก" ซึ่งมีความหมายเหมือน "เนค" และเมื่อนามาใช้คู่กับ "แนลัม" เป็น "เนลิกแนลัม" จะเน้นให้เห็นว่า สวยงามเป็นอย่างยิ่ง ในบริบทนี้ใช้ในความหมายเปรียบว่ารสอาหารก็มาก

...เรามีความมั่นใจน่าประหลาด และความมั่นใจนั้นหมายความว่าถึง
ความรู้เห็นเล็กน้อย แม้ว่าเราจะไต่ผ่านความยุ่งยากตลอดเวลาหลายเดือน
ที่ผ่านมา เขาฉกฉวยกับตำแหน่งความเป็นบุคคลล้มละลายทางการเงิน

คลีใจ ภูวริน : 813

¹คำอาจ ธีรบุญฤทธิ์ พินช "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสหศาสตร์"
มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ 1 : 1 56 - 73 มกราคม 2522

²ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 249

"ฉวคเญีค" คำที่มีความหมาย คือ "เญีค" ส่วน ฉวค' เป็นคำซ้อนเสียงที่ไม่มีความหมาย สระ/อัว/ เป็นสระผสมหลัง สระ/เอีย/ เป็นสระผสมหน้า การใช้คำซ้อนนี้อาจมีแนวเทียบมาจากคำซ้อนเสียง "จวนเจียน" ที่มีความหมายคล้ายกัน หมายถึง เกือบ

...(20 บาท นิติสารที่อุทธรณ์ความสยิวเสยียวกั๊บ ฉวีวรรณ บุญปรก
ศิริภา นภาพงษ์ จารุวรรณ วงษ์สุคนธ์)...

นิตทากรุงเทพฯ : 274

"สยิวเสยียว" คำที่มีความหมายคือ "สยิว" ส่วน เสยียว' เป็นคำซ้อนเสียง สระ/อิ/ เป็นสระหน้า-สูง สระ/เอีย/ เป็นสระผสมหน้า เมื่อใช้คำซ้อนเสียง "สยิวเสยียว" ให้ความรู้สึกว่ามีอาการเสียวซ่าหรือวามหวามใจอย่างมาก

...ถ้าเราเข้าห้องว่างเข้าสักห้อง และทวนมนต์ จรรยงค์ไปอยู่ด้วยกัน
พนักใหม่ละ ? ไม่ก็วันพรอกเขามีเรื่องเขียนให้อ่านกันไม่ไหวเหว

บางลำภูลแกว : 186 - 187

คำที่มีความหมาย คือ "ไหว" ในที่นี้ใช้ในความหมายว่า "มาก" ส่วน "เหว" เป็นคำซ้อนเสียงที่ไม่มีความหมายในภาษา สระ/ไอ/ เป็นสระผสมกลาง สระ/เอ/ เป็นสระเดี่ยวหน้า-กลาง การใช้คำซ้อนนี้อาจมีแนวเทียบเสียงมาจากคำ "ไหวเหว"

ต่อแต่นี้ ชาวบ้านมีนิมิตเพลงขลุ่ยแว่วมาตามลมอีกแล้วเหมือนเมื่อก่อนวานและ
คืนก่อน...

แจ้ง ใบทอง เสงเดอมวยชาวไร่ : 298

เราหมางเป็นแกงเนื้อและแกงปลาตุ๋นอย่างชื่นชม
ไม่ว่าวาสนาไม่มีบุญปากชื่นชม

นิทานกรุงเทพฯ : 77

"ยินยล" และ "ชื่นชม" คำหลักคือ "ยิน" และ "ชื่น" ส่วน "ยล" และ "ชม" เป็นคำซ้อนเสียง สระ/อิ/เป็นสระหน้า-สูง สระ/โอะ/เป็นสระหลัง-กลาง การใช้คำซ้อนนี้อาจอาศัยแนวเทียบเสียงกับคำที่ใช้ปกติ เช่น ชื่นชม คื่นร่น เป็นต้น

...เมื่อแรกหนุ่มแตกพานเขาโค่นผู้ใหญ่หลอกให้คืนแต่เขามีค เค้นทอง
นะโมนะเมียงสามรอบโค่นมัน...

แจ้ง ใบทอง เสดเพลบอยขาวไร : 377 - 378

"นะโมนะเมียง" คำหลักคือ "นะโม" ในที่นี้เป็นการซ้อนเสียงระหว่าง สระ/โอ/ ซึ่งเป็นสระเคี้ยวหลัง-กลาง กับสระ/เอีย/เป็นสระผสม-หน้า

2.2.2 คำซ้อนเสียงที่มีเสียงพยัญชนะตัวสะกดต่างกัน เป็น คำซ้อนเสียงระหว่างคำ 2 คำที่มีเสียงพยัญชนะต้น และสระเหมือนกัน แต่พยัญชนะตัวสะกดต่างกัน ทั้งตัวอย่าง

นิล วิหค แหมวแหมคลมถอนใจ...

นักเลงโกเมน : 76

"แหมว" เป็นคำที่มีความหมาย หมายถึง ลักษณะการถอนลมหายใจให้ท้องยุบลง ส่วน "แหมค" เป็นคำซ้อนเสียง เสียง/ค/ เป็นเสียงกัก ความหมายของเสียงกัก/ค/ เวลาเป็นตัวสะกด สื่อความหมายได้ 3 แบบ คือ การตัดขาดออกจากกัน การหลุดออกจากกัน, การสัมผัส, การอยู่ในที่จำกัด การถูกกัก หรือความกักตัน การบังคับโดยใช้กำลังหรือความรุนแรง"¹

¹ สำอาง นิธิยุวณะ พินช "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสัตสาศาสตร์"

"แหมค" เมื่อใช้เป็นคำซ้อนเสียง "แหม่ว" เสียง/ค/ จะสื่อความหมาย
 ในลักษณะของการอยู่ในที่จำกัด การถูกกด คือ "แหม่วทองลง" ตัวอย่างคำลักษณะนี้
 เช่น กด กัด ตัด ชูด เมื่อใช้เป็นคำซ้อนเสียงว่า "แหม่วแหมค" จะเน้นความหมาย
 ที่หนักหน่วงว่าเป็นการหายใจลึก ๆ แล้วค่อย ๆ ผ่อนลมหายใจให้ท้องยุบลง อันเป็นลักษณะ
 การถอนหายใจอย่างแรง

...เขานอนเฝ้าอยู่บนแคร่จนตะวันสายแสงที่สอส่องเข้ามาทางร่องฝาซัดตะ
 มั่นแทงตาทำให้เขาโกรธเคือง จึงเลิกผ้าซม้าม้าคลุมหน้า แล้วนอนเคลิ้มเคลิบ
 อยู่อย่างนั้น ความคิดของเขาเตลิดเตลิ่งแล่นผิงไปเร็วรววกทุกสารทิศ...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 177

"เตลิด" เป็นคำที่มีความหมาย ส่วน "เตลิ่ง" เป็นคำซ้อนเสียงที่ไม่มี
 ความหมาย ปกติถ้าใช้เป็นคำซ้อนเสียงจะใช้ว่า "เตลิดเปิดเปิง"

"เตลิด" ต่างกับ "เตลิ่ง" ที่ตัวสะกด/ง/ เสียง/ง/ สื่อความหมายได้
 3 แบบ คือ "ความตะลึงงัน หรือการไม่ทำงานของประสาท และความเขลา,
 ความไม่มั่นคง, ความไม่พอใจ"¹ "เตลิ่ง" เมื่อใช้เป็นคำซ้อนเสียงของ "เตลิด"
 เสียง/ง/ จะสื่อความในลักษณะที่ไม่มั่นคง ตัวอย่างคำลักษณะนี้ เช่น โงกเงก
 งอนแง่น ดังนั้นเมื่อใช้คำซ้อนเสียงว่า "เตลิดเตลิ่ง" เน้นให้ความหมายว่า
 คิดไปเรื่อยเปื่อย คิดไปหลาย ๆ เรื่องอย่างไร้จุดหมาย

2.2.3 คำซ้อนเสียงที่มีเสียงพยัญชนะต้นต่างกัน เป็นคำซ้อนเสียง
 ระหว่างคำ 2 คำที่มีเสียงสระและพยัญชนะตัวสะกดเหมือนกัน แต่เสียงพยัญชนะต้นต่างกัน
 ดังตัวอย่าง

¹สาออง หิรัญบุรณะ พินช "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสหศาสตร์"

แล้วหลอนเปลี่ยนใจพลันเห็นพี่เจบนราวถัดจากนั้น กูก็จะรักกุ่มกว่า
สองขึ้นไม้รักจริงจนอ๊ตกายคอบกกว้างมนทาบบนทรวง น้ำในลอนชมพูระยิบ
แต่มันเรียบเรียบเกินไปหรือเปล่าหนอ?...

หนามคอกไม้ : 59 - 60

"เรียบเรียบ" คำทั้ง คือ "เรียบ" ซึ่งมีความหมายหนึ่งหมายถึง
เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่คิดมาก ไม่โลดโผน"¹ ส่วน "เรียบ" หมายถึง
เรียบ ความหมายของ "เรียบ" อาจไม่เกี่ยวข้องกับปริบทนี้โดยตรง แต่ความหมาย
ที่ได้จาก "เรียบ" คือเป็นไปในระดับราบเรียบ ไม่มีเสียง หรือมีอะไรที่แปลกขึ้นหรือ
เกิดขึ้น มีความหมายคล้าย "เรียบ" เมื่อนามาใช้ซ้อนกัน จะเน้นให้ความหมาย
และความรู้สึกว่าเสื้อตัวนี้เรียบกว่าธรรมดา หรือเรียบมาก

2.2.4 คำซ้อนเสียงที่ต่างกันทั้งเสียงสระและเสียงพยัญชนะ

ตัวสะกด เป็นการซ้อนเสียงระหว่างคำ 2 คำ ที่มีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกัน แต่
เสียงสระและเสียงพยัญชนะตัวสะกดต่างกัน

การใช้คำซ้อนเสียงลักษณะนี้พบว่าบางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำซ้อนเสียง
ที่ประกอบด้วยเสียงสระ/อว/ตามด้วยตัวสะกด/ย/ ทั้งนี้อาศัยแนวเทียบเสียงของคำที่มี
ความหมายในคำลบล โดยอาศัยแนวเทียบเสียงจากคำที่หมายถึง ของลับของเพศชาย
ทำให้ความหมายของคำลดต่ำลง ดังตัวอย่าง

"จริงนะอี⁺ตุย" สมทรงพูดขึ้นบ้าง "พี่ก้านเขาจะมี⁺สินอะไรของเขานักนะ"

"จะอะไรเสียอีกละ กูละเห็นค⁺เห็น้อยแทนไอ⁺กามเทพกามทวยเสียจริงจริง..."

สนิมสรอย : 607 - 608

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมนับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 690

"กามเทพกามทวย" คำหลักคือ "กามเทพ" ส่วน "กามทวย" เป็นคำซ้อนเสียง ผู้แต่งอาจใช้ "กามทวย" โดยอาศัยแนวเทียบเสียงจากคำที่หมายถึงของลับของเพศชาย เพราะความหมายของ "กามเทพ" เป็นเรื่องเกี่ยวกับทางเพศโดยตรง เมื่อใช้ว่า "กามเทพกามทวย" จะเน้นให้ความหมายและความรู้สึกกว่า กามเทพเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักชัดเจนยิ่งขึ้น

"เขาหญิงในศักดิ์ศรีผู้ดี"

"ผู้ดีผู้ควยที่ไหนกัน มันบ้ากัญชา"

ผู้ดีน้ำครำ : 64

"ผู้ดีผู้ควย" คำหลักคือ "ผู้ดี" ผู้แต่งใช้คำซ้อนเสียง "ผู้ควย" เมื่อนำคำที่มีความหมายในทางบวกคือ "ผู้ดี" มาใช้ร่วมกับคำที่มีความหมายในทางลบ ความหมายของคำในทางบวกจะลดลงหรือหมดไป ในที่นี้ผู้แต่งใช้ "ผู้ควย" ล้อคำว่า "ผู้ดี" โดยชี้ให้เห็นว่า ชายที่ทุกคนเข้าใจว่าเป็นผู้ดีนั้น แท้จริงไม่ใช่ผู้ดีแต่เป็นชายติดกัญชา

เขาบอกให้ดวงดวง 4 ถ้วย ราคาถ้วยละหนึ่งบาท แบบคนกันเองดวงให้ทุน-
ไม่ใช่ใครที่ไหน-ไม่ใช่ใครที่หนวย เขาตักน้ำแกว่งสารส้มในคุ่มใส่กาละมัง
 แล้วชาวทุ่งผอยโลกเดินไกลจน

ผู้ดีน้ำครำ : 61

"ไม่ใช่ใครที่ไหน ไม่ใช่ใครที่หนวย" คำซ้อนเสียงนี้ถ้าผวนคำจะได้อรรถา
ที่มีความหมายในทางลบ

บางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์ จะใช้คำซ้อนเสียง "เกียรติ" คู่กับ "เกือก"
 ดังตัวอย่าง

แนนนี่ เรแกน ชอบนั่งกางเกงบลูยีนส์เวลาอยู่บ้านไร่ และการขี่ม้า
และในการปรากฏโฉมระดับ เกริกเกือกเกริกเกียรติ เวลากลางวัน หล่อน
เลือกแอลเบอร์ท กับ บิลล์ แบลสส์ เป็นดีไซเนอร์...

นิทานกรุงเทพฯ : 243

"เกริกเกือกเกริกเกียรติ" คำหลักคือ "เกริกเกียรติ" ส่วน "เกริกเกือก"
เป็นคำซ้อนเสียง

"เกือก" เป็นคำต่ำ เมื่อนำมาใช้เป็นคำซ้อนเสียงความหมายของคำหลัก
ไม่เปลี่ยนแปลง แต่แสดงให้เห็นน้ำเสียงของผู้แต่งที่ประชดประชันงานของชนชั้นสูง
โดยนำคำที่มีความหมายในด้านลบไปใช้ร่วมกับคำที่มีความหมายในด้านบวก เกริกเกียรติ
ซึ่งหมายถึง เกียรติยศที่ยิ่งใหญ่จึงลดความยิ่งใหญ่ลง นอกจากนี้การใช้คำซ้อนเสียง
"เกริกเกือก" ยังทำให้เกิดเสียงสัมผัสพยัญชนะ/ก/ในคำ เกริก เกียรติ และเกือก
อีกด้วย

นอกจากนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำซ้อนเสียงโดยใช้คำที่มีความหมายในด้านลบ
โดยตรง ดังตัวอย่าง

น้ำปลาหนึ่งขวด

"อย่าสงสัยถ้าไม่มีกลิ่นน้ำปลา มันมาจากเคมีเคหมอยทำอะไรไม่รู้มัน"

แกงส้มผักรู้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น

ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 131

"เคมีเคหมอย" คำหลักคือ "เคมี" ผู้แต่งใช้ "เคหมอย" โดยอาศัย
แนวเทียบเสียงจาก "หมอย" ที่เป็นคำไม่สุภาพ ในที่นี้แสดงให้เห็นถึงน้ำเสียง
ของผู้แต่งที่ประชดประชันคุณภาพของน้ำปลา

2.3 การแทรกเสียงพยางค์ที่ไม่มีความหมาย

การเพิ่มเสียงพยางค์บางส่วนของคำลักษณะนี้ เป็นการเพิ่มเสียง โดยแทรกเสียงพยางค์ที่ไม่เน้น หรือแทรกพยางค์เสียงเบา เช่น แวรก/มะ/ ห้ายพยัญชนะต้นที่แยกออกมา ประวิสรรชนีย์ท้ายพยัญชนะต้น การเพิ่มเสียงลักษณะนี้ความหมายของคำไม่เปลี่ยนแปลง แต่ช่วยเน้นความหมายของคำให้นักเน้นยิ่งขึ้น และบางกรังใจเพื่อหลีกเลี่ยงคำไม่สุภาพโดยตรง

การแทรกเสียงที่ไม่มีความหมายนี้ อาศัยวิธีการสร้างที่มีใช้ในวรรณกรรมประเภทร้อยกรอง โดย 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาสร้างให้เป็นกาใหม่ใบกาบระฆังประเภทร้อยแก้วหลายคำ ดังตัวอย่าง

"อย่าเพิ่งกินนะกรับ บ้างมันจะกัดปาก รอมมระเคียว' เขาพูดเสียง
กระเห่นและบีบด้วยไมตรีจิต...

เสเพลบอยบันทึก : 155

"กระเห่น" คำเดิมคือ "เห่น" หมายถึง เสียงที่เคี้ยวอาหารระดับมาตรฐาน ในวรรณกรรมร้อยกรองมีการเพิ่มเสียง "กระ" ในคำที่ใช้โดยปกติเช่น 'กลับลอก' ใ้ว่า "กระกลับลอก" "เกริ่น" ใ้ว่า "กระเกริ่น"

เขานึกอะไรขึ้นมาได้ก็ร้องบันออกมาจากหัวจิตหัวใจ และคัมปอกอัน
ขึ้นมะรึ้นนั้น...

แจ่ง ใบทอง เสเพลบอยขาวไร้ : 315

"ขึ้นมะรึ้น" คำเดิมคือ "ขึ้นมึ้น" หมายถึง ขึ้นบาน เบิกบานใจ โลกแยก พยัญชนะต้น/ม/ออกแล้ว ประวิสรรชนีย์เป็น "มะ" แล้วนำพยัญชนะ/ร/ วางแทนตำแหน่งเดิมของพยัญชนะ/ม/ เหตุที่ใช้พยัญชนะ/ร/ เพราะเมื่อรวมกับจระและศัวสะาคที่เหลือเป็น 'รึ้น' จึง 'รึ้น' และ 'ขึ้นมึ้น' มีความหมายคล้ายกัน หมายถึงเบิกบานใจ และเมื่อเพิ่มเสียงในลักษณะนี้เป็น "ขึ้นมะรึ้น" จะให้ความรู้สึกว่าสดชื่นหรือมีความสุขมากกว่าปกติ

หนอยมันแก้ง เอาตาแยกพิศมาปลูกไว้ท้ายสวน

เพื่อให้เกิดความสับสนอลเวง

เราจึงบริหารงานไม่เติม เมล็ด เติม มะ หนวย

'รงค์ วงษ์สวรรค์ แสบสันต์ : 10

"เติมเมล็ดเติมมะหนวย" คำเดิมคือ "เติมเม็ดเติมหนวย" หมายถึง ครบไม่ขาดตกบกพร่อง เนื่องจาก 'เม็ด' และ 'เมล็ด' มีความหมายคล้ายกัน 'เมล็ด' หมายถึง 'ส่วนภายในของผลไม้ที่เพาะเป็นต้นขึ้นได้' เม็ดก็ว่า (แผลงมาจากเม็ด)¹ ดังนั้น 'เม็ด' และ 'เมล็ด' จึงสามารถใช้แทนกันได้ ผู้แต่งเปลี่ยนจาก 'เม็ด' เป็น 'เมล็ด' จึงเพิ่ม/มะ/หน้า "หนวย" เป็น "มะหนวย" เพื่อให้เสียงสอดคล้องกัน โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง

‘‘ยังจะมีน้ำมะหน้าอยู่ดูคนบางนี้ได้อีก เอาหัวไปจิ้มชี้เสียก็กว่า...’’

แจ้ง ในทอง เสด็จมอยชาวไร่ : 305

'น้ำมะหน้า' คำเดิมคือ "น้ำหน้า" มักใช้ในกรณีประชดประชัน หรือดูหมิ่น คุ้นเคยว่า ไม่อาจทำในสิ่งที่กระทำอยู่หรือจะกระทำได้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เพิ่ม/มะ/ เพื่อให้ต่างจากปกติ ซึ่งลักษณะนี้มีใช้ในบทประพันธ์ประเภทร้อยกรอง และตรงกับคำโบราณว่า 'น้ำมะเน็ค'

ขอแสดงความยินดีกับนายกรัฐมนตรีธานี

"ยินดีก็ยินดี..." คนแก่ขนาดหะมอยวอกข้างบ้านเรายิ้มเห็นฟันดู

จากแหมแปงถึงกัญชา : 147

"หะมอย" คำเดิมคือ 'หบอย' ซึ่งเป็นคำไม่สุภาพ กังนุ่น 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จึงเพิ่มเสียงพยัญชนะ โดยแยกเสียงพยัญชนะต้นแล้วประวิสรรชนีย์ว่า 'หะมอย' เพื่อหลีกเลี่ยงคำไม่สุภาพ

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 641

2.4 การซ้ำเสียงพยัญชนะต้น

การเพิ่มเสียงพยางค์บางส่วนของคำลักษณะนี้ เป็นการเพิ่มอักษรลงหน้าคำ อักษรที่ซ้ำซ้อนนี้เป็นอักษรเดียวกับพยัญชนะต้นของคำ ความหมายของคำซ้อนอักษรที่เพิ่มขึ้นนี้ จะไม่เปลี่ยนแปลง แต่จะเน้นให้ความรู้สึกแตกต่างไปบ้าง

การใช้คำลักษณะนี้ อาศัยวิธีการสร้างที่มีใช้โดยปกติที่เรียกว่า 'อัพภาค' ในภาษาไทยมีใช้ เช่น กรั่น ครก ย้ม แยม ใช้อัปภาค เป็น ละครั่น คะตริก ยะย้ม ยะแยม¹ รงก ริงฉวรรก ได้อาศัยวิธีนี้สร้างคำชุดใหม่ขึ้นใช้ ดังตัวอย่าง

"จริงนะอึตุย" สมทรงชูตขึ้นบ้าง "พีก่านเขาระปิ่นขึ้นอะไรของเขานั่น"

สนิมสรอย : 607

"ระปิ่นขึ้น" ทำเดิมคือ "ขึ้นมีน" โดยเพิ่มเสียง 'ระ' ไว้เป็นการซ้ำเสียง พยัญชนะต้นหน้า 'ขึ้นมีน' เป็น 'ระขึ้นมีน' แล้วสลับตำแหน่งเสียงกระหว่าง "ขึ้น" และ "มีน" เป็น 'ระปิ่นขึ้น' ซึ่งให้ความรู้สึกว่าร่าเริงมากกว่าปกติ หรือ สดชื่นมากกว่าใช้คำว่า "ขึ้นมีน"

"ที่ทำงานของกันอยู่ในห้องข้างหัจ" นายพุดสอขึ้น ท่าทางกังวล

ใบหน้าของเขาแสดงควาบไม่ราบระรื่นถ้าสังเกตจะมองเห็น

บางจั่วสุสแกรว : 117

ราบรื่น หมายถึง 'เรียบเสมอกัน และเป็นระเบียบน่าพอใจ, ปรองดองจากศัตรู ทั้งภายในและภายนอก, เรียบร้อย'² ผู้แต่งใช้ "ราบระรื่น" โดยเปลี่ยน 'รื่น' เป็น 'ระรื่น' ซึ่ง "ระรื่น" หมายถึง "รื่น ๆ ขึ้น เฝืออาบใจ"³ จะบ่งชี้

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 895

²ค. หน้า 683

³ค. หน้า 674

ภาพว่ามีไคว่างหน้าเฉย หรือราบเรียบ แต่แสดงถึงความสุข ความสดชื่น ในปริบทนี้
ใช้ "ไม่ราบระรื่น" ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ใบหน้าของเขาไม่มีความสุข ไม่มีความสดชื่น
แม่แต่นอย

บนเตียงนอนขนาด 5 ฟุตของสิรี วิทยุทรานซิสเตอร์บนหัวเตียงของหล่อน
ยังคงอยู่ เบาๆ

สนิมสร้อย : 707

แล้ว หมายถึง "เบา ๆ เช่น เสียงแผ่ว คือ เสียงเบาหรือเกือบ
ไม่ได้ยิน..."¹ เพื่อใช้ "แผ่วแผ่ว" ซึ่งเป็นเสียงเบา-หนัก และเสียงต่อเนื่องกัน
จะให้ความรู้สึกที่ว่าเสียงนั้นคง เบา ๆ และคงต่อเนื่องกันมานานและในปัจจุบันยังปรากฏ
ให้ได้ยินอยู่

2.5 การแทรกเสียงพยัญชนะเหลว

การใส่เสียงลักษณะนี้เป็นการเพิ่มเสียงพยางค์ โดยการแทรกเสียงพยัญชนะเหลว
/ร/ หรือ /ล/ ในคำที่ใช้โดยปกติทั่วไปเพื่อให้ออกเสียงคำได้ไพเราะและช่วยเน้น
ความหมายบางอย่างให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การใช้กาลักษณะนี้อาศัยแนวเทียบการสร้างคำโดยการแทรกพยัญชนะเหลว /ร/
หรือ /ล/ ในคำบางคำที่มีโดยปกติ เช่น "จค" อาจใช้ว่า "จรค" 'รงค์ วงษ์สวรรค์
สร้างคำใหม่ขึ้นใช้โดยอาศัยแนวเทียบการสร้างคำลักษณะนี้หลายคำ ดังตัวอย่าง

อรุณรุ่งวันนั้นมีคนเห็นดวงตะวันเป็นสีฟ้าแจ่ม แฉฉาน รัศมีเงินและทอง
พวยพุ่งเป็นประกายทาบทอดอยู่บ้านไร่เรืองรอง ครั้นเมื่อขยี้ตาเพ่งมองให้ถนัด
จึงเห็นว่าสีฟ้าแจ่มนั้นคือผ้าจีน และสไบเฉียงของผู้หญิงอายุกลางคนผู้เฒ่าเฒ่า
เกินมุงมา...

แจ้ง ใบทอง เสเพลมอยขาวไร : 72

"แจรม" คำเดิมคือ "แจ่ม" หมายถึง "กระจ่าง ไม่มัวหมอง"¹
เมื่อเพิ่มเสียง/ร/ ซึ่งเสียง/ร/ บางเสียงจะสื่อความหมายในลักษณะที่บ่งถึง การกระทำ
ที่บ่งถึงการเสแสร้ง หรือจรีต"² หรือแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่สกดขึ้น เช่น ะริก
ระริน ไร่เรียง รื่นเรียง หรือเสียง/จร/ บางคำ เช่น จรุง จรัส จริญ
จะสื่อความหมายในลักษณะที่บ่งถึงความสกดขึ้น ดังนั้นเมื่อเพิ่มเสียง/ร/ ในที่นี้แนะนำให้
เห็นภาพแสงแดดที่สะท้อนกับผืนน้ำสีฟ้าเป็นประกายสดใส และค่าน้ำขางของแสงสีฟ้า
มีประกายแสงสีเงินและสีทองพวยพุ่งออกมาเป็นประกายงดงาม

หลอนมองเห็น เหมือนมาต ขารี ผู้ยังหาคกลิ่นแคคคาลิฟอร์เนียเคินเจลิค
อยู่ในกลางคืนของกรุงเทพฯ หลอนจะยิ้มน้อยนิคบนมุมปาก และวางทาบสายตา
ข้ามไหล่คนสนทนา เหมือนว่าไม่เคยพบกับใครคนไหน...

ไต่จนปากคอนกรีต ขบวน 1 : 36

"เจลิค" คำเดิมคือ "เจดิก" หมายถึง งามเด่น สง่าผาแผย เมื่อเพิ่ม
เสียง/ล/ เป็น "เจลิค" ซึ่งเสียงควบ/จล/หลายคำจะสื่อความหมายในทางบวก
เช่น เจลิม เจลอง เจลา ดังนั้นเมื่อใช้ว่า "เจลิค" ในบริบทนี้อาจชี้ให้เห็นว่า
หญิงผู้มีความงดงามและสง่าผาแผยมาก

แต่ผู้ปวยเป็นโรคมอเทอร์ไฮต์เกือบทุกคนมีความรู้สึกคล้ายคลึงกันว่า มันเป็น
โยงโยระหว่างตัวตนของเขากับความเป็นเพศชายอันสมบูรณ์ยิ่ง เสียง
คำรามของมันเป็นทั้งกบเสียงอื่นและรูปพรรณซึ่งขงของมันช่วยให้มีความรู้สึก
แกร่งกร้าว "ผมมีความเชื่อมั่นในตัวเองเป็นที่สุดเมื่อเจลิคมันเข้าหาผู้หญิง..."
บางคนว่า

00.00 น. : 205

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 240

²สำออง ธีรบุญณะ พินช "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสหศาสตร์"

"เฉลียค" คำเดิมคือ "เฉียค" หมายถึง "ผ่านในระยะกระชั้นชิด, โดยปริยายหมายความว่า จวนถูก เช่น เฉียครางวัล"¹ เสียงพยัญชนะ /ด/ สื่อความหมาย 3 แบบ คือ "การเคลื่อนที่ในที่จำกัด หรือเคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว, ของเหลว ความกลอกกลิ้ง ความไม่แน่นอน ไขว่ไขว่ไม่ได้ และการกระทำที่ไม่ถูกต้อง"² เสียง/ล/ ในบริบทนี้จะสื่อความหมายในลักษณะของการเคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว ในบริบทนี้ให้เห็นภาพการขับรุดผ่านไปในระยะกระชั้นชิด แสดงถึงความชำนาญในการขับรุด ซึ่งขับด้วยความเร็วสูงมาก อีกตัวอย่างหนึ่ง เช่น

เขาโยนไฟเฉลียคมาให้เบากริบ เมื่อข้าพเจ้ากวัดเรียกอย่างสุ่ม

คลใจ ภูมิริน : 43

"เฉลียค" ในบริบทนี้ แสดงให้เห็นถึงความชำนาญของคนที่ยู่เคยกับไฟ จะทำกิริยาใดกับไฟ ก็ทำได้อย่างนิ่มนวลและคล่องแคล่วองไว

2.6 การใช้คำคล้องจอง

การใช้คำคล้องจองนี้ เป็นการใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกันในที่ใกล้เคียงกัน ทำให้เกิดความสอดคล้องในการออกเสียง เกิดความไพเราะรื่นหู และบางครั้งช่วยเน้นให้ความหมายที่หนักแน่นเด่นชัดยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

กล้วยในไร่กำลังตกเครือสะพรั่ง ยืนต้นอยู่บนผืนดินดี ชุ่มน้ำนาปุ๋ย...

แจ่ง ใบทอง เสเพลมอยชาวไร่ : 102

...และงานที่สาม-จากเนื้อส่วนที่ดีที่สุดของวัวเลี้ยงให้เติบโตด้วยนมแม่
ทันฤดูฝน รานักหมา-จากไก่ที่บรรจงคัดหอมเพศเพื่อให้ได้รสชุ่มน้ำน่าน...

หอมดอกประควน : 97

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 250

²สาออง หิรัญบุรณะ พิณช "การเข้าถึงวรรณคดีด้วยวิธีสหศาสตร์"

ตัวอย่างทั้งสองนี้ มีการเล่นเสียงสัมผัสสระ/อา/ ในคำ "น้ำ" และ "ฉ่ำ" ซึ่งช่วยให้เกิดจังหวะในการออกเสียง และช่วยเน้นความหมายของคำให้หนักหน่วงยิ่งขึ้น

"ชุมนุมฉ่ำปุ๋ย" หมายถึง ลักษณะผืนดินที่อุดมสมบูรณ์ มีปุ๋ยและน้ำอย่างเพียงพอ

"ชุมนุมฉ่ำมัน" หมายถึง ลักษณะของไก่ที่สมบูรณ์ มีน้ำและมัน เฝืออวบไปทั่ว เป็นที่น่ารับประทาน

...พวกเขาหึง เกินที่จะกินมัน กินหกเรี่ยเสียราค บางทีสาวสุกรตกกัน
เกลื่อนพื้นกุ...

หัวใจที่มีตีน : 74

— "หกเรี่ยเสียราค" คำที่ใช้โดยปกติคือ หกเรี่ยราค เมื่อแทรกคำกริยา "เสีย" หลัง "เรี่ย" จะเกิดเสียงสัมผัสสระ/เอีย/ ในคำ "เรี่ย" และ "เสีย" เหตุที่ใช้ "เสีย" นอกจากทำให้เกิดเสียงสัมผัสแล้ว "เสีย" มีความหมายเกี่ยวข้องกัน "หกเรี่ยราค" คือ เมื่อของหกหรือหล่นก็จะเสียหรือเสื่อมคุณภาพ ในบริบทนี้หมายถึง กินถึงกินขวางจนสาวสุกรหกกระจายเกลื่อนพื้น

การใช้คำคล้องจองในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

เดินจนเกือบเหมือนวิ่ง แต่ถึงกระนั้นความสง่าก็มีได้ตกเรี่ยเสียราคอยู่ตาม
ข้างทางบางเลย...

...พิษเหล่านั เป็นอมฤตรสชวนให้เขาพูด และมองย้อนซอนเห็นอดีต...

เช้าวันหนึ่งที่ดินขึ้นมาย่างออกแห่งแล้งใจเต็มที...

...มีแม่มายเกือบหมื่นคน ทาไม่ถึงมากมายเพียงนั้นก็ไมรู้ ฟอนแทน่าจึง
เป็นเมืองออกแห่งแล้งอารมณ์เกินจะพรรณนา...

...หลอนและใครก็ตามจะต้องได้รับการกระตุ้นเตือนให้ปวดเหี้ยมเหี้ยม
อยู่เสมอ...

"อัปรีชแล้วไหมละ บ้านไร่เรา" ผิด คำแบ อึดอัดคัดค้าน

...หากแม่กำชับหลานไว้หนักหนา ไม่ให้อยากได้ใคร่ของคนอื่น

...สุดแต่ที่บ้านน้ำจุงจะเรียกขานวานใช้...

"ข้าก็ไม่รู้มันละ ไอ้ทิดเพ็ดมันก็เอาแต่นอนครางโอย ๆ นั่งแยมเมี่ยมมัน
ก็พลอยเป็นเปื้อเรียกไม่ขานวานไม่ตอ...

"อะไรกัน-เหวี่ยง ? วันทั้งวันคุณไม่ได้ขยับเขยื้อนเคลื่อนคลานไปไหน"

...หลอนพยายามให้ทุกคนสนใจ พูดด้วยถ้อยคำที่ไม่มีอยู่ในตำราเรียน
เจอเกล็ดเล็กผอยน้อยที่เกิดขึ้นด้วยเล่ห์เหลี่ยมของนักนวนิยายบ้าง...

2.7 การแทรกเสียงในคำซ้อน

การแทรกเสียงในคำซ้อน เป็นการนำคำมาแทรกในคำซ้อนซึ่งยังเป็นคำซ้อนเสียง
หรือซ้อนความหมาย เช่น "กอดกาย" "วิ่งเวียน" คำที่นำมาแทรกนี้คำหนึ่งอยู่ระหว่าง
พยางค์ของคำซ้อน อีกคำจะอยู่หลังคำซ้อน โดยคำที่นำมาแทรกนี้อาจมีความหมายตรงกันข้าม
เช่น ช่าย-ขวา หน้า-หลัง หรือเป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน เช่น ต่อ-เติม
ความหมายที่ได้จะเป็นความหมายโดยรวมของคำซ้อนและคำที่นำมาแทรก ซึ่งจะช่วยเน้น
ความหมายซึ่งกันและกันให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

“แล้วก็ไอ้คนอื่นนั่นปะไร...พูดทำไมมี” ทอง มะนาวอ่อน บ้วนขี้ชะเอม
ที่เคี้ยวจนหมดความหวานลงบนพื้น แล้วเดินมา “กอดซ้ายกายขวา”

นั่งลวดนกับนางพิณ

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 236-237

“กอดซ้ายกายขวา” มาจากคำซ้อน “กอดซ้าย” และนำคำ “ซ้าย” “ขวา”
มาแทรกในปริบทนี้ แดงให้เห็นภาพชายที่อยู่กลาง คำนซ้ายแล-ขวามีสตรีนอนแนบอยู่
ข้างละคน

แล้วมันต่อจากนั้น เสเพลบอยชาวไร่ต่างเร่งต่อสร้อยเติมกันแน่จะมีขาดปาก...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 342

“ต่อสร้อยเติมคำ” มาจากคำซ้อน “ต่อเติม” และนำคำ “สร้อย” และ
“คำ” มาแทรก “สร้อย” ในที่นี้หมายถึง ส่วนที่เติมท้ายคำออกไปเพื่อให้ไพเราะ
ในปริบทนี้หมายถึงก่อกุศจากต่อเติมถ้อยคำให้ยืดยาวออกไปไม่ขาดเสียง

...เขาคอย ๆ ดูชั้นจนกระทั่งถูกล้นกรอบ เข้มมือหีบขันน้ำจ้วงน้ำฝนในตุ่ม
กินหลายขัน วังหน้าเวียนหัวใจ เหมือนขั้วมันจะหลุดและจะเป็นลม...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 179

“วังหน้าเวียนหัวใจ” มาจากคำซ้อน “วังเวียน” และนำคำ “หน้า” และ
“หัวใจ” มาแทรกในคำซ้อน ในปริบทนี้หมายถึง เขามีอาการใจสั่นหวิว ๆ และหน้ามืด
อย่างรุนแรงคล้ายจะเป็นลม

แล้วต่างนี้ชี้กับนิ้วกลางด้วยเคยชิน ใจให้หุ่นเอาจับหล่อนน้อยนิดที่กระไรร่าง
รานเรเหมือนคนใจเลื่อนอารมณ์ลอย ทำให้พัวพวงไซที่...

สินรัก : 54

"ใจเลื่อนอารมณ์ลอย" มาจากคำซ้อน "เลื่อนลอย" และนากา "ใจ" และ "อารมณ์" มาแทรกในบริบทนี้เน้นให้ความหมายว่าหญิงผู้นี้รวนเรใจเหมือนคนจิตใจและอารมณ์ไม่คงที่แน่นอน

...เขาหยุดเล็กน้อยเหลียวมองรอบ ๆ โดยส่ายลำตัวเอี้ยวตามไปก้วยอย่าง
ระแวดหนักระวังหลัง ช่วงนี้ก้าวไต่จังหวะหนักแน่น...

นางลวักุลแควร์ : 465

"ระแวดหนักระวังหลัง" มาจากคำซ้อน "ระแวดระวัง" และนากา "หน้า" "หลัง" แทรกในคำซ้อน เน้นให้ความหมายและภาพที่เด่นชัดว่า ชายผู้นี้ระมัดระวังไปรอบ ๆ ก้วย ความระมัดระวัง และมองก้วยความรอบคอบอย่างแท้จริง การแทรกเสียงในคำซ้อนในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

เมยินดีที่หลังฟัดอกเครื่องแบบผ้าเหลืองกอน จึงเข้ามารับใช้ประหารบนทาง
การ เมืองเป็นความคิดที่ถูกที่ควร ไม่ระคายการะเคืองใจใคร...

...ทั้งจิตแค้นแค้นจะเขี้ยวเคี้ยวเนื้อหนังเสียดออกมาต่างควาญเฉียวใจนี้...

...เขามองตัวเอง พลังหาทางบายเบี่ยง อากาศสะท้อนร้อนสะท้อนหนาว
ของเดือนนี้มันทำให้คนนอนไม่คอยหลับ...

และหลอนสะท้อนหนาวสะท้อนร้อนกับสายตาของทุกคนในขณะเดียวกัน

ตาราง สรุปการละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำเสียง โดยการเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ

การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ	เสียงคำที่ งค์ วงษ์สวรรค์ ใช้
1. การใช้คำซ้ำเสียง	
1.1 การซ้ำเสียงโดยไม่มีคำค้น	บ้านเราเต็มไปด้วยคนที่ไม่กล้าพูด ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่กล้า-ไม่กล้า-ไม่กล้า ...และก็กลัว กลัวการถูกวิจารณ์ มันเต็มไปด้วยเงินล้านล้านล้านล้านและล้าน
1.2 การซ้ำเสียงโดยมีคำอื่นมาค้น	เล่นเหล้าเล่นไพ่หรือ เล่นผู้หญิง ทุกสิ่งทุกอย่างทุกคุณ เป็นนานสองนานสามนานสี่นาน ลิ่นซากลิ่นเชื้อและลิ่นชาย โคนบัน โคนเลื่อย โคนขอย โคนเกรียบก ถึง เปรี๊ยะถึง เค็มถึง เป็ดร้อน
1.3 การซ้ำเสียงโดยมีคำเชื่อม หนึ่งคำ	ความระยำเหนือความระยำ ความร้ายกาจแห่งความร้ายกาจ ความว่างเปล่าแห่งความว่างเปล่า ง่าย เกินง่าย เหนือกว่าความระยำแห่งความระยำ
1.4 การซ้ำเสียงโดยการแทรก ในคำซ้อน	กินอคกินออม ความกึกความครุ่น เป็นเหน็บ เป็นชา

การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1.5 การซ้ำเสียงโดยการสลับ ตำแหน่งพยางค์ 2. การใช้คำซ้อนเสียง 2.1 คำซ้อนเสียงที่มีเสียงสระต่างกัน 2.2 คำซ้อนเสียงที่มีเสียง พยัญชนะตัวสะกดต่างกัน 2.3 คำซ้อนเสียงที่มีเสียง พยัญชนะต้นต่างกัน	ผลัดเกี่ยงผลัดงอน ยึกเหี่ยวยึกติด เห็นสมเห็นควร ในเวลานานไม่เกิรหรือรอไม่เกิรนาน โอบฉาบ ตะโถมตะบาม เนือยนาย ครื่นคราน เชยชยชัก ระบมระบอม เนลิกเนลัม ฉวคเนียบค ไหวเหว ยินยล หิมชม นะโมนะเมื่อง แซมวแซมค เทลิกเทลิง เรียบเจียบ

การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
2.4 คำซ้อนเสียงที่ต่างกันทั้งเสียงสระและเสียงพยัญชนะตัวสะกด	กาบเทพกามทวย ผู้คู้ผู้ควย ไม่ใช่ใครที่ไหน ไม่ใช่ใครที่หนวย เกริกเกือกเกริกเกียรติ เคมีเคหมอย
3. การแทรกเสียงพยางค์ที่ไม่มี ความหมาย	กระเหนื่อ ขี้มะระรีน เต็มเมล็ดเต็มมะหนวย น้ำมะหน้า
4. การซ้ำเสียงพยัญชนะต้น	หะมอย ชะมื่นชื่อน รามระรีน มะแฉว
5. การแทรกเสียงพยัญชนะเหลว	แจกรม เนลิต เนลียด
๐. การใช้ภาคคล้องจอง	ชุมน้ำน้ำปูย ชุมน้ำน้ำมัน หกเรี่ยเสียราค
7. การแทรกเสียงในคำซ้อน	กอดซ้ายกายขวา คอสร้อยเต็มคำ วังหน้าเวียนหัวใจ ใจเลื่อนอารมณ์ลอย ระแวดหน้าระวังหลัง

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำเสียงโดยการเพิ่มเสียงบางส่วนของคำนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีเจตนาที่จะใช้เสียงของคำเหล่านี้ให้มีเสียงแตกต่างจากปกติ ทั้งโดยการซ้ำเสียง ซ้อนเสียง แทรกเสียงบางเสียง และใช้คำคล้องจองกัน

การใช้คำซ้ำเสียงและแทรกเสียงของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ในทุกลักษณะ แสดงให้เห็นถึงเจตนาของผู้แต่ง ที่จะเน้นหรือตอกย้ำให้ความหมายของคำหนักแน่น ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้การใช้คำซ้ำเสียงโดยมีคำอื่นคั่นยังแสดงให้เห็นถึงความ ละเอียดลออและมีระเบียบในการเรียงคำจากจำนวนมากไปหาน้อย จากสิ่งใหญ่ไปหาสิ่งเล็ก เช่น "เป็นนานสองนานสามนานสี่นาน" "โคหมั่นโคนเลื่อยโคนขอยโคนเกรียก" และในการใช้คำซ้อนเสียงแสดงให้เห็นถึงความช่างสังเกตของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่สามารถสร้างคำซ้อนเสียงขึ้นใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยอาศัยแนวเทียบเสียงที่ใช้โดยปกติ เช่น "โถมถาย" อาศัยแนวเทียบเสียงจากคำว่า "โป้งป้าง" "โถมถาย" หรืออาศัยแนวเทียบเสียงจากคำที่มีความหมายในคำลบลบ เช่น "ผู้ก็ผู้ควย" "กามเทพกามทวย" และในการเพิ่มเสียงบางลักษณะยังแสดงให้เห็นถึงเจตนาของผู้แต่ง ที่จะเพิ่มเสียงพยางค์ให้แก่คำบางคำ เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำไม่สุภาพโดยตรง เช่น "หมอย" แทรกเสียงพยางค์ใช้ว่า "หมะมอย"

นอกจากนี้การใช้คำคล้องจอง แสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถันและความสามารถในการ เล่นเสียงของคำ ทำให้ออกเสียงคำให้ไพเราะรื่นหูเป็นที่สะดุดตาแก่ผู้อ่าน

3. การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ

การตัดเสียงพยางค์ หมายถึง การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำที่ใช้โดยปกติ ทั่วไปออก มีทั้งการตัดพยางค์เสียงเบา เช่น "ระหว่าง" ใช้ว่า "หว่าง" ตัดพยางค์ เสียงหนัก เช่น "โซกโซน" ใช้ว่า "โซก" ในคำ 4 พยางค์ มีการตัดมาใช้เป็นคู่ ๆ เช่น ตัดคำที่มักใช้คู่กันโดยปกติออกคู่ใดคู่หนึ่ง เช่น "พิริพีไร" ใช้ว่า "พิไร" หรือตัดส่วนที่ใช้โดยปกติออก เช่น "เอิร์คอรอย" ใช้ว่า "เอิร์ค" และในการตัดคำ 6 พยางค์ ก็ไ้ตัดส่วนที่ใช้โดยปกติออกคงเหลือไว้เพียง 3 พยางค์ที่ไม่มีความหมาย ซ้อนเข้ามาเพื่อประโยชน์ทางคำเสียงโดยตรง เช่น "สับโลกสับคน" ใช้ว่า "สับโลก"

เมื่อตัดเสียงพยางค์บางส่วนของเราออกแล้ว ความหมายของ คำไม่เปลี่ยนแปลง เพียงแต่รูปคำต่างจากปกติเท่านั้น ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของคำ โดยอาศัยข้อความจากบริบท และโยงความหมายไปถึงคำเดิมที่ใช้โดยปกติทั่วไป

การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ ในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ จาแนกได้ดังนี้

3.1 การตัดเสียงพยางค์เบา

3.2 การตัดเสียงพยางค์หนัก

3.3 การตัดเสียงคำ 4 พยางค์เหลือ 2 พยางค์*

3.4 การตัดเสียงคำ 6 พยางค์เหลือ 3 พยางค์**

3.1 การตัดเสียงพยางค์เบา จาแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

3.1.1 การตัดเสียงพยางค์เบาของคำ 2 พยางค์ ดังตัวอย่าง

เขาพยายามกรองคาพูดให้ฟังเหมือนมาจากน้ำใสใจจริง

คั่นรัก : 24

"กรอง" ปกติหมายถึง การเอาของละเอียดๆออกมาจากของหยาบ การพูดโดยระมัดระวังพิจารณาในกรณียกปัญหานี้จะเห็นว่า "กลั่นกรอง ในที่นี้ตัด 'กลั่น' ซึ่งเป็นพยางค์หน้าเสียงเบาออก

* เหตุที่แยกการตัดเสียงคำ 4 พยางค์ เหลือ 2 พยางค์ เป็นหัวข้อต่างหากจากการตัดเสียงพยางค์หนัก-เบา เพราะการตัดคำชุดนี้จะตัดคำ 2 พยางค์หน้า หรือ 2 พยางค์หลังออก โดยคงไว้เพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง ส่วนที่คงไว้หรือส่วนที่ตัดออก มีทั้งที่เป็นพยางค์หนักและพยางค์เบา เช่น 'ระส่ำระสาย' จังหวะของเสียงจะเป็น เบา-หนัก-เบา-หนัก เมื่อตัดคำว่า "ระส่ำ" ส่วนที่คงไว้หรือตัดออกก็จะเป็นลักษณะเสียงเบา-หนักเหมือนกัน

** เหตุที่แยกการตัดเสียงคำ 6 พยางค์เหลือ 3 พยางค์ เป็นหัวข้อต่างหากจากการตัดเสียงพยางค์หนัก-เบา มีเหตุผลเช่นเกี่ยวกับการตัดเสียงคำ 4 พยางค์เหลือ 2 พยางค์

...หรือเมื่อเราอยู่ในเรือแล้วมอง สายตาจะหยุดนิ่งอยู่กับตานเหล็ก
อันแน่นหนาและปึกป็นเป็นอัจฉริยะ ทั้งเกลียวน้ำหมุนวนจับกันเป็นกรวยกะนอง
คารามอยู่หลังตอม่อคอนกรีตผืนเงาแดดที่ทอดลงมาเป็นเซวิญและขยับไหว
เหล่านั้นศาลใจให้ประหลาดประหลาด...

หัวใจที่มีต้น : 137

"ศาล" โดยปกติทั่วไปหมายถึง เกิดขึ้น หรือมีขึ้น แต่ปรากฏการใช้กับ
คำอื่น เช่น เคื่อศาล ศาลโตะ หรือบันศาล ดังนั้น 'ศาล' ในที่นี้คัดมา จาก
'บันศาล' หมายถึง เกิดขึ้น หรือป้อนาจนทำให้เกิดขึ้น ในบริบทนี้หมายถึง
ความใหญ่โตแข็งแรงของสะพานและเกลียวน้ำที่หมุนเป็นเกลียวคลื่นกะนองทำให้เกิด
อาการประหลาด ประหลาดใจ

...เรามองสถานากับหลอนในที่ชวนให้ดื่มแสดงความยินดีของการพบกัน...

คลใจ ภูมริน : 685

"สถาน" ปกติหมายถึง การทำสิ่งของโดยวิธีใช้เส้นด้ายหรือสิ่งที่เป็นเส้นอื่นๆ
ด้วยมือ ซึ่งไปเกี่ยวข้องกับบริบทนี้ แต่ในบริบทนี้ 'สถาน' คัดมาจาก "ประสถาน"
คือมองสมตาทันโดยสื่อความหมายในที่ชวนให้ดื่ม โดยคัด 'ประ' ที่เป็นพยางค์เสียง
เบาออก

การณเป็นดังนั้น ชุกรกิจโคนคมสัปปะของหลวงน้ำหมิงอนงค์โสภา และ
พระภาสีสันติบุตร จึงมั่งคั่งรุ่งเรืองในเร็ววัน...

แจ้ง ใบทอง เสพลบอยขาวไร : 75

"การณ" คัดมาจาก "เหตุการณ" หมายถึง "เรื่องที่เกิดขึ้น"¹ ส่วน
"การณ" หมายถึง "เหตุ เค้า มูล"² "เหตุการณ" และ "การณ" มีความหมาย

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 859

²ค. หน้า 90

คล้ายคลึงกัน แต่ไม่สามารถใช้แทนกันได้ เพราะตำแหน่งที่ปรากฏต่างกัน คือ "การณ" ไม่ปรากฏที่ใช้ตามลำพังหรือปรากฏหน้าประโยค ต้องปรากฏร่วมกับคำอื่น เช่น รู้เท่าไม่ถึงการณ์ สถานการณ์ แต่ "เหตุการณ" สามารถปรากฏตามลำพัง หรือปรากฏหน้าประโยคได้ ดังนั้น "การณ" ในที่นี้จึงตัดมาจาก "เหตุการณ"

3.1.2 การตัดเสียงพยัญชนะของคำ 3 พยางค์ ดังตัวอย่าง

...ส่วนมากที่เห็นกันในกรุงเทพฯ ถ้าไม่เป็นรถบรรทุกขนาดเล็กและเก่าคร่ำคร่าก็มักเป็นรถจีพีย่อยนไปทั้งคันด้วยความชรา จนเกือบจะจำไม่ได้ว่าครั้งหนึ่งมันมีบทบาทในสงครามโลกครั้งที่สอง...

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เช่า : 53

"จ้อยร่อย" ไม่ปรากฏที่ใช้ในภาษา ในที่นี้ "จ้อยร่อย" ตัดมาจาก "กระจ้อยร่อย" หมายถึง เล็ก น้อย หรือนิด ผู้อ่านสามารถเข้าใจว่า "จ้อยร่อย" ตัดมาจาก "กระจ้อยร่อย" เพราะ "จ้อยร่อย" ปรากฏใช้ในคำว่า "กระจ้อยร่อย" เท่านั้น ในที่นี้หมายถึง รถบรรทุกขนาดเล็ก

ห...ผมนึกว่ามันเป็นผี ก็ทางบ้านมันเคยเขียนจดหมายมาบอกผมว่ามันหายสาบสูญ ใคร ๆ นึกว่ามันตาย แม่มันร้องไห้ทุกวัน โอ้กลัวว่ามันคนระห่ำ ผมเล่าให้ฟังมันกลับหัวเราะในคอ...

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 1 : 237 - 238

"ระห่ำ" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "บ้ารระห่ำ" หมายถึง ลักษณะที่มูทะลุ ทะลึ่งตึงตัง ในบริบทนี้ชี้ให้เห็นว่า กวายเป็นคนทะลึ่งตึงตัง ชอบทำเรื่องแปลก ๆ ให้คนอื่นตื่นตกใจ

3.1.3 การตัดเสียงพยางค์เบาของคำ 4 พยางค์ ดังตัวอย่าง

...แต่หากประสบการณ์ให้ชีวิตด้วยการกินแบบคนยากจน หลอนจึงไม่รังเกียจ
อิฐที่ออกคุ่นเรอราของอเมริกัน ซอสมะเขือเทศ และหัวหอมดิบ...

คอกไม้และ ฐพีษ : 4

"เรอรา" ปกติหมายถึง ลักษณะคนหรือสัตว์ที่เชื่องช้า ไม่นฉลาด เชอะชะ
ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับบริบทนี้ "เรอรา" ในที่นี้เป็นเสียงที่คัดมาจาก "เบ้อเรอเบ้อรา"
โดยตัดเสียงไม้เน้นหรือพยางค์เสียงเบาในพยางค์ที่ 2 และ 3 ออก

ฟ้าแลบนากลัว ทั้งผ่นทั้งพายุกระหน่ำหนักกราวกับบพัสจรรยในวรรณคดี
แต่ชาวนาละแวกนั้นหาไ้ระย่นย่อเลย

เสเพลบอยมันท์ก : 332

"ระย่นย่อ" ปกติใช้ว่า "ระย่นระย่อ" โดยตัด "ระ" ในพยางค์ที่ 3 ออก

...เป็นทาสของความเกลียดหรือเหมือนหลอนต้องจำขังอยู่ในห้วงแห่งความ
โหยละเหีย ..

คินรัก : 161

"โหยละเหีย" ปกติใช้ว่า "ระโหยละเหีย" โดยตัด "ระ" ซึ่งเป็น
เสียงเบาในพยางค์แรกออก

3.2 การตัดเสียงพยางค์หนัก จาแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

3.2.1 การตัดเสียงพยางค์หนักของคำ 2 พยางค์ ดังตัวอย่าง

...แม้ใบหน้าได้หมวกปีกกว้างของคนงานเม็กซิกันที่กำลังเดินกลับบ้านจะอีกโอย
เพราะแดดและงาน ในตาของเขาแซม บางคนแะเข้าตลาดซื้อยาเส้น
หรือเครื่องในวัวดิบ

บักหน้อย ซ้ายปลาร้า ขาวเนย : 49

"แหม" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "แหมขึ้น" ในปริบทนี้หมายความว่า ชายคนงานเหล่านี้ แม้จะเหนื่อยน้อยจากการทำงาน แต่ใบตาก็ยังแสดงถึงความสุข ความเบิกบานใจ ปกติปริบทนี้ต้องใช้ครบ 2 พยางค์ว่า แหมขึ้น ถ้าใช้พยางค์เดียวจะใช้ว่า "ขึ้น" (เช่น หน้าค้อขึ้นขึ้น)

"อยากรู้สักพอเราอายุสักยี่สิบ ถึงตอนนั้นเราคงจะผ่านผู้หญิงจนโชก แล้ว เราจะมีแกใจนี้ถึงฉันท่างใหม่ละ..."

หอมดอกประควน : 83

"โชก" อาจมีความหมายเกี่ยวข้องกับปริบทนี้ คือ แสดงให้เห็นถึงจำนวน ที่มาก แต่ "โชก" มักใช้กับสิ่งที่เป็นของเหลว เช่น ข้าวเปียกโชก เลือดไหลโชก ความหมายดังกล่าวจึงไม่ใช่ความหมายในปริบทนี้ ดังนั้นโชก ในที่นี้จึงเป็นเสียงที่ตัดมาจาก "โชกโชน" หมายถึง ลักษณะที่ผ่านการต่อสู้หรือมีประสบการณ์อย่างมากมาย ในปริบทนี้หมายถึง ได้ผ่านผู้หญิงหลายคน หรือมีความชัดเจนในเรื่อง กามารมณ์

เขามีเหตุผลไฟเราะอยู่เสมอที่จะเถียงจรัลและปลอบให้สามเสือและผกากรองป่า สิงกันงอกงามอยู่ในไร่ แล้วเขาก็เที่ยวเตร็ดไปตามบ้านเพื่อจะพ้อง...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 193

"เตร็ด" หมายถึง ล่าน้ำที่เป็นทางลัดเชื่อมล่าน้ำใหญ่สายเดียวกันทั้งสองข้าง¹ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับปริบทนี้ ในปริบทนี้มีคำว่า "เที่ยว" ดังนั้น เทร็ด ในที่นี้เป็น เสียงที่ตัดมาจาก "เตร็ดเตร" ปกติถ้าใช้พยางค์เดียวจะใช้ว่า "เตร" เช่น วัน ๆ ไม่ทำอะไรเดินเตรไปก็เตรมา

มีผู้หญิงอยู่ณที่ต้องการผู้ชายไว้ปลอบประโลม...

บางลำภูสแควร์ : 294

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 353

"ณ" หมายถึง "เอาคืนหรือสิ่งอื่น ๆ ใส่ลงในที่เป็นหลุมเป็นบ่อ หรือ เป็นแอ่งเพื่อให้เต็ม ซึ่งไม่ใช่ความหมายในบริบทนี้ "ณ" ในที่นี้ตัดมาจาก "ณเถ" หรือ "ณไป" หมายถึง มากมาย เพราะจากบริบทนี้ชี้ให้เห็นว่ามีผู้หญิงจำนวนมาก ที่ ต้องการผู้ชายไว้ลอบประโลม ดังนั้น "ณ" ในที่นี้ตัดมาจาก "ณเถ" หรือ "ณไป" โดยตัด "เถ" หรือ "ไป" ออก

ผยอง ทรวัน และข้าพเจ้าอยากตะโกนอย่างนั้นเหมือนกันขณะสาธิตไวน์ลงคอ ที่แห่งเป็นผุย

ไต้ถุนป่าคอนกรีท ขบวน 1 : 161

"ผุย" ไข่มีความหมายในภาษา แต่ "ผุย" ในที่นี้เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "ผุยผง" หมายถึง ละออง ละเอียก ผงละเอียก ซึ่งมีความสัมพันธ์กับบริบทนี้ คือชี้ให้เห็นว่าไม่ได้กินหรือดื่มอะไรมานานจนคอแห้งสาหัส คล้ายเป็นผงละเอียก ปกติถ้าใช้พยางค์เดียวจะใช้ว่า "ผง" เช่น "คอแห้งเป็นผง"

ณรู้สึกเสียดายที่ฟองสบู่โอบร่างเปลือยล่อนของหล่อนจนเห็นได้เพียงช่วงไหล่ลาค เท่านั้น...

คลใจ ภูมริน : 179

"ล่อน" หมายถึง หลุดออกหมดไม่มีเหลือติดอยู่ ไข่กับสิ่งที่เป็นเชื้อเยื่อ หรือสิ่งที่ติดแนบแน่นอยู่ เช่น เงาะล่อน — "ล่อน" อาจมีความหมายเกี่ยวข้องกับ บริบทนี้ หมายถึง ลักษณะที่หลุดออก แต่ "ล่อน" ไม่น่ามาใช้กับสิ่งมีชีวิต ดังนั้น "ล่อน" ในที่นี้เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "ล่อนจอน" หมายถึง เครื่องแต่งกายหลุดออกหมด หรือไม่มีอะไรปะติดร่างกาย

เป็นต้นที่ซุกอยู่ในเงือกจนความหนาวเล็ดเข้าไปที่มแทง

ไต้ถุนป่าคอนกรีท ขบวน 3 : 85

"เล็ก" หมายถึง "ลอคออกแต่น้อย" เช่น น้ำตาลเล็ก¹ แต่ในที่นี้กล่าวถึงความหนาวเย็นที่ลอคเข้าไป ไม่ใช่ลอคออกมา ดังนั้น "เล็ก" ในที่นี้จึงเป็นเสียงที่ถัดมาจาก "เล็กลอค" หมายถึง การเข้าหรือออกด้วยความสะดวก ปกติจะใช้พยางค์เดียว - ไชว , -ว- เช่น "ลอคเข้าไปใต้ถุนบ้าน"

"...อี๋นังสิรีอี๋กคน ฉั้นละหมั้นนั๊กอยากจะสับให้มันแหลกเป็นเห็บปลาไปทั้งตัว...

อี๋คางคก" นางหันไปพูดกับนังหรือย

สนิมสร้อย : 615

"หมั้น" ในที่นี้ถัดมาจาก "หมั้นไส้" ในปริบทนี้แสดงถึงความไม่พอใจซึ่งน้ำหน้า เพราะมีข้อความ "อยากจะสับให้มันแหลกเป็นเห็บปลา" และคำขยาย "อี๋คางคก" รวมด้วย

3.2.2 การตัดเสียงพยางค์หนักของคำ 3 พยางค์ ดังตัวอย่าง

สองนาที่เดินวางมาฝั่งเขยออกมา เชียร์ยัยยี่เหมือนผ้าเช็ดพื้น ไทซาค
ร่าย

๐๐.๐๐ น. : 8๐

"ยัยยี่" เป็นเสียงที่ถัดมาจาก "ยัยยัย"

...ถ้อยคำในจดหมายนี้มุ่งนวลหากมีอำนาจน่าสะพรั่งอยู่ในที่ และมัน
ก็อาจจะมีคามหมายสำหรับชายหนุ่มทุกคนที่ชอบหรืออยู่ในสภแบบต่าง ๆ
ของที่นี่...

ใต้ถุนปากอนกรีท ขบวน 1 : 38

"สระพริ้ง" ไม่มีความหมายในภาษา ในที่นี้ "สระพริ้ง" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "สระพริ้งกลัว" หมายถึง พรันพริ้ง ปกติพูดให้สั้นจะชื่อว่า "กลัว" ผู้อ่านเข้าใจความหมายของ "สระพริ้ง" และรู้ว่า "สระพริ้ง" ตัดมาจาก "สระพริ้งกลัว" เพราะจากบริบทมีคำว่า "มีอำนาจ" ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเกรงกลัวร่วมด้วย

3.2.3 การตัดเสียงพยางค์หนักของคำ 5 พยางค์ ดังตัวอย่าง

สักครูหนึ่งการพูดถึงเรื่องกระจอยกระจิดจะกรอย ซึ่งเสียงก็ให้ถูกทั้งสอง
ลาพอเพื่อจะนำขึ้นข้างบน

เสเพลบอยบันทึก : 458

"กระจอยกระจิด" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "กระจอยกระจิดริด" ในบริบทนี้
หมายถึง เรื่องที่ไม่หนักสมอง เป็นเรื่องที่สนุกสนาน

"ผมชอบตั้งแต่ที่คุณบอกว่า แกนนี้กับพวกเพื่อนของเขาแสนจะทะนงในศักดิ์ศรี
แห่งความเป็นคนยากไร้ของเขา เขากับพวกเพื่อนผาสุกอยู่ด้วยปรัชญาของ
เขาเอง" การเวกกระเหียนกระหือจะพูดโดยลิ้มแว่นวรรค

บางลาภุสแควร์ : 153 - 154

"กระเหียนกระหือ" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "กระเหียนกระหือรือ" ในบริบทนี้
แสดงถึงการพูดอึดอัดเข้าไปอย่างเอาจริงเอาจัง

3.3 การตัดเสียงคำ 4 พยางค์เหลือ 2 พยางค์

การตัดคำ 4 พยางค์เหลือ 2 พยางค์ เป็นการตัดพยางค์ที่อยู่ติดกันออกเป็น
คู่ ๆ อาจเป็นการตัดพยางค์คู่หน้า หรือคู่หลัง และส่วนที่ถูกตัดออกนี้มีตั้งแต่เป็นส่วนที่มี
ความหมายในภาษาโดยคงเหลือส่วนที่เป็นคำซ้อนเพื่อเสียงซึ่งไม่มีความหมายในภาษาไว้
และตัดส่วนที่ต้องปรากฏคู่กันโดยปกติทั่วไปออก

เสียงที่เกิดจากการตัดคำ 4 พยางค์เหลือ 2 พยางค์ จาแนกตามลักษณะคำ
ได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.3.1 คำ 4 พยางค์ที่แยกไม่ได้ การตัดคำในลักษณะนี้เป็น การตัดคำ 4 พยางค์เหลือ 2 พยางค์ โดยคำ 4 พยางค์นี้ไม่สามารถตัดส่วนใดส่วนหนึ่งออก ต้องปรากฏครบทั้งสี่พยางค์ จึงจะมีความหมาย แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ตัดใช้เหลือ เพียง 2 พยางค์ เช่น "กระหือกระหอบ" ตัดใช้ว่า "กระหอบ" ผู้อ่านสามารถ เข้าใจความหมายของ "กระหอบ" จากบริบท และโยงความหมายไปสู่คำว่า "กระหือกระหอบ"

การตัดคำ 4 พยางค์ที่แยกไม่ได้ จำแนกตามตำแหน่งได้ดังนี้

3.3.1.1 การตัด 2 พยางค์หน้าของคำ 4 พยางค์
ที่แยกไม่ได้ ดังตัวอย่าง

...ข้าพเจ้ายังมองหาใครคนนั้นไม่พบในความหนาวเย็นเปลี่ยวและวันทศ
บางวันถ้ามีแคลพลัดพรายมา จะขึ้นไปบนภูเขาไม่ห่างจากบ้านนัก...

หอมดอกประควน : ประรรมภ์จากผู้เขียน

"พลัดพราย" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "กร-จัดพลัดพราย"

นักเลงคุมบาร์หายใจกระหอบ...

นักเลงโกเมน : 45

"กระหอบ" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "กระหือกระหอบ"

"จริงนะคะ คิดฉันไม่เคยได้เหมือนที่นึกว่าจะได้เลย...ไม่ว่ากับผู้ชายคนไหน'
หลอนสะอื้นพิไร...

คลใจ ภูมริน : 487

"พิไร" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "พิริพิไร" ในบริบทนี้หมายถึง หลอนสะอื้นสะอื้น
อย่างพิริพิไรไม่รู้จักจบสิ้น

...ปลาแขยงสวยที่หนวด และสะบั้งกายเหมือนมันเรียงระบำในน้ำ...

กรุงเทพฯ รจนา : 21

'สะบั้ง' เป็นเสียงที่ตัดมาจาก 'สะบัดสะบั้ง' ในปริบทนี้หมายถึง ปลาแขยงว่ายน้ำในท่าที่พลิ้วกาย กระชดกระชอย

3.3.1.2 การตก 2 พยางค์หลังของคำ 4 พยางค์ที่แยกไม่ได้
ดั่งตัวอย่าง

...ความสุขที่ซื้อได้ด้วยเงินซื้อได้ความทุกข์กระเจิดไปในที่ซึ่งมองไม่เห็น
ไม่มีใครอยากเห็น

หนามดอกไม้ม : 41

"กระเจิด" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "กระเจิดกระเจิง"

...ขยับเขยื้อนกระวนใจในความว่างเปลี่ยวเปลี่ยวเปล่าของบางคืน

คลใจ ภูมรินทร์ : 23

"กระวน" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "กระวนกระวาย" ในปริบทนี้หมายถึง ขยับเขยื้อนด้วยความวุ่นวายใจ ไม่เป็นสุขในคืนที่เงียบเหงาและเปล่าเปลี่ยว

ในห้องถัดกัน สองซุ้มเพื่อนของเราขยุกอยู่นั้น
เย็นกันนานหลายนานแล้วยังมีแอบสุขหรือไร

หลงกลืนกัญชา : 65

"ขยุก" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "ขยุกขยิก" ในปริบทนี้หมายถึง ไม่อยู่นิ่ง โดย ระบายถึงแสดงบทวาทรักกันอยู่ในห้อง

...บัวหวั่นป็นขึ้นไบนโน้ตะกินข้าว เต้นระบำจังหวะบัคชบอะไรไม่อาจพูดได้
มันสะบัดรุนแรงเหมือนกับโลกหมุนตะแคง หล่อนชะเงือกกระโปรงขึ้นไปลอย
รอบเอาจตามลี้ลาการหมุนแคว้งคว้าง...

คลใจ ภูมริน : 119 - 120

"ชะเงือก" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "ชะเงือกชะวาก" ในปริบทนี้หมายถึง หล่อน
เต้นรำในท่าที่รวดเร็ว โดยเปิดกระโปรงสูงขึ้นไปถึงเอว

นรก ! หล่อนเป็นใครไปไม่ได้ถ้าไม่ใช่กิ่งอุไร ประทวน ภูเพื่อนจะได้รับ
ความตระหนกอย่างสุดแสนในสีวิศ และเป็นหนแรก ในตาของหล่อนทูน...

หอมคอกประทวน : 152

"ทูน" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "ทูนทูนราย" ในปริบทนี้หมายถึง ในตาของ
ตัวละครตัวหนึ่งที่แสดงถึงความกระวนกระวาย กระสับกระส่าย

...ยืมพินอบของคนหลังบาร์ช่วยให้เรามีความภาคภูมิที่เป็นฝ่ายเข้ามาบงการ
ตามอำนาจเงิน...

คลใจ ภูมริน : 155

"พินอบ" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "พินอบพิเทา" ในปริบทนี้หมายถึง
การแสดงท่าที่อ่อนน้อม เคารพนบนอมของพนักงานในบาร์ ทำให้เขาเกิดความมั่นใจในตัวเอง
มากขึ้น

...และเกลือกอื่น ๆ อีกหลายเม็ดที่เพิ่งควักจากไห สีส้มขาวรมดากจาก
ฝุ่นละอองจนมองเห็นระยิบชบอยู่ตามเหลี่ยมมุมของมัน...

หัวใจที่มีตื่น : 20

"ระยิบ" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "ระยิบระยับ"

นั่งฉิวทั้งรักทั้งแค้น หากงำสมมุติฐานแห่งไข่ของ ควง มาโลไว้ในอก
อันซ่อนซุก พลังบนบานศาลกลาวนุระสำ ด้วยความฉิวของเขาหนที่นี้
เหลือล้นนัก

แจ้ง ใบทอง เสเพลมอยชาวไร่ : 362

"นุระสำ" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "นุระสำระสาย" ในบริบทนี้หมายถึง
นั่งฉิวบนบานด้วยความกระวนกระวายใจ พุดจาไม่ชัดเจน ไม่ประติดประต่อกัน

นายแบบรูปร่างสะโอดหัวเราะเกรี้ยว...

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เช่า : 23

"สะโอด" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "สะโอดสะอง"

3.3.2 คำ 4 พยางค์ประเภทซ้ำซ้อนเพื่อเสียง

คำ 4 พยางค์ประเภทซ้ำซ้อนเพื่อเสียงนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จะตัดคำในส่วน
ที่ใช้กันโดยปกติออก คงส่วนที่เป็นส่วนซ้อนเพื่อเสียงไว้ ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมาย
โดยโยงกลับไปสู่ความหมายของคำเดิม เช่น "สะอาดสะอ้าน" จะตัดใจว่า "สะอ้าน"
โดยตัด "สะอาด" ซึ่งเป็นส่วนที่ใช้โดยปกติทั่วไปออก ผู้อ่านสามารถเข้าใจ
ความหมายของ "สะอ้าน" โดยโยงกลับมาสู่ความหมายของ "สะอาดสะอ้าน"
ตัวอย่างอื่น ๆ ในลักษณะนี้เช่น

อย่างหมดยัง โฉน ไพเราะ จิกขุ่นมือบนไหล่ขาวเนียนของหล่อน

บีบกระตันและกนสนด

หอมดอกประควน : 139

"กระตัน" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "กระแทกกระตัน" ถ้าพูดให้สั้นจะเข้าใจว่า "กระแทก"
ในบริบทนี้หมายถึง การบีบให้ได้อย่างแรงด้วยความโกรธ ด้วยความไม่พอใจ

...ความคิดของเขาไม่เคยมดเท็จต่ออารมณ์

คืนรัก : 3

"มดเท็จ" เป็นเสียงที่คัดมาจาก "โกทมดเท็จ" ถ้าพูดให้สั้นจะใช้ว่า
"โกทก"

ขณะที่ขายผู้สวมเครื่องแบบสีน้ำเงินซึ่งดงะหลังและหัวเราะ กังวานนั้นเคียดสะท้าน
เร่ลอนออกมาท่ามกลางความพริ้งเพริคของหลายคน

หัวใจที่มีสิน : 36

"พริ้งเพริค" เป็นเสียงที่คัดมาจาก "ตะลึงพริ้งเพริค" ถ้าพูดให้สั้นจะใช้ว่า
"ตะลึง" ในบริบทนี้หมายถึง หลายคนที่เห็นมีอาการชะงักงันนิ่งอึ้งไปชั่วขณะเพราะ
คาดไม่ถึง

...ถึงจะคนแค่นอย่างไรและเกลือกกลิ้งบนวิถีความเอารัดเอาเปรียบมา
ยับเยิน ไม่มีอะไรที่ข้าพเจ้าจะภาคภูมิใจมากกว่าได้เกิดเป็นคนไทย

บทหลังหมาแคดสีทอง : 304 - 305

"คนแค่น" เป็นเสียงที่คัดมาจาก "ยากจนคนแค่น" ถ้าพูดให้สั้นจะใช้ว่า
"ยากจน"

"งั้นรี...อินทีไ้รู้จัก" เขาพยักหน้าอันทะนิงปราศจากรอยยิ้มแล้วลงมือคีบ
และกินอย่างหิวจึก เขากินเหมือนยักเหมือนกระทุ้ง กินอย่างเอร็ดและ
รวดเร็ว...

แจ่ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 69

"เอิร์ค" เป็นเสียงที่คัดมาจาก "เอิร์คอรอย" ถ้าพูดให้สั้นจะชื่อว่า "อรอย" ในที่นี้หมายถึงกินอย่างถูกปาก เพราะมีรสชาติที่ดี

"ข้างหลังมันโคนจนแทบร้องไห้เสียคุณ" น้ำเสียงของเขาโอบอ้อมมากกว่าจะตะเถล

เสเพลบอยบันทึก : 15

"โอบอ้อม" เป็นเสียงที่คัดมาจาก "โอบอ้อมอารี" ถ้าพูดให้สั้นจะชื่อว่า "อารี" ในที่นี้หมายถึง น้ำเสียงที่แสดงถึงความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

3.4 การตัดเสียงคำ 6 พยางค์เหลือ 3 พยางค์

การตัดเสียงคำ 6 พยางค์เหลือ 3 พยางค์นี้ เป็นการตัดเสียงส่วนที่ใช้โดยปกติออกกลางส่วนที่เป็นคำซ้อนเสียง ที่ไม่มีความหมายในภาษาไว้ คงตัวอย่าง

เขาอวบอ้วนเสียจนคุณน้ำวูล้อมยืม หลอนคงนึกอะไรสัปคี่ที่เคี้ยวเกี่ยวกับเขา

ไต้ถุนปากคอนกรีท ขนวน 3 : 61

"สัปคี่" เป็นเสียงที่คัดมาจาก "สัปคี่สัปคน" ในที่นี้หมายถึง กิเลสขบถอยู่ในใจ

...หูของหลอนไม่รื่นเรียงกับชวนหัวสัปโคกที่ผู้ขายพูดกัน

กรุงเทพฯ รจนา : 67

"สัปโคก" เป็นเสียงที่คัดมาจาก "สัปโคกสัปคน" ในที่นี้หมายถึง เรื่องชวนหัวที่ขบถขบถ

...กันไม่อยากจะถึงมันทั้งนั้น กันต้องลืม ถึงมันไม่ลืมง่าย ๆ กันก็พยายามลืม "ไอ้ที่แกหาระยาไว้สาระเพ เอาเปรียบเพื่อนฝูงทุกอย่าง เห็นแก่ตัวมัชฌม..."

คืนรัก : 315

"สระเพ" เป็นเสียงที่ตัดมาจาก "สารพัดสารเพ" ถ้าพูดให้สั้นจะใช้ว่า "สารพัด" ในที่นี้หมายถึง เขาได้กระทำความชั่วหรือเรื่องที่ไม่เหมาะสมไว้มากมายอย่าง ข้อสังเกต การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำบางคำอาจพิจารณาได้ 2 กรณี คือ

1. เป็นการตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ
2. เป็นการนำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติ

ดังตัวอย่าง "สบูโอบรางเปลือยลอนของหลอน" "ลอน" อาจเป็นเสียงที่ตัดมาจาก "ลอนจอน" หรือ "ลอน" เป็นการนำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติ โดยอาศัยแนวเทียบความหมายของคำ "ลอน" ที่หมายถึง หลุดออกหมด ซึ่งได้แก่ เนื้อเปื้อนหรือสิ่งที่ติดแน่นอยู่ แต่ในที่นี้จะพิจารณาว่า ถ้าคำที่นำมาศึกษานี้ปกติปรากฏ คู่กับคำอื่น และมีความหมายเกี่ยวข้องกับบริบท จะจัดว่าเป็นเสียงที่เกิดจากการตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ

ตาราง สรุปการละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง โดยการตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ

การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1. การตัดเสียงพยางค์เบา		
1.1 การตัดเสียงพยางค์เบา ของคำ 2 พยางค์	กลั่นกรอง บันดาล ประสาน เหตุการณื	กรอง ดาล สาน การณื
1.2 การตัดเสียงพยางค์เบา ของคำ 3 พยางค์	กระจอยร่อย บ้าระห่า	จอยร่อย ระห่า

การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ 'รงค์' วงษ์สวรรค์ใช้
1.3 การตัดเสียงพยางค์เบา ของคำ 4 พยางค์	เบื่อเรื่อเบื่อรา ระย่นระยอ ละโหยระเหี้ย	เรื่อรา ระย่นยอ โหยละเหี้ย
2. การตัดเสียงพยางค์หนัก		
2.1 การตัดเสียงพยางค์หนัก ของคำ 2 พยางค์	แซ่มขึ้น โซกโซน เทรีคเตร ฉมเถ, ฉมไป บุยฉง ลอนจอน เล็คลอค หมั่นไล่ ยับยู่ยี่	แซ่ม โซก เทรีค ฉม บุย ลอน เล็ค หมั่น ยับยี่
2.2 การตัดเสียงพยางค์หนัก ของคำ 3 พยางค์	สะพริงกั่ว	สะพริง
2.3 การตัดเสียงพยางค์หนัก ของคำ 5 พยางค์	กระจ้อยกระจิดริด กระเหี้ยนกระหือรือ	กระจ้อยกระจิด กระเหี้ยนกระหือ
3. การตัดเสียงคำ 4 พยางค์ เหลือ 2 พยางค์		
3.1 คำ 4 พยางค์ ที่แยกไม่ได้		
3.1.1 การตัด 2 พยางค์ หน้าของคำ 4 พยางค์ที่แยกไม่ได้	กระจัดพลักราย กระหืดกระหอบ พิริพิไร สะบักสะบั้ง	พลักราย กระหอบ พิไร สะบั้ง

การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่รงค์ วงษ์สวรรค์ใช้
3.1.2 การตัด 2 พยางค์ หลังของคำ 4 พยางค์ที่แยกไม่ได้	กระเจิดกระเจิง กระวนกระวาย ชะเวิกชะวาก ทุนทวาย พินอบพิเทา ระยิบระยับ ระส่ำระสาย สะอึกสะออง	กระเจิด กระวน ชะเวิก ทุน พินอบ ระยิบ ระส่ำ สะอึก
3.2 คำ 4 พยางค์ประเภท คำซ้อนเพื่อเสียง	กระแทกกระทั้น โกหกมดเท็จ ตะลึงพริ้งเพริด ยากจนคนแค่น เอร็ดอรอย โอบอ้อมอารี	กระทั้น มดเท็จ พริ้งเพริด คนแค่น เอร็ด โอบอ้อม
4. การตัดเสียงคำ 6 พยางค์ เหลือ 3 พยางค์ โดยตัดส่วน ที่ใช้โดยปกติออก	สับดีสับคน สับโคกสับคน สรวพัสสรวเพ	สับดี สับโคก สรวเพ

การตัดเสียงพยางค์ของคำเหล่านี้ ผู้แต่งมีเจตนาจะตัดให้สั้น กระทั่ง
มองดูแปลกสะดุดตา โดยความหมายของคำยังครบถ้วนเหมือนเดิม

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำไวยากรณ์

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำไวยากรณ์ เป็นการใช้คำโดยละเมิดระเบียบวิธีการใช้ภาษาที่ใช้โดยปกติทั่วไปในค่าน้ำหน้าของคำ การเรียงคำในประโยค การละความบางคำ การใช้คำลักษณะนามต่างจากปกติ และการใช้คำในประโยคซึ่งปกติใช้ร่วมกันไม่ได้

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำไวยากรณ์ในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จำแนกได้ 5 ลักษณะ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำ
2. การเรียงคำขยายต่างจากปกติ
3. การละคำ
4. การใช้คำลักษณะนามต่างจากปกติ
5. การใช้คำในประโยคซึ่งปกติใช้ร่วมกันไม่ได้
1. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำ

~~การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำนี้ ทำให้เกิดกฎเปลี่ยนแปลงตามหนึ่งของคำ~~
 ในประโยค ทั้งนี้อาจเนื่องจากการใช้คำในบริบทต่างจากปกติ ทำให้คำเดิมที่มีหน้าที่หนึ่งเปลี่ยนเป็นอีกหน้าที่หนึ่ง หรือเนื่องจากการละคำบางคำ แล้วทำให้หน้าที่ของคำเปลี่ยนแปลงไป

'รงค์ วงษ์สวรรค์' มักใช้คำในบริบทต่างจากปกติ โดยส่วนใหญ่ยังคงใช้ในหน้าที่เดิม เช่น เดิมเป็นคำกริยาที่ต้องมีคำนามมาต่อท้าย 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติ โดยยังคงมีคำนามต่อท้าย แต่เป็นคำนามกมลละประเภทกับที่ใช้กันตามปกติ ดังตัวอย่าง

ขวางความกึกกัมสน

ขวางความทิว

ขวางความทุกข์

ขวางความกังวล

ขวาง เป็นกริยาที่ชักสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกจากตัวโดยเร็ว ปกติต้องมีคำนามต่อท้าย จึงจะรู้ว่าขวางอะไร และคำนามที่มาต่อท้ายปกติต้องมีความหมายเป็นรูปธรรม เช่น

ขว้างหิน แต่ตัวอย่างทั้ง 4 นี้ นำมาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม อันเป็น
การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์ โดยยังคงหน้าที่เป็นคำกริยาที่มีค่านามมาต่อท้าย
เช่นเดิม หรือบางครั้งคำเดิมมีหน้าที่เป็นคำขยาย เมื่อนำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติ
ก็ยังคงหน้าที่เป็นคำขยายเช่นเดิม แต่ขยายสิ่งที่ปกติไม่สามารถขยายได้ ดังตัวอย่าง

สี่ขริม

ปักกิ่งขริม

รสขริม

"ขริม" ปกติใช้ขยายคนหรือสัตว์ที่มีลักษณะบางอย่างที่ชัดเจน 'รงค์ วงษ์สวรรค์
นำมาใช้ร่วมกับสี่ ปักกิ่ง และรส ตัวอย่างทั้ง 3 นี้แม้จะใช้ในบริบทต่างจากปกติ
แต่ก็ยังคงทำหน้าที่เป็นคำขยายเหมือนเดิม

ในทางตรงข้ามบางครั้งการใช้คำในบริบทต่างจากปกติจะมีผลทำให้หน้าที่
ของคำเปลี่ยนไปด้วย ดังตัวอย่าง

เคน มูนกอง หล่นหรือจากหว่างนิ้วลงบนพื้น...

นักเลงโกเมน : 115

"หล่น" ปกติเป็นกริยาที่ไม่ต้องมีกรรมหรือค่านามมาต่อท้าย เช่น เลื้อยหล่น
หนังสือหล่น แต่ในที่นี้ มูหรี เป็นกรรมของประโยค "หล่น" จึงเปลี่ยนหน้าที่จาก
คำกริยาที่ไม่มีกรรมมาต่อท้ายเป็นคำกริยาที่มีกรรมมาต่อท้าย

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำอีกกรณีหนึ่ง คือ มีการละคำหลักบางคำ เช่น
ละ "การ" "ความ" หรือคำหลักอื่น ๆ ดังตัวอย่าง

...ที่คอกของมันหล่นเกลื่อนส่งกลิ่นหอม และลูกสุกงอม ๆ ของมันก็มีรสฝาด
อมหวานพอประทั่งหัวได้

หัวใจที่มีตื่น : 69

"ประหัง" ปกติเป็นกริยาที่ต้องตามด้วยคำนาม จึงจะรู้ว่าคำใดให้ทรงอยู่ เช่น ประหังชีวิต ส่วน "หิว" เป็นคำกริยา เมื่อมาอยู่ท้ายประหัง 'หิว' จึงเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม ทั้งนี้เนื่องจากการละคำ 'ความ' ปกติประโยคนี้ใช้ว่า "...ประหังความหิว"

ลักษณะการละคำ "การ" "ความ" หรือคำหลักบางคำนี้ ตรงข้ามกับการแปลงคำกริยา คำขยายกริยาเป็นหน่วยนามโดยปกติ ที่แปลงคำกริยาหรือคำขยายเป็นคำนามโดยการเพิ่ม 'การ' "ความ" หรือคำหลักบางคำ ดังที่ นววรรณ พันธุเมธา¹ กล่าวถึงการแปลงคำในหน่วยนามว่า "ถ้าสังเกตประโยคที่ใช้กันในปัจจุบันนี้ จะพบว่า มีหน่วยนามชนิดหนึ่งซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำนามหรือนามวลีนั้นเกิดจากการเติมคำว่า การ หรือความ หรือที่ หน้าคำกริยาหรือประโยค เราอาจเรียกขบวนการที่เปลี่ยนแปลงคำกริยาหรือประโยคเป็นหน่วยนามนั้นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นหน่วยนาม"

วิธีการที่ทำให้การใช้คำของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนแปลงหน้าที่ไปนั้น เนื่องจากการใช้คำในบริบทต่างจากปกติ และละคำบางคำ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีการใช้คำโดยเกิดการเปลี่ยนแปลงหน้าที่จนได้ 6 ลักษณะ ดังนี้

- 1.1 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม
- 1.2 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำนาม
- 1.3 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาที่ไม่ต้องมีคำนามมารับข้างท้ายเป็นคำกริยาที่มีคำนามมารับข้างท้าย
- 1.4 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยา
- 1.5 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำนามเป็นคำกริยา
- 1.6 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาวิเศษณ์

¹ นววรรณ พันธุเมธา ไวยากรณ์ไทย หน้า 186 - 191

1.1 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม เนื่องจากการละคำ "การ" หรือ "ความ" ละคำที่มีความหมายเป็นคำนาม เช่น "เสียง" "แรง" "อาการ" และนำคำมาใช้ในบริบททางจากปกติ

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนามเนื่องจากการละคำ "การ" หรือ "ความ" การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ลักษณะนี้ ปกติต้องเปลี่ยนคำกริยาเป็นคำนามเสียก่อน แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ไม่เปลี่ยน ใช้คำกริยาลงในตำแหน่งคำนาม ประหนึ่งว่าคำกริยานั้นเปลี่ยนหน้าที่เป็นคำนาม ดังตัวอย่าง

...แฉง จำปีคง อสีตนายสิบโทผู้ผ่านสงครามเกาหลีรุ่นแรก รู้ว่านั่น
ไม่ใช่คำพูดยกเป็นหากมันเป็นจริงใจที่ไม่ค่อยได้ยินบ่อยนักบนถนนนักเลง...

นักเลงโกเมน : 347

...คอกไม้ กัญชา และผู้ที่เปลี่ยวิญญูณของตนไปอย่างองอาจบนความ
ไม่เที่ยงแท้ นั้นเป็นบันดาลใจแรงกล้าของเจอร์รี่...

หลงกลืนกัญชา : 152

กริยา "เป็น" จะปรากฏร่วมกับหน่วยนาม 2 หน่วย คำที่ตามหลัง "เป็น" ปกติจะเป็นคำนามที่ออกความเหมือน ลักษณะของสิ่งเดียวกัน หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน เช่น "เขาเป็นข้าราชการ" "สิ่งที่เขาทานนั้นเป็นความบริสุทธิ์ใจ" "การได้พบกัน เป็นความสุขใจอย่างยิ่ง"

"จริงใจ" และ "บันดาลใจ" ปกติใช้เป็นคำกริยา เช่น "เขาจริงใจ ต่อเพื่อน" "เขามันดาลโทษะ" ดังนั้นเมื่อนำมาใช้ตามหลังกริยา "เป็น" คำกริยาเหล่านี้จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม เพราะปรากฏในตำแหน่งของ คำนาม เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการละคำ "ความ" ปกติตัวอย่างทั้งสองนี้ใช้ว่า เป็นความจริงใจ, เป็นความบันดาลใจ เป็นสิ่งบันดาลใจ หรือเป็นแรงบันดาลใจ

...และบ้างชวนเชออกมา ทำให้จำ^๑ต้องเพิ่มระมัดระวังการขับรด

คืนรัก : 91

...มันอาจจะมาค่านนี้ ทำให้^๑ยังต้องเพิ่มระมัดระวัง

บางลาภสุดแคว --: 515

กิริยา "เพิ่ม" ปกติตามหลังด้วยคำนาม แสดงให้เห็นว่าทำอะไรสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มากขึ้น เช่น เพิ่มเงิน เพิ่มความรัก เพิ่มเกรียงปรง

"ระมัดระวัง" เป็นคำกริยาแสดงถึงการดูแลสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้รอบคอบ เช่น เขาระมัดระวังตัว เขาระมัดระวังทรัพย์สิน ดังนั้นเมื่อนำ "ระมัดระวัง" วางไว้หลังคำกริยา "เพิ่ม" ซึ่งปกติต้องเป็นคำนาม "ระมัดระวัง" จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม ตัวอย่างนี้ปกติใช้ว่า 'เพิ่มความระมัดระวัง'

"นั่นหรือ" พยักหน้าในที่รับรู้และแต่งรอยยิ้มบนใบหน้า ยิ้มขึ้นของหลอน
บรรเทาประหวั่นของเขาไ้มาก...

หอมดอกประควน : 61

...บางคนว่ารสของมันคล้ายส้มเขียวหวานของเรา ถึงว่าจะกินแทนกันได้
และช่วย^{*}บันเทาคิดถึงบ้าน แต่เขาพยายามจะรักษาโรคคิดถึงบ้าน
ด้วยการกิน ...

หอมดอกประควน : ประรรมภ์จากผู้เขียน

...และบ่อยครั้งการประพุดดินนอกกฎเกณฑ์โหดร้ายของสังคม มันก็ช่วย
บันเทาว่าเหวไ้ไ้ม่างเหมือนกัน...

ไ้ไ้ถุ่นปากคอนกรีท ขบวน 1 : คำนำ

"บรรเทา" เป็นกริยาที่ปกติตามหลังด้วยคำนาม แสดงให้เห็นว่าทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งทุเลาเบาบางลง เช่น บรรเทาทุกข์ บรรเทาอุทกภัย

*"บันเทา" คำที่เขียนถูกต้องคือ "บรรเทา" จาก ราชบัณฑิตยสถาน
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 455

"ประหวัณ" "คิดถึง" และ "ว่าเหว" ปกติเป็นคำกริยา เช่น เขาประหวัณใจ เขาว่าเหวใจ เขาคิดถึงบ้าน เมื่อนำมาใช้ร่วมกับคำกริยา "บรรเทา" ในที่นี้ "ประหวัณ" "คิดถึง" และ "ว่าเหว" จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็น คำนาม เพราะปรากฏในตำแหน่งของคำนาม เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการละคำว่า "ความ" ตัวอย่างทั้ง 3 นี้ปกติใช้ว่า บรรเทาความประหวัณ บรรเทาความคิดถึงบ้าน และบรรเทาความว่าเหว

...ข้าพเจ้าหมกอดทนจะพังทลาย

บางลาภุสแควร์ : 408

...เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้ลุล่วง จำเป็นเหลือเกิน เขาจะต้อง หมกปราณีต่อหลอน...

คืนรัก : 169

อย่างหมกยับยั้ง โฉน ไพเราะ จิกขุ้มมือบนไหล่ขาวเนียนของหลอน ปีนกระแทนและกนสวด

หอมดอกประควณ : 139

"หมก" ปกติเป็นคำกริยาที่จะมีคำนามตามหลังหรือไม่ก็ได้ เช่น หมกลม หมกฝน หมกเงิน หรืออาจใช้ว่า เงินหมก แต่ในบริบทนี้เป็นการเรียงจากคำกริยา "หมก..." ดังนั้น "หมก" ในที่นี้ต้องตามด้วยคำนาม จึงจะรู้ว่าอะไรหมก

"อดทน" "ปราณี" และ "ยับยั้ง" เป็นคำกริยา เช่น "เขาอดทนทำงาน" "เขาปราณีน้องเสมอ" และ "เขายับยั้งจิตใจไว้เสมอ" ดังนั้นเมื่อนำมาใช้ร่วมกับ กริยา "หมก" ที่ต้องตามหลังด้วยคำนาม คำกริยาทั้ง 3 นี้ จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่ จากคำกริยาเป็นคำนาม ทั้งนี้เนื่องจากการละคำ "ความ" ตัวอย่างทั้ง 3 นี้ปกติใช้ว่า "หมกความอดทน" "หมกความปราณี" และ "หมกความยับยั้ง"

การเปลี่ยนหน้าที่ประหนึ่งจากคำกริยาเป็นคำนาม เนื่องจากการละคำกริยา หรือความ ในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

"เรื่อง เอ็งอยู่ที่ไหน คุณพระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลใจเอ็งรู้ถึงห้วงของป่าด้วย...

คนพวกนั้น-หลังจากกลายเป็นจากทะเลสาบที่แห้งแล้งแล้วลงมคิดว่าพวกแกไม่ใช่ผู้ทรยศ

เขาชอบกระทำความดีและฉกฉวยความพอใจจากความตระหนกใจของผู้หญิง...

...ยืมของหลอนบอกกรรมา

ตัวอย่างทั้ง 4 ปกติใช้ว่า รู้ถึงความห้วง, กลายเป็นจากความทะเลสาบที่แห้งแล้ง, กระทำความดี และบอกความกรรมา

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม เนื่องจากการละคำที่มีความหมายเป็นคำนาม เช่น "เสียง" "แรง" "อาการ" ทั้งตัวอย่าง

...ผมนับครางของหลอนแบบถึงปลายทางของความสุข 2 คนแล้ว

ผู้ต้นน้ำครำ : 168

...ไค้ยื่นคำสั่งให้แทงสั้น แห้งยาว และแทงเสย แห้งสั้นหลายท่าด้วยปืนไม้...ไค้ยื่นคำทวาดของครูฝึกที่ดูเหมือนจะมากด้วยโทโสกับแทบทุกยศทุกคน...

หัวใจที่มีสิน : 187

"นับ" และ "ไต่ยืน" ปกติเป็นคำกริยาที่ต้องมีคำนามตามหลังเพื่อเสริม
 เนื้อความให้สมบูรณ์ว่านับอะไร และไต่ยืนอะไร ซึ่งสิ่งที่จะไต่ยืนหรือนับไต่ยืนนั้นจะเป็น
 คำนาม เช่น นับเงิน นับจำนวนนักเรียน ไต่ยืนเสียงร้องเพลง ไต่ยืนกานินทา
 'คราง' และ "คำตวาด" ปกติเป็นคำกริยา เช่น "ฟ้าครางเบา ๆ"
 'น้องครางด้วยความเจ็บปวด' "แม่อำลึงคำลูก" "เขาถูกเพื่อนคำเสมอ" ดังนั้นเมื่อ
 นำ "คราง" และ "คำตวาด" มาวางหลังคำกริยา 'นับ' และ "ไต่ยืน"
 ซึ่งต้องเป็นคำนาม คำกริยาทั้ง 2 นี้จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม
 ทั้งนี้เนื่องจากการละคำนาม 'เสียง' ตัวอย่างทั้งสองนี้ปกติใช้ว่า นับเสียงกราง
 และไต่ยืนเสียงคำตวาด

...แต่เวลาและประสบการณ์ และการเดินทางจริงโลกพบกับผู้นำหลาย
 ประเทศ หลอนไต่รับบันดาลใจอย่างแรง...ผมคิด...

บันทึกน้อย ชัยปดาร์ ภาวนะ : 333

...เป็นภาพที่เขียนขึ้นด้วยบันดาลใจจากบุญและบาปและแรงศรัทธา

หัวใจที่มีฝัน : 76

"ไต่รับ" และ "เขียนขึ้น" ตามด้วยคำเชื่อม 'ด้วย' ปกติเป็นกริยาที่
 ต้องตามหลังด้วยคำนามเพื่อเสริมเนื้อความให้สมบูรณ์ว่าไต่รับอะไร และเขียนขึ้นด้วยอะไร
 เช่น ไต่รับเงิน เขียนขึ้นด้วยความพอใจ

"บันดาล" เป็นคำกริยา เช่น "บันดาลโทษ" "สวรรค์บันดาลให้เขามาเกิด"
 ดังนั้นเมื่อนำมาใช้รวมกับคำกริยา "ไต่รับ" และ "เขียนขึ้นด้วย" คำกริยา 'บันดาล'
 จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม ตัวอย่างทั้งสองนี้ปกติอาจใช้ว่า ไต่รับ
 ความบันดาลใจ ไต่รับสิ่งบันดาลใจ ไต่รับแรงบันดาลใจ, เขียนขึ้นด้วยความบันดาลใจ
 เขียนขึ้นด้วยสิ่งบันดาลใจ หรือเขียนขึ้นด้วยแรงบันดาลใจ

... หลอนไม่เคยแสดงดีใจออกนอกหน้าให้ใครเห็น...

บางลุ่มสแควร์ : 204

"แสดง" ปกติเป็นคำกริยาที่ต้องตามหลังด้วยคำนามเพื่อเสริมเนื้อความให้สมบูรณ์ว่า ชี้แจง อธิบาย หรือทำอะไรปรากฏออกมา เช่น "แสดงละคร"

"แสดงคำตอบที่ถูกต้อง" "แสดงสีหน้าที่ไม่พอใจ" "แสดงความรักต่อกัน"

"ดีใจ" ปกติเป็นคำกริยาแสดงให้เห็นว่ายินดี หรือชื่นชอบอะไร เช่น "เขาดีใจที่ได้งานใหม่" "หลอนดีใจที่ถูกสขมิได้ทีหนึ่ง" ดังนั้นคำกริยา "ดีใจ" เมื่อปรากฏหลังคำกริยา "แสดง" จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม เพราะปรากฏในตำแหน่งของคำนาม ปกติประโยคนี้อาจใช้ว่า แสดงอาการดีใจ หรือแสดงความคิดใจ

— การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ประหนึ่งจากคำกริยาเป็นคำนาม เนื่องจากการละคำที่มีความหมายแสดงความเป็นคำนามในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

... ในท่ามกลางทะเลโกนสมถและสาบแซ่ง กระสุนนัดที่สองรู้ว่ามันทะลุระเบิด ทะลวงลงบนสวนไหนดของแฉงอก

เชิด อ่าพัน ยกมือทั้งสองข้างเกือบพร้อมกับกร็กร้องของรีเซพชั่นนิสต์

... เขานึกอยู่เหมือนกันว่า การแสดงครื้นคร้าม คนเช่นนี้ทำให้ความเป็นนักเลงของเขาเปื่อยอย่างช่วยอะไรไม่ได้

เขาไม่แยแสกับเย้ยหยันของแฉ

ตัวอย่างทั้ง 4 นี้ปกติใช้ว่า ในท่ามกลางเสียงทะเลโกนสมถและสาบแซ่ง, พร้อมกับเสียงกร็กร้องของรีเซพชั่นนิสต์, การแสดงอาการครื้นคร้าม และไม่แยแสกับคำเย้ยหยัน หรือไม่แยแสกับการเย้ยหยัน

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม เนื่องจากใช้คำในบริบทต่าง
จากปกติ ดังตัวอย่าง

เขาแต่งยืมหักทลายอีกเป็นสองหนสองที...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยขาวไร้ : 305

"แต่ง" ปกติเป็นคำกริยาที่ตามด้วยนาม เพื่อแสดงให้เห็นว่าทำอะไรให้
เรียบร้อย ให้สวยงาม หรือให้เป็นเรื่องเป็นราว เช่น แต่งหน้า แต่งเรื่อง
แต่งนาย แต่งทัพ แต่งความ ส่วน "ยืม" เป็นกริยา เมื่อนำมาใช้ร่วมกับ "แต่ง"
"ยืม" จึงเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม แสดงให้เห็นว่ายืมนั้นไม่ได้เกิดขึ้น
ด้วยความบริสุทธิ์ใจ แต่แกล้งยืมหรือสร้างยืมเพื่อมารายาทเท่านั้น

พูดซ้อน น้ำเงิน สำรวจหัวเราะจากผนังคอกหนาทึบ

นักเลงโกเมน : 11

"อ้อ... คงกลัวชาวบ้านินทา" หลอนฉันสะอื้นเป็นกราคเกรี้ยว...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยขาวไร้ : 20

"สำรวจ" เป็นกริยาที่เอาสิ่งที่กลืนลงไปในกระเพาะอาหารออกมาทางปาก
หรือทำให้สิ่งที่ไม่ต้องการหลุดออกมา ปกติต้องตามด้วยคำนามจึงจะรู้ว่าเอาสิ่งใดออกมา
เช่น สำรวจอาหาร สำรวจสี แต่ในที่นี้ใช้กับคำกริยา "หัวเราะ" "หัวเราะ"
จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม เพราะปรากฏอยู่ในตำแหน่งของคำนาม
"สำรวจหัวเราะ" แสดงให้เห็นลักษณะการหัวเราะที่ห้าวหาญ ดุกัน และหัวเราะ
เสียงดังอย่างไม่สุภาพ

"ฉัน" เป็นกริยาที่ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเปลี่ยนไป เคลื่อนไป หมุนไปหรือหันไป
จากแนวเดิม ปกติจะใช้ตามหลังด้วยคำนาม เพื่อเสริมเนื้อความให้สมบูรณ์ว่าสิ่งที่เปลี่ยน
เคลื่อนหรือหมุนไปจากแนวเดิมนั้นคืออะไร เช่น ฉันเงิน ฉันหน้า ส่วน "สะอื้น" เป็น

คำกริยา ดังนั้นเมื่อ "สะอื้น" ตามหลัง "ฉัน" "สะอื้น" จึงประหนึ่งเปลี่ยน
หน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนามเนื่องจากใช้คำในบริบทต่าง
จากปกติในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

...แล้วพูดบอ^๑บ^๒หน้าเปื้อนยิ้ม

...ใบหน้าอาบยิ้มอย่างไร ไม่ชอบความรู้สึก

มันชั้นเหลือเกินก็เลยหลุดหัวเราะออกมา

1.2 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำนาม

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำที่ปกติใช้ขยายคำนามมาเป็นคำนามนี้
เนื่องจากการละคำที่แสดงความหมายเป็นคำนาม ทำให้ส่วนที่เหลือที่เป็นคำคุณศัพท์
ปรากฏในตำแหน่งของคำนาม ประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำนาม
ดังตัวอย่าง

พลันความโศกโถมบดขยี้หัวใจชายหนุ่ม รู้สึกเหมือนอ่านประโลมโลกย์ที่พิมพ์
ด้วยหมึกสีชาวนนกระดากคำโสโครก

หอมดอกประควน : 128

"เอามันจนเสร็จเหมือนกัน..."

เขาหมายถึงการรื้อสับประวังเคออกจากโรงเก็บรถเท่านั้น

บนหลังหมาแคคสีทอง : 519

* "ประโลมโลกย์" คำที่เขียนถูกต้องคือ "ประโลมโลก" จาก ราชบัณฑิตยสถาน
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 503

"อ่าน" เป็นกริยาที่ต้องมีนามมาต่อท้าย เพื่อเสริมให้ไ้เนื้อความที่สมบูรณ์ว่าอ่านอะไร เช่น อ่านหนังสือ อ่านจดหมาย ส่วน "ประโลมโลก" ปกติเป็นคำคุณศัพท์มีหน้าที่ขยายคำนามแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ประโลมโลกนั้นคืออะไร เช่น นวนิยายประโลมโลก หนังสือประโลมโลก ดังนั้นเมื่อนำ "ประโลมโลก" มาต่อท้าย "อ่าน" ประโลมโลกจึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำนาม เพราะปรากฏในตำแหน่งของคำนาม

ในตัวอย่าง "ร้อยสี่ปะรังเค" คำกริยา "ร้อย" ปกติเป็นคำกริยาที่ต้องมีคำนามมาต่อท้าย เพื่อเสริมเนื้อความให้สมบูรณ์ว่า ร้อยอะไร เช่น ร้อยบ้าน ร้อยตู้ ส่วน "สี่ปะรังเค" เป็นคำคุณศัพท์ขยายคำนาม เช่น โต๊ะสี่ปะรังเค บ้านสี่ปะรังเค ดังนั้นเมื่อนำ "สี่ปะรังเค" มาเรียงต่อท้าย "ร้อย" "สี่ปะรังเค" ในที่นี้จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำนาม

ในตัวอย่างทั้งสองนี้ปกติอาจใช้ว่า อ่านนิยายประโลมโลก หรืออ่านหนังสือประโลมโลก และร้อยของสี่ปะรังเค

...แล้วมันก็เป็นชวคใสน้ำปลา...ใส่ปลั๊สวะของคนที่ชี้เกียจถูกจากที่นอน
ออกไปทิ้งน้ำที่นอกชานเรือน...และหรือมันจะเคยเป็นชวคใส่โลโครกอื่น
ไหนอีก...

หัวใจที่มีคืน : 21

ที่นั่งกันอยู่ในร้านเหล้าของเพี้ยนกวน เป็นเคนตายจากสงครามด้วยกัน
ทั้งนั้น เป็นคนที่มฤตยูรังเกียจ...

หัวใจที่มีคืน : 14

"ใส่" เป็นกริยาที่หมายถึง สวม บรรจุ ปกติต้องตามหลังด้วยคำนาม เพื่อเสริมให้ไ้เนื้อความที่สมบูรณ์ว่า สิ่งที่สวม หรือสิ่งที่บรรจุนั้นคืออะไร เช่น ใส่ถ้วย ใส่ชวค ใส่สี ใส่ น้ำปลา ส่วน "ใส่โครก" ปกติใช้เป็นคำคุณศัพท์ เพื่อ

ขยายคำนามว่าสิ่งนั้น ๆ สกปรกเปรอะเปื้อน เช่น ใต้ถุนบ้านโสโครก เสื้อผ้าโสโครก ในตัวอย่างที่หนึ่งนี้ใช้ว่า "โสโครก" "โสโครก" จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จาก คาคณศัพท์เป็นคำนาม เพราะอยู่หลังคำกริยา "โส" ตัวอย่างนี้ปกติใช้ว่า โสของ โสโครก หรือโสสิ่งโสโครก

ในตัวอย่าง "...เป็นเคนตาย..." "เป็น" ปกติเป็นคำกริยาที่ปรากฏ ร่วมกับพจนานามสองหน่วย เพื่อเสริมให้ไต่เนื้อความที่ชัดเจนว่า คำนามนั้นมีลักษณะอย่างไร เหมือนหรือคล้ายสิ่งใด เช่น เขาเป็นคนแก่ หลอนเป็นคนดี ส่วน "เคนตาย" ปกติเป็นคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนาม แสดงให้เห็นว่าเงาของคำนามนั้น ๆ ไม่มีค่า รอคอยมาไต่ทั้ง ๆ ที่น่าจะตาย เช่น เขาเป็นคนเคนตาย ในที่นี้ใช้ "เป็นเคนตาย" "เคนตาย" จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคาคณศัพท์เป็นคำนามเพราะ ปรากฏหลังคำกริยา "เป็น" ตัวอย่างนี้ปกติใช้ว่า เป็นคนเคนตาย หรือเป็นพวกเคนตาย เป็นต้น

...ไทยคงจะเป็นชาติหนึ่งในบรรดามนุษยชาติรุ่นแรกที่ได้เจริญขึ้นในโลกนี้
ในช่วงเวลาที่หลายชาติในยุโรปยังเป็นป่าเถื่อนอยู่นั้น เชื่อชาติไทยได้
รวมกันเป็นอาณาจักรขึ้นอย่างเรียบร้อยแล้ว

บนหลังหมาแคคสีทอง : 414

ในตัวอย่างนี้ก็เช่นกัน เมื่อคำคุณศัพท์ "ป่าเถื่อน" อยู่หลังคำกริยา "เป็น" "ป่าเถื่อน" จึงเปลี่ยนหน้าที่ประหนึ่งจากคาคณศัพท์เป็นคำนาม

1.3 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาที่ไม่ต้องมีคำนามมารับข้างท้าย เป็นคำกริยาที่มีคำนามมารับข้างท้าย

การเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้เกิดเนื่องจากใช้คำในบริบทต่างจากปกติ ทำให้หน้าที่ของคำเปลี่ยนแปลงไป ดังตัวอย่าง

ข้าพเจ้าหล่นคำถามที่ไม่จำเป็นนัก...

อินโทนิค 28 คีกรี้ : 103

...เขาหล่นชื่อใครบางคนจากริมฝีปากพร้อมกับอุทานสั้นเต๋น...

สาหร่ายปลายตะเกียบ : 170

"ยู เวลคัม" เขาหล่นภาษาอังกฤษจากริมฝีปาก

ชิม้าชมดอกไม้ เล่ม 1 : 120

หล่นเป็นนักพูดแบบตัวคลีนับไว และหล่นถ้อยคำจากริมฝีปากในอัตรา
ความเร็วของการบีบนิ้วลาย

ปักห่าน้อย ซ้ายปลาร้า ขวาเนย : 329

"หล่น" เป็นกิริยาที่เปลี่ยนแปลงจากสถานที่สูงลงสู่ที่ต่ำ เป็นกิริยาที่ไม่ได้เกิด
ด้วยความตั้งใจ เช่นเดียวกับคำกริยาบางคำที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น ตก หล่น ไหล
หลุด ซึ่งคำกริยาเหล่านี้ไม่ต้องมีคำนามมาต่อท้าย เช่น "หนังสือหล่น" "ฝนตก"
"น้ำไหล" "เชือกหลุด" หรือถ้ามีความต่อท้ายก็จะมีคำเชื่อม เช่น หนังสือหล่นจากโต๊ะ
หนังสือหล่นลงน้ำ แต่จากตัวอย่างทั้ง 4 จะเห็นได้ว่า รงค์ วงษ์สวรรค์ นา "หล่น"
มาใช้โดยมีคำนามต่อท้าย ทั้งนี้อาจอาศัยแนวเทียบการใช้จากคำที่มีความหมายคล้ายกัน
เช่น หิ้ง ขว้าง โยน เหวี่ยง เขวี้ยง ซึ่งคำเหล่านี้ต้องมีคำนามต่อท้ายจึงจะรู้ว่า
ทำกิริยานั้น ๆ กับอะไร เช่น หิ้งกระดาน ขว้างก้อนหิน โยนดินสอ เหวี่ยงแห
เขวี้ยงจาน

ดังนั้นเมื่อใช้ "หล่น" โดยมีคำนามตามหลัง "หล่น" จึงประหนึ่งเปลี่ยน
หน้าที่จากคำกริยาที่ไม่ต้องมีคำนามต่อท้ายเป็นคำกริยาที่มีคำนามต่อท้าย ตัวอย่างทั้ง 4 ปกติ
ใช้ว่า ถามคำถาม พูดชื่อ พูดภาษาอังกฤษ และพูด

... หลอนนึกถึงน้ำปลาหวาน มันคงอร่อยแสบลิ้นแสบหัวใจ อร่อยแสบ
 ทางแก้งแห่งมันแพงระย้า ! และเงินหนึ่งสลึงซื้อหัวหอมพริกแห้ง-
 ไม่มี ครบขาย ! รากาน้ำปลาหวานอย่างครบครันด้วยละหลายบาทใน พ.ศ. นี้
หล่อเพ็งหลายความหวังนั้นและนึกต่อไปถึงการจิ้มกะปิ แต่กะปิที่บ้านไม่มี!...

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น

ของ รุ่งศักดิ์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 116

"พังทลาย" เป็นกิริยาที่แสดงถึงความล้มเหลว ไม่ได้ค้างหวัง ปกติใช้ร่วมกับ
 หน่วยงานที่เป็นเจ้าของกิริยานี้ โดยไม่ต้องมีกรรมมารับข้างท้าย เช่น "ความหวัง
 พังทลาย" "ความฝันของหลอนพังทลาย" แต่ในบริบทนี้ใช้ว่า "หลอนพังทลายความหวัง"
 ซึ่งหลอนเป็นคำนามที่กระทำกิริยา "พังทลาย" และ "ความหวัง" เป็นกรรมที่ถูกกระทำให้
 พังทลาย ดังนั้น "พังทลาย" ในบริบทนี้จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาที่ไม่ต้องมี
 กรรมหรือคำนามมารับข้างท้าย เป็นกิริยาที่มีกรรมมารับข้างท้าย ในบริบทนี้หมายถึง
 หลอนเลิกคิดหรือเลิกหวังที่จะกินมะม่วงน้ำปลาหวาน หรือได้ทำลายความหวังที่คิดจะกิน
 น้ำปลาหวานนั้นเสียจนหมดสิ้น

นั่นคือผลของความฉลาดที่ทำให้ทั้งโกสุมและภริยาของเขาเสียใจ จำรูญ
เหือกแห่งอารมณ์จนแปลงเสียงหัวเราะคังลั่นขึ้น

สินรัก : 187 - 188

"เหือกแห่ง" เป็นกิริยาที่แสดงลักษณะของสิ่งของบางอย่างที่ก้อย ๆ แห่ง
 หรือหายไป ปกติใช้ร่วมกับคำนามที่แสดงกิริยานั้น ๆ โดยไม่ต้องมีกรรมมารับข้างท้าย
 เช่น "น้ำเหือกแห่ง" ในที่นี้นำมาใช้ในความหมายเปรียบว่า "เหือกแห่งอารมณ์"
 "เหือกแห่ง" ในที่นี้จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาที่ไม่ต้องมีคำนามมารับข้างท้าย
 เป็นคำกริยาที่มีคำนามมารับข้างท้ายแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เหือกแห่งคืออารมณ์ โดยมีจำรูญ
 เป็นเจ้าของอารมณ์นั้น

1.4 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคาคณศัพท์เป็นคากิริยา

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคาคณศัพท์เป็นคากิริยานี้ เกิดเนื่องจากนำคำที่ปกติไม่ใช่ด้วยกันมาใช้ด้วยกัน และนำคำที่เป็นคาคณศัพท์โดยปกติมาวางในตำแหน่งของคากิริยาในประโยค แล้วตามหลังด้วยคำนาม ทำให้คาคณศัพท์นั้น ๆ หนึ่งเปลี่ยนแปลงหน้าที่เป็นคากิริยา ดังตัวอย่าง

บางคนมีความรู้สึกดูมโหดสาตามนพินคามะหิในแสงเงินพระจันทร์ กลางคืนของปักกิ่ง ความเคลื่อนไหวบนถนนเชื่องช้ากว่าในแสงแดด และไม่เอ็ดอิ่งสีสันไม้จักจั่นเหมือนโตเกียวหรือนิวยอร์ก

ชิม่าชมดอกไม้ เล่ม 1 : 61

"เอ็ดอิ่ง" ปกติเป็นคาคณศัพท์ ใช้อย่างเสี่ยงที่คงจะอะอื่ออิ่ง เช่นเสี่ยงดังเอ็ดอิ่ง แต่ในที่นี้ "เอ็ดอิ่ง" อยู่ในตำแหน่งของคากิริยา โดยมี "สีสัน" เป็นคำนามต่อท้ายชี้ให้เห็นว่า สิ่งที่เอ็ดอิ่งนั้นคือสีสัน โดยใช้ในบริบทในความหมายเปรียบว่า ไม่มีแสง สี เสียงที่หรูหรา ฟุ่มเฟือย และครึกโครมเหมือนโตเกียวหรือนิวยอร์ก

...มันเป็นโอกาสงดงามเหลือเกินที่จะแสดงความเป็นเพื่อน ความคุ้นเคยตลอดจนการสรร เสริญให้กับบุคคลผู้กำลัง แปลงปลั่งด้วยอำนาจวาสนา

คลใจ ภูมิริน : 479

ไฉนนี้ คาร์ ตกแต่งกระจกหลากสีประดับพู่ระย้า และโคมไฟช่อใหม่กุหลาบแบบศตวรรษ 19 บริเวณท้าย (ของทุกคน) จัดเป็นห้องนั่ง แปลงปลั่งโครเมี่ยมและกระจกเงาใน...

นินทากรุงเทพฯ : 67

"แปลงปลั่ง" ปกติใช้เป็นคำคุณศัพท์แสดงให้เห็นลักษณะผิวพรรณที่ผ่องใส มีน้ำมีนวล เช่น ผิวพรรณแปลงปลั่ง ใบหน้าแปลงปลั่ง แต่ในที่นี้ใช้เป็นคำกริยา แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่แปลงปลั่งนั้นคือ "อานาจาสนา" "โคธเมียมและกระจกเจียรระไน" ซึ่งทั้ง "อานาจาสนา" "โคธเมียมและกระจกเจียรระไน" เป็นกำนามที่อยู่ท้ายคำกริยา "แปลงปลั่ง" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า มีอานาจาสนา ห่องน้ำตกแต่ง ด้วยโคธเมียมและกระจกเจียรระไนงดงาม

...รูปแบบไม่มีความหมายอย่างไรเหมือนคำพูดของนกขุนทอง และ
เขาได้รับเป็นของขวัญจากนักธุรกิจ บ้าคลั่งเงินผู้ตื่นเขินด้านสติปัญญาแห่ง
ศิลปะประมาณกัน!...

ระบำคอนเคี้ยว : 272

"ตื่นเชิน" ปกติเป็นคำคุณศัพท์ แสดงให้เห็นว่าวัตถุหรือสถานที่นั้น ๆ
หยั่งลงไปไม่ไกล เช่น ลำคลองตื่นเชิน แม่น้ำตื่นเชิน หรือ "ตื่น" คำเดียวอาจใช้
ในความหมายว่า ผิวน้ำ ไม่ลึกซึ้ง แต่ในที่นี้ว่า "ตื่นเชิน" มาวางในตำแหน่ง
คำกริยาโดยต่อท้ายคำ "ผู้" และมีคำนาม "สติปัญญา" ต่อท้าย "ตื่นเชิน"
จึงเปลี่ยนหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยา

...ผู้ชายทุกคนคิดว่าเป็นความยุติธรรมของเขาถ้าจะจับจ้วงฉวยกำไร
เมื่อก้าวเข้ามาในบ้านผู้หญิงคนชั่ว

สนิมสรวย : 198

"จามจ้วง" ปกติเป็นคำขยายคำพูด แสดงให้เห็นว่ากริยาที่พูดนั้นพูดอย่าง
อาจเอื้อม หรือล้วงเกิน เช่น เด็กคนนี้พูดจามจ้วงเพื่อน ๆ เสมอ แต่ในที่นี้
"จามจ้วง" นำมาใช้เป็นคำกริยา โดยมีข้อความ "ฉวยกำไร" เป็นคำขยายและ
จามจ้วงในที่นี้ไม่ได้หมายถึง อาจเอื้อม หรือล้วงเกินผู้อื่นทางวาจาเท่านั้น แต่อาจ
ล้วงเกินทั้งคำพูด กริยาท่าทาง และการกระทำ

1.5 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำนามเป็นคำกริยา

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำนามเป็นคำกริยานี้ เนื่องจากการใช้คำผิดความหมายและละคำกริยาบางคำ ดังตัวอย่าง

นักเขียนอายุเลย 40 ผู้บรรจงเรื่องสั้นถูกกว่าวันที่ 1 ขวบ ทาบ
เงื่อนไชนายทุน ผู้มีบทบาททางการเงิน หงุดหงิดเหมือนคอกโสน
โคนหนอนก็คึกคึกสนทนาขณะพูด

แอลกอฮอล์ิกย์ : 15

"บรรจง" ปกติอาจเป็นได้ทั้งคำกริยา และคำขยาย ที่เป็นคำกริยา เช่น บรรจงวาด บรรจงแกง เป็นคำขยาย เช่น วาดอย่างบรรจง แต่งอย่างบรรจง แต่ในที่นี้ "บรรจง" อยู่ติดคำนาม "ผู้" ซึ่งคำที่ติดจาก 'บรรจง' ต้องเป็นคำกริยาจึงจะรู้ว่าทำอะไร ด้วยความบรรจง

"เรื่องสั้น" เป็นคำนาม ดังนั้นเมื่อนามาเรียงท้าย "บรรจง" เรื่องสั้นจึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำนามเป็นคำกริยา ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากละคำกริยา 'เขียน' หรือ 'แต่ง' ไว้ ปกติตัวอย่างนี้ใช้ว่า บรรจงแต่งเรื่องสั้น หรือ บรรจงเขียนเรื่องสั้น

นานเท่านั้นที่มีรู้สึก ครั้นตื่นขึ้นมาอีกทีนั้นเย็นจืด สอน ละมุน รู้สึกหัว
ตามพร้อมกับเมื่อยขม เย็นนั้น แจ่ม ใตทอง คงจะให้ถึงวงชั้นที่
ชานเรือน ชมรมกันพร้อมหน้า ทั้งเหล่าป่าและปลาย่างปลาย้า หรือ
ถูกผูกตายในทองสุกจะสรรหากันมาากิน...

แจ่ม ใตทอง เสเพลมอยขาวไร : 372

"ชมรม" ปกติเป็นคำนามหมายถึง ที่พักหรือการรวมกลุ่ม แต่ตำแหน่งของ "ชมรม" ในที่นี้โดยทั่วไปต้องเป็นคำกริยา แสดงให้เห็นว่าเป็นการรวมกลุ่มกันพร้อมหน้า

"ชมรม" ในที่นี้จึงเปลี่ยนหน้าที่จากคำนามเป็นคำกริยา และความหมายของคำก็เปลี่ยนไปด้วย หมายถึง ประชุมกัน ในบริบทนี้ปกติใช้ว่า ชุมนุมกันพร้อมหน้า หรือรวมกันพร้อมหน้า

1.6 การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาวิเศษณ์

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาวิเศษณ์นี้ เป็นการนำคำขยายคำนามมาขยายคำกริยา ทั้งนี้เกิดเนื่องจากการใช้คำในบริบทต่างจากปกติ ดังตัวอย่าง

ฉมึมใหม่เกรียม "ฉมึมยุคตื่นของฉมึมไม่ได้ มันเป็นตื่นของนักเดินทาง"

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 46

กลาสีหัวเราะเกรียมและสลด "สามดีกว่าพรรคพวกกันบอกว่าสามเท่านั้น
นี้หว่า"

มักहन้อย ซ้ายปลาร้า ขวาเนย : 55

ยืมเกรียม ๆ บนใบหน้าของเขายากจะอ่านความหมาย เขาว่า คุณใช้ไหม?"

00.00 น. : 245

"เกรียม" ปกติเป็นคำขยายคำนาม แสดงให้เห็นลักษณะของบางสิ่งบางอย่างที่ถูกความร้อนเผาจนเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เช่น ขนมปังไหม้เกรียม หรือใช้ในความหมายเปรียบเทียบว่า เป็นทุกข์จนหน้าเกรียม ซึ่งทั้งหมดนี้ก็ยังใช้ขยายคำนาม แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำมาขยายคำกริยาว่า "ยืมใหม่เกรียม" "หัวเราะเกรียม" และ "ยืมเกรียม" "เกรียม" ในที่นี้จึงประหนึ่งเปลี่ยนหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาวิเศษณ์

การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำสรุปได้ 6 ลักษณะ ดังนี้

1. เปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม เช่น "หล่อนได้รับบันดาลใจอย่างแรง"
2. เปลี่ยนหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำนาม เช่น "อ่านประโลมโลกย์" "รู้

ลับประจักษ์"

3. เปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาที่ไม่ต้องมีคำนามมารับข้างท้าย เป็นคำกริยาที่มีคำนามมารับข้างท้าย เช่น "หลบหนี" "หลบชื่อ"

4. เปลี่ยนหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยา เช่น "เอ็ดอึ้งสี่สัน" "แปลงปลั่งอ่านจาวสนา"

5. เปลี่ยนหน้าที่จากคำนามเป็นคำกริยา เช่น "ผู้บรรจงเรื่องสั้น" "ทุกผู้ทุกนามที่หมรมกันอยู่ ณ โคนต้นหว้า"

6. เปลี่ยนหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาวิเศษณ์ เช่น "ยิ้มไหม้เกรียม" "หัวเราะเกรียม"

2. การเรียงลำดับคำขยายต่างจากปกติ

โดยปกติการเรียงลำดับคำขยาย ที่คำขยายและคำหลักอยู่ชิดกัน คำขยายจะอยู่หลังคำหลัก เช่น วิ่งช้า บ้านใหญ่ แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยอยู่ชิดกัน และบางครั้งนำคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยมีคำเชื่อมหรือคำบุพบทเพื่อช่วยขยายเหตุการณ์ หรือลักษณะของสิ่งนั้น ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การเรียงลำดับคำขยายต่างจากปกติ จำแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

- 2.1 เรียงคำขยายไว้หน้าคำนามหรือคำกริยา
- 2.2 เรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำบุพบท 'บน'
- 2.3 เรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำเชื่อม 'ของ'

2.1 การเรียงคำขยายไว้หน้าคำนามหรือคำกริยา

การเรียงตามปกติ จะนำคำขยายไว้หลังคำที่ถูกขยาย เช่น พุดดัง วิ่งช้า แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำขยายไว้หน้าคำที่ถูกขยายโดยไม่มีคำอื่นมาคั่น ดังตัวอย่าง

"ผมอยากทำงานโยนเข้ามาเถอะ...หนักเท่าไหนผมไม่เกี่ยง"

ปริญญาตรีหนุ่มจากมหาวิทยาลัยพุทธหนักแน่น

ผู้แสดงอีกหลายชุดตามมา คือ ผู้หญิงเนลาโฌหลายคน...

! ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขนวน 1 : 158

หลอนเข้ามาในห้องนั้นแล้วหลังจากความสอวักโฌ และรอยยิ้มเกร้า

หนาวผู้หญิง : 631

...น้ำพริกแกงสั่งอย่างสำเร็จรูปของหม่อมหลวงคิวหรือของนายพล

จากกรุงเทพฯ ไซ้ไค้ดี และมีทุกชนิดแกง

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขนวน 1 : 47

จำรุ่นหัวเราะขึ้นอีกเหมือนฝันเมื่อสติ...

ก๊วนรัก : 189

...ใครคนที่นำขวามานั้นใส่เสื้อเขียวที่ตัดจากผ้าร่มชูชีพ ห้อยมีกสนามไว้กับ
เข็มขัดเขียวใบในผักของมันแนบกับต้นขา รื้อรอยบนใบหน้าร้านเกรียม และ
ริมฝีปากระริกสัน...

หัวใจที่มีตื่น : 35

"...มือของเขาเพิ่มสั้นอย่างสะกดไม่ได้..."

หลงกลืนกัญชา : 4

...เขาถอนใจดวงกอบจะผูกเสียงเครือสั้น...

แจ้ง ใบทอง เสงเฟลบอยขาวไร้ : 167

2.2 เรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำบุพบท 'บน'

การเรียงคำขยายในลักษณะนี้ ปกติจะนำคำขยายไว้หลังคำหลัก แต่
'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำขยายไว้หน้าคำหลัก โดยใช้คำบุพบท 'บน' ช่วยอธิบาย
เนื้อความให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

...งานของนักบุญจากป่าคอนกรีทในบางรูปแบบคงไม่แตกต่างกับการ
หลอกล่อเงาะซาไกถิ่นมลายูออกจากโพรงไม้ด้วยการกวักแกว่งสีแดงบนกลีบ
ดอกชบา!

บุหลันลบแสงสุรยา-บรูไน : 150

แวววาวแสงเพชร 2 กระตบนนิ้ว เขาจึงกวักแกว่งดูมือโดยไม่สวม
ป้องกันความหนาว...

ระบำคอนเคียว : 235 - 236

...บางคนที่เคยพบในอดีต พ.ศ. เขาหายไปจากแซนแฟรนซิสโก นาน
เกือบเดือนจึงกลับมา อิดโรยบนใบหน้า ในตาหม่นอย่างความทุกข์ในหัวใจ
เอ่อขึ้นมาแทนที่น้ำเลี้ยงริมฝีปากแห้งผากเผยอยิ้มเห็นไรฟัน...

บนหลังหมาแคคสีทอง : 168 - 169

ในตัวอย่างแรก "กวักแกว่งสีแดงบนกลีบดอกชบา" สีแดง เป็นคำขยาย
ไม่มีตัวตน ไม่สามารถกวักแกว่งได้ แต่สิ่งที่กวักแกว่งได้ คือ ดอกชบา และ
ดอกชบานี้มีสีแดง ข้อความนี้ปกติใช้ว่า "กวักแกว่งดอกชบาสีแดง"

ตัวอย่าง "แวววาวแสงเพชร 2 กระตบนนิ้ว" สิ่งที่ส่งแสงแวววาว คือ
เพชร 2 กระตบนนิ้ว ปกติประโยคนี้ใช้ว่า "เพชร 2 กระตบนนิ้วส่งแสงแวววาว"

ตัวอย่าง "อิดโรยบนใบหน้า" ความอิดโรยนั้นปรากฏบนใบหน้า หรือกล่าว
อีกนัยหนึ่ง อวัยวะที่แสดงถึงความอิดโรยคือใบหน้า ประโยคนี้ปกติใช้ว่า "ใบหน้าที่
อิดโรย"

2.3 เรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำเชื่อม 'ของ'

การเรียงคำลักษณะนี้ อาจนำคำขยายกริยาไว้หน้าคำกริยา หรือนำคำกริยาไว้
หน้าคำนาม ซึ่งเป็นเจ้าของกริยานั้น ๆ โดยมีคำเชื่อม 'ของ' เชื่อมข้อความเพื่อสื่อ
ความหมาย ซึ่งคำเชื่อม "ของ" นี้ จะช่วยเน้นกริยา หรือสภาพการณ์ขณะนั้น ๆ ว่า
เป็นของใคร หรือเกิดขึ้นกับใคร ดังตัวอย่าง

...ย่างก้าวของนางเชื่องช้า เหมือนมันเป็นความเคลื่อนไหวสุดท้าย...

นักเลงโกเมน : 322

เปียงสายตาจากไฟตะเกียงเจ้าพายุบนหุ่นลอย เพื่อล่อฝูงปลาใต้เรืออวน-
ไกลโน้นเห็นขึ้นมองพรังพรายของดาวบนฟ้า...

ยีนโพนิก 28 คีกรี้ : 91

...สี่เหลี่ยมกลมของส้มกำลังเคลื่อนบนถนน

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนูบ) : 22

เงินจำนวนเหล่านั้น หมายถึง คารามของปิ่น กัมปนาทของระเบิดกลม
ทาลาย...

00.00 น. : 208

มันเป็นคำถามหล่นมาจากความคิดเมื่อพบคำ blue ants ในงานเขียนของนักเขียน
ตะวันตกหลายคน...

มด หมายถึง ความมากมายของผู้คน

น้ำเงิน หมายถึง สีสันของเสื้อกางเกง

ชีมำชมกอกไม้ เล่ม 1 : 108

ตัวอย่างแรก "ย่างก้าวของนางเชื่องช้า" เป็นการนำคำกริยาไว้หน้าคำนาม
หมายถึง กริยาเคลื่อนของนางที่เป็นไปอย่างเชื่องช้า ปกติใช้ว่า "นางย่างก้าวอย่าง
เชื่องช้า"

ตัวอย่าง "พรังพรายของดาวบนฟ้า" พรังพราย เป็นคำขยาย หมายถึง
มากมาย ซึ่งไม่ใช่คำหลักที่สามารถมองเห็นได้โดยตรง แต่ที่มองคือดาวบนฟ้าที่มีจำนวนมาก
ปกติใช้ว่า "มองดาวบนฟ้าที่พรังพราย"

ตัวอย่าง "สี่เหลี่ยมกลมของสี่เหลี่ยมกลมนอน" สี่เหลี่ยมเป็นคำขยาย
ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ แต่สิ่งที่เคลื่อนไหวได้ คือ สี่ที่มีสี่เหลี่ยม และมีลักษณะกลม
ประโยคนี้ปกติใช้ว่า "สี่เหลี่ยมกลมกลิ้งกลิ้งนอน"

ในตัวอย่าง "คำรามของปืน กับปนาทของระเบิดลุ่มท่าลาย..." และ
"ความมากมายของผู้คน" เป็นการนำคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้คำเชื่อม "ของ"
ช่วยขยายข้อความ "คำรามของปืน กับปนาทของระเบิดลุ่มท่าลาย" ปกติใช้ว่า
"เสียงปืนคำราม ระเบิดลุ่มท่าลายคังกับปนาท" และ "ความมากมายของผู้คน"
ปกติใช้ว่า "ผู้คนจำนวนมาก"

การเรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำเชื่อม "ของ" ในตัวอย่าง
อื่น ๆ เช่น

ขยับเขยื้อนของเขามิ่บงอกอาการคลั่งไคล้ หากเป็นอิริยาบถของผู้มี
ความรับผิดชอบกับการงานโดยแท้

แก้ปลั่งสีแดงของเค็กรายล้อมคนขายลูกโป่งและลมหนาวโบกโบย...

... ตระหนกของผู้คนตามบ้านเรือนริมแม่น้ำ...

การเรียงลำดับคำขยายต่างจากปกติ สรุปได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การเรียงคำขยายไว้หน้าคำนามหรือคำกริยา เช่น ริมฝีปากระริกสั่น,
มือของเขาเต็มไปด้วย

2. การเรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำบุพบท "บน" เช่น
กวัดแกว่งสีแดงบนกลีบดอกชบา, แวววาวแสงเพชร 2 กะรัตบนนิ้ว

3. การเรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำเชื่อม "ของ" เช่น
ย่างก้าวของนางเชื่องช้า, พริ้งพรายของดาวบนฟ้า

การเรียงคำต่างจากปกตินี้ แสดงให้เห็นถึงเจตนาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่จะเน้นคำขยายของสิ่งของหรืออาการกิริยาต่าง ๆ ให้นักเน้นเด่นชัดยิ่งขึ้น โดยนำคำขยายไว้หน้าคำที่ถูกขยายในลักษณะต่าง ๆ กันถึง 3 ลักษณะ ซึ่งลักษณะนี้นับเป็นเอกลักษณ์ด้านการใช้ภาษาที่ต่างจากปกติอย่างหนึ่งของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่พบเสมอ ๆ

3. การละคำ

การใช้ภาษาโดยปกติอาจมีการละคำนามหรือคำกริยา เช่น "น้อยกินข้าว... และไปโรงเรียน" ในช่องว่างละคำนาม "น้อย" หรือ "น้อยเล่นน้ำ นุชก็... เหมือนกัน" ในช่องว่างละคำกริยา "เล่นน้ำ" การละคำเช่นนี้ทำให้ข้อความกระชับรัดกุมยิ่งขึ้น

จากการศึกษางานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' พบว่า นอกจากมีการละคำดังกล่าวแล้ว 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ยังละคำที่ปกติไม่สามารถละได้โดยหน้าที่ของคำ ไม่เปลี่ยนแปลง จำแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

- 3.1 การละคำเชื่อม
- 3.2 การละคำที่ใช้ซ้ำกันในประโยค
- 3.3 การละคำลักษณะนาม
- 3.1 การละคำเชื่อม

โดยปกติประโยคที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ จะต้องมีคำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ และระหว่างเหตุการณ์ด้วย แต่บางครั้งปกติอาจละคำเชื่อมได้ เช่น พี่และน้องไปโรงเรียนด้วยกัน อาจใช้ว่า พี่น้องไปโรงเรียนด้วยกัน หรือพ่อและแม่ช่วยกันทำงาน อาจใช้ว่า พ่อแม่ช่วยกันทำงาน แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จะละคำเชื่อมที่ปกติจะไม่ละ ดังตัวอย่าง

บนลานบ้านเขา คลุมเปื้อนน้ำแข็ง

ขี้มาชมดอกไม้ เล่ม 1 : 52

ในตัวอย่างนี้จะคำเชื่อม "ด้วย" ทั้งนี้อาจอาศัยแนวเทียบคำที่มีความหมายคล้ายกัน เช่น ห่ม ที่ไม่ต้องมีคำเชื่อม เช่น เขานอนห่มผ้า ปกติตัวอย่างนี้ใช้ว่า "คลุมด้วย เปลือกน้ำแข็ง"

...มันเป็นความอดทนในนาที่คาดไม่ถึง แต่ความเจ็บพยายาม เบียดตัวมันเข้าไปทุกหนทุกแห่ง

ลมหายใจของสงคราม : 56

ตัวอย่างนี้จะคำว่า "ที่" ปกติใช้ว่า "ในนาที่ที่คาดไม่ถึง"

...ชายชราเดินเข้าไปตามจังหวะดนตรีกระชั้นกระโจกจนดูเหมือนว่าไม่มีใครยินดีกับการมาของเขาเลย บางครั้งเขาถึงประหม่าและก้าวเท้าพลาดตกหล่น...

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขวบน 1 : 152 - 153

ตัวอย่างนี้จะคำว่า กับ " ปกติใช้ว่า "ถึงกับประหม่า"

...สมัยของการนั่งคิมคือคเทล และดูบโลมสายตานอกเปลือยนาง เสรีฟ
ในบาร์

บนหลังหมาแคคสีทอง : 142

"พฤติกรรมเท่านั้นคงแตกต่างกันบ้าง เป็นธรรมชาติสัตว์โลก"

สำหรับปลายตะเกียบ : 180

ตัวอย่างทั้งสองนี้จะคำเชื่อมที่แสดงความเป็นเจ้าของ "ของ" ปกติจะใช้ว่า "นอกเปลือยของนาง เสรีฟในบาร์" และ "เป็นธรรมชาติของสัตว์โลก"

...เขาอยากกินไก่ทอด แต่ความจำเป็นมันบังคับให้ต้องกินอื่นถูกกว่าเพราะ
ท้องเหลือเงินไว้อย่างน้อยสองเหรียญเป็นค่าบุหรื

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขวบน 1 : 183

...มันหมายถึงว่าข้าพเจ้าจะต้องละทิ้งอื่นอีกมากมายที่ข้าพเจ้าอัศจรรย์
เอาไว้ในชีวิต

บางลัญจสแควร์ : 587

...เงินจำนวนหนึ่งสำหรับซื้อแผ่นเสียงใหม่ หนังสือเรียงราย และอื่นอีก
ที่หมายใจอยากได้เอาไว้หลายอย่างด้วยกัน...

บางลัญจสแควร์ : 546

ตัวอย่างทั้งสามนี้จะคำว่า "อย่าง" และในตัวอย่างแรก จะคำว่า "ที่"
ควย ปกติใช้ว่า "ต้องกินอย่างอื่นที่ถูกกว่า" "ต้องทำอะไรอย่างอื่น" และ "และอื่นอีก"
ที่หมายใจ"

3.2 การละคำที่ใช้ซ้ำกันในประโยค

คำซ้ำลักษณะนี้ปกติจะเป็นคำนามหรือคำที่แสดงความหมายเป็นคำนาม คำหน้า
และคำหลังของข้อความที่อยู่ใกล้กันจะแสดงความหมายเป็นคำนามเหมือนกัน ผู้แต่งจะละคำ
หลัง โดยทุกข้อความจะแสดงความสัมพันธ์ที่คล้ายคลึงกัน ดังตัวอย่าง

...ผมแะมองในตู้กระจกยาวขนานกับโถงล็อบบี้ ในนั้นวางเครื่องประพิน
และสำอางละลาน

ระบาคอนเคียว : 177

ตัวอย่างนี้ปกติใช้ว่า "เครื่องประพินและเครื่องสำอาง" ในที่นี้จะคำ "เครื่อง"
ซึ่งซ้ำกับคำว่า "เครื่อง" ในคำ "เครื่องประพิน"

...กวีซึ่งจะเป็นผู้ใดก็ตาม ผู้มีความกตัญและมั่นคงใจย่อมมีสิทธิจะตั้งอักษร
ออกมาโดยปราศจากอากษนา

บนหลังหมาแคคสีทอง : 522 - 523

ผมเกือบจะทบทวนไม่ได้ ไม่ว่าจะเริ่มต้นบนจุดไหน? ผมไม่ได้สังเกตว่า
ความรื่นเริงมันเต็มไปด้วยหลบซ่อนตั้งแต่เมื่อไหร่ แล้วความเหงาและชบเซา
ก็เดินเข้ามาแทนที่

กัญชาชิปไทย : 186

ตัวอย่างทั้งสองนี้จะคำว่า "ความ" ข้อความทั้งสองนี้ปกติใช้ว่า "ความกดดัน
และความบันดาลใจ" และ "ความเหงาและความชบเซา"

วันเวลาผ่านมาหลังจากหลายร้อยประโยคนั้น แต่เราขอมารับการไต่ถามและ
ครุ่นคิดเป็นบางส่วนในบันดาลใจให้เรายากเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ

กัญชาชิปไทย : 71

ในตัวอย่างนี้จะคำว่า "การ" โดยปกติใช้ว่า "การไต่ถามและการครุ่นคิด"
อนึ่ง บางครั้งปรากฏการใช้คำซ้ำที่ปกติต้องใช้ซ้ำกันถึง 2 ครั้ง แต่ 'รงค์
วงศ์สวรรค์' ใช้เพียงครั้งเดียว ดังตัวอย่าง

...นางฐะเชิญให้เข้ามาเรียนก่อก่อที่สหรัฐอเมริกา โดยจะลงทุนให้อย่างไม่หวังผล
ตอบแทนใดทั้งสิ้นเพียงแต่ขอให้เปลี่ยนชีวิต...

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต ขบวนการ 1 : 120

ลุ่มเสี่ยงของเขามองความเสียกายอยู่กะหงิด ทำให้ความอดทนล้นเกล้าว่า
เดินเรื่อยขึ้นไปบนนั้นทันที...

เตพลบอยมันท์ก : 228

ตัวอย่างทั้งสองนี้ปกติใช้ว่า ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น, ลุ่มเสี่ยงของเข
มองความเสียกายอยู่กะหงิด ๆ

ข้อสังเกต การละคำซ้ำที่ปกติต้องใช้ซ้ำกันถึง 2 ครั้ง ดังตัวอย่างข้างต้นนี้
พิจารณาได้ 2 กรณี คือ

1. เกิดจากความตั้งใจในการใช้ภาษาให้ต่างจากปกติของผู้แต่ง
2. เกิดเนื่องจากความฉกฉวยในการตีพิมพ์

3.3 การละคำลักษณะนาม

ปกติคำบอกจำนวนจะอยู่หลังคำนามแล้วตามด้วยลักษณะนาม แต่บางครั้ง คำลักษณะนามอาจอยู่หลังนาม แล้วตามด้วยคำบอกจำนวน เช่น ปลาหนึ่งตัว อาจใช้ว่า ปลาตัวหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะนำคำบอกจำนวนวางตำแหน่งใด คำลักษณะนาม จะปรากฏควบคู่ด้วยเสมอ แต่การใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' บางครั้งจะละคำ ลักษณะนามที่ต้องใช้เสีย ดังตัวอย่าง

...ถ้าเลือกชนิดของผ้าเป็นก็ไม่ต้องเงิน คุณมีชุดเขียวก็พอ

บทหลังหมาแคคสีทอง : 237

คนวัย เป็นโรคพิษสุราภัยกับทาสยาเสพติด เป็นอีกสองที่มีชีวิตคลุ้มคลั่งถึง
อยากตาย

บทหลังหมาแคคสีทอง : 230

ตามหน้าที่ เหลียง คุณเคยกับคนแปลกหน้า แต่ข้าพเจ้ากับรัศนะ
ยวาระประภาส เป็นไทยสองคนแรกที่เขารู้จัก

ชีมำชมดอกไม้ เล่ม 1 : 11

ตัวอย่างที่ 1 ปกติใช้ว่า "มีชุดเขียว" ตัวอย่างที่สองใช้ว่า "เป็นอีกสอง
อย่างหรือเป็นอีกสองชนิด" และตัวอย่างที่สามใช้ว่า "เป็นคนไทยสองคนแรก"

การละคำต่างจากปกติ สรุปได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ละคำเชื่อม เช่น บนลานบ้านเขาคุ่มเปลือกน้ำแข็ง, บางครั้งเขาถึง
ประหม่า

2. ละคำที่ใช้ซ้ำกันในประโยค เช่น เครื่องประทีนและสาอองละลาน,
ความกอดกันและปันกาลใจ

3. ละคำลักษณะนาม เช่น เป็นอีกสองที่มีชีวิตคลุ้มคลั่งถึงตาย, คุณมีสุทเดียว
ก็พอ

การละคำต่างจากปกตินี้ เป็นการใช้ประโยคที่สั้น กระชับรัด สื่อความหมายได้
รวดเร็ว โดยความหมายของประโยคยังครบถ้วนเหมือนเดิม นอกจากนี้การละคำบางคำ
ที่ปกติไม่ละนี้เป็นการแสดงออกด้านการใช้ภาษาที่ต่างจากปกติทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้สะดวก
แก่ผู้อ่าน และถือเป็นลักษณะเฉพาะด้านการใช้ภาษาอย่างหนึ่งของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'

4. การใช้คำลักษณะนามต่างจากปกติ

โดยปกติคำบอกจำนวนต้องใช้ร่วมกับคำลักษณะนามเสมอ โดยนำคำลักษณะนาม
ไว้หลังคำบอกจำนวน เช่น ลูกหนึ่งคน หมาหนึ่งตัว แต่ในกรณีที่มีจำนวนเป็นหนึ่ง
คำลักษณะนามอาจอยู่หน้าคำบอกจำนวน เช่น นกหนึ่งตัว อาจใช้ว่า นกตัวหนึ่ง
และการนำคำลักษณะนามมาใช้ร่วมกับคำนามนี้ จะต้องใช้ตามลักษณะหรือสภาพของสิ่งนั้น ๆ
ตามที่ใช้กันโดยปกติ เช่น จาน 3 ใบ ไม่ใช่จาน 3 อัน เป็นต้น

'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้คำลักษณะนามต่างจากปกติ จำแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

4.1 การใช้คำบอกจำนวนหน้าคำนาม

4.2 การใช้คำลักษณะนามในที่ที่ไม่ใช่

4.3 การใช้คำลักษณะนามคนละคำกับปกติ

4.1 การใช้คำบอกจำนวนหน้าคำนาม

การใช้คำบอกจำนวนโดยปกติ อาจนำคำลักษณะนามไว้หน้าหรือหลังคำบอกจำนวน
ในกรณีที่คำนามนั้นมีจำนวนเป็นหนึ่ง เช่น แมวหนึ่งตัว อาจใช้ว่า แมวตัวหนึ่ง แต่ในกรณีที่
มากกว่าสอง จะนำคำลักษณะนามไว้หลังคำบอกจำนวน เช่น แมวสองตัว รองเท้าสองคู่
แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้คำบอกจำนวนอยู่หน้าคำนาม ดังตัวอย่าง

10,000,000 กระเทียม เป็นตัวเลขแบบประมาณของทั้งอเมริกา

บนหลังหมาแคคสีทอง : 468

"เราจะดื่มให้กับเสียงถอนใจเศรษฐกิจทั่ว..." แล้วพูดให้สามเพื่อนได้ยิน

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต ขบวน 1 : 143

"กระเทียม" และ "เพื่อน" เป็นคน คำลักษณะนามต้องเป็นคนและอยู่หลังคำบอกจำนวน ปกติใช้ว่า "กระเทียม 10,000,000 คน" "เพื่อนสามคน"

"...หลายบาร์อย่างแฉะทั่ว แต่ไมล์ไม่รักเงินกว่าเพื่อน ผมจึงยังมีเขา
อยู่ที่นี่"

บนหลังหมาแคคสีทอง : 488

"บาร์" เป็นสถานที่ คำลักษณะนามต้องเป็น "แห่ง" และอยู่หลังคำบอกจำนวน ปกติใช้ว่า "บาร์หลายแห่ง"

"ก็เมีย"

"สาม เมียเท่านั้น" เขาบอก...

กรุงเทพฯ รจนา : 62 - 63

คำบอกจำนวนที่มีความหมายแสดงคำถาม ปกติต้องใช้ร่วมกับคำลักษณะนาม
ใช้ว่า "เมียกี่คน"

อนึ่ง บางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำสรรพนามไว้หลังคำบอกจำนวน เช่น

...บางหล่อนวางหน้าราวกับสุจิตระงูคลงในผนังคอ...

หลงกลืนกัญชา : 187

...บางหล่อนจึงวิตกต่อไปว่า...

00.00 น. : 62

ตัวอย่างทั้งสองนี้ปกติใช้ว่า "ผู้หญิงบางคน"

นอกจากนี้ปรากฏการใช้คำนามที่มีความหมายเป็นนามธรรมไว้หลังคำบอกจำนวน
ดังตัวอย่าง

สองความบังเอิญนี้ เป็นเหตุผลเพียงพอที่เราควรจัดแจงให้มีการกินแบบเรียก
ให้เลียนปากว่า-กินแอมอร์ ฟาร์ที...

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 59 - 60

เขารับร้อนอย่างไม่รับร้อน! มันมีสองความรู้สึกในหัวใจของเขา เขา
อยากกลับบ้านและเขาก็อยากสู่มปลาอีกสักประเดี๋ยว

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 118

ในบางครั้งปรากฏการนำคำบอกจำนวนไว้หน้าคำกริยา ทั้งนี้เพื่อเน้นให้เห็น
กริยาการกระทำนั้น ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

...ผมก็เคยหลายคิดแล้วก็เห็นว่ามันเป็นไปทำนองนั้น

น้ำตาสองเม็ด : 125

กินอิ่มแล้วถ้าชอบกาแฟควรจิบกาแฟสักถ้วย ก่อนออกจากร้านโดยไม่ลืมฝาก
รอยยิ้มเจ้าชู้ไว้กับแคชเชียร์สักสองสามยิ้ม...

คืนรัก : 509

4.2 การใช้คำลักษณะนามในที่ที่ไม่ใช่

การใช้คำลักษณนามเช่นนี้ เป็นการใช้คำปฏิเสธร่วมกับคำลักษณะนาม โดยนำคำ
ปฏิเสธ "ไม่" ไว้หน้าคำลักษณนาม ทั้งนี้ด้วยความประสงค์จะเน้นจำนวนหรือปริมาณให้
เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

แขนและมือข้างนั้น-วันก่อนตายเขาตอบหล่อนอีกไม่นับฉก เพราะหล่อนขายตัว
เอาเงินมาให้ไม่พอที่เขาจะเอา

หัวใจที่มีฝัน : 3

ในตัวอย่างนี้ปกติใช้ว่า "ตอบหล่อนอีก ไม่นับ"

...และต่อมาก็คือ การเซ็นชื่อในจดหมายบริหาร "วันละ...นับไม่ถ้วน
ฉบับกะ"

นิทานกรุงเทพฯ : 73

"เรามีปลาหลายพันนับไม่ถ้วนตัวในอ่าว..."

อินโทนิค 28 คีกรี่ : 61

...มันแตกเป็นเส้นกระจายกระจาย มันเหมือนกับการที่เส้นออกจากจุดน้อยนิด
นับไม่ถ้วนเส้น...

อินโทนิค 28 คีกรี่ : 135

ในตัวอย่างทั้งสามนี้ ปกติใช้เพียงว่า "นับไม่ถ้วน"

นอกจากนี้ บางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำลักษณะนามกับว่า "วนที่มากกว่า
2 โดยเติม "ส์" ซึ่งตรงกับการเติม S กับจำนวนที่มากกว่า 2 ในภาษาอังกฤษ
ดังตัวอย่าง

...สืบเนื่องจากผลประทุมลงมติที่มโนลาโนโมในปีที่ผ่านมา กรรมการผู้เชื่อเพื่อ
ร่างกายแรงใจหลายคนสมทบ อาทิ คุณหญิงอุบลรัตน ศรียานนท์...และคาด
ว่าคงได้รับการทบทวนอีก ไม่น้อยกว่า 24 คุณหญิงส์

นิทานกรุงเทพฯ : 203

การใช้ "24 คุณหญิงส์" นี้จะเน้นให้ความหมายว่า วานวนคุณหญิงนี้มากจริง ๆ ซึ่งอาจพ้องกับการใช้ศัพท์แสดงบางค่า เช่น "มันส์" ยิ่งเพิ่ม "ส์" มากเท่าไรยิ่งให้ความรู้สึกว่ามีควมมันมากขึ้นเท่านั้น

4.3 การใช้คำลักษณะนามคนละคำกับปกติ

การใช้คำลักษณะนามคนละคำกับปกติ เป็นการนำคำนาม หรือคำลักษณะนามใช้ร่วมกับคำนาม คำกริยา หรือคำบอกจำนวนที่ปกติไม่สามารถใช้รวมกันได้ ทั้งนี้ เพื่อเน้นความหมายอารมณ์ หลอดกระทั่งความรู้สึกต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

หล่อนจูบคำโตกว่าผู้หญิงคนอื่นเหมือนที่เขาคาดคะเน

คลใจ ภูมิริน : 696

"จูบ" เป็นกริยาที่เอาปากสัมผัสด้วยความรัก เป็นกริยาที่หาด้วยความนุ่มนวล อ่อนหวาน ปกติจะใช้คำลักษณะนามว่าครั้ง หรือไม่ต้องมีคำลักษณะนาม แต่ใช้คำคุณศัพท์ต่าง ๆ ช่วยขยาย เช่น จูบนาน จูบเบา จูบแรง เป็นต้น ส่วน คำ เป็นคำลักษณะนามที่บอกจำนวนของเคี้ยวของกินที่กระทำด้วยปาก ดังนั้นเมื่อมาใช้ร่วมกับจูบ แะให้เห็นว่า "จูบ" เป็นกริยาที่กระทำด้วยปาก 'จูบคำโต' อาจหมายถึงการจูบอย่างหนักหน่วง เน้นนาน เร้าร้อน และจูบอย่างที่มีกำลังถึงใจ

"บ้า!" หล่อนโรยเกล็ดในขามจูบขวยอีก 10 ผง (ผมจำเป็นต้องรอบกอบ

ในภาวะที่ขาดแคลนในครอบครัวของเรา และของประเทศ) ..

น้ำตาสองเม็ด : 135

'ผง' เป็นสิ่งละเอียด หรือละเอียดยากเชื่อ ปกติจะไม่เน้นหรือไปสาบารณนับได้ ส่วน "เกล็ด" ที่มีลักษณะเป็นผงละเอียดก็ไม่สามารถนับได้เช่นกัน ปกติถ้าใช้ตรงปริมาณเกล็ดที่มีผงละเอียดมักใช้ว่า เกล็ด 1 ช้อน เกล็ดครึ่งช้อน หรือใส่เกล็ดเล็กน้อย เป็นต้น เมื่อใช้ เกล็ด...10 ผง ในบริบทนี้ เน้นให้ความหมายและความรู้สึก

ต้องระมัดระวังปริมาณการใส่เกลือเป็นอย่างยิ่ง โดยใส่เกลือในปริมาณน้อยมาก
น้อยจนสามารถแยกแยะผงมานับจำนวนได้

"ผมแหยงก็โอเวอร์นี่คนน้อย เมื่อคืนกินเหล้ากันหนัก"

"หรือคะ รู้สึกยังงี้คะ เห็นเขาว่าทรمانัก..."

"เหมือนกับผมมีหัวอยู่สองใบตั้งอยู่บนคออันเดียว และที่มันร้ายกาจที่สุด
ผมไม่รู้ว่ามันหัวของผมหรือหัวของใคร" โฉน ไพรา รู้สึกแปลกแป๋
นึกถึงอาการนั้น

หอมดอกประควน : 169

การใช้คำลักษณะนามกับ "หัว" ปกติจะใช้เหมือนกลานามว่า หัว' เช่น
หัว 1 หัว" ส่วน "ใบ" เป็นลักษณะนามใช้เรียกสิ่งของ ผลไม้ เครื่องใช้บางอย่าง
หรือแผ่นกระดาษ "ใบ" ในบริบทนี้ทำให้ผู้อ่านนึกถึง ภาพยนตร์ที่มีลักษณะกลบเพราะหัวมี
ลักษณะกลม เช่น ชัน แก้ว ขาบ ซึ่งสามารถหยิบฉวยได้ เมื่อมาหาใช้ว่า
'หัว...ใบ" ให้ความรู้สึกกว่าหัวของคนเรานี้ไม่มีความสำคัญเท่าไรนัก ในความรู้สึก
เล็ก ๆ อาจเป็นการพูดแกล้งประชดประชัน ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า 'เหมือน...
มีหัวอยู่สองใบตั้งบนคอเดียว" หมายถึง ปีความรู้สึกมีหัว เรือปวดหัวมาก

นอกจากใช้คำลักษณะนาม "ใบ" กับหัวแล้ว ปรากฏการใช้คำลักษณะนาม
"ใบ" กับ "โลก" เสมอ ๆ ดังตัวอย่าง

"เฮ้ย! ทำไมทำหน้าเหมือนแบกโลกทั้งใบไว้นั่นล่ะ?"

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (เล่ม) : 61

"โลกกระปุกใบนี้มันก็หมุนอย่างราบรื่น
เป็นน้ำมันหล่อลื่น"

โดยยี่สิบแปดคี่กรีกกับมะขามเปียก

จากแถมแปญถึงกัญชา : 151 - 152

การใช้คำลักษณะนามกับ "โลก" ปกติใช้เหมือนคำนามว่า "โลก 1 โลก" หรือ "โลก 1 ลูก" หรือไม่ต้องใช้คำลักษณะนาม เมื่อใช้โลกกับคำลักษณะนาม "ใบ" ดังกล่าว "ใบ" เป็นลักษณะของที่สามารถหิวนวดยได้ และมีขนาดเล็ก เช่น จาน หรือชาม โลกในที่นี้จึงให้ความรู้สึกว่าเป็นโลกที่มีขนาดเล็ก และไม่มีใครมีความสำคัญเท่าใดนัก และยิ่งในตัวอย่างที่ ๕ ใช้ว่า "โลกกระปุก" ยิ่งเน้นให้เห็นว่าโลกนี้มีขนาดเล็กมาก และไม่มีใครมีความสำคัญอะไรเลย

'รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้กล่าวถึง สาเหตุการใช้คำลักษณะนาม "ใบ" กับ "โลก" ว่า

ในโลกใบนี้

ใช้-ข้าพเจ้าเรียกมันว่าใบด้วยความรู้สึกอยากอมมันไว้ในปาก

ทำไมจึงอยากอมก็ไม่รู้เหมือนกัน (เพราะข้าพเจ้าเป็นคนไม่มีเหตุผล)

แต่ก็คงจะเป็นเพราะมีความรู้สึกอยากอมมันกระมังจึงเรียกว่าใบ จะเรียกว่า
คุ้นหรือกวนหรือมด...มันคงไม่มาอมเลย

โลกใบนี้ในความรู้สึกของคนบางคนมันเป็นโลกของความเบียดเบียน เหมือนกับ

หนอนในหลุมอาจิม และแน่นอน โลกของเขาจึงมีกลิ่นเหม็นไม่น่าอยู่อาศัย

๐๐.๐๐ น. : 18

จากคำกล่าวของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ข้างต้นพอชี้ให้เห็นว่าเหตุที่เรียก "โลก" ว่า "ใบ" นั้นนอกจากเห็นว่าโลกนี้ไม่มีใครสำคัญแล้ว โลกนี้ยังเป็นโลกที่ไม่น่าอยู่ ผู้คนอยู่ด้วยความเบียดเบียนทุกซีกทุกข้าง อยู่อย่างเอารัดเอาเปรียบ แกร่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน

นอกจาก 'รงค์ วงษ์สวรรค์ จะใช้ "โลก" ร่วมกับ ใบ ตามลาพัง ดังตัวอย่างข้างต้น บางครั้งมีการใช้คำคุณศัพท์มาขยายให้เห็นว่า โลกนอกจากมีลักษณะเป็นใบแล้ว ยังมีลักษณะอื่นอีก ดังตัวอย่าง

...ความอาวุโสในโลกเป็ยวไบนี้นอกเขาวาคนจำนวนมาวมักของโหลใน
เสียงของคนเองอย่างรุนแรง...

คลาิจ ภุบริน : 481

เขาร้องเพลงมาแล้วประมาณ 5,000 เพลง และอาจร้องมากกว่าไกร
ในโลกเศร้าไบนี...

นินทากรุงเทพฯ : 125

"โลก" ปกติจะมีลักษณะกลม แต่อาจขรุขระบ้างที่ผิวโลก โลกเป็ยว"
อาจหมายถึง โลกที่ไม่ยุติธรรม ประชาชนมีความสุขไปเท่าเทียมกัน และ "โลกเศร้า"
หมายถึง โลกที่พลเมืองอยู่ด้วยความสุขยาก อยู่ด้วยความอึดอัดคับข้อง นึกหวัง
ไม่มีความสุขที่แท้จริงในชีวิต จึงไม่ใช่โลกที่สวยงามแต่เป็นโลกที่เศร้าโศก

การใช้คำลักษณะนามต่างจากปกติ สรุปได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การใช้คำบอกจำนวนหน้าคำนาม เช่น สองความบังเอิญ
2. การใช้ลักษณะนามในที่ที่ไม่ใช่ เช่น เขาตนหลอนอีกใบนับฉาค,

เรามีปลาหลายพันธุ์นับไม่ถ้วนตัวในอ่าว

3. การใช้คำลักษณะนามคนละคำกับปกติ เช่น รูปเก่าโต, โรยเกลือในซาม
ซุบบวมอีก 10 ผง

ข้อสังเกต การใช้คำนามตามหลังคำบอกจำนวน เว้น หลายเมีย สามเพื่อน
เป็นวิธีการที่ปกติมิใช่และใช้มากในสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะภาคหัวข่าว
ทั้งนี้เพื่อสงวนเนื้อที่ ส่วนการใช้คำลักษณะนามคนละคำกับปกติ จะบังเอิญเนื่องกับการ
เพิ่มอารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนภาพพจน์ที่เด่นชัดยิ่งขึ้น

5. การใช้คำในประโยคซึ่งปกติใช้ร่วมกันไม่ได้

การใช้คำลักษณะนี้ เป็นการละเมิดกฎเกณฑ์ทางค่านวากภณส์กอย่างหนึ่ง
โดยนาคาที่ปกติไม่สามารถใช้ร่วมกันมาใช้ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะปกติคานางคำเลื้อกใช้
ร่วมกับคากรียาหรือคาชยายบางตัวเท่านั้น เช่น คำกรียา "เค็ด" กรรมของประโยค

ต้องเป็นรูปธรรมเท่านั้น หรือคำขยาย "เชอ" ประชานต้องเป็นสิ่งมีชีวิตที่เป็นคนหรือสัตว์เท่านั้น เราไม่สามารถนำคำกริยา "เค็ด" มาใช้กับสิ่งที่มีความหมายเป็นนามธรรมได้ในทางตรงกันข้ามไม่สามารถนำคำขยาย "เชอ" มาใช้กับรสอาหารได้เช่นเค็ดความกังวลอาหารรสเชอ

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำนิลไวยากรณ์ โดยนำคำที่ปกติใช้ด้วยกันไปได้มาใช้ด้วยกันอย่างหลากหลายและสม่ำเสมอ จำแนกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

- 5.1 การนำคำที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม
- 5.2 การนำคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตมาใช้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิต
- 5.3 การนำคำที่ปกติใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรมอย่างอื่น
- 5.4 การนำคำที่ปกติใช้กับนามธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับนามธรรมอย่างอื่น
- 5.1 การนำคำที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม

การใช้คำลักษณะนี้ เป็นการนำคำกริยาหรือคำขยายที่ต้องการประชานหรือกรรมที่เป็นรูปธรรม มาใช้กับประชานหรือกรรมที่เป็นนามธรรม หรือนำคำนามที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม อันเป็นการใช้คำแทนผลของสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา การใช้คำลักษณะนี้ปกติมีใช้ทั้งในวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรอง ดังที่เรียกว่า อวิตพากย์*

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำลักษณะนี้เสมอ ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งกับคำกริยาคำขยาย และคำนาม จำแนกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

5.1.1 การนำคำกริยาที่ใช้กับประชานที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับประชานที่เป็นนามธรรม เช่น คำกริยา "หล่น" "หล่นเกลื่อน" "ลอยฟ่อง" และ "ทิ่มแทง" สิ่งที่จะ "หล่น" หรือ "หล่นเกลื่อน" จะเป็นรูปธรรมเท่านั้น เช่น หนังสือหล่น กระดาษหล่นเกลื่อน "ลอยฟ่อง" ปกติเป็นลักษณะของสิ่งของที่ลอยสูงหรือ

*อวิตพากย์ (Synesthesia) คือ การใช้คำแทนผลสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา จากวิชา กงกะนันท์ วรรณคดีศึกษา หน้า 42

ลอยเด่นอยู่ในอากาศหรือบนผิวน้ำ เช่น ฟองลอยฟองอยู่บนผิวน้ำ และ "ทิมแทง" สิ่งที่ใช้ทิมแทงโดยปกติจะเป็นของมีคมหรือไม่ เช่น ไม้ทิมหรือแทงเท้า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำเหล่านี้มาใช้ร่วมกับประธานที่เป็นอารมณ์ ความรู้สึก และกวีธรรม ดังตัวอย่าง

เขารู้สึกสะท้านกับท้ายประโยคนั้น พร้อมกับความระแวงหล่นลงในความคิด...

คลใจ ภูมิริน : 308

นั่นเห็นไหม หล่นเกลื่อนอยู่บนถนนคือศีลธรรมของคนที่ยังรีบร้อนจะไปประมูล
ราคาสร้างโบสถ์

กรุงเทพฯ รจนา : 74

...เพราะเขาเป็นคนธรรมดาจึงไม่ได้การต้อนรับสมเกียรติ ความหงุดหงิด
ลอยฟ่องปะปนกับความรื่นเริงของคนส่วนมาก

อินโพนิก 28 ศีกวี : 83

นักเลงจากเขาวราชผู้อยู่เบื้องหลังแก๊งขโมยรถยนต์ยอมรับว่ากวานหวาคกลัว
ทิมแทงเข้ามาในความรู้สึก...

นักเลงโกเมน : 470

คำกริยาที่แสดงอาการแบ่งแยก หรือล่วงพ้นสิ่งใดสิ่งหนึ่งไป เช่น "คัน" "ข้าม" "คัน" เป็นกริยาที่แทรกหรือกั้นระหว่างกัน ปกติใช้เมื่อสิ่งหนึ่งแทรกระหว่างอีกสิ่งหนึ่งหรือคนหนึ่งแทรกระหว่างคนสองคนหรือคนหลายคน สิ่งที่น่ามาคั่นนี้จะต้องเป็นรูปธรรม เช่น คั่นคั่นในหนังสือ ลูกนั่งคั่นกลางระหว่างพ่อแม่ คำกริยา "ข้าม" เป็นการทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ล่วงพ้นสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือผ่านสิ่งนั้นไป สิ่งที่ถูกข้ามไปนั้นจะต้องเป็นรูปธรรม เช่น เกินข้ามธรณีประตู นกบินข้ามหัว 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำทั้งสองนี้มาใช้กับสิ่งที่เบือนนามธรรม คือ ความว่างเปล่า และความน่าเบื่อหน่าย ดังตัวอย่าง

เพื่อนเก๋ามองสบตากัน มีแต่ความว่างเปล่าคั่นอยู่และความระแวงแคลงใจ
จากหน้าเราจะเฉือน ๆ ขณะเปิดจุกขึ้นเทลงในแก้วทั้งสองจนเกือบเต็ม...

คืนรัก : 306

ความเงยบนคนทั้งสองไฉไลเจ้าของบ้านผสมเหล้าอีกแก้ว

คลใจ ภูมริน : 655

"เฮ้ย! รับโทรศัพท์ไว้อย่า" เขาตะโกนข้ามความน่าเบื่อหน่ายในห้องบอกเพื่อน
"ห...ที่ไหนโทรมา หนักจุบหาย"

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 1 : 41

5.1.2 การนำคำกริยาที่ใช้กับกรรมที่เป็นรูปธรรม มาใช้กับกรรม
ที่เป็นนามธรรม เช่น "ยืน" "ยืนฟัง" กรรมหรือคำนามที่รองรับการกระทำของกริยา
ทั้งสองนี้ ปกติต้องเป็นรูปธรรม เช่น มียืนผ่านนั่ง ยืนฟังดู ยืนฟังประตู กระจก
วงษ์สวรรค์ นำมาใช้กับกรรมที่เป็นนามธรรม คือ ความว่างเปล่า และความเปลี่ยวใจ
ดังตัวอย่าง

...ชายชราอ่อนเปลี้ยจนชวนกายเกือบล้มอยู่บนเวที-โลกที่ปฏิเสธอดีตและ
เขารับ เอื้อมมือยืนความว่างเปล่าไว้

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 1 : 157

หลอนยังยืนฟังความว่างเปล่า "ไต่ยืนคนพูดกันคราวที่ชาวขอนแก่นแซ่ขึ้นตัว
ไปกับบริษัทขายเครื่องสำอางทางเหนือ รินนึกไม่ถึงเลยว่าจะเป็นคุณ..."

คลใจ ภูมริน : 683

นาที่เดียวกันนั้น ขอทานยืนฟังความเปลี่ยวใจในป่าคอนกรีตอย่างองอาจ
ในรูหูของเขาอิงอวลด้วยเสียงเงินมันพูดกันในกระเป๋าค้นอื่น

กรุงเทพฯ รจนา : 76

คำกริยาที่แสดงอาการสัมผัสหรือจับต้องบางคำ เช่น โยก ดูปคำ
ดูใบได้ ขว้าง โดยปกติกรรมหรือคานามที่รองรับกริยาเหล่านี้จะเป็นรูปกรรมเสมอ
เช่น โยกเก้าอี้ ดูปคำบาดแผล ดูใบได้ผิวหนัง และขว้างมีด 'รงค์ วงษ์สวรรค์
มักนำคำเหล่านี้มาใช้กับสายตา แสดงให้เห็นถึงการมองด้วยสายตาที่แสดงความรู้สึก
ต่าง ๆ กัน ดังตัวอย่าง

...นิล วิหค โยกสายตาไปยังไฟมอดักกันอย่างเชื่อมั่น

นักเลงโกเมน : 7

...เขาพยายามปลดปล่อยหัวใจให้ว่างเปล่า ขณะดูปคลาสายตามน
แผนมณู

กลใจ ภูมริน : 569

"ผู้ชายแบบผม..." ชายเจ้าดูใบสายตามนใบหน้าหล่อน และเป็น
สายตาของคำถาม

ขึ้นมาชมดอกไม้ เล่ม 2 : 19

"คล้ายคล้ายคล้ายว่าเคยเห็นที่ไหน" อีกคนขว้างสายต มาคร่ำมอมองมา

นักเลงโกเมน : 385

"นายไม่เห็นหรือ เขาใช้ปืนอย่างไม่มีเหตุผล" แดงยกขว้างสายตา
โกรธแค้น

นักเลงโกเมน : 1166

นอกจากนี้คำกริยาบางคำที่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงสถานที่ เช่น
คำกริยา "ขโมย" "ขโมย" "แจกจ่าย" และ "ขว้าง" สิ่งที่จะ "ขโมย" "ขโมย"
"แจกจ่าย" และ "ขว้าง" ปกติต้องเป็นรูปกรรมเสมอ เช่น ขโมยเงิน ขโมยหนังสือ

แจกจ่ายเสื้อผ้า แด่ชนวน้ำลาย รงค์ วงษ์สวรรค์ นาคากิริยา เหล่านี้มาใช้กับ
กรรมที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

...มันไม่ใช่ความคิดเฉียบแหลมอย่างไรนัก มันเป็นวิธีแก้แค้นของนักค้าของ
เถื่อน ทรงอิทธิพลในอเมริกาซึ่งขอยืมความไร้เดียงสาของนักแข่งรถเป็น
เครื่องมือ เพื่อชักชวนสินค้าต้องห้ามมากับอวัยวะบางชิ้นของรถยนต์ อย่าง
แนบเนียน...

คลใจ ภูมิริน : 673

หรือถ้าเพียงจะขโมยความดีของตัวเองบ้างร่วมกับกาแฟอย่างละครึ่ง อย่าให้
หวานนักและหิบบความขั่วมาแกล้ม รสมันจะละมุนพอดี
ใต้ถุนปากคอนกรีต ขวาน 3 : 45

นักธุรกิจผู้นั้น หรือรักครั้งแรกของหล่อน แจกจ่ายความหวังให้แก่หล่อน
ฟูมเฟื่อย...

ถั่วอารมณ์ : 73

กลางคืนถ้าจะให้สวยก็ต้องเริ่มต้นกันที่บาร์อีกเหมือนกัน ค่ำมิให้न्ह่วงจนถึง
ข้าวหัวใจและบัวสีทุกซอกกระเซ็นไปตามผอญน้ำลายให้หมดสิ้น...

ถึง...ปากคอนกรีต : 7

5.1.3 การนำคำขยายที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็น
นามธรรม เช่น "เตี้ย" "ผุดผาด" "อ่อนปวกเปียก" และ "บุคเน่า" "เตี้ย"
ปกติใช้ขยายรูปร่างหรือลักษณะที่ต่ำกว่าปกติ เช่น โต๊ะเตี้ย หลังคาเตี้ย และ "ผุดผาด"
เป็นลักษณะของผิวพรรณที่น่ามีนวลงดงามเปล่งปลั่ง เช่น ผิวพรรณผ่องงามผุดผาดบาดตา
"อ่อนปวกเปียก" เป็นคำขยายลักษณะสิ่งของบางชนิดที่โอนเอนไม่สามารถทรงตัวได้ เช่น

ขนมยังอ่อนปากเปื่อยก่อยกขึ้นจากเตาไม่ได้ และ "บุคเน่า" เป็นลักษณะของสิ่งของบางชนิดที่เสื่อมคุณภาพ เช่น แกงบุคเน่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำเหล่านี้มาใช้กับคำนามที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

คุณคิดว่าน่าจะโรยกะทิสดหรือคะ ? ฉันก็เคยทำบุ้เก็บสไตน์นั้น แต่เดี๋ยวนี้
เป็นไปไม่ได้แล้วคะ อิมพอสสิเบิล มะพร้าวชุกก็โลละสามสิบบาท
รัฐมนตรีศึกษาสูงท่านรู้หรือเปล่า!
"...เวร! เวรของคนศึกษาเที่ยอย่างนั้นคะ ! "

นิทานกรุงเทพฯ : 240

...พูดซอ้น น้ำเงิน อารมณ์ผูกขาด...

นักเลงโกเมน : 36

...หลอนไม่อยากจะเห็น ความรักและความหวังของคนอ่อนปากเปื่อย
และเป็นทาสเหล่า

นักเลงโกเมน : 239

ทิดเพลิน ลำไย มักปวดหัวปวดประสาทอยู่เนืองนิจ เมื่อยามบ้ายทาสให้
อารมณ์บุคเน่า หึงหมันทุบตีถูกเมีย...

แจ้ ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 75

มันเป็นเรื่องของการใช้อารมณ์นั้นแหละ แต่มันจะไม่ตัดสินใจว่าเป็นอารมณ์
สกลีหรืออารมณ์บุคเน่าของเขา...

กัญชาชิปไทย : 111

ข้อสังเกต คำขยาย "บุค" ปกติสามารถใช้กับอารมณ์ได้ เช่น อารมณ์บุค
หรือแสดงลักษณะใบหน้าที่ไม่พอใจ เช่น ทำหน้าบุค แต่คำซ่อนความหมาย "บุคเน่า"
ปกติไม่ปรากฏว่านำมาใช้ร่วมกับอารมณ์

5.1.4 การนำค่านามที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น "ราคา" "อุณหภูมิ" "สุขภาพ" "ราคา" โดยปกติหมายถึงค่าของสิ่งของที่คิดเป็นเงินตามซื้อขายกัน เช่น ราคาสินค้า "อุณหภูมิ" เป็นค่านามที่แสดงระดับความร้อนหนาวของอากาศ เช่น อุณหภูมิของอากาศ และ "สุขภาพ" ปกติใช้แสดงลักษณะความสุขหรือความสบายของร่างกายมนุษย์หรือสัตว์เท่านั้น 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำค่านามเหล่านี้มาใช้ร่วมกับค่านามที่มีความหมายเป็นนามธรรมบอกอารมณ์ความรู้สึกและสภาพการณ์ต่าง ๆ กันตัวอย่าง

การเล่นร้างแกตัวเอง หรือราคาของความขมขื่นนั้นช่างแพงถึงใจ
ข้าพเจ้าเรียกมาร์การิตาอีกรอบ

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขวบน 1 : 143

เอกราช-ราคาเอกราชค่อนข้างแพงในยุคที่โลกแคบลงด้วยการบินระบมเจ็ท
บนอากาศ การพูด การพาณิชย์ และการเมือง รุกล้ำเข้ามาในกระแส
ความคิดของประชาชน...

บุหลันลบแสงสุรยา-บรูไน : 210

...ธุรกิจของ เขาขณะนี้การมีรถยนต์หลายคันหลายสกุลให้เขาเพื่อการตระเวน
เวียงพิงศ์อุณหภูมิในอารมณ์ของเขาเยือกเย็น -และ...ขอแสดงความยินดี

นินทากรุงเทพฯ : 105

...ชาวเกี่ยวกับมันก็มักเป็นชาวลื้อ มีการปิ่นยันบ้าง เลื่อนลอยบ้าง
ตามอุณหภูมิของความรักและความเกลียด...

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขวบน 3 : 20 - 21

"คนแบบเราไม่มีกังวล! เราไม่มีอุณหภูมิการ เมืองในหัวใจ !

ระบาคอนเคียว : 11

และราคา 1.35 ดอลลาร์ ไม่เป็นอันตรายกับสุขภาพทางการเงิน

บนหลังหมาแคคสีทอง : 44

ผู้หญิงในบ้านรายงานจากตัวเธอว่าสุขภาพการเงินกำลังป่วย ...

แอลกอฮอล์โอเค : 57

5.2 การนำคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตมาใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต

การใช้คำลักษณะนี้ เป็นการนำคำแสดงกิริยาหรือแสดงอารมณ์ความรู้สึกของคนมาใช้กับสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คน ทำให้สิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คนเหล่านี้มีอารมณ์ความรู้สึก หรือแสดงอาการกิริยาราวกับเป็นคน เช่น พุคคุยได้ มองเห็นได้ รู้สึกได้ หรือเคลื่อนไหวได้เช่นเดียวกับคน อันเป็นการสร้างเรื่องราวธรรมดาให้มีชีวิตชีวา การใช้คำลักษณะนี้เป็นสิ่งที่นักประพันธ์ใช้มาแต่ก่อน ดังที่เรียกว่า บุคลาธิษฐาน 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้คำลักษณะนี้อย่างหลากหลายและใช้มาก ทั้งในลักษณะของคำกริยา คำขยาย ซึ่งใช้กับธรรมชาติ วัตถุสิ่งของ และคำที่เป็นนามธรรม จำแนกได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

5.2.1 นำคำกริยาที่ใช้กับประธานที่เป็นสิ่งมีชีวิตมาใช้กับประธานที่ไม่มีชีวิต เช่น นำคำกริยาที่แสดงอาการ "กระซิบ" "ร้องเพลง" "แหงน" "เคิน" "หายใจ" "รังแก" "บิด" และ "เพ่นพ่าน" มาเป็นกิริยาของธรรมชาติ วัตถุสิ่งของ และคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

กระซิบ และร้องเพลง ปกติเป็นกิริยาของสิ่งมีชีวิตที่เป็นมนุษย์หรือสัตว์เท่านั้น 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาสร้างเป็นอาการกิริยาของสายน้ำ ทะเล ต้นไม้ และพายุ ประหนึ่งว่าธรรมชาติเหล่านี้เป็นคน ดังตัวอย่าง

... ก้านกิ่งไม้กระซิบ บอกกันว่าทุกกิ่งถึงป่า

กัญชาชิปไทย : 156

ทะเลกระซิบเบา ๆ และแสงสว่างเร่งลบความมืดให้จาง ตะวันบ่งหลัง
ภูเขาเบื้องหน้าของเกาะภูเก็ต...

นิพนธ์ 28 คีกรี้ : 131

ความงามของภูเขาสร้างด้วยปากร้องเพลงของพายุ !

ระบำคอนเคียว : 42

การนำคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตมาใช้กับวัตถุสิ่งของ เช่น ถากฎา "เดิน"
"ป่วย" และ "หายใจ" ปกติเป็นกริยาของสิ่งมีชีวิต รงค์ วงษ์สวรรค์ นำมาใช้
กับสกุลเงินตรา บิลด์ บัตรเชิญ อาหารและโทรศัพท์ เพื่อแสดงอาการเคลื่อนไหวที่
เคลื่อนไหว และสภาพการณ์ของสิ่งต่าง ๆ ในขณะนั้น ดังตัวอย่าง

สัตว์เป็นยังงัยบ้าง? คงเหงาแน่ซี แต่คอลลาร์มันก็มีตีนเดินเพ่นพ่าน
ออกมาให้หิบบ้างไหม...

นาคาสองเม็ค : 28

บิลด์ทุกใบกำลังเดินทางมาถึงบ้านอย่างโหดร้ายและเราไม่มีเงิน!...

นิพนธ์กรุงเทพฯ : 15

บัตรเชิญโรยทองเริ่มเดินทางไปสู่ความยินดีของผมเพื่อน...

นิพนธ์กรุงเทพฯ : 221

16 พฤษภาคม ถึง 8 กรกฎาคม วันนี้ โทรศัพท์หมายเลข 882319 ยังป่วย...

ถึง...ปากคอนกรีต : 90

คนรับใช้เดินมารินไวน์อิมมอร์ตจากฝรั่งเศส หลังจากเปิดจุกทิ้งไว้ราว
ยี่สิบห้า นาที เพื่อให้มันมีโอกาสดูดหายใจบ้างก่อนถูกกลืน

กลใจ ภูมรินทร์ : 51

นอกจากนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้นำคำกริยาที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรมอย่างหลากหลาย เช่น คำกริยา "รังแก" "ปัด" "เพ่นพ่าน" "ถ่ม" "วิ่ง" และ "ไต่" ประชานที่แสดงกริยาเหล่านี้ได้ต้องเป็นสิ่งมีชีวิตที่เป็นคนหรือสัตว์เท่านั้น เช่น พี่รังแกน้อง เด็กปัดของหล่นจากโต๊ะ แมวเพ่นพ่านในห้อง เด็กวิ่งไล่กัน และลิงไต่ต้นไม้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำกริยาเหล่านี้มาใช้กับคำนามที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

พญู ทรวัน จะคิดอย่างไรมากกว่านั้นอีกข้าพเจ้าไม่ถาม ข้าพเจ้า
คิดว่า ความไม่ยุติธรรมกำลังเล่นรังแกหล่นอย่างโหดเหี้ยม

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขวบน 3 : 168

ความรื้อรอนมันบัดมือข้าพเจ้าหล่นจากหิ้งหนังสือ...

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขวบน 1 : คำนำ

"เฮ้ย! ที่นี่มีฮ็อตดอกขาย" บางคนอุทานพิศวง
มันยอมเป็นไปได้ในยุคที่อารยธรรมอเมริกันเพ่นพ่านไปอย่างชุ่มฉ่ำ...

ยีนโทนิค 28 คีกรี้ : 37

บนสะพานปูฟากชะโอนง่อนแง่นโยกโยน ผนตกเปียกลื่น ความซารุดของ
มันอาจถีบเขาคกทะเลโค้งายคาย เขาเดินระมัดระวังจนกลายเป็น
เชื่องช้า

ยีนโทนิค 28 คีกรี้ : 122

คาพูดของหล่อนถึบผมออกจากบ้าน!

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 112

แต่-แต่-แต่-แต่-มันมีอีกกลิ่นหนึ่งวังซุ่มซามเข้าในจมูกดมรุนแรง...

ความหิวที่รัก : 39

กังวานที่ไต่ออกมาตามผนังคอนกรีตแปดแปด อย่างคนโค่นตะปูขึ้นสนิมทิมทะเล
หลังตื่น

หัวใจมีตื่น : 6

5.2.2 การนำคำขยายที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตมาใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต
เพื่อให้สิ่งไม่มีชีวิตนั้น ๆ มีอารมณ์ ความรู้สึก หรือลักษณะประหนึ่งเป็นคน เช่น
คำขยาย "ดุคัน" "กราดเกรี้ยว" "เคร่งครึม" และ "เซอ" "ดุคัน"
"กราดเกรี้ยว" ปกติเป็นคำขยายคนหรือสัตว์ ที่แสดงอาการหวาดกลัว อย่าง
ไม่ลดละ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาใช้กับอุณภูมิ และความเร็ว กังวาลอย่าง

...และในไม่นานของการบินข้ามทวีปโค่นความหนาวดุคันของการเดิน
บนลานวงกลมลิน-มอสโคว์...

ระบาค่อนเคี้ยว : 186

...ลมร้อนปะทะใบหน้า และอุณหภูมิกวาดเกรี้ยวของมันก็เงาบบัง
ใต้หมวกปีกกว้างฝุ่นสีจำปาคลุ้งในเปลวระยับของแดด

บักหน้อย ช้ายปลาร้า ขวาเนย : 5

รถประจำทางบนความเร็วกราดเกรี้ยวคันนั้น โยนผมไว้ริมถนนเปลี่ยว...

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' (หนุ่ม) : 35

คำขยายลักษณะของคน ที่ "เคร่งครึม" หรือ "เซอ" 'รงค์ วงษ์สวรรค์'
นำมาขยายลักษณะของสิ่งไม่มีชีวิตเช่นกัน โดยขยายสภาพบรรยากาศและรสชาติ
กังวาลอย่าง

เจ้าหน้าที่ของไชน่า แทรเวล เซอร์วิส ให้คำแนะนำที่ไม่เคยรับรู้มาก่อน
หลายประโยคบรรยายาก่อนข้างเคร่งขรึม และอารมณ์กึ่งฮาเหือกแห้ง

กรุงเทพฯ - ปักกิ่ง : 4

เวลาซึ่งไม่มีเจ้าหน้าที่มาตะโกนคำหน้าบ้านก็อาจถือได้ว่าเป็นเวลาว่างเหมือนกัน
หรือมีเบียร์อเมริกันรสเช่ ๆ และเซ็กซี่โหลกระป๋อง...

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เช่า : 182

อนึ่ง นอกจากนำคำที่ใช้กับรูปธรรมมาใช้กับนามธรรมและนำคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต
มาใช้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิตทั้งกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏการนำคำที่ใช้กับรูปธรรมที่มีความหมาย
เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่นมาใช้กับตัวผู้พูดเอง หรือใช้กับประธานที่กำลังกล่าวถึงใน
ขณะนั้น เช่น คำกริยา "นัดพบ" เป็นกริยาที่แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่าง
คำนาม 2 คำ ที่เป็นสิ่งมีชีวิต เช่น ครูนัดพบนักเรียน หญิงชายนัดพบกัน 'รงค์
วงศ์สวรรค์ นำคำกริยา "นัดพบ" มาใช้กับตัวผู้พูดเองหรือประธานของประโยค
ซึ่งปกติไม่สามารถนัดพบตัวเองได้ ดังตัวอย่าง

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ กับชายนัดพบตัวเอง
ที่นี่เป็นเนืองนิจ...

นิตทากรุงเทพฯ : 23

...ละแวกบางเขน สง่า อารัมภีร์ นัดพบกับปากตัวเองที่นี่เสมอ ราคา
ปานกลางแต่รสนิยมแบบขุนนาง

นิตทากรุงเทพฯ : 179

ปลายสัปดาห์ที่ผ่านมา เจ๊อจันทร์-อุรธาปะโนส พบตัวเองก่อน 24.00 น.
ในล็อบบี้บาร์โรงแรมเชียงใหม่ เชียงใหม่...

นิตทากรุงเทพฯ : 249

นอกจากนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำกริยา "พบ" และ "นัดพบ" มาใช้ร่วมกับสถานที่ แสดงให้เห็นว่าไปในสถานที่นั้น ๆ หรือต้องการไปในสถานที่นั้น ๆ อย่างแน่นอน ดังตัวอย่าง

"ชั้นวาคม โดยไม่เปลี่ยนแปลง ข้าพเจ้านัดพบกับอุบลราชธานี ี่ง
หมายถึงฉากของหลายอำเภอและหลายตำบล เพื่อนและผู้คน...

สาทรายปลายตะเกียบ : 281

ในคำกริยาบางคำ เช่น "ยัด" "โยน" "ผลัก" "ดัน" "ควัก" และ "โยกย้าย" คำกริยาเหล่านี้ปกติใช้กับคำนามที่มีความหมายเป็นรูปธรรมที่เป็นวัตถุสิ่งของ หรือถ้าเป็นคนก็จะใช้กับบุคคลอื่น เช่น ยัดนุ่น โยนหิน ผลักน้อง ดึงพี่ ควักกะปิ โยกย้ายสัมภาระ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำกริยาเหล่านี้มาใช้กับคำนาม "ตัวเอง" ที่เป็นประธานของประโยคในขณะนั้น ดังตัวอย่าง

(... ถ้าหลักเลียงไม่ได้ควยบางเงื่อนไซของสังคม ข้าพเจ้าจึงยัดตัวเอง
เข้าในสุท)

บนหลังหมาแคคสีทอง : 23

เขาโยนตัวเองลงในความเมาเกือบตลอดเวลาหลังจากข่าวร้ายนั้น...

นักเลงโกเมน : 376

ไม่เคยโยนตัวเองเข้าไปก้นร้านน้ำต๋อง บางลำภู

นักเลงโกเมน : 34

"อ้อม..." ถนิม ถอนใจยาว ผลักตัวเองจากขอบหน้าต่าง โจน
พรวดเคียวถึงขอบเตียง...

บางลำภูสแควร์ : 141

"ลองว่ามาคร่าว ๆ ก่อนได้ไหม ผมเชื่อแล้วว่ามันเป็นเรื่องร้ายแรง"

คลใจ ภูมรินทร์ถึงตัวเองจากความวุ่นวายในหัวใจสู่ธุรกิจฉบับพลัน

คลใจ ภูมรินทร์ : 665

บางคนควักตัวเองออกมาจากที่รวมกันอยู่หน้าบาร์ เดินไปที่เครื่องเล่น
แผ่นเสียง...

หลงกลืนกัญชา : 112

กลุ่มของเราเปลืองเวลาไม่นานนักในการไล่เรียงสัมภาษณ์จากเรื่องขึ้นฝั่ง
และโยกย้ายตัวเองขึ้นไปบนคฤหาสน์บนเกาะไม้หี้ ผู้หญิงบางคนมีความอาย
เป็นสมบัติมหาศาล คิดถึงห้องน้ำทันที...

อินทนิล 28 คีกรี้ : 79

5.3 การนำคำที่ปกติใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรมอย่างอื่น

การใช้คำลักษณะนี้ เป็นการนำคำกริยาหรือคำขยายที่มีความหมายเฉพาะมาใช้
ในบริบทต่างจากปกติ โดยใช้ร่วมกับคำนามคนละประเภทกับปกติ จำแนกได้ 2 ลักษณะ
ดังนี้

5.3.1 การนำคำกริยาที่ใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรม
อย่างอื่น เช่น คำกริยา "เย่อ" "หอบ" และ "เฉือน" ทั้งหมด 3 นี้ ปกติใช้กับ
สิ่งที่เป็นรูปธรรม "เย่อ" เป็นกริยาที่ดูครั้งแรกหรือแย่งกันด้วยแรง เช่น ปลากำลังเย่อกัน
"หอบ" เป็นกริยาที่เอาแขนสองข้างรวบสิ่งของไป และ "เฉือน" เป็นกริยาที่ตัดสิ่งใด
สิ่งหนึ่งให้ขาดจากกัน เช่น เฉือนเนื้อ เฉือนหมู รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำเหล่านี้
มาใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมเหมือนกัน แต่ใช้กับคำใหม่ที่แปลกไปจากเดิม ดังตัวอย่าง

...ผมเย่อเหล่าไ้ทุกสกุล

คอกไม้และงูพิษ : 20

...ผู้เข้าหอร้างมาโรงเหล้า พร้อมกับหัวใจอันหวาระแวง

แจ้ง ใบทอง เสดเพลบอยชาวไร่ : 323

...เขาพบหล่อนที่นั่นในงานนักเขียนไทยประจำปี ช่วงเวลานั้นดูเหมือน
หล่อนจะมีใครสามหรือสี่คน วิ่งอยู่อย่างไม่ลดรา แต่เนียนหล่อนมาจาก
คนเหล่านั้น ได้ควยยืม เต้นโรฟันขาวบริสุทธิ์เหมือนทารกหิวน้ำนม ควย
ความหนุ่มมีเสน่ห์แบบก้าวร้าว...

ใต้ต้นไม้คอนกรีต ขนวน 1 : 44

5.3.2 การนาคาขยายที่ใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรม
อย่างอื่น เช่น คาขยายที่แสดงลักษณะของสิ่งของที่ต่างจากปกติ เช่น เหี่ยวเฉา
บวม และงอม คำทั้งสามนี้ปกติใช้ขยายสิ่งที่เป็นรูปธรรม "เหี่ยว" ปกติอาจใช้กับ
ใบหน้า แสดงให้เห็นลักษณะใบหน้าที่ไม่เต่งตึง ส่วน "เฉา" มักใช้กับต้นไม้ดอกไม้
ที่ขาดน้ำหล่อเลี้ยง หรือได้รับความร้อนจากแสงอาทิตย์จนโรย เปื่อนำคำทั้งสองมาใช้รวม
กันว่า - "เหี่ยวเฉา" ปกติจะใช้ขยายลักษณะของดอกไม้เท่านั้น "บวม" ปกติใช้แสดง
ลักษณะของเนื้อที่อูมหรือนูนเพราะอืดงอ และ "งอม" ปกติใช้แสดงลักษณะของผลไม้
ที่สุกจัดเกือบเน่าหรือเละ รวงค์ วงษ์สวรรค์ นาคาเหล่านี้มาขยายสิ่งที่เป็นรูปธรรม
เหมือนกัน แต่ใช้กับคำใหม่ที่แปลกไปจากเดิม ดังตัวอย่าง

...หลังจากมองใบหน้าเหี่ยวเฉาของข้าพเจ้าก่อนแนะนำว่า "คุณกวรหา
เวลาพักผ่อนสักสองสัปดาห์ ควรไปให้ไกล ๆ และไม่ใช่ที่เคยไปมาแล้ว..."

00.00 น. : 54

เพื่อนเราบางคนที่กรุงเทพฯ ใช้รถยนต์คันมืมา มันยาวและบวมคับครอก
เหม็นไม่เหมาะสมกับสถานการณ์

อเมริกันตาย : 34

...ผมนั่งมองความเคลื่อนไหวรายรอบอย่างเหนื่อยหน่าย อเมริกันจอม ๆ
นักทองเที่ยวสองคน...

ลมหายใจของสงคราม : 44

5.4 การนำคำที่ปกติใช้กับนามธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับนามธรรมอย่างอื่น

การใช้คำลักษณะนี้เป็นการนาคาภริยา ที่ใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรมชนิดหนึ่ง
มาใช้กับนามธรรมอย่างอื่น โดยอาศัยความหมายรวมของคำนั้น ๆ เช่น บม แบก
และ เตะ คำทั้งสามนี้สามารถใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม คือ "บม" เมื่อใช้กับ
สิ่งที่เป็นนามธรรม หมายถึง ทำให้สมบูรณ์ เช่น บมบารมี บมนิสัย "แบก"
เมื่อใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม หมายถึง ลักษณะที่หนักหรือเป็นไปในระดับที่สูงกว่าปกติ
เช่น แบกภาระ และ "เตะ" ความหมายที่เป็นสำนวน หมายถึง สะดุด หรือ
แปลกจากที่เคยพบเคยเห็น เช่น เตะตา เตะใจ รังค์ วงษ์สวรรค์ นำคำเหล่านี้
มาใช้กับคำที่เป็นนามธรรมเหมือนกัน แต่ใช้กับคำใหม่ที่แปลกไปจากเดิม ดังตัวอย่าง

...“ผมกำลังบมความคิดถึงจนมันล้นออกมาในฝันสองหนแล้ว...”

กลใจ ภูมริน : 60

ในโรงแรม ในนาที่เคียงกันนั้น ชายบมความเปลี่ยวออกมาจากป่าสูง
ตะโกนคำนายหน้าที่เอาโล่เหนียวยี่สิบสองมาโกหกกว่าอายุเพียงสิบห้า

กรุงเทพฯ รจนา : 75

“ปากของนั้น จะพูด” หล่อนโรยบมความเศร้าโศกแล้วสะอื้น...

หอมดอกประควน : 83

อากาศร้อนบมบรรยากาศให้ขบเซา

บนหลังหมาแคคสีทอง : 57

ตัวเลขนี้ยืนยันว่าไม่เพียงพอกับลูกค้าผู้เดินเข้ามาด้วยความรู้สึกส่วนตัว
แตกต่างกัน บางคนต้องการชบหน้ากับหมอนเนื้อ บางคนแบกความกังวล
มาโยนทิ้งในแก้วเหล้า-ควีนบุรี...

สาทรายปลายตะเกียบ : 255 - 256

...ความจริงผมเดินแบกความหิวโซไปชนแทบต้นขาหลอนในบ้านของหลอน-
บนเตียงของหลอน

น้ำตาสองเม็ด : 32

...นักเล่นสกีจะหมายเหมากับหิมะถ้าไม่แดง และแบกความรุ่งรังของความ
เป็นนักสกีไว้นานไหม ! ...

สาทรายปลายตะเกียบ : 63

การเดินทางถึงบทสุดท้ายบนหน้ากระดาษไม่ง่ายเลย ! ข้าพเจ้าไม่หุ้ดหิด
แต่พัวพัว และเดินจากหน้าบาร์เข้าห้องน้ำ สองบรรทัดของกวีนิพนธ์
บนนั้นเตะสติปัญญาอันมีกลิ่นเหม็นทันที

บนหลังหบาแคคสีทอง : 522

การใช้คำในประโยคซึ่งปกติใช้ร่วมกันไม่ได้ สรุปได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. นำคำที่ใช้กับรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม

1.1 นำคำกริยาที่ใช้กับประธานที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับประธานที่เป็น
นามธรรม เช่น หลอนเกลื่อนอยู่บนถนนคือศิลปะธรรม

1.2 นำคำกริยาที่ใช้กับกรรมที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับกรรมที่เป็นนามธรรม
เช่น หลอนยื่นเพียงความว่างเปล่า

1.3 นำคำขยายที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น
สติปัญญาเกี้ยว

1.4 นาคานามที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม
เช่น ราคาของความงาม

2. นำคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตมาใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต

2.1 นำคำกริยาที่ใช้กับประธานที่เป็นสิ่งมีชีวิตมาใช้กับประธานที่เป็น
สิ่งไม่มีชีวิต เช่น ทะเลกระซิบเบา ๆ

2.2 นำคำขยายที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตมาใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต เช่น

ความหนาวเย็น

3. นำคำที่ปกติใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรมอย่างอื่น

3.1 นำคำกริยาที่ใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรมอย่างอื่น

เช่น ผู้เฒ่าหอมร่างมาโรงเหล้า

3.2 นำคำขยายที่ใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรมอย่างอื่น

เช่น ใบหน้าเหี่ยวเฉา

4. นำคำที่ปกติใช้กับนามธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับนามธรรมอย่างอื่น เช่น
บทความคิดถึง

ปราณี กุลละวณิช¹ กล่าวถึง ซอมสกี ว่า ซอมสกีได้กำหนดความถูกผิด
ทางไวยากรณ์ไว้ 2 แบบ คือ

1. ระดับความผิดร้ายแรง ได้แก่ ระดับความผิดซึ่งเนื่องมาจากการใช้คำ
ผิดประเภททางไวยากรณ์

2. ระดับความผิดที่พออนุโลมได้ ได้แก่ ระดับความผิดซึ่งเนื่องมาจาก
การใช้คำที่ขัดแย้งกันทางด้านความหมาย

การใช้คำที่ปกติไม่สามารถใช้ด้วยกันของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ดังกล่าวข้างต้นนี้
เป็นการใช้คำผิดไวยากรณ์ ซึ่งตรงกับการจัดระดับความถูกผิดทางไวยากรณ์ที่ ปราณี
กุลละวณิช ได้จัดตามการแบ่งของซอมสกีว่า อยู่ในระดับที่พออนุโลมได้ คือ แม้จะผิด
ไวยากรณ์ โดยนำคำที่ขัดกันทางด้านความหมายมาใช้ด้วยกัน แต่ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจ
ความหมายได้

¹ปราณี กุลละวณิช "พลังของภาษาแหวกแนว" ใน ภาษาพิลึก หน้า 44 - 51

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางสำนวน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของสำนวนไว้ดังนี้

"สำนวน น. ถ้อยคำที่เรียบเรียง โวหาร บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร ; คติ เช่น ปิดสำนวน ; ถ้อยคำที่ไม่ถูกไวยากรณ์ แต่รับใช้เป็นภาษาที่ถูกต้อง, การแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ หรือหนังสือแบบหนึ่ง ๆ ; ลักษณะนามใช้เรียกข้อความรายหนึ่ง ๆ เช่น ข้อความสำนวนหนึ่ง บทความ 2 สำนวน"¹

กาญจนาคพันธุ์ (นามแฝง)² ได้อธิบายความหมายของสำนวนว่า คำพูดของมนุษย์เราไม่ว่าชาติใด ภาษาใด แยกออกกว้าง ๆ ได้ 2 อย่าง อย่างหนึ่งพูดตรงไปตรงมาตามภาษาธรรมดา พอพูดออกมาก็เข้าใจกันได้ทันที อีกอย่างหนึ่งพูดเป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา แต่ให้มีความหมายในคำพูดนั้น ๆ คนฟังอาจเข้าใจความหมายทันทีถ้าถ้อยคำที่พูดนั้นใช้กันแพร่หลายทั่วไปจนอยู่ตัวแล้ว แต่ถ้าไม่แพร่หลายคนฟังก็ไม่อาจเข้าใจได้ทันที ต้องคิดจึงเข้าใจหรือบางทีคิดแล้วเข้าใจไปอย่างอื่นก็ได้หรือไม่เข้าใจเอาเลยก็ได้ คำพูดเป็นชั้นเชิงนี้เรียกกันว่า "สำนวน" คือ คำพูดเป็นสำนวนอย่างชาวบ้านเรียกกันว่า "พูดสอพลอ" .

กล่าวโดยสรุป สำนวน คือ ถ้อยคำที่มีได้กล่าวตรงไปตรงมา แต่กล่าวอย่างมีชั้นเชิง ต้องแปลความหมายอีกครั้งหนึ่ง ดังตัวอย่าง "ถึงแตก" ความหมายตรงหมายถึง ภาชนะที่ทำด้วยไม้ โลหะ หรือพลาสติก ไว้สำหรับใส่น้ำหรือใส่ของอื่น ๆ

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 805

²กาญจนาคพันธุ์ (นามแฝง) สำนวนไทย หน้า 1

ที่รว หรือแตก แต่ความหมายที่เป็นสำนวน หมายถึง จน หรือไม่มีเงิน เช่น
ตอนนี้ฉันกำลังถึงแตก ไม่มีเงินไปเที่ยวไหนหรอก

จากการศึกษางานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ พบว่า นอกจากมี
การนำสำนวนเดิมหรือสำนวนที่ใช้โดยปกติทั่วไปมาใช้แล้ว 'รงค์ วงษ์สวรรค์
ยังได้นำสำนวนเดิมมาดัดแปลงใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงคำบางคำให้ต่างออกไป
บางครั้งเพิ่มคำในสำนวนให้ยาวขึ้น หรือตัดคำในสำนวนเดิมให้สั้นลง เมื่อเปลี่ยนแปลง
รูปสำนวนไปแล้ว ความหมายของสำนวนอาจเหมือนเดิมบ้าง ต่างออกไปเล็กน้อยบ้าง
และบางครั้งต่างออกไปตามความหมายของคำที่เปลี่ยนไปบ้าง

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ จำแนกตามรูปลักษณะ
ของสำนวนที่เปลี่ยนแปลงใหม่ได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ
2. การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการเพิ่มคำหรือข้อความ
3. การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการตัดคำหรือข้อความ

การแบ่งหัวข้อการละเมียดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวนเป็น 3 หัวข้อ ดังกล่าวข้างต้น
จะเห็นได้ว่า ในหัวข้อการเปลี่ยนแปลงสำนวนโดยการตัดคำหรือข้อความ มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การละเมียดกฎเกณฑ์ในด้านเสียง ในหัวข้อ "การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ"
แต่ในที่นี้นำมาแจกละเอียดต่างหากเพื่อจะศึกษาการละเมียดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวนโดยเฉพาะ
เนื่องจากสำนวนเป็นลักษณะของกลุ่มคำสำเร็จรูปที่มีความหมายเฉพาะ อันเป็นลักษณะที่
แตกต่างไปจากคำโดยทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้เห็นเด่นชัดว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ละเมียด
กฎเกณฑ์ทางด้านสำนวน โดยเปลี่ยนแปลงรูปสำนวนไปในลักษณะใดบ้าง จำแนกได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการ เปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ หมายถึง
การนำสำนวนที่ใช้โดยปกติทั่วไปมาเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความเสียใหม่ มีทั้งการ
เปลี่ยนแปลงคำส่วนหน้า ส่วนกลาง ส่วนท้าย และหลายส่วนประกอบกัน

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ จำนวนคำ

ดังนี้

- 1.1 การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนต้นของสำนวนเดิม
- 1.2 การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนกลางของสำนวนเดิม
- 1.3 การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนท้ายของสำนวนเดิม
- 1.4 การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความมากกว่าหนึ่งตำแหน่งของสำนวนเดิม
- 1.5 การเปลี่ยนแปลงความยาวและเรียงลำดับคำใหม่

- 1.1 การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนต้นของสำนวนเดิม ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม "ชิงไหวชิงพริบ" หมายถึง "ฉวยโอกาสโดยใช่ไหวพริบ
หลอกลวงผู้อื่นของอีกฝ่ายหนึ่ง"¹ รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำตอนต้นสำนวน
ใหม่ว่า "จับไหวชิงพริบ" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

...แต่ถ้าว้า... เขาก็ลังเลอยู่น้อย... ถ้าว้าหลอนพลันสะกุ้นขึ้นมา
ผู้หนึ่งมักจะจับไหวชิงพริบได้ถนัดด้วยอะไรบางอย่างที่ฝังแน่นอยู่ในส่วน
ลึกลับของหลอน...

วย

คืนรัก : 39 - 40

คำที่ตรงกันในสำนวนทั้งสองคือ "ชิง" และ "จับ" "ชิง" เป็นกิริยา
ที่แย่งมาหรือชิงมาโดยเร็ว บางครั้งเป็นการกระทำโดยฉวยโอกาสเมื่ออีกฝ่ายไม่รู้ตัว
หรือไม่ระวังตัวและผลที่ได้จากการชิงมานั้นอาจประสบผลสำเร็จ หรืออาจไม่ประสบ
ผลสำเร็จก็ได้ หรือบางครั้งเมื่อสำเร็จแล้วอาจมีผู้อื่นมาแย่งชิงไปอีกต่อหนึ่ง เช่น
สำนวน "ชิงเก้าอี้" เป็นวิธีการวางแผนเพื่อให้ได้ครองตำแหน่ง ซึ่งผลอาจไม่ได้

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 267

ครองตำแหน่งซึ่งต้องการ หรือบางครั้งได้ครองตำแหน่งก็อาจถูกผู้อื่นแย่งชิงไป เพราะการกระทำนั้น ๆ ไม่ถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ ส่วน "จับ" เป็นการยึด เกาะ โดยเป็นการยึดเกาะไว้อย่างแน่น ด้วยความมั่นใจ โดยไม่เปิดโอกาสให้หลุดรอดหรือเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น สำนวน "จับให้มันคั่นให้ตาย" หมายถึง จับให้อยู่มือและตามความจริงให้ได้ หรือ "จับตัววางตาย" หมายถึง กำหนดลงไปแน่นอนตายตัว ไม่เปลี่ยนแปลง

จากเหตุผลดังกล่าว เมื่อเปลี่ยนคำว่า "จับไหวชิงพริบ" ให้ความหมายที่หนักแน่นว่า เป็นการคอยจ้องดูชั้นเชิงของอีกฝ่ายอย่างจริงจัง และสามารถรู้เท่าทันชั้นเชิงของอีกฝ่ายอย่างแน่นอน

สำนวนเดิม "เจ็บไข้ได้ป่วย" หมายถึง "รู้สึกไม่สบายเพราะโรคหรือความไข้ หรือเหตุอื่นที่ทำให้รู้สึกเช่นนั้น"¹ รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำตอนต้นสำนวนคำว่า "ล้มไข้ได้ป่วย" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

กระนั้นก็อย่าหมายเลยว่าจะถอดถอนความสะพรั่งกลวให้สิ้นจากความรู้สึก
ความยินดี หรือสุขุมที่มีต่อหล่อนนั้น เป็นเพียงอาการที่เขาพยายามผลักร้อน
ผอนเย็นเพียงชั่วครั้งชั่วคราว แล้วมันก็จะงมเข้าจับต้องอีก เหมือนล้มไข้ได้ป่วย
เสียงของจารุนสะท้อน

คั่นรัก : 146

รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำตอนต้นของสำนวนคำว่า "ล้มไข้ได้ป่วย" โดยอาศัยแนวเทียบจากคำ "ล้ม" ที่ปกติใช้ในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับอาการเจ็บป่วยอย่างมาก เช่น "ล้มเจ็บ" หมายถึง เจ็บไข้อย่างมาก หรือ "ล้มหมอนนอนเสื่อ" หมายถึง ป่วยหนักจนต้องนอนรักษา ดังนั้นเมื่อคำว่า "ล้มไข้ได้ป่วย" ความหมายของสำนวนจะรุนแรงขึ้น หมายถึง อาการป่วยไข้อย่างหนักถึงขั้นต้องนอนพักรักษา

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 236

อนึ่ง การใช้สำนวน "เจ็บไข้ได้ป่วย" นี้ บางครั้งผู้แต่งนาสวนวนเดิม มาใช้ โดยตัดคำกริยา "เจ็บ" ออก ใช้ว่า "ความไข้ได้ป่วย" ดังตัวอย่างสำนวน ประกอบปริบท

...อย่างที่ว่า พยานปากเอกคนหนึ่งถูกวางยาแล้วขาดเหง้าใบหนึ่งหายไป
อย่างลึกซึ้งอะไรนั้น ความจริงใคร ๆ ก็รู้ว่าคน ๆ นั้นเป็นโรคเกี่ยวกับ
กระเพาะอาหารเรื้อรังมาตั้งหลายปีแล้ว ถึงคราวจะตายก็ตายด้วยความไข้
ได้ป่วยของแกเอง...

เสเพลบอยบันทึก : 126 - 127

"เจ็บไข้ได้ป่วย" เป็นสำนวนที่เป็นคำซ้อน 4 คำประเภหมีสัมผัสตรงกลาง
"เจ็บ" "ไข้" และ "ป่วย" มีความหมายคล้ายกัน หมายถึง อาการผิดปกติที่
เกิดขึ้นแก่ร่างกาย เมื่อตัดคำกริยา "เจ็บ" ออกใช้ว่า "ไข้ได้ป่วย" ก็ยังสื่อ
ความหมายได้และความหมายคงเดิม เพราะมีคำ "ไข้" และ "ป่วย" ที่มี
ความหมายคล้าย "เจ็บ" สื่อความหมายอยู่

สำนวนเดิม "เจ็บช้ำน้ำใจ" หมายถึง "เจ็บใจ สะเพือนใจ"¹
'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำตอนต้นสำนวนใช้ว่า 'เคล็ดช้ำน้ำใจ' ดังตัวอย่าง
สำนวนประกอบปริบท

สองนางจึงต่างกระหยิ่มว่าผู้รักตนมากกว่า และต่างซ่อนความรู้สึกของตน
ไว้ลึกในหัวใจ กำน้อยมิปริปากให้ระคายเคืองแก่กัน หม่อมชาวไร่ผู้มี
เมื่อยสองจึงมีความสุข คอยหนามยอกหนามบัง พลิกเพลงจากโบราณว่า
ให้แยบยล และจะได้เคล็ดช้ำน้ำใจเหมือนชายอื่นนั้นไม่มี

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 46

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 236

คำที่ต่างกันในส่วนนทั้งสอง คือ "เจ็บ" และ "เคล็ด" ทั้งสองคำมีความหมายในคำนลบ หมายถึง รู้สึกไม่สบาย หรือเกิดอาการผิดปกติกับร่างกาย แต่ "เจ็บ" เป็นอาการป่วยไข้ หรือรู้สึกปวดเมื่อมีแผลหรือถูกทำร้าย อาจใช้กับอาการที่ผิดปกติตั้งแต่เล็กน้อยถึงอาการที่ผิดปกติมาก เช่น เจ็บเพราะถูกมดกัด เจ็บเพราะถูกตี หรือเจ็บเพราะมีบาดแผลตามลาคับ อาการที่เจ็บนี้จะรู้สึกระคายที่ผิวหนังหรือกล้ามเนื้อ โดยทั่วไปกล้ามเนื้อส่วนนั้นยังสามารถเคลื่อนไหวได้ หรือถ้าเจ็บมากก็ยังสามารถช่วยอุปกรณ์ทางการแพทย์หรือคนช่วยพยุงได้ เช่น เจ็บเท้ายังสามารถเดินช้า ๆ หรือมีผู้ช่วยพยุงให้เดินได้ ส่วน "เคล็ด" เป็นอาการที่กล้ามเนื้อแฉ่ง เส้นหรือเอ็นบิดเบนไปจากปกติ เช่น ข้อเท้าเคล็ด คอเคล็ด เมื่อเกิดอาการนี้จะเจ็บปวดหรือบางครั้งจะรู้สึกเสียว อวัยวะนั้น ๆ ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ เช่น ข้อเท้าเคล็ด จะไม่สามารถเดินได้ ต้องหามหรืออุ้ม

เมื่อเปลี่ยนใจว่า "เคล็ดขำน้ำใจ" ความหมายหลักของส่วนนไม่เปลี่ยนแปลง แต่เน้นให้ความหมายที่หนักแน่นว่า มีความสะเพร่าใจหรือมีความทุกข์อย่างมาก ในบริบทนี้ "เคล็ดขำน้ำใจเหมือนชายอื่น" ชายอื่นในที่นี้หมายถึง ชายที่มีภรรยาสองคน ซึ่งปกติจะต้องมีปัญหาและความทุกข์ใจมากกว่าชายที่มีภรรยาคนเดียว แต่ชายผู้นี้มีวิธีปกครองและเอาใจภรรยาจึงทำให้สามารถครองเรือนระหว่างชายหนึ่งหญิงสองได้อย่างมีความสุข ต่างจากชายที่มีภรรยาสองคนโดยทั่วไป

ส่วนเดิม "ปากหวานกันเปรี้ยว" หมายถึง "พูดจาอ่อนหวานแต่ไม่จริงใจ"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำคอนต้นส่วนนใจว่า "ยิ้มหวานกันเปรี้ยว" คงตัวอย่างส่วนประกอบบริบท

¹ราชบัณฑิตยสถาน - พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 524

"ได้ซิคะ คุณเฉลาติดใจใครละ มาสิหรือ เด็กคนนี่คีนะคะพี่รับรอง
ข้างเอาใจแขก เขายังบนถึงคุณเฉลาอยู่เรื่อย"
พี่สมร เงยหน้าขึ้นยิ้มหวานก้นเปรี้ยวในแบบของหลอน

สนิมสร้อย : 199

ตัวอย่างसानวนนี้เป็นการเปลี่ยนคำนาม "ปาก" เป็นคำกริยา "ยิ้ม"
โดยเปลี่ยนความหมายจากคำพูดเป็นลักษณะกริยาของตัวละคร "ยิ้มหวาน" เป็นการยิ้ม
ที่อาจมีการเสริมแต่งจริต มิใช่การยิ้มตามธรรมชาติ แต่พยายามยิ้มให้ดูน่ารักหรือมี
เสน่ห์มากกว่าปกติ ตัวอย่างคำที่ใช้คำว่า "หวาน" ขยาย และมีลักษณะที่แสดงถึง
การเสริมแต่งจริตเช่นเดียวกัน เช่น ทาตาหวาน หมายถึง มองอย่างมีจริตโดยมี
จุดมุ่งหมายสิ่งใดสิ่งหนึ่งแอบแฝงอยู่ เมื่อเปลี่ยนใช้ "ยิ้มหวานก้นเปรี้ยว" หมายถึง
ยิ้มอย่างมีจริตสวยงาม ถอนหวาน แต่อาจไม่จริงใจ หรือมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งแอบแฝงอยู่
ในจิตใจ

1.2 การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนกลางของसानวนเดิม ดังตัวอย่าง

सानวนเดิม "ลืมหาน้ำปาก" หมายถึง "ฐานะเริ่มดีขึ้น"¹ รงค์ วงษ์สวรรค์
เปลี่ยนใช้ว่า "ลืมหาน้ำปาก" ดังตัวอย่างसानวนประกอบปริบท

...หลอนไม่ได้ร่ายงอกเงยขึ้นมาดังที่คนภายนอกอาจจะเข้าใจกัน แต่เรา
ทุกคนที่อยู่ในความคุ้มครองของหลอนก็ปฏิเสธไม่ได้ว่า เราลืมหาน้ำปากขึ้นมา
ที่เกี่ยวในความเป็นอยู่ประจำวัน

สนิมสร้อย : 559

"ลืมหาน้ำปาก" และ "ลืมหาน้ำปาก" คำที่ต่างกัน คือ "ลืมหาน้ำ" และ
"ลืมหาน้ำ" ผู้แต่งใช้ "ลืมหาน้ำ" อาจเพราะเห็นว่าसानวนเดิมใช้ "ลืมหาน้ำ" โดย "น้ำ"
และ "ตา" มักปรากฏคู่กันเป็นคำซ้อนตามปกติว่า "หนาน้ำตา" และในคำซ้อนคู่ก็มีसानวน

¹เจื้อ สตะเวทิน พจนานุกรมसानวนไทย หน้า 82

ที่ใช้คำ "หน้า" และ "ตา" ร่วมกันหลายคำ เช่น เงยหน้าเงยตา มีหน้ามีตา
เชิดหน้าชูตา มองหน้ามองตา ดังนั้นเมื่อสำนวนเดิมใช้ "ลืมหูตา" 'รงค์ วงษ์สวรรค์
จึงใช้ "ลืมหูหน้า" โดยเลียนแบบคำที่ปรากฏคู่กันในสำนวนที่ใช้เป็นคำซ้อนคู่

อนึ่งสำนวน "ลืมหูตาอัปาก" นี้ ยังมีที่ใช้ว่า "เงยหน้าอัปาก" ดังที่
ไชศิริ ปราโมช ณ อยุธยา¹ กล่าวว่า "เงยหน้าอัปาก" สำนวนเดิม คือ
"ลืมหูตาอัปาก" ในกรณีที่ใช้ "เงยหน้า" อาจเห็นว่า ปกติเมื่อมีความสุขคนจะเชิดหน้า
หรือเงยหน้า ถ้าคนมีความทุกข์จะก้มหน้า และสำนวนที่ใช้ "ลืมหูตา" อาจเพราะเห็นว่า
คำหลังใช้ "ปาก" ฉะนั้น คำหน้าก็ควรเป็นอวัยวะที่อยู่บนใบหน้าเช่นเดียวกัน

อาจเป็นไปได้ว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ จะเปลี่ยนจาก "เงยหน้า" เป็น
"ลืมหูหน้า" หรืออาจนำทั้งสำนวนเดิม คือ "ลืมหูตาอัปาก" และสำนวนใหม่
คือ "เงยหน้าอัปาก" มารวมกัน แล้วเปลี่ยนเป็น "ลืมหูหน้าอัปาก" แต่พิจารณา
โดยละเอียดแล้ว เห็นว่าเป็นการเปลี่ยนจาก "ลืมหูตา" เป็น "ลืมหูหน้า" มากกว่า
คงเหตุผลข้างต้น

สำนวนเดิม "ตอปากท้วงคำ" หมายถึง "เฝ้าเถียงกันไม่รู้จัก พุดกันขึ้นเพื่อ
พิสูจน์ความ"² 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำกลางสำนวนใช้ว่า "ตอปากรองคำ"
คงตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

ผู้เฒ่าผมเปลี่ยนสีหน้า อย่างว่าอีกหน้าจะตอปากรองคำ แล้วหัน
ตวาดเด็ก...

แจ้ง ใบทอง เสพลบอยขาวไร : 232

¹ไชศิริ ปราโมช ณ อยุธยา การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของ
สำนวนไทย หน้า 61

²ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 322

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนจาก “ตอ” เป็น “รอง” ในสำนวน “ตอปากรองคำ” “ตอ” และ “รอง” ไขว่กันเป็นคำซ้อนตามปกติว่า “ตอรอง” อาจหมายถึง การพูดจาเยี่ยงวอกออกไป พูดอย่างมีข้อแม้ หรือพูดเพื่อขอลดราคาให้ต่ำลง ในที่นี้เมื่อเปลี่ยนแล้วความหมายของสำนวนจะเน้นให้เห็นการพูดในเชิงตอรองมากขึ้น ในบริบทที่ “อย่างลิดหนาสจะตอปากรองคำ” หมายถึง เมื่อหนายที่จะพูดจาในเชิงตอรองให้เยี่ยงวอกออกไป

สำนวนเดิม “เป็นหูเป็นตา” หมายถึง “ช่วยสลับรับฟัง และดูแลรักษาแทน”¹ ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคากลางสำนวนไขว่ว่า “เป็นปากเป็นตา” ดังตัวอย่างสำนวนประกอบบริบท

“ก็หน้าบานไม่รู้ซุ่ม เห็นว่าจ้างหนุ่มแถวสยามสแควร์หาตัวทุกคืน แท้ก็คิดว่าคนอื่นกะ ไม่เคยลืมนะ เราเคยคาประกันธนาคารให้ตอนที่เหลือผ้าชีวรีวิปคตุค พบฉันทน์เข้ามาล่อเคลือบเป็นปากเป็นตาให้ เพ็ชรตึกนี้แพรพร เว บางทีก็นึกหมั่นไส้แต่เกลียดไม่ลง...”

ผู้ค้นคว้า : 15

ในตัวอย่างนี้ผู้แต่ง เปลี่ยนจากค่านาม “หู” เป็น “ปาก” ทั้งสองคำเป็นอวัยวะที่เป็นส่วนประกอบของร่างกาย ความหมายที่ไต่ต่างจากความหมายเดิมเล็กน้อย “เป็นปากเป็นตา” หมายถึง ช่วยแก้ต่างและดูแลเรื่องราวบางอย่างแทน
อนึ่งสำนวน “เป็นหูเป็นตา” นอกจากมีการเปลี่ยนแปลงความคากลางสำนวนแล้ว บางครั้งพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงความบางคำและสลับตำแหน่งของคำใหม่ ดังตัวอย่าง

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 534

"ถึงว่า / กันไม่เข้าใจเหมือนกัน มันอาจจะ^๑เป็นความต้องการของเขาจะ
ให้กันเป็นตาเป็นมือให้แกกัน^๒จะเป็นได้เขา^๓รู้ว่าแกมีศัตรูมาก..."

นักเลงโกเมน : 1076

"เป็นตาเป็นมือ" หมายถึง คอยดูแลและช่วยเหลือเรื่องราวต่าง ๆ
สำนวนเดิม "ข้างเท้าหลัง" หมายถึง ผู้ตาม ปกติมักใช้กับสตรีที่มี
ครอบครัวแล้ว เปรียบเหมือนข้างเท้าหลังที่คอยเชิ้อพังและรับคำสั่งจากสามี หรือ
บางครั้งปัจจุบันอาจนำมาใช้กับสตรีทั่วไปในสังคม ซึ่งส่วนมากมีฐานะเป็นผู้ว่า สตรี
เป็นผู้ตาม 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำกลางสำนวนไว้ว่า 'ข้างตีนหลัง'
ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

คุณคิดแบบคนกรุงเทพฯ ว่า ผู้หญิงเป็นข้างตีนหลังในสังคม ยังไม่เปลี่ยนแปลง
หรือ?

สำหรับปลายตะเกียบ : 134

ผู้แต่งเปลี่ยนจากคำ "เท้า" เป็น "ตีน" ซึ่งเปลี่ยนใช้คำที่มีระดับ
ต่ำลง โดยความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง

สำนวนเดิม "เป็นปีเป็นขลุ่ย" หมายถึง "ถูกคอกัน เข้ากันได้ดี" ¹
'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำตอนกลางสำนวนไว้ว่า "เป็นปีกับขลุ่ย" ดังตัวอย่าง
สำนวนประกอบปริบท

...พี่แค้นน้องแก้ว พี่สองแก้วน้องสองแก้ว เห็นอะไรคิอะไร เข้ากัน
เป็นปีกับขลุ่ยก็เหลือเกิน หัวเราะกันเอิ๊กอากถูกคอ

เสเพลมอยบันทึก : 309

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 533

ปกติโดยทั่วไป เวล่านำเครื่องดนตรีมาบรรเลงร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องสี เช่น ซอ เครื่องดีด เช่น จะเข้ เครื่องตี เช่น ระนาด ข้อง หรือเครื่องเป่า เช่น ขลุ่ย ปี่ เครื่องดนตรีทุกชนิดจะต้องบรรเลงให้สอดคล้องกัน มีจังหวะและ รัศมีเสียงล้อรับกันอย่างเหมาะสม จึงจะไพเราะและถูกต้องตามจังหวะดนตรี ส่วนวนเดิม ใช้ "เป็นปี่กับขลุ่ย" เพราะเครื่องดนตรีทั้งสองชนิดนี้ เป็นเครื่องดนตรีประเภทเป่า เหมือนกัน จึงนำมาใช้คู่กัน เวลาบรรเลงต้องมีเสียงสอดคล้องกัน (ร่วมกับเครื่องดนตรี ทุกชนิด) ดังนั้นจึงนำมาเปรียบเทียบคนที่เข้ากันได้ดีตามเหตุผลดังกล่าว

'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ "เป็นปี่กับขลุ่ย" โดยเปลี่ยนจาก "เป็น" เป็น "กับ" "กับ" เป็นคำที่เชื่อมคำหรือข้อความเข้าด้วยกัน มีความหมายว่ารวมกัน หรือเกี่ยวข้องกัน เช่น หายไปกับสายลม วัน ๆ ไม่ทำงานกินกับเที่ยวเท่านั้น ดังนั้นเมื่อใช้ว่า "เป็นปี่กับขลุ่ย" หมายถึง "ปี่" และ "ขลุ่ย" ที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์ สอดคล้องกันดังกล่าวกว่าข้างต้น โดยความหมายของสำนวนคงเดิม

ส่วนวนเดิม "ก่อนหน้าย้อนหลัง" หมายถึง กลับไปกลับมา 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำตอนกลางสำนวนใช้ว่า "ย้อนหน้าทวนหลัง" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

เปรยแถมบนในที่ มันทำให้ข้าพเจ้าอยากจะวิ่งลงบันไดไปเสีย
ให้พ้นจากที่นั่นและเสียใจที่ไม่ควรจะทำอะไรเร็วกว่านี้ ไม่คิดย้อนหน้า
ทวนหลังให้รอบคอบเสียก่อน

สนิมสร้อย : 563

คำที่ต่างกันในส่วนทั้งสองนี้ คือ "ย้อน" และ "ทวน" "ย้อน" เป็น กริยาที่ใช้ในความหมายว่า ทวนกลับ เช่น ขับรถย้อนไปย้อนมา หมายถึง ขับรถ กลับไปกลับมา และ "ทวน" หมายถึง กลับมาตั้งต้นใหม่ หรือกลับมาหาซ้ำใหม่ เช่น เมื่อเขียนเสร็จก็อ่านทวนอีกครั้ง "ย้อน" และ "ทวน" มีความหมายคล้ายกัน หมายถึง กระทำกริยานั้น ๆ อีกครั้ง แต่ในบางครั้งก็นำทั้งสองคำมาใช้ในปริบทเดียวกัน

ความหมายของคำจะต่างกันเล็กน้อย เช่น ในกรณีการอ่านหนังสือ ถ้ากล่าวว่า "อ่านทวนอีกครั้ง" ความหมายโดยรวมหมายถึง อ่านทั้งหมดตั้งแต่ต้นอีกครั้ง แต่ถ้ากล่าวว่า "ย้อนไปอ่านอีกครั้ง" จะต้องมีความหมายมาต่อท้ายว่าจะอ่านตรงไหนอีกครั้ง ซึ่งการกล่าวเช่นนี้มีได้หมายถึงให้ย้อนอ่านตั้งแต่ต้นอีกครั้ง แต่จะหมายถึงอ่านหน้านั้นอีกครั้ง หรือบรรทัดนั้นอีกครั้ง

ดังนั้นเมื่อเปลี่ยนจาก "ย้อน" เป็น "ทวน" ความหมายหลักของสำนวน ไม่เปลี่ยนแปลงแต่จะเน้นความหมายว่า การกระทำนั้นทำซ้ำอีกครั้งหรือหลายครั้ง โดยกระทำตั้งแต่ต้น "คิดย้อนหน้าทวนหลัง" ในที่นี้หมายถึง คิดทวนทวนกลับไปกลับมา โดยคิดทวนทวนตั้งแต่ต้นอย่างรอบคอบ

สำนวนเดิม "กินบนเรือนขึ้นหลังคา" หมายถึง เนรคุณ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนคำกลางสำนวนใช้ว่า "กินบนเรือน...อุจจาระบนหลังคา" ดังตัวอย่างสำนวน ประกอบปริบท

...หนุ่มไหนกินบนเรือนแล้วเพียรจะขึ้นไปอุจจาระบนหลังคาจนโดนถี่ยลงมา
จนตะไปกคราก...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 92

ในตัวอย่างนี้เปลี่ยนใช้คำพ้องความหมาย เปลี่ยนจากคำ "ขึ้น" เป็น "อุจจาระ" โดยเปลี่ยนใช้คำที่มีระดับสูงขึ้น

1.3 การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนท้ายของสำนวนเดิม

ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม "การบ้านการเรือน" หมายถึง งานที่เกี่ยวกับบ้าน 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนคำตอนท้ายสำนวนใช้ว่า "การบ้านการครัว" ดังตัวอย่างสำนวน ประกอบปริบท

"...โอ้ย/ พี่มามางบ้านนะนะ ตัวก็แสนดีแต่นางเมียใช้ไม่ได้ ก็แค่คอย
แต่งตัวยั่วตัว การบ้านการครัว เป็นประจำไม่หวั่นอก เขาถือว่าเขามีเงิน
อะไรก็โยนมาให้คนใช้..."

สนิมสร้อย : 612 - 613

คำที่ต่างกันใบสวนทั้งสอง คือ "เรือน" และ "ครัว" ซึ่งครัวเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของบ้านเรือน และคำทั้งสองบางครั้งใช้คู่กันว่า "ครัวเรือน" หมายถึง "ครอบครัวที่อยู่ในบ้านเรือนเดียวกัน"¹

ผู้แต่งใช้ "การบ้านการครัว" อาจเพราะเห็นว่าสวนเดิมใช้ "การบ้านการเรือน" "บ้าน" และ "เรือน" เป็นคำพ้องความหมาย จึงเลี่ยงใช้คำอื่นที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันแทน เมื่อเปลี่ยนแล้วทำให้ได้สวนใหม่ที่มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น คือ "การบ้านการครัว" หมายถึง การดูแลความเรียบร้อยภายในบ้าน รวมทั้งเรื่องการทำอาหาร

อนึ่ง สวนนี้บางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ว่า "งานบ้านการครัว" โดยเปลี่ยนจาก "เรือน" เป็น "ครัว" ดังสวน "การบ้านการครัว" และได้เปลี่ยนจากคำ "การ" เป็น "งาน" ซึ่ง "การ" และ "งาน" มีความหมายคล้ายกัน หมายถึง เรื่องหรือสิ่งที่ต้องกระทำ ทั้งสองคำมักใช้เป็นคำซ้อนความหมายตามปกติว่า "การงาน" หรือใช้เป็นคำซ้อนคู่ เช่น ได้การได้งาน เสียการเสียงาน ดังนั้นเมื่อใช้ว่า "งานบ้านการครัว" ความหมายของสวนยังคงเหมือน "การบ้านการครัว" ดังกล่าวข้างต้น

สวนเดิม "เกาะชายผ้าเหลือง" ใช้ในความหมายเปรียบ แสดงให้เห็นความเชื่อของคนโบราณว่า ถ้าลูกชายได้ขบเรียน เมื่อพ่อแม่ตายไม่ผลบุญที่ถูกได้ขบเรียน

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 166

พ่อแม่ได้ขึ้นสวรรค์ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายสำนวนไว้ว่า "เกาะชาย
เลื้อยครุย" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

และก่อนพุ่มพ้านล่างอีกบนท่อนแขนเขาเกือบทะโกน "เออ ภูเขือมึง
นึกแล้วสงสารพ่อไวย! แกรีบหายกับกูมาหลายหมื่นแล้ว ก่อนนอนแก
ไหว้พระทุกคืน กาวนาให้ใต้เกาะชายเลื้อยครุยขึ้นสวรรค์..."

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 91

เดิมชายไทยเมื่อบวชเรียนแล้วจะเรียกว่า "ทิด" หรือ "บัณฑิต" หมายถึง
ผู้มีความรู้ ผู้มีปัญญา 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ล้อสำนวนเดิมที่มีความหมายของคำว่า
"บัณฑิต" แฝงอยู่ เปลี่ยนสำนวนไว้ว่า "เกาะชายเลื้อยครุย" มึงตรงกับสภาพสังคม
ปัจจุบัน ที่พ่อแม่โดยมากมักส่งให้ลูกได้เล่าเรียนในระดับสูงจนจบชั้นปริญญา หรือได้เป็น
บัณฑิต เมื่อเรียนสำเร็จจะได้เป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่วงศ์ตระกูล เป็นที่ชื่นชมยินดีและ
ภาคภูมิใจของพ่อแม่

สำนวนเดิม "ครั้นเนื้อครั้นตัว" หมายถึง "สะบัดร่อนสะบัดหนาว
หนาว ๆ ร้อน ๆ ถึงเนื้อถึงตัว"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายสำนวนไว้ว่า
"ครั้นเนื้อครั้นใจ" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

หลอนเพียงแต่ยืมบโนหน้า และเข้มนมองให้ครั้นเนื้อครั้นใจ นรก! มันจะ
แก้งลนให้มอดใหม่เป็นนุยหรือ หลอนจึงลุกยืน แล้วก้าวเดินข้ามโสร่ง
คอกสลีที่หล่นลงวางวงของมันบนพื้น หลอนหีบพัดใบลานที่เหน็บไว้ข้างฝา
กลับมานั่งพั่วที่ตามคันคอและชอกแขน

หอมคอกประควน : 63

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 166

คำที่ต่างกันในส่วนทั้งสอง คือ "ตัว" และ "ใจ" "ใจ" เป็นความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ในตัวหรือร่างกาย เมื่อเปลี่ยนใจว่า "ครั้นเนื้อครั้นใจ" ความหมายต่างออกไป หมายถึง อาการไม่สบายกายไม่สบายใจเนื่องจากเกิดความรู้สึกทางค่านิยม

ส่วนเดิม "เจ็บเป็นเป่าสาก" หมายถึง "ลักษณะที่เจ็บสนิท"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายส่วนใจว่า "เจ็บเป็นสากกะเบือกาพรว้าครก" ดังตัวอย่างส่วนประกอบปริบท

หล่น-ก็ศิษีคะ เลือกตั้งคราวหน้าจะให้สมัครผู้แทน

เพื่อน-แต่นักลั่วคุณจะเจอไอ้ชนิด เจ็บเป็นสากกะเบือกาพรว้าครกนะซี เอาแต่หนีที
ในคอทั้งวันทั้งคืน...

น้ำตาสองเม็ด : 61

กาญจนาภรณ์ (นามแฝง)² กล่าวถึงสาเหตุการใช้ส่วน "เจ็บเป็นเป่าสาก" ว่าสากมีรูปร่างคล้ายบีโชน พวกป็นอกปีในที่ไซโนวงปีพาทย์ ปีเป่าดัง ส่วนสากแม้จะมีรูปร่างเหมือนปี แต่ไม่ใช่เครื่องดนตรีจึงเป่าไม่ดัง ลักษณะคนที่เจ็บขริ่มจึงใช้เปรียบว่าดังกล่าว

'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนใจว่า "เจ็บเป็นสากกะเบือกาพรว้าครก" อาจเห็นว่าปกติ "สาก" ต้องใช้คู่กับ "ครก" มาใช้คู่กันจึงจะเกิดเสียงดัง ถ้าขาด "ครก" "สาก" ก็ไม่มีประโยชน์ และไม่เกิดเสียงดัง ดังนั้นจึงนำมาเปรียบเรียกคนที่เจ็บขริ่มดังกล่าว

อนึ่งในส่วนที่ใช้เปรียบเรียกคนที่เจ็บขริ่มดังกล่าวข้างต้น ปกติบางครั้งอาจใจว่า "นึ่งขริ่มเหมือนอมสาก" 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนใจว่า นึ่งขริ่มเหมือนอมสากเข้าไวดังสองอัน ดังตัวอย่างส่วนประกอบปริบท

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 207

²กาญจนาภรณ์ (นามแฝง) สำนวนไทย หน้า 233

ตอนสายวันนี้ แชนนิงค์มาลอยขายเข้ามาในร้านกาแฟเหมือนเคย
แต่คิดเคยที่นั่งขริมเหมือนอมสากเข้าไว้ถึงสองอัน...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 92

การใช้สำนวน "นั่งขริมเหมือนอมสาก" อาจเห็นว่าปกติ "สาก" มีขนาดใหญ่ไม่สามารถใส่เข้าปากได้ หรือเมื่อใส่แล้วจะไม่สามารถพูดได้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เพิ่มคำว่า "เข้าไว้ถึงสองอัน" โดยเพิ่มปริมาณให้มากขึ้น เน้นให้ ความหมายที่หนักแน่นว่า ชายผู้นี้เจียนขริมมาก ไม่พูดจาใด ๆ ทั้งสิ้น

สำนวนเดิม "เจ็บชำระกำใจ" หมายถึง เจ็บใจ สะเพรใจ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนกาพย์สำนวนใช้ว่า "เจ็บชำระกำจิต" ดังตัวอย่าง สำนวนประกอบปริบท

...มันไม่ถ่วงนักเลยเมื่อเขาได้ปรนปรีอให้หล่อนขึ้นขอบ และจะผลุนผลัน
จากไปอย่างง่ายดาย ยากอยู่ที่จะไม่ให้หล่อนเจ็บชำระกำจิต...

ศีนรักษ์ : 125

คำที่ต่างกันในสำนวนทั้งสอง คือ "ใจ" และ "จิต" ทั้งสองคำมีความหมายเหมือนกัน หมายถึง สิ่งที่มีหน้าที่คิดหรือรู้ และคำทั้งสองมักใช้คู่กัน เป็นคำซ้อนความหมายตามปกติว่า "จิตใจ" ดังนั้นเมื่อเปลี่ยนใช้ว่า "ชอกชำระกำจิต" ความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง

สำนวนที่ใช้ "จิต" แทน "ใจ" ปรากฏในสำนวนอื่นอีก เช่น "ขาดจิต" ดังตัวอย่าง

เหล้าไหม้นขาดขาดจิต ถ้าบีบน้ำมะนาวมาบล้างก่อนดื่มช่วยได้

พจนานุกรม

แอลกอฮอล์เคย์ : 125

"ภาคจิต" ปกติใช้ว่า "ภาคใจ" หมายถึง เจ็บแค้นใจ แต่ในที่นี้มิได้มีความหมายว่า เจ็บแค้นใจ แต่ใช้ในความหมายเปรียบว่า เหล้าเหล้านี้มีรสชาติระคายค้อมาก

สำนวนเดิม "ชิงดีชิงเด่น" หมายถึง "แย่งกันเอาหน้าหรือเอาดีเอาเด่น, ชัดขวางความเจริญก้าวหน้าของผู้อื่น เพื่อให้ตนดีเด่นแก่ผู้เดียว"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำตอนท้ายสำนวนนี้ว่า "ชิงดีชิงเลว" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

นิสัยข้าราชการอเมริกันคงไม่แตกต่างกับอาชีพประเภทเดียวกันในประเทศอื่นในโลก การแก่งแย่งชิงดีชิงเลว การประจบสอพลอ การทำงานเอาหน้า โดยหวังลาภยศ คงแฝงเร้นอยู่ในสายเลือดของคนเหล่านั้น

นิทานกรุงเทพฯ : 330 - 331

ในตัวอย่างนี้ผู้แต่งเปลี่ยนจาก "เด่น" เป็น "เลว" ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกับ ดี ในสำนวน "ชิงดีชิงเลว" โดยมีความหมายลึกซึ้งและเด่นชัดกว่าสำนวนเดิม หมายถึง การแก่งแย่งเอาหน้า เอาดีเอาเด่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ และในการเอาดีเอาเด่นนั้น บางครั้งอาจมีการทำความชั่ว เช่น คดโกง หรือหาร้ายชิงกันและกัน โดยอีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นการแข่งขันทำความชั่ว เพื่อให้ได้มาซึ่งความดีความเด่นหรือผลประโยชน์

สำนวนเดิม "แควมลุ่มตก" หมายถึง เวลาบ่ายถึงเย็น 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำตอนท้ายสำนวนนี้ว่า "แควมลุ่มโชย" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

...มีผู้ใดยืนยันว่าในสโมสรสภายามแควมลุ่มโชยนักการเมืองบางคนของเรา ก็ยังอุทิศส่ำเก็บเอาไปคุยกันเป็น เรื่องแก้ลมในระหว่างของการเสพย์สุรา...

หนาวผู้หญิง : 266 - 267

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 267

สำนวนเดิมใช้ "ลมตก" หมายถึง ลมที่พัดมาอ่อน ๆ ในเวลาเย็นถึงบ่าย ซึ่งเป็นเวลาที่ความร้อนจากแสงอาทิตย์ค่อย ๆ ลดลง ส่วน "ลมโชย" เป็นลักษณะที่ลมพัดมาอ่อน ๆ เช่นกัน ดังนั้นเมื่อเปลี่ยนใช้ "แคครมลมโชย" ความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง

สำนวนเดิม "ถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน" หมายถึง 'ต่างฝ่ายต่างพึ่งพาอาศัยกัน'¹ รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำทายสำนวนเดิม โดยเปลี่ยนการกระทำไปตามความหมายที่ต้องการ ทั้งนี้โดยอาศัยรูปแบบสำนวนเดิม "ถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน" ในความหมายว่า ต่างฝ่ายต่างเกี่ยวข้องกัน เช่น ถ้อยที่ถ้อยซัดเงิน, ถ้อยที่ถ้อยคุ้ยกัน, ถ้อยที่ถ้อยถอมตัว, ถ้อยที่ถ้อยผ่านกัญชา, ถ้อยที่ถ้อยรัก, และถ้อยที่ถ้อยลวง ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"ไม่พบกันเสียนาน สมายดีหรือ ? คุณโกศล"

ถ้อยที่ถ้อยซัดเงินอยู่ข้างทั้งสองฝ่าย ขณะเขย้ามือกันแน่นแฟ้น ต่างพยายาม
แสวงหาว่ายีนดีต่อกันจนล้นออกมาเต็มหน้า...

คืนรัก : 4

"ถ้อยที่ถ้อยซัดเงิน" หมายถึง ต่างฝ่ายต่างกระตือรือร้นต่อกัน

แล้วก็ถ้อยที่ถ้อยคุ้ยกันอย่างออกรสชาติ นายกลับกบ้อนคำถามล้วนแต่ที่เค็ด
อย่างคนไม่เคยไปแล้วอยากจะไปโจจะขาด นายสิบโทตอบอย่างโง่งม
ตรงไปตรงมา...

หนาวผู้หญิง : 451

"ถ้อยที่ถ้อยคุ้ยกัน" หมายถึง ต่างฝ่ายต่างพูดจาสนทนากัน

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 364

การสนทนาถ้อยที่ถ้อยถอมตัวกันอยู่ในเชิง หากจะมีการโอ้อวดอยู่บ้าง
นักหนังสือพิมพ์หนุ่มสังเกตเห็นว่าอยู่ในสำเนียงของลูกกรีก-ผู้ยิ่งยงมากกว่า

เสเพลบอยมันติก : 453

"ถ้อยที่ถ้อยถอมตัว" หมายถึง ต่างฝ่ายต่างแสดงความสำคัญต่ำกว่าที่เป็นจริง

...แล้วการสนทนาในลักษณะถ้อยที่ถ้อยผ่านกันชวแบ่งกันดูค่าเงินไปอย่าง
เชื่องซึมเหมือนนาฬิกาแรก แต่ไม่มีใครรู้สึกเบื่อหน่าย

หลงกลืนกันชว : 115

"ถ้อยที่ถ้อยผ่านกัน" หมายถึง ต่างฝ่ายต่างแบ่งกันชวกันดู ด้วยการส่ง
บ่งกันชวผ่านต่อ ๆ กัน

..ข้าพเจ้าได้เคยรู้จักนักเขียนเรื่องราวโรแมนติคยิ่งยงผู้หนึ่ง เขาอาจ
สามารถจนกระทั่งทำให้เราเห็นว่าการคบชวสาวเป็นสิ่งที่งาม และได้
ชักนำให้เราเคลิบเคลิ้มไปกับรสเอิบอิมของกามารมณ์ ที่หันหลังให้กับ
ธรรมจริยา ส่วนในความเป็นจริงแห่งชีวิตของนักเขียนผู้นั้นแทบจะกล่าว
ได้ว่า เขามีแก้วที่ว่างอยู่บนหัวใจ มีชีวิตที่เรียบผิวเคียวเมียวเคียว
และต่างถ้อยที่ถ้อยรักกันถือนกันและกัน...

สนิมสร้อย : 529 - 530

"ถ้อยที่ถ้อยรัก" หมายถึง ต่างฝ่ายต่างรักใคร่และเอาใจซึ่งกันและกัน

...แฉวงจากความหึงหวั่นไว้กับใจคนผู้เคียว ฉินนักก็เพียงยืมอยู่บนใบหน้า
โนมนางชวมะเรียงพันเห็นก็จะค่อนควักด้วยจิตเสนาหา สองตัวหนุ่มเมียสาว
ถ้อยที่ถ้อยลวงหอมหวานเอมหัวใจและมีสร้างสุขอยู่ยงบ้านไรของคน เทอญ

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร : 39-40

"ถ้อยที่ถ้อยลวง" หมายถึง ต่างฝ่ายต่างหาความสุขทางกามารมณ์ โดยใช้มือลูบไล้และสัมผัสไปมาระหว่างกัน หรือต่างฝ่ายต่างใช้มือสอดเข้าไปในเครื่องนุ่งห่มซึ่งกันและกัน

อนึ่งการอาศัยรูปแบบสำนวน "ถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน" ในความหมายว่า ต่างฝ่ายต่างเกี่ยวข้องกัน บางครั้งความหมายของสำนวนที่เปลี่ยนใหม่มีความหมายต่างจาก "ต่างฝ่ายต่างเกี่ยวข้องกัน" เพราะเป็นกิริยาของตัวละครเพียงฝ่ายเดียว เช่น "ถ้อยที่ถ้อยกันเอง" กังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"สูบุญหรือเปล่าครววิเวียน ?" เขาเอ่ยถามขึ้น ถ้อยที่ถ้อยกันเอง
เหลืออะ

คืนรัก : 42

"ถ้อยที่ถ้อยกันเอง" หมายถึง พยายามวางตัวสนิทสนมเป็นกันเอง ซึ่งเป็นการกระทำของตัวละครฝ่ายชายเพียงฝ่ายเดียว ที่พยายามวางตัวสนิทสนมกับตัวละครฝ่ายหญิงในเรื่อง โดยในปริบทก่อนหน้านี้มิได้ชี้ให้เห็นชัดว่าฝ่ายหญิงไถ่ล้างตัวสนิทสนมด้วย

สำนวนเดิม "ท่ามาหากิน" หมายถึง ทำการเลี้ยงชีวิต 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายสำนวนไว้ว่า "ท่ามาหาภัยคันทาน" กังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

หรือในวันฝนตก เพื่อนข้างห้องใน "บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เขา" ออกไป
ท่ามาหาภัยคันทานกันหมดบ้าน เหลือผมอยู่กับความเว้งว่างอัน เบียดปอนมองเห็น
จากบานหน้าต่าง และบุญที่ยี่สองมาน คิลปินบางคนอาจมีความประทับใจ
จนคว้ามี่มาเนียนปลายจุมกเลน

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เขา : 226 - 227

คำที่ต่างกันในส่วนนทั้งสองนี้ คือ "กิน" และ "ยัดทาน" "กิน" เป็นคำสาขุที่ใช้โดยปกติทั่วไป ส่วน "ยัดทาน" เป็นการนำคำต่างระดับมาใช้ซ้อนกัน เมื่อเปลี่ยนใช้ว่า "ทำมาหายัดทาน" ความหมายหลักของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง แต่นำเสียงของสำนวนประชดประชัน แสดงให้เห็นว่าประชาชนกลุ่มนี้มีความซัดสนมาก โดยนำทั้ง "ยัด" และ "ทาน" ซึ่งเป็นคำต่างระดับมาใช้ซ้อนกัน

สำนวนเดิม "ทุกเมื่อเชิ้อวัน" หมายถึง "ตลอดเวลาไม่ว่างเว้น"¹ รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายสำนวนใช้ว่า "ทุกเมื่อเชิ้อคืน" ดังตัวอย่าง สำนวนประกอบปริบท

...จน บางขุน ผู้มือนจะกินแห่งบ้านไร่ เจ็บกระเสาะกระแสะอยู่นานเกือบ
สัปดาห์กลางหมอกกลางบ้านจะเยียวบา อาการมีทรงกัณฑ์อยู่ทุกเมื่อเชิ้อคืน...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 183

"ทุกเมื่อเชิ้อวัน" และ "ทุกเมื่อเชิ้อคืน" คำที่ต่างกัน คือ "วัน" และ "คืน" ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน เมื่อเปลี่ยนจาก "วัน" เป็น "คืน" ในปริบทนี้ ความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง หมายถึง จน บางขุน ป่วยหนัก อาการมีไข้ มีแท่งที่หรือทรุดลงตลอดเวลา

อนึ่ง บางครั้งการใช้สำนวน "ทุกเมื่อเชิ้อคืน" ที่เปลี่ยนแปลงมาจาก สำนวนเดิม "ทุกเมื่อเชิ้อวัน" ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังตัวอย่าง

...ภู่หนึ่งความเจียบก็กระดืบเข้ามาแทนที่ ไฟในบ้านเราเริ่มดับลงทีละดวง
สองดวง กลางคืนหวิความหนาวเย็นขึ้น ขณะที่เด็กหินบิดประทุหน้าต่าง
เหมือนที่เคยทำอยู่ทุกเมื่อเชิ้อคืน...

สนิมสร้อย : 559 - 560

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 / หน้า 398

"ทุกเมื่อเชื่อวัน" ในปริบทนี้หมายถึง เป็นประจำทุกคืน ก็น่าจะ
ปิดประตูหน้าต่าง เหมือนที่เคยทำเป็นประจำทุกคืน

สำนวนเดิม "ปอกลอกเหลือแต่ตัว" หมายถึง ถูกบังคับหรือขู่เข็ญนำเงินไป
จนหมด 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนคำท้ายสำนวนใช้ว่า "ปอกลอกเหลือแต่หนังกำพวด"
คงตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

ครั้งแรกที่สมรปิดบัง แต่ความรักรักยอมมีปากที่ข้างพุก ไม่นานก็เกือบเรื่องจริง
เป็นที่เปิดเผยแก่ทุกคน

เจ้าของบ้านเห็นแกตัวมักคอนชอดหลอนเนื่อง ๆ

"ระวังเถอะ ! มันจะปอกลอกแกเหลือแต่หนังกำพวด"

สนิมสร้อย : 166 - 167

สำนวนเดิมใช้ "ปอกลอกเหลือแต่ตัว" อาจเพราะเห็นว่า ทรัพย์สินสมบัติต่าง ๆ
เป็นของนอกกาย เมื่อทรัพย์สินสมบัติต่าง ๆ หมดไป สิ่งที่ยังคงเหลืออยู่ก็คือ ตัว หรือ
ร่างกายที่เป็นของเราเอง แต่เมื่อเปลี่ยนใช้ว่า "ปอกลอกเหลือแต่หนังกำพวด" เน้น
ให้ความหมายที่หนักหน่วงและรุนแรงกว่า ถูกปอกลอกมากกว่านั้นจนเห็นหนังกำพวด
เพราะ "ตัว" ก็ถูกปอกลอกออกไปด้วย

สำนวนเดิม "มีปากมีเสียง" หมายถึง "ทะเลาะกัน"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'
เปลี่ยนคำท้ายสำนวนใช้ว่า "มีปากมีคำ" คงตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

จรี สจิมเสงี่ยม ชื่อ เป็นคนช่างประหม่าและตกอยู่ในอารมณ์หาวคางง่าย
ซางคิก เก็บความรู้สึก ดูเกือบจะเป็นคนไม่มีปากมีคำกับใครเสียเลย...

บางลำภูสแควร์ : 204

¹เจื้อย สตะเวทิน พจนานุกรมสำนวนไทย หน้า 61

คำที่ต่างกันในส่วนนทั้งสองนี้ คือ "คำ" และ "เสียง" ทั้งสองคำมีความหมายคล้ายกันลักษณะหนึ่ง หมายถึง คำพูดหรือเสียงพูดที่เปล่งออกมา และสามารถชี้แทนกันไต่อย่างปริบท เช่น "ไต่ยินเสียงเล่าลือ" อาจกล่าวไต่อีกอย่างหนึ่งว่า "ไต่ยินคำเล่าลือ" ทั้งสองข้อความมีความหมายเหมือนกัน หมายถึง ไต่ยินข่าวเล่าลือ

อนึ่ง การเปลี่ยนแปลงส่วนนี้อาจพิจารณาไต่อีกว่า เป็นการเปลี่ยนจาก "เสียง" เป็น "คำ" เพื่อให้ "คำ" ปรากฏกับ "ปาก" ในส่วน "มีปากมีคำ" ซึ่งทั้งสองคำปกติใช้คู่กันว่า "ปากคำ" โดยความหมายของส่วนไม่เปลี่ยนแปลง

ส่วนเดิม "ร่มไม้ชายคา" หมายถึง "ที่พักพิงที่อาศัยเขา"¹ หรือ "ที่พักพาอาศัย"² รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายส่วนนี้ว่า "ร่มไม้ชายผ้า" คงตัวอย่างส่วนประกอบปริบท

...แต่ก็นาน ๆ จะสักหนเป็นการชั่วคราวชั่วคราว ไม่เกิดดอกออกผลอะไร
หนักหนา จึงเป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าอย่างจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ จะต้องระแวงระวัง
ไม่ให้เด็กทุกคนมาเกิดในร่มไม้ชายผ้าของเรา ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดในใจ...

สนิมสรอบ : 352

ผู้แต่งเปลี่ยนจากคำ "คา" เป็น "ผ้า" "ผ้า" ในที่นี้อาจหมายถึง ผ้าถุง และ "ชายผ้า" หมายถึง ส่วนปลายหรือส่วนริมของผ้าถุง

¹เจื้อ สตะเวทิน พจนานุกรมสำนวนไทย หน้า 76

²ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 668

सानวนเดิม "รักนวลสงวนตัว" หมายถึง ไม่ยอมให้ใครแตะเนื้อต้องตัว หรือ รักพรหมจรรย์ต้องระวังรักษาไว้ดี 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายसानวน ใหม่ว่า "รักนวลสงวนเนื้อ" ดังตัวอย่างसानวนประกอบปริบท

...ปรากฏ มลิน ในวันต่อมาหล่นบอกกับเพื่อนหญิงคราวน้องคนที่ปากบอน ที่สุดว่า คุณพันยศขอควาบริกหล่น และหล่นยังปฏิเสธไว้ก่อนแบบกุลสตรี รักนวลสงวนเนื้อ และ...

ไต้ฝุ่นปากคอนกรีท ขบวน 1 : 57 - 58

คำที่ต่างกันในงานทั้งสองคือ "เนื้อ" และ "ตัว" ทั้งสองคำมักใช้คู่ เป็นคำซ้อนตามปกติว่า "เนื้อตัว" และที่ใช้คู่กันเป็นสำนวนก็มี เช่น "ถูกเนื้อต้องตัว" ผู้แต่งอาจเปลี่ยนจาก "เนื้อ" เป็น "ตัว" โดยอาศัยแนวเทียบของคำที่มีความหมาย คล้ายกัน และปรากฏคู่กันดังกล่าว โดยความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง

सानวนเดิม "ตาลีตาเหลือก" หมายถึง "อาการที่บริเวณฐานตีนกลิ้ง"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนท้ายसानวนใหม่ว่า "ตาลีตาแหก" ดังตัวอย่างสำนวน ประกอบปริบท

"พอหอมมาเราก็วิ่งตาลีตาแหกลงไปอยู่ในหลุมหลบภัยนั้น ใจความที่ก๊ว
เราวิ่งหัวซุนแทบชนกันตาย แล้วก็ลงไปนั่งตัวสั่นสวมนตร์กันแซด..."

หัวใจที่มีตีน : 97

सानวนเดิมใช้ 'ตาเหลือก' เพราะเมื่อตกใจหรือประหลาดใจ ตาตาจะ ขึ้นไปอยู่ข้างบนของลูกตา ดวงตาจะเบิกกว้าง ส่วน "แหก" เป็นกิริยาที่ทำให้ของ สิ่งหนึ่งสิ่งใดต่างออก หรือฉีกออก เป็นกิริยาที่กระทำโดยแรง และโดยฉับพลัน

¹ ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 339

"ตาแตก" ในที่นี้หมายถึง ลักษณะตาที่เบิกกว้างออกโดยฉับพลัน อาจเป็นด้วยความตกใจหรือประหลาดใจ 'แตก' บางครั้งจะสื่อความหมายในลักษณะที่มากกว่าปกติ เช่น แหกปาก หมายถึง ตะเบ็งเสียงดังกว่าปกติ ความหมายของ "แตก" จะให้ความรู้สึกไปในทางไม่สุภาพ เช่น "แตกตาตุ่ม" แสดงน้ำเสียงที่พูดประชดประชัน ให้พิจารณาให้ดี

ดังนั้นเมื่อเปลี่ยนใจว่า "ตาลีตาแตก" จะให้ความหมายว่า มีอาการร้อนรน ลนลาน ประกอบกับตื่นกลัวอย่างมากจนตาเบิกกว้างกว่าปกติ และกิริยาที่วิ่งนั่นวิ่งคว้ย ความสับสนวุ่นวาย ไม่เป็นระเบียบ และอาจแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมออกมาด้วยความสิ้นหัว

สำนวนเดิม 'ตามมีตามเกิด' หมายถึง "สุดแต่กำลังความสามารถเท่าที่มีอยู่ขณะนั้น"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนคำทายสำนวนใจว่า 'ตามมีตามได้' ตั้งตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

... "ถ้ามันเป็นบ้าจริงก็ปล่อยมันไปตามยถา มันคอยปากกัดแก้งก็ให้ทานมันกิน ตามมีตามได้ ถ้ามันไม่ทำให้ใครเดือดร้อนก็อย่าหาอันตรายมัน เวณนามมนุษย์ด้วยกัน"

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยขาวไร้ : 279

'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนใจว่า "ตามได้" หมายถึง ตามที่หาเงินมาได้ หรือได้รับเงินมา และเมื่อเปลี่ยนเป็นสำนวนว่า "ตามมีตามได้" ความหมายจะเน้นหนักไปในด้านเศรษฐกิจโดยตรง หมายถึง ตามกำลังทรัพย์ที่มีและที่จะหามาได้ขณะนั้น

สำนวนเดิม 'ตี่รันพันแทง' หมายถึง การต่อสู้ด้วยการใช้ไม้หรือของมีคมฟาดหรือตีลงไป 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนข้อความทายสำนวนใจว่า "ตี่รันเช่นฆ่า" ตั้งตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

¹ ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 341

...พิศเฉว มั่วสุมกับการพนันชั้นต่อทุกชนิด ทั้งใจหายบกระต้างชอบ
ที่รันเช่นฆ่าให้นาวิตกว่าจะกำเรีบถึงเข้าป่าเป็นโจร คิดแล้วให้กังวลนัก...

แจ้ง ใบทอง เสเพลมอยขาวไร : 155

"ที่รันพันแทง" เป็นสำนวนที่ประกอบด้วยคำ 4 คำ ที่มีความหมายคล้ายกัน
 "ตี" และ "รัน" หมายถึง เอามือหรือไม้ฟาดลงไป "พัน" และ "แทง"
 หมายถึง เอาของมีคมตีหรือปักลงไป ผู้แต่งเปลี่ยนคำท้ายสำนวนใช้ว่า "เช่นฆ่า"
 หมายถึง การฆ่าด้วยความโกรธแค้น

"พันแทง" และ "เช่นฆ่า" แม้จะมีความหมายต่างกัน แต่มีจุดมุ่งหมาย
 ที่เหมือนกัน คือ มุ่งหาอันตรายและประหาร "ที่รันพันแทง" อาจมิได้มุ่งทำร้าย
 ให้ถึงแก่ชีวิตแต่ "ที่รันเช่นฆ่า" จะให้ความหมายที่เน้นหนักและรุนแรงว่า เป็น
 การทำร้ายกันถึงชีวิตด้วยความโกรธแค้น

สำนวนเดิม 'เป็นงานเป็นการ' หมายถึง "เอาจริงเอาจัง"¹ 'รงค์
 วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายสำนวนใช้ว่า "เป็นงานเป็นเงิน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบ
 ปกริบท

"ทะเล้ง" นายบุญพันขวับไปคาราม แต่ไม่มีริ้วรอยแห่งความโกรธเคืองบน
 ใบหน้าของเขาเลย

"...ผู้หลักผู้ใหญ่เขาจะพูดเป็นงานเป็นเงินกัน"

เถาอารมณ์ : 163

การเปลี่ยนแปลงสำนวนนี้ตรงกับคำขวัญที่ว่า "งานคือเงิน เงินคืองาน
 บันดาลสุข" คือ ถ้าทำงานก็จะปีเงินใช้จ่ายอย่างมีความสุข 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้
 "เป็นงานเป็นเงิน" เน้นให้ความหมายว่า เรื่องที่พูดเป็นเรื่องเป็นรำนั่นเป็นเรื่อง
 เกี่ยวกับเงิน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าถ้าพูดถึงเรื่องงานก็ต้องมีเรื่องเงินซึ่งเป็นผลประโยชน์
 เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 533

สำนวนเดิม "ผ้าขี้ริ้วห่อทอง" หมายถึง "คนมั่งมีแต่แต่งตัวซอมซ่อ"¹
 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายสำนวนนี้ว่า "ผ้าขี้ริ้วห่อปัญญา" ดังตัวอย่าง
 สำนวนประกอบปริบท

"ผมกับเพื่อนหลายคนกำลังก่อตั้งกลุ่มเรียกร้องให้กฎหมายรับรองสัญชา
 หวังว่าคงได้ความร่วมมือจากคุณ"

"ผ้าขี้ริ้วห่อปัญญา" ขออนุญาตให้ผมดื่มเหล้าแก้วนี้เพื่อคุณ"

อาว! ผมเห็นหลักคำพูดของคนเหล่านั้น คำพูดของเขาไม่จำเป็นสำหรับผม...

แกงส้มผักนึ่ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น

ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 44 - 45

"ผ้าขี้ริ้วห่อทอง" แสดงให้เห็นลักษณะภายนอกของคนบางคนอาจไม่ดี เช่น
 แต่งตัวมอซอคล้ายคนยากจน แต่แท้ที่จริงเป็นคนร่ำรวย ส่วน "ผ้าขี้ริ้วห่อปัญญา"
 ความหมายทั่วไปเหมือนเดิม แต่เปลี่ยนคำท้ายสำนวน เพื่อให้ได้ความหมายเฉพาะ
 ตามที่ต้องการ แสดงให้เห็นว่า ลักษณะภายนอกของคนบางคนอาจไม่น่าศรัทธา
 ไม่น่าเชื่อถือ เช่น ท่าทางไม่ฉลาด ไม่แสดงความคิดเห็น แต่แท้ที่จริงเป็นคนที่มี
 สติปัญญาหรือความคิดที่ดีเลิศ

สำนวนเดิม "แมงดาปีกทอง" หมายถึง ชายที่อาศัยน้ำพักน้ำแรงของ
 หญิงโสเภณีการงชีวิต มีเงินทองใช้จ่ายอย่างสุขสบาย หรือปัจจุบันอาจหมายถึง
 ชายที่ให้ภรรยาหาเลี้ยงโดยทั่วไป ทั้งที่ตนยังมีสุขภาพดี 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยน
 คำท้ายสำนวนนี้ว่า "แมงดาปีกเฮโรอีน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

แม่ของหลอนรอคอยความตายอยู่ในสลัม ลูกของหลอนหิวนม ตัวของหลอน
 เป็นแมงดาปีกเฮโรอีน ชีวิตโหดร้าย

ผู้ขึ้นคร่า : 4

¹ ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 549

"เฮโรอื่น" เป็นยาเสพติดชนิดหนึ่งที่ร้ายแรง มีพิษมาก หมายของ "แมงคาปิกเฮโรอื่น" ต่างจากความหมายเดิมเล็กน้อย คือ ชายผู้อาศัยน้ำพักน้ำแรงของหญิงโสเภณีนี้ ศึกษาเสพติดสุขภาพเสื่อมโทรมเป็นที่น่าเวทนา

อนึ่ง ในสำนวนเดียวกันนี้ ปรากฏการเพิ่มข้อความตอนท้ายสำนวนไว้ว่า "แมงคาปิกทองฝังเพชรยี่สิบแปดกะรัต"

"เพชร" เป็นแก้วที่แข็งที่สุด มีน้ำแวววาว มีราคาแพง และยิ่งมีน้ำหนักมากยิ่งมีราคาแพงมาก เมื่อนำมาใช้ร่วมกับ "ทอง" ซึ่งเป็นของมีค่าเช่นกันที่มีอยู่ในสำนวนเดิม จะเน้นให้ความหมายที่ชัดเจนว่า ชายผู้อาศัยน้ำพักน้ำแรงหญิงโสเภณีผู้นี้มีฐานะร่ำรวย มีเงินทองใช้จ่ายอย่างสุขสบาย

สำนวนเดิม "สามวันสี่วันไข" หมายถึง เจ็บออก ๆ แอค ๆ อยู่เสมอ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายสำนวนไว้ว่า "สามวันสี่วันร้าย" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

...พอเป็นคนเก็บเงินโรงไฟฟ้า แม่เป็นผู้หญิงชาวบ้านธรรมดาเจ็บออกแอค
สามวันสี่วันร้าย พอให้กำเนิดหลอนไม่นานก็ตายจากไป...

สนิมสร้อย : 557 - 558

ผู้แต่งเปลี่ยนจาก "ไข" เป็น "ร้าย" "ร้าย" เป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกับ "ดี" ในสำนวน 'สามวันสี่วันร้าย" หมายถึง มีความทุกข์บ้างมีความสุขบ้างสลับผลัดเปลี่ยนกันไปตามธรรมชาติของชีวิต แต่ในปริบทนี้ใช้ในความหมายเหมือนเดิม

สำนวนเดิม "สามบ้านแปดบ้าน" 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำนามท้ายสำนวนไว้ว่า "สามบ้านแปดหลังคา" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

คนที่หนีหายไปก่อนหน้านี้ จนเพื่อนบ้านเฝ้าระวังคิดว่าล้มหายตายจาก
เสียแล้ว หนุ่ม โคน กระบอ ก จึงกลับมา ใบหน้าของเขาเข้มขึ้น
มีน้ำววล ผิวปากคันกลอนลิเกไต่ยีนไปสามบ้านแปดหลังคา

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 219

"สามบ้านแปดบ้าน" และ "สามบ้านแปดหลังคา" คำที่ต่างกัน คือ "บ้าน"
และ "หลังคา" โดย "หลังคา" เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของบ้านหรืออาจกล่าวได้ว่า
บ้านที่สมบูรณ์จะต้องมีหลังคา ผู้แต่งเปลี่ยนจาก "บ้าน" เป็น "หลังคา" เป็นการใช้
คำใหม่ที่หลีกเลี่ยงการใช้คำพ้องความหมาย คือ "สามบ้านแปดบ้าน" คาในพยางค์
ที่ 2 และ 4 เป็นคำซ้ำที่มีความหมายเหมือนกัน การใช้ "หลังคา" แทน "บ้าน"
นี้ ถ้าเพิ่มคำว่า "เรือน" ต่อท้าย "หลังคา" เป็น "หลังคาเรือน" บางครั้ง
"หลังคาเรือน" สามารถใช้แทน "บ้าน" ได้ เช่น "หมู่บ้านนี้มี 10 บ้าน"
หรือ "หมู่บ้านนี้มี 10 หลังคาเรือน" ประโยคทั้งสองมีความหมายเหมือนกัน ดังนั้น
การใช้ "หลังคา" แทน "บ้าน" ในส่วนดังกล่าวข้างต้นนี้ ความหมายของสำนวน
ไม่เปลี่ยนแปลง

"สามบ้านแปดบ้าน" หรือ "สามบ้านแปดหลังคา" ในบริบทนี้ หมายถึง
เสียงผิวปากคันกลอนลิเกของหนุ่มโคน กระบอ ก ไต่ยีนไปไกล เปรียบเหมือนไต่ยีน
ไปสามบ้านแปดบ้าน หรือสามบ้านแปดหลังคา

สำนวนเดิม "สามะเลเทเมา" หมายถึง "ซี้เหล้าแล้วเที่ยวไกล"¹ หรือ
"คบหากันอย่างเอะอะโอะ ประพฤติเหลวไหล เจ้น กินเหล้าเมายา เป็นต้น"² รงค์
วงศ์สวรรค์ เปลี่ยนคำท้ายสำนวนเป็น "สามะเลเทราด" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

¹ เจื้อ สตะเวทิน พจนานุกรมสำนวนไทย หน้า 80

² ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 806

"...เชื่อผมเถอะ' คุณต้องถ่มน้ำลายรดไอหมอกที่จ้องหน้าคุณอยู่ในนั้น เพราะมันทุเรศสิ้นทีแล้วคุณก็รู้สึกชกอวย ๆ ไม่อยากเหี่ยวสามะเลเทราค ไปอีกนาน..."

หนาวผู้หญิง : 16

ในตัวอย่างนี้ผู้แต่งเปลี่ยนจาก "เมา" เป็น "ราค" โดย "ราค" จะปรากฏคู่กับ "เท" ในสำนวน "สามะเลเทราค" "เท" และ "ราค" มีความหมายคล้ายกัน หมายถึง การทำให้ของเหลวไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ

การเปลี่ยนแปลงสำนวนในตัวอย่างนี้ นอกจากเปลี่ยนโดยนำคำที่มีความหมายคล้ายกันมาเรียงคู่กันแล้ว ความหมายของ "เทราค" ในสำนวน "สามะเลเทราค" อาจหมายถึง การดื่มของมีเมาจำนวนมากจนทาเลอะเทอะเประเปื้อนเรียกราคไปทั่ว หรือเหี่ยวเลอะเทอะไปในที่ต่าง ๆ ที่ไม่สมควร

สำนวนเดิม "อกผายไหลผึ่ง" หมายถึง มีรูปร่างสูงใหญ่สง่างาม 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนคำท้ายสำนวนใช้ว่า "อกผายไหลกว้าง" ดังตัวอย่าง สำนวนประกอบปริบท

ร่างอกผายไหลกว้างของคุณผมเฝียรที่เคินเปียกโชกอยู่นั้นดูราวกับเจ้าชายบนเวที ซึ่งกำลังเคินมุ่งหน้าไปหาหญิงคนรักในปราสาทบนหุบเขา มากกว่าคุณผมเฝียรซึ่งกำลังกลับจากค้าขายมาสู่ห้องแถวยาวเหยียดในตรอก

บางลำภูสแควร์ : 310 - 311

คำที่ต่างกันในส่วนนทั้งสอง คือ "ผึ่ง" และ "กว้าง" "ผึ่ง" มีความหมายหนึ่ง หมายถึง ที่กางออกที่ผายออก เช่น ยี่ดอกผึ่ง เป็นลักษณะที่ยี่ดอกให้ตั้ง กล้ามเนื้อบริเวณอก และไหล่กางออก หรือกว้างออก ส่วน "กว้าง" เป็นลักษณะที่ทำให้แผ่ออก ทำให้

ขยายออก เช่น แดนดินกว้างใหญ่หมายถึง พื้นดินของประเทศที่แผ่ออกไปไกล
คำทั้งสองมีความหมายคล้ายกัน หมายถึง ลักษณะที่ทางออกหรือขยายออก ดังนั้น
คำทั้งสองจึงสามารถใช้แทนกันได้ โดยความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง

สำนวนเดิม "หน้ามือเป็นหลังมือ" หมายถึง กลับตรงข้าม 'รงค์
วงศ์สวรรค์' เปลี่ยนคำท้ายสำนวนให้ว่า "หน้ามือเป็นหลังเท้า" ดังตัวอย่างสำนวน
ประกอบปริบท

...ข้าพเจ้าเท่านั้นจะบอกได้ว่ามันแสนสุขสมเพียงไร ผิดกันกับเช้าวันนี้
อย่างกับหน้ามือเป็นหลังเท้า

สนิมสร้อย : 601

'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนจาก "มือ" เป็น "เท้า" ซึ่งเป็นคำที่มี
ความหมายตรงข้ามกัน และปรากฏเป็นคำตรงข้ามในสำนวน "หน้ามือเป็นหลังเท้า
ความหมายหลักของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลงแต่เน้นความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หมายถึง
กลับกันในลักษณะตรงกันข้ามอย่างเห็นได้ชัดเจน และต่างกันหรือห่างไกลกันมาก
เปรียบเหมือนหน้ามือและหลังเท้าที่อยู่ไกลกัน

สำนวนเดิม "อนิจจัง ทุกขัง" หมายถึง ความทุกข์เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน
'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนให้ว่า "อนิจจัง สุขขัง" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"...แต่ไอ้ดิฉันก็เล่นเพียงยามตรุษยามสงกรานต์เท่านั้น มันคหน้ากิน
นักเลงก็ อนิจจัง สุขขัง...ชาติก่อนเอ็งคงเป็นหนี้ชาลวันเอ๋ย ชาตินี้
เขาถึงตามมาทวงเอาชีวิต..."

แจ้ ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 329

อนิจจัง หมายถึง ไม่เที่ยงแท้ ไม่แน่นอน เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ปกติ
 ใ้ว่า "อนิจจัง ทุกขัง" เป็นสำนวนในลักษณะที่พูดให้ปลง หรือสงเวชใจ ในที่นี้
 ผู้แต่งนำมาใช้คู่กับ "สุขขัง" "ทุกข์" และ "สุข" เป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม
 ถ้าแปลความหมายตามตัวอักษรจะได้ความหมายที่ต่างกัน คือ "อนิจจัง สุขขัง"
 หมายถึง ความสุขเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน

อย่างไรก็ตามความหมายหลักของสำนวนทั้งสองเหมือนกัน คือ ใ้ให้เห็นว่า
 ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ไม่แน่นอน ย่อมหมุนเวียนผันแปรไปตามกาลเวลา

1.4 การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความมากกว่าหนึ่งตำแหน่งของสำนวนเดิม
 ซึ่งอาจเป็นการเปลี่ยนคำตอนกลางและตอนท้าย หรือคำตอนต้นและตอนท้าย ดังตัวอย่าง
 สำนวนเดิม "คนรักเท่าฝันหนึ่งคนขงเท่าฝันเลื้อ" หมายถึง มีคนรักน้อยกว่า
 คนขง เพราะ "หนึ่ง" หมายถึง หนึ่งสัตัวซึ่งปกติจะมีขนาดเล็กกว่าเลื้อ 'รงค์
 วงษ์สวรรค์ ใ้ว่า "คนเกลียดเท่าฝันหนึ่งหมาคนขงเท่าฝันเลื้อ" ดังตัวอย่างสำนวน
 ประกอบปริบท

...ฉันเป็นใครทุกคนที่นั่นเขารู้จักดี จริงอยู่ถึงจะมีคนที่นี่ไม่ชอบฉันมันคอย
 อิจฉานันอยู่หลายคน แตกนเกลียดเท่าฝันหนึ่งหมาคนขงเท่าฝันเลื้อ โบราณ
 านว่าไว้มิผิดหรอก...

สนิมสร้อย : 421

สำนวนทั้งสองนี้ ข้อความที่ต่างกัน คือ "คนรักเท่าฝันหนึ่ง" และ "คนเกลียด
 เท่าฝันหนึ่งหมา" และคำที่ต่างกันข้อความทั้งสอง คือ "รัก" กับ "เกลียด"
 ึ่งหนึ่ง และ "หนึ่ง" กับ "หนึ่งหมา" อีกึ่งหนึ่ง "หนึ่ง" โดยทั่วไปอาจหมายถึง
 หนึ่งสัตัวชนิดใดชนิดหนึ่ง ส่วน "หนึ่งหมา" เาะจะจงลงไปว่าเป็นหนึ่งของสุนัข ซึ่งมี
 ขนาดเล็กและเป็นสัตัวชั้นต่ำ ไม่มีความสำคัญมากนัก เมื่อนำมาใช้ว่า "คนเกลียดเท่า
 ฝันหนึ่งหมาคนขงเท่าฝันเลื้อ" เน้นให้ความหมายว่า มีคนเกลียดขงเล็กน้อย ซึ่งไม่ใช่
 เรื่องสำคัญนัก หรือกล่าวในเชิงยกตนว่า มีคนเกลียดเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งดีกว่าคนอื่น
 อีกหลายคนทีอาจมีทั้งคนเกลียดและคนขงจำนวนมาก

สำนวนเดิม "ชื่อกินไม่หมด คคกินไม่นาน" หมายถึง ประกอบอาชีพสุจริต แม้จะมีเงินทองน้อยก็จะใช้จ่ายด้วยความสบายใจตลอดเวลา ถ้าประกอบอาชีพสุจริต เงินจะอยู่กับตัวไม่นานเพราะเป็นเงินร้อน 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนคำตอนกลาง และท้ายสำนวนให้ว่า "ชื่อกินหมดคคกินเพลิน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

เขาก็เหมือนคนจำนวนมากในคองน้ำคร่ำหลังป่าคอนกรีต ผู้ยึดถือในพึงเพย
ชื่อออกคครวหรือ ชื่อกินหมดคคกินเพลิน

นักเลงโกเมน : 71

ผู้แต่งเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมให้ว่า "ชื่อกินหมดคคกินเพลิน" โดยตัดคำปฏิเสธ "ไม่" หน้าคำ "หมด" ออก และเปลี่ยนคำ "นาน" เป็น "เพลิน" สำนวนนี้เป็นสำนวนประชดประชัน หมายถึง ถ้าประกอบอาชีพสุจริตได้เงินทองน้อยใช้จ่ายหมดเร็ว ถ้าคคโกงได้เงินทองมากใช้จ่ายสะดวกสบาย ซึ่งมีความหมายตรงข้ามกับสำนวนเดิม

สำนวนเดิม "ทุกซอกทุกใจ" หมายถึง ไม่สบายใจ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนให้ว่า "ทุกซนอกทุกซใน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"ออกไปยังใจ ะ" ข้าพเจ้าเจียนคลั่งแล้วเหมือนกัน ทุกซนอกทุกซในระงม
กว่ายี่สิบวันที่ผ่านมาไม่เคยได้รับจดหมาย แม้จากผู้หญิงที่หลอนบอกวาร์ก
และไม่รัก...

ไต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 1 : 123 - 124

ผู้แต่งเปลี่ยนให้ว่า "ทุกซนอกทุกซใน" โดยมีความหมายกว้างกว่าเดิม หมายถึง มีความทุกข์ทั้งร่างกายและจิตใจ

สำนวนเดิม "งมเข็มในมหาสมุทร" หมายถึง "ค้นหาสิ่งที่ยากจะค้นหาได้, ทำกิจที่สำเร็จได้ยาก"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนคำตอนหน้าและตอนท้ายสำนวนให้ว่า "หาเข็มในกองฟาง" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

¹ ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 202

"...คนชักผ้าในอัตราเงินเฟ้อสองร้อยห้าสิบบาท เป็นของหายากเสีย ยิ่งกว่าหาเข็มในกองฟาง และนั่งหรือยเป็นคนที่ชักผ้าที่อยู่กับเราได้นานที่สุด ไม่มีวีแววจะขอลาออกไปไหนเลย

สนิมสร้อย : 609

สำนวนเดิมใช้ "งมเข็มในมหาสมุทร" เพราะเข็มมีขนาดเล็ก เมื่อหล่นลงในมหาสมุทรที่มีขนาดกว้างใหญ่ ไม่มีโอกาสที่จะงมหาได้พบ ดังนั้นจึงนำมาเปรียบเทียบกับ การค้นหาสิ่งที่ยากจะค้นหาได้ หรือทำงานที่ยากจะสำเร็จได้ ดังกล่าว

รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ "หาเข็มในกองฟาง" "กองฟาง" หมายถึง กองข้าวที่นวดเอาเม็คออกแล้วนำมาสุ่มกันไว้เป็นจำนวนมาก เมื่อเข็มซึ่งมีขนาดเล็ก หล่นลงไปกองฟางที่มีขนาดใหญ่ และวางสุ่มไว้ไม่เป็นระเบียบจึงยากที่จะค้นหาได้พบ เช่นกัน ความหมายของสำนวนทั้งสองเหมือนกัน แต่เปลี่ยนจากสถานที่ที่เป็นพื้นน้ำมาเป็นพื้นดินและเปลี่ยนคำกริยา "งม" เป็น หา เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ คำนามที่เปลี่ยนไป คือ "งม" เป็นกริยาที่ค้นหาของในน้ำ หรือดำลงไปในน้ำเพื่อ ค้นหาของ ส่วน "หา" เป็นกริยาที่ค้นหาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยพยายามมองหาหรือใช้อุปกรณ์บางอย่างค้นหาสิ่งนั้นให้พบ

1.5 การเปลี่ยนแปลงคำบางคำและเรียงลำดับคำใหม่ ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม "รู้ที่รู้ชั่ว" หมายถึง รู้ว่าสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควร รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนแปลงคำบางคำและเรียงลำดับคำใหม่ว่า "รู้ชั่วรู้ชอบ" และ "รู้ดีรู้ชอบ" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

จำรูปพยายามผลักดันให้รู้ชั่วรู้ชอบออกจากส่วนที่ดีที่เหลืออยู่บ้างในส่วนล้าลึกของจิตใจ เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้ลุล่วง...

คืนรัก : 169

"รู้ดีรู้ชั่ว" และ "รู้ชั่วรู้ชอบ" คำที่ต่างกัน คือ "ดี" และ "ชอบ" ทั้งสองคำมีความหมายคล้ายกันลักษณะหนึ่ง หมายถึง ถูกต้อง สมควร หรือเป็นไปตาม แนวนิยม และสามารถนำมาใช้แทนกันได้ในบางบริบท เช่น "เขาทำอย่างนั้นดีแล้ว" หรือ "เขาทำอย่างนั้นชอบแล้ว" ทั้งสองประโยคมีความหมายเหมือนกัน หรือ "คิดในทางที่ดี" อาจกล่าวได้อีกอย่างว่า "คิดในทางที่ชอบ" เมื่อเปลี่ยนจาก "ดี" เป็น "ชอบ" แล้ว ได้ย่นคำว่า "รู้ชั่ว" ที่ปกติมักปรากฏตอนท้ายสำนวนไปไว้ตอนหน้าของสำนวนเป็น "รู้ชั่วรู้ชอบ" โดยความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ปรากฏการใช้สำนวน "รู้ดีรู้ชั่ว" เปลี่ยนใช้ว่า "รู้ดีรู้ชอบ" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบบริบท

หล่อนชะงักเล็กน้อยเหมือนจะบอกกับใจตัวเองและโล่เรียงความรู้ดีรู้ชอบ

หล่อนชักนึกตระหนกต่อการตัดสินใจเมื่อแรก...

คืนรัก : 41

ในตัวอย่างนี้ นอกจากเปลี่ยนจาก "ดี" เป็น "ชอบ" ดังสำนวน "รู้ชั่วรู้ชอบ" แล้วได้เปลี่ยนคำว่า "ชั่ว" เป็น "ผิด" ทั้งสองคำมีความหมายคล้ายกันลักษณะหนึ่ง หมายถึง ไม่ตรงตามความจริง หรือแนวนิยมที่กำหนดไว้ เช่น "เขาทำผิดกฎหมาย" อาจกล่าวได้ว่า การกระทำนั้นเป็นการกระทำความชั่ว และเมื่อเปลี่ยนจาก "ดี" เป็น "ชอบ" และเปลี่ยนจาก "ชั่ว" เป็น "ผิด" แล้ว ได้เรียงลำดับคำใหม่เป็น "รู้ผิดรู้ชอบ" โดยความหมายของสำนวนคงเดิม

สำนวนเดิม "ลืมนวันลืมนคืน" หมายถึง ลืมเวลา 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนคำบางคำในสำนวนและเรียงลำดับคำใหม่ว่า "ลืมนคืนลืมนตะวัน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบบริบท

...ร่างกายท่อนบนนิคคลุมไว้ด้วยเสื้อเชิ้ตผู้ชายเก่า ๆ ตัวหนึ่ง ปล่อยชาย
 ใต้เลนอยู่บนหน้าขาอวบเนื้อเป็นจ้ำ ๆ ยอคอยากหลับตา นี่เองหรือผู้หญิงที่
 เรามาสนุกด้วยจนลืมนึกถึงลืมหัน

สนิมสร้อย : 443

"ลืมนึกถึง" และ "ลืมนึกถึง" คำที่ต่างกัน คือ "ตะวัน" และ
 "วัน" ซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้องกัน "วัน" หรือกลางวัน เป็นเวลาที่ดวงอาทิตย์
 หรือดวงตะวันขึ้นทำให้โลกซีกที่ดวงตะวันขึ้นนั้นได้รับแสงอาทิตย์สว่างไสว ดังนั้นจึง
 สามารถใช้ "ตะวัน" แทน "วัน" ได้ โดยความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง และ
 เมื่อเปลี่ยนจาก "วัน" เป็น "ตะวัน" แล้วตำแหน่งของคำในสำนวนต่างไป คือ
 "ลืมนึกถึง" ปกติอยู่หลังสำนวน ได้ย้ายมาอยู่หน้าสำนวนเป็น "ลืมนึกถึงตะวัน"

สำนวนเดิม "ฝังรักฝังราก" หมายถึง "ตั้งถิ่นฐานประจำ"¹ รงค์ วงษ์สวรรค์
 เปลี่ยนและเรียงลำดับคำใหม่ว่า "ฝังรักปักแน่น" ถึงตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

คนจีนจำนวนมากยึดทำเลนี้มานานนับปี ฝังรักปักแน่นอยู่อย่างผาสุก...

บางลำภูสแควร์ : 431

เมื่อเปลี่ยนใช้ว่า "ฝังรักปักแน่น" ความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 559

ตารางสรุปการเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม โดยการ เปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดย การ เปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ	รูปสำนวนเดิม	รูปสำนวนที่ รงค์ วงษ์สวรรค์ใช้
1. การ เปลี่ยนแปลงคำหรือ ข้อความตอนต้นของสำนวน เดิม	<u>ชิง</u> ไหวชิงพริบ <u>เจ็บ</u> ไขไถ่ป่วย <u>เจ็บ</u> ช้ำน้ำใจ <u>ปาก</u> หวานก้นเปรี้ยว	<u>จับ</u> ไหวชิงพริบ <u>ล้ม</u> ไขไถ่ป่วย <u>เคล็ด</u> ช้ำน้ำใจ <u>ยิ้ม</u> หวานก้นเปรี้ยว
2. การ เปลี่ยนแปลงคำหรือ ข้อความตอนกลางของ สำนวนเดิม	<u>ลิ้ม</u> ตาอำปาก <u>ต่อ</u> ปาก <u>ต่อ</u> คา <u>เป็น</u> หู <u>เป็น</u> ตา <u>ข้าง</u> เท้า <u>หลัง</u> <u>เป็น</u> ปี <u>เป็น</u> ขลุ่ย <u>ย่อน</u> หน้า <u>ย่อน</u> หลัง <u>กิน</u> บน <u>เรือน</u> ขึ้น <u>หลัง</u> คา	<u>ลิ้ม</u> หน้า <u>อำ</u> ปาก <u>ต่อ</u> ปาก <u>รอง</u> ก่า <u>เป็น</u> ปาก <u>เป็น</u> ตา, <u>เป็น</u> ตา <u>เป็น</u> มือ <u>ข้าง</u> ตีน <u>หลัง</u> <u>เป็น</u> ปี <u>กับ</u> ขลุ่ย <u>ย่าน</u> หน้า <u>ทวน</u> หลัง <u>กิน</u> บน <u>เรือน</u> ... <u>ดู</u> จั่ว <u>ระบน</u> หลังคา
3. การ เปลี่ยนแปลงคำหรือ ข้อความตอนท้ายของ สำนวนเดิม	<u>การ</u> บ้าน <u>การ</u> <u>เรือน</u> <u>เกาะ</u> ชาย <u>ผ้า</u> เหลือง <u>ครั้น</u> เมื่อ <u>ครั้น</u> ตัว <u>เจียม</u> เป็น <u>เป้า</u> สา <u>ก</u> <u>เจ็บ</u> ชำระ <u>กำ</u> ใจ <u>บาด</u> ใจ <u>ชิง</u> ดี <u>ชิง</u> <u>เคน</u> <u>แค้น</u> ม <u>ล</u> ม <u>ตก</u>	<u>การ</u> บ้าน <u>การ</u> <u>ครว</u> <u>เกาะ</u> ชาย <u>เสื้อ</u> ก <u>ร</u> ย <u>ครั้น</u> เมื่อ <u>ครั้น</u> ใจ <u>เจียม</u> เป็น <u>จาก</u> กะ <u>เบือ</u> กำ <u>พรา</u> คร <u>ก</u> <u>เจ็บ</u> ชำระ <u>กำ</u> จิต , <u>บาด</u> จิต <u>ชิง</u> ดี <u>ชิง</u> <u>เลว</u> <u>แค้น</u> ม <u>ล</u> ม <u>โชย</u>

การเปลี่ยนแปลงจำนวนเดิมโดย การเปลี่ยนแปลงค่าหรือข้อความ	รูปจำนวนเดิม	รูปจำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
	ถ้อยที่ถ้อย<u>อาศัยกัน</u> ท่ามาหา<u>กิน</u> ทุกเมื่อ<u>เชิ้อวัน</u> ปอกลอก<u>เหลือแต่ตัว</u> มีปากมี<u>เสียง</u> รมไม้<u>ขายคา</u> รักนวลสงวน<u>ตัว</u> คาลีตา<u>เหลืออก</u> คามมีตาม<u>เกิด</u> ที่รัน<u>พันแทง</u> เป็นงานเป็น<u>การ</u> ผ้าชีริ้ว<u>หอทอง</u> แมงคา<u>ปีกทอง</u> สามวัน<u>คี่สี่วัน</u> <u>ไข</u> สาม<u>บ้านแปดบ้าน</u> สาม<u>มะละ</u> <u>เตเม</u> อก<u>ฉายไหล</u> <u>ยั้ง</u>	ถ้อยที่ถ้อย<u>ชักเงิน</u> , ถ้อยที่ถ้อย<u>คุยกัณ</u> , ถ้อยที่ถ้อย<u>ดอมตัว</u> , ถ้อยที่ถ้อย<u>ผานกัญชา</u> , ถ้อยที่ถ้อย<u>รัก</u> , ถ้อยที่ถ้อย<u>ลวง</u> , ถ้อยที่ถ้อย<u>กันเอง</u> ท่า<u>มา</u> <u>หา</u> <u>ยัก</u> <u>ทาน</u> ทุกเมื่อ<u>เชิ้อคืน</u> ปอก<u>ลอก</u> <u>เหลือ</u> <u>แต่</u> <u>หนัง</u> <u>กำ</u> <u>พรา</u> มี<u>ปาก</u> <u>มี</u> <u>คำ</u> รม<u>ไม้</u> <u>ขาย</u> <u>ผ้า</u> รัก<u>นวล</u> <u>สงวน</u> <u>เนื้อ</u> คาลี<u>ตา</u> <u>แหก</u> คาม<u>มี</u> <u>ตาม</u> <u>ไ้</u> ที่<u>รัน</u> <u>เช่น</u> <u>มา</u> เป็น<u>งาน</u> <u>เป็น</u> <u>เงิน</u> ผ้า<u>ชีริ้ว</u> <u>หอบัญญา</u> แมง<u>คา</u> <u>ปีก</u> <u>เฮ</u> <u>ไรอื่น</u> สาม<u>วัน</u> <u>คี่</u> <u>สี่วัน</u> <u>ร้าย</u> สาม<u>บ้าน</u> <u>แปด</u> <u>หลัง</u> <u>คา</u> สาม<u>มะ</u> <u>ละ</u> <u>เท</u> <u>ราก</u> อก<u>ฉาย</u> <u>ไหล</u> <u>กว้าง</u>

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดย การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ	รูปสำนวนเดิม	รูปสำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
4. การเปลี่ยนแปลงคำหรือ ข้อความมากกว่าหนึ่ง ตำแหน่งของสำนวนเดิม	หน้ามือเป็นหลังมือ อนิจจัง ทุกขัง คนรักเท่าดินหนัง คนชังเท่าดินเสือ ชื้อกินไม่หมดค คคกิน ไม่นาน ทุกซอกทุกซใจ งมเข็มในมหาสมุทร	หน้ามือเป็นหลังเท้า อนิจจัง สุขขัง คนเกลียดเท่าดินหนังหมาคนชัง เท่าดินเสือ ชื้อกินหมดค คคกินเพลิน ทุกซอกนอกทุกซใน หาเข็มในกองฟาง
5. การเปลี่ยนแปลงคำบางคำ และเรียงลำดับคำใหม่	รู้ก็รู้ชั่ว ลิ้มวันลิ้มคืน ผิงรักผิงรัก	รู้ชั่วรู้ชอบ , รู้ผิดรู้ชอบ ลิ้มคืนลิ้มตะวัน ผิงรักผิงรักแน่นอน

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวน โดยการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความของสำนวนเดิมจากตารางข้างต้น เป็นวิธีการที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้มากที่สุด โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความท้ายสำนวนเดิมซึ่ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สามารถเปลี่ยนใช้ได้อย่างหลากหลาย

ข้อสังเกต การเปลี่ยนแปลงรูปสำนวนเดิม บางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีเจตนาทำให้ความหมายของสำนวนต่ำลง โดยเปลี่ยนใช้คำในระดับต่ำ เช่น สำนวนเดิม "ข้างเท้าหลัง" เปลี่ยนใช้ "ข้างตีนหลัง" ในทางตรงข้าม เปลี่ยนใช้คำให้สุภาพขึ้น

เช่น "กินบนเรือนชักรบนหลังคา" เปลี่ยนใช้ว่า "กินบนเรือนอุจจาระบนหลังคา" หรือบางครั้งเปลี่ยนเพื่อให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เช่น ส่วนวนเดิม "เกาะชายผ้าเหลือง" เปลี่ยนใช้ว่า "เกาะชายเสื้อครู" การใช้ส่วนวนเหล่านี้ แสดงถึงความช่างคิด โดยสามารถนำส่วนวนเดิมมาเปลี่ยนแปลงใช้ได้ความหมาย ตามต้องการ

๔. การเปลี่ยนแปลงส่วนวนเดิมโดยการเพิ่มคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงส่วนวนเดิมโดยการเพิ่มคำหรือข้อความ หมายถึง การเพิ่มคำหรือข้อความเข้าไปในส่วนวนที่ใช้โดยปกติทั่วไป มีทั้งการนำส่วนวนที่ไม่เคยปรากฏคู่กันมาใช้คู่กัน การเพิ่มคำโดยใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม และเพิ่มคำเพื่อขยายคำในส่วนวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การเปลี่ยนแปลงส่วนวนเดิมโดยการเพิ่มคำหรือข้อความ จำแนกได้ 5 ลักษณะ ดังนี้

- 2.1 การนำส่วนวนที่ไม่ปรากฏคู่กันตามปกติมาใช้คู่กัน
- 2.2 การเพิ่มคำหรือข้อความที่มีความหมายตรงกันข้าม
- 2.3 การเพิ่มคำหรือข้อความเพื่อขยายคำในส่วนวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2.4 การรวมคาระหว่างส่วนวน 2 ส่วนวน
- 2.5 การเพิ่มและเปลี่ยนแปลงคางบางคำในส่วนวนเดิม

2.1 การนำส่วนวนที่ไม่ปรากฏคู่กันตามปกติมาใช้คู่กัน อันเป็นการซ่อน

ความ ดังตัวอย่าง

ป.ล. ผมคิดว่าเป็นจดหมายฉบับสุดท้ายแล้ววันนี้ ผมกับเมียกำลังเดินทางไปเที่ยวหลายแห่งครับ ไปคารวะศพเพื่อนบางคนที่ไม่เคยเป็นตาย ไปร่อนน้ำศพเพื่อนหลายคนที่ยังมีลมหายใจเพราะโดนสาตโคตรนโสไฟและกล่าวหาว่าเป็นอันตราย!...

"สาคโคณิไสไฟ" เป็นการนำสำนวน 2 สำนวน คือ "สาคโคณ" และ "ไสไฟ" มาใช้คู่กัน

"สาคโคณ" หมายถึง "ใส่ร้ายป้ายสี"¹ เช่น "พี่สาวถูกน้องสาวสาคโคณเสมอ ๆ ทั้ง ๆ ที่เธอไม่ได้กระทำความผิด" "ไสไฟ" หมายถึง "ยั่วยุยง"² และบางครั้งมีความหมายว่า "ใส่ร้ายป้ายสี" เช่น "เขื่อนชอบไสไฟพี่สาวเสียเรื่อย ทั้ง ๆ ที่ฉันเห็นว่าพี่เขยเขยคือแสนดีไม่เคยทำความผิดอย่างที่เธอว่าสักครั้ง"

"สาคโคณ" และ "ไสไฟ" ทั้งสองสำนวนมีความหมายเป็นไปในทำนองเดียวกัน คือ เป็นการกล่าวหาว่าร้ายผู้อื่น ทั้ง ๆ ที่ผู้นั้นมิได้มีความผิดและผลที่เกิดจากการกล่าวหาว่าร้ายบางครั้งอาจทำให้เกิดความแตกแยก เมื่อนำมาใช้คู่กันว่า "สาคโคณิไสไฟ" ทำให้ความหมายหนักแน่นขึ้น และเน้นให้เห็นว่าถูกใส่ร้ายป้ายสีอย่างรุนแรง โดยไม่มีโอกาสพิสูจน์ความจริง

ไม่ใช่ญาติก็เหมือนญาติ ไม่ใช่พี่น้องจะต้องเอาใจใส่ประคบประหงมแต่เราก็คต้องทำเช่นนี้ถึงพี่สมรจะเป็นคนปากหวานกันเปรี้ยวใจคำเพียงไร หรือข้าพเจ้าจะเห็นแก่ตัวเพียงไร เราก็ก็นึกกรรมดาข้อนี้ไปไม่พ้น ...

สนิมสร้อย : 278

"ปากหวานกันเปรี้ยวใจคำ" เกิดจากการนำสำนวน 2 สำนวน คือ "ปากหวานกันเปรี้ยว" และ "ใจคำ" มาใช้คู่กัน

"ปากหวานกันเปรี้ยว" หมายถึง "พูดจาอ่อนหวานแต่ไม่จริงใจ"³ เช่น "เขาพูดอะไรอย่าไปเชื่อเชียวนะ เขาเป็นคนปากหวานกันเปรี้ยวใจใคร ๆ ก็รู้" ส่วน

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 799

²ค. หน้า 827

³ค. หน้า 524

"ใจคำ" หมายถึง เห็นแก่ตัวไม่เอื้อเฟื้อ ชาคความกรุณา เช่น "เขาเป็นคนใจค้าย่างนี้แหละ เห็นใครตกทุกข์ได้ยากไม่เคยยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือหรือ"

"ปากหวานกันเปรี้ยว" และ "ใจคำ" ส่วนทั้งสองมีความหมายเป็นไปในทางตรงกันข้าม คือ เป็นลักษณะนิสัยของคนที่ไม่มีความจริงใจไม่ซื่อสัตย์แท้ เมื่อนามาใช้คู่กันว่า "ปากหวานกันเปรี้ยวใจคำ" จะเน้นให้ความหมายที่เด่นชัดว่า หญิงผู้นี้ไม่มีความจริงใจ เห็นแก่ตัว ไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นคนที่ไม่ควรคบค้าสมาคมด้วย

2.2 การเพิ่มคำหรือข้อความที่มีความหมายตรงกันข้าม

การเพิ่มคำหรือข้อความในลักษณะนี้ เป็นการเพิ่มคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำในจำนวนเดิม เช่น "มือ" ตรงข้ามกับ "เท้า" ผู้แต่งเลือกใช้ "ตีน" ซึ่งเป็นคำที่มีระดับต่ำลงมาใช้คู่กับ "มือ" ดังตัวอย่าง

จำนวนเดิม "คันมือ" รุ่งศ์ วงษ์สวรรค์ เพิ่มข้อความหน้าจำนวนใช้ว่า "คันตีนคันมือ" ดังตัวอย่างจำนวนประกอบปรับบท

"สันดาน!" พี่สมรกระแทกแกว่งลงคอนข้างแรง "เห็นเต่าเห็นเขียดเข้าไม่ได้" คันตีนคันมือ ขึ้นมาที่เคียวนะเอ็ง"

สนิมสร้อย : 222

"คัน" เป็นอาการที่อยากเกา ความหมายที่เป็นจำนวน หมายถึง อาการที่มือหรือเท้า หรือปากอยู่ไม่สุขอยากง่วนหรือพุกในสิ่งที่ไม่ควร อาการที่อยากคำอยากตี โดยอยากกระทำสิ่งนั้น ๆ ให้จงได้ เช่น "คันมือ" หมายถึงลักษณะของคนที่ยากชกต่อยหรือลักษณะมือที่อยู่ไม่สุขอยากง่วนเกี่ยวในสิ่งที่ไม่ควรยุ่ง ส่วน "คันตีน" มีความหมายในทางตรงกันข้ามโดยเปลี่ยนจากการทำด้วย "มือ" มาทำด้วย "เท้า"

ในตัวอย่างนี้ "คันตีนคันมือ" ความหมายหลัก คือ "คันมือ" หมายถึง
อยากทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ ส่วน "คันตีน" เป็นข้อความที่เพิ่มเข้ามาหน้าสำนวน
เพื่อเล่นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน คือ "ตีน" และ "มือ" ความหมายของสำนวนนี้
ไม่เปลี่ยนแปลง แต่เน้นให้เห็นว่าเรื่องที่กระทำนี้ไม่ควรเป็นอย่างยิ่ง

สำนวนเดิม "มือที่สาม" หมายถึง บุคคลที่เข้ามายุ่งเกี่ยวแล้วทำให้ผู้อื่น
เดือดร้อน รงค์ วงษ์สวรรค์ เพิ่มข้อความกลางสำนวนไว้ว่า "มือและตีนที่สาม"
ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

...แต่สถานการณ์ไม่ถึงเครียดถึงกับต้องประกาศภาวะฉุกเฉิน และไม่มีแบบ
ของมือและตีนที่สามเข้ามาแทรกแซง ไม่มีใครตาย ไม่มีใครยี่ครดเมล์มา
เผาเลน...

นาคาสองเม็ค : 55

ในตัวอย่างนี้ผู้แต่งเพิ่ม "และตีน" กลางสำนวนเป็น "มือและตีนที่สาม"
เมื่อเพิ่มแล้วความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง แต่เน้นให้ความหมายที่หนักแน่นขึ้นว่า
บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องนี้มีอำนาจมาก หรือมีความมุ่งหวังอย่างจริงจังที่จะทำให้เกิด
ความแตกแยก เพราะนำทั้ง "มือ" และ "ตีน" ที่ต้องมีคู่กันมาใช้ร่วมกัน

สำนวนเดิม "มือปืน" หมายถึง "คนที่คอยคุ้มกัน, คนที่คอยรับจ้างยิงคน"¹
รงค์ วงษ์สวรรค์ เพิ่มข้อความหลังสำนวนไว้ว่า "มือปืนตีนปืน" ดังตัวอย่างสำนวน
ประกอบปริบท

"สุภาพบุรุษและวีรบุรุษผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นโจรการเมืองแบบเขา-กัศดาฟี
เขาไม่ใช่คนโง่ เขารู้ว่าแผนการถูกขัดขวางด้วยประสิทธิภาพเหนือกว่า
ผมว่าเขาก็คงส่งรหัสเรียกมือปืนตีนปืนพวกนั้นกลับบ้าน..."

นินทากรุงเทพฯ : 328

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 636

ผู้แต่งเพิ่ม "ตื่นปิ่น" ห้ายสำนวนเป็น "มือปิ่นตื่นปิ่น" เมื่อเพิ่มแล้วความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง แต่แสดงให้เห็นน่าเสียดายของผู้แต่งที่ล้ออาชีพ "มือปิ่น" อาชีพนี้กลายเป็นมือเป็นเท้าคอยคุ้มครองช่วยเหลือเจ้านาย หรือรับใช้ผู้อื่น

สำนวนเดิม "มือปราบ" หมายถึง ทารวจที่มีหน้าที่จับกุมคนร้าย 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เพิ่มข้อความท้ายสำนวนไว้ว่า "มือปราบตื่นโหด" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"ระวังปากแกม้าง ถึงยังงใจเขาก็เป็นมือของกฎหมาย..." เปลว ปลาสดตึก
ให้สติคนเหล่านั้นด้วยลุ่มเสี่ยงผ่อนปรน

"มือปราบตื่นโหด"

ชายนุ่นกาง เก่งสี่มวงคาราม

ผู้ค้นคว้า : 56

"มือปราบตื่นโหด" มีความหมายกว้างกว่าความหมายเดิมเล็กน้อย นอกจากหมายถึงทารวจที่คอยจับกุมคนร้ายแล้ว ยังให้ความหมายว่า ตำรวจผู้นี้ชอบทาร้ายข่มขู่ผู้ต้องหาอีกด้วย

2.3 การเพิ่มคำหรือข้อความเพื่อขยายคำในสำนวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

อันเป็นการต่อยอดความหมายและความรู้สึกให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม "ผู้ดีตั้งแต่หัวจรดเท้า" หมายถึง เป็นผู้ดีตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า ความประพฤติ และการแต่งกาย 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ว่า "ผู้ดีตั้งแต่หัวถึงชี้ตีน"
ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"ผมได้ยินว่าท่านขุนเป็นผู้ดี"

"อ-แกเข้าใจไม่ผิด เรา่นี้แหละเป็นผู้ดีตั้งแต่หัวถึงชี้ตีน"

ผู้ค้นคว้า : 51

ในตัวอย่างสำนวนนี้มีการเปลี่ยนแปลงคำ 2 คู่ คือ "จรด" กับ "ถึง" คู่หนึ่ง และ "เท้า" กับ "ตีน" อีกคู่หนึ่ง "จรด" และ "ถึง" มีความหมายคล้ายคลึงกัน

คือ "จรด" หมายถึง "จด ถึง, จอให้ถึง"¹ ส่วน "เท้า" และ "ตีน" มีความหมายเหมือนกัน แต่เป็นคำต่างระดับ ผู้แต่งเปลี่ยนจาก "เท้า" เป็น "ตีน" โดยใช้คำที่มีระดับต่ำลง

นอกจากเปลี่ยนแปลงคำบางคำดังกล่าวแล้ว ได้เพิ่มคำบางคำเพื่อขยายคำในสำนวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ เพิ่มคำว่า "ชี้" ในคำว่า "หัว" และ "ตีน" เป็น "ชี้หัว" และ "ชี้ตีน" ทั้งสองคำเป็นของเสียที่ร่างกายขับออกทางผิวหนัง การเพิ่มคำลักษณะนี้แสดงให้เห็นถึงความละเอียดลึกซึ้งของผู้แต่ง ที่มองในสิ่งเล็กน้อยที่คนทั่ว ๆ ไปมองข้าม และนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม คือ "ผู้ที่ตั้งแต่ชี้หัวถึงชี้ตีน" นอกจากนี้ความหมายเหมือนสำนวนเดิมแล้ว ยังเน้นให้ความหมายว่า ผู้ที่เป็นผู้ชี้ที่แท้จริงนั้น จะต้องเป็นผู้ที่ทุกส่วน เป็นผู้ที่ทุกกระเปาะนี้ แม้กระทั่งส่วนที่ผู้อื่นเห็นว่าไม่สำคัญก็ตาม การเพิ่มคำหรือข้อความเพื่อขยายคำในสำนวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นนี้ พบในสำนวนอื่นอีก เช่น สำนวนเดิม "หัวจรดเท้า" 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ว่า 'หนังหัวถึงฝ่าตีน' ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

พวน เฉลว จำได้ว่าในรูหูเขาอิงอด เลือดผู้ชายนี้ค่านจากหนังหัวถึงฝ่าตีน
ทั้งเจ็บและทั้งอาย ขยับทอนแขนแนบหมายจะคออรอน...

แจ้ง ใบทอง เสเพลมอยขาวไร : 306

ในตัวอย่างนั้นนอกจากเปลี่ยนจาก "จรด" เป็น "ถึง" ดังตัวอย่างสำนวนแรกแล้ว ได้เพิ่มคำ 'หนัง' ในคำว่า "หัว" เป็น "หนังหัว" และเพิ่มคำ "ฝ่า" ในคำว่า "ตีน" เป็น "ฝ่าตีน" เมื่อเพิ่มแล้วจะให้ความหมายที่เด่นชัดว่า ชายผู้นี้มีความโกรธและอายมากจนกระทั่งเลือดในกายฉีดช่านไปทั่ว ฉีดไปด้วยความเร็ว และฉีดไปทุกซอกทุกมุม ตั้งแต่ส่วนที่อยู่นอกสุดและสูงที่สุดคือ หนังหัว ตลอดกระทั่งถึงส่วนที่อยู่ต่ำที่สุด คือ ฝ่าตีน

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 212

การเพิ่มคำหรือข้อความเข้าในสำนวนเดิม เพื่อขยายคำในสำนวนบางครั้ง ผู้แต่งได้เพิ่มคำเข้าไปเพื่อเปรียบเทียบให้เป็นรูปธรรมให้สามารถเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

สำนวนเดิม "ผู้ดีแท้" หมายถึง ผู้ที่เกิดในตระกูลดี มีความประพฤติดี
'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใจว่า "ผู้ดีเนื้อแท้ไม่ใช่เนื้อดีคนอื่น" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"แฉกรูแล้วรู้ว่าเราเป็นผู้ดีจากเปลือกนอกถึง เม็ดใน
เป็นผู้ดีเนื้อแท้ไม่ใช่เนื้อดีคนอื่น"

ผู้ใช้น้ำครา : 54

ผู้แต่งเพิ่ม "เนื้อ" กลางสำนวนเดิม เป็น "ผู้ดีเนื้อแท้" และเพิ่มข้อความท้ายสำนวนเดิม เป็น "ผู้ดีเนื้อแท้ไม่ใช่เนื้อดีคนอื่น" การเพิ่มคำในตัวอย่างนี้ เป็นการทำให้เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม โดยอาศัยลักษณะเนื้อสัตว์บางชนิดเช่น เนื้อหมู หรือเนื้อวัว เป็นแนวเทียบ

"เนื้อแท้" ในที่นี้หมายถึง เนื้อสัตว์ที่นุ่มมีคุณภาพดีกว่าเนื้อดีคนอื่นซึ่งเป็นเนื้อที่เหนียว ผู้แต่งจึงใช้ "ผู้ดีเนื้อแท้" โดยเปรียบเทียบกับเนื้อสัตว์ดังที่กล่าว และสำนวนที่ว่า "ผู้ดีเนื้อแท้ไม่ใช่เนื้อดีคนอื่น" หมายถึง ผู้ที่เป็นผู้ดีแท้จะต้องเป็นผู้ที่เกิดในตระกูลดี และมีความประพฤติดี ไม่ใช่เกิดในตระกูลดีแต่ความประพฤติไม่ดี หรือมีความประพฤติดี แต่เกิดในตระกูลที่ไม่ดี

2.4 การรวมคำระหว่างสำนวน 2 สำนวน

การรวมคำระหว่างสำนวน 2 สำนวนนี้ เป็นลักษณะของสำนวนที่ผู้แต่งเปลี่ยนแปลงมาจากสำนวนเดิม โดยข้อความตอนต้นของสำนวนเป็นรูปคำส่วนหนึ่งของสำนวนที่ใช้โดยปกติ และข้อความตอนท้ายเป็นรูปคำอีกส่วนหนึ่งของสำนวนที่ใช้โดยปกติ ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม "น้ำใสใจจริง" หมายถึง "น้ำใจบริสุทธิ์ที่แท้จริง"¹ และ "ใจจืดใจจ่อ" หมายถึง "มุงอยู่, เป็นห่วงอยู่"² ทั้งสองสำนวนปรากฏรวมกันเป็นสำนวนว่า "น้ำใสใจจืด" และ "น้ำใสใจจ่อ" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"... เจื่อทองคะ คิฉันพร้อมจะหาทุกอย่างเพื่อตอบแทนน้ำใจคุณ..."

คาพูดหลอนชะงักมองต่อในตาเขาค้วยน้ำใสใจจืด

บางล่ำภูสแควร์ : 509

น้ำใสใจจืด หมายถึง ความรู้สึกผูกพันรักใคร่ที่แท้จริง ในบริบทนี้หมายถึง หลอนมองตาเขาค้วยความรู้สึกผูกพันรักใคร่ที่แท้จริง หรือมองด้วยคามบริสุทธิ์ใจ

หนุ่มนักเลงพนันเดินกลับมา อย่างยากจะคาดถึงน้ำใสใจจืดของเขา
ปีนกระบอกนั้นบนฝ่ามือฟาดโครมลงเต็มแรงบนขากรรไกร หล่นกระเด็น
บนพื้นทั้งคนทั้งเก้าอี้...

บางล่ำภูสแควร์ : 492 - 493

น้ำใสใจจ่อ หมายถึง ความรู้สึกที่มุงอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แท้จริง ในบริบทนี้หมายถึง ทุกคนไม่สามารถล่วงรู้ถึงความมุ่งหมายหรือความตั้งใจที่แท้จริงของเขา ต่อเมื่อเขาใช้ฝ่ามือฟาดลงบนขากรรไกรของคู่ต่อสู้ทุกคนจึงรู้

สำนวนเดิม "ชั่วปู่ย่าตายาย" หมายถึง ระยะเวลาอันยาวนานจากอดีตถึงปัจจุบัน เช่น อาชีพจักสานนี้ ทามาชั่วปู่ย่าตายายแล้ว และ "ชั่วลูกชั่วหลาน" หมายถึง ระยะเวลาอันยาวนานจากปัจจุบันถึงอนาคต เช่น บ้านนี้แข็งแรงอยู่ไ้ชั่วลูกชั่วหลาน ทั้งสองสำนวนปรากฏรวมกันเป็นสำนวนว่า "ชั่วปู่ทวดลูกหลาน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

¹ เพ็ญแข วัจนสุนทร คำนิยมในสำนวนไทย หน้า 96

² ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 241

...การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างสงบเรียบร้อยและสันโดษในความหมายที่แท้จริง
ของหลักธรรมข้อนี้ เขาอยู่กันมานานชั่วปฐกขุณฺโณ อยู่ด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ซึ่งกันและกัน ดังนั้นเมื่อมีความจำเป็นจะต้องโยกย้าย ความอาศัยกับดินที่อยู่
ก็จะต้องเกิดอย่างรุนแรง เป็นธรรมชาติ

เสเพลบอยบันทึก : 156 - 157

สำนวน "ชั่วปฐกขุณฺโณ" อาจใช้คู่กับ "ชั่วลูกชั่วหลาน" เป็น "ชั่วปฐก
ขุณฺโณถึงชั่วลูกชั่วหลาน" หมายถึง ระยะเวลาจากอดีตถึงอนาคต 'รงค์ วงษ์สวรรค์
นำทั้งสองสำนวนดังกล่าวข้างต้นมาใช้ร่วมกัน และได้เปลี่ยนแปลงคำบางคำเป็น
"ชั่วปฐกขุณฺโณ" หมายถึง ระยะเวลาจากอดีตถึงปัจจุบันที่ยาวนานมาก และยาวนาน
มากกว่าปกติเพราะ "พธ" เป็นพ่อหรือแม่ของ ปุ ย่า ตา หรือยาย ซึ่งถ้านำ
บุคคลปัจจุบันเป็นเกณฑ์เป็นพธและปฐเป็นลูกหลานของเขานั้นจะอยู่ในช่วงระยะเวลาที่
ห่างไกลกันมาก ดังนั้นเมื่อใช้ว่า "ชั่วปฐกขุณฺโณ" เน้นให้ความหมายว่าเป็น
ระยะเวลาจากอดีตถึงอนาคตที่ห่างไกลกันมาก

สำนวนเดิม "ทำมาหากิน" และ "หาใส่ปากใส่ท้อง" ทั้งสองสำนวน
มีความหมายเหมือนกัน หมายถึง ทำการหาเลี้ยงชีพ สำนวนทั้งสองปรากฏร่วมกันเป็น
สำนวนว่า "ทำมาหาใส่ท้อง" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

...พวกเพื่อนหลายคนล่วงรู้ถึงการถนัดเชิงป็นสันของเขา จึงพากันมากล่อม
ว่าเขาควรทำมาหาใส่ท้องอย่างไร บางคนชวนให้เขารับจ้างเป็นนายกองการวาน
คุมฉิ่น บางคนแนะนำให้เขารู้จักพี่เบิ้มในวงการปล้น...

บางลำภูสแควร์ : 250

อนึ่ง การใช้สำนวนที่มีความหมาย หมายถึง การทำมาหาเลี้ยงชีพนี้ บางครั้ง
'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ว่า "ทำมาหาเลี้ยงท้อง" โดยเป็นการปรากฏร่วมกันระหว่าง
สำนวน "ทำมาหากิน" และ "เลี้ยงปากเลี้ยงท้อง" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

เมื่อเราปราศรัยถึงลมฟ้าอากาศ สารทุกข์สุกดิบของการทำมาหาเลี้ยงทอง
พอสมควรแก่เวลา

เถาอารมณ์ : 81

สำนวนเดิม "มือถือสากรปากถือศีล" และ "มือถือสากรปากคัมภีร์" ทั้งสองสำนวน
มีความหมายคล้ายกัน หมายถึง ชอบทำให้คนอื่นเดือดร้อน แต่ปากว่าถือธรรม
ทั้งสองสำนวนปรากฏรวมกันเป็นสำนวนว่า "มือถือสากรปากคัมภีร์" ดังตัวอย่าง
สำนวนประกอบปริบท

บัดขบ บุเรศ กลิ่นไต้ คนประเภทมือถือสากรปากคัมภีร์

จากแหมแปะถึงกัญชา : 13

อนึ่ง ในสำนวนเดียวกันนี้ผู้แต่งเพิ่มคำกลางสำนวนไว้ว่า "มือถือสากรกะเบือ
ปากคัมภีร์" "มือถือสากรไฟฟ้าปากคัมภีร์" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"...ผมรำคาญคนประเภทมือถือสากรกะเบือปากคัมภีร์ ซึ่งเพิ่มจำนวนขึ้น
มากมาย..."

ดอกไม้และงูพิษ : 18

ผู้แต่งเพิ่มจาก "สากร" เป็น "สากรกะเบือ" ทั้งสองคำมีความหมาย
คล้ายกัน หมายถึง เครื่องมือสำหรับทำอย่างหนึ่ง แต่น้ำเสียงของ "สากรกะเบือ"
อาจฟังไม่สุภาพหรือบางครั้งใช้เป็นคำหยาบ เมื่อนามาใช้ร่วมกับ "คัมภีร์" ซึ่งยึดถือว่า
เป็นของสูงเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ จะเน้นให้เห็นความขัดแย้งหรือความแตกต่างมากขึ้น คือ
"มือถือสากรกะเบือปากคัมภีร์" หมายถึงกระทำในสิ่งที่ชั่วร้ายที่สุด แต่ปากกลับพูดว่า
เป็นคนดีมีศีลธรรมเป็นอย่างยิ่ง

แต่วันนี้หลายตำบลของลอนดอน การสังวาสบนฟิล์มภาพยนตร์ประกอบดนตรี
แถบภาพระบบวีดีโอวางขายเปิดเผยโดยถูกกฎหมาย
บันเทิงธุรกิจแขนงนี้เดินทางฝ่าพันธกิจของผู้แสดงงาม - มือถือสากไฟฟ้า
ปากคาบคัมภีร์ มาถึงจุดแห่งความรุ่งเรืองสุดยอดในประวัติศาสตร์
กามารมณ์...

บันทึกน้อย ช่ายปลาร้า ขวานเย : 236

การเปลี่ยนใช้สนวน "มือถือสากไฟฟ้าปากคาบคัมภีร์" แสดงถึงวิวัฒนาการ
ในปัจจุบัน ที่ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้ากันมาก "ไฟฟ้า" เป็นพลังงานที่มีอิทธิพล และมีกำลัง
แรงสูงมาก เมื่อใช้ว่า "มือถือสากไฟฟ้าปากคาบคัมภีร์" อาจหมายถึง การกระทำที่
ชั่วร้ายมาก แต่ปากบอกว่ากระทำในสิ่งที่ดีที่ถูกต้องในบริบทนี้หมายถึง กลุ่มชนกลุ่มหนึ่ง
ที่เห็นว่า เรื่องกามารมณ์เป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ ไม่ควรนำมาเปิดเผยในที่สาธารณะชน
แต่ความเป็นจริงของชีวิตเขาเหล่านี้อาจประพาศผิดทิศทางต่าง ๆ มากมาย

บางครั้งในสนวนตัวอย่างข้างต้นนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ว่า "มือถือสาก
ปากกัคคัมภีร์" ดังตัวอย่างสนวนประกอบปริบท

"ผมเบื่อหน่ายการแก่งแย่งชิงดีและชิงเลวของผู้คนในสังคม ผมเกลียดชัง

คนประเภทมือถือสากปากกัคคัมภีร์ ผมทนไม่ไ้กับการโกหกและไร้สาระ...

แก่งสั่มคักบุง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 54

"กัค" เป็นกิริยาที่เอาฟันหน้ากดไว้โดยแรง กดไว้ให้แน่น เพื่อไม่ให้สิ่งที่กัคไว้
หรือกดไว้หลุดออกจากปาก ปากกัคคัมภีร์" ในที่นี้อาจหมายถึง พูดยืนยันอย่างแข็งขัน
และน่าเชื่อถือหรือพูดอย่างเอาจริงเอาจังว่าตนเป็นคนที่มีศีลมีธรรม แต่ความประพฤติที่
แท้จริงไม่ได้เป็นตรงตามทีกล่าว

2.5 การเพิ่มและเปลี่ยนแปลงความในสำนวนเดิม

ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม "ทุกหย่อมหญ้า" หมายถึง "ทุกหนทุกแห่ง"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์
เปลี่ยนและเพิ่มความบางคำใช้ว่า "ทั่วหย่อมหญ้าคาเรือน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

แล้วข้าวกักระพือไปทั่วหย่อมหญ้าคาเรือนเร็วปานลมอุ้มไฟ เพื่อนร่วมบางต่าง
ทักว่าหน้าเขาซีดเหมือนอย่างนั้นเหมือนอย่างโน้น จนเขามือยากกล้ากราย
ออกไปไหน...

แจ้ง ใบทอง เสเพลมอยชาวไร่ : 288

"ทุกหย่อมหญ้า" และ "ทั่วหย่อมหญ้า" คำที่ต่างกันคือ "ทุก" และ "ทั่ว"
ทั้งสองคำมีความหมายคล้ายกัน หมายถึง ทั้งหมดทั้งสิ้น เช่น "แจกขนมเค้กให้ทั่ว"
หรือ "แจกขนมเค้กทุกคน" และบางครั้งอาจนำมาใช้คู่กันว่า "ทั่วทุก" เช่น
"แจกขนมเค้กให้ทั่วทุกคน" หรือใช้คู่กันเป็นสำนวนว่า "ทั่วทุกสารทิศ" หรือ
"ทั่วทุกหัวระแหง"

นอกจากเปลี่ยนคำว่า "ทุก" เป็น "ทั่ว" ผู้แต่งได้เพิ่ม "คาเรือน"
ซึ่งตัดมาจาก "หลังคาเรือน" เข้าตอนท้ายสำนวนเป็น "ทั่วหย่อมหญ้าคาเรือน"
ความหมายหลักของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง แต่เน้นให้ความหมายที่หนักแน่นว่า ข้าวนี้นี้
ได้แพร่ไปทุกหนแห่ง และทุกบ้านทุกเรือนรู้อย่างนี้กันเกือบหมดทุกคน

สำนวนเดิม "เหินคเหินือยสายตัวแทบขาด" ใช้ในความหมายเปรียบ หมายถึง
เหินคเหินือยมาก 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนและเพิ่มความบางคำใช้ว่า "เหินือยเหินค
แทบว่าสายเนื้อจะบิดเบี่ยงขาดจากกัน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 398

และ... มันเปื่องจากเย็นวานขึ้น เขากลับจากงานในไร่ เหนียวเหนืด
แทบว่าสายเนื้อจะบิดเบี่ยงขาดจากกัน และหิวโหยถึงขนาดว่าจะกินช้าง
 ทั้งตัวให้หมดหัวหมดหางได้ในชั่วกระพริบตาสองที่เท่านั้น...

แจ้ง ใบตอง เสเพลบอยชาวไร่ : 306

ในตัวอย่างสำนวนข้างต้น มีคำที่ต่างกัน 2 คู่ คือ "เหนียวเหนืด" กับ
 "เหนียวเหน็ด" คู่หนึ่ง และ "สายเนื้อ" กับ "สายตัว" อีกคู่หนึ่ง "เหนียวเหนียว"
 บางครั้งอาจใช้ว่า "เหนียวเหน็ด" ส่วน "สายเนื้อ" และ "สายตัว" "เนื้อ"
 และ "ตัว" เป็นคำที่ใช้คู่กันเป็นคำซ้อนความหมายว่า "เนื้อตัว" และ "สายตัว"
 มีความหมายตามพจนานุกรมว่า "เนื้อตัว" ดังนั้น "สายเนื้อ" และ "สายตัว"
 สามารถใช้แทนกันได้

นอกจากเปลี่ยนแปลงคำ 2 คู่ดังกล่าวแล้ว ผู้แต่งได้เพิ่มคำว่า "บิดเบี่ยง"
 "บิด" เป็นกริยาที่หมิ่นสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เบี่ยงหรือต่างไปจากสภาพปกติที่เคยเป็น เมื่อ
 นำมาใช้ร่วมกับ อวัยวะบางส่วนให้ความรู้สึกว่าการกระทำนั้น ๆ กระทบด้วยความ
 รุนแรง กระทบความโกรธหรือไม่พอใจ เช่น บิดหู บิดแขน และผลที่เกิดจากการบิดนั้น
 ร่างกายจะได้รับความเจ็บปวดมาก เพราะกล้ามเนื้อส่วนนั้นมีสภาพต่างจากปกติ
 ส่วน "เบี่ยง" เป็นกริยาที่เกิดสืบเนื่องจาก "บิด" คือ เมื่อบิดแล้ว กล้ามเนื้อ
 ส่วนนั้นจะเบี่ยงหรือเบนไปจากปกติ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เมื่อเปลี่ยนใช้ว่า "เหนียวเหน็ดแทบว่าสายเนื้อ
 จะบิดเบี่ยงขาดจากกัน" ความหมายหลักของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง แต่เน้นให้ความหมาย
 ว่า งานที่ทำนี้หนักมาก ร่างกายได้รับความเจ็บปวดทรมาน จนอวัยวะต่าง ๆ แทบจะ
 หลุดขาดออกจากกัน

ตารางสรุปการเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม โดยการเพิ่มคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม โดยการเพิ่มคำหรือข้อความ	รูปสำนวนเดิม	รูปสำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1. การนำสำนวนที่ไม่ปรากฏอยู่ในตามปกติมาใช้ดูกัน 2. การเพิ่มคำหรือข้อความที่มีความหมายตรงกันข้าม 3. การเพิ่มคำหรือข้อความเพื่อขยายคำในสำนวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น 4. การรวมคำระหว่างสำนวน 2 สำนวน	คันมือ มือที่สาม มือปืน มือปราบ ผู้ดีตั้งแต่หัวจรดเท้า หัวจรดเท้า ผู้ดีแท้ น้ำใสใจจริง และ ใจจกใจจ่อ ชั่วปู่ย่าตายาย และ ชั่วลูกชั่วหลาน ท่ามาหากิน และ หาใส่ปากใส่ทอง มือถือสาปากถือศีล และปีศาจคาบคัมภีร์	สาคโคลนใส่ไฟ ปากหวานกันเปรี้ยวใจคำ คันตีนคันมือ มือและตีนที่สาม มือปืนตีนปืน มือปราบตีนโทด ผู้ดีตั้งแต่ชี้หัวถึงชี้ตีน หนังหัวถึงผ่าตีน ผู้ดีเนื้อแท้ไม่ใช่เนื้อติดเอน น้ำใสใจจก, น้ำใสใจจ่อ
5. การเพิ่มและเปลี่ยนแปลงคำบางคำในสำนวนเดิม	ทุกหย่อมหญ้า เหน็ดเหนื่อยสายตัว แพนซาค	ชั่วปู่ทวดลูกหลาน ท่ามาหาใส่ทอง มือถือสาปากคาบคัมภีร์ มือถือสากระเบือปากคาบคัมภีร์ มือถือสาไฟฟ้าปากคาบคัมภีร์ มือถือสาปากกัดคัมภีร์ หัวหย่อมหญ้าคาเรือน เหนื่อย เหน็ดแพ่ว่าสายเนื้อ จะบิก เบียงขาดจากกัน

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำนวณโดยการเพิ่มค่าหรือข้อความ สรุปได้

5 ลักษณะ จากตารางข้างต้น การเปลี่ยนแปลงคำนวณเดิมลักษณะนี้

'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีเจตนาจะเน้นและตอกย้ำให้ความหมายของสำนวนลึกซึ้งและคมชัดยิ่งขึ้น แสดงถึงความขัดแย้งทางสังคม นอกจากนี้ยังแสดงถึงความละเอียดอ่อนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่สามารถมองบางสิ่งบางอย่างลึกซึ้งแม้สิ่งเล็กน้อยที่คนส่วนใหญ่มองข้าม 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ก็สามารถนำมาใช้ขยายความในสำนวนได้อย่างเหมาะสม เช่น เลือกถึกขานตั้งแต่หนังหัวถึงฝ่าตีน เป็นผู้ที่หึงแต่หัวถึงขี้น และในบางสำนวนยังสะท้อนให้อารมณ์ขันและความสนุกสนานแก่ผู้อ่าน โดยนำลักษณะของสัตว์มาเปรียบเทียบกับคน เช่น ผู้ที่เนื้อแท้ไม่ใช่เนื้อติดเอ็น ซึ่งการเพิ่มค่าหรือข้อความในสำนวนต่าง ๆ เหล่านี้ ช่วยเน้นให้ความหมายของสำนวนหนักแน่นยิ่งขึ้นและแสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถันในการเปลี่ยนแปลงคำนวณเดิมเป็นอย่างดี

3. การเปลี่ยนแปลงคำนวณเดิมโดยการตัดค่าหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงคำนวณเดิมโดยการตัดค่าหรือข้อความ หมายถึง การนำคำนวณเดิมมาใช้โดยตัดค่าหรือข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งออก มีทั้งการตัดค่าตอนท้าย ตัดค่าตอนหน้า ตัดค่าซ้ำ และทั้งตัดและเรียงลำดับใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงคำบางคำ

การเปลี่ยนแปลงคำนวณเดิมโดยการตัดค่าหรือข้อความ จำแนกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

3.1 การตัดค่าหรือข้อความตอนท้ายของคำนวณเดิม

3.2 การตัดค่าหรือข้อความตอนต้นของคำนวณเดิม

3.3 การตัดค่าซ้ำ

3.4 การตัดค่าซ้ำและเรียงลำดับคำใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำบางคำ

3.1 การตัดค่าหรือข้อความตอนท้ายของคำนวณเดิม ดังตัวอย่าง

คำนวณเดิม "ตอหลดตอแหล" เป็นคำคำคนที่พูดเท็จ (มักใช้แก่ผู้หญิง) ข้างพูด และแสดงกิริยาน่ารัก (ใช้แก่เด็ก) 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ตัดข้อความตอนท้ายออกให้ว่า "ตอหลด" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"พอ-พอแล้ว ! อย่าตอบหล่นไหมดีกนัก เข้า ๆ อย่างนี้กูอารมณ์ไม่ค่อยจะดี"

สนิมสร้อย : 110

"ตอบ" ปกติใช้คู่กับ "ตอบ" เป็น "ตอบตอบ" ถ้าพูดให้สั้น
จะใช้ว่า "ตอบ" ซึ่งมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเองและมีความหมายเหมือน
"ตอบตอบ" ในที่นี้ผู้แต่งคัดส่วนตรงข้ามกับที่ใช้โดยทั่วไปออกและคงส่วนที่ไม่มี
ความหมายไว้

सानวนเดิม "อิทธาระอาใจ" หมายถึง เบื่อหน่ายเอือมระอา
'รงค์ วงษ์สวรรค์' คัดข้อความส่วนท้ายออกใช้ว่า "อิธนา" ดังตัวอย่างसानวน
ประกอบปริบท

ผู้แต่งผมเปลี่ยนสีหน้า อย่างว่าอิธนาจะตอบกรองคำ แล้วหันตวาดเด็ก...

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 232

'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ "อิธนา" โดยคัด "ระอาใจ" ซึ่งเป็นคำที่มี
ความหมายสมบูรณ์ในภาษาออก คงคำว่า "อิธนา" ซึ่งไม่มีความหมายในภาษาไว้
ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายจากปริบท และรู้ว่า "อิธนา" สืบมาจาก "อิทธาระอาใจ"
เพราะ "อิธนา" ปรากฏใช้คู่กับ "ระอาใจ" เท่านั้น เมื่อคัดข้อความส่วนท้าย
คือ "ระอาใจ" ออกแล้ว ความหมายของसानวนยังคงเดิม

सानวนเดิม "ตามยถากรรม" หมายถึง ตามกรรม ตามแต่จะเป็นไป
'รงค์ วงษ์สวรรค์' คัดคำท้ายसानวนออกใช้ว่า "ยธา" ดังตัวอย่างसानวนประกอบ
ปริบท

"ถ้ามันเป็นคนบ้าจริงก็ปล่อยมันไปตามยธา มันอยากปากแห้งก็ให้ทานมัน
ตามมีตามได้ ถ้ามันไม่ทำให้ใครเดือดร้อนก็อย่าทำอันตรายมัน เวหนามนุษย์
ด้วยกัน..."

แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 279

ในบริบทนี้ "ยถา" ตัดมาจาก "ยถากรรม" เพราะข้อความในบริบทนี้ให้เห็นว่า พยายามปลงสังเวชโดยปล่อยไปตามบุญตามกรรม ปกติถ้าพูดให้สั้นจะเข้าใจว่า "กรรม" มีความหมายเหมือน "ยถากรรม" เช่น ประโยก "แล้วแต่บุญแต่กรรม" หรือ "ปล่อยไปตามกรรม" หมายถึง ปล่อยไปตามบุญตามวาสนาที่เป็นความเชื่อของกนโบริบราว่า คนที่ทำความดีในชาติก่อนชาตินี้จะได้รับผลดีตอบสนอง หรือคนที่ทำความชั่วในชาติก่อน ชาตินี้จะได้รับผลร้ายตอบสนอง ดังนั้นจึงควรปล่อยเรื่องบางเรื่องไปตามยถากรรม หรือตามบุญตามกรรมที่ไ้กระทำไว้

...ชาติอาจต้องอยู่เวรหรือคอยติดตามชาวสำคัญ เขาโทรศัพท์มาบอกนั้นก็ไม่ได้ทำให้หลอนนอกได้เลยถ้าไม่มีเขา การแต่งงานไม่ทำให้อะไรดีขึ้นมากนัก...

บางลำภูสแควร์ : 359

"นอก" ไม่ปรากฏการใช้ตามลำพัง ถ้าพูดให้สั้นจะเข้าใจว่า "นอกใจ" ในที่นี้ตัดส่วนตรงข้ามกับที่ใช้โดยปกติออก

การตัดคำหรือข้อความตอนท้ายสำนวนเดิมในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

...แต่ใจไม่เคยป่วยถึงล้มหมอนด้วยกำลังใจอันเข้มแข็งนั้นอย่าง และด้วยกำลังทรัพย์อันน้อยนั้นอีกอย่าง ไม่นานญาติให้ใจเจ็บป่วยได้...

อเมริกันตาย : 92

"ล้มหมอน" สำนวนเดิม คือ "ล้มหมอนนอนเสื่อ"

3.2 การตัดคำหรือข้อความตอนต้นของสำนวนเดิม ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม "สะอิดสะเอียน" หมายถึง "ชวนคลื่นไส้อย่างรุนแรง ทั้งโดยตรงและโดยปริยายต่อสิ่งเร้าแรงให้เกิดอารมณ์เช่นนั้น"¹รงค์ วงษ์สวรรค์ ตัดข้อความตอนต้นของสำนวนเดิมออกใช้ว่า "สะเอียน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

...บันลือ ปรีณ ชื่อของเขาเป็นที่รู้จักกันในวงนิพนธ์โมสรวาเขารังเกียจ
ความบริสุทธิ์ของสตรีอย่างยิ่ง ถึงขั้นสะเอียนทีเดียว...

หอมคอกประควน : 94

ผู้แต่งใช้ "สะเอียน" โดยตัด "สะอิค" ออก ทั้ง "สะอิค" และ
"สะเอียน" ไม่มีความหมายในภาษา ต้องปรากฏคู่กันจึงจะได้ความหมายสมบูรณ์
ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของ "สะเอียน" จากปริบท และรู้ว่า "สะเอียน"
ตัดมาจาก "สะอิคสะเอียน" เพราะ "สะเอียน" ปรากฏใช้คู่กับ "สะอิค"
เท่านั้น

3.3 การตัดคำซ้ำ การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการตัดคำลักษณะนี้
เป็นการตัดคำซ้ำของสำนวนที่ประกอบด้วยคำ 4 คำ คำที่ 1 และ 3 มีรูปคำและความหมาย
เหมือนกัน โดยตัดคำที่ 3 ออก เมื่อตัดออกแล้วทำให้สำนวนสั้นกระทัดรัดยิ่งขึ้น
ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม "ตอบปากต่อคำ" หมายถึง "เฝ้าเคียงกันไม่รู้จบ พูดยืนยันเพื่อ
พิสูจน์ความ"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ตัด "ต่อ" ในพยางค์ที่ 3 ออกใช้ว่า
"ตอบปากคำ" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

และแล้ว โดยไม่มีใครตอบปากคำกันอีกเลย ทั้งสองได้กางแขนข้างขวาของเขา
ขึ้นพร้อม ๆ กันตะลึงไปบนแท่นมของแต่ละฝ่าย คำนที่มีหัวใจซ่อนอยู่ข้างใน

หนาวผู้หญิง : 323

สำนวนเดิม "ถอนรากถอนโคน" หมายถึง "ทำลายถึงต้นตอ ทำลายให้
สิ้นสิ้นหนาม"² 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ตัด "ถอน" ในพยางค์ที่ 3 ออกใช้ว่า
"ถอนรากโคน" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

¹ ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 322

² ก. หน้า 363

อิทธิพลมีคดียังมีอยู่ในวงการ เมืองและวงการข้าราชการ ความเปลี่ยนแปลง
14 ตุลาคม ไม่ได้ถอนรากโคนแห่งความชั่วร้าย...

ผู้ตีน้ำคร่ำ : 18

สำนวนเดิม "ระทึกอกระทึกใจ" หมายถึง ใจเต้นตึก ๆ ด้วยความตื่นเต้น
หรือตกใจ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ตัด "ระทึก" ในคำที่ 3 ออกใช้ว่า "ระทึกอกใจ"
ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"กันมีหน้าที่จะเชื่อที่หลอนเข่าเท่านั้น" จำรูญ ระทึกอกใจ อีก

คืนรัก : 322

3.4 การตัดคำซ้ำและเรียงลำดับคำใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงคำบางคำ
ดังตัวอย่าง

สำนวนเดิม บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น หรืออาจใช้ว่า บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น
หมายถึง "รู้จักผ่อนปรนเข้าหากัน มิให้กระทบกระเทือนใจกัน, รู้จักถนอมน้ำใจ
ไม่ให้ขุ่นเคืองกัน"¹ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ตัดคำซ้ำและเรียงลำดับคำใหม่ว่า "ไม่ให้บัวช้ำ
น้ำขุ่น" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

เขาชันกายลงห้อยขาไปกับพื้น ก้มลงหยิบถุงเท้าขึ้นสวม แล้วเริ่มคิดหา
ถ้อยคำว่าลาหลอนอย่าง ไม่ให้บัวช้ำน้ำขุ่น...

คืนรัก : 125

"ไม่ให้บัวช้ำน้ำขุ่น" เปลี่ยนแปลงมาจากสำนวน "บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น" เพราะ
มีคำปฏิเสธ "ไม่" เหมือนกัน แต่ตัดคำปฏิเสธ "ไม่ให้" ในพยางค์ที่ 6 และ 7 ของ
สำนวนเดิมออกแล้วเรียงลำดับคำใหม่ นำคำปฏิเสธ "ไม่ให้" ไว้หน้า "บัว" เป็น
"ไม่ให้บัวช้ำน้ำขุ่น" โดยความหมายของสำนวนไม่เปลี่ยนแปลง

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 466

สำนวนเดิม "เป็นฝั่งเป็นฝา" หมายถึง "มีหลักฐานมั่นคง"¹ รงค์ วงษ์สวรรค์
เปลี่ยนและตัดคำซ้ำใช้ว่า "มีฝั่งฝา" ดังตัวอย่างสำนวนประกอบปริบท

"การแต่งงานทำให้ชีวิตเหมือนมีฝั่งฝา..." เขากล่าวตอนหนึ่งในคำอวยพร
บางลำภูสแควร์ : 357

สำนวนนี้ได้เปลี่ยนการริยา "เป็น" เป็น "มี" ซึ่ง "มี" มีความหมายหนึ่ง
หมายถึง "เป็น" ดังคำอธิบาย "มี" หมายถึง ก. ถือเป็นเจ้าของ, กอบด้วย,
เป็น, ปรากฏ, เกิด, คงอยู่² และในการใช้สำนวนบางครั้งอาจใช้ "มี" แทน "เป็น"
เช่น "เป็นน้ำเป็นนวล" อาจใช้ว่า "มีน้ำมีนวล" "เป็นปากเป็นเสียง" อาจใช้ว่า
"มีปากมีเสียง" และเมื่อเปลี่ยนจาก "เป็น" เป็น "มี" แล้วได้ตัดคำซ้ำ "มี"
ในพยางค์ที่ 3 ออกในปริบทนี้หมายถึง มีครอบครัวเป็นหลักเป็นฐานเรียบร้อย

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า ๖34

²ด. หน้า 635

ตารางสรุปการเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม โดยการตัดคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดย การตัดคำหรือข้อความ	รูปสำนวนเดิม	รูปสำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1. การตัดคำหรือข้อความ ตอนท้ายของสำนวนเดิม	ทอดลุด <u>ทอดแห</u> อิศนา <u>ระอาใจ</u> ยดา <u>กรรม</u> ลัมหมอน <u>นอนเสื่อ</u> อุ้น <u>อกอุ้นใจ</u> ละ <u>อิศ</u> สะเอียน	ทอดลุด อิศนา ยดา ลัมหมอน อุ้นอก สะเอียน
2. การตัดคำหรือข้อความ ตอนต้นของสำนวนเดิม		
3. การตัดคำซ้ำ	ตอ <u>ปาก</u> ตอ <u>คำ</u> ถอนราก <u>ถอน</u> โคน ระ <u>ทีก</u> อ <u>กร</u> ระ <u>ทีก</u> ใจ	ตอปากคำ ถอนรากโคน ระทีกอกใจ
4. การตัดคำซ้ำและเรียงลำดับ คำใหม่ หรือเปลี่ยนแปลง คำบางคำ	บัว <u>ไม่</u> ให้ <u>ซ้ำ</u> น้ำ <u>ไม่</u> ให้ <u>ซ้ำ</u> บัว <u>ไม่</u> ซ้ำ น้ำ <u>ไม่</u> ซ้ำ เป็น <u>ด้ง</u> เป็น <u>ฝ</u>	ไม่ให้บัวซ้ำน้ำซ้ำ ไม่ให้บัวซ้ำน้ำซ้ำ มี <u>ด้ง</u> ฝ

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวนโดยการตัดคำหรือข้อความ วิธีการนี้จะเห็นได้ว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ตัดคำหรือข้อความในสำนวนเดิมให้สั้นลงมีผลทำให้การใช้สำนวนกระชับรัดกุม สื่อความหมายได้รวดเร็ว มองดูแปลกใหม่ สะดุดตาน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยที่ความหมายของสำนวนยังครบถ้วนเหมือนเดิม

บทที่ 3

ความเปลี่ยนแปลงทางคำความหมายในภาษาแสลงแนว ที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างขึ้น

'รงค์ วงษ์สวรรค์ เป็นนักเขียนที่มีท่วงทानองแต่ง และมีการใช้คำศัพท์
สำนวนสะกุกตาผู้อ่านยิ่งนัก สามารถสร้างและสรรคำต่าง ๆ มาใช้ในปริบทใหม่
ได้อย่างมากมาย ทำให้คำต่าง ๆ ที่ไม่ได้ใช้ร่วมกันโดยปกติ หรือไม่มีที่ใช้โดยปกติ
สามารถใช้ร่วมกันได้ และสื่อความหมายได้อย่างดียิ่ง ทั้งนี้โดยอาศัยความหมายแฝง
ความหมายรวมของคำเดิมโดยตรงและแนวเทียบความหมายของคำที่ใช้โดยปกติทั่วไป
ทำให้ความหมายของคำกว้างขึ้น ใช้ในปริบทใหม่ ๆ ได้อย่างหลากหลาย และทำให้มี
คำศัพท์สำนวนใหม่ ๆ ใช้ในภาษามากขึ้น

การศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางคำความหมาย ในภาษาแสลงแนวที่
'รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างขึ้นจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ ความหมายของคำที่ใช้ในปริบทต่างจาก
ปกติ และ ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่

อนึ่ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้เปลี่ยนแปลงรูปคำในหลายลักษณะ ดังนั้นในบทนี้
จึงจะศึกษาวิเคราะห์ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางความหมายของคำด้วย

ความเปลี่ยนแปลงทางคำความหมายในภาษาแสลงแนว จะศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของคำที่ใช้ในปริบทต่างจากปกติ
2. ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่
3. ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ

ความหมายของคำที่ใช้ในปริบทต่างจากปกติ

‘รงค์ วงษ์สวรรค์’ เป็นนักเขียนที่สามารถใช้คำสะกดตา สะกดใจ และ กระพ้ออารมณ์ผู้อ่านอยู่เสมอ วิธีการหนึ่ง คือ ใช้คำผสมที่มีพลังทางด้านความหมาย โดยนำคำที่ไม่เคยใช้ร่วมกันโดยปกติมาใช้ร่วมกัน เช่น นาคำกริยาที่ต้องการกรรม ที่มีความหมายเป็นรูปธรรม มาใช้กับกรรมที่มีความหมายเป็นนามธรรม เช่น “ฉีกความเงิบ” นาคำขยายที่ใช้กับสิ่งที่มีความหมายเป็นรูปธรรม มาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม เช่น “สติปัญญาเตี้ย” การนำคำที่ปกติไม่ใ้ใช้ร่วมกัน มาใช้ร่วมกันนี้ นอกจากเป็นการละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์ดังกล่าวในบทที่ 2 แล้ว ในด้านความหมายเป็นการละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านความหมายด้วย

นอกจากนี้ยังมีการใช้คำในปริบทต่างจากปกติ โดยอาศัยความหมายร่วมของ คำเดิมโดยตรง หรืออาจใช้ในความหมายเปรียบที่เกี่ยวเนื่องกับความหมายเดิม เช่น “ตก” มีความหมายร่วมกับคำว่า “มาก” เช่น ลูกตก หมายถึง ลูกมาก “จريتตก” อาศัยความหมายของ “ตก” ที่มีความหมายร่วมกับคำว่า “มาก” “จريتตก” หมายถึงมีจريتมาก หรือ “สี่ขริม” อาศัยความหมายของ “ขริม” ที่ให้ความรู้สึกหนักแน่น สุขุม “สี่ขริม” จึงเป็นสี่ที่ให้ความรู้สึกที่หนักแน่น เรียบร้อย ไม่ฉุนฉาด อาจเป็นสี่เทา สี่น้ำเงิน หรือสี่น้ำตาล และทอดยาวไปถึงบุคลิกของ ผู้ใส่สี่นี้ด้วย

การใช้คำในปริบทที่ต่างจากปกติเหล่านี้ ผู้อ่านจะต้องใช้จินตนาการ ประสมการณื ตลอดจนคำหรือข้อความในปริบทที่มีอยู่ มาช่วยหาความหมายที่แท้จริง ของคำที่ปรากฏในปริบทนั้น ๆ การใช้คำลักษณะนี้ตรงกับคำกล่าวของ เจตนา นาควัชระ¹ ที่กล่าวว่า

¹เจตนา นาควัชระ ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี หน้า 5 - 6

คำแต่ละคำมีความหมายอยู่ในตัว ความหมายของคำอาจเปลี่ยนแปลงไป

เมื่อปรากฏในบริบทที่ต่างกัน คำบางคำมีความหมายซ่อนเร้นอยู่ในตัว ถ้อยคำที่นักเขียนแสดงออกมาอาจไม่ใช่ความหมายทั้งหมด และส่วนที่นักเขียนไม่ได้กล่าวออกมา อาจมีความหมายลึกซึ้งไปกว่าสิ่งที่นักเขียนกล่าวออกมาอย่างชัดเจน อันเป็นการสื่อความหมายให้เกินคำ ผู้อ่านจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ที่ตนมีอยู่ มาค้นหาคำความหมายซ่อนเร้น ที่นักเขียนแฝงไว้ในวรรณกรรม

จากคำกล่าวของ เจนา นาควัชร ซึ่งให้เห็นว่า คำคำหนึ่งไม่ได้มีความหมายเพียงความหมายเดียว แต่อาจมีความหมายอื่น ๆ ซ่อนเร้นอยู่ตามเนื้อความในบริบท ทั้งนี้อยู่ที่เจตนาของผู้ใช้ และข้อความในบริบทเป็นสำคัญ

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำในบริบทต่างจากปกติ โดยอาศัยความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกันหรือใกล้เคียงกันเสมอ ๆ จนอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะการใช้คำในบริบทต่างจากปกตินี้ เป็นลักษณะที่เด่นมากอย่างหนึ่งในงานประพันธ์ และจากการศึกษาพบว่า ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำในบริบทต่างจากปกติได้อย่างมากมายและหลากหลาย และเพื่อให้เห็นเด่นชัดว่า ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้ใช้คำในบริบทต่างจากปกติอย่างหลากหลาย โดยใช้คำกริยาหรือคำขยายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในบริบทต่างจากปกติเสมอ ๆ เพื่อสื่อความหมายอย่างจงใจ ในหัวข้อนี้จึงจะกล่าวถึงการใช้คำในบริบทต่างจากปกติโดยนำคำกริยาและคำขยายที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือเป็นคำเดียวกัน ไว้เป็นกลุ่มคำชุดเดียวกัน ดังตัวอย่างกลุ่มคำต่อไปนี้

1. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายเกี่ยวกับอาการที่ทาค้วยปาก
2. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายว่าทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแยกขาดจากกัน
3. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายแสดงอาการเคลื่อนไหว
4. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
5. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายแสดงอาการสัมผัสหรือจับต้อง
6. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายแสดงอาการเกี่ยวกับเสียงของคนหรือสัตว์

สัตว์

7. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายว่าชักสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้หมดไป หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น

8. ความหมายของกลุ่มคำขยายที่มีความหมายแสดงสภาพหรือลักษณะของ วัตถุที่เปลี่ยนสภาพหรือเสื่อมคุณภาพ

9. ความหมายของกลุ่มคำขยายที่แสดงจำนวน ปริมาณ หรือลักษณะของ สิ่งของที่หมายความว่าปริมาณมากหรือเป็นทวีคูณ

10. ความหมายของกลุ่มคำขยายที่มีความหมายแสดงลักษณะของบุคคล

1. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายเกี่ยวกับอาการที่ทำด้วยปาก เช่น "คาย" "เคี้ยว" "ขบกัด" "ถม" "ถู" และ "บ้วน" เป็นที่น่าสังเกต ว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำกริยาเหล่านี้มาใช้กับคำพูดหลายคำ กริยาเหล่านี้ปกติ ไม่สามารถใช้กับคำพูดได้ แต่มีลักษณะทางความหมายบางอย่างที่เกี่ยวข้องกัน คือ เป็นกริยาที่แสดงอาการทางปากเหมือนกัน เช่น คายคำพูด เคี้ยวคำพูด ขบกัดถ้อยคำ ถมสบถ ถูสบถ บ้วนถั่วสาท

'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำเหล่านี้มาใช้กับคำพูด หมายถึง คำพูดที่ไม่สุภาพ เพราะกริยา "คาย" "บ้วน" "ถม" "ถู" เป็นคำกริยาที่ถือว่าไม่สุภาพ สุภาพชน ต้องทำในที่ส่วนตัว ส่วน "ถม" "ถู" เป็นคำกริยาที่ต้องห้ามสำหรับสุภาพชน เพราะ แสดงในที่สาธารณะไม่ได้ และคำกริยา "เคี้ยว" และ "ขบกัด" เป็นกริยาที่ทำได้ ทั้งสุภาพและไม่สุภาพ คำกริยาที่มีความหมายไม่สุภาพจะช่วยแนะให้ผู้อ่านเข้าใจใน ความกึกก้องของตัวละครโดยที่ผู้เขียนไม่ต้องบรรยายความกึกก้องนั้น ดังตัวอย่าง

...มาดของเขามันน่าโค่นตะอย่างยิ่ง แต่เขาหัวเราะยั่วเย้า

และคายคำพูดหล่นจากริมฝีปากอย่างจิบบรรจง

หนามดอกไม้ : 169 - 170

"คาย" เป็นกิริยาที่ของค่อย ๆ หล่นจากปาก ไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด
 "คายคาพูด" ในบริบทนี้ให้ความหมายว่า เป็นการพูดซ้ำ ๆ ที่ละคำ และเมื่อมี
 ข้อความต่อท้ายว่า "อย่างจีบบรรจง" ยิ่งเน้นให้เห็นว่ากิริยาพูดนี้ซ้ำมาก ไม่เป็น
 ไปตามธรรมชาติ แต่เสแสร้ง ยั่วโหละ เป็นที่ไม่สมควรแก่คู่สนทนาเป็นอย่างยิ่ง

ทำนองเดียวกันเขาเป็นรวย ส่ำรวย คุณส่ำรวย คุณส่ำรวยที่รักของ
 หลอน แฟรงค์ ส่ำรวยเท่านั้นหลอนไม่ฉันทปาก 'แต่ไอ้รวย ไอ้เหี้ย-รวย
 เหมือนหลอนเคี้ยวคาพูดออกมา อย่างมีน้ำหนัก ขนาดว่าถ้าหิบนวดได้
 แล้วขวางโคนหมามันจะร้องควยความเจ็บปวด

ผู้คือนำคร่า : 183

กิริยา "เคี้ยว" ต้องออกแรงหรือลงน้ำหนักเป็นอย่างมากเพื่อให้อาหารแตก
 ละเอียด "เคี้ยวคาพูด" ในที่นี้เน้นให้ความหมายว่า เป็นการพูดอย่างหนักแน่น
 เน้นคำพูดแต่ละคำออกมาอย่างมีน้ำหนัก หรือกระแทกเสียงลงเสียงหนัก คล้ายจะเน้น
 ก่อนพูดออกมาทีละคำ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าเป็นกิริยาที่พูดด้วยความโกรธแค้น
 ไม่พึงพอใจ เพราะมีคำ "ไอ้รวย" "ไอ้เหี้ย-รวย" ร่วมด้วย

"สิงหาคมเป็นเดือนที่น่าเบื่อหน่ายในลอนดอน"

เขาเซ็ดทองเบียร์บนริมฝีปาก และพูดออกมาอย่างขบถถ้อยคำควย.

ความเจ็บปวด

บักห่าน้อย ซ้ายปลาร้า ขวาเนย : 103

"ขบถถ้อยคำ" ในที่นี้ตรงกับสำนวน "กัดฟันพูด" การใช้ "ขบถ" มุ่งจะ
 ให้น้ำหนักของข้อความหนักแน่นมากกว่า "กัด" เน้นให้ความหมายว่าพูดอย่างทุกข์ทรมานใจ
 หรือพูดด้วยความโกรธแค้น ไม่พึงพอใจ

"ไปเที่ยวหรือไปทำไม?" เขาถามคำถามอีกพร้อมกับวางแก้วเบอร์เบิ้นให้
ใต้ต้นไม้คอนกรีทขบวน 3 : 32

โทรศัพท์ทำงานหนักมากในการติดต่อกับคนภายนอก และแน่นอน
ข้าพเจ้าได้มีโอกาสนับถุนานความซุกซนหลักของมันเป็นหลายหน
คลใจ ภูมิริน : 58 - 59

นักดนตรีแพนจะหลับตาเขียนไปเมื่อถึงไม้ของเขา แต่เกริกไม่หัวเสีย
หรือดูคาสนับถุนานออกมาเลย เขาจับตาอยู่แต่ผู้หญิงที่ทำให้เขาแพ้นเป็น
หนาวผู้หญิง : 77

พูดซ้อน น้ำเงิน คงจะมันตรสวาทมากกว่านั้นถ้าไม่ได้ขึ้นเสียงเงาะประทุ
นักเลงโกเมน : 265

คำกริยา "ถาม" "ดู" และ "มัน" เป็นกริยาที่มีความหมายไม่สุภาพ
ไม่น่าดู เมื่อนำมาใช้ร่วมกับคำพูด แสดงถึงการใช้อีกคำที่ไม่น่าฟัง ไม่สุภาพ เช่น
ในตัวอย่าง "ถามคาสนับถุนาน" "มันตรสวาท" การใช้คำเหล่านี้แสดงให้เห็นอาการที่พูด
อย่างก้าวร้าว หยามคาย และรุนแรง ส่วน "ถามคำถาม" เน้นให้เห็นกริยาที่ถาม
อย่างไม่สุภาพ อาจพูดกระโชกกระชาก หรือถามด้วยน้ำเสียงแข็งกระด้างด้วยความโกรธ
ไม่น่าฟัง

รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้นำคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับปากมาใช้ร่วมกับกริยาหัวเราะ
เพื่อแสดงถึงลักษณะการหัวเราะที่ไม่สุภาพ ดังตัวอย่าง

พูดซ้อน น้ำเงิน สรวอกหัวเราะจากผนังคอกหนาทึบ

นักเลงโกเมน : 11

"สารอกหัวเราะ" นั้นให้เห็นกิริยาหัวเราะอย่างหัวเราะขุดัน เสียงดังมาก และนิสัยของการเย้ยหยัน ประชดประชัน หรือมีความรู้สึกสะใจ

นอกจากนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ได้นำคำกริยาที่แสดงอาการที่ทำด้วยปากมาใช้ กับคำที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

...เราต่างพยานไปในความคิดของเราและของกันและกัน ดื่มความสุข
ไม่รู้จักหมดจากแก้วเหล้า เพราะเราสังขนิทที่ต่างก็ชอบทยอยมาไววก่อนจะ
ถึงหยดสุดท้ายของแต่ละแก้ว

บางลาภสัณเฑียร : 157

"ดื่ม" เป็นกิริยาที่รับเข้า "ดื่มความสุข" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า ขณะดื่มเหล้าผู้ดื่มเกิดความรู้สึกสบายใจ เป็นสุขใจอย่างมาก

ในบาร์ มีปิ่นคัมกับสมถ และซากความขมขื่นหลังจากเหล้าเบอร์เป็น
ฉานลากอ

นินทากรุงเทพฯ : 340

"ซาก" เป็นกิริยาที่ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งหลุดพ้นผ่านลาคอออกไป "ซากความขมขื่น" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า เหล้าช่วยทำให้ลืมความทุกข์หรือความทุกข์ในใจของเขาลบเลือนหายไปในพื้นที่ทันใดเมื่อได้ดื่มเหล้า

...ความเคยชินของเราถือ กินเหล้าอย่างสุขุม กินแบบเกียวกความกิด
เวนวรรคทางระหว่างแก้วพอสสมควร

จากแถมแปญถึงกัญชา : 127

"เคี้ยว" เป็นกิริยาที่กระทำอย่างช้า ๆ "กินแบบเคี้ยวความคิด" จึงน่าจะหมายถึงกินอย่างช้า ๆ กินอย่างครุ่นคิดพิจารณาไตร่ตรอง

2. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายว่าทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแยกขาดจากกัน เช่น "เด็ด" "ฉีก" และ "ฉีก" คำกริยาเหล่านี้ปกติใช้ร่วมกับคำที่มีความหมายเป็นรูปธรรม เช่น เด็ดดอกไม้ ฉีกกระดาษ ฉีกเนื้อ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำเหล่านี้มาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม แสดงให้เห็นว่าอารมณ์ความรู้สึกนั้น ๆ หมกคลุ่นไปในทันทีทันใด กริยาบางอย่างเกิดขึ้นในลักษณะที่ต่างจากปกติหรือมีความแตกต่างระหว่างบางสิ่งบางอย่าง อย่างเห็นได้ชัดเจน และใช้ในความหมายว่า "ตัด" หรือ "แบ่ง" ดังตัวอย่าง

เด็ดความรบกวนทิ้งไปไต่ส่วนหนึ่งแล้ว เป็นอันว่าเราจะขยับไปไหนต่อไหนก็ได้ไม่ต้องพะวักพะวนเรื่องข้างหน้าแล้วคอยคิดแก้ไขต่อไป...

สินรัก : 220 - 221

แรมหนีเชิงจ่อให้เขาตามขึ้นมาบนภูเขาดูนี้... ชวนคิดว่าเขาเข้าใจถูก ถ้าแรมจะเลือกไปบนพื้นที่ราบจะสะดวกกว่าและมันง่ายกับการตาม เอาคืนของเขาเช่นเดียวกัน แรมไม่ต้องการแลกเปลี่ยน จะเอาแต่ได้เท่านั้น เขาจึงขึ้นมาบนนี้เพื่อเด็ดความกังวลทิ้งและไต่ทั้งหมด...

บางลำภูสแควร์ : 264

"เด็ด" เป็นกริยาที่ทำให้วัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งขาดออกจากกันไปเลย และทำให้เสร็จสิ้นในเวลาที่รวดเร็ว เมื่อนำมาใช้ร่วมกับคำต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จะช่วยเน้นให้ความหมายว่า ความรู้สึกนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงหรือหายไปในเวลาอันรวดเร็ว และหายไปอย่างเด็ดขาดโดยสิ้นเชิง "เด็ดความรบกวนทิ้งไป" ในตัวอย่างข้างต้นชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่ทำให้เขาไม่สบายใจได้ถูกขจัดทิ้งไปบางส่วนแล้วอย่างจริงจัง ส่วน "เด็ดความกังวล" หมายถึง เมื่อเขาหนีขึ้นไปบนภูเขาส่งที่คิดว่าปลอดภัย ความกังวลต่าง ๆ ที่ผูกักหนำไปเป็นปละทิ้ง

'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำกริยา "ฉีก" มาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรมหลายคำ ดังตัวอย่าง

...แจ้จ๊กกั๊มบนมุปากอีกซึก และบักก้านคอกกั๊มไหล่คั้ง "กระหังมีคหรือ
ป็น ข้าไม่ซัด"

แจ้จ๊ก ใบตอง เสเพลมอยชาวไร่ : 12

...หล่อนเป็นส่วนที่มีความหมายของบารัแห่งนี้จนแยกออกจากกันไม่ได้
เหมือนเราไม่สามารถนึกเข้าวลีสอกจากความงก...

ไต้ถุ่นป่าคอนกรีท ขบวน 3 : 48

...แซนแฟรนซิสโก อะไร่ก็ตามที่สมมุติว่า คือความสุขหล่นเกลื่อนอยู่ที่นั่น
มือที่มีเงินจะหยิบฉวยมันมาเป็นของตนได้ทันทีเมื่อต้องการ พร้อมกับนึกความทุกข์
ทั้งเหมือนนึกจดหมายที่เขียนขึ้นบนความเท็จ หรือจะรากรคมมันให้สมศาลเคียด...

ไต้ถุ่นป่าคอนกรีท ขบวน 1 : 145

ขณะเดียวกันกับการเพิ่มขวงว่านวนประชากรก็ไต้นึกของว่างระหว่างคนรว
กับคนจน

00.00 น. : 197

เพื่อน(หญิง) อีกคน สุวรรณี สุคนธา นักเขียนเรื่องสั้นอารมณ์ซึบไฟและ
น้ำเย็น และบางครั้งตัวหนังสือของหล่อนผกผันนึกความรู้สึกราวภาพเขียน
แบบเซอร์เรียลลิสต์...

กรุงเทพฯ รจนา : 149

...เพื่อนนักเขียนบทละครซึ่งยังไม่เคยนาแสดงบนเวทีพูดถึงความรัก
ความผิดหวัง (...ก็ความผิดหวังในหัวใจของเขา) แล้วถนบนแห่งความ
ผิดหวังนึกผ่านไปในความว่าเหว เราทั้งสองรู้สึกเช่นนั้น

กรุงเทพฯ รจนา : 123

นั่งมองส่ง เสียงกรีกแหลม นึกผ่านไปในความร้อนและทุกโตรกชอกของเขา

บางลุ่มสควอร์ : 278

เขาน่าจะตาย เขาไม่น่าฟื้นขึ้นมาพร้อมกับในตาโรยหรีมองเห็นรอยยิ้ม
ของหลอน บคอยูนริมฝีปาก เป็นรอยยิ้มแห่งอาการจะเสร็จสม บริสุทธิ์
และรกร้าว ก่อนสัมปชัญญะและกำหนดยินดีจะนึกชาติจากกัน...
เพื่อบรรบอบชา...

หลอนตายอีกเจ็ดเดือนถัดมา แทนที่จะเป็น เก้า เดือนกับอีกค่อนข้างโง่ง
หลังจากนำทูนหัวแตก

หัวใจที่มีฝัน : 32

"นึก" เป็นกิริยาที่ทำให้รู้สึกแยกขาดจากกัน เป็นกิริยาที่เกิดขึ้นอย่างแรง
ด้วยความรุนแรง และของที่ถูกนึกมักหลุดขาด เสื่อมคุณภาพไปโดยปริยาย

ตัวอย่างแรก "นึกยิ้ม" "ยิ้ม" เป็นกิริยาที่อ่อนหวาน งดงาม เมื่อนำ
มาใช้ร่วมกับ "นึก" ซึ่งเป็นกิริยาที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรง จะเกิดการแย้งความหมายกัน
ในตัวอย่างนี้แน่ให้ความหมายและความรู้สึกว่ายิ้มของชายผู้นี้ไม่ได้เป็นไปตามธรรมชาติ
ที่ยิ้มด้วยความยินดีหรือปลื้มปิติ แต่แสร้ง หรือฝืนยิ้มด้วยการนึกหรือแยกริมฝีปากออกจากกัน
เท่านั้น การใช้คำขยายว่า "อีกซัยก" หมายถึง อีกหน่อย อีกนิด ยิ่งเน้นให้
ความหมายว่า แสร้งยิ้มและยิ้มเพียงนิดเดียว คือ เมื่อริมฝีปากแยกจากกันแล้ว
ก็รีบร่นริมฝีปาก คือหยุดยิ้มในทันทีทันใด

"ไม่สามารถนึกเข้าวลิลิสออกจากความงก" เข้าวลิลิสเป็นคน ส่วน "ความงก"
เป็นลักษณะเฉพาะนิสัยของบุคคล ผู้เขียนประสงค์จะชี้ว่า เข้าวลิลิสเป็นกนกอย่างมา
งก ไม่มีใครหรือเหตุการณ์อันใดมาทำให้เขาเลิกงกได้ ในที่นี้ "นึก" ใช้ในความหมายว่า
เปลี่ยน คือ เปลี่ยนนิสัยงกของเข้าวลิลิส

"ฉีกความทุกข์ทิ้ง" ในที่นี้ใช้ "ฉีก" ในความหมายว่า ทำให้หมดไป คือ ความทุกข์จะหมดไปอย่างสิ้นเชิงถ้ามีเงิน เพราะในสถานที่นี้คนสามารถใช้เงินซื้อความสุขได้ทุกอย่าง

"ฉีก" เป็นกิริยาที่เกิดขึ้นโดยสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน และของที่ถูกลฉีกนี้จะแยกออกจากกันโดยกว้าง เช่น ฉีกเปลือกทุเรียน เปลือกทั้งสองคั่นระหว่างพูจะแยกออกจากกัน ดังนั้น "ฉีกช่องว่าง" ให้ความหมายและความรู้สึกที่ชัดเจนว่า เกิดความแตกต่างทางฐานะระหว่างคนรวยกับคนจนอย่างมาก จนสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

ปกติของที่ถูกลฉีกจะมีสภาพเปลี่ยนไปจากปกติ ในตัวอย่าง "ฉีกความรู้สึก" ให้ความหมายว่า งานเขียนนี้มีพลังทำให้อารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่านคล้อยตามและฉับแปรได้เป็นอย่างดี

"ฉีกหวัง" เป็นความไม่สมหวัง ทุกข์ทรมานใจ "ความว่าเหว" เป็นความเสียสละเปลี่ยนแปลงใจ ทั้งสองคำมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ ก่อให้เกิดความรู้สึกที่เศร้าสร้อย หม่นหมอง และอาจมีความรู้สึกสับสนเนื่องกันได้ เมื่อ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ "ถนนแห่งความฉีกหวังฉีกผ่านไปในความว่าเหว" หมายถึง ผลจากความฉีกหวังทำให้เกิดความว่าเหว แปล่าเปลี่ยนใจ

"เสียงกรีดแหลมฉีกผ่านไปในความร้อนและทุกโศรกชอกของภูเขา" ตัวอย่างนี้หมายถึง เสียงกรีดร้องเป็นเสียงสูงดังมาก ความแหลมดังของเสียงนั้นราวกับสิ่งแหลมคมสามารถทะลุผ่านสิ่งกีดขวางทั้งปวง ไต่ขึ้นไปทุกซอกทุกมุมในบริเวณนั้น

ในตัวอย่างสุดท้าย "ก่อนสัมผัสขลุ่ยและคำแนะนำป็นฉีกขาดจากกัน" หมายถึง ก่อนที่จะแยกความรู้สึกฉีกฉีกขลุ่ย และความใคร่ในกามคุณออกจากกัน

คำกริยา 'ฉีก' แม้จะไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใดหรือเสร็จสิ้นในเวลารวดเร็วเหมือน "ฉีก" หรือ "ฉีก" แต่เป็นกิริยาที่ทำให้วัตถุแยกขาดจากกัน "ฉีก" ปกติใช้กับคำที่มีความหมายเป็นรูปธรรม แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

...ใครก็ตามผู้จำแลงอยู่ในคราบสุภาพบุรุษ หรือนักเลงการพนันเมื่อเก็บ
ว้ายวอดหรือเนียนไปจากบ่อนได้ขึ้นละหลายหมื่น ใครบางคนเหล่านั้นอาจ
มีเจตนาร้ายแฝงอยู่เบื้องหลังการเป็นหนุ่มสังคมนักการพนัน

นักเลงโกเมน : 1040

บัดนี้ / ระบํ้าว่านั่น เรื่อง โกเมน ฉวยโอกาสที่เขากำลังระส่ำระสาย
ทางอารมณ์เนียนส่วนแบ่งที่เคยได้รับอย่างหมดความเคารพยำเกรง...

นักเลงโกเมน : 179

ในตัวอย่างทั้งสองนี้ปกติใช้ว่า ได้เงิน หรือได้ส่วนแบ่งไป

แฮมเบอร์เกอร์ !!!

อเมริกันถึกมารู้สึกว่ายังรุ่งรังจึงเนียน แฮมออกอีกคำ-ใครจะทำไม ?

บนหลังหมาแคคสีทอง : 38

เนียน ปกติสามารถใช้กับแฮมได้ ถ้าหมายถึง แฮมที่เป็นรูปธรรม เช่นเดียวกับ
ตัดหรือหันแฮม แต่ในที่นี้หมายถึงการตัดคำ คือ ตัดจากคำว่า "แฮมเบอร์เกอร์"
มาใช้ว่า "แฮม" พยางค์เดียว

3. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายแสดงอาการเคลื่อนที่ ที่มักจะ
เป็นไปอย่างรวดเร็ว นิพจน์ อาจเป็นการเคลื่อนที่เข้าหา หรือเคลื่อนที่ออกจาก
เช่น "โถม" "กระโจน" "ถลัน" "เดิน" "วิ่ง" และ "วิ่งวน" คำเหล่านี้
ปกติใช้กับคำที่มีความหมายที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น แต่ "วิ่ง" วงษ์สวรรค์ นำมาใช้กับ
คำที่มีความเป็นนามธรรม เพื่อเน้นให้ความหมายหนักหน่วง หรือรุนแรงยิ่งขึ้น
ดังตัวอย่าง

"โถม" "ถลัน" และ "กระโจน" เป็นอาการกริยาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
เป็นอาการของคนหรือสัตว์ที่โถมเข้าหา หรือใช้กำลังพุ่งเข้าใส่ พรวกพรากเข้าหรือออก

อย่างรวดเร็วและใช้กำลังแรงมาก 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นามที่ใช้กับคำที่มีความหมาย เป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

...นักร้องหลายคนและพาร์ทเนอร์จะเป็นต้องฟังหาเช็คคานอล หรือ
บางคนรุนแรงถึงกับเฮโรอีน เพื่อดับความกลั๊กลุ่มโถมมาทำร้าย...

คลใจ ภูมริน : 696

...ข้าพเจ้าอยากได้กาแฟดำผสมบรันตีสักถ้วย แต่ปากกลับร้องสั่งวิสกี้กับ
น้ำเย็นด้วยความเคยชิน จึงเพ็งนึกออกเดี๋ยวนั้นว่าอาจจะเป็นเพราะความ
เคยชินกระมัง บังคับให้ข้าพเจ้าเข้ามานั่งที่นี้เกือบทุกคืน เช่นเดียวกับ
ประยงค์ ความเคยชินที่มันโถมมาใส่อย่างไม่ทันยั้งคิด และมันจางแฉก
ออกไ้หลายชนิด...

ศีนรัก : 445 - 446

"ความกลั๊กลุ่มโถมมาทำร้าย" เน้นให้ความหมายว่ามีความกลั๊กลุ่มมาก
คล้ายความกลั๊กลุ่มนั้นรุกโรมโถมเข้าใส่อย่างไม่มีทางป้องกัน ดังนั้นคนกลุ่มนี้จึงต้อง
กินเช็คคานอลเพื่อดับความกลั๊กลุ่มนั้น และ "ความเคยชินโถมเข้าใส่" หมายถึง
เขาทำบางสิ่งบางอย่างตามความเคยชิน โดยไม่ได้คิดหรือไตร่ตรองให้รอบคอบ
ทั้งที่บางครั้งไม่ไ้คิดจะทำสิ่งนี้มาก่อนแต่เพราะความเคยชินที่ทำอยู่ประจำคลใจให้ทำ
สิ่งนี้ซ้ำ

ความโกรธถล่มมาอย่างไร คลใจ ภูมริน ไม่ทันมีเวลาบักบ้อง เขาถีบ
ประตุ๋นนิ่งเดินออกมาปลายเตียง...

คลใจ ภูมริน : 628

'ความโกรธถล่ม' เน้นให้ความหมายว่า มีอารมณ์โกรธเคืองอย่างรุนแรง
เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด โดยไม่มีเวลายั้งคิดหรือป้องกันความโกรธนั้นไว้ได้

(รียำ! เขาสนใจในใจ หลังจากเล่นรัก ตามันผู้หนึ่งคนนี้ชอบชวนวิวาทเสมอ มันทำให้เสน่ห์ของหล่อนกระโจนหนีไปชุกอยู่ใต้เตียง)

คลใจ ภูมริน : 303

"เสน่ห์ของหล่อนกระโจน" เน้นให้ความหมายว่า เสน่ห์หรือความรักของหล่อนหมดไปในทันทีทันใด เมื่อหล่อนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

คำกริยา "เดิน" "วิ่ง" และ "วิ่งวน" "เดิน" มีความหมายหนึ่ง หมายถึง เคลื่อนไปหรือทำให้เคลื่อนไหว เช่น กนเดิน นาฬิกาเดิน "วิ่ง" เป็นกริยา ที่เคลื่อนที่หรือแล่นไปโดยเร็ว และ "วิ่งวน" เป็นอาการที่วิ่งวกกลับไปมา 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

สำหรับข้าพเจ้าผู้เป็นชายไร้สาระ อยู่โดยธรรมชาติ จึงยังไม่มีความคิดต้องเนือนวัยวะทุกชิ้น ถ้ารู้สึกเหงาขนาดป่วยไข้ในอารมณ์ ก็อนุญาตให้ตัวเองกินฝอยทองแก้ลมวันกัญชา แล้วความรื่นเริงมันก็เียนมาตกหาย

'รงค์ วงษ์สวรรค์' แสบสับต์ : 155 - 156

...เด็กหนุ่มเดินเกลื่อนกระเจาย เทียวมั่วไปตามร้านข้าวแกงที่มีตู้เพลง
คำบลแห่งบาปความชั่วเดินคืบตรอกไล่ความดีไปให้พ้น

บางลำภูสแควร์ : 95 - 96

ข้าพเจ้าทั้งรักและหลงใหลเวลากลางคืนในบ้านของเรา มันจะเริ่มตอนอย่าง
เงียบเหงาก่อนทันทีที่เวลาเย็นเดินหันหลังออกไป...

สนิมสร้อย : 214

'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ "เดิน" ในความหมายว่า มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่เข้ามาหรือเคลื่อนที่ออกไป โดยพยายามหาสิ่งที่เป็นนามธรรมให้มีตัวตน ดังตัวอย่าง "ความรื่นเริงเียนมาตกหาย" เน้นให้ความหมายว่า มีความรื่นเริงสนุกสนานมาก

กล้ายความรื่นเริงหรือความสนุกสนานนั้นมีตัวตนเดินมาทักทาย คือสภาพจิตใจของบุคคล ที่กล่าวถึงมีความรื่นเริงเมื่อได้ดูบทกวี ส่วน "ความชั่วเดิน" แสดงให้เห็นว่าสถานที่นั้น คนได้ประพฤติดูชั่วกันมาก จนความชั่วบังคับความดีไว้จนหมดสิ้น และ "เวลาเดินเดิน หันหลังออกไป" หมายถึง หมดช่วงเวลาเดิน เวลาต่อจากนี้คือเวลาใกล้ค่ำ

มันเป็นเรื่องน่าเศร้าที่บังเกิดกับหลอน จรีวิงวนในความคิด คนของ
ทางการจะท่องทราบเรื่องราวของหลอนอย่างถ่องแท้เพื่อความยุติธรรม
และเพื่อสวัสดิภาพของชุมชน...

บางลัญจสแควร์ : 232

แล้ว...ความหวาดกลัวก็ค่อยแทนที่เข้ามาอีก ขณะเหยียดกายอยู่บนที่นอนขยับยู่ยี่
หงายหน้ามองเพดานความคิดวิงวน อยากบิดเบือนโลกตาสักกรูเพื่อพักความคิด
เขาก็ไม่อาจบังคับใจตนได้กังหวัง...

บางลัญจสแควร์ : 103

ผู้เหนือกว่าควยอายุไม่สนใจประโยชน์นั้น ความคิดของเขากำลังวิงวนและสับสน

นักเลงโกเมน : 356

ความคิดถึงของผมนั้นจะวิ่งตามพี่แซ่ไปทุกหนทุกแห่ง พี่แซ่จะหนีผมอย่างไรพัน

คลใจ ภูมิริน : 582

ตัวอย่าง "วิงวนในความคิด" และ "ความคิดวิงวน" ให้ความหมายว่า
คิดไม่ตก วนไปวนมาซ้ำซาก และในตัวอย่าง "ความคิดถึงของผมนั้นจะวิ่งตามพี่แซ่
ไปทุกหนทุกแห่ง" ให้ความหมายว่ามีความคิดถึงมาก และคิดถึงตลอดเวลาไม่ว่าคนที่
เขารักจะไปอยู่ที่ไหนก็ตาม คล้ายกับความคิดถึงนั้นวิ่งตามตลอดเวลา

นอกจากนี้พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำกริยา 'เดิน' และ "วิ่ง" มาใช้
ในความหมายว่า 'ถอด' และ "ใส่" พร้อมทั้งใช้คำขยายเพื่อนำให้เห็นภาพกริยา
"ถอด" และ "ใส่" ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

เขายืนมองหล่อนอย่างยังไม่แยแสจะเดินออกมาจากทางเกวและเกือก...

คลใจ ภูมริน : 356

มารยาทเตือนเขาว่าควรเดินออกจากเกือกและทางเกวในทันที...

ระบำคอนเคียว : 141

ไพรินเฉยนิ่งกายหันหลังให้ หล่อนเดินออกจากกระโปรงนิมมวล สลัดมัน
ไปทางปลายเตียง

คลใจ ภูมริน : 232

...และตัดสินใจเดินออกจากทางเกว! โทหศัพท์เรียกบาอีกหนจาก
เล็ก เกศโกมล

กัญชาธิปไตย : 38

"เดินออกจากทางเกวและเกือก" และ "เดินออกจากเกือกและทางเกว"
ใช้ในความหมายว่า ถอด คือ ถอดทางเกว และถอดรองเท้า ส่วน เดินออกจาก
กระโปรงนิมมวล" นั้นให้เห็นภาพกิริยาถอดกระโปรงที่เบี่ยงไปอย่างนุ่มนวล สุขุม
และตัวอย่าง "เดินออกจากทางเกว" นอกจากให้ในวามหมายว่า ถอดทางเกว
แล้ว ยังแสดงให้เห็นว่ากิริยาที่ถอดนั้นกระทำอย่างสง่างามแผย มั่นใจ

...บางห้องแย้มประตูออกมาดูเมื่อยินเสียงกรีกโกรมในเวลาเกือบ 04.00 น.

แพน รจนา รีบวิ่งกลับ

และวิ่งเข้าในทางเกว

คลใจ ภูมริน : 589

'วิ่งเข้าในทางเกว' ในบริบทนี้ นั้นให้เห็นภาพกิริยาใส่ทางเกวที่กระทำ
อย่างรวดเร็ว ทันทีทันใด

4. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง **อาจ** เป็นการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนสถานที่ เช่น "ผลึก" "ผลึกใส" "กระเด็น" และ "ขว้าง" คำเหล่านี้ปกติใช้ร่วมกับคำที่มีความหมายเป็นรูปธรรมเท่านั้น เช่น ผลึกเด็ก ผลึกใสเพื่อน น้ำมันกระเด็น 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำเหล่านี้มาใช้ร่วมกับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม แสดงถึงการปฏิเสธ ไม่ยอมรับอย่างรุนแรง หรือมีอารมณ์ความรู้สึกบางอย่างเกิดขึ้นอย่างมาก ดังตัวอย่าง

เราพยายามขยับตัววิ่งหนี !

แต่ความหิวโหมนั้นผลึกล้มลงหัวฟาดขอบประตู หน้าผากแตกเป็นแผลฉีกยาว

6 นิ้ว 3 กระเมียด...

นิพนธ์กรเทพา : 16

สุมเสียงของเขามองความเสียดายอยู่ทะหงิด ทำให้ความสอครุ่นผลึกข้าพเจ้าเดิน
เร็วขึ้น ไปบนบันทึนที่...

เสเพลบอยบันทึก : 228

ในตัวอย่างแรก 'ความหิวโหมผลึก' ความหิวโหมไม่มีตัวตน ไม่สามารถผลึกได้ แต่ความหิวโหมมาก ทำให้เขาไม่มีแรง ไม่สามารถทรงตัว จึงต้องล้มลงหัวฟาดขอบประตูในที่สุด ส่วน "ความสอครุ่นผลึกข้าพเจ้า" ให้ความหมายว่า มีความอยากรู้ อยากเห็นมาก หรือความอยากรู้อยากเห็นนั้นมีพลังอำนาจอย่างมาก ที่จงใจให้เดินขึ้นไปข้างบน

...เริ่มเดินออกมาจากที่กำบังแล้ว เดินมาเอาชีวิตเขา ขุนผลึกใสความคิดนี้
ออกชั่วขณะ คุณจะไม่มีทางรอดเสียเลย...

บางลำภูสแควร์ : 283

...น้องขอพักด้านหลังของหล่อนวางท่าท่ายอยู่ตรงหน้า และมันได้ผลักใส่
มโนธรรมกระเด็นไปจากห้องความรู้ผิดชอบชั่วดีของเขาสิ้น...

สนิมสร้อย : 329

...ความทะเยอทะยานของทุกคนในระดับหัวหน้าแก๊งเมื่อวิ่งไปสู่ปลายทาง
 ที่ตนกำหนดไว้เลอเลิศ ผลักใส่ความกตัญญูคุณกระเจิดกระเจิง! ไม่มีใคร
 คานึงถึงเหตุผล การโค่นล้มเท่านั้น เป็นความต้องการรีบร้อน!...

นักเลงโกเมน : 1246

ในตัวอย่างทั้ง 3 นี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำกริยา "ผลักใส่" ในความหมาย
 ว่า ชัก ชับไล่ หรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้หมดไป ในตัวอย่างแรก "ผลักใส่ความคิด"
 ให้ความหมายว่า ชายผู้นี้พยายามที่จะเลิกคิดในเรื่องที่กำลังคิดอยู่อย่างจริงจัง
 คล้ายกับว่าผลักหรือไล่ไปให้พ้นตัว ส่วน "ผลักใส่มโนธรรม" นั้นให้ความหมายว่า
 ปกติชายผู้นี้เป็นคนมีมโนธรรม แต่เมื่อได้เห็นรูปทรงบางส่วนของหญิง มโนธรรมที่มี
 หายไปจนหมดสิ้น และในตัวอย่างสุดท้าย "ผลักใส่ความกตัญญูคุณกระเจิดกระเจิง"
 ให้ความหมายว่า บางคนมีความทะเยอทะยานมาก คล้ายกับว่าความทะเยอทะยาน
 มีพลังอำนาจมาก ที่ทำให้คุณงามความดีหรือความกตัญญูที่มีอยู่ของเขาหมดสิ้นไปใน
 ทันทีทันใด

คำกริยา "ขวาง" สิ่งที่ถูกขวางต้องเป็นสิ่งของที่จับต้องได้ หรือผู้ที่ขวาง
 ต้องเป็นสิ่งมีชีวิตที่เป็นคนหรือสัตว์เท่านั้น 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำมาใช้กับคำที่มีความหมาย
 เป็นนามธรรมหลายคำ ดังตัวอย่าง

"กรุณาจาเลขชนวนรดด้วย คุณจะไม่ขึ้นรถติดคันเมื่อแวะตามสถานที่
 ระหว่างทาง" เขายิ้มอย่างรีบร้อน
 หมายถึง ผ่านใบหน้าของเขาอย่างรวดเร็วพร้อมกับขวางยิ้ม เขียวกันนั้นให้กับ
 ผู้โดยสารอื่น

บนหลังหมาแคคสีทอง : 46

"ก็คงเหมือนข้าวแกง" เพื่อบของเราผู้ว่างความทิวถึงบนจานข้าวแกง
ทุกวันออกความเห็น...

อเมริกันตาย : 40

บนทางกลับ ผมพยายามว่างความคิดสับสนนอกกรอบหน้าต่างรถยนต์... a

อินโทนิค 28 คีกรี้ : 11

"ไอ้พวกที่ไม่ชอบผมมันอีกคืออเมริกัน คนดี ๆ ของมันก็มีเหมือนกัน"

รัฐมนตรีว่างตัวเองพันคาถามได้อีกวาระ ทั้งที่ฟังไปมีเหตุผล

ผู้คืนน้ำครำ : 123

นรก! เงินทำให้ลูกชายรัฐมนตรีแตกต่างกับลูกชายคนบึ้งลูกอื่นขายในสลัม!
เงินว่างผมข้ามทวีป ไปเรียนต่างประเทศ แต่ในบ้านคนขับรดสามล้อเครื่อง
การเปิดเทอมเป็นสถานการณ์ที่หลายคนอยากฆ่าตัวตาย

ผู้คืนน้ำครำ : 242

"ยิ้ม" เป็นกิริยาที่ให้ความรู้สึกอ่อนหวาน นุ่มนวล เป็นกิริยาที่ปรากฏ
อยู่บนใบหน้า ไม่สามารถว่างได้ ส่วน "ว่าง" เป็นกิริยาที่ชักสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ออกจากตัวโดยแรง และวัตถุที่อยู่ในมือจะหลุดออกไปโดยเร็ว การส่งสิ่งของ
บางอย่างให้ผู้รับถ้าใช้ว่าง มักแสดงถึงเจตนาของผู้ให้ว่าให้ด้วยความไม่เต็มใจ
หรือไม่พอใจ ปกติถ้าให้ด้วยความพอใจจะใช้ว่า ส่ง หรือยื่นให้ เมื่อใช้ "ว่างยิ้ม"
ในที่นี้ชี้ให้เห็นว่าเป็นการยื่นยิ้ม ยิ้มให้แฉกหนึ่งเพื่อมารบายเท่านั้น โดยริมฝีปากจะแยก
และร่นเข้าหากันโดยเร็ว

"ว่าง" ปกติมักใช้กับสิ่งของที่หนัก ถ้าของเบา มักใช้ว่า เหวี่ยง หรือขว่น
เมื่อใช้ "ว่างความทิว" เน้นให้ความหมายว่า บุคคลผู้มีความทิวมาก และทุกวัน
จะกินข้าวแกงเพื่อขจัดความทิวนั้น

เมื่อเราวางสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกจากตัว สิ่งนั้นจะหลุดออกจากตัวไปหมดสิ้น
 "ช่วงความสับสน" หมายถึง เลิกคิดเรื่องที่ทำให้สับสนใจในขณะนั้น
 โดยพยายามทำจิตใจให้สบายปลอดโปร่งที่สุด

"ช่วงตัวเองพินิจคำถาม" หมายถึง หลีกเลี้ยงที่จะไม่ตอบคำถามตรง ๆ
 ในตัวอย่างสุดท้าย "เงินช่วงผมข้ามทวีป" หมายถึง คว้าอำนาจเงิน หรือฐานะ
 ทางเศรษฐกิจที่ดีจึงทำให้เขาได้ไปเรียนต่างประเทศ

5. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายแสดงอาการสัมผัสหรือจับต้อง
 เช่น "ฉาบ" "จับ" "ชน" "ชน" "แซวน" และ "แนบ" คำเหล่านี้ปกติ
 ใช้กับคำที่มีความหมายเป็นรูปธรรม แต่ "รงค์ วงษ์สวรรค์" นำมาใช้ทั้งกับคำที่มี
 ความหมายเป็นนามธรรมและรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อบ่งชี้ให้เห็นว่ากริยานั้น ๆ ปรากฏอยู่นาน
 เป็นนิสัย หรือเข้ามาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเพียงผิวเผิน ดังตัวอย่าง

ฉาบ เป็นกริยาที่ทำ เกลือก หรือเคลือบแต่ผิว และสิ่งที่ฉาบนี้มักติดอยู่กับ
 วัตถุที่ถูกฉาบอย่างแน่นแฟ้นและนาน เมื่อนำมาใช้กับคำในบริบทต่างจากปกติ จะช่วย
 เน้นในภาพและความหมายที่เด่นชัดว่า แสดงพฤติกรรมนั้นอย่างเด่นชัด หรือตลอดเวลา
 ดังตัวอย่าง

...เขาเป็นคนร่างสูงไม่เก็นหัวฟุคครั้ง ผิวสีทองแดงและมีรอยย่นฉาบอยู่บนหน้า
 ตลอดเวลา

เสเพลบอยบันทึก : 174

หล่อนยอมรับว่าในสังคมแบบของหล่อนมีความคึกจรัญญวไว้ค่อนข้างหนา
 เหมือนกัน แค่นั้นเป็นคึกจรัญที่มีระดับสูงกว่า และประณีตกว่า

กลใจ ภูมริน : 500

อเมริกันสองสามคนเ็นฉาบเข้ามา

เสเพลบอยบันทึก : 119

ตัวอย่างแรก 'มีรอยยิ้มฉานอยู่บนหน้า' หมายถึง 'ยิ้มตลอดเวลา คล้ายกับรอยยิ้มที่ติดแน่นอยู่บนใบหน้า' ส่วน 'มีความคัจฉา' หมายถึง 'สร้างทำกิจวัตรให้ต่างจากปกติโดยเสแสร้งมีจิตอย่างมาก และลักษณะดังกล่าวนี้ ติดแน่นหรือฝังแน่นจนกลายเป็นนิสัย' และ 'ฉาน' ในตัวอย่างสุดท้าย อาศัยความหมายที่หมายถึง 'ทา' 'เกลือก' หรือ 'เกลือบแต่ผิว' ซึ่งเป็นการสัมผัสแต่ภายนอกเท่านั้น "เดินฉานผ่าน" จึงหมายถึง 'เดินผ่านมาในระยะใกล้ดีมาก และแม้จะใกล้หรืออย่างไรก็เพียงผ่านหรือสัมผัสแต่ภายนอกเท่านั้น'

คำกริยา 'จับ' มีความหมายหนึ่ง หมายถึง 'ติด' เช่น 'เขม่าจับกันหม้อ' 'รงค์' วงษ์สวรรค์ นำมาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

ตลอดพระวงถึงเขาและอนาคทของเขาจนความหม่นหมองจับบนใบหน้า

คลใจ ภูมิริน : 580

จนบ้ายคล้อยมนอาจจะเหงาบ้าง แสน รงนา มองเห็นความเหงา

จับอยู่บนใบหน้าชายอายุราวสี่สิบผู้นั่งคลั่งเหยือกเปียร์ลำพังบนสตูลหน้าบาร์

คลใจ ภูมิริน : 710

"จับ" ในตัวอย่างทั้งสองนี้ใช้ในความหมายว่า 'ปรากฏ' หรือคล้ายกับว่า 'ความรู้สึกนั้น ๆ ปรากฏอย่างชัดเจนบนใบหน้า' ดังตัวอย่าง "ความหม่นหมองจับบนใบหน้า" แะให้เห็นใบหน้าที่หม่นหมอง ไม่สดชื่น และ "ความเหงาจับอยู่บนใบหน้า" แะให้เห็นใบหน้าที่เศร้าซึม เหงาหงอย ไม่กระปรี้กระเปร่า คล้ายกับว่าความเหงานั้นปรากฏอยู่บนใบหน้าตลอดเวลา

คำกริยาที่ใช้กับรูปธรรมอีกคำหนึ่งคือ "แขวน" 'รงค์' วงษ์สวรรค์ นำมาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

ความรู้สึกนั้นคงเหมือนความรู้สึกของคนกรุงเทพฯ หลายคน ผู้ต่างมีภาระ
 รุนวายอย่างจะเปรียบเปรยได้ว่า "แบกชีวิตไว้บนไหล่และแขวนความหิว
ไว้ในลาไส้"

กรุงเทพฯ รจนา : 217

หนุ่มหน้าผู้นั้นกระเสือกกระสนมาล้มลงกลางตลาดตอนตะวันโผล่เพ็ญ
 วันแรมสิบสองค่ำผู้คนพากันตื่นตกใจ... นานแล้วหมู่บ้านไร่นี้ไม่มีเหตุ
 ฉกรรจ์ถึงแดนถึงเลือด ออกของผู้คนจึงเต้นแรงถี่ และสติแขวนโหลงเหง

แจ้ง ใบทอง เสด็จลอยขาวไร : 107

"แขวน" เป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น แขวนเสื้อ
 แขวนถุง ในตัวอย่างแรก "แขวนความหิวไว้ในลาไส้" ให้ความหมายว่า คนบางคน
 อยู่อย่างหิวโหยตลอดเวลา เหมือนความหิวนี้มาแนบชิดอยู่กับตัว ตัวอย่างนี้มีแนวเทียบกับ
 สำนวนเดิม คือ แขวนท้องไว้ หมายถึง ยังไม่ไ่กินอะไร ส่วนตัวอย่าง
 "สติแขวนโหลงเหง" ให้ความหมายว่า ผู้คนในหมู่บ้านนี้มีอาการ หวาดกสั่วมาก
 ออกสันชัญหาย อาจถึงขั้นควบคุมสติไม่ได้

ในคำว่า "ชน" 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาใช้กับคำที่มีความหมายเป็น
 นามธรรม ทั้งตัวอย่าง

...แต่นั้นแหละผมยิ่งโตผมก็รู้ว่าผมเดินไปชนคำถามมากมาย แทนที่จะ
 หันหลังให้กับมัน

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
 ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' (หนุ่ม) : 71

ใช้หัวลมของมหายันที่โคโยไม่ต้องกินแกงส้มคอกแค! ผมวิ่งไปข้างหน้า
ไม่แยแสว่าจะชนความตาย ถ้ามันเป็นความตายของผม ขอโทษ!
ผมหวงแหนและโกรธยาแยง!

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และฉายาเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 23

ไอ้เพื่อนวิ่งเกาะกรับไปบนดินไม่สวมเกือก และชนกับความว่างเปล่า
เขารู้สึกว่าเป็นผู้แพ้ เราวิ่งไล่ตามความทุกข์ของไอ้เพื่อนไม่ทัน

กรุงเทพฯ รจนา : 206

สายตามองออกไปเบื้องนอกชนกับความอดทน ทะลักออกมาจากในบาร์...

นักเลงโกเมข : 443

เชื่อกับเราจะ เป็นต้องแยกกันไปตามเวรตามกรรมของแต่ละคน มัน
ค่อนข้าง เป็นการสุกวิสัยจะฝ่าฝืน เหตุการณ์ที่มันวิ่งมาชนกับเรา อย่างชุ่มฉ่ำ
และเราเป็นฝ่ายเจ็บปวด...

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 3 : 14

เพราะเขาเดินชนความหิวอยู่ตลอดเวลา และมันเป็นความหิวอย่างแท้จริง

00.00 น. : 44

"ผมนะหรือ ?" งูพิษในคราบสุภาพบุรุษบนหอคอยงาช้างสายหน้า
'ผมเดินชนความคิดของตัวเองนะ! ครับ โอ-มายกอต ผมนึกว่าผมเป็น
คนฉลาดกว่าทุกคนแต่ทำไมผมกลายเป็นคนโง่บัดซบ

'รงค์ วงษ์สวรรค์ แลบลันต์ : 15

ความหมายหนึ่งของคำกริยา "ชน" หมายถึง กระแทกกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแรง โดยไม่คาดคิดว่าจะประสบมาก่อน เช่น รถชนกัน 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้นำคำ "ชน" มาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม ในความหมายว่า พบหรือประสบอย่างรุนแรง อย่างคาดไม่ถึง

ตัวอย่าง "ชนคำถาม" หมายถึง เขาพบกับคำถามต่าง ๆ อย่างมากมาย เป็นคำถามที่ให้ความหนักใจมาก ส่วน "ชนความตาย" หมายถึง พบกับความตาย หรือเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนอย่างรุนแรง และ "ชนความว่างเปล่า" ให้ความหมายว่า เขาพบกับความว่างเปล่าหรือความผิดหวัง ซึ่งทำให้ทุกข์ทรมานใจมาก และยังมีข้อความต่อท้ายว่า "เราวิ่งไล่ตามความทุกข์ของไอ้เพื่อนไม่ทัน" ยิ่งเน้น ให้ความหมายว่า ชายผู้นี้มีความทุกข์ทรมานใจมาก และเป็นความทุกข์ที่เกิดขึ้นจากหลาย ๆ ด้าน จนผู้อื่นไม่สามารถล่วงรู้ได้หมด และไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้

คำกริยา "ชน" ปกติเป็นกริยาที่เกิดขึ้นโดยเร็ว เกิดขึ้นในทันทีทันใด ในตัวอย่าง "สายตา...ชนกับความอลหม่าน" หมายถึง เขามองออกไปเบื้องนอก พบกับความอลหม่นวุ่นวายของคนที่ออกมาจากบาร์ในทันทีทันใด และ "เหตุการณ์ที่มันวิ่งมาชนกับเราอย่างฉุนฉาม" ให้ความหมายว่า เขาประสบหรือพบกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดว่าจะพบมาก่อน

บางครั้งสิ่งที่มากระทบอย่างรุนแรงอาจเป็นผลเนื่องมาจากอีกสิ่งหนึ่ง ในตัวอย่าง "ชนความหิว" ให้ความหมายว่าพบกับความหิวหรืออยู่อย่างหิวโหยตลอดเวลา เพราะขาดเงินที่เป็นปัจจัยสำคัญ

ในตัวอย่างสุดท้าย "ชนความคิด" ให้ความหมายว่า คิดไปเอง โดยหลงตัวเองว่าเป็นคนฉลาด

คำกริยา "ชน" และ "แนบ" ก็เช่นกัน ปกติต้องใช้ร่วมกับคำที่มีความหมายเป็นรูปธรรมโดยคำกริยา "ชน" จะแสดงให้เห็นว่าเอาหน้าแนบพุ่งลงไปกับสิ่งหนึ่ง เช่น ชนหน้ากับไหล่ ชนหน้ากับฝ่ามือ คำกริยา "แนบ" จะแสดงให้เห็นว่ามีสิ่งใดสิ่งหนึ่งแอบซิด หรือติดไปกับตัว เช่น หน้าแนบหมอน เสื้อแนบเนื้อ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำเหล่านี้มาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

... เขาเดินเลี้ยวไปมุมถนนและยืนชมไฟกับอากาศเดือนสิงหาคม ค่อนข้าง
ร้อน ทางที่เฉยเมย...

บทกวีน้อย ชัยปลาร้า ขวาเนย : 102

... หลอนยืนฉับพลันห่างจากกัน ทอดท้ายสะโพกจนช้อยคักกับโค้งสะเอว
 บิดไหลกับทรวงอกเฉยแข็งเรือนกายสีชมพู ชมน้ำกับความว่างเปล่า
 และทิ้งสายตาน้ำค้างหยดอยู่บนปลายเรียวนิ้ว

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต ขบวน 1 : 129

ในตัวอย่างแรก "ชมไฟกับอากาศเดือนสิงหาคม" เน้นให้ความหมายว่า
 ขณะนั้นเป็นเดือนสิงหาคม อากาศค่อนข้างร้อน และตัวอย่าง "ชมน้ำกับความว่างเปล่า"
 "ความว่างเปล่า" หมายถึง ปราศจาก ไม่มีอะไรเลย ในที่นี้ให้ความหมายว่า
 ใบหน้าของหลอนไม่ได้แนบชิดกับอะไรทั้งสิ้น โดยก้มหน้าลง รอบข้างมีแต่ความ
 ว่างเปล่าเท่านั้น

มีปืนไรเฟิลกับกล้องส่องทางไกลคุณภาพยอดเยี่ยมในการดูภาพได้ชัดเจน
แนบสายตาอยู่บนหลัง ค่ายอดศึกสูง ริมถนนด่าน-ทุกสาย-ทุกไมล์ ...

นินทากรุงเทพฯ : 310

...ขอโทษ! หวังว่าคงไม่มีใครเสียใจหรือโกรธ และกรุณาย้ำ
 เทียบเคียงกับต้นฉบับ เคมีประโยคและวลีไม่แนบกันอย่างแน่นอน
 แท่งง ไม่คลาดเคลื่อนกันทางความรู้สึกและความหมาย

ถึง...ป่าคอนกรีต : 112

'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ "แนบสายตา" สายตาเป็นนามธรรม จะติดอยู่กับ
 สิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้ แต่สามารถมองเห็นได้ ในที่นี้นำมาใช้ร่วมกันในความหมายว่า
 เขามองและวางสายตาแนบนิ่งอยู่บนหลังคาศึกสูง โดยมองนิ่งและนานอย่างพิถีพิถัน

"แนม" ในตัวอย่าง "ประโยคและวลีไม่แนมกัน" ใช้ในความหมายว่า เหมือนหรือใกล้เคียงกัน คือสำนวนเดิมกับข้อความที่ผู้เขียนกล่าวไม่เหมือนกันทุกคำพูด นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในบริบทต่างจากปกติ ดังตัวอย่าง

... โจน ไพร่า ได้ความคิดว่าควรจะมีรถเล่นไปอย่างไม่มีจุดหมาย
ในวันที่เขาวางและหลอนว่างคล่องกัน...

หอมดอกประควน : 166

"คล่อง" ในบริบทนี้อาศัยความหมายหนึ่งที่หมายถึง ราบรื่น เช่น ชื่อคล่องกัน "วันที่เขาวางและหลอนว่างคล่องกัน" หมายถึง วันที่ทั้งสองว่างตรงกัน

6. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่แสดงอาการเกี่ยวกับเสียงของคนหรือสัตว์ เช่น "คราง" "การราม" "ทะเลาะ" และ "วิวาท" ทั้ง 4 คำนี้ รงค์ วงษ์สวรรค์ นามานำใช้แสดงอาการของวัตถุ สร้างความน่าสะพรึงกลัวในวัตถุนั้น ๆ โดยใช้ในความหมายเปรียบว่าคล้ายอาการการรามหรือร้องคราง เป็นสื่อในการถ่ายทอดความกึก หรือมีปัญหาวางอย่างที่ไม่สามารถตัดสินใจได้ ดังตัวอย่าง

กริ่งโทรศัพท์การรามและราวกับมันควาก จ่าเหียนเกือบฉาว หากใน
เสียงวินาทีของการบังคับจิตใจให้แน่วนิ่ง เท้ากับชอบความรู้สึกที่แท้จริง
ของตนทอหน้าฝ่ายตรงข้ามระดับมือต่ำกว่าแทบกันไม่ได้ จ่าเหียนหยุด
ตัวเองไว้กับเก้าอี้นวม รอให้โทรศัพท์การรามอีกสองชักริ่งดังขึ้นเสียงซ้ำ

คลใจ ภูมริน : 870

... แนนอน เขาจะคาเป็นธุรกิจแข่งขันมอเตอร์ไซค์อย่างจริงจังด้วย
ความคลั่งไคล้เสียงกำรามของเครื่องยนต์ ...

นันทากรุงเทพฯ : 51

... เริ่มต้นด้วยการเฝ้าดูอย่างเงียบเชียบแล้วเป็นเสียงการามของ
เครื่องปั้นที่ผิวพิเศษจากวอชิงตันถึงปักกิ่ง

ซีมาชมดอกไม้ เล่ม 1 : 29

... ลาโพงคิดไว้ทุกแห่งหนเพื่อการารามความคิดของประชาชนเหมาเจ๋อตุง
สู่ประชาชน

ซีมาชมดอกไม้ เล่ม 1 : 8

"กริ่งโทรศัพท์การาม" แนะนำให้ผู้อ่านรู้สึกได้ว่า เสียงโทรศัพท์ที่ดังขึ้นนั้น
เสียงดังมาก ผู้รับอาจไม่ยอมรับโทรศัพท์เพราะต้องการหลบหรือไม่ยอมรับรู้
เรื่องราวที่ไม่พึงปรารถนา ดังนั้นเมื่อเสียงกริ่งโทรศัพท์ดังขึ้นจึงตกใจ ราวกับ
ได้ยินเสียงการาม

'เสียงการามของเครื่องปั้น' และ 'เสียงการามของเครื่องปั้น'
มีความหมายเหมือนกัน หมายถึง เสียงเครื่องปั้นที่ดังกระหึ่มกึกก้อง น่ากลัว
เหมือนเสียงร้องการามของสัตว์ป่าที่ดุร้าย ส่วน 'การามความคิด' ในตัวอย่าง
สุดท้าย หมายถึง ลาโพงเป็นสื่อในการถ่ายทอดความคิดของประชาชนเหมาเจ๋อตุง
เผยแพร่ให้ประชาชนได้ยินโดยทั่วกัน และเนื่องจากประชาชนเหมาเจ๋อตุงเป็นผู้ที่
ประชาชนยำเกรง ผู้แต่งจึงใช้ "การามความคิด" เพื่อสร้างความรู้สึกที่น่ากลัว
น่าเกรงขาม

การใช้คำ "การาม" บางครั้ง วรงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ร่วมกับคำขยายว่า
'การามกราดเกรี้ยว' เช่น "การามกราดเกรี้ยวของคืนระเบิด" เน้นให้ความหมาย
และความรู้สึกได้ว่าเสียงระเบิดนั้นดังกึกก้องสนั่นหวั่นไหว เป็นการระเบิดที่รุนแรงน่ากลัวมาก
จริง ๆ

บ้านครางกระหึ่มด้วยเสียงดนตรี! ในความคิดยกย่องของผมมันเหมือนกับ
ประตูละหน้าต่างทุกบาน เป็นปากอันมหิมาที่ตะโกนแข่งกันเพื่อประจบ
สอพลอเจ้าบ้าน...

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และเคยเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (ใหม่) : 36

'คราง' มีความหมายหนึ่ง หมายถึง เสียงร้องที่ลากเสียงยาว ๆ
ส่วน "กระหึ่ม" เป็นเสียงที่ดังกึกก้องกังวาน ในตัวอย่างนี้ให้ความหมายว่า
บ้านนี้มีเสียงดนตรีดังกระหึ่มกึกก้อง

...เขารู้กับความยากจน รู้กับการมีชีวิต เขาพร้อมจะทะเลาะกับมโนธรรม
และหรือกับเพื่อนข้างห้องด้วย เหตุผลของน้ำผึ้งหยดเดียว

บางลาภุสแควร์ : 160

...และข้าพเจ้าจะเตรียมข้อถกเถียงไว้มาก ๆ เพราะหล่อแ้งมีความสุข
ต่อการได้วิวาทกับความคิด เช่นข้าพเจ้าและพวกเพื่อน ๆ ชาวบางลาภุ
นั้นเอง

บางลาภุสแควร์ : 567

'ทะเลาะ' และ "วิวาท" เป็นกิริยาแสดงถึงการทุ่มเถียงกัน เป็นปาก
เป็นเสียงกัน ด้วยความโกรธ ส่วน "มโนธรรม" เป็นความรู้สึกนึกชอบชั่วดี
ไม่มีตัวตน รับรู้ได้ด้วยการกระทำและจิตใจ ในที่นี้ใช้กับ ทะเลาะ" ว่า 'ทะเลาะ
กับมโนธรรม" ในความหมายเปรียบเทียบให้ความหมายว่า ชายผู้เฝ้ายากทะเลาะกับ
มโนธรรมนี้ปกติเป็นคนมีคุณธรรม ถูกความหิวและความจนบีบบังคับจนเขาอาจจะกระทำ
ความชั่วได้เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด ในตัวอย่าง "วิวาทกับความคิด" "ความคิด" เป็น
ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ในบริบทนี้เน้นให้ความหมายและความรู้สึกที่ว่า บุคคลผู้นี้
มีความคิดอยู่ในใจหรือมีความคิดมากมายลุ่มอยู่ในใจ และมีความพอใจที่จะคิดอยู่เสมอ

7. ความหมายของกลุ่มคำกริยาที่มีความหมายว่า ขจัดสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้หมดไปหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น เช่น "ชำระ" "ซักฟอก" และ "ล้าง" "ชำระ" มีหลายความหมายอาจหมายถึง ทำให้สะอาด เช่น ชำระร่างกาย ปรับปรุงให้ดีขึ้น เช่น ชำระพระไตรปิฎก หรือมีความหมายว่า พิจารณา ตัดสิน เช่น ชำระความคำว่า "ซักฟอก" มีความหมายว่า ชะล้างให้สะอาด เช่น ซักฟอกเสื้อผ้า และ ซักถาม เช่น ซักฟอกเรื่องราว และ "ล้าง" หมายถึง ทำให้สะอาด 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นาคำ "ชำระ" และ "ซักฟอก" มาใช้ในความหมายว่า เปลี่ยนแปลงและขัดเกลาให้ดีขึ้น ส่วน "ล้าง" ใช้ในความหมายว่าขจัด ทำให้หมดไป ดังตัวอย่าง

... เริ่มต้นจะต้องทำให้ความเป็นโสเภณีของหล่อนหลุดพ้นจากตัวเสียก่อน ชำระมารยาของหล่อนให้หมดสิ้น ซึ่งนี่แหละเป็นเรื่องยากยิ่งนักเพราะ มารยาไม่ใช่ธรรมชาติของผู้หญิงหรือ และนอกจากเป็นธรรมชาติ มันยังเป็นสิ่งที่ฝึกปรือให้เพิ่มพูนขึ้นได้อีกด้วย

สนิมสร้อย : 657

...และการอ่านหนังสือประเภทที่ชวนให้เห็นโลกน่าอยู่ คงจะช่วยซักฟอก อารมณ์ให้ผ่องแผ้วยิ่งขึ้นกว่าที่มันต้องตก เป็นภาชนะรองรับความทุกข์ และความเศร้าหมองอยู่เนืองนิจ...

ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขบวน 3 : 18

แต่งงานกันนะแต่นี่ แม้เป็นการแต่งงานครั้งที่สองแต่ผมก็ล้างรอยมลทิน เกือบเกลี้ยงแล้วด้วยน้ำมันตหยดละสองพันบาท...

กัญชาชิปไทย : 135 - 136

"ชำระมารยา" ในบริบทนี้หมายถึง เปลี่ยนแปลง ขัดเกลา และอบรม ให้หล่อนละทิ้งจริตมารยาที่เคยใช้ให้หมดสิ้น

"ชักฟอกอารมณ์" "อารมณ์" เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ในที่นี้ นามานี้ใช้ในความหมายว่า การได้อ่านหนังสือประเภทที่สนุกสนานจะทำให้จิตใจสดชื่น แจ่มใสยิ่งขึ้นเสมือนเนื้อหาในหนังสือช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้แจ่มขึ้น มีชีวิตชีวายิ่งขึ้น

"ล้างรอยมลทิน" ในตัวอย่างสุดท้ายชี้ให้เห็นน้ำเสียงเยาะหยันความเชื่อ หรือการเสียดสีกันของคนที่คิดว่า นามนั้สามารถขจัดลบล้างรอยมลทินต่าง ๆ ให้หมดสิ้นได้

8. ความหมายของกลุ่มคำขยายที่มีความหมายแสดงสภาพหรือลักษณะของวัตถุ ที่เปลี่ยนแปลงสภาพหรือเสื่อมคุณภาพ เช่น "บุบสลาย" "ชำรุด" "ขาดวิน" "เปื่อย" "ป่น" "เปี้ยว" และ "บวม" คำเหล่านี้ปกติใช้กับคำที่มีความหมายเป็นรูปธรรม เท่านั้น โดยแสดงให้เห็นสภาพของวัตถุที่แตกหักเสียหายหรือเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม เช่น หม้อบุบสลาย แก้วชำรุด ผ้าขาดวิน เกลือป่น ปากเปี้ยว แผลบวม 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำเหล่านี้มาใช้กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรมเป็นส่วนใหญ่ เพื่อเน้นว่ามีการเปลี่ยนสภาพหรือคุณภาพไปในทางลบ ดังตัวอย่าง

...แต่อย่างไร ความทะเยอทะยานจะเป็นครูที่ดีของหล่อนยังไม่บุบสลาย
มากนัก

บางลำภูสแควร์ : 355

...ผมเป็นเพื่อนกับคุณ ขอพูดด้วยใจจริงว่าความเป็นเพื่อนของเราจะ
ไม่บุบสลายเพราะฐานะเปลี่ยนแปลงของคุณ...

คลีใจ ภูมริน : 527

...แต่สำหรับผู้ที่เกิดมาเป็นผู้ดี-สหาย! ถึงแม้จะมีความเปลี่ยนแปลงตาม
วันเวลาเช่น บ้านติดจำนอง ธนาคารมายึดพวงนี้ ความเป็นผู้ดีไม่เคยบุบสลาย

อเมริกัณตาย : 39

...แล้วทำไมเราไม่ช่วยกันระแวงระวังภัยหลังจากนั้น ทำให้สภาพจิตใจ
เขาไม่บอบสลายจนเกินกว่าจะ**ซบเซา**ขึ้นมาใหม่...

บางลัญจสแควร์ : 416

'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำ "บอบสลาย" กับคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม
 ในความหมายว่า เปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่าง "ความทะเยอทะยานจะเป็นกรูที่ถี่...
 ไม่บอบสลาย" แสดงให้เห็นว่า ยังมีความใฝ่ฝันทะยานอยากจะเป็นกรูที่ถี่อยู่เสมอ
 ไม่เปลี่ยนแปลง ความเป็นเพื่อ...ไม่บอบสลาย" จึงให้เห็นว่า นิตราภพที่เคยมี
 ยังคงเหมือนเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง "ความเป็นผู้ที่ไม่เคยบอบสลาย หมายถึง
 เขายังมีคุณสมบัติของผู้ที่ทางค่านิยมมารยาทอยู่ครบถ้วนไม่เปลี่ยนแปลง และ
 "สภาพจิตใจ...ไม่บอบสลาย" ในบริบทนี้หมายถึงเขามีจิตใจที่มั่นคง เข้มแข็ง
 มีกำลังใจที่จะต่อสู้ต่อไปได้อีก

ความทรงจำของผมไม่ซำรุดไปตามความบุดเน่าของสังคม! ปรากฏคนนก
 ที่เดินเข้ามาในความคิดสับสนของผมเป็นป่าสะโง่อายุเกือบเจ็ดสิบ...

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
 ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 94

และเขาจะนั่งอยู่ที่นั่นราวกับเป็นอวัยวะชิ้นหนึ่งของบาร์ หลายคนรู้สึก
 เหนงถ้าไม่เห็นเขาสักนาที บางคนรู้สึกเหมือนศีลบางข้อซำรุดเมื่อได้ข่าว
โจป่วย...

อเมริกันตาย : 91 - 92

"ความทรงจำ...ไม่ซำรุด" คือ มีความจำดี ไม่เปลี่ยนแปลงหรือเสื่อมเสีย
 ไปตามสภาพสังคมที่เลวลง ส่วน "ศีลบางข้อซำรุด" หมายถึง รู้สึกไม่สบายใจเมื่อ
 ได้ข่าวว่าโจป่วย เหมือนทำผิดศีลหรือละทิ้งศีลบางข้อไป

"ซาค" ปกติใช้เกี่ยวกับเสียงใด เช่น ซาคคำ ซาคเสียง ซาคปาก หมายถึง จบคาพูดในทันทีทันใด แต่ "ซาควิน" ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น ในที่นี้นำมาใช้ในความหมายเปรียบกับสิ่งที่เป็นนามธรรม ดังตัวอย่าง

- น้ำเอ๋ยน้ำชะมา ห่อเมื่อกะเช็ดหน้าแล้วหนุนหัว...

เสียง ของเขาแผ่วเบาและซาควินก่อนหลับไปตามกลางอุปรากรแห่งถ้อยคำ
คำปณิธิของหลอมหลายร้อยประโยค

ผู้ค้ำน้ำครา : 195

"ไ้-ความเป็นเพื่อนซาควินไปบางช่วง ด้วยเหตุผลของนักการเปื่อง แต่มัน
เป็นช่วงสั้นเท่านั้นเมื่อไ้พบกับความยาวนานของประวัติศาสตร์..."

"ขอบใจ เคอลี่ ปาโม่ จัง หลี ผู้เปิดประตูแห่งความเป็นเพื่อน
อีกวาระ..."

ชีมำชมคอกไม้ เล่ม 1 : 104

"เสียง...ซาควิน" ในที่นี้หมายถึง เสียงพูดที่ค่อย ๆ เบาทอดวิงหวั่นช้าลง
และหยุดหายไปในที่ลึกลับ หรือหมายถึงเสียงพูดที่กระหอนกระแท่น ซาคหายเปลี่ยนแปลงไป
ส่วน "ความเป็นเพื่อนซาควินไปบางช่วง" หมายถึง มิตรภาพที่เปลี่ยนแปลงไป คือ
หยุดชะงักไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง

คำว่า "เปื่อย" และ "ป่น" เป็นลักษณะของสิ่งของที่หลุดซาคหรือแตก
ละเอียดยก สภาพของสิ่งของนั้นเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม อาจถึงขั้นชำรุดทรุดโทรมจนใช้
การไม่ได้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำมาใช้ร่วมกับคานาม "ความเป็นนักเลง" และ
"หนัง" ในความหมายเปรียบว่า ไม่มีคุณภาพ เลวลง เลื่อมลง ดังตัวอย่าง

สายลับรับจ้างกันไปชั่วขณะแล้วจึงปลดมือออก เขาก็นึกอยู่เหมือนกันว่า
การแสดงครั้งกรำคนเช่นนี้ ทำให้ความเป็นนักแสดงของเขาเปื่อยอย่าง
ช่วยอะไรไม่ได้...

บางลำภูสแควร์ : 120

"ความเป็นนักแสดงของเขาเปื่อย" น่าจะหมายถึงอำนาจความเป็นนักแสดงของเขา
หมดไป ไม่เป็นที่ยำเกรงหรือ คร่ำครวญของผู้อื่นอีกต่อไป

เขาตอบว่า ใครจะรู้ละโว้ย อาจจะเล่นละครเร่ อาจจะไปทำหนังป่น ๆ
แฉะยุโรป หรืออาจจะไปหาฟาร์มในคามากาสการ์... แล้วก็สูบให้เพลิดเพลิน
ไปจนกว่าจะตาย

๐๐.๐๐ น. : 120

"หนังป่น ๆ" ในที่นี้น่าจะหมายถึง ภาพยนตร์ที่ไม่มีคุณค่า ไร้สาระไม่ควรค่า
แก่การดู

หลังเที่ยงคืนในค็อฟฟี่เฮาส์ สถาบันของคนกลางคืนแห่งกรุงเทพฯ นักร้อง.
ประเภทเปี้ยวทานองคู่กับแมงดาผู้มีเกียรติของหล่อน "อีกคนนั้นมันเลี่ยมทอง
หรือวะ"

คลใจ ภูมริน : 69

"เปี้ยวทานอง" ในที่นี้อาศัยแนวเทียบความหมายจากสำนวน หมายถึง
ลักษณะการร้องที่ไม่ถูกต้องตามจังหวะ ทำนองดนตรี แต่กลมแกล้มหรือร้องผิด ๆ ถูก ๆ

9. ความหมายของกลุ่มคำขยายที่แสดงจำนวน ปริมาณ หรือลักษณะของสิ่งของ
ที่บ่งความหมายว่ามีปริมาณมาก หรือเป็นวิเศษ เช่น 'ฟุ่มเฟือย' 'สะพรั่ง' , "ฉ่ำ"
'ตก' และ "มึนเมา" "ฟุ่มเฟือย" มักใช้กับลักษณะการใช้จ่ายที่มาก เช่น ชื้อฟุ่มเฟือย
ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย "สะพรั่ง" ปกติใช้แสดงลักษณะของสิ่งของบางชนิดที่มีจำนวนมากกว่าปกติ

เช่น ดอกไม้บานสะพรั่ง ใ้ภาพดอกไม้ที่เคลื่อนไหวคลาคล่ำ คำว่า เมื่อใช้ร่วมกับคำต่าง ๆ จะแสดงให้เห็นว่าสภาพหรือลักษณะของสิ่งของนั้น ๆ เป็นไปในระดับที่สูงหรือมากขึ้น เช่น เย็นจ๋า หวานจ๋า คือ เย็นมาก หวานมาก "ตก" ใช้ขยายสิ่งของที่มีปริมาณมาก เช่น ผลไม้ตก ชี้ให้เห็นภาพผลไม้จำนวนมาก งงมากตา และ "มึนเมา" ปกติใช้แสดงลักษณะของสิ่งของที่ใหญ่โต เช่น ภูเขาเมา

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำเหล่านี้มาใช้ในความหมายว่ามีปริมาณมาก หรือ เป็นวิเศษเช่นกัน แต่ใช้ในบริบทต่างจากปกติ ดังตัวอย่าง

ข้าพเจ้าขอบใจผู้เฝ้ายโดยไม่พูดแบบคันปากว่า

สำหรับปลายตะเกียบ : 183

...นอนฝั่งแค้นใต้ร่มสีอุณากร กินลิ้นมอมหรือกอกเกล็ดที่มีส่วนผสมของว้อคกำกวมกันไว้สาระ หัวเราะกันผู้เฝ้ายก็อย่างว่าคงไม่มีอะไรทำดีกว่านั้น

ลมหายใจของสงคราม : 55

"ผู้เฝ้าย" ในตัวอย่างทั้งสองนี้ เน้นให้ความหมายว่า หัวเราะหรือแสดงอาการขอบใจอย่างมาก

...หลายปีในโรงเรียนทหาร และการศึกษาระดับปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์ในสหรัฐฯ เหล่านั้นคือส่วนผสมในการหล่อหลอม ให้เขามีบุคลิกบ่งถึงความภาคภูมิและสะพรั่งด้วยปัญญา เหนือกว่าคนหนุ่มในอายุเดียวกันหลายแห่ง กรุงเทพฯ...

คลใจ ภูมริน : 474

นักธุรกิจรุ่นใหม่หลายคนผู้สะพรั่งทางทฤษฎีและปัญญาจากต่างประเทศ ให้ความร่วมมือกับเขาในฐานะผู้ร่วมงานซึ่งมองเห็นแคคสีทองของชีวิตและความมั่งคั่งแบบฉวยโอกาส

ผู้คืนน้ำครา : 111

"สระพัง" ในตัวอย่างทั้งสองนี้ เน้นให้ความหมายว่า สติปัญญาที่เลิศมี ความคิดแตกฉานและมีความรู้ทางหลักวิชาการมาก อันเป็นลักษณะของนักวิชาการที่ แท้จริง

...ม่านสีแดงเข้มโชนให้แหวกไสวแสงเบี่ยงนอกความฉาน พร้อมกับผู้ชาย
2 คนกับผู้หนึ่งคนเดียวสวณำเดินสวนเข้ามา

นักเลงโกเมน : 130

"สวณำ" ในบริบทนี้ น่าจะหมายถึง สวงาม สดใสมากจริง ๆ เป็น ที่ไฝ่ปองของเพศตรงข้าม

คำ "คก" รุ่งกั วงษ์สวรรค์ นำมาใช้ขยายคำที่มีความหมายเกี่ยวกับ กิริยามารยาทเพื่อให้เห็นว่า แสดงกิริยานั้น ๆ อย่างมาก เช่น "จรีตคก" "มารยาทคก" คือ มีจรีตและมารยาทมาก ใช้ในความหมายแทน คัจจรีต

บางครั้ง ใช้คำซ้อน "คกคื่น" มาขยาย เช่น จรีตคกคื่น ตรงกับลักษณะ ความหมายของคัจจรีต เน้นให้เห็นภาพว่า มีจรีตมารยามากจริง ๆ

...เราส่งสารมันจนพูดไม่ถูกในจดหมาย มันเป็นความสงสารจนวนมทึมา
เพราะเราได้บอกเอาความสงสารตัวเองไปให้มันด้วย...

ไถ่ถอนปากคอนกรีท ขนวน 3 : 15

...และครุ่นคิดอย่างสุขุมเทียบเคียงระหว่างความสามารถกับเงินเพื่อนมทึมา
ที่เอามาจากภาษีประชาชน

สำหรับปลายตะเกียบ : 67

"ความสงสาร" เป็นนามธรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ไม่สามารถวัดได้ ส่วน เงินเค็วนเป็นจำนวนเงินที่ไม่สามารถวัดขนาดได้เช่นกัน คำที่ใช้กับความสงสารหรือเงินเค็วน ปกติมักใช้ว่ามาก เมื่อนำมาใช้ว่า "ความสงสารจนวนมทึมา" "เงินเค็วนมทึมา"

ช่วยเน้นให้ความหมายว่า มีความสงสารมากจริง ๆ หรือได้รับเงินเดือนในอัตราที่มาก หรือสูงมากจริง ๆ

นอกจากนี้มีการใช้คำกริยาที่บ่งความหมายว่า กิริยาที่ปรากฏออกมา นั้นเกิดขึ้น เพราะมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไป เช่น "ซึม" หรือเป็นไปในทันทีทันใดอย่างรุนแรง เช่น "สลัก" ดังตัวอย่าง

คลีใจ ภูมริน บอกตัวเองว่าไม่ชอบยืมนั้นของหล่อนเลย มันคล้ายกับมี
รอยเย้ยหยันซึมออกมากับผิวชั้น ๆ เหงื่อของหล่อน...

คลีใจ ภูมริน : 503

"ซึม" เป็นลักษณะของน้ำหรือของเหลวที่ไหลตามรูเล็ก ๆ หรือบางครั้งเป็น ลักษณะของของเหลวที่อึดตัวเต็มที่และไหลซึมออกมา ในตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า กิริยายืมนั้นยืมอย่างดูหมิ่นดูแคลน แสดงอาการเย้ยหยันออกมา หรือมีความรู้สึกดูหมิ่นมาก จนไม่สามารถเก็บไว้ได้ ต้องแสดงออกมาอย่างชัดเจน ราวกับว่ารอยเย้ยหยันนั้นเอ่อล้น ซึมออกมาตามผิวหนัง

ผู้โดยสารสลักกลมหายใจขณะวิ่งพรุหามานประตูคานหน้า ลงไปยืนพริ้นพริ้ง
ริมถนน

บนหลังหมาแคคสีทอง : 98

โรงละครดีร็อฟว์ การตกแต่งภายในสวยเกินกว่าการพรรณนาของคนที่มี
วากาลังสลักความสวยในสายตา แต่ไม่สลักรอก ...

ระบำคอนเคียว : 255

บางคน ความหลังของเขาจะสลักออกมาทันทีเมื่อได้กลิ่นดอกจำเริญ เพราะ
มันหอมเหมือนกับยานีโออันมีราคาแพงยิ่งกว่าทองในยามสงคราม พร้อมกับ
นึกถึงความเจ็บปวดเขาจะเสียวหัวเห่าจนเผลอสีคลมผ่านไรฟันอย่างเอิร์ค

หัวใจที่มีตีน : 84

แบบ สายหยก แทบ สลัก ความปลื้ม รู้ สว ของ เขา หุบ แล้ว งาน บาน แล้ว หุบ
ตามรอยยิ้มบนใบหน้าคุณเรณูนั้น

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เขา : 86

จากรุ่นเผลอไผลหัวเราะให้กับความคึกคักนั้น แล้วก็ สลัก ความหวาด กลัว คึก คัก เต็ม
ที่มีอยู่...

กิ่นรัก : 141

"สลัก" ปกติหมายถึง อาการที่เข้าฉากของฉากทางหรือเป็นไปในระดับที่มากกว่าปกติ เช่น สลักน้ำ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' คำว่า 'สลัก' มาใช้ในความหมายว่าเกิดขึ้นมาก จนไม่สามารถเก็บหรือรับสิ่งนั้นไว้ได้ ดังเช่น 'สลักลมหายใจ' เป็นลักษณะที่ลมพร่างพวยเข้ามาพร้อมกันทางหน้าต่างจำนวนมากในทันทีทันใดจนหายใจไม่ทัน จึงเกิดอาการสลักลมหายใจขึ้น สลักความสวย' นะ ให้ภาพว่าสถานที่นี้สวยงามมากจนเก็บไว้ในใจไม่อยู่ หรือสวยจนยากที่จะสรรคำมาบรรยายว่าสวยงามอย่างไร

ในตัวอย่าง 'ความหลังสลักออกมาทันที' นะ ให้ความรู้สึกว่าเขาถึงความหลังขึ้นมาทันที หรือเหตุการณ์ในอดีตปรากฏขึ้นมาทันที ในความรู้สึก , เมื่อได้กลิ่นดอกดาเจียง ส่วน 'สลักความปลื้ม' ในที่นี้ชี้ให้เห็นว่าเขามีความปลื้มยินดีมากจนรู้สึกล้น และรับเข้าหากันตามรอยยิ้ม และในตัวอย่างสุดท้าย 'สลักความหวาดกลัว' นะ ให้ความหมายและความรู้สึกว่ามี ความตื่นตระหนกตกใจและหวาดกลัวมาก จนซ่อนเร้นไว้ไม่อยู่

10. ความหมายของกลุ่มคำขยายที่มีความหมายแสดงลักษณะของบุคคล อาจเป็นลักษณะร่างกายหรือจิตใจ เป็นที่น่าสังเกตว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำแสดงสภาพของบุคคลมาใช้ในบริบทใหม่ ในลักษณะเดียวกันได้อย่างหลากหลาย เช่น นำคำแสดงสภาพของคนมาใช้กับ "กลิ่น" "รส" "สี" "ราคา" "ยิ้ม" "อุณหภูมิ" "ความเร็ว" และกิริยา "กิน"

การนำคำแสดงลักษณะของคนมาใช้ร่วมกับคำนามกลิ่น และควัน ทั้งนี้เพื่อเน้นให้ความหมายและความรู้สึกที่กลิ่นหอม ชุน หรือควันนั้นละเอียดอ่อนอย่างไรดังตัวอย่าง

กลิ่นจืดจ้านของน้ำหอม

ชิม่าชมดอกไม้ เล่ม 2 : 46

ปกติมิใช่ว่า 'กลิ่นแรง' หรือ 'กลิ่นจืด' แต่ 'จืดจ้าน' เป็นลักษณะของคนที่ปากจืด ปากกล้ำ 'จืดจ้าน' เมื่อนำมาใช้ร่วมกับกลิ่นในบริบทนี้หมายถึงน้ำหอมที่มีกลิ่นแรง อาจถึงขั้นชุน

...เขาสูบบุหรี่อังกฤษนิคกันกรอง ควันของมันอ่อนโยนสุดซุ่มซัดแย้งกับบุคลิกก้าวร้าวของเขา

นาคาสองเม็ค : 49

"บ้า! คุณนอนตื่นสาย คุณไม่เคยเห็นแสงแดดอ่อนโยนในเวลาเช้า นั่นไม่ใช่การพักผ่อนหรือ ?"

ยีนโทนิค 28 คีกรี : 55

"อ่อนโยน" เป็นลักษณะกิริยาวาจาที่นิ่มนวล อ่อนหวาน ให้ความรู้สึกพอใจและสบายใจแก่ผู้พบเห็น ในตัวอย่าง "ควันอ่อนโยน" ให้ภาพควันที่ล่อเลียมาแซมซำ บางเบาซึ่งเป็นควันที่ละเอียดอ่อน "แสงแดดอ่อนโยน" หมายถึง แดดอ่อน ๆ ในยามเช้า ให้ความรู้สึกอบอุ่นนุ่มนวล ซึ่งตรงข้ามกับแดดตอนเที่ยงที่ร้อนรุนแรง ให้ความรู้สึกกรากกร่าง แข็งกระด้าง

พญ. ทรวัน หิวกลับมาจากโรงเรียนไววายเมื่อเปิดหม้อ กลิ่นของมัน
ปะทะใบหน้าอย่างไม่มีมารยาทเลย มันหอมฉุนฉียวน่าประหลาด และยัง
เป็นแกงซี่เหล็กเหมือนแกงซี่เหล็กที่แม่แกงให้กิน

ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 3 : 107

...ไม่ควรขำขันสะอาดแะหอมเหมือนหมู่มัจฉ์ และไม่ควรสืบแคสปรก
น่ารักแบบเคฟ! ไม่ควรฉุนฉียวกลิ่นน้ำหอมหลังโกนหนวดแบบนักธุรกิจ!...

น้ำตาลสองเม็ด : 156 - 157

...เราไ้กลิ่นกระเทียมใหม่อย่างฉุนฉียวทะจรุก...

หลงกลิ่นกัญชา : 31

"ฉุนฉียว" เป็นกิริยาที่แสดงความรู้สึกของคนหรือสัตว์ที่โกรธง่าย หรือ
โกรธเร็วอย่างรุนแรง น้ำฉัว ส่วน "หอม" หมายถึง การไ้รับกลิ่นที่ดี
เป็นกลิ่นที่พึงพอใจ เมื่อนามาใช้ร่วมกัน "ฉุนฉียว" จะเกิดการแย้งความหมายกัน
อย่างรุนแรง แต่ในที่นี้กลับให้ความหมายและความรู้สึกที่ชัดเจนว่า "หอมฉุนฉียว" นี้
เป็นกลิ่นที่ฉุนอย่างแรง แม้จะเป็นกลิ่นหอมก็หอมอย่างรุนแรง หรือหอมฉุน ๆ ส่วน
"ฉุนฉียวกลิ่นน้ำหอม" และ "กลิ่นกระเทียมใหม่อย่างฉุนฉียว" ก็เช่นกัน หมายถึง
กลิ่นน้ำหอมหรือกลิ่นกระเทียมใหม่ที่มีกลิ่นฉุนหรือมีกลิ่นแรงมาก

...คัลลิลล์จึงเข้ามาบีบทาวันละ 2 ของ ควันของมันสุ่มและฉลาดแบบ
อังกฤษหลายคนยืนยัน

ชีมาชมดอกไม้ เล่ม 1 : 38

"สุ่ม" เป็นลักษณะของคนทีละเอียด ประณีต รอบคอบ "ควันที่...สุ่ม"
อาจหมายถึงควันทีละเอียดอ่อน ไม่มีกลิ่นฉุน ส่วน "ฉลาด" คล้ายกับลักษณะของสุ่ม
ซึ่งถ้าเปรียบเป็นคน คนที่ฉลาดก็มักเป็นคนสุ่ม รอบคอบ ไม่ผิดพลาดว้าว นอกจาก

เปรียบว่าบุรุษที่ลึกลับมีครบแล้ว ในประโยคเดียวกันผู้แต่งยังเปรียบว่า ลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะของคนอังกฤษ

นอกจากนี้มีการนำขยายเกี่ยวกับสี และคำแสดง **ภาพ** ของสิ่งของหรือสถานที่ มาใช้รวมกับคำนาม "กลิ่น" หรือขยายคำนอกกลิ่น ดังตัวอย่าง

หลอนยี่มิให้นางเล็กน้อยควยท่าทางบันปึง ใบหน้าเชิดตรง รถเริ่มออก
ผ่านไปบนเส้นทางที่มืดม่นท่งนา น้ำหอมกลิ่นหอมฉุนฉาวราคาแพงที่ลอย
ย่อนลมมาทำให้ข้าฯ เจาต้องหันหน้าเลื่องไปยังหลอนทุกบอย...

เสเพลบอยบันทึก : 18

ฉุนฉาว ปกติใช้ขยายสี แสดงถึงลักษณะสีที่จืดจางปกติ จนรู้สึกขาดตา
กลิ่นฉุนฉาว ในที่นี้หมายถึง กลิ่นแรง เข้มข้นกว่าปกติจนต้องหันมาดมเสมอ ๆ

...หลอนหยิบบุหรีตราสามห้าส่งให้มวน กลิ่นมันหอมละเอียก เจ้นยา
เหลือองละไม...

หอมดอกประดวน : 64

"ละเอียก" สามารถใช้ได้ทั้งกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม กับสิ่งที่
เป็นรูปธรรมหมายถึง ลักษณะที่เป็นผงละเอียก ไม่หยาบ เมื่อใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม
หมายถึง ดีถวน ประณีต เช่น มีสายตาละเอียก ปกติ "ละเอียก" ไม่ใช่กับกลิ่น
ในที่นี้ใช้กับกลิ่นหอมละเอียก อาจหมายถึง กลิ่นหอมอ่อน ๆ ไม่นูนหรือเห็นชวนสำสิด
แต่หอมเย็นชื่นใจ

น้ำหอมหยดละราคาแพงกว่ากุหลาบทั้งสวนของไฮ้โซไฮ้โซที่กรุงเทพฯ เดือนนี้
เป็นผลิตภัณฑ์ของ Estée Lauder ในนาม White Linen ผู้คนกันว่า
กลิ่นโปร่งราวไรเหมือนลูกไม้ลายละเอียกบนผืนผ้าลินิน !

นิตทากรุงเทพฯ : 225

"โปร่ง" มีความหมายหนึ่ง หมายถึง ลักษณะที่แว่มใส ไม่อึดอัด เป็นที่
 ชื่นชอบใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ห้องโปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก ในตัวอย่างนี้
 ใช้ "กลิ่นโปร่ง" อาศัยความหมายของ "โปร่ง" ตั้งกล่าวข้างต้น "กลิ่นโปร่ง"
 น่าจะหมายถึง น้ำหอมที่มีกลิ่นหอมอ่อน ๆ หรือหอมเย็นชื่นใจ ให้ความรู้สึกสดชื่น
 สมายใจ

การนำเสนอแสดงลักษณะของคนมาใช้กับรสอาหาร ทั้งนี้ช่วยเนะให้ความหมายว่า
 รสอาหารหรือเครื่องคั้นนั้นมีรสชาติอร่อยเป็นที่ถูกใจ ถึงตัวอย่าง

ปลาเผาใส่ไฉ้เกลือ ของภูเก็ท ถนนสามเสนหอมกลิ่นกระดาดทะกั่ว (Foil)
 แทนใบทองแตร รสนวลแบบเข้มข้นของน้ำจิ้มป่นปรุงมะขามเปียก ยังรักษา
 บุคลิกของภาคใต้ไม่เปลี่ยนแปลง...

นิทานกรุงเทพฯ : 275

บนโต๊ะยาวคลุมลินินแบบเอริส บนนั้นวางโถและจานสวยละลาน และ
 หมายถึงความดีการจ้งโตนมาด้วย ความเค็มนวลปากของแซลมอนรมควัน...

ระบาค่อนเคี้ยว : 156 - 157

"นวล" เป็นลักษณะของผิวที่ผุดผ่อง เป็นของใบ หรือผิวงามผุดผ่องสวยงาม
 เมื่อสัมผัสหรือมองจะรู้สึกถึงความเนียน อ่อนนุ่ม ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า
 "รส"นวล อาจหมายถึงอาหารที่เข้มข้น ป่นปรุงได้พอเหมาะกลมกลืนกัน กินได้อย่าง
 อร่อยปาก ไม่เผ็ด เค็ม เปรี้ยว หวาน หรือมีรสใดรสหนึ่งเด่นจนเกินไปจนรู้สึก
 ระคายปาก ส่วน "ความเค็ม"นวลปาก" หมายถึง รสอาหารที่เอร็ดอร่อย มีรสเค็ม
 เล็กน้อยอย่างกลมกล่อมพอเหมาะพอควร

...กลางคืนในมอสโคว์น่าตื่นเต้นทุกนาทีถ้าใครไม่หวังไว้อย่างสูงว่า
บาร์เท็นเคอร์ควอร์แมนย่ากับส่วนผสมของมาร์ตินหรือมาร์การิตา แต่
โอสัฟว์คองทั้งพันธุ์เปลือกเขียวและเปลือกดำรสเปรี้ยวนุ่มนวลกว่าในบาร์
หลายแห่งละแวกกวาน์ทาว์น-กรุงเทพฯ

ระบาคอนเคียว : 112

คุณรำพันเปิดเหล่าจีบผสมพิเภบจากโรงงานที่ชลบุรี...
รสมันหวานนุ่มนวลเหมือนกลิ่นไผ่...

ดอกไม้และงูพิษ : 26

"นุ่มนวล ปกติใช้กับกิริยาท่าทาง หรือการพูดที่อ่อนหวาน อ่อนโยน
ละมุนละไม เมื่อนำมาใช้กับเครื่องคัมในตัวอย่างทั้งสองนี้ ใช้ในความหมายเปรียบว่า
เครื่องคัมนี้มีรสที่ฝืดเคือง ไม่เปรี้ยวหรือหวานจนเกินไป แต่ได้รสพอเหมาะ กลมกล่อม
ไม่รู้สึกบาดปากหรือระคายคอแต่อย่างใด

"หยั่งว่าละ อูจากเหลือเกิน" พิม กระทกรก ออกจะเห็นด้วยเต็มที่
และรีบยื่นแก้ว ไทเนเติมให้ซ้ำอีกที รสมันคมชัดจริง"

แจ่ง ใบทอง เสดเพลบอยชาวไร่ : 280

"กมชา" เป็นลักษณะที่งามอย่างซึ่งใจชวนมอง มักเป็นที่ต้องตาแก่ผู้พบเห็น
ในที่นี้นำมาใช้ในความหมายเปรียบ ปรียบท่อนหน้านี้กล่าวถึงแล้ว "รสคมชา"
ในที่นี้จึงหมายถึง เหล้าที่ปรสกลมกล่อมเข้มข้นถึงใจนักคัม

นอกจากบาคาที่แสดงความงามมาใช้ร่วมกับรสอาหารที่สื่อความหมายในทางที่ดีแล้ว
'รงค์ วงษ์สวรรค์ ยังนาคาแสดงลักษณะของคนที่ไม่กระฉับกระเฉง ไม่รอบคอบ มาใช้
ร่วมกับรสอาหาร โภชนาให้ความหมายและความรู้สึก ว่า ไม่อร่อย ไม่เป็นที่ต้องการ
ทั้งตัวอย่าง

เวลาซึ่งไม่มีเจ้าหน้ามาตะโกนคำหน้าบ้าน ก็ถือได้ว่าเป็นเวลาว่างเหมือนกัน
หรือมีเปียร์อเมริกันรสเชอ ๆ และเซยส์โกโหลกระป๋อง...

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เช่า : 182

"รสเชอ" ในตัวอย่างนี้ น่าจะหมายถึง เปียร์รสเชอ ที่นักดื่มบางคน
เห็นว่ามึนสลึบ ไม่เข้มข้นกลมกล่อม

นอกจากนี้มีการนำคำขยายสีมาขยายรสอาหาร แสดงถึงอาหารที่มีรสชาติเข้มข้น
กลมกล่อมถึงใจ ดังตัวอย่าง

คนครัวที่เรียงไฮ้ในความรู้สึกของข้าพเจ้าปรุงอาหารรสค่อนข้างฉุนฉุน
พอทีและกลมกลืน ซอสหรือน้ำจิ้มเกือบไม่จำเป็น

ชีมาชมดอกไม้ เล่ม 2 : 80

มะม่วงทองหากแห้งในถุงพลาสติก บางคนยืนยันว่าผู้ผลิตเหยียบบวบควยตีนล่วน
เพื่อให้ได้รสฉุนฉุน มันเป็นของแกล้มเปียร์ของผู้ชาย...

อินโทนิค 28 คีกรี่ : 51

นอกจากนี้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ยังนำคำแสดงลักษณะทั้งองศาของสิ่งของมาใช้
ร่วมกับรสอาหาร และใช้ในความหมายเปรียบกับคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับทางด้านอารมณ์
ดังตัวอย่าง

น้ำจิ้มพอกมันนั้นง่ายเกินไป หล่อนมีพริกสด น้ำส้ม น้ำตาล ถั่วลิสงคั่ว
และแฉะร้าน ลูกละสามสิบห้าเซ็นต์ (หล่อนไม่แยแสกับความแพงของมัน)
ปทุมปณโคร์สวัจิตรแล้วผู้ชายบางคนจะเพลินกินเปียร์จนวิ่งไปเยี่ยวเกือบไม่ทัน

ใต้ต้นป่าคอนกรีต ขบวน 3 : 164

"วิจิตร" เป็นคำแสดงสภาพของสิ่งของที่งดงามหยดน้อย ซึ่งรับรู้ได้ด้วยตา ส่วนรสอาหารรับรู้รสได้ด้วยลิ้น เมื่อนำมาใช้คู่กันในความหมายเปรียบเทียบนี้ เน้นให้ ความหมายว่า อาหารนี้มีรสชาติกลมกล่อม อร่อยถูกใจมาก ถ้าเปรียบเป็นสิ่งของ ก็เป็นสิ่งของที่งดงามอร่ามตามาก

"...แต่ถ้าคุณจะหึงบ้าง... ภูโหมโชน ผู้ชายมีเสน่ห์ตอนที่หึง และคิดนั้นก็ จะบอกคุณว่า คิดถึงกับรุนนาน ๆ ก็จะได้สักหนเท่านั้น น้ำตาลโกล้มค้อย่างโบราณ เข้าใจพูด รุนเขาไม่ใช่คนแปลกหน้ามาจากไหน กัดเจ็บจะตาย น้ำตาล ของฉันมันก็หวานแอร้มหรือโชนไม่อยากกิน..."

หอมคอกประควน : 131

"แอร้ม" ปกติใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมในลักษณะที่งามแพรวพราว อร่าม ส่วน "น้ำตาล...หวาน" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบเทียบ หมายถึง มีความงาม มีเพศสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งถึงใจ เมื่อใช้ "น้ำตาล...หวานแอร้ม" ให้ความหมายว่า มีความสามารถทางเพศสัมพันธ์ดีเลิศ เป็นที่ชื่นชอบของผู้ที่เคยลิ้มลอง หรือยุ่งเกี่ยวกับ

รงค์ วงษ์สวรรค์ นาคาที่แสดงอาการของคนมาเข้าร่วมกับค่านาม "สี" หลายคำ เช่น สีกระปรีกระเปร่า สีจกจ้าน สีขริม และสีเคร่งขริม ทั้งนี้ช่วย เน้นให้ภาพสีที่เด่นชัด ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ดังตัวอย่าง

"ผู้ชายอายุขนาดผมบางครั้งก็เหมาะสำหรับสีที่กระปรีกระเปร่าพรรค์นี้ คุณข้าง เลือกได้เหมาะใจเหลือเกินวิเวียน ผมดูเป็นหนุ่มขึ้นอีก เกือบสามปี

คืนรัก : 45 - 46

"กระปรีกระเปร่า" ให้ความรู้สึกที่สดชื่นแจ่มใส เป็นอาการที่เคลื่อนไหว อย่างคล่องแคล่วว่องไว เมื่อนำมาใช้ร่วมกับสีหมายถึงสีที่สดใส บ่งควมมีชีวิตชีวา และบางครั้งอาจมองดูเด่น ร้อน และรุนแรง "สีกระปรีกระเปร่า" จึงน่าจะ หมายถึงสีสด ๆ หรือสีที่ให้ความรู้สึกสดชื่น

(ในคำ "จักจั่น" ก็เช่นกัน เป็นลักษณะการพูดที่ไม่ได้เป็นไปตามปกติ แต่อยู่ในระดับที่รุนแรงหรือร้ายแรงกว่า เมื่อนำมาใช้ร่วมกับคำนาม "สี" และ "แสง" จะนะให้เห็นภาพสีและแสงที่สกลใส สุกสว่าง ดังตัวอย่าง

...สีสันจักจั่นคืบอยู่บนเส้นนีออนมอกช็อบาร์เป็นภาษาต่างดาว และบางแฉง
ผู้ออกแบบใช้พานิชศิลป์บังคับให้มันสาดแสงเหมือนร่องตะโกน...

คลใจ ภูริน : 674

...ก้านไม้ขีดบนเรือแวงแกร่ง และเปลวไฟจักจั่นบอกคุณภาพสูง
ผิดกับไม้ขีดกลักละ 75 สตางค์ที่กรุงเทพฯ ...

บุหลันลบแสงสุรยา-บรูไน : 118

การเคลื่อนไหวแบบสะเทือนอายขณะยืนหลังไมโครโฟนบนเวที ในแสงจักจั่น
ของโคมไฟหลายพันแรงเทียนไฟฟลักและสฟ็อทไลท์...

บุหลันลบแสงสุรยา-บรูไน : 181

"สีสันจักจั่น" น่าจะหมายถึง สีที่สกลใส สว่างไสว หรือสีร้อนที่ให้ความรู้สึก
เร้าร้อน รุนแรง หลายหลากสี "เปลวไฟจักจั่น" นะให้เห็นภาพ เปลวไฟที่
ลุกโชนสว่างไสว และมีความร้อนรุนแรงมาก ส่วน "แสงจักจั่น" ในตัวอย่างสุดท้าย
ช่วยนะให้เห็นภาพแสงไฟที่ส่องสว่างไสวแจ่มจ้า โชติช่วง งดงาม และให้กำลังแรง
ไฟที่สูงมาก

ภูเขาสีขมิ้นมองเห็นไม่ไกลเบื้องหน้า บ่าและใบไม้แห่งหล่นเกลื่อนสวละลานตา
แกงส้มผักมุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 55

แล้วขับรถยนต์สปอร์ตสีขรึม ๗! ลอยฟองไปตามถนน...

คืนรัก : 509

"ขรึม" เป็นอาการที่นิ่งว่างทริตรอง บางครั้งอาจให้ความรู้สึกที่หนักแน่น มั่นคง หรือสุขุม เมื่อนามาใช้ว่า "สีขรึม" น่าจะหมายถึง สีที่ได้ความรู้สึกหนักแน่น มีน้ำหนัก มองดูสุขุมเรียบร้อย เช่น สีเทา เทา น้ำเงิน เทียน้ำตาล เป็นต้น นอกจากนี้มีการนำมาสตงสภาพของบรรยากาศที่ไม่คงงาม ไม่สดใสมาขยาย คานามบอกสี ดังตัวอย่าง

หลอนละเลงแค่ทมิฬบนเส้นมีเป็นสีแสดขรึม แล้วบอกลูกชายไปนิยชว
มัสทาคเตอร์มาละเลงซ่อนลงไปอีกอย่างนาคลื่นเหียน...

บนหลังหมาแคคคัสทอง : 109

"ครึม" มีความหมายหนึ่งหมายถึง มีคมัว ไม่ใส เช่น ครึมคำครึมฝน เป็นช่วงเวลาตอนที่ฝนจะตก ท้องฟ้ามีกลองเป็นสีเทาหม่น คั่งนั้นเมื่อใช้ "สีแสดครึม" ในบริบทนี้หมายถึง สีแสดอมดำหรือสีแสดหม่น ซึ่งต่างกับสีแสด ที่ให้ความรู้สึกสดใส ดูฉูดฉาดมากตา

'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำแสดงความรู้สึกของคนมาใช้ร่วมกับราคาและจำนวนเงิน ทั้งนี้ช่วยเน้นให้ความหมายว่า ราคาหรือจำนวนเงินนั้นเป็นที่พึงพอใจหรือไม่ ถูกหรือแพง ดังตัวอย่าง

...บางคนมีรายไ้มากกว่าที่สังคมจะสอนให้หลอนมีลูกเคียวและแผ่รวมกัน
หักคน

ัวเป็นข้าราชการไ้รับเงินเดือน ในอัตราขมขึ้น แก่หลอนก็บอกผมว่า
มันฟังเหมือนลูกเป็นศักรูกะ ผมคิดอยู่หลายคิดแล้วก็เห็นว่ามันเป็นไปทานองนั้น

น้ำตาสองเม็ด : 125

เขาไม่บอกว่าคนกลางเอาเปรียบเขาด้วยการกักตุนปุ๋ยไว้ขายในราคา

ขมขื่น

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และคลายเรื่องสั้น
ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 189

'ขมขื่น' เป็นความรู้สึกซ้ำซ้อนใจ ทุกข์ทรมานใจ เป็นสภาพที่ทุกคน
พยายามหลีกเลี่ยง ปกติใช้กับสภาพจิตใจเท่านั้น 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ 'อัตราขมขื่น"
โดยใช้ในความหมายเปรียบว่า ได้รับเงินเดือนน้อยมาก ใช้จ่ายอย่างอึดคัสคัสจน
ทำให้ทุกข์ใจ ในทางตรงกันข้าม "ราคาขมขื่น" หมายถึง จำนวนเงินที่สูงมาก
ยากแก่การซื้อ ซึ่งทั้งสองตัวอย่างเป็นอัตราเงินที่ทำให้ทุกข์ทรมานใจ หรือลำบากใจ
ทั้งสิ้น โดยไม่มีทางโต้แย้งหรือขัดแย้งได้ ผู้แต่งจึงใช้ 'ขมขื่น กับจำนวนเงินดังกล่าว

แกงแค... เรารักแกงแคอมใจแกงแค

อร่อยและราคาอ่อนโยนกว่าแกงมะพร้าว

นิพนธ์กรุงเทพฯ : 77

"ราคาอ่อนโยน" ในที่นี้หมายถึง ราคาถูกหรือราคาต่ำเป็นที่ถูกใจของผู้ซื้อ
การนำคำแสดงอารมณ์หรือท่าทางของคนมาใช้ร่วมกับคำกริยา 'ยิ้ม" เช่น
"ยิ้มเปรี้ยว" "ยิ้มขี้น" "ยิ้มซึ้ง" ทั้งนี้ช่วยเน้นให้เห็นกริยาอีกว่าเป็นไปในลักษณะใด
เต็มใจหรือไม่ ขึ้นขมขื่นหรือไม่ ดังตัวอย่าง

"หนองโนมันเล่นผมงอม ว่าตามจริงมันก็เป็นกันเกือบทั้งกองร้อย ก็แบก
เสาเอกไปลงหลุมเดียวกัน..." คนที่พูดว่ารอยยิ้มเปรี้ยวบนใบหน้า

หัวใจที่มีต้น : 84

"เปรี้ยว" ในความหมายที่เป็นสำนวน มักหมายถึง หึงที่แต่งตัวเก่ง
ท่าทางจัดจ้าน โดยอาจใช้ในความหมายตรงข้ามกับ "หวาน" คือ ถ้าพูดจาดี

สภาพ เรียบร้อย จะใช้ว่า อ่อนหวาน "ยิ้มเปรี๊ยะ" ในที่นี้ก็เช่นกันใช้แนวเทียบ ในความหมายทรงข้าม "หวาน" คือ "ยิ้มหวาน" เป็นลักษณะการยิ้มที่อ่อนช้อย มองดูน่ารัก สดชื่น สวยงาม ส่วน "ยิ้มเปรี๊ยะ" อาจหมายถึง ยิ้มอย่างประชดประชัน หรือฉื่นฉันแสดงความรู้สึกที่สาสมแก่ใจ

"เหลือเฟือไปครับ" เขายิ้มปิกปิ่นแบบของเขา "ชวนคนที่มีชีวิตอยู่ไม่มี
ใครรู้เรื่องเมืองนี้มากเหมือนผมหรอก..."

เสเพลบอยบันทึก : 309

"ปิกปิ่น" เป็นลักษณะท่าทางที่ทรหด ออกทน **แข็งแกร้ง** เมื่อนำมาขยายกิริยา "ยิ้ม" ว่า "ยิ้มปิกปิ่น" หมายถึง รอยยิ้มที่น้ำเกรงขาม มีอาการน่าสะพร่งกลัวอยู่ในที่

แค้น หันมายิ้มขุ่น ใช้นี้วกก็ปิกหมวกให้เฉยอีกเล็กน้อยและพูดจั่ว
และทอดจังหวะให้หนักแน่น...

บางลาภูสแควร์ : 14

"ขุ่น" ปกติเพื่อใช้ประกอบคำต่าง ๆ มักมีความหมายแสดงถึงความโกรธ ไม่พอใจ หรือหมอง เช่น ขุ่นเคือง ขุ่นแค้น ขุ่นมัว ขุ่นหมอง หรือขุ่นข้องหมองใจ เมื่อใช้ขยายกิริยา "ยิ้ม" ว่า "ยิ้มขุ่น" จะแสดงให้เห็นลักษณะการยิ้มที่ขัดเคืองใจ หรือไม่เต็มใจ

นอกจากนี้มีการนำคำแสดงลักษณะของสิ่งของที่เกรียม หรือไหม้เกรียม มาใช้กับคำกริยา "ยิ้ม" "หัวเราะ" ดังตัวอย่าง

"เล่นกีตาร์แล้วรอนเรนะหรือ-งานของแก?"

แซมยิ้มใหม่เกรียม

"ฉันหยุดตื่นของฉันไม่ได้มันเป็นที่นอนของนักเดินทาง"

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น

ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (ใหม่) : 46

ยิ้มเกรียม ๆ

บนใบหน้าของเขาอาจจะอ่านความหมาย เขาว่า "คุณ
ไซไหม ?"

00.00 น. : 245

"เกรียม" ปกติมักใช้แสดงลักษณะของบางสิ่งบางอย่างที่ไม่งดงาม เช่น
ขนมปังไหม้เกรียม เป็นทุกข์จนหน้าเกรียม ซึ่งจะทำให้ความรู้สึกที่กรากกร้าน แข็งกระด้าง
ส่วนกิริยา "ยิ้ม" เป็นความรู้สึกที่อ่อนหวาน งดงาม สดชื่น เมื่อนำมาใช้คู่กับ
"เกรียม" หรือ "ไหม้เกรียม" จะเกิดการแย้งความหมายอย่างรุนแรง แท้แนและ
ให้ความหมายที่เด่นชัดว่า กิริยาขี้นี้ไม่ได้เป็นไปตามธรรมชาติ แต่แสดงความยินดีโดย
มีนัยของการประชดประชัน

การนำคำแสดงอารมณ์ของคณาใช้ร่วมกับคำนาม "อุณภูมิ" "ความเร็ว"
และคำกริยา "กิน" ดังตัวอย่าง

...ลมร้อนปะทะใบหน้า และอุณภูมิกราดเกรี้ยวของมันฉีกเงาบดบังใต้หมวก
ปีกกว้าง ผ่นสีจำปาคลุ้งในเปลวระยับของแดด

ปักหนั้อย ซ้ายปลาร้า ขวาเนย : 5

รถประจำทางบนความเร็วกราดเกรี้ยวคันนั้น โยนผมไว้ริมถนนเปลี่ยว...

แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น

ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (ใหม่) : 35

"กรากเกรี้ยว" เป็นกิริยาของคนหรือสัตว์ที่ทาทำทางดูค่า ว่ากล่าวอย่างรุนแรงด้วยความโกรธ ให้ความรู้สึกที่รุนแรง น่าสะพรึงกลัว เพื่อนำมาใช้ในความหมายเปรียบว่า "อุณหภูมิกรากเกรี้ยว" หมายถึง อุณหภูมิที่ร้อนแรง ให้ความรู้สึกที่กรากกร้าน และสัมผัสที่หยาบกระด้างแกว่งหน้าง และ "รด...บนความเร็ว กรากเกรี้ยว" อาจหมายถึง รดที่วิ่งด้วยความเร็วสูง กระรอกกระชั้นน้ำกล้ว

ผมเป็นไข้กับความกรากกร้าเขียนต้นฉบับในความร้อน 23 - 32 องศา
เซนติเกรดของกรุงเทพฯ และในไม่นานของการบินข้ามทวีปโค่นความหนาว
คุณของการเดินบนลานวิ่งเครมลิน-มอสโก...

ระบำคอนเคียว : 186

แคตชีसानฉลักคันคนหนุ่ม สาวในตาบดจากบ้าน ร้อนเร่ไปหางานหาใน
จังหวัด และเดินทางต่อไปถึงความคุณของกรุงเทพฯ แลกเปลี่ยน
ความแกร่งกร้านจากแคคกับเงินเคียน 150 บาท ตามร้านอาหาร
ริมถนน หรือในโรงงานของนายทุนผู้ไม่ยอมรับรัฐธรรมนูญแห่งเมตตา

บักห่าน้อย ซ้ายปลาร้า ขวาเนย : 18

...ผมชอบกินเหล้า แต่ไม่คุณเหมือนริชาร์ด เบอร์ตัน (อดีตผู้
คนที่เท่าไรไม่รู้ของเอลิซาเบธ เทอร์เลอร์)...

น้ำตาสองเม็ด : 31

...คนแจวท้ายอายุคราวน้ำผิวคล้ำจัด...ในตาชำเพราะกินเหล้า...

หัวใจที่มีหิน : 133

"คุณ" เป็นลักษณะของคนหรือสัตว์ที่แสดงความห้าวหาญ ดูอย่างไม่ลดละ
เป็นสภาพที่ทุกคนไม่พึงประสงค์ เมื่อแสดงอาการนี้กับใครผู้ที่รองรับอารมณ์นี้จะเศร้าหมอง
ทุกข์ใจ ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า "หนาวคุณ" หมายถึง หนาวมากหรือ

หนาวกว่าปกติ จนความหนาวเย็นนั้นเสียดแทงเข้าไปในผิวหนัง ทำให้มีอาการเจ็บ
ระคายเคือง และ "ความคุดันของกรุงเทพฯ" หมายถึง สภาพสังคมของกรุงเทพฯ
ที่มีแต่ความหลอกลวง แกงแย้งซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้ที่ไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมเป็นทุกข์หม่นหมองใจ
ส่วน "กินเหล้าดู หรือดูกิน" หมายถึง เป็นนักเลงเหล้า คอทองแดงชา-ชาดำไม่ได้
และกินเหล้าอย่างมากมายจนเมาแล้ว

อนึ่ง ปรากฏการนำคำแสดงสภาพของสิ่งของและสถานที่ที่งดงาม มาใช้ร่วมกับ
คำนาม "เสียง" คือ สะอึก และโพร่ง คำทั้งสองปกติใช้ขยายลักษณะของสิ่งของ
ที่งดงาม สดใส เมื่อนำมาขยาย "เสียง" ให้ความหมายว่า เสียงที่พูดนั้นไพเราะ
รื่นหูชวนฟัง กังวาลอย่าง

...จำนวนเงินรายได้เพื่อการกุศล จากรายการแพ็คเกจบี้ บูน โช่ว
กรรมมากกว่าที่คาดคะเนไว้ 800,000 บาท ถ้าไม่มีเงื่อนไขภายหลังว่า
ต้องแบ่งเป็นกัณฑ์กรวด เสียงสะอึก พอลูกคุณ... จำนวนนั้น!

นิพนธ์กรุงเทพฯ : 250

เขากระแอมให้ เสียงโพร่ง จึงเริ่มพูดถึงคีนอบอ้วนนั้นและวินา

บางลำภูสแควร์ : 159

"สะอึก" ปกติใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรม รับรู้ด้วยตา ส่วนเสียง รับรู้ด้วยหู
เมื่อนำมาใช้ร่วมกันในบริบทนี้ หมายถึง เสียงที่ไพเราะเพราะพริ้ง สดใส รื่นหู
ชวนฟัง ส่วน "โพร่ง" อาศัยลักษณะทางความหมายที่หมายถึง ลักษณะที่แจ่มใส
ปลอดโปร่ง เสียงโพร่ง ในที่นี้แสดงให้เห็นถึงน้ำเสียงที่แจ่มใส รู้สึกสบายและ
โล่งคอขณะพูด ผู้ฟังฟังได้อย่างชัดเจน

จากการศึกษาความหมายของคำที่ใช้ในบริบทต่างจากปกติพบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์'
สามารถนำคำที่ปกติไม่ปรากฏการใช้ร่วมกันมาใช้ร่วมกันได้อย่างหลากหลายและสม่ำเสมอ
ทั้งนี้เมื่อเจตนาจะใช้คำผิดแปลกแหวกแนวไปจากปกติ โดยอาศัยแนวเทียบความหมายร่วมจากคำ

ที่ใช้โดยปกติ เมื่อ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำปรับต่างจากปกติ จะช่วยเน้นให้
ความหมายของอารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนภาพพจน์ที่เด่นชัดยิ่งขึ้น ให้ความหมายที่
หนักแน่น ให้ความรู้สึกที่สะใจถึงอกถึงใจแก่ผู้อ่าน และบางครั้งเป็นการใช้คำสั้น
แต่มีความหมายลึกซึ้ง และสื่อความหมายไ้รวดเร็ว อันเป็นการใช้ภาษาอย่างมีพลัง
อานาจ จึงดึงดูดความสนใจของผู้อ่านอย่างยิ่ง

ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่

งานประพันธ์ต่าง ๆ จะมีวงศัพท์ใช้อยู่เป็นววนวนมาก หากกวีหรือนักประพันธ์
ใช้คำสามัญทั้งหมด บางครั้งอาจไม่สามารถแสดงความในใจได้มากเท่าที่ต้องการ
กวีจึงจำเป็นต้องปรุงพิพัตหรือสร้างศัพท์ใหม่ขึ้นใช้ เพื่อให้มีถ้อยคำมากพอที่จะแสดง
ความในใจของตนออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้¹ นอกจากนี้การสร้างคำศัพท์ สำนวนใหม่ขึ้นใช้
ยังแสดงถึงความสามารถและความรอบรู้ของผู้แต่ง

'รงค์ วงษ์สวรรค์ เป็นนักประพันธ์ที่สร้างคำศัพท์ สำนวนใหม่ขึ้นใช้ในงาน
ประพันธ์ของตนเป็นจำนวนมาก เพื่อสื่อความหมายอย่างหลากหลายตามความต้องการ
อันเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้งานประพันธ์ของเขามีชีวิตชีวา คมคาย อวนคิดตาม และ
น่าสนใจยิ่งขึ้น

'รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างคำศัพท์ สำนวนใหม่ขึ้นใช้ทำให้ได้ความหมายใหม่
ประจำรูปคำนั้น ๆ บางครั้งอาจมีความหมายคงเดิมแต่ช่วย เน้นความหมายคำศัพท์
สำนวนให้เด่นชัดยิ่งขึ้น และบางครั้งอาจเป็นความหมายรวมของคำที่นำมาใช้ร่วมกัน
ส่วนในด้านวิธีการนั้นมีหลายวิธี คือ สร้างคำสำนวนใหม่โดยอาศัยแนวเทียบในด้านรูปคำ
สร้างคำศัพท์ สำนวนใหม่โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมายมองกา และบางครั้ง
เป็นการนำคำมาใช้ร่วมกันในลักษณะของคำประสม จำแนกได้ ๖ ลักษณะ ดังนี้

¹ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน แนวทางการศึกษาวรรณคดี ภาษาากวี การวิจักษ์และ
วิจารณ์ หน้า ๗๑ *

1. ความหมายของคำศัพท์สำนวนที่สร้างโดยอาศัยแนวเทียบในคำรูปคำ
2. ความหมายของคำศัพท์สำนวนที่สร้างโดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ
3. ความหมายของคำศัพท์สำนวนที่สร้างโดยการประสมคำ

1. ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างโดยอาศัยแนวเทียบในคำรูปคำ

ความหมายของคำศัพท์สำนวนในกลุ่มนี้ ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายได้โดยอาศัยแนวเทียบความหมายของคำที่ใช้โดยปกติทั่วไปเป็นส่วนช่วยอธิบาย ซึ่งทำให้ได้ความหมายใหม่ประจักษ์รูปกำนัน ๆ และบางครั้งช่วยเน้นเนื้อความในบริบทให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

การสร้างโดยอาศัยแนวเทียบคำรูปคำที่ใช้โดยปกตินี้ บางครั้งอาจเปลี่ยนแปลงบางคำหน้าเปลี่ยนแปลงพยางค์หลัง หรือเพิ่มคำบางคำในคำที่ใช้โดยปกติทั่วไปดังตัวอย่าง

ตัวอย่างรูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ สำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้	ความหมายของคำศัพท์ สำนวนในบริบท
ประสบการณ์	...ส. อาสนจินดา ถึง ณรงค์ จันทร์เรือง หนุม ผู้มั่งคั่ง <u>ประสพ</u> กาม นิมทากรุงเทพฯ : 170	ประสบการณ์ หมายถึง ความสันตติจิตเจตนา การกระทำที่เกิดจากการได้ กระทำหรือพบเห็นมา
มิลลิกรัม	แน่นอน-ข้าพเจ้าจะไม่ส่งสาร ตัวเองสักหนึ่ง <u>มิลลิกรัม</u> ถ้าฉัน คือมาตรวัดน้ำหนักของคัมภีร์ กรุงเทพฯ รจนา : 150	มิลลิกรัม และเซนติกรัม ไว้ในความหมายเปรียบว่า เป็นมาตรวัดน้ำหนักของ คัมภีร์ หรือพฤติกรรมที่แสดงถึง

ตัวอย่างรูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ ส่วนวันที่ 'รงค์ วงศ์สุวรรณ' ใช้	ความหมายของคำศัพท์ ส่วนในใบบริบท
เชนติกรัม	ข้าพเจ้าดื่มเหล้าตามวิธีของ ข้าพเจ้า... จนจนจะเลิก จึงขนามหลังด้วยเนื้อแท้สูง จากกันแก้วประมาณสาม <u>เชนติกรัม</u> คืนรัก : 516 - 517	ความต้องการทางเพศ ซึ่งแต่ละคนก็แตกต่างกันไป
ระบอบประชาธิปไตย	และเพื่อเป็นยันการสนับสนุน เราจึงถือเป็นที่ที่ตระเวน สัมภาษณ์คนกรุงเทพฯ หลาย แขนงอาชีพ ผู้มีเสรีภาพใน การพูดคุยตาม<u>ระบอบ</u> <u>กัญชาธิปไตย</u> กัญชาธิปไตย : 46	ระบอบกัญชาธิปไตย หมายถึง การปกครองหรือการอยู่ร่วมกัน ของผู้นิยมกัญชา หรือผู้ที่ นิยมความสนุกสนาน
ระบอบประชาธิปไตย	...และ-ไปยอมให้ผู้อื่น ละเมิดสิทธิใน<u>ระบอบ</u> <u>แอลกอฮอล์ไทย</u>ของตมใน ในทุกกรณี... แอลกอฮอล์ไทย : 93	ระบอบแอลกอฮอล์ไทย หมายถึงการปกครองหรือ การอยู่ร่วมกันของผู้เฝ้านับ ของมีเงิน

ตัวอย่างรูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ ส่วนวันที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้	ความหมายของคำศัพท์ จำนวน ในบริบท
มังสวิวัติ	หรือไอ้ซอเพื่อนเรา มันจะใช้ระบอบมหาธิปไตย" เด็ก ตาแยคะเนความเห็น แจ่ง ใบทอง เลเพลมบอบ ชาว ไร่ : 44	ระบอบมหาธิปไตย หมายถึง การปกครองหรืออยู่ร่วมกัน โดยเคารยร่างกาย
	หรือเราแะบาร์ที่ไหน สักแห่งใหม่ ?" หลอนสันหัว 'ดิฉันเป็นสุราวิวัติ" บางล่ำภูสแควร์ : 560-561	สุราวิวัติ หมายถึง งดเว้น การดื่มสุราของมีนเมา
บุรุษไปรษณีย์	"เสียเขียนวาทหมายสักสอง สามแถวเถอะนะ ข้าจะเป็น วีรบุรุษไปรษณีย์ให้เอง รับรองมันต้องตอบมาเต็มหน้า กระต่ายเขียววะ หนาวผู้หญิง : 240	วีรบุรุษไปรษณีย์ในบริบทนี้ หมายถึง ชายผู้ที่มีความ กล้าหาญอาสาส่งจดหมาย ให้ด้วยความมั่นใจ
สะพริงกลัว	...คุณบางขวางปิ่นทะเล วางอำนาจไปคามแนวกำแพง ที่ทอดเหยียดอยู่บนความ <u>สะพริงซัง</u>และ<u>ความเศร้า</u>... หัวใจที่มีสิน : 131	สะพริงซัง ให้ความหมายว่า ตั้งรังทั้งกลัว : สะพริงเกรง ให้ความหมายว่า ทั้งกลัว ทั้งเกรง

ตัวอย่างรูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ ส่วนวันที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้	ความหมายของคำศัพท์ จำนวน ในปริบท
วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือคำที่ลงท้ายด้วย "ศาสตร์" ในตัวอย่างอื่น ๆ	...เราจะปฏิเสธความทุกข์ ได้หรือ ? ถ้าทุกคนที่เต็ม ส่วนกันล้วนมีความสุข โลกนี้ คงน่าสะพรึงเกรง เป็นโลก ที่น่าเบื่อหน่าย และเป็นโลก แห่งความผิดหวัง มักทาน้อย จ่ายปลาร้า ขวาเนย : 59 ...และต่อมาเรารู้จักเขา ในฐานะผู้เชี่ยวชาญ <u>ภาษาศาสตร์</u>บนเวทีอภิปราย และบทความ... กัญชาธิปไตย : 46 ...ทุกคำหมีช่วยให้ผู้หญิง แบบหลอนมีความรู้สึกของ ความไร้เดียงสาและ <u>นักภาษาศาสตร์</u>บางคนยืนยัน ว่ามันเป็นสัญลักษณ์ทาง การรวมตัว อินโทนิค 28 คีกรี่ : 4	ภาษาศาสตร์ หมายถึง ความรู้ความชำนาญทางด้าน การรวมตัว นักภาษาศาสตร์ หมายถึง ผู้มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญ หรือสันักจัดเจนทางด้าน การรวมตัว

ตัวอย่างรูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ สำนวนที่ รงค์ วงศ์สวรรค์ ใช้	ความหมายของคำศัพท์ สำนวนในบริบท
การกระทำ	...ผมมองเห็นเค้าเกือบ ทุกสกุลตาม<u>เบรียศาสตร์</u> วางบนพื้นลายไม้วาววาม... กลใจ ภูมริน : 175 ...จริงอยู่เขาเป็นฝ่ายที่ ยั่วเข้าให้หลอนลุกขึ้น เพื่อหมายจะปลุกอารมณ์ เสนา และเพื่อให้ ความฉุนเฉียวเป็นเครื่องมือ กับความขวยเขิน เป็นคำ แก้ตัวของ<u>กามกระทำ</u> ที่ลวงละเมิด... คีนรัก : 128	เบรียศาสตร์ หมายถึง ความรู้ด้านการตีบของ มีนเมา กามกระทำ หมายถึง การกระทำในเรื่องกาม
ความประพฤติ	...ประชาชนสงสัยใน <u>กามประพฤติ</u>แห่งตน ! ผลิตภัณฑ์ทางเช็กส์จาก ยุโรปหลังไหลเข้าประเทศ บนแห่งหมาแคคสีทอง : 426	กามประพฤติ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติในเรื่องเพศ หรือเรื่องกามารมณ์

ตัวอย่างรูปคำที่ไร้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ ส่วนวนที่ 'รงค์ วงษ์สุวรรณ' ไร้	ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนในบริบท
ผลิตภัณฑ์	กร๊อบ! นั่นเป็นเสียงตื่น ของนางดาฬาคงบน ชายโครงพาร์ทเนอร์ผู้ชาย <u>กามภักซ์</u>จากเลือดและเนื้อ เผาคของหลอน กรุงเทพฯ รจนา : 147	กามภักซ์ หมายถึง การขายความสุขทางก้าน เพศหรือกามารมณ์ ในที่นี้ หมายถึง หญิงที่ให้บริการ ทางเพศ
พรหมลิขิต	...ระเหเร่รอนไปตาม <u>กามลิขิต</u>มีตัวใหม่เป็นครู เต็นรำ เลิกแล้วมีใหม่อีก เป็นข้าราชการสุลกากร มีใหม่อีกจนตัวหลอนเก่า... กินรัก : 449	กามลิขิต หมายถึง อำนาจที่กำหนดความเป็นไป ของชีวิตในก้านกามคุณ หรือก้านคู่ครอง
การวินิจฉัย	และเพื่อนบางคนไม่วายตอบแ กับ<u>กามวินิจฉัย</u>ของเรา โดย พยายามยืนยันว่า ผู้หญิง ฝรั่งเศสเซ็กส์จัดที่สุดใน โลก... คอกไม้และงูพิษ : 3	กามวินิจฉัย หมายถึง การตัดสินชี้ขาด หรือ ใคร่ครวญในเรื่องกามารมณ์

ตัวอย่างรูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ ส่วนวันที่ รงค์ วงศ์สวรรค์ ใช้	ความหมายของคำศัพท์ ตามฉบับพิมพ์
บาทวิถี	ยิ้มของหล่อน เลื่อนมางคน ผู้สันต์ใน<u>กามวิถี</u>แห่ง ท.ค. 2511 บอกข้าพเจ้า ว่ามันเหมือนลบร้อนเกรี้ยว เข้ามาในบานหน้าต่างหัวใจ กรุงเทพฯ รจนา : 256	กามวิถี มาบถึง แนวทางแห่งกาม หรือ ความเป็นไปในด้าน กามารมณ์
คุณประโยชน์	ศิลปินและนักคิดตลอดจน ศาสตราจารย์ได้ค้นพบความจริง แห่งชีวิต ต่างได้ปลดปล่อย ตัวตนให้พ้นจากอาณัติของ เวลาทั้งสิ้น เพื่อจะหางาน ของตนอย่างสุขุม และทั้ง วางเฉยต่อคาปรณามของ ผู้คนซึ่งต่างยึดถือ <u>กามประโยชน์</u>ตามยุคสมัย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน กรุงเทพฯ รจนา : 250	กามประโยชน์ หมายถึง ผลที่ได้ในสิ่งที่ดีที่ปรารถนา ในกามกามารมณ์

ตัวอย่างรูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ ส่วนวันที่ รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้	ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนในปริบท
ชั้นสูง, ชั้นต่ำ	...เขาจึงขึ้นบกอีกครั้ง ปีนขึ้นมาใช้ชีวิตอย่าง เสเพลมอยกรุงเพฯ หมกมุ่นกับเหล้า ผู้หญิง สำส่อนชั้นหอม และ ชั้นเบา ในสนามม้า และวงไฟ... ใต้ถุนปากอนกรีท ขนาด 1 : 120	ชั้นหอม หมายถึง หญิงให้ บริการทั้งคางม มีราคาสูง เป็นที่หมายปองของชายทั่วไป ชั้นเบา หมายถึง หญิงให้ บริการที่ผ่านเมือชายมามาก ร่างกายทรุดโทรม ราคาตกต่ำ
แมงดา	<u>แมงบาร์</u> ต่างกับแมงดา หลายอย่างในชีวิต <u>แมงบาร์</u> ไม่พยายามรบกวน ใครถ้าไม่จำเป็นอย่างยิ่ง และหึงในเกียรติของตน ตลอดเวลา... แอลกอฮอล์เคย์ : 93 แมงบอกเหตุผลไม่ได้ว่าทำไม ไม่ยากให้หลอนหนีบ ใช้ผู้หญิงในบางทีกะ เป็น	แมงดา แมงบาร์ และ แมงดาอยู่สถานเวียงรมย์ เหมือนกัน ในที่นี้ "แมงบาร์" น่าจะหมายถึง ชายที่นิยม เที่ยวหาความสนุกสนานสถาน เวียงรมย์ต่าง ๆ แมงหนีบ น่าจะหมายถึงหญิง ที่มักแสดงตัว เป็นเจ้าข้าว เจ้าของชายที่ตนพึงใจ

ตัวอย่างรูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำศัพท์ ส่วนวันที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้	ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวันที่ไม่พบ
คุณสมบัติ	<u>แมงหนีบ</u> มันเป็นเรื่องความรู้สึกที่แท้จริง-สาบาน! จากแซมแปงถึงธัญชา : 44 ...ควรเรียกภักตการไปพลางก่อนในขณะที่ยังไม่มีชื่ออื่นที่เหมาะสมเพียงพอจะแสดงลักษณะของร้านอาหารประเภทที่มี<u>โทษสมบัติ</u>อยู่ถึงเพียงนั้น... กรุงเทพฯ รจนา : 16	โทษสมบัติ หมายถึง สิ่งที่ไม่ดี หรือลักษณะที่ไม่ดี ที่มีอยู่ในสิ่งนั้น
คุณความดี	...ตัวละครในร้านกาแฟเหล่านั้น เป็นผู้สมควรได้รับการเคารพอย่างสูงจาก 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เขามีทั้งคุณความดีและ<u>คุณความเลว</u> เป็นทั้งคุณสมบัติทางความคิด และโทษสมบัติในขณะเดียวกัน... ใต้ถุนปากคอนกรีต ขบวนการ 1 : 165 - 166	คุณความเลว หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามที่ต้องการ

2. ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนที่สร้างโดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมาย

ของคา

ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนที่สร้างขึ้นใหม่นี้ จะช่วย เน้นความหมายซึ่งกันและกัน ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น และบางครั้งเป็นความหมายรวมของคาสองคาที่นำมาใช้ร่วมกัน วิธีการสร้าง ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนเหล่านี้เป็นการนำเอาคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปที่มีความหมายเหมือนกัน แต่เป็นคาต่างระดับกัน และนำคำที่มีความหมายบางอย่างเหมือนกันมาใช้ร่วมกัน

ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนที่สร้างโดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมาย จากแอกได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนที่สร้างโดยการรวมคำที่มีความหมายเหมือนกันแต่ต่างระดับกัน

2.2 ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนที่สร้างโดยการรวมคำที่มีความหมายย่อยบางอย่างเหมือนกัน

2.1 ความหมายของคำศัพท์ ส่วนวนที่สร้างโดยการรวมคำที่มีความหมายเหมือนกัน แต่ต่างระดับกัน

การสร้าง ความหมายของคาลักษณะนี้ เจตนาเพื่อประชดประวัณ เยาะเย้ย คืได้เห็นลักษณะการพูดที่ผู้พูดจงใจจะพูกกิ่งหยาม หรือเน้นให้ ความหมายที่หนักแน่นเด่นชัดยิ่งขึ้น โดยการรวมคำที่มีความหมายเหมือนกัน แต่ต่างระดับกัน เช่น นาคาระดับ ภาษาปากมาใช้กับคาระดับภาษากึ่งแบบแผน หรือนาจากระดับภาษาปากมาใช้กับคาระดับ ภาษาแบบแผน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างประกอบปริบท	ระดับภาษา			ความหมายในปริบท
	ระดับภาษา ปาก	ระดับภาษา กึ่งแบบแผน	ระดับภาษา แบบแผน	
"ใครจะลืมเลขานุการินี นายักทานอย่างเราได้..." คลใจ กุบริน : 802	ยัก	ทาน		ยักทาน" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบเน้นให้ความหมายว่าเลขานุการินีนี้มีเสน่ห์น่าสนใจมาก
"คนนี้จะเอาไฉน คนนั้นจะ<u>รับประทาน</u>แดก ไฉน สิจิมไม่ใช่บารายณ์ สักจะแรมิตให้ทันใจ..." สนิมสร้อย : 605	แดก		รับประทาน	"รับประทานแดก" ในที่นี้แสดงให้เห็นถึงน้ำเสียงประชดประชันที่แต่ละคนมีปัญหาวุ่นวายเรื่องการกินอย่างมากมาย
...เพราะเกือบทุกคร้ว เรือนเป็นญาติพี่น้องกัน ทั้งนั้น หรือไม่เช่นนั้นก็ เป็น<u>มิตรสหาย</u>ชาวเกลอกัน ... เสเพลมอยบันทีก : 150	เกลอ	สหาย	มิตร	ในที่นี้ใช้ "มิตรสหายชาวเกลอกัน" เพื่อเน้นให้ความหมายของคำหนักแน่นยิ่งขึ้น
...ถ้ามือไหนกักแพ้วจะ<u>โหมบัส</u> <u>เสียใจ</u>จนกินข้าวไม่ได้นอน ไม่หลับ... แจ้ง ใบทอง เสเพลมอยขาวไร : 230	เสียใจ		โหมบัส	"โหมบัสเสียใจ" ในที่นี้เน้นให้ความหมายว่าเสียใจมากจริง ๆ

ข้อสังเกต การใช้คำลักษณะนี้มีแนวเทียบจากการใช้ในภาษาพูด ที่ตั้งใจใช้คำต่างระดับเพื่อประชดประชัน เช่น แม่ประชดลูกสาวที่นิยมกินข้าวนอกบ้านเสมอ ๆ ว่า "วันนี้จะไปเสวยอะไรละยะ"

2.2 ความหมายของคำ ส่วนวนที่สร้างโดยรวมคำที่มีความหมายย่อยบางความหมายเหมือนกัน

ความหมายของคำลักษณะนี้ จะช่วยเน้นให้ภาพและความหมายของคำหนักแน่นเด่นชัดยิ่งขึ้น โดยการนำคำสองคำที่มีความหมายย่อยบางอย่างเหมือนกันมาใช้ร่วมกัน

ในการศึกษาจะแยกอธิบายความหมายย่อยของคำทั้ง 2 ที่เหมือนกัน และที่แตกต่างกันให้ชัดเจน เพื่อสรุปเป็นความหมายที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาใช้ในบริบทให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างประกอบบริบท	ความหมายที่เหมือนกัน	ความหมายที่ต่างกัน
...เขาจึงสะอึกสะเอียนต่อร่าง <u>เปลื้องเปลือย</u> ของหล่อนที่กำลัง โถมลงมา บางล่ำภูสแควร์ : 105	"เปลื้อง" และ "เปลือย" เป็นลักษณะที่เอาสิ่งปกปิด ออก	"เปลื้อง" ไม่นับว่านำ สิ่งที่ปกปิดออกจนหมด แต่ "เปลือย" เน้น ให้ความหมายว่านำสิ่งที่ ปกปิดร่างกายออกจนหมด เหลือแต่ร่างกายที่ เปล่าเปลือยเท่านั้น

"เปลื้องเปลือย" ให้ภาพที่ต่อเนื่องคือ เมื่อเปลื้องเสื้อผ้าออกทีละชิ้นแล้ว
ในที่สุด เหลือแต่ร่างกายที่เปล่าเปลือย

ตัวอย่างประกอบปริบท	ความหมายที่เหมือนกัน	ความหมายที่ต่างกัน
หลอนให้แสนอกแค้นใจระทิก เมื่อเขาซาเลื่องมองหลอนอีกครั้ง อย่างเปลี่ยนแปลง <u>บางลาภูสแกวร์ : 450</u>	"เปลี่ยน" และ "แปลก" หมายถึง ลักษณะที่ต่างจาก ปกติ ~~และ~~ ทางเขา เปลี่ยนไป อาจกล่าวว่ ทางเขาแปลกไป	"เปลี่ยน" สามารถใช้ใน ความหมายว่าเอาสิ่งหนึ่ง เข้ามาแทนที่อีกสิ่งหนึ่ง แต่ "แปลก" ไม่สามารถใช้ใน ความหมายว่าเอาสิ่งหนึ่ง แทนที่อีกสิ่งหนึ่งได้ เช่น เปลี่ยนเสื้อ ไม่สามารถใช้ว่า แปลกเสื้อ
...ข้าพเจ้ารู้สึกอายถ้าจะ ไม่เขียนหรือไม่พยายามตอบ คำถามมากมายที่เบียดคคณูใน หัวใจ และที่หลบจากริมฝีปาก ของผู้อื่น ไท่ดูนปากคอนกรีท ขบวน 1 : คำนำ	"เบียด" และ "บด" เป็นลักษณะที่สิ่งของอยู่กัน อย่างแออัดยัดเยียด	"เบียด" สิ่งที่ถูกกระทำ กิริยานี้จะอยู่ติดกันหรือ ใกล้ติดกันมาก แต่กิริยา "บด" สิ่งที่ถูกบดจะแตกละเอียด เช่น บดข้าว บดยานัตถ์

"เปลี่ยนแปลง" นอกจากให้ความหมายว่าสายตาที่มองมายังหลอนต่างจากปกติแล้ว
ยังให้ความรู้สึกที่นาเกรงขาม หรือน่าหวั่นเกรงด้วย

"เบียดคค" ในปริบทนี้ใช้ในคว รียบว่า มีคำถามมากมายที่อัดแน่นอยู่
ในหัวใจทั้งคำถามจากตนเอง และคำถามที่ไ

ตัวอย่างประกอบปริบท	ความหมายที่เหมือนกัน	ความหมายที่ต่างกัน
...นาน ๆ รถรางจะผ่านมาพร้อมกับเสียงระฆังกระชั้นถี่และเสียงล้อบกรางเหล็กโครมครืน แล้วมันก็เฉยไปกับเสียงที่มันพามา เหลือแต่ความ <u>ปลอดเปลี่ยว</u> ว่างสองฟากถนน... ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขบวน 1 : 125	"ปลอด" และ "เปลี่ยว" หมายถึง พ้นจาก ปราศจาก เช่น ปลอดคน ทางเปลี่ยว	"ปลอด" ให้ความรู้สึกสบายใจ เช่น ปลอดคน ปลอดภัย แต่ "เปลี่ยว" ให้ความรู้สึกไม่สบายใจ เช่น ทางเปลี่ยว เปลี่ยวใจ
...เธอรับเอามาถือไว้และรีบมองไปรอบ ๆ อย่างไม่ตั้งใจ ไม่มากไปกว่าเพราะเธอ <u>ตื่น</u> <u>แปลก</u> ต่อสถานที่... <u>บางลำภูสแควร์</u> :- 15	"ตื่น" และ "แปลก" มีความหมายว่า ผิดจากที่เคยพบเคยเห็น	"ตื่น" แสดงอาการผิวกายเพราะตกใจ เช่น ตื่นใจ ตื่นเวที ส่วน "แปลก" อาจแสดงอาการประหลาดใจเท่านั้น เช่น แปลกใจ แปลกตา

"ปลอดเปลี่ยว" นอกจากชี้ให้เห็นว่าถนนสายนี้ปราศจากผู้คนแล้ว ยังให้ความหมายและความรู้สึกว่า ถนนสายนี้น่าเกรงกลัว เจ็บมากจนทำให้ไม่สบายใจ

"ตื่นแปลก" ให้ความหมายว่า รู้สึกผิดแปลกจากที่เคยพบเคยเห็น และอาจแสดงอาการประหลาดใจออกมาด้วย

ตัวอย่างประกอบปริบท	ความหมายที่เหมือนกัน	ความหมายที่ต่างกัน
ชมอ่านหนังสือพิมพ์ขณะแสงแดด <u>เจียง</u> เจจากต้นซอยไปทาง ถนนสะเคา... แกงส้มผักบุ้ง 22.00 น. และหลายเรื่องสั้น ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) : 187	"เจียง" และ "เจ" เป็นลักษณะที่ไม่ตรงแนว	"เจียง" ปกติจะให้ความหมาย ที่แน่นอนว่า ไปในแนวใด แนวหนึ่ง แต่ "เจ" จะไม่ ตรงแนวจะอยู่ในลักษณะใด ก็ได้ และ "เจียง" สามารถ ใช้ร่วมกับคำบอกทิศทางได้ เช่น เจียงเหนือ เจียงใต้ แต่ "เจ" ไม่สามารถใช้ได้
นั่งอยู่ที่นั่น ข้าพเจ้าไม่อาจลืม คนเหล่านั้นได้เลย พิภพ กับ คุณเขื่อน ศรีพิภพกับคุณเกรียงศักดิ์ ป้าเพี้ยน คุณยอย คุณเดลินทร์ ทองแถว ล้วนแต่เป็นอาหารความคิด และเครื่องปรุงให้ชีวิตของข้าพเจ้า มีรสยิ่งเยี่ยมขึ้น บางลำภูสแกร์ : 329	"ยิ่ง" และ "เยี่ยม" หมายถึง เค็ม เลิศ อยู่หน้าคำหรือหลังคำ ได้ เช่น คียิ่ง คีย่อม ยิ่งดี ยิ่งงาม เยี่ยมยอด	"ยิ่ง" และ "เยี่ยม" ไม่สามารถใช้แทนกันได้ ทุกกรณี เช่น "เยี่ยม" สามารถใช้ใด ๆ ตามลำพังได้ แต่ "ยิ่ง" ไม่สามารถใช้ได้

"เจียงเจ" ในที่นี้มาใช้คู่กัน เน้นให้ความหมายของคำเกินชัดยิ่งขึ้นว่า
 แสงแดดให้เห็นเหวจากต้นซอยไปทางถนนสะเคา

"ยิ่งเยี่ยม" ให้ความหมายว่า การได้พูดคุยกับบุคคลเหล่านี้ทำให้ได้ประสบการณ์
 และแนวคิดมาก

ตัวอย่างประกอบปริบท	ความหมายที่เหมือนกัน	ความหมายที่ต่างกัน
...เขา<u>ตรอง</u>นึกอยู่นานแล้ว ก็อาจจะเก็บงำไว้ในหัวใจได้อีก จึงนำความปรารภกับเพื่อนพ้อง แจ้ ไบทอง เสเพลบอย ชาวไร่ : 280 เหล่าข้าพเจ้าก็มีความรู้สึก <u>เนือยเนิบ</u> มันคือความจำเป็น จนไม่มีความตื่นเต้นเหลืออยู่แล้ว ใต้ต้นไม้คอนกรีต ขบวน 1 : 101	"ตรอง" และ "นึก" เป็นกิริยาที่คิด "เนือย" และ "เนิบ" หมายถึง ลักษณะที่เป็นไป อย่างช้า ๆ	"ตรอง" ให้ความหมายว่า คิดทบทวน แต่ "นึก" อาจ เป็นการนึกขึ้นมาอย่างฉับพลัน เช่น นึกขึ้นมาได้ทันทีทันใด "เนือย" เป็นลักษณะที่ช้าลง ซึ่งให้ความรู้สึกที่ ไม่กระปรี้กระเปร่า ส่วน "เนิบ" เป็นกิริยา ที่ยืดเยื้อ ซึ่งอาจเป็นบุคลิก เฉพาะตัวก็ได้
...นวนิยายขนาดยาว<u>เยิ่น</u> หรือรายการแสดงความสามารถ ของชีวิตทางโทรทัศน์... หนามคอกไม้ : 172	"ยาว" และ "เยิ่น" ใช้ในความหมายว่า ไม่สั้น	"ยาว" สามารถใช้กับเวลา เช่น เวลายาวนาน แต่ "เยิ่น" ไม่ใช้กับเวลา แต่ จะใช้กับบางสิ่งบางอย่าง ที่มีระยะยาวหรือนานยืดออกไป เช่น พุดเยิ่นเย้อ

"ตรองนึก" ในที่นี้เน้นให้ความหมายว่าเขาคิดมานาน และคิดทบทวนหลายครั้ง
จริง ๆ

"เนือยเนิบ" ในที่นี้เน้นให้ความหมายว่าเขาจำอย่างช้า ๆ โดยไม่มีความยินดี
หรือตื่นเต้นแต่ประการใด

"ยาวเยิ่น" ในที่นี้เน้นให้ความหมายว่า นวนิยายเรื่องนี้ยาวมากจริง ๆ ซึ่ง
อาจให้ความรู้สึกเบื่อหน่ายหรือน่ารำคาญด้วย

ตัวอย่างประกอบปริบท	ความหมายที่เหมือนกัน	ความหมายที่ต่างกัน
จริงซี เด็กในบ้านของเราหรือ "พวกอี่ข้างบน" ของคุณป้านิม ผู้ตีแปดสาแหรกเก่าไม่ควานพุดจา หยาบโตนไม่มีชิปรุคถึงจะ <u>เกรอะกรอง</u>อย่างไรก็ยังระคาย เหมือนเค็ดคตอกจากชะลอมมา แยงหูนั้นเอง... สนิมสร้อย : 133 บัวหวนยัง<u>เฒ่น</u>รายอยู่อย่าง สุดแรงเหวี่ยงของหลอน คจใจ ภุมริน : 121	"เกรอะ" และ "กรอง" เป็นการแยกสิ่งหนึ่งออก จากอีกสิ่งหนึ่ง "เฒ่น" และ "ราย" เป็นกริยาที่เคลื่อนไหว ให้เข้ากับจังหวะดนตรี	"เกรอะ" แยกเอาแต่ส่วน ที่เป็นน้ำใสหรือส่วนละเอียด ที่นอนกันด้วยเครื่องกรอง มีผ้าหนาหรือกระดาษฟาง เป็นต้น ส่วน "กรอง" เป็น การตักเอากากออกจากร้ำ "เฒ่น" เป็นกริยาที่ขึ้นแล้วยกเท้า ขึ้นลงถี่ ๆ แต่ "ราย" เป็น กริยาที่เอียงยักกริดกราย เชื่องช้ากว่าเฒ่น

"เกรอะกรอง" ในปริบทนี้เน้นให้ความหมายว่า แม่หญิงเหล่านี้จะระมัดระวัง
คำพูดอย่างไร คำหยาบโตนก็ยังเล็ดลอดปรากฏออกมาจนได้

"เฒ่นราย" ในปริบทนี้ชี้ให้เห็นว่าหญิงผู้นี้เคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรี ทั้งช้า
และเร็วสลับเปลี่ยนกันตลอดเวลาอย่างรุนแรง มองดูสับสนวุ่นวายมาก

ตัวอย่างประกอบปริบท	ความหมายที่เหมือนกัน	ความหมายที่ต่างกัน
...ชายหนุ่มผู้เติบโตมาด้วยความคับแค้น และจากครอบครัวที่ค้ำคั้นอยู่ในปลักแห่งความชั่วร้าย จะให้เราผิดอะไรเหมือนคนวัยเดียวกันที่มั่งคั่งเพียบพร้อมไม่ได้... บางลำภูสแควร์ : 377	"ชั่ว" และ "บาป" หมายถึง การกระทำที่ไม่ดี ผิดศีลธรรม เลว ทราม	"ชั่ว" เป็นการกระทำที่เลวทรามจงใจฝ่าฝืนศีลธรรม หรือจารีตประเพณี ส่วน "บาป" เป็นการกระทำผิด ก่อสอน หรือข้อห้ามในศาสนา

"ชั่วร้าย" ในบริบทนี้เน้นให้ความหมายว่าสภาพแวดล้อมทางครอบครัวของชายหนุ่มผู้นี้มีไม่ดีอย่างถึง ไม่ดีศีลธรรม เลวร้ายมาก

3. ความหมายของคำศัพท์ สำนวนที่สร้างโดยการประสมคำ

ความหมายของคำกลุ่มนี้ จะเป็นความหมายรวมของคำที่นำมาใช้ร่วมกัน ซึ่งบางครั้งอาจอาศัยแนวเทียบความหมายของคำที่นำมาใช้ร่วมกันโดยตรง หรืออาศัยแนวเทียบความหมายแฝงของคำ

การสร้างคำศัพท์ ส่วนวลีลักษณะนี้ เป็นการนำคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป ซึ่งปกติ ไม่ปรากฏการใช้ร่วมกัน มาใช้ร่วมกันเป็นคำเดียวกันหรือเป็นส่วนเดียวกัน ดังตัวอย่าง

...อีกฝ่ายหนึ่งหลังจากพิจารณาโดยรอบคอบเห็นว่า บางทีเสียแก่นอาจจะมีโจรกรรมอยู่ ควรใช้คุณธรรมเข้าสู้...

เสเพลบอยบันทึก : 258

"โจรกรรม" ในที่นี้จะหมายถึง ธรรมหรือคุณธรรมประจำใจของโจร

...หน้าที่ของคนเขียนหนังสือในบางด้านคือนำความเจ็บปวดนั้นมาสร้างเป็น บทละครหรือนวนิยาย และข้าพเจ้าในความพยายามเท่าที่มีความสามารถ บนพื้นฐานของ เมตตาธรรมและบางขณะ-หัสการธรรม-คำนี้ไม่มีในคัมภีร์

แจ้ ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : คานา

ในตัวอย่างนี้อาศัยความหมายของ "หัส" หมายถึง การหัวเราะรื้นเริง "หัสการธรรม" ในที่นี้จะหมายถึง มุขตลกที่ไม่ผิดศีลธรรม

เอาแต่หัวเราะและหัวเราะและหัวเราะ เพราะเขาเกลียดเสียงของตัวเอง
เขารู้สึกว่าเสียงของเขาเหมือนกับเสียงร้องเพลงของกบในฤดูแล้งของมัน
และฤดูแล้งใจของเขา

หลงกลิ้งกัญชา : 74

ฤดูแล้ง หมายถึง ฤดูที่ไม่มีฝน เป็นช่วงเวลาที่ทุกข์ยากของเกษตรกร
"ฤดูแล้งใจของเขา" น่าจะหมายถึง ช่วงเวลาที่เขามีความทุกข์ มีความโศกเศร้า
อย่างมาก

ผู้ผลิตในองค์การรัฐวิสาหกิจ (?) ทั้งจำนวน 39 ผู้ผลิต หมายถึง
ผู้อำนวยการสร้างฯ ผู้กำกับการแสดง ผู้เขียนนวนิยายและผู้เขียนบท
คาราและผู้เกี่ยวข้องคามหน้าที่ในไวยากรณ์ภาพยนตร์...

ระบาคอนเคียว : 238

...รวมทั้งบทเพลงเศร้าระทมของคนเป่าแคนผู้ว่าแห่ พิณโหยโหยนท่วงนอง
เป็นอิสระจากไวยากรณ์ดนตรีของคนตาบอดริมชานชาลาสถานี...

บันทึกน้อย ช้ายปลาร้า ขวาเนย : 6

ในวลีและในประโยคเขียนบนปลายลิ้น บนอารมณ์สะทกระเนนของปุยหิมะ
ในลมพายุ เขาและหล่อนรู้ว่าในไวยากรณ์สวาดีไรกฎเกณฑ์แน่นอน การ
วางจุดคือมาหรือพูดสทอพนันไม่ง่ายกว่าการไขว่ตาลงจากอานม้าพยศ!

ระบาคอนเคียว : 144

"ไวยากรณ์" ปกติหมายถึง วิชาที่ว่าด้วยรูปคำและระเบียบในการประกอบ
รูปคำให้เป็นประโยค 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นำมาใช้กับ ภาพยนตร์ ความรัก และดนตรี
โดยอาศัยลักษณะความหมายโดยตรง "ไวยากรณ์ภาพยนตร์" หมายถึง ระเบียบ
ขั้นตอน ตลอดจนกระทั่งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพยนตร์ "ไวยากรณ์ดนตรี"
หมายถึง เนื้อร้อง ท่วงทำนอง และจังหวะของเพลง ซึ่งทั้งสองอย่างนี้ปกติจะมีระเบียบ
กฎเกณฑ์ แต่ "ไวยากรณ์สวาดี" ไม่มีกฎเกณฑ์ คือ การปฏิบัติความรักต่อกัน หรือ
การดำเนินขั้นตอนความรักของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แล้วแต่
ประสบการณ์ หรือความต้องการของแต่ละคน

น่าจะเป็นไปได้สำหรับคำถามข้อที่สาม เพราะข้าพเจ้าชอบเฝ้ามองผู้คน...
มองอย่างอยากรจะเห็นทั้ง เบื้องนอกและ เบื้องในของเขา

00.00 น. : 13

...เสปียงอาหารที่เก็บออมไว้เริ่มร่อยหรอและขาดแคลนในที่สุด ความรัก
อาลัยในถิ่น บิบน้ำตาของผู้คนเหล่านั้นขณะอพยพลงเบื้องทิศตะวันตก...

๐๐.๐๐ น. : 45

...การไปกินเนอร์ทีนั้นหมายถึงความหรรู้เบื้องของชีวิต...

กลใจ ภูมริน : 49

ในเบื้องความคิดสับสน ข้าพเจ้าบอกตัวเองว่านโยบายยอมเพื่อเหตุผลเสมอ...

บนหลังหมาแคคสีทอง : 344

"เบื้อง" หมายถึง ทาง ข้าง หรือคาน ในลักษณะที่เริ่มต้นถึงปลาย
จากสูงสู่ต่ำ หรือจากซ้ายสู่ขวา เช่น เบื้องต้น เบื้องปลาย เบื้องบน เบื้องล่าง
เบื้องซ้าย เบื้องขวา 'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำมาใช้กับคำบอกทิศ คานามชีวิต และ
ความคิด ในตัวอย่างแรก "เบื้องนอก" น่าจะหมายถึง ชีวิตภายนอกหรือชีวิต
ส่วนตัวที่ยินดีเปิดเผย "เบื้องใน" หมายถึง ชีวิตส่วนตัวที่ไม่ยินดีจะเปิดเผย
ส่วนตัวอย่าง "เบื้องทิศตะวันตก" และ "อีกเบื้องของชีวิต" "เบื้อง" ใช้ใน
ความหมายว่า คาน คือ "คานทิศตะวันตก" "อีกคานของชีวิต" ส่วนในตัวอย่าง
สุดท้าย "เบื้อง" เพิ่มเข้ามาเพื่อเน้นความหมายของข้อความให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

...มันมีกฎเกณฑ์มากมาย เกี่ยวกับระบบการกินประเภทกะทิเป็นข้อห้าม
ค่อนข้างเคร่งเกรียติ และรายละเอียดมากมายถึงต้องทำตารางสอนเมนู
แขวนไว้ในครัว...

แอลกอออลิเคย์ : 4

...แต่ตารางสอนรักที่ที่สมรใช้อารมณ์เป็นครรชนจะไม่ชี้จำเพาะมาที่ข้าพเจ้า
กระมังคืนนี้ ที่สมรจึงเพียงมองมาที่ข้าพเจ้าด้วยสายตาอ่อนโยน

สนิมสรอย : 44

ตารางสอน หมายถึง ตารางที่บรรจุรายการสอนว่าวันใด เวลาใดสอนวิชาใด 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างเป็นคำใหม่ว่า "ตารางสอนเมนู" หมายถึง รายการอาหารประจำวัน ซึ่งเขียนไว้ชัดเจนว่ามื้อใด วันใดกินอะไร ชื่ออะไร ส่วน "ตารางสอนรัก" หมายถึง บุคคลที่ต้องการหรือระลึกถึงทางด้านการมรรณ ซึ่งตัวละครในเรื่องนี้ได้ชี้เฉพาะเจาะจงว่าวันใดเป็นของใคร แต่ใช้อารมณ์เป็นเครื่องตัดสินใจ

...ด้วยอากาศบังคับให้สวมถุงมือหรือเกือกของนิ้ว ผมเรียกตามอารมณ์
ครั้นเครื่องหลังแก้วสโตนินยา รื้อคอกา...

ระบาคอนเคียว : 79

...ในอารมณ์คัดพ้อผมบอกตัวเองว่าหมวกมันก็ไม่ได้ทำหน้าที่อะไรหุหุหุ
กว่า=เกือกของหัว

ระบาคอนเคียว : 80

ในตัวอย่างทั้งสองนี้ใช้ "เกือกของนิ้ว" และ "เกือกของหัว" โดยอาศัยแนวเทียบจากคำ "เกือก" ที่ปกติใช้ห่อหุ้มหรือรองรับเท้าไม่ให้เปราะเป็นอันสิ่งโสโครกเสียสัมผัสอากาศที่ร้อนหรือเย็นจนเกินไป การเปลี่ยนใช้จาก "เท้า" เป็น "หัว" และ "นิ้ว" เป็นการนำที่มีระดับต่ำมาใช้กับคำที่มีระดับสูง โดยใช้กับคำ "เกือก" ซึ่งปกติถือว่าเป็นคำใบ้สุภาพ

"เกือกของนิ้ว" หมายถึง ถุงมือ "เกือกของหัว" หมายถึง หมวก

...เรากำลังยืนกันใต้ทั้งหยาดเหงื่อและน้ำตาขณะกำลังอดทนเฝ้ารอใบไม้
ประชาติปีโตงออกมาและหวังว่าคงไม่โดนกัดกร่อนขาคืน ด้วยแบงเงิน
และแบงปิ่น

นิทานกรุงเทพฯ : 271

"แมงเงิน" และ "แมงปิ่น" อาจอาศัยแนวเทียบความหมายจากคำ "แมง" ซึ่งหมายถึงสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง ไม่มีปีกมีลำตัวขนาดเล็ก แมงหรือแมลง บางชนิดอาจเป็นอันตรายต่อมนุษย์ เช่น แมงป่อง การสร้างคำใหม่ว่า "แมงเงิน" และ "แมงปิ่น" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า อำนาจเงิน และอำนาจทางการเมือง

หลังจากความเหงาก็คือความหงุดหงิด ผมพยายามแก้ไขความหงุดหงิดด้วยการหยิบหนังสือลามกแคลสลิคมาอ่าน แต่ก็ไม่ได้ผลเท่าไรนัก มันอาจจะ

เป็นเพราะหัวใจของผมด้านชาเสียแล้วกับกายกรรมบนเตียงนอน...

บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เช่า : 230

กายกรรม หมายถึง การทำศัลยกรรม การฉีกตนเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง หรือการเล่นห้อยโหนตัว เมื่อนำมาใช้ประกอบเป็นสำนวนในบริบทนี้ น่าจะหมายถึงความรัก หรือการประกอบกิจกรรมทางเพศ

อนึ่ง ปรากฏการใช้คำประสมที่ทั้งสองคำมีเสียงพยัญชนะสอดคล้องกัน ซึ่งทำให้มีความหมายและเสียงที่โดดเด่นมาก และเพื่อให้เห็นความหมายของคำประสมนี้เด่นชัดยิ่งขึ้น จึงแยกอธิบายความหมายของคำแต่ละคำก่อน แล้วจึงรวมเป็นความหมายของคำประสม ดังตัวอย่าง

เรามองเห็นความเยือกแข็งของหลอดโนนช่วงในดวงตา...

คลใจ ภูมิริน : 735

โนน

ช่วง

[อาการที่ไฟไหม้เต็มที่ เช่น ไฟลุกโนน
แรง เร็ว เช่น ไหลโนน พุ่งโนน]

[สว่าง รุ่งโรจน์]

โนนช่วง

[อาการที่ไฟไหม้เต็มที่ เร็ว แรง สว่าง รุ่งโรจน์]

หมายเหตุ ความหมายของคำแต่ละคำ เป็นความหมายที่นำมาจากราชบัณฑิตยสถาน
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 930 หน้า

"โซนช่วง" ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า แว่วแห่งความเขื่อหึงหรือ
ประกายแห่งความเขื่อหึงฉายออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งอาจเปรียบเหมือนเปลวไฟ
ที่ดูโซนสว่างไสวในดวงตา

เปี่ยงสายตาจากไฟตะเกียงเจ้าพายุบนหุ่นลอยเพื่อล่อฝูงปลาให้เรืออวน -
ไกลโน้นเห็นงูขึ้นมองพริ้งพรายของควานบนฟ้า...

บินโผนค 28 คีกรี้ : 91

พริ้ง	พราย	พริ้งพราย
(คัมคั้ง รวมกันอยู่มาก)	(แหววาว พราว พร้อย)	(มากมายจนแหววาว หรือ พราว พร้อยไปหมด)

"พริ้งพราย" ในบริบทนี้หมายถึงมากมาย คือ ควานบนฟ้าจำนวนมากที่
รวมกันอยู่ส่งประกายแหววาว ระยิบระยับสวยงาม

ก้าวเท้าเดินผ่านข้าพเจ้าไปอย่างช้า ๆ อาเอี่ยมและสง่าอยู่ในตัวเท่าที่
หล่อนมี หรือเท่าที่แม่เล่าซ้ำของชีวิตเช่นนี้มานานนับปีจะพึงมีได้...

สนิมสร้อย : / 518

อา	เอี่ยม	อาเอี่ยม
(ประดับ ตกแต่ง)	(ยังไม่ได้ใช้ เช่น ใหม่เอี่ยม เรี่ยม)	(ประดับตกแต่งด้วยเสื้อผ้าที่ใหม่)

"อาเอี่ยม" ในบริบทนี้ หมายถึง ประดับตกแต่งจนดูงดงามมาก

...เขากะตกเหล่าในแก้วพรวดเคียวเกลี้ยง ไม่มีเสียงทะเลักออกมาจาก
ของงูมาเลยสักนิด ในตาที่น้ามองวาคไปทางห้องของวงเคื่อน หล่อน
อยู่ในนั้นเสียด้วย

สนิมสร้อย : 451

หื่น	ห้าม	หื่นห้าม
(มีความอยากอย่าง แรงกล้า)	(มธุรส หัวหาญ บ่าบิ่น)	(มีความอยากอย่างแรง มธุรส หัวหาญ บ่าบิ่น)

"หื่นห้าม" หมายถึง บ่าบิ่น มธุรสคู่กัน ในบริบทนี้ชี้ให้เห็นว่า ชายผู้นี้
มองไปรอบ ๆ ห้องด้วยสายตาที่แข็งแกร่งราวกับจะพยายามค้นหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดย
ไม่เกรงกลัวสิ่งใด ๆ

ชายหนุ่มอีกคนเป็นนักเรียนกฎหมาย อยู่ระหว่างการรอมหาวิทยาลัยเปิด
เขาเคยเห็นสมจิตรเดินดูลม ขึ้นที่หลอนนุงจีบตามจะงอยชวนให้सानสอ
ความคิดตามย้วยเปื่องของหลอน เขาถอนใจและนึกเศร้า...

หัวใจที่มีคีน : 35

ย้วย	เปื่อง	ย้วยเปื่อง
(เบี่ยงหรือเฉียงจาก แนวปกติ ทำให้ ยาวขึ้นเกินไป บิดไปบิดมา โค้งไปโค้งมา เลี้ยวไปเลี้ยวมา เฉไปเฉมา)	(เอี้ยว ฉายไป เคลื่อนอย่างไวก้าทาง)	(ไม่ได้เป็นไปตามปกติ เอียง หรือโยกย้วยไปมา เคลื่อนอย่างไวก้า)

सान

(ทำสิ่งเช่น เลื้อย
ด้วยมือ โดยวิธีใช้
เส้นคอกหรือสิ่งเป็น
เส้นอื่น ๆ ที่อ่อนตัวได้
ซัดกันคือยกและขมเป็น
ลายตามที่ต้องการ)

สอ

(เลือกหรือใส่เข้าไปใน
ช่องหรือในระหว่างที่
พอ ๆ กัน แทรกเข้า
ไว้ในที่ระหว่างกัน
เช่น สอไว้ใน
หนังสือ)

सानสอ

(ทำสิ่งของบางอย่างด้วยมือ
โดยนำสิ่งหนึ่งสอดแทรกเข้าไปใน
อีกสิ่งหนึ่ง)

ในตัวอย่างนี้ "ย้ายเยื้อง" น่าจะหมายถึง กิริยาที่เคลื่อนไหว ยักย้ายไปมา และ "सानสอค" ในบริบทนี้ใช้ในความหมายเปรียบว่า มองและติดตาม กิริยาและรูปร่างที่เคลื่อนไหวไปมาของหล่อน โดยอาจคิดในเรื่องความงามแล้วโยงไปสู่เรื่องกามารมณ์

เยื้องโยกของเพียร รวคราวของเพียร สะท้อนของเพียร...ในท่วงที่สอค
 ประสานผันผูกด้วย เกลียวรักของสองเขาหล่อน นั้นมอกว่าเพียรบริสุทธิ์
 หัวใจที่มีตื่น : 31

"เยื้องโยก" ในที่นี้อาจหมายถึง กิริยาที่สั่นไหว หรือเคลื่อนไหวไปมา เช่นเดียวกับ "ย้ายเยื้อง" แต่ "ย้ายเยื้อง" อาจเป็นกิริยาเดิน หรือยืน ส่วน "เยื้องโยก" น่าจะเป็นอาการขณะประกอบกิจทางเพศ

นอกจากนี้ยังมีการนำคำสอง คำมาประสมเป็นคำเดียวกัน โดยตัดเสียงบางส่วน ของคำใดคำหนึ่ง ออก แล้วนำพยางค์ที่เหลือมารวมกับอีกคำหนึ่ง ความหมายที่ได้จะเป็น ความหมายโดยรวมของคำทั้งสอง ดังตัวอย่าง

แม้กระทั่งบอนในกระถาง บางคนเล่นเพราะความรักในชั้นเชิงทางศิลปะ
 ของธรรมชาติ ข้าราชการบ้านคนหนึ่งเลี้ยงมันเอาไว้ในเรือนกล้วยไม้
 เพราะไม่มึงงานหา...

สนิมสร้อย : 179

ข้าราชการบ้าน เกิดจากการรวมคำระหว่าง "ข้าราชการ" และ "บ้าน" หมายถึง บุคคลซึ่งไม่ได้ทำงานแล้ว แต่ยังรับเงินเดือนความชอบจากทางราชการอยู่

...ซุ่มและนั่งในน้ำปลาดี รสเค็มพอสมควร - กินดื่มกับน้ำจิ้มค่อนข้างเร้าร้อน
 เพื่อนสองเราเกือบทุกคนผู้ยอมรับว่าวันอาทิตย์เป็นแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ อุทานว่า-
 แสบสันต์!...

แอลกอฮอล์ : 44

แอลกอฮอล์เคย์ เกิดจากการรวมคำระหว่าง "แอลกอฮอล์" และ "สอไลเคย์" หมายถึง การพักผ่อนด้วยการเสพหรือดื่มของมึนเมา

...แต่ใคร ๆ ไม่ลืมว่าเขาเป็นเพลย์บอยรุ่นแรก และอย่างเต็มความหมาย
ของนิยามศัพท์! ประพจน์ ของเขาเป็นเรื่องลือลือทุกถาวรติ...

นิทานกรุงเทพ : 174

ประพจน์ เกิดจากการรวมคำระหว่าง "ประพจน์" และ "พจน์" หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตนในเหตุการณ์ต่าง ๆ

ความหมายของคำศัพท์ ส่วนหนึ่งที่สร้างขึ้นใหม่นี้ จะป้อนทำให้มีคำศัพท์ ส่วนว
ใช้ใ้ในภาษามากขึ้น สื่อความหมายได้อย่างหลากหลาย และบางครั้งช่วยเน้นความหมาย
ของกาเดิมให้หนักแน่นเด่นชัดยิ่งขึ้น โดยมีวิธีการสร้าง 3 วิธี คือ การสร้างคำศัพท์
ส่วนว โดยอาศัยแนวเทียบในคำรูปคำ การสร้างคำศัพท์ ส่วนวโดยอาศัยความสัมพันธ์
ทางความหมายของคำ และการสร้างคำศัพท์ ส่วนวโดยการประสมคำ วิธีการสร้าง
คำศัพท์ ส่วนวที่พบมากคือ การสร้างโดยอาศัยแนวเทียบในคำรูปคำ

ข้อสังเกต รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างคำศัพท์ ส่วนวที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับ
กามารมณ์หลายคำ ซึ่งทุกคำให้ความหมายที่ลึกซึ้งคมชัดยิ่ง เช่น บะสพกาม มิลลิกาม
เซนติกาม กามกระดำ กามประพจน์ กามกัณฑ์ กามลิขิต กามวิวินิจฉัย กามวิถี
กามประโยชน์ กามศาสตร์ และนักกามศาสตร์

ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ

การละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำจำนวนดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้เปลี่ยนแปลงจำนวนเดิม โดยการเปลี่ยนแปลง และเพิ่มคำหรือข้อความ ลักษณะการเปลี่ยนแปลงจำนวนนี้พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ได้เปลี่ยนแปลงรูปจำนวนเดิม โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมายของคำในหลายลักษณะ และการใช้คำในปริบทต่างจากปกติ เช่น การนำคำที่ปกติใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม เมื่อนามาเปรียบเทียบกับคำที่ใช้โดยปกติพบว่า บางครั้ง 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนโดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมายของคำที่เกี่ยวข้องเช่นกัน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ ทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางความหมายของคำเดิมกับคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ว่ามีความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างกันอย่างไรบ้าง โดยอาศัยแนวการจำแนกกลุ่มคำที่อาศัยความหมายเป็นเกณฑ์ของ เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์¹ ซึ่งได้อธิบายความหมายโดยแยกให้เห็นถึงความหมายย่อยประจำคำของแต่ละคำ หรือที่เรียกว่าอรรถลักษณะ เช่น คำว่า "พอ" ความหมายของพ้ออาจจะแยกออกมาเป็นอรรถลักษณะได้หลายประการ เช่น

(มีชีวิต)

(เพศชาย)

(โตแล้ว)

(มีลูก)

(มนุษย์)

(สัตว์)

นอกจากนี้เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์ ได้กล่าวว่า อรรถลักษณะมีคุณสมบัติในการจำแนกกลุ่ม เช่น กลุ่ม (มีลูก) และกลุ่ม (ไม่มีลูก) กลุ่ม (เพศชาย) และกลุ่ม (เพศหญิง) และมักมีลักษณะตรงข้ามกัน ดังนั้นแทนที่จะใช้อรรถลักษณะจำนวนมากใน

¹ เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์ "ความหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3
หน่วยที่ 7 - 15 หน้า 307 - 324

การพรรณนาความหมายของคำ นักอรรถศาสตร์จะใช้รรณลักษณะจำนวนน้อยลง แต่กำหนดให้รรณลักษณะเป็นคุณสมบัติสองค่า (Binary Value) เช่น แทนที่จะมีรรณลักษณะ (มีลูก) และ (ไม่มีลูก) ก็ใช้รรณลักษณะ 2 ค่าเพียงประการเดียว คือ (+มีลูก) อรรณลักษณะ (มีลูก) คือ (+มีลูก) และอรรณลักษณะ (ไม่มีลูก) คือ (-มีลูก)

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำนี้ จะวิเคราะห์ให้เห็นถึงความหมายของคำที่ใช้โดยปกติทั่วไป กับคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้โดยแจ่มแจ้งให้เห็นถึงความหมายย่อยของคำแต่ละคำ โดยใช้ลักษณะการวิเคราะห์ความหมายของคำแยกให้เห็นความหมายย่อยประจำคำของแต่ละคำ

ในการเปลี่ยนแปลงรูปจำนวนเดิม และการใช้คำในบริบทต่างจากปกติพบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ได้เปลี่ยนใช้คำใหม่โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ 3 ลักษณะ คือ

1. การใช้คำพ้องความหมาย
2. การใช้คำแย้งความหมาย
3. การใช้คำลูกกลุ่ม

1. การใช้คำพ้องความหมาย คำพ้องความหมาย (Synonyms) คือ คำที่มีรูปต่างกัน แต่มีความหมายคล้ายคลึงกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การพ้องความหมายคือ ปรากฏการณ์ที่เกิดจากการที่ภาษามีคำหลายคำ ที่ใช้อ้างถึงหรือเรียกสิ่งเดียวกัน เช่น พ่อ-บิดา, บ้าน-เรือน, ผู้หญิง-สตรี, เงิน-สตางค์¹

'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนแปลงรูปคำเดิมโดยใช้คำพ้องความหมายหลายลักษณะ ทั้งโดยการนำคำสุภาพต่างระดับมาใช้ร่วมกัน ได้แก่ การใช้คำไม่สุภาพกับคำสุภาพ การใช้คำไม่สุภาพแทนคำสุภาพ ในทางตรงกันข้ามใช้คำสุภาพแทนคำไม่สุภาพ บางครั้งนำคำที่ใช้ในบทประพันธ์ประเภทร้อยกรองมาใช้ในบทประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว และนำคำที่ใช้ในบริบทต่างจากปกติโดยพ้องกับการใช้ในสมัยโบราณ

¹ เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ "ความหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7 - 15 หน้า 307

การเปลี่ยนแปลงรูปการเดิมโดยใช้คำพ้องความหมาย จาแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การเปลี่ยนใช้คำต่างระดับกัน ดังตัวอย่าง

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ใช้ในวรรณคดี	ความหมายย่อยของแต่ละคำ		
ท่ามาหา <u>กิน</u>	ท่ามาหา <u>ยัก</u> <u>ทาน</u>	กิน	ยัก	ทาน
		+กิริยาที่ทำให้ อาหารลวงจาก ลาคอสู	+กิริยาที่ทำให้ อาหารลวงจาก ลาคอสู	+กิริยาที่ทำให้ อาหารลวงจาก ลาคอสู
		กระเพาะ	กระเพาะ	กระเพาะ
		+คาสาณิที่ใช้ โดยปกติทั่วไป		
			-คำสุภาพ	+คำสุภาพ
ช่าง <u>เท้า</u> หลัง	ช่าง <u>ตีน</u> หลัง	เท้า	ตีน	
		+อวัยวะส่วนล่างสุด ของคนหรือสัตว์ สำหรับเดินหรือยืน	+อวัยวะส่วนล่างสุด ของคนหรือสัตว์ สำหรับเดินหรือยืน	
		+คำสุภาพ	-คำสุภาพ	
กินบนเรือน <u>ซึก</u> บนหลังคา	กินบนเรือน <u>อุจจา</u> ระรถบน หลังคา	ซึก	อุจจา	ระ
		+ปากที่ถ่ายออกทาง ทวารหนัก	+ปากที่ถ่ายออกทาง ทวารหนัก	
		-คำสุภาพ	-คำสุภาพ	

1.2 การนำคำที่ใช้ในบทประพันธ์ประเภทร้อยกรองมาใช้ในบทประพันธ์
ประเภทร้อยแก้ว

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ 'รงค์ วงศ์สุวรรณ' ใช้	ความหมายย่อยของ คำแต่ละคำ	
บุตร	... เค้นทางจาก เขียงใหม่ลงมาพานัก กับบุตรา ม.ร.ว. ภัทรชัย รัชนี้... นิทานกรุงเทพ : 176	บุตร + ลูกชาย + ใช้ในบทประพันธ์ ประเภทร้อยแก้ว	บุตรา + ลูกชาย - ใช้ในบทประพันธ์ ประเภทร้อยแก้ว
อรอย	... แต่ถาตองการ ความ <u>เอมโอบ</u> แบบจีน เพื่อรำลึกถึงบทกวี ของลิโป้วผู้หลงใหล แสงพระจันทร์เพ็ญ ห้องอาหารหงส์หยก... นิทานกรุงเทพ : 216	อรอย + รสชาติที่ดี เป็นที่ถูกใจ + ใช้ในบทประพันธ์ ประเภทร้อยแก้ว	เอมโอบ + รสชาติที่ดี เป็นที่ถูกใจ - ใช้ในบทประพันธ์ ประเภทร้อยแก้ว
ฉีก	... แม้ว่าแผลใน กระเพาะของ เขายัง ไม่ฉีกสักหนึ่งมิลลิเมตร ใต้ต้นป่าคอนกรีท ชบวน 1 : 40	ฉีก + ทำให้ขาดออกจากกัน + แยกออกจากกัน + ใช้ในบทประพันธ์ ประเภทร้อยแก้ว	ฉีก + ทำให้ขาดออกจากกัน + แยกออกจากกัน - ใช้ในบทประพันธ์ ประเภทร้อยแก้ว

การนำคำที่ใช้ในบทประพันธ์ประเภทร้อยกรอง มาใช้ในบทประพันธ์ประเภท
ร้อยแก้ว ในตัวอย่างอื่น ๆ เช่น

แต่คลาย ภูมริน ในเวลาเพียงไม่นานเดือนหลังจากนั้นก็มิโอกาสจรด
กลับกรุงเทพฯ จะช่วยอิทธิพลของเพื่อนฝูงนั้นหรืออย่างไร...

คลาย ภูมริน : 56

ศิริมอร อุณหรูป บรรณาธิการแห่งจุรัณกลินและสี่สัปดาห์ไม่ร้างกลับมาจาก
เวียนนา พร้อมกับแนวความคิดใหม่ที่น่าสนใจ

นิพนธ์กรุงเทพฯ : 224

กุลพันธ์ บุณนาค เพลย์บอย 50 กระรัต ผู้วิเศษจากกรุงเทพฯ...

นิพนธ์กรุงเทพฯ : 274

1.3 การใช้คำในบริบทต่างจากปกติ โดยใช้ในความหมายที่ตรงกับการใช้
ในสมัยโบราณ การใช้คำลักษณะนี้สมัยโบราณจะใช้ในความหมายหนึ่ง แต่ปัจจุบันนำมาใช้
ในความหมายอย่างอื่น รงค์ วงษ์สวรรค์ นำคำเหล่านี้มาใช้ในความหมายที่ใช้ใน
สมัยโบราณ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างประโยคที่ รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้	ตัวอย่างประโยคที่ใช้ในสมัยโบราณ
...ผู้หญิงหมายเลข 1 ในบ้านคักจรีตไปหา มาจากไหนไม่รู้ หล่อนแนะนำและ <u>ข่มขืน</u> ให้เขาเชื่อฟังมัน...	...ในความอำนวยการของกรู เมื่อทำฎกวิธี <u>การสอนโดยข่มขืน</u> ก็เชื่อว่าไม่มี ¹
กัญชาชิปไทย : 145	

¹ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี งานกับเล่น หน้า 13 (อ้างอิงมาจาก
การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ จำนวน และลำดับคำ ในภาษาไทย สมัยรัตนโกสินทร์
หน้า 30 ของ วิชา วิมุกตะลั่น)

ตัวอย่างประโยคที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้	ตัวอย่างประโยคที่ใช้ในสมัยโบราณ
"ข่มขืน" ปัจจุบันใช้ในความหมายว่า ใช้กำลังขืนใจ แต่สมัยโบราณใช้ในความ หมายว่า บังคับให้เชื่อฟัง "ที่ไหนจะมี บ้านป่าบางไกลถึง เพียงนี้ คำลงก็ปิดประตู<u>เพาะผลเมือง</u> กันเท่านั้น"... แจ้ง ไบทอง เสเพลมอยขาวไร : 69 "เพาะ" ปัจจุบันใช้กับพืช ใน ความหมายว่าทำให้งอกหรือเกิด แต่ สมัยโบราณใช้กับ "คน" ด้วย "...ผู้หญิงอยู่<u>แพล</u>ทอย่างเรามีรดยนต์ กันละริมสองแสนขับไปไหนต่อไหน..." คลใจ ภูมริน : 803	"ปัญหาเรื่องหญิงบำเรอกาม... ทางประเทจวักจักทำให้เลื่อนน้อยที่สุด เพื่อ<u>เพาะผลเมือง</u>เขาให้เป็นคนดี"¹ ...คันทง ขึ้นอยู่หลังลิโป้ไต่บันดั้นนั้นก็โกรธ จึงเอาเกาทัณฑ์ยิงลงไปถูกทรวงอกโจโฉ ๆ แลขึ้นไปเห็นตังกงขึ้นอยู่<u>ริมลิโป้</u> โจโฉจึง ร้องว่า...²

¹ จีนโนสยามวงศ์พิท 23 กรกฎาคม 2462 (อ้างอิงมาจาก วิเคราะห์บทความใน
หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวงศ์พิท พ.ศ. 2453 - 2466 หน้า 69 ของ ประดับ จันทรสุขศรี

² เจ้าพระยาพระคลัง (หน) สามก๊ก หน้า 290

ตัวอย่างประโยคที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้	ตัวอย่างประโยคที่ใช้ในสมัยโบราณ
...<u>ริม</u> ๆ จะออกปากว่า<u>ชาน</u>ก็พอดี "หนึ่งนุช" เดินยอบตัวเข้าขอเบิกเงินล่วงหน้าไปเที่ยวงานเมตตามันเทิง หนามคอกไม้ : 163 ...แม่แต่อิมอายุริม 100 ผู้เคยกินเนื้อคน... บุตล้มลงแสดงสุรยา-บรูไน : 167 ...เขาปิดกั้นเฟืองบังคับด้วยหวังจะให้แสงกระจางขึ้น มันก็ริมหรืออย่างนั้นริมจะดับให้เสียจนได้ เขาสลักหัวอย่างไม่พอใจ... บางลำภูสแควร์ : 384 "ริม" หมายถึง ไกล เกือบ ชิด ปกติใช้กับสถานที่ เช่น ริมน้ำ ริมถนน แต่สมัยโบราณเท่าที่ศึกษาพบปรากฏว่าใช้กับคน และเวลา และต้องการเพื่อนในอัตรารุนแรง 00.00 น. : 240	นอกจากนี้พบว่ามีการใช้ "ริม" ในความหมายว่า "เกือบทั้งวัน"¹ ...โดยเหตุที่ต้องเสียภาษีแรงและต้องแะค่านเป็นซ้ำเสียเวลาถึง 2 ชั้น²

¹ คณะกรรมการจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์ "อธิบายคำบางคำ" ประชุมจารึกภาคที่ 3 ประมวลจารึกที่พบในภาคเหนือฯ หน้า 38 (อ้างอิงมาจากการใช้คำและสำนวนสมัยสุโขทัย หน้า 29 ของ ขวนพิศ อัฐรัตน์)

² จีนโนสยามวงศ์ 22 กุมภาพันธ์ 2453 (อ้างอิงมาจาก วิเคราะห์บทความ ในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวงศ์ พ.ศ. 2453-2466 หน้า 73 ของ ประดับ จันทร์สุขศรี)

ตัวอย่างประโยคที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้	ตัวอย่างประโยคที่ใช้ในสมัยโบราณ ,
...ฝากความ<u>คิดถึงอย่างรุนแรงถึง</u> บรรเจิด ทวี นิทานกรุงเทพฯ : 29 ...และ<u>ว่าจะให้เงินแรง...</u> ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีท ขบวนการ 3 : 19 "ทำไม ? กันแปลกไปนักหรือ" <u>'แปลกอย่างแรง' / "...</u> นักเลงโกเมน : 592 ----- "รุนแรง" และ "แรง" ปกติใช้ ในความหมายว่า หนักไป แรงไป แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ในความหมายว่า 'มาก' ซึ่งพ้องกับการใช้ในสมัยโบราณ	...หรือยอมเสีย<u>ดอกเบี้ยอย่างแรง</u> ให้กับพวกเศรษฐีตกขาว...¹

¹ จีนโนสยามวรคัพ 19 พฤษภาคม 2462 (อ้างอิงมาจาก วิเคราะห์บทความ
ในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวรคัพ พ.ศ. 2453 - 2466 หน้า 74 (ของ ประดับ จันทรสุนทร)

ตัวอย่างประโยคที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้	ตัวอย่างประโยคที่ใช้ในสมัยโบราณ
...ชายหนุ่มอีกผู้ออกมายืนอาบไผ่นเวที่... ไตงุนปากอนกริห์ ขบวน 1 : 150 แล้ว<u>ชาวไร่</u>อีกผู้จึงรีบแจ้งความทุกข์แห่งตน บ้าง... แจ้ง ไบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 74 ...<u>ชาวไร่</u>บางผู้จะนอนหงายหน้าอยู่บนแคร่ หน้ากระท่อม... แจ้ง ไบทอง เสเพลบอยชาวไร่ : 235 ปัจจุบันไม่ปรากฏการใช้ "ผู้" คำเดียวโดด ๆ เป็นคำลักษณะนาม แต่ อาจใช้เป็นกลุ่มคำในสำนวน เช่น "เป็นผู้เป็นคน" "ทุกผู้ทุกนาม" ปัจจุบัน จะใช้ลักษณะนามกับคำว่า คน เช่น ชายหนุ่มอีกคน แต่ปรากฏการใช้ "ผู้" เป็นคำลักษณะนามในสมัยโบราณ ซึ่ง จากการศึกษาของ ชวนพิศ อัฐรัตน์¹ พบว่า "ผู้" อาจใช้เป็นคำลักษณะนามได้เช่นเดียวกับ คำลักษณะนาม คน ตน ตัว องค์	ตัวอย่างการใช้คำลักษณะนาม "ผู้" กับ "คน" จากการศึกษาของ ชวนพิศ อัฐรัตน์ เช่น "<u>หลานพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ผู้หนึ่ง</u> <u>ชื่อธรรมราชา</u>"

¹ชวนพิศ อัฐรัตน์ การใช้คำและสำนวนสมัยสุโขทัย หน้า 22

2. การใช้คำแย้งความหมาย คำแย้งความหมาย (Antonyms) คือ คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน หรือแย้งกัน¹ เช่น มือ-ตีน, หน้า-หลัง, เทื่อ-ไต่, รัก-เกลียด

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนแปลงและเพิ่มคำบางคำในสำนวนเดิม โดยใช้คำแย้งความหมายหลายสำนวน การเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้จะช่วยเน้นให้ความหมายของสำนวนหนักแน่นเด่นชัดยิ่งขึ้น หรือมีความหมายเปลี่ยนแปลงไปตามเนื้อความในบริบท ดังตัวอย่าง

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้	ความหมายย่อยของกาแต่ละคำ	
คันมือ	คัน <u>มือ</u> กัน <u>ตีน</u>	มือ	ตีน
มือปืน	<u>มือ</u> ปืน <u>ตีน</u> ปืน	+อวัยวะส่วนหนึ่ง	-อวัยวะส่วนหนึ่ง
มือปราบ	<u>มือ</u> ปราบ <u>ตีน</u> โหด	ของร่างกาย	ของร่างกาย
มือที่สาม	<u>มือ</u> และ <u>ตีน</u> ที่สาม	ต่อจากแขนสำหรับจับ	ต่อจากแขนสำหรับจับ
หน้ามือเป็นหลัง <u>มือ</u>	หน้า <u>มือ</u> เป็นหลัง <u>ตีน</u>		+อวัยวะที่อยู่ต่อข้อเท้าลงไป
ทุกเมื่อเชื่อ <u>วัน</u>	ทุกเมื่อเชื่อ <u>คืน</u>	วัน	คืน
		+ระยะเวลา 12 ชั่วโมง ตั้งแต่ย่ำรุ่งถึงย่ำค่ำ	-ระยะเวลา 12 ชั่วโมง ตั้งแต่ย่ำรุ่งถึงย่ำค่ำ
			+ระยะเวลาตั้งแต่ย่ำค่ำถึงย่ำรุ่ง

¹ เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ "ความหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3
หน่วยที่ 7 - 15 หน้า 309

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ รงค์ วงศ์สวรรค์ ใช้	ความหมายย่อยของคำแต่ละคำ	
อนิจจัง ทุกขัง	อนิจจัง สุขัง	ทุกข์ + ความยากลำบาก ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ - พึงปรารถนา	สุข - ความยากลำบาก ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ + พึงปรารถนา
คนรักเท่าฝันหนึ่ง คนชังเท่าฝันเสือ	คนเกลียดเท่าฝันหนึ่ง หมาคนชังเท่าฝันเสือ	รัก + ชอบอย่างผูกพัน ชื่นชมยินดี	เกลียด - ชอบอย่างผูกพัน ชื่นชมยินดี + ไม่ชอบ ไม่อยากพบเห็น
สามวันดีสี่วันไช	สามวันดีสี่วันร้าย	ดี + เป็นไปในทางที่ ต้องการ + นาปรารถนา นาพอใจ	ร้าย - เป็นไปในทางที่ ต้องการ - นาปรารถนา นาพอใจ
ชิงดีชิงเด่น	ชิงดีชิงเลว	ดี + เป็นไปในทางที่ ต้องการ + นาพอใจ นาปรารถนา	เลว - เป็นไปในทางที่ ต้องการ + นาพอใจ นาปรารถนา

3. การใช้คำลูกกลุ่ม เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์¹ กล่าวว่า ลักษณะความสัมพันธ์อีกแบบคานความหมาย คือ การเป็นคำลูกกลุ่ม (Hyponyms) และเป็นจากกลุ่ม (Superordinate) ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ปรากฏอยู่ระหว่างคำในข้อ ก และ ข้อ ข ในตัวอย่าง

1. ก. เครื่องเรือน
 - ข. ตู้ เตียง โต๊ะ เก้าอี้
2. ก. ผัก
 - ข. ถั่ว บวบ พักทอง ผักกาด มะระ

คำในข้อ ก มีความหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีคุณสมบัติบางประการร่วมกัน จนทำให้จัดเป็นกลุ่มเดียวกันได้ คุณสมบัติรวมนี้จะไปปรากฏอยู่ในความหมายของคำในข้อ ก ซึ่ง เป็นจากกลุ่ม คือ เป็นเหมือนจำทำให้ทราบว่านี่เป็นกลุ่มอะไร

กล่าวโดยสรุป คำลูกกลุ่ม คือ คำที่มีความหมายย่อยบางความหมายเหมือนกัน

‘รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนแปลงรูปสนวนเดิม และนำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติโดยเปลี่ยนใช้คำลูกกลุ่มหลายคำ ทั้งนี้เพื่อบ่งชี้ให้มีความหมายที่รุนแรงยิ่งขึ้น และเพื่อให้มีความหมายเปลี่ยนไปเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อความในบริบท ดังตัวอย่าง

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้	ความหมายย่อยของกาแต่ละคำ	
<u>ชิง</u> ไหวชิงพริบ	<u>จับ</u> ไหวชิงพริบ	ชิง	จับ
		+กิริยาที่ยึดสิ่งใด	+กิริยาที่ยึดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
		สิ่งหนึ่งไว้ในมือ	ไว้ในมือ
		+กระทำด้วยความ	-กระทำด้วยความ
		รวดเร็ว	รวดเร็ว
		-ยึดไว้อย่างแน่นแน	-ยึดไว้อย่างแน่นแน

¹เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ "ความหมาย" ใน เอกสารการสนทนากลุ่มวิชาภาษาไทย 3
หน่วยที่ 7 - 15 หน้า 314

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ รงค์ วงศ์สวรรค์ ใช้	ความหมายย่อยของคำแต่ละคำ	
เป็น <u>หู</u> เป็นตา	เป็น <u>ปาก</u> เป็นตา	<u>หู</u> +อวัยวะที่เป็น ส่วนประกอบของ ร่างกาย -อวัยวะที่เป็น ช่องทางเดินอาหาร +อวัยวะที่เป็นช่อง สำหรับฟังเสียง	<u>ปาก</u> +อวัยวะที่เป็น ส่วนประกอบของ ร่างกาย +อวัยวะที่เป็นช่องทาง เดินอาหาร
<u>เจ็บ</u> ชำนาญ	<u>เคล็ด</u> ชำนาญ	<u>เจ็บ</u> + อาการผิดปกติที่ เกิดขึ้นกับร่างกาย +ความรู้สึกทางกาย เมื่อถูกทุบตีหรือ เป็นแผล	<u>เคล็ด</u> +อาการผิดปกติ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย +อาการที่กล้ามเนื้อแพลง
ย้อนหน้า <u>ย้อน</u> หลัง	ย้อนหน้า <u>ทวน</u> หลัง	<u>ย้อน</u> + หวนกลับหรือกลับมา กระทำใหม่อีกครั้ง ± กระทำตั้งแต่ต้น เช่น ย้อนกลับไปอ่าน	<u>ทวน</u> +หวนกลับหรือกลับมา กระทำใหม่อีกครั้ง ± กระทำตั้งแต่ต้น เช่น อ่านทวน

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ 'รงค์ วงศ์สวรรค์' ใช้	ความหมายย่อยของคำแต่ละคำ	
ที่รัก<u>พัน</u>แท่ง รู้<u>ก็</u>รู้<u>ชั่ว</u>	ที่รัก<u>เช่น</u>มา รู้<u>ก็</u>รู้<u>ชอบ</u>, รู้<u>ชั่ว</u>รู้<u>ชอบ</u>	พัน<u>บ</u>ทง +มุง<u>ทำ</u>ร้าย ประ<u>หิ</u>ค<u>ป</u>ระ<u>ห</u>าร<u>กั</u>น ±<u>ทำ</u>ร้าย<u>ถึง</u>ชีวิต คิ +ลั<u>ก</u>ษ<u>ณ</u>ะ<u>ที่</u>เป็น<u>ไป</u> ตา<u>บ</u>ที่<u>ต</u>อง<u>กา</u>ร +น<u>า</u>ป<u>ร</u>าร<u>ณ</u>า น<u>า</u>พ<u>อ</u>ใจ +ใ<u>้</u>ใน<u>ค</u>ว<u>า</u>ม<u>ห</u>ม<u>า</u>ย ต<u>ร</u>ง<u>ช</u>ำ<u>บ</u>กั<u>บ</u> "ชั่ว" เช่น ค<u>ณ</u>คิ <u>ค</u>ว<u>า</u>ม<u>คิ</u> ชั<u>ว</u> +ไม<u>คิ</u> ไ<u>้</u>ถู<u>ก</u>ต<u>อง</u> ไ<u>้</u>ค<u>ว</u>ร +เล<u>ว</u> ท<u>ร</u>า<u>ม</u> ร<u>ำ</u>ย	เช่น<u>มา</u> +มุง<u>ทำ</u>ร้าย ประ<u>หิ</u>ค<u>ป</u>ระ<u>ห</u>าร<u>กั</u>น +<u>ทำ</u>ร้าย<u>ถึง</u>ชีวิต ชอบ +ลั<u>ก</u>ษ<u>ณ</u>ะ<u>ที่</u>เป็น<u>ไป</u> ตา<u>ม</u>ที่<u>ต</u>อง<u>กา</u>ร +น<u>า</u>ป<u>ร</u>าร<u>ณ</u>า น<u>า</u>พ<u>อ</u>ใจ +ใ<u>้</u>ใน<u>ค</u>ว<u>า</u>ม<u>ห</u>ม<u>า</u>ย ต<u>ร</u>ง<u>ช</u>ำ<u>บ</u>กั<u>บ</u> "ผิด" เช่น คิ<u>ค</u>ชอบ ผิด +ไม<u>คิ</u> ไม<u>้</u>ถู<u>ก</u>ต<u>อง</u> ไ<u>้</u>ค<u>ว</u>ร +ไม<u>ต</u>ร<u>ง</u>กั<u>บ</u> ค<u>ว</u>า<u>ม</u>เป็น<u>จ</u>ร<u>ิง</u> ที่<u>ก</u>ำ<u>ห</u>น<u>ค</u>ไ<u>้</u>

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ 'รงค์ วงศ์สวรรค์' ใช้	ความหมายย่อยของคำแต่ละคำ	
สำมะเล เทเมา	สำมะเล <u>เทร</u> ค	เท +ทำให้สิ่งของไหล จากที่สูงสู่ที่ต่ำ +ใช้กับของเหลว เช่น เหนียว เหนียว	รค +ทำให้สิ่งของไหล จากที่สูงสู่ที่ต่ำ +ใช้กับของเหลว เช่น รคน้ำ
<u>ตัด</u> เลื่อน	...ผู้หนึ่งบางคนจึง... บอกว่าเมื่อไหร่ช่าง ออกแบบเสื้อจะหยิบ <u>กะไกร</u> มาหั่น <u>เลื่อน</u> ให้มีแบบแปลก ๆ ใหม่ ๆ ออกมาเสียที หนวผู้หนึ่ง : 271	หั่น +การกระทำที่ ทำให้สิ่งของ แยกจากกัน +ของปึกม +มีภาระรองรับ -อาการฉับไว -ใช้กรรไกร	ตัด +การกระทำที่ ทำให้สิ่งของ แยกขาดจากกัน +ของมีคม -มีภาระรองรับ -อาการฉับไว +ใช้กรรไกร
<u>ตัด</u> โดยกรรไกร เช่นเชอร์	...รายงานเรื่องราว เกี่ยวกับฟิล์มฉกพิศวาส โคน <u>หั่น</u> โดยกรรไกร เช่นเชอร์... นินทากรุงเทพฯ : 261		

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ รงค์ วงศ์สวรรค์ ใช้	ความหมายย่อยของคำแต่ละคำ	
<u>ตัดคำว่า</u> "แอม"	อเมริกันยุคหลังถัดมา รู้สึกว่ายังรุ่งรังจึง <u>เนียน</u> <u>แอมออกอีกถ้าใครจะทำไม</u> เบอร์เกอร์จึงเป็นชื่อ หลังสุดของมัน บนหลังหมาแดกสี่ทอง : 38	เนียน +การกระทำที่ทำ ให้สิ่งของแยก ขาดจากกัน +ของมีคม -อาการฉับไว +มีภาชนะรองรับ +รูปธรรม เช่น เนียนเนื้อ	ตัด +การกระทำที่ทำให้ สิ่งของแยกขาดจากกัน +ของมีคม -อาการฉับไว -มีภาชนะรองรับ +รูปธรรม เช่น ตัดคำ ตัดเสื้อ
<u>ย่อ</u> จดหมาย	ข้าพเจ้าพยายาม <u>ย่อ</u> จดหมายฉบับนั้น... ถึง...ปากคอนกรีท : 16	ย่อ +ทำให้สั้น เช่น ย่อความ +ทำให้เร็ว เช่น ย่นหนทาง	ย่น +ทำให้สั้น เช่น ย่น +ทำให้เร็ว
<u>เรียงความฉบับย่อ</u>	<u>เรียงความฉบับย่อ</u> วาดวยพุทธนิยายเช่น หลงกลืนกัญชา : 133	+ทำให้เร็ว เช่น ย่อตัว	-ทำให้ช้า
คำตอบอย่าง <u>ย่อ</u>	นี่คือ <u>คำตอบอย่างย่อ</u> ว่า ทำไมมนุษย์จึง กระตือรือร้นจะเดินทาง		

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ 'รงค์ วงศ์สวรรค์' ใช้	ความหมายย่อยของคำแต่ละคำ
<u>แบ่ง</u> วิญญาน	ไปให้ถึงนิพพาน หลงกลืนกัญชา : 173 ...ข้าพเจ้าในบางนาที่ ใครเหลือเกินจะ <u>เนียน</u> วิญญานออกเป็นสอง... ใต้ถุนป่าคอนกรีต ขบวน 1 : กำน่า	แบ่ง เนียน + ทำให้สิ่ง ^๑ ที่รวมกัน + ทำให้สิ่ง ^๑ ที่รวมกันอยู่ อยู่หรือประกอบกันอยู่ ^๑ หรือประกอบกันอยู่ ^๑ แยกออกจากกัน แยกออกจากกัน ± ของมีคม + ของมีคม ± ใช้กับนามธรรม - ใช้กับนามธรรม เช่น แบ่งขนม แบ่งใจ
<u>ตัด</u> ประโยค	...ขอโทษหลอนอีกครั้ง ให้คล้องจองกับที่คนรดพูด <u>แต่ทศประโยค</u> ให้สั้นกว่า... คอกไม้และงูพิษ : 8	ตัด หด + สั้นเข้า + สั้นเข้า + สามารถใช้กับ - สามารถใช้กับคำ คำ ข้อความ ข้อความ ประโยค ประโยค
<u>ตัด</u> ชื่อ	"...อเมริกันไม่ชอบ เรียกอะไรเช่นเยอ <u>หัดชื่อ</u> มันลงเหลือแค่แฟรงค์	

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ รงค์ วงศ์สวรรค์ ใช้	ความหมายย่อยของกาแต่ละคำ
	คาเดียวก็เข้าใจ ความหมาย แต่ชื่อนี้ไม่ ติดปากเหมือนฮ็อทค็อก" ใครผู้นั้นอธิบาย บนหลังหมาแคดลีทอง : 39	
แยกหลอน	... เขาพบหลอนที่นั่นใน งานชมรมนักเขียนไทย ประจำปี ช่วงเวลานั้น ดูเหมือนจะมีใครตามหรือ สืคนวิ่งอยู่อย่างไม่ลดรา และเนียนหลอนมาจากคน เหล่านั้นได้ควยอึ้มเห็น ไรฟันขาวบริสุทธิ์เหมือน ทารกหิวฉานม... ใต้ถุนป่าคอนกรีท ขบวน 1 : 44	แยก เนียน +ทำให้สิ่งๆ หนึ่ง กันอยู่แยกออก จากกัน +สามารถใช้กับคน เนียน +ทำให้สิ่งๆ หนึ่ง อยู่แยกออกจากกัน -สามารถใช้กับคน

รูปคำที่ใช้โดยปกติ	รูปคำที่ รงค์ วงศ์สวรรค์ ใช้	ความหมายย่อย ของคำแต่ละคำ	
สติปัญญา <u>ต่ำ</u>	"...แต่เดี๋ยวนี้มันเป็นไปไม่ได้แล้วละ- อิมพอสสิเบิล มะพร้าว ชุกกิโกละสามสิบบาท รัฐมนตรีสติปัญญาสูง ทานรู้หรือเปล่า ? เวย์! เวย์ ของคน<u>สติปัญญา</u> <u>เตี้ย</u> อย่างนั้นละ !" นินทากรุงฯ : 240	ต่ำ +ระดับที่น้อยกว่า ปกติ +ใช้กับสิ่งที่เป็น รูปธรรม เช่น หลังคาต่ำ +ใช้กับสิ่งที่เป็น นามธรรม เช่น สติปัญญาต่ำ	เตี้ย +ระดับที่น้อยกว่า ปกติ +ใช้กับสิ่งที่เป็น รูปธรรม เช่น หลังคาเตี้ย -ใช้กับสิ่งที่เป็น นามธรรม
เขา <u>เตี้ย</u> กว่าเรา	สวนกับใครบางคนกำลังรีบร้อนเดินเข้ามา เขา<u>สั้น</u>กว่าเราประมาณ 2 นิ้ว กัญชาธิปไตย : 55	เตี้ย +มีระดับต่ำกว่า ปกติ +ใช้กับสิ่งของ เช่น โต๊ะเตี้ย +ใช้กับรูปร่าง ที่วัดระดับ ความสูง เช่น ชายผู้นี้เตี้ย	สั้น +มีระดับต่ำกว่า ปกติ +ใช้กับสิ่งของ เช่น กระโปรงสั้น -ใช้กับรูปร่าง ที่วัดระดับความสูง

• รงค์ วงษ์สวรรค์ เปลี่ยนแปลงรูปสำนวนเดิม และนำคำมาใช้ในบริบท
 ต่างจากปกติ โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ 3 ลักษณะ คือ การใช้คำพ้อง
 ความหมาย การใช้คำแย้งความหมาย และการใช้คำดูกลม ลักษณะที่พบมากทั้งใน
 การเปลี่ยนแปลงรูปสำนวนเดิม และการนำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติ คือ การเปลี่ยน
 ใจคำดูกลม

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาภาษาแหวกแนวในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สรุปผล
การศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาวิธีการสร้างภาษาแหวกแนว ที่มีการละเมิดกฎเกณฑ์ในคำเสี่ยง
ไวยากรณ์ และสำนวน
2. ศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางคำความหมาย ในภาษาแหวกแนวที่
'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบวิธีการสร้างภาษาแหวกแนว ที่มีการละเมิดกฎเกณฑ์ในคำ
เสี่ยง ไวยากรณ์ และสำนวน
2. ทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงทางคำความหมาย ในภาษาแหวกแนว
ที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้น
3. ทำให้ทราบพลังการสื่อความหมายของภาษาแหวกแนว ที่มีผลต่อการเพิ่ม
อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่าน

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาภาษาแหวกแนวในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จากงานประพันธ์
รวมเล่มที่ตีพิมพ์ในช่วง พ.ศ. 2503 - 2527 โดยนำมาศึกษารวม 40 เล่ม

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นเสียง ไวยากรณ์ ส่วนวน

และความหมาย

3. ศึกษางานประพันธ์รวมเล่มของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์'
4. รวบรวมและแยกประเภทวิธีการสร้างภาษาแหวกแนว ที่มีการละเมิดกฎเกณฑ์ในด้านต่าง ๆ ไว้เป็นกลุ่ม คือ กลุ่มเสียง กลุ่มไวยากรณ์ และกลุ่มส่วนวน
5. ศึกษาวิธีการสร้างภาษาแหวกแนว ที่มีการละเมิดกฎเกณฑ์ของภาษาในด้านเสียง ไวยากรณ์ และส่วนวน
6. ศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางคำความหมายในภาษาแหวกแนวที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างขึ้น
7. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้า

'รงค์ วงษ์สวรรค์' เป็นนักเขียนที่ใช้ภาษาแปลกแหวกแนว แตกต่างจากปกติ โดยมีการละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านการใช้ภาษา จาแนกได้ 3 ลักษณะ คือ การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์ และการละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านส่วนวน

1. การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง เป็นการใช้เสียงของคำต่างจากปกติ ซึ่งจาแนกได้ 3 ลักษณะคือ การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของคำหรือของพยางค์ การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ และการตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ แต่ละวิธีมี รายละเอียด ดังจะสรุปให้เห็นเด่นชัดพร้อมเปรียบเทียบกับคำที่ใช้โดยปกติในรูปตาราง ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์หรือของคำ

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วน ของพยางค์หรือของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1. การเปลี่ยนแปลงเสียง บางส่วนของพยางค์		
1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียง พยัญชนะ	เตลิด	เถลิด
1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียง สระ	เค็คชาด	เค็คชวด
1.3 การเปลี่ยนแปลงเสียง วรรณยุกต์	ลูกผู้พื่อนอง	ลูกพัพพื่อนอง
1.4 การเปลี่ยนแปลงเสียง พยัญชนะและเสียงสระ	เริงว่า	เริงร่า, เริงร่าย
2. การรวบพยางค์		
2.1 การรวบพยางค์แบบ 1 3		
2.1.1 การรวบพยางค์ ระหว่างพยางค์ต้นของคำแรก กับพยางค์ต้นของคำที่สอง	1 2 3 4 โง้งเง่า กับ งมงาย	โง้งม
2.1.2 การรวบพยางค์ ระหว่างพยางค์ต้นของคำแรกกับ พยางค์ท้ายของคำที่สอง เมื่อ พยางค์ท้ายของคำแรกมีเสียงซ้ำ กับพยางค์ต้นของคำที่สอง	1 2 2 3 กุ่นเคย กับ เคยชิน	กุ่นชิน

การเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วน ของพยัญชนะหรือของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ 'รงค์' วงษ์สวรรค์ใช้
2.2 การรวบพยัญชนะแบบ 1 4 เป็นการรวบพยัญชนะระหว่าง พยัญชนะต้นของคำแรก กับพยัญชนะ ท้ายของคำที่สอง เมื่อพยัญชนะ ของคำทั้งสองไม่มีเสียงใดซ้ำ กัน () 3. การสลับเสียงพยัญชนะ 3.1 การสลับเสียงพยัญชนะ ของคำ 2 พยางค์ 3.2 การสลับเสียงพยัญชนะ ของคำ 4 พยางค์	1 2 3 4 เชี่ยวชาญ กับ ชื่น เชิง เบาใจ กระโชกกระชั้น	เสียงเชิง ใจเบา กระชั้นกระโชก

2. การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ

การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ	เสียงคำที่ 'รงค์' วงษ์สวรรค์ ใช้
1. การใช้คำซ้ำเสียง 1.1 การซ้ำเสียงโดยไม่มีคำขึ้น 1.2 การซ้ำเสียงโดยมีคำอื่นมาขึ้น 1.3 การซ้ำเสียงโดยมีคำเชื่อมหนึ่งคำ 1.4 การซ้ำเสียงโดยการแทรกในคำซ้อน	มันเต็มไปด้วยเงินล้านล้านล้านล้านและล้าน จนอีกเป็นนานสองนานสามขานสี่ขาน ความระยำเหนือความระยำ กินอกกินออม

การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1.5 การซ้ำเสียงโดยการสลับตำแหน่ง พยางค์ 2. การใช้คำซ้อน เสียง 2.1 คำซ้อนเสียงที่มีเสียงสระต่างกัน 2.2 คำซ้อนเสียงที่มีเสียงพยัญชนะ ตัวสะกดต่างกัน 2.3 คำซ้อนเสียงที่มีเสียงพยัญชนะ คนต่างกัน 2.4 คำซ้อนเสียงที่ต่างกันทั้งเสียงสระ และเสียงพยัญชนะตัวสะกด	...ในเวลานานไม่เกินไปหรือรอ ไม่เกินไปนาน ฉวนค ฉวนค แฉ่มว แฉ่มฉ เรียม เรียม กาม เทพกามทวย

การเพิ่มเสียงบางส่วนของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
3. การแทรกเสียงพยางค์ที่ ไม่มีความหมาย 4. การซ้ำเสียงพยัญชนะต้น 5. การแทรกเสียงพยัญชนะ เหลว 6. การใช้คำคล้องจอง 7. การแทรกเสียงในคำซ้อน	เพนอ รารริน ฉวนค ริงเวียน	กระเพนอ รารระริน ฉวนค ชุมน้ำฉวนปุ๋ย ริงหน้าเวียนหัวใจ

3. การตัดเสียงพยัญชนะบางส่วนของคำ

การตัดเสียงพยัญชนะบางส่วนของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ รงค์ วงษ์สวรรค์ใช้
1. การตัดเสียงพยัญชนะ		
1.1 การตัดเสียงพยัญชนะ		
เบาของคำ 2 พยางค์	บันกาล	คาล
1.2 การตัดเสียงพยัญชนะ		
เบาของคำ 3 พยางค์	กระจอยรอย	จอยรอย
1.3 การตัดเสียงพยัญชนะ		
เบาของคำ 4 พยางค์	ระยนระยอ	ระยนยอ
2. การตัดเสียงพยัญชนะหนัก		
2.1 การตัดเสียงพยัญชนะ		
หนักของคำ 2 พยางค์	โชกโชน	โชก
2.2 การตัดเสียงพยัญชนะ		
หนักของคำ 3 พยางค์	สะพริงกัว	สะพริง
2.3 การตัดเสียงพยัญชนะ		
หนักของคำ 5 พยางค์	กระจอยกระจิดริด	กระจอยกระจิด
3. การตัดเสียงคำ 4 พยางค์		
เหลือ 2 พยางค์		
3.1 คำ 4 พยางค์ที่		
ไม่สามารถแยกใช้ได้		
3.1.1 การตัด		
2 พยางค์หน้าของคำ 4		
พยางค์ที่แยกไม่ได้	กระเจีจกระเจีจ	กระเจีจ

การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ	เสียงคำที่ใช้โดยปกติ	เสียงคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
3.1.2 การหัก 2 พยางค์หลังของคำ 4 พยางค์ที่ แยกไม่ได้	กระวนกระวาย	กระวน
3.2 คำ 4 พยางค์ประเภท คำซ้อนเพื่อเสียงโดยตัดคำตัวตั้ง ออก	กระแทกกระแทน	กระแทน
4. การตัดเสียงคำ 6 พยางค์ เหลือ 3 พยางค์ โดยตัดคำตัว ตั้งออก	สปีคีสปีคน	สปีคี่

จากการศึกษาการละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำเสียง พบว่าลักษณะที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้มากที่สุด คือ การตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำ และการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์หรือของคำพบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีความละเอียดอ่อนและพิถีพิถันในการใช้ภาษา โดยเปลี่ยนแปลงคำบางคำเพื่อให้ได้ความหมายตามที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อเน้นให้ความหมายและความรู้สึกที่เด่นชัดยิ่งขึ้น เช่น "มิดเม้น" เปลี่ยนเป็น "มิดเม้น" ซึ่งให้ความหมายและความรู้สึกว่า เก็บไว้อย่างมิดชิดมากขึ้น นอกจากนี้ในการรวมพยางค์ยังแสดงถึงความช่างสังเกต และความสามารถของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ในเรื่องเสียงและความหมายของคำ ที่สามารถนำคำสองคำมาใช้ร่วมกันในรูปของคำคำเดียวกับได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้มีผลทำให้ความหมายของคำกว้างกว่าเดิม สื่อความหมายได้ลึกซึ้งและหนักแน่นยิ่งขึ้น ส่วนในด้านการสลับเสียงพยางค์ แสดงให้เห็นถึงเจตนาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่จะใช้ภาษาให้มีเสียงของคำต่างจากปกติ เพื่อให้แปลกแหวกแนวออกไป เป็นที่สะดุดตาแก่ผู้อ่าน

ในด้านการเพิ่มเสียงบางส่วนของคำพบว่า ส่วนใหญ่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เพิ่มเสียงพยัญชนะหรือเสียงคำเข้ามาเพื่อเจตนาที่จะเน้น หรือตอกย้ำให้ความหมายที่หนักแน่นยิ่งขึ้น เช่น เน้นให้เห็นจำนวนหรือปริมาณที่มากกว่าปกติ เช่น "มันเต็มไปด้วยเงินล้านล้านล้านล้านและล้าน" เน้นให้เห็นการกระทำที่เป็นไปตามระเบียบเป็นขั้นตอน เช่น "มันโค่นบันโค่นเลื่อยโค่นทอยโค่นเกรียก" หรือเน้นความหมายเพื่อให้เห็นลักษณะที่เหมาะสมกลมกลืนกัน เช่น "ห่านน้ำจิ้มแบบถึงเปรี้ยวถึงเค็มถึงเผ็ดร้อน" นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นระเบียบในการเรียงคำของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่มีความประณีตพิถีพิถันในการเรียงคำจากจำนวนน้อยไปหามาก เช่น "จนอีกเป็นนานสองนานสามนานสี่นาน" และในการใช้คำคล้องจองกันยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่นำคำต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันทำให้ ออกเสียงได้สอดคล้องกัน

ในการละเมียดกลุ่ณท์ทางคำ เน้นเสียงโดยการตัดพยางค์บางส่วนออกจากคำพบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีเจตนาที่จะตัดเสียงคำให้สั้นลง เพื่อให้ได้รูปคำที่กระชับ สื่อความหมายได้รวดเร็ว ใ้ว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ะกัคคาลักษณะไหน รูปคำที่ถูกตัดเสียงพยางค์บางส่วนนี้ยังสามารถสื่อความหมายได้ โดยสื่อความหมายได้อย่างครบถ้วน ซึ่งนับเป็นวิธีการที่น่าสนใจ และสะดุดตาผู้อ่านอย่างยิ่งวิธีนี้เอง

วิธีการเปลี่ยนแปลงเสียงบางส่วนของพยางค์หรือของคำทั้ง 3 วิธีดังกล่าวข้างต้น นอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงความพิถีพิถัน และความประณีตในการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' แล้ว ที่สำคัญที่สุดการเปลี่ยนแปลงเสียงพยางค์ของคำมีผลในการเพิ่มอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้อ่าน ช่วยเน้นให้ความหมายที่เด่นชัดยิ่งขึ้น และการเปลี่ยนแปลงในทุกลักษณะ จะทำให้เกิดการใช้เสียงของคำที่แปลกแหวกแนว เป็นที่สะดุดตาแก่ผู้อ่าน และมีผลทำให้งานประพันธ์ของเขามีชีวิตชีวา แปลกใหม่และน่าสนใจอยู่เสมอ

2. การละเมียดกลุ่ณท์ทางคำ ไวยากรณ์ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้คำโดยละเมียดกลุ่ณท์ทางคำ ไวยากรณ์ถึง 5 ลักษณะ คือ

2.1 การใช้คำโดยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำ การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำที่เกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุ 2 ประการ คือ ประการแรก เนื่องจากการละคำ "การ" หรือ "ความ" ละคำนามหรือคำกริยาที่ปกติต้องใช้บางคำ เช่น "อ่านประโลมโลก" "อ่าน" ปกติต้องตามด้วยคำนาม จึงจะได้ความหมายที่สมบูรณ์ว่าอ่านอะไร ในที่นี้ตามด้วยคำขยาย "ประโลมโลก" เนื่องจากการละคำนาม "หนังสือ" หรือ "นวนิยาย" จึงทำให้ "ประโลมโลก" เปลี่ยนหน้าที่ประหนึ่งจากคำขยายเป็นกานาบทเพราะปรากฏในตำแหน่งของกานาบท ประการที่สอง เนื่องจากการนำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติ ทำให้คำที่มีหน้าที่หนึ่ง เปลี่ยนเป็นอีกหน้าที่หนึ่ง เช่น "ยิ้มใหม่เกรียม" "ใหม่เกรียม" เปลี่ยนหน้าที่จากคำขยายนามเป็นคำขยายกริยา จากสาเหตุสองประการนี้ทำให้การใช้ภาษาที่ต่างจากปกติของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ไป 6 ลักษณะ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม
2. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำนาม
3. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำกริยาที่ไม่ต้องมีกานาบทมารับข้างท้าย เป็นคำกริยาที่มีกานาบทมารับข้างท้าย
4. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยา
5. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำนามเป็นคำกริยา
6. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่จากคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาวิเศษณ์

2.2 การเรียงคำขยายต่างจากปกติ ลักษณะที่พบเสมอ ๆ คือ การเรียงคำขยายไว้หน้าคำนามหรือคำกริยา เช่น "มือเต็มล้น" การเรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำบุพบท "บน" เช่น "กวักแกว่งสีแดงบนกลีบดอกชบา" และการเรียงคำขยายไว้หน้าคำหลักโดยใช้ร่วมกับคำเชื่อม "ของ" เช่น "พรุ่งพรายของดาวบนฟ้า" การใช้คำขยายเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงเจตนาของผู้แต่งที่จะเน้นให้เห็นกิจวิยาหรือสภาพของสิ่งต่าง ๆ ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 การละคำ รงค์ วงษ์สวรรค์ ละคำที่ไม่ละโดยทั่วไป 3 ลักษณะ คือ ละคำเชื่อม เช่น "บนลานบ้านเขาคุ่มเปลือกลำน้ำแข็ง" ละคำที่ใช้ซ้ำกันในประโยค เช่น "ในนั้นวางเครื่องประหินและลำอางละลาน" และละคำลักษณะนาม เช่น "เป็นอีกสองที่มีชีวิตคลุ้มคลั่งถึงตาย" การละคำเหล่านี้ เป็นลักษณะเฉพาะด้านการใช้ภาษาอีกอย่างหนึ่งของ รงค์ วงษ์สวรรค์ ซึ่งเป็นที่สะดุดตาแก่ผู้อ่าน

2.4 การใช้คำลักษณะนามต่างจากปกติ ลักษณะที่พบเสมอ ๆ คือ ใช้คำบอกจำนวนหน้าคำนาม เช่น "10,000,000 กระเทียม" ใช้คำลักษณะนามในที่ที่ไม่ใช่ เช่น "เขาคบหล่อนอีกไม่นานจัก" และใช้คำลักษณะนามคนละคำกับปกติ เช่น "จูบคำโต" การใช้คำลักษณะนามโดยใช้คำบอกจำนวนหน้าคำนาม มีปรากฏการใช้โดยปกติ โดยเฉพาะในสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์จะใช้วิธีนี้ในการเทศน์ว่า เพื่อประหยัดเนื้อที่ นอกจากนี้การใช้คำลักษณะนามในที่ที่ไม่ใช่ จะช่วยเน้นคำลักษณะนามให้เด่นชัดยิ่งขึ้น และการใช้คำลักษณะนามคนละประเภทกับปกติจะช่วย เน้นความหมายของคำให้เด่นชัดยิ่งขึ้น เช่น "จูบคำโต" จะเน้นให้ความหมายว่า จูบอย่างหนักหน่วงเร่าร้อน

2.5 การใช้คำในประโยคซึ่งปกติใช้ร่วมกันไม่ได้ ลักษณะเด่นที่พบมาก คือ การนำคำที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น "ความหฤหรรษ์กลอยฟุ้ง" นาคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตมาใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต เช่น "ความไม่ยุติธรรมกำลังเล่นแร่แปรหล่อนอย่างเหี้ยมโหด" นาคำที่ใช้กับรูปธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับรูปธรรมอย่างอื่น เช่น "ผู้เฒ่าหอมรวงมาจากโรงเหล้า" และนาคำที่ใช้กับนามธรรมอย่างหนึ่งมาใช้กับนามธรรมอย่างอื่น เช่น "มมความกิดถึง" ลักษณะการใช้คำที่ปกติใช้ร่วมกันไม่ได้เหล่านี้ ปกติปรากฏการใช้ในวรรณคดีหรือบทประพันธ์เมื่อผู้ประพันธ์ต้องการสร้างภาพพจน์ รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำเหล่านี้ได้อย่างหลากหลายและสม่ำเสมอ และเป็นลักษณะที่พบมากที่สุด ซึ่งนับเป็นลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งในการใช้ภาษาที่โดดเด่น สะดุดตา สะดุดใจผู้อ่านอยู่เสมอ

3. การละเมิดกฎเกณฑ์ทางด้านสำนวน 'รงค์ วงษ์สวรรค์ มีวิธีพลิกแพลงสำนวนเดิม ให้ต่างจากปกติใน 3 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการเพิ่มคำหรือข้อความ และการเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการตัดคำหรือข้อความ แต่ละวิธีมีรายละเอียดปลีกย่อย ดังจะสรุปให้เห็นเด่นชัดพร้อมเปรียบเทียบกับสำนวนที่ใช้โดยปกติในรูปแบบตารางดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมโดยการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความ	รูปสำนวนเดิม	รูปสำนวนใหม่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ใช้
1. การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนต้นของสำนวนเดิม	ชิง ไหวชิงพริบ	จับ ไหวชิงพริบ
2. การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนกลางของสำนวนเดิม	ตอบากตอบ่า	ตอบาเรองกา
3. การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความตอนท้ายของสำนวนเดิม	ชิงคี่ชิง เคน	ชิงคี่ชิง เคว
4. การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความมากกว่าหนึ่งตำแหน่งของสำนวนเดิม	ทุกข้อทุกขใจ	ทุกข้อนอกทุกขใจ
5. การเปลี่ยนแปลงคำบางคำและเรียงลำดับคำใหม่	ลืมนวันลืมนคืน	ลืมนคืนลืมนตะวัน

2. การเปลี่ยนแปลงจำนวนเดิมโดยการเพิ่มคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงจำนวนเดิมโดยการเพิ่มคำหรือข้อความ	รูปจำนวนเดิม	รูปจำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1. การนำจำนวนที่ไม่ปรากฏกฎกันตามปกติมาใช้กัน 2. การเพิ่มคำหรือข้อความที่มีความหมายตรงกันข้าม 3. การเพิ่มคำหรือข้อความเพื่อขยายคำในจำนวนให้เกินขีดยิ่งขึ้น 4. การรวมการระหว่างจำนวน 2 จำนวน 5. การเพิ่มและเปลี่ยนแปลงคำบางคำในจำนวนเดิม	มือที่สาม ผู้ที่ตั้งแต่หัวจรดเท้า มือถือสากรปากถือศีล และปีศาจคามคัมภีร์ เหน็ดเหนื่อยสายตัว แพบขาด	สากโกลนใส่ไฟ มือและตีนที่สาม ผู้ที่ตั้งแต่หัวถึงขี้น มือถือสากรปากกายคัมภีร์ ปือถือสากรกะเบือปากกายคัมภีร์ มือถือสากรไฟฟ้าปากกายคัมภีร์ มือถือสากรปากกติกัมภีร์ เหนือ เหน็ด แฉว่าสายเนื้อ จะบิด เบี่ยง ซากจากกัน

3. การเปลี่ยนแปลงจำนวนเดิมโดยการตัดคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนแปลงจำนวนเดิมโดยการตัดคำหรือข้อความ	รูปจำนวนเดิม	รูปจำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1. ตัดคำหรือข้อความกวนท่ายของจำนวนเดิม	อีกหนาระอาใจ	อีกหนา

การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม โดยการตัดคำหรือข้อความ	รูปสำนวนเดิม	รูปสำนวนที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
2. ตัดคำหรือข้อความตอนต้นของ สำนวนเดิม	สะอึกสะเอียน	สะเอียน
3. การตัดคำซ้ำ	ต่อปากต่อคำ	ทอปากกา
4. การตัดคำซ้ำและเรียงลำดับคำ ใหม่หรือเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ	เป็นผั่ง เป็นฝา	มีผั่งฝา

การเปลี่ยนแปลงสำนวนโดยการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและเรียงถ้อยคำที่สะท้อนให้เห็นถึงความข้างคิดข้างสังเกตของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่สามารถหาสำนวนเดิมมาปรับปรุงใช้ได้ตามที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้มีความหมายต่างไปจากเดิม เช่น "ชื่อกินไม่หมด คดกินไม่แฉ" เปลี่ยนใช้ว่า "ชื่อกินหมดคดกินเพี้ยน" เปลี่ยนให้มีความหมายหนักแน่นยิ่งขึ้น สำนวนที่ว่า "ปอกลูกเห็ดคือแกตัว" เปลี่ยนใช้ว่า "ปอกลอกเหลือแต่หนังภาพร่า" เปลี่ยนให้มีความหมายกว้างขวางยิ่งขึ้น ถ้วยการรวมความหมายระหว่างสำนวน 2 สำนวน เช่น "สาวโคลนใต้ไฟ" นอกจากก็ยังมี การเปลี่ยนรูปสำนวนเพื่อให้ทันสมัยเหมาะสมกับยุคเทคโนโลยีปัจจุบัน เช่น ใช้สำนวนว่า "มือถือสายไฟฟ้าปากกาคัมภีร์" และเปลี่ยนรูปสำนวนเดิมให้สุภาพขึ้น เช่น สำนวนว่า "กินบนเรือนซั้วตบนหลังคา" เปลี่ยนใช้ว่า "กินบนเรือน...อุจจาระบนหลังคา" และในทางตรงกันข้ามเปลี่ยนรูปสำนวนเดิมโดยใช้คำที่มีระดับต่ำลง เช่น สำนวนว่า "ช่างเท้าหลัง" เปลี่ยนใช้ว่า "ช่างตีนหลัง"

ในการละเมียดกฎเกณฑ์ทางคำนวณโดยการตัดคำหรือข้อความ แฉางให้เห็นถึงเจตนาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่จะตัดคำหรือข้อความในคำนวณเก็บให้สั้นลง ทำให้ได้รูปคำนวณที่กระชับรัดกุม สื่อความหมายไ้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยที่ความหมายของคำนวณยังคงครบถ้วนเหมือนเดิม

อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงทางคำนวณต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลทำให้งานเขียนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' มีชีวิตชีวาไม่แข็งตึงน่าเบื่อหน่าย เป็นที่จะลดทอนคุณค่าอันสูงส่งและแปลกแหวกแนวจากที่ใช้โดยปกติทั่วไป

ในด้านความเปลี่ยนแปลงทางคำนวณความหมายในภาษาแหวกแนวของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ได้สรรคามาใช้ในบริบทใหม่ จะสร้างคำศัพท์คำนวณใหม่ขึ้นไว้ใช้ก็ได้ คำศัพท์คำนวณขึ้นใหม่นี้ สามารถสื่อความหมายได้กว้างไกลกว่าคำคำนวณเดิมที่เปลี่ยนแปลงมาจากคำคำนวณทางคำนวณ และการนำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติเรียกว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนแปลงรูปคำนวณและนำคำมาไว้ในบริบทต่างจากปกติโดยอาศัยความสับสนและความหมายของคำในหลายลักษณะ ทั้งนี้ในหัวข้อความเปลี่ยนแปลงทางคำนวณ ความหมายในภาษาแหวกแนวจึงได้ศึกษาได้เริ่มเด่นชัดใน 3 ประเด็น คือ ความหมายของคำที่ใช้ในบริบทต่างจากปกติ ความหมายของคำศัพท์คำนวณที่สร้างขึ้นใหม่ และความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ ทั้งสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ความหมายของคำที่ใช้ในบริบทต่างจากปกติ จากการศึกษาพบว่า

'รงค์ วงษ์สวรรค์' นำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติเสมอ ๆ ทั้งนี้โดยอาศัยแนวเขียนความหมายรวมจากคำที่ใช้โดยปกติ เมื่อนำคำต่าง ๆ มาใช้รวมกันใหม่ในบริบทใหม่แล้ว จะมีผลทำให้คำต่าง ๆ นี้สื่อความหมายได้กว้างขวางขึ้น และมีผลในการเกิดความรู้สึกความรู้สึกรัก และความรู้สึกนึกคิด และความรู้สึกนึกคิดอื่น ๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สามารถใช้ภาษาแหวกแนวโดยทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เขากล่าวถึง มีอารมณ์ความรู้สึก และความรู้สึกใหม่ ๆ ที่ชวนให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกหรือแสดงกริยาต่าง ๆ ได้รวดเร็วทันใจ ทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์และเกิดจินตนาการไปกับการใช้ภาษาของเขาได้เป็นอย่างดี จึงสามารถอธิบายภาษาที่แปลกแหวกแนวนี้จะพอให้เห็นว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เป็นนักเขียนที่พิถีพิถันเลือกภาษา

และขณะเดียวกันสามารถใช้ภาษาที่แปลกแหวกแนวนี้ ถ่ายทอดความคิดความรู้สึก ตลอดจนอารมณ์ต่าง ๆ มาสู่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึก คล้อยตามไปด้วย ซึ่งนับเป็นนักเขียนที่ใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ รู้ซึ่งถึงรสความของคำ ที่นำมาใช้ได้เป็นอย่างดี

2. ความหมายของคำศัพท์ ส่วนหนึ่งที่สร้างขึ้นใหม่ พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างคำศัพท์ ส่วนใหม่ขึ้นใช้ในงานประพันธ์ของตนจำนวนมาก ทำให้ได้ความหมายใหม่ ประจักษ์รูปคำและสำนวนนั้น ๆ เพิ่มขึ้น และสื่อความหมายได้อย่างหลากหลาย นอกจากนี้ บางครั้งยังช่วยเน้นความหมายของถ้อยคำซึ่งกันและกันให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ว่าแต่ความวิธีการสร้าง ได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

การสร้างความหมายของคำศัพท์ ส่วนใหม่	ความหมายของรูปคำศัพท์ ส่วนใหม่ที่สร้างขึ้นใหม่
1. ความหมายของคำศัพท์ ส่วนใหม่ที่สร้าง โดยอาศัยแนวเทียบในด้านรูปคำ 2. ความหมายของคำศัพท์ ส่วนใหม่ที่สร้าง โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ 2.1 ความหมายของคำศัพท์ส่วนหนึ่งที่สร้างโดยการรวมคำที่มีความหมายเหมือนกัน แต่เป็นคำต่างระดับกัน 2.2 ความหมายของคำศัพท์ ส่วนใหม่ที่สร้างโดยการรวมคำที่มีความหมายย่อยเหมือนกัน 3. ความหมายของคำศัพท์ ส่วนใหม่ที่สร้าง โดยการประสมคำ	<u>ประสบการณ์</u> หมายถึง ความสัมพันธ์กับในเรื่องการอารมณ์ "เลขานุการที่น้ำคันทาน" บัดนี้ตรงกับ ความหมายว่า น้ำกิน ในที่นี้ใช้ในความหมายเปรียบนี้ให้เห็นว่า เลขานุการที่ผู้ไม่มีเส้นที่น่าสนใจมาก "...ร่าง เปลื้องเปลือย..." ในที่นี้ใช้ภาพสื่อเนื่องก็เมื่อเปลื้องเสื้อตัวออกแล้ว ที่สุดเหลือแต่ร่างที่เปล่าเปลือย <u>หัตถการกรรม</u> หมายถึง บุคคลที่ไม่ผิดศีลธรรม

การสร้างคำศัพท์ ส่วนวนใหม่ทำให้คำรูปคำใหม่ที่แปลกไปจากเดิม เช่น
 กามวิถี กามประทุษณ์ ทำให้คำเรียกที่ต่างจากปกติ เช่น เรียกเบวกว่า
 เกือกของหัว เรียกถุงมือว่า เกือกของนิ้ว เรียกชายหญิงบางกลุ่มว่า แมงบาร์
 แมงหนีบ ลักษณะการสร้างคำศัพท์ ส่วนวนใหม่เหล่านี้ทำให้ผู้อ่านตีความ และสนุกสนาน
 กับคำศัพท์ ส่วนวนที่แปลกใหม่ตลอดเวลา

3. ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนแปลง
 รูปส่วนวนเดิมและนำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติโดยเปลี่ยนใช้คำใหม่ที่มีความสัมพันธ์
 ทางความหมายกับคำเดิมใน 3 ลักษณะ ดังนี้

ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ	รูปคำที่ได้โดยปกติ	รูปคำที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้
1. การใช้คำพ้องความหมาย 1.1 การใช้คำที่มีความหมาย ต่างระกั้กัน 1.2 การนำคำที่ปกติใช้ใน บทประพันธ์ประเภทร้อยกรองมาใช้ ในบทประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว 1.3 การใช้คำในความหมายที่ ตรงกับการใช้ในสมัยโบราณ	ข้าง <u>เท้า</u> หลัง ความ <u>อ่อย</u> แบบจีน	ข้าง <u>ตีน</u> หลัง ความ <u>เอบโอา</u> แบบจีน
2. การใช้คำแย้งความหมาย	คัน <u>มือ</u>	คัน <u>มือ</u> กับ <u>ตีน</u>
3. การใช้คำลูกกลุ่ม	<u>ชิง</u> ไหวชิงพริบ	<u>จับ</u> ไหวชิงพริบ

การเปลี่ยนแปลงคำในส่วนวนเดิม และการนำคำมาใช้ในบริบทต่างจากปกติ
 พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เปลี่ยนโดยใช้คำลูกกลุ่มมากที่สุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความ
 ช่างคิด ช่างสังเกต ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ที่สามารถเลือกคำมาใช้แทนกันได้อย่าง
 เหมาะสม

อภิปรายผล

จากการศึกษาภาษาแหวกแนวในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ภาษาที่แปลกแหวกแนว โดยไม่ยึดระเบียบกฎเกณฑ์การใช้ภาษามากนัก โดยเฉพาะกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์ ที่มีลักษณะการผูกประโยคที่แปลกจากนักเขียนทั่วไป ทั้งนี้เพราะงานเขียนส่วนใหญ่ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ จะมุ่งเน้นการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และภาพเจินต่าง ๆ ไม่สำคัญ ลักษณะการใช้ภาษาที่ต่างจากปกตินี้ นักประพันธ์ทุกคนมีสิทธิจะทำได้ เพื่อผลทางด้านงานประพันธ์ของตน แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้มาก และไว้อย่างหลากหลาย จนอาจกล่าวได้ว่า เป็นความกล้าหาญ และเป็นความตั้งใจจริงในการใช้ภาษาแหวกแนวของเขา

ด้านความเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายในภาษาแหวกแนวที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างขึ้น พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ มีความละเอียดรอบคอบ กิจิพิณีในการสรรหาภาษาที่มีความเข้าใจความหมายของคำได้ดี สามารถหาที่ปกติไม่ปรากฏการใช้ร่วมกันมาใช้ร่วมกันได้ มีผลทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไป และมีผลสืบเนื่องทำให้งานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สื่อความหมายได้อย่างดี มีผลในการเพิ่มอารมณ์ความรู้สึกที่เด่นชัดขึ้น ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ มองมีอารมณ์ความรู้สึกไปด้วย นอกจากนี้พบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เป็นนักเขียนที่ร่ายยาวถ้อยคำ บ่อยกว่าพยายามจะสร้างภาพให้จำนวนขึ้นใหม่ ทำให้มีความหมายประหลาดพิสดารวนเพิ่มมากขึ้น เพื่อสื่อความในใจของตนอย่างหลากหลาย ซึ่งลักษณะนี้นับเป็นวิธีการสำคัญที่สุดวิธีหนึ่งที่ทำให้การใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ แปลกแหวกแนวจากนักเขียนทั่ว ๆ ไป และเป็นที่ประทับใจคิดตรึงในความทรงจำของผู้ผู้อ่านอยู่เสมอ

นอกจากนี้การใช้คำสำนวนโบราณ และการนำคำที่ปกติใช้ในบทประพันธ์ประเภทร้อยกรองมาใช้ในบทประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว ที่ปรากฏการใช้เสมอ ๆ นั้น อาจก่อให้เกิดถึงความรอบรู้ในเรื่องศาสตร์ จำนวนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ อย่างกว้างขวาง และเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่ทำให้การใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ มองดูแปลกแหวกแนวจากปกติ

อ้อ! จากการศึกษาการละเมียดกฎเกณฑ์การใช้ภาษาในคำต่าง ๆ ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' พบว่า ทุกคำมีส่วนเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันกับความหมาย คือ เมื่อเสียงหรือสำนวนเปลี่ยนความหมายของคำหรือสำนวนเดิมก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย และบางครั้งก็เกี่ยวเนื่องไปถึงเรื่องไวยากรณ์ด้วย คือ เมื่อใช้คำผิดความหมาย ก็มีผลทำให้เนื้อหาทางไวยากรณ์ของคำเปลี่ยนไปด้วย หรือในทางตรงกันข้าม ใช้คำผิดไวยากรณ์ไปแต่ให้ความหมายอารมณ์ และความรู้สึกที่เกินขีดยิ่งขึ้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า เสียง ไวยากรณ์ สำนวน และความหมายมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จะแยกออกจากกันโดยเด็ดขาดไม่ได้ ทุกลักษณะมีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันตลอดเวลา

คำค้นหลังการสื่อความหมายของภาษาแหวกแนวพบว่า แม้ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จะใช้คำที่มีการละเมียดกฎเกณฑ์การใช้ภาษาในคำต่าง ๆ ก็ตาม ภาษาแหวกแนวของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ก็สามารถสื่อความหมายได้ และสื่อความหมายได้อย่างดียิ่ง มีผลในการเป็นอารมณ์ ความรู้สึก และภาพจน์ของผู้อ่านได้เกินขีดยิ่งขึ้น สามารถสรุปว่าแนวกว้างถึงหลังการสื่อความหมายของภาษาแหวกแนวให้เห็นเกินขีดได้ ดังนี้

1. ช่วยเน้นความหมายของคำให้หนักแน่นยิ่งขึ้น จากการละเมียดกฎเกณฑ์ทางคำเสียงและสำนวนบางลักษณะจะมีผลในการช่วยเน้นความหมายของคำให้หนักแน่นยิ่งขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงเสียงพยางค์บางส่วนของคำจากคำเดิม "อับทึบ" เปลี่ยนไปว่า "อิมทึบ" เน้นให้ความหมายว่า สกปรกนั้นอากาศถ่ายเทไปสะดวก อากาศไม่ถ่ายเทจริง ๆ หรือในการเพิ่มเสียงพยางค์บางส่วนของคำโดยการซ้ำเสียง โดยไม่มีคำซ้ำนั้น เช่น "...มันเพิ่มไปคืบเงินล้านล้านล้านและล้าน..." ในตัวอย่างนี้จะเน้นให้ความหมายว่าจำนวนเงินนี้มากจริง ๆ โดยการเน้นและย้ำตลอดเวลาและในการซ้ำเสียงโดยมีคำเชื่อมหนึ่งคำก็เช่นกัน ดังตัวอย่าง "ความระยำเหนือความระยำ" จะเน้นให้ความหมายและความรู้สึกว่าคุณคนผู้นี้เลวร้ายมาก เลวร้ายเหนือความเลวร้ายทั้งหมด ยากที่จะหาสิ่งใดมาเปรียบได้ นอกจากนี้ในการเปลี่ยนแปลงสำนวนบางสำนวน จะช่วยเน้นให้ความหมายและความรู้สึกที่หนักแน่นยิ่งขึ้น เช่น จากสำนวนเดิม

"ชิงไหวชิงพริบ" เปลี่ยนใช้ว่า "จับไหวชิงพริบ" จะเน้นให้ความหมายว่า รู้เท่าทัน
ชั้นเชิงของอีกฝ่ายอย่างแน่นอน ยากที่ฝ่ายตรงข้ามจะหลอกลวงหรือพ้นไปได้

2. ความหมายของคำกว้างขึ้นกว่าเดิม ความหมายของวลีลักษณะนี้เกิด
เนื่องจากการละเมิดกฎเกณฑ์ทางคำเสียงโดยการรวบพยางค์ เช่น "เลอะเทอะ"
กับ "เรียกราคา" รวบพยางค์เป็น "เลอะเรีย" ให้ความหมายและภาพที่เด่นชัดว่า
สกปรกเปรอะเปร้อ้น เลอะเทอะเรียราคาไปทั่ว นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงเสียง พยางค์
บางส่วนของคำ เช่น คำเดิม "รื่นเริง" เปลี่ยนใช้ว่า "รื่นร่า" ให้ความหมาย
และความรู้สึกที่ เขาผู้ไปไต่ยืนคือนในเรื่องทั่ว ๆ ไป แต่ชื่นชมยินดีในเรื่องการมรดก
และในการเปลี่ยนแปลงส่วนงานบางส่วนของคำว่า "รงค์ วงษ์สวรรค์" ก็เปลี่ยนแปลง
ส่วนวลีโดยคำให้ ความหมายของส่วนกว้างขวางขึ้น เช่น "แมงดาปีกทอง"
เปลี่ยนใช้ว่า "แมงดาปีกเฮโรอิน" ให้ความหมายว่า นายที่อาศัยน้ำพักน้ำแรงหญิง
หาเลี้ยงนี้ ปีกร่างกายทรุดโทรมเพราะติดเฮโรอิน

3. ความหมายของคำเปลี่ยน"ประปรายไปทั่ว" เพื่อความในปริบท รื่นช่วยเน้น
ให้ความหมายและภาพที่เด่นชัดยิ่งขึ้น พลังการสื่อความหมายลักษณะนี้อาจเกิด
เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงคำบางคำในสำนวนเดิม เช่น สำนวนเดิม "ด้อยที่ด้อยอาศัยกัน"
"รงค์ วงษ์สวรรค์" เปลี่ยนใช้ว่า "ด้อยที่ด้อยรัก" "ด้อยที่ด้อยล้าง" "ด้อยที่ด้อย
ผ่านทุกข์" "ด้อยที่ด้อยรักเงิน" "ด้อยที่ด้อยถ่อมตัว" "ด้อยที่ด้อยถูกกัน" และ
"ด้อยที่ด้อยกับเอง" นอกจากนี้การสร้างคำศัพท์ สำนวนใหม่ขึ้นใช้จะทำให้ได้ความหมาย
ของคำเปลี่ยนแปลงไปตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อ เช่น สร้างคำศัพท์สำนวนใหม่ว่า
"ประหลาดมาก" "โจรธรรม" "พิสดารธรรม" และ "ซัดหอย, ซัดเน่า"

4. ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะตรงกันข้าม ทั้งนี้เพื่อให้มี
ความหมายตรงข้ามกับผู้เขียนต้องการสื่อ ในการสื่อความหมายลักษณะนี้เกิดเนื่องจากการ
การเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม เช่น สำนวนเดิม "ทุกเมื่อเชื่อวัน" เปลี่ยนใช้ว่า
"ทุกเมื่อเชื่อใจ" และบางครั้งเกิดเนื่องจากการสร้างคำใหม่โดยอาศัยแนวเทียบคำ
รูปคำและความหมายของคำที่มีความหมายในลักษณะตรงกันข้าม เช่น คำเดิม

"คุณความดี" สร้างคำใหม่ว่า "คุณความเลว" และคำเดิม "คุณสมบัติ" สร้างคำใหม่ว่า "โทษสมบัติ"

อย่างไรก็ตามการสื่อความหมายในภาษาแหวกแนวส่วนใหญ่นี้ จะมีผลในการเพิ่มอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่านอยู่เสมอ โดยเฉพาะการนำคำแปลกที่ไม่ปรากฏการใช้ร่วมกันมาใช้ร่วมกัน ซึ่งเป็นลักษณะเด่นที่พบมากในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เช่น บันดาลสุวาท ความกลัดกลุ้มใจมณี การใช้คำลักษณะนี้ทุกคำจะมีผลช่วยเน้นให้ความหมาย อารมณ์ ความรู้สึกและภาพพจน์ที่เด่นชัดยิ่ง และมีผลกระทบอารมณ์ของผู้อ่านอยู่เสมอ ทำให้ผู้อ่านคอยตาบใจเป็นอย่างดี กล่าวได้ว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เป็นนักเขียนที่ประสมความสาเรื่อในการใช้ภาษาเข้าถึงอารมณ์ของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี และเป็นนักเขียนที่สามารถบังคับคำให้มีความหมายตามที่ต้องการได้

อนึ่ง จากการศึกษาพบว่า นอกจาก 'รงค์ วงษ์สวรรค์' จะใช้ภาษาแหวกแนวเพื่อนลทางคำความหมายแล้ว 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ยังใช้ภาษาแหวกแนวเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ ประมวลได้ ดังนี้

1. เพื่อให้ได้รูปภาพที่สั้น กระชับรัด สื่อความหมายไว้วัดเร็ว เช่น การละเมิดกฎเกณฑ์โดยการตัดเสียงบางส่วนของคำ และการตัดคำหรือข้อความของสำนวนเดิม
2. เพื่อสื่กล่่งการใช้ภาษาไม่สุภาพโดยตรง เช่น คำ "หมอย" 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ประวิสรรชนีย์หังพัญชนะ/ห/ เป็น "หะหะห"
3. เพื่อให้เหมาะสมกับสมัยของเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น สำนวนเดิม "มือถือสาปปากถือศีล" และ "ปีศาจคามักสิรี" เปลี่ยนใช้ว่า "มือถือสาปไฟฟ้า ปากตามักสิรี" สำนวนเดิม "เกาะชายผ้าเหลือง" เปลี่ยนใช้ว่า "เกาะชายเสื้อกรวย"
4. เพื่อให้ได้รูปภาพสำนวนที่แปลกใหม่ ละจุดตาผู้อ่านโดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง เช่น สำนวนเดิม "อกผายไหล่ผึ่ง" เปลี่ยนใช้ว่า "อกผายไหล่กว้าง" "แตรลมคมตก" เปลี่ยนใช้ว่า "แตรลมลมโชย"

5. เพื่อแสดงนัยของการประชดประชัน เช่น การนำคำที่มีระดับสูงมาใช้ร่วมกับคำที่มีระดับต่ำ เช่น "...คนโน้นจะรับประทานไอนั้น คนนี้จะรับประทานแคกไอนี้..." หรือการใช้คำซ้อนเสียงบางคำโดยอาศัยแนวเทียบเสียงที่มีความหมายในคำอื่น เช่น น้ำปลาน้ำปวย ผู้ก็ผู้ควย" ไม่ใช่ใครที่ไหน ไม่ใช่ใครที่หนวย"

อย่างไรก็ตามการใช้ภาษาแหวกแนวนี้มีที่ใช้เฉพาะอยู่แล้วในภาษา เช่น ใช้ในการโฆษณา ใช้ในการแต่งเรื่องสั้นหรือนวนิยาย และกวีนิพนธ์ นักโฆษณาและนักเขียนจะใช้ภาษาแหวกแนวนี้เพื่อให้สะดุดตาผู้อ่าน ทำให้สินค้าหรืองานประพันธ์นั้นเป็นที่ตื่นเต้นและน่าสนใจมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาษาแบบวัยรุ่น วัยรุ่นส่วนใหญ่ในปัจจุบันชอบใช้กันมากเพื่อความแปลกใหม่ แต่การใช้ภาษาแหวกแนวนี้ถ้าใช้ผิดที่ผิดกาลเทศะ เช่น นำมาใช้ในการเรียนการสอน นำมาใช้ในการประชุม ก็จะเป็นการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากการใช้ภาษาแหวกแนวนี้ เป็นลักษณะการสร้างภาษาใหม่ จะก่อให้เกิดเนื้อหาจากความจากปริบทไปการช่วยอธิบายความหมายเสมอ และบางครั้งความหมายก็ยังไม่กระชับ เหมือนคำหรือสำนวนที่เป็นของเดิมในภาษา ซึ่งการนำมาใช้สื่อสารในเรื่องที่มีเนื้อหาสาระ จะเสี่ยงต่อความเข้าใจผิดได้ง่าย

ด้านวิธีการสร้างภาษาแหวกแนวพบว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ไม่ได้ใช้วิธีการใหม่สร้างภาษาแหวกแนวทั้งหมด ส่วนใหญ่อาศัยแนวเทียบการสร้างที่ป๊อปปูล่า แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' สร้างคำชุดใหม่ขึ้นใช้ และนำมาใช้แปรปริบทใหม่ เช่น การละเมิดกฎเกณฑ์ทางกวีตย โดยวิธีการซ้ำเสียงโดยการสลับตำแหน่งพยางค์ ดังตัวอย่าง "นานไม่เกินรอ หรือรอไปเกินนาน" โดยตรงกับกฎข้อบังคับในการแต่งกลอนหกเกี่ยวกับวรรคหรืออาศัยแนวเทียบการใช้คำซ้ำที่มีโดยปกติ แต่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ซ้ำเสียงคำหลายครั้ง ดังตัวอย่าง "...มันเต็มไปด้วยเงินล้านล้านล้านล้านและล้าน..." คือการใช้แนวคำซ้ำเสียงของภาษาไทยเพื่อแสดงปริมาณ เช่น คีดี มากมาก เป็นป๊อปปูล่า การใช้คำซ้อนเสียงโดยอาศัยแนวเทียบเสียงที่มีไว้โดยปกติ เช่น 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ใช้ว่า "โถมฉาบ" โดยอาศัยแนวเทียบเสียงจาก "โถมฉาบ" "โป้งป้าง" และ "โถมฉาบ" เป็นต้น และการเพิ่มเสียงพยางค์บางครั้งอาศัยแนวเทียบการสร้างที่ไว้นิยามประพันธ์ประเภท

ร้อยกรอง เช่น คำ - เหนอ' เพิ่มเสียงพยางค์ไว้ว่า "กระหน่อ" ในบทประพันธ์ประเภทร้อยกรองมีการใช้คำลักษณะนี้มาก เช่น "กลีบกลอก" ใ้ว่า "กระดกกลอก" "รีน" ใ้ว่า "ระรืบ" นอกจากนี้บางคราวอาศัยแนวการสร้างที่ไว้ในภาษาพูด เช่น ปากีมีใ้ว่า "อกรับอกนอน" "นิคหิตตา" โดยซ้ำเสียงคำที่หนึ่งละสาม 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างคำชุดใหม่ลักษณะนี้ขึ้นใช้ เช่น "กินอดกินอวม" "ความคิดความกรุ่น" และการตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำก็มีไว้ในภาษาปากโดยปกติ เช่น บทเหราลัย ใ้ว่า "มหาลัย" 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ตัดเสียงพยางค์บางส่วนของคำอย่างหลากหลาย เช่น "โซาโชน" ใ้ว่า "โซก" "บันดล" ใ้ว่า "คาว

นอกจากนี้ กวีจะเมิดกฤตศัพท์ทางด้านไวยากรณ์บางลักษณะ ปกติก็มีไว้ในภาษาเขียน แต่เป็นการใช้เฉพาะที่ เช่น การใช้คำลักษณะนางเงือกจากปกติดังตัวอย่าง "สาวเพื่อน บางหลอน" ลักษณะนี้ปกติมีใช้มากในสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะการเขียนพาดหัวข่าว ทั้งนี้เพื่อประหยัคเนื้อที่ และการใ้ดูตามแบบภาษาอังกฤษ ซึ่งผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำ เช่น "เป็นจริงใจ" "เป็นใจจริง" โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำคำที่ปกติไม่ปรากฏการใช้ร่วมกันมาใช้ร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีการที่เด่นมาก และพบเสมอ ๆ ในงานประพันธ์ของเขา เช่น "คือความรัก" จากความวุ่น "การใช้คำลักษณะนี้ปกติมีใช้ในงานประพันธ์ต่าง ๆ และใช้เป็นภาษา การโฆษณา

จะเห็นได้ว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สร้างภาษาแหวกแนว โดยอาศัยแนวเดียวการใช้ที่มีโดยปกติเป็นวิธีเดียว แต่เมื่อ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้คำเหล่านี้ใหญ่แปลกใหม่ น่าตื่นตะลึง ทั้งนี้เพราะว่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์ สามารถใช้คำเหล่านี้ได้อย่างหลากหลาย ใ้ได้อย่างสม่ำเสมอและใ้ได้อย่างยิ่งโดยความที่ใ้เข้ากับบริบท ใ้รู้ถึงความที่ลึกซึ้งและซึ้งยิ่งนัก ดังนั้นจึงหา ภาษาที่ดูแปลกแหวกแนวนี้สื่อความหมายได้ดี ป็นผลมาจากในการเฝ้าอารมณ์และความรู้สึกนึกถึงของผู้อ่านอย่างถี่ถ้วน การใช้ภาษาแหวกแนวนี้จึงเป็นลักษณะเฉพาะในการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ไปโดยปริยาย หรืออาจ

กล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า ความสำเร็จในการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เกิดจากความคิดและลีลาการเขียนที่แปลกแหวกแนวต่างจากนักเขียนโดยทั่วไป เป็นการใช้ภาษาที่เป็นแบบเฉพาะของตัวเองจริง ๆ จัดได้ว่าเป็นผู้มีศิลปะสามารถนำภาษามาพลิกแพลงใช้ได้ก็อบ้าง เยี่ยมยอดผู้หนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาษาแหวกแนวในงานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' ทำให้เกิดความคิดว่า น่าจะได้นักกวีเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้

1. สรรวจทัศนคติ และความคิดเห็นของผู้อ่าน ที่มีต่อการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' เพื่อศึกษาอย่างละเอียดว่า บุคคลและกลุ่มอาชีพ หรือบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นต่อการใช้ภาษาของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' อย่างไร
2. ศึกษาการใช้ภาษาแหวกแนวในบริบทจากนิยายสารคดีวิทยุหรือขบถอ่าน โดยอาจศึกษาโดยรวม หรือศึกษาเฉพาะเล่ม เพื่อสำรวจการใช้ภาษาว่ามีการใช้ภาษาแหวกแนวหรือต่างจากปกติอย่างไร ทั้งนี้เพราะลักษณะการใช้ภาษาแหวกแนวนี้เป็นลักษณะที่วิทยุส่วนใหญ่ชอบ และปรากฏการใช้เสมอ ๆ ในนิยายสารคดีวิทยุหรือขบถอ่าน
3. ศึกษาห้วงทานองการเขียนลักษณะของตัวละครของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์' อย่างละเอียด

10/10/10

บรรณานุกรม

กาญจนา นาคสกุล 'แบบการเสริมสร้อยในภาษาไทยและภาษาเขมร' ใน กรอ
ภาษาและวรรณกรรม หน้า 81 - 126 ชุมมนวิชาวาทอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2516

ระบบเสียงภาษาไทย โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 136 หน้า

กาญจนาภรณ์ (นามแฝง) สาวน้อยไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 รวมสาส์น 2515, 2 เล่ม

กุหลาบ มัลลิกะมาส วรรณกรรมไทย มหาวิทยาลัยรามคาแหง 251-, 207 หน้า

กุหลาบ มลลิกะมาส และวิพุธ โสภวงศ์ หนังสือภาษาไทยรายวิชา น ๐41 การเขียน 1

อักษรเจริญทัศน์ 2524, 143 หน้า

โกชัย สาริกบุตร การวิเคราะห์กลไกในกรณีพิพาทไทย (ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาถึง

รศ.ณ. รัตนาพร แก้วประจักษ์ จอมมเหศวร์เจ้าเมืองแก้ว ประดิษฐาภิ ไพบ์ กศ.บ. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์โรจน์ ประจักษ์ 2517, 195 หน้า อักษรย่อ

ชรรค์ชัย บุนปาน โชนดอคหัว ประพันธ์สำสัน 2512, 236 หน้า

โซสิริ ปราโมช ฌ.อยุธยา การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของ จา. เว.ไทย

โครงการ แผนแม่บทผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, 244 หน้า

ศึกษา-ทฤษฎี ปราบปราม, ม.ร.ว. 'ศึกษาทฤษฎีคดีลี้ลับ ทศกัณฐ์วรรณกรรม' ฉบับฉบับนี้ 3 :

16 - 38 กรกฎาคม 2528

เจตนา นากวัชระ ทยชัย ป้องตันแห่งวรรณคดี ดวงมด 2521, 135 หน้า

ทางไปสวรรค์ธรรมแห่งการวิจารณ์ ดวงกลม 2524, 303 หน้า

เจื้อย สตะเวทีย พจนานุกรมล้านนไทย โรงพิมพ์สหอิสารการนิมน์ 2516, 108 หน้า

ลว ย สุรสิทธิ์ ศิลปะการเขียน โอเคียนสโตร์ 2522, 387 หน้า

มีพร แสงกระอาจ "ภาษาจากความรู้สึก" ใน กรอง ภาษาและวรรณกรรม

หน้า 13 - 31 แผนภูมิวิชาการอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516

ฉวีรา กลัทธิอยู่ 'การอ่าน' ใน การใช้ภาษา หน้า 155 - 240 เคล็ดไทย 2517

ประวัติและผลงานโดยสังเขปของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ *

'รงค์ วงษ์สวรรค์ เกิดวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2475 ที่คลองมะขามเฒ่า จังหวัดชัยนาท เป็นบุตรคนโต มีน้อง 6 คน นามเดิมคือ ณรงค์ วงษ์สวรรค์ บิดารับราชการที่กรมชลประทาน มารดาเป็นแม่บ้าน เมื่ออายุ 5 ขวบย้ายไปอยู่กับยายที่อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เริ่มการศึกษาชั้นต้นที่จังหวัดราชบุรี แล้วศึกษาต่อชั้นมัธยมที่โรงเรียนอานวยศิลป์จนจบมัธยม 6 จากนั้นศึกษาต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา แต่เรียนไม่จบมัธยม 8 เกิดเรื่องขัดแย้งกับอาจารย์จึงลาออก

เมื่อ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ลาออกจากโรงเรียนแล้ว ไปเป็นนักเลงอยู่บ้านบางลำภู บิดาเป็นหัวหน้าตัวไปจับเรือโยงอยู่ระยะหนึ่ง แล้วกลับไปอยู่บางลำภูอีกครั้ง พ.ศ. 2497 ได้รู้จักกับ ศ. นาคะนาท ซึ่งทำงานอยู่ที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐ จึงได้รับการแนะนำเข้าทำงานหนังสือพิมพ์ที่สยามรัฐ เริ่มจากงานตรวจรูป ถ่ายรูป เขียนคำบรรยายใต้ภาพ และเริ่มงานเขียนอย่างจริงจังในโอกาสต่อมาที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ ในคอลัมน์ "รำพึงราพัน" ใช้นามปากกาว่า "ลำพู" ต่อมา พ.ศ. 2503 เริ่มมีผลงานตีพิมพ์ออกมาเป็นเล่ม เล่มแรกชื่อ "หนาวุธหญิง" และมีผลงานออกตีพิมพ์อีกหลายเล่ม ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้มากในระยะต้นนี้คือ "บางลำภูสแควร์" และ "สนิมสรอย"

พ.ศ. 2506 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เดินทางไปหาประสบการณ์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ประมาณ 4 ปี ขณะอยู่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ส่งผลงานมาลงในหนังสือพิมพ์สยามรัฐเสมอ และเดินทางกลับประเทศไทยเมื่อกลางปี พ.ศ. 2510 ผลงานที่สร้างชื่อเสียงมากหลังกลับจากสหรัฐอเมริกา คือ "ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต" "หอมคอกประควน" และ "แดง รวี"

* เรียบเรียงจาก "'รงค์ วงษ์สวรรค์ : วานปีสาจุต : ถนนหนังสือ 2 : 14 - 45 ธันวาคม 2527 วิเคราะห์งานประพันธ์ของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (2503 - 2512) หน้า 25 - 51 ของ วิชา ทรวงแสง และ สภาพของวรรณกรรมไทยปัจจุบัน หน้า 203 - 204 ของ อุกม รุ่งเรืองศรี

ระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2512 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2513
 ออกนิตยสารรายเดือน เดิมปกใช้ชื่อเดือนมีสร้อย เช่น พฤษภาคม อูไร แล้วเปลี่ยน
 เป็น เดือนนครรายเดือน พ.ศ. 2514 ออกจากงานที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐ เคยเป็น
 ที่ปรึกษาหนังสือพิมพ์เสียงปวงชน ใน พ.ศ. 2518 เคยเป็นบรรณาธิการนิตยสาร
 บี.อาร์ ระยะเวลาหนึ่ง และมีผลงานลงนิตยสารต่าง ๆ หลายแห่ง

แรงบันดาลใจในการเป็นนักเขียนของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ มาจาก
 จิตต์ สุธะเสถียร สำหรับผู้ที่ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ นับถือในฐานะที่ชักนำและแนะนำ
 ในการเขียนหนังสือ และทำหนังสือคือ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ บราโว่ ประหยัค
 ศ.นาคะนาท และประมุข อุณหภู

'รงค์ วงษ์สวรรค์ เข้าพิธีมงคลสมรสเมื่อ พ.ศ. 2514 กับผู้มาลี
 ตระการไทย มีบุตรชายสองคน คือ วงศ์คำเรือง และสเริงรงค์ ปัจจุบันอยู่
 บ้านเลขที่ 15/206 ถนนติวานนท์ ซอยสามัคคี ตำบลท่าทราย วาเภอเมือง
 จังหวัดนนทบุรี

'รงค์ วงษ์สวรรค์ มีผลงานตีพิมพ์รวมเล่มประมาณ 70 เรื่อง นามปากกา
 ที่ใช้คือ ลำพู โนรี ปรุณ บางกอก เปรมัน และแฉ โศธาราม

ปัจจุบัน 'รงค์ วงษ์สวรรค์ เป็นที่ปรึกษาพิเศษนิตยสารไอ-คลาส
 เป็นนักเขียนประจำนิตยสารลลนา ฟ้ามืองทอง กระดังงา และมีผลงานลงเป็น
 ครั้งคราวในหนังสือมติชนสุดสัปดาห์ หนังสือพิมพ์เคลินิวส์

ผลงานของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ที่ตีพิมพ์เป็นรูปเล่มตามลำดับปี (พ.ศ.

2503 - 2529)

รายชื่องานประพันธ์	พ.ศ.
หนาวผู้หญิง	2503
เงาอารมณ์	2503
ไฟอาบ	2503
สนิมสร้อย	2504

รายชื่องานประพันธ์	พ.ศ.
๗ บณกนของความเป็นหนุ่ม	2504
สนิมกรุงเทพฯ	2504
รักเป้ากับจุฬา	2505
บางลาภูสแควร์	2505
ก๊วนรัก	2505
เสเพลบอยบันทึก	2506
พอบ้านนี้เหี่ยว	2506
เหี่ยวตุ๋น	2508
เหี่ยวอเมริกา	2508
ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต ขบวน 1	2511
หอมดอกประควน	2511
นิราศคืบ	2511
เสเพลบอยชาวไร่	2512
ผู้มีเยื่อในหัวใจ	2512
หัวใจที่มีตีน	2512
ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต ขบวน 2	2512
หลงกลินกัญชา	2512
นาคางเปื้อนแดด	2514
ไอแมลงวันที่รัก	2514
แดง รวี	2514
หนามคอกไม้	2514
ไต้ฝุ่นป่าคอนกรีต ขบวน 3	2514
บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เขา	2515
๐๐.๐๐ น.	2515

รายชื่องานประพันธ์	พ.ศ.
ปิ่นตลิ่ง	25 15
คอใจ ภูมริน	25 15
บันทึกเขยไฉนางกระต่าย	25 16
สัปดาห์ยังไม่มีล่าก่อน	25 16
นักเฒ่าโกเมน	25 16
ชุมทางพลอยแดง	25 16
กรุงเทพฯ รจนา	25 16
ลมหายใจของสงคราม	25 16
ตาคลื่นน้ำตาไม่มีเสียงร้องไห้	25 16
อ เมริกกันตาย	25 17
แม่ม่ายมูฮง	25 17
มาเพียกนชอย	25 18
ดอกไม้ในถังขยะ	25 18
23 เรื่องสั้นของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม)	25 18
นาคาสองแม่	25 18
ความหิวที่รัก	25 18
ดอกไม้ในถังขยะ	25 18
ศึกฤทธิ์แสนสันต์	25 18
ไม่นานเกินรอ	25 18
28 คีกริเที่ยงวัน บรันตีเที่ยงคืน	25 18
2 นาฬิกาแสงดาว	25 19
กรุงเทพฯ มุกกิ้ง	25 19
จากโคนต้นไม้ริมคลอง	25 19
ชี้นำชมดอกไม้	25 19

รายชื่องานประพันธ์	พ.ศ.
ถึง...ป่าคอนกรีต	25 19
ซูสีไทเฮายุกคอมพิวเทอร์	25 19
จากแรมแปดถึงกัญชา	25 19
กัญชาชิปไทย	25 19
คอกไม้ และงูพิษ	25 20
ยีนโพนิก 28 คีกริ	25 21
แอลกอฮอล์เดี่ยว	25 21
เบื่องข้างพื้นเอกภพรงค์ กิตติขจร	25 21
บนหลังหมาแคกลีทอง	25 21
ผู้คืนน้ำคร่ำ	25 21
'รงค์ วงษ์สวรรค์ แสบสันต์	25 21
แก๊งส้มปุกนึ่ง 22.00 น. และ	
หลายเรื่องสั้นของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม)	25 21
แจ้ง ใบทอง เสเพลบอยชาวไร่	25 23
นักหาน้อย ข้ายปลาร้า ขวาเนย	25 25
สำหรับปลายตะเกียบ	25 25
นินทากรุงเทพฯ	25 27
บุหลันลบแสงสุริยา-บรูไน	25 27
ระบาคอนเคียว	25 27
สามเหลี่ยมในวงกลม	25 29